

REFORMÁTUS HIRADÓ

DEBRECENI REF. FŐISKOLA
KÖNYVTÁRA.

SOS IRÁNYU NÉPLAP. ■ MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
FELELŐS SZERKESZTŐ: CSERNÁK BÉLA LELKÉSZ

**Ő alkotott minket, az ő népe vagyunk,
az ő mezeinek juhai.**

100. zs 8 v.

Az esztendő első napjait rendszerint arra használjuk, hogy elkészítjük a múlt év számadásait; a bevételek és kiadások, a követelések és tartozások alapján összeállítjuk a mérleget.

Számadásaink készítése közben ne feledjük, hogy mi nemcsak egyik vagy másik számvevőszéknek tartozunk számadással, hanem magának az Istennek is. Oda kell állanunk Isten ő szent felsége elé is, hogy számot adjunk arról, miként sáfárkodtunk azokkal a javakkal, értékekkel, amelyeket ő bizott reánk.

Többek között azt is számon veszi tőlünk az Ur, hogy miként sáfárkodtunk azokkal a javakkal, értékekkel, amelyeket azért adott át nekünk, hogy azok által belőlünk egy minden más néptől különböző népet formáljon. T. i. ő alkotott minket is; az ő népe vagyunk mi is; ő akarta, hogy a többi népek között legyen magyar is; melynek szíve fogékony minden jó, szép és igaz iránt; értelme józan; orcája nyílt és becsületes; lelke minden farizeusi kovásztól mentes. Ő formálta századokon át nyelvünket, szokásainkat, erkölcsi sajátosságainkat.

Vajjon nem feledkeztünk-e el erről a múlt esztendőben? Vajjon engedelmeskedtünk-e az Isten akaratának, hogy az Ő tervei, céljai, bennünk és általunk megvalósuljanak? Vajjon buzgólkodtunk-e kellő képen nemzeti értékeink ápolásában, fejlesztésében, gyümölcsöztetésében? Vajjon megbecsültük-e anyanyelvünket? Vajjon nem hagytuk-e szűkölködni közintézményeinket? Vajjon hoztunk-e tőlünk telhetőleg áldozatot iskoláinkra, egyházainkra? Vajjon ifjaink igyekeztek-e kiművelni talentumaikat erejük végső megfeszítésével? Vajjon vezetőink, öregjeink példaként világoltak-e buzgóságban, becsületességben, istenfélelemben? Vajjon nem lazították-e közösségi kötelekeinket civódással, visszavonással, gyűlölködéssel? Vajjon nem lettünk-e hűtelenek ezer esztendő hagyományainkhoz, eszményeinkhez?

Mindezekről ki-ki készítse el a maga számadásait és vigye oda az Ur elé és várja alázattal az Ő ítéletét.

Csernák Béla.

A Református Híradó Olvasóihoz.

Isten segédelmével megint egy új évhez érkezett gyülekezeti lapunk. Midőn a XV-ik évfolyamot írni kezdjük: a lap olvasóit szeretettel köszöntjük!

Az 1935-ik esztendőben rajta leszünk, hogy bőségesebb legyen híradásunk és tárca-cikkekről is gondoskodjunk. A múlt évben egyházunk történetéről írott dolgozatunk meglehetősen elfoglalta a tért egyéb közlemények elől. De úgy véljük, és illetékes fórumok is úgy állapították meg, hogy ezzel szolgálatot tettünk nemcsak egyházközségünknek, hanem a református egyháztörténeti irodalomnak is. Előfizetőink tehát jól teszik, ha a múlt évi számokat bekötetik és megőrzik.

Célunk, hogy a lapot változatosabbá tegyük; s annak eléréséhez egyik eszközül azt a módot választottuk, hogy a gyülekezeti életünkre vonatkozó híryanagot paróchiális körönként csoportosítjuk. Ezzel a beosztással óhajtjuk kiifejezésre juttatni, hogy az újság nem egyik, vagy másik paróchiális köré, hanem mindegyiké; s mindegyik paróchiális körnek kötelessége a lap fenntartásáért fáradni, áldozatot hozni. A kiadóhivatal megfigyelése szerint a különféle belmissziói alakulatok egy laptestvérünknek bőségesen juttattak adományokat. Jól tették. De azt is jól tennék, ha nem feledkeznének el gyülekezeti lapunkról sem, melyet felhasználtak a másik lap javára rendezett összejöveteleik érdekében; s részére legalább annyit juttatnának, ami propaganda cikkek nyomdai költségét fedezné. Közös erővel, közös áldozathozattal nemcsak fenntarthatjuk a Református Híradót, de lehetővé tesszük, hogy — mint az első években, — gyakran 6—8 oldalon jelenjék meg.

A lap barátait, hűséges előfizetőit kérjük, hogy legalább egy-egy új előfizetőt szerezni igyekezzenek, hogy az ujesztendő ne hanyatlásnak, hanem virágzásnak ideje legyen.

Esteli órákon: Hétfő: Róm. 2: 1—16.
Kedd: Róm. 2: 17—29.

Szerda: Róm. 3, 1—18. Csütörtök: Róm. 3, 19—27. Péntek: Róm. 3, 28—31. Szombat: Róm. 4, 1—9.

524—1934.

Az Egyházi Adóhivatal

az 1935. évi adójárulékok megállapítását a következő napokra tűzte ki:

1935 jan. 8—10 napjain Velence
 „ „ 11, 15, 17 „ Ujváros,
 „ „ 18, 19, 22 „ Rét és
 „ „ 23-án „ Rét-hegy.

Az adómunkálatok a fent jelzett napokon délelőtt 9 órától 2 óráig tartanak. Az egyházi elnökség felkéri a behívott presbyter és egyházközségi tag urakat, hogy a nagy érdekekre tekintettel, a fentebb kiténtetett helyen és időben pontosan megjelenni és az ügy érdekében legjobb belátások szerint közreműködni méltóztatassanak.

Oradea, 1934. dec. 27.

Egyházi Elnökség.

A régi (1784—1924. év közötti) anyakönyveket az 1935. évben az olaszi-i lelkészi hivatal kezeli, akik tehát ez időről anyakönyvi kivonatokat akarnak beszerezni, forduljanak az olaszi-i lelkészi hivatalba.

Konfirmálandó gyermekét, inasát, ha még valaki nem jelentette be és nem küldte az előkészítő órákra, haladéktalanul jelentse be az illetékes lelkészi hivatalban.

Egyházközségünk mult évi statisztikai adatait a parochiális körök adatainak ismertetése után jövő számunkban közöljük.

AZ EGYHÁZI ADÓVAL, valamint a „REFORMÁTUS HIRADÓ” előfizetési díjával hátralékosokat jeltívjuk, hogy hátralékaikat az egyházi adóhivatalban, vagy a pénzbeszedőknél sürgősen ki-egyenlíteni sziveskedjenek.

A református egyház Nagyváradon 1557—1660-cim alatt külön lenyomatban is kiadtunk, a lapunkban a mult év folyamán megjelent egyháztörténeti dolgozatot. Kapható a lelkészi hivatalokban. A 298 oldalra terjedő füzet ára 60 Lei.

Református ifju nő, hogy vagyontalanúá lety családján segíthessen, állást keres. Elvállalna gondnoknői, házvezetőnői állást helyben vagy vidéken uri házaknál. Cim az olaszi-i lelkészi hivatalban.

Árvaházunk.

»Lorántffy Zsuzsánna Jótékony egyesület» február 2-iki műsoros estélyét az árvaház javára a Kath. Kör nagytermében tartja meg.

Adományok az árvaháznak. Helyből. Dr Szeghalmy Sándor perselygyűjtése: 360 Lei. özv. Kelemen Kálmánné 100 Lei. Ujvárosi templomi persely (dec.) 367 Lei. Olaszi-i templomi persely (dec.) 970 Lei. Olaszi-i nőszövetség 1000 Lei.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és este 6 órakor Csernák Béla, a Hegyem (Nagy P. István házánál) délután 3 órakor Eszenyei Béla theologus, a Kis-Sötétágon (Nagy Bertalan házánál) Magyar Vince theologus, az Alsó-Körös-oldalon Magyar Sándor theologus szolgál.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Kormos András. Temetés: Debreczeni Terézia 10 napos.

Anyakönyvi adatok az 1934. évről: Megkereszteltünk: törvényes fiut 27, törvénytelen 14-et, összesen 41 fiut; törvényes leányt 23, törvénytelen 19-et, összesen 42 leányt. Megkereszteltek száma 83, (33 törvénytelen). Megeskettünk: 14 tiszta, 12 vegyes párt, összesen 26 párt. Eltemettünk: 58 férfit, 58 nőt, együtt 116 halottat, (ebből kórházi idegen illetőségű 28 fi, 22 nő, összesen 50). Kitért: fi 4, nő 8, összesen 12, (római katolikusnak 5, gör. kath: 4, gör. kel. 2). Áttért hozzánk: 2 nő.

Adakoztak: Református Hiradónak: Varga József 100 Lei. Szegénygyermek konyhájára: a Ref. Kör Ifjusága 400 Lei. Urasztalára: egy keresztelődényterítőt a Nőszövetség.

A Ref. Kör Ifjusága a szegény gyermekek konyhájának javára karácsony másodnapján este 6—8 óra között a Leánygimnázium disztermében nagy sikerű műkedvelői előadást tartott, amelynek tiszta jövedelmét az olaszi-i leányszövetség által vezetett szegény tanulók konyhájának javára be is szolgáltatta.

Az olaszi-i férfiszövetség a karácsonyi és újévi ünnepek alatt felkereste a Hegyem lakó reformátusokat s a lelkész és segédlelkész, valamint az itthon időző theologus ifjak szolgálatának igénybevételével három helyen is gondoskodott az istentisztelet megtartásáról; a hegyiek ujév napján délelőtt is nagyszámmal vettek részt templomi istentiszteletünkön.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor András Gusztáv, este 6 órakor és az Össi-telepen délután 3 órakor Molnár Károly szolgál.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Temetés: Nagy Mária özv. Szabó L.-né 79 éves, Vadas Zsófia Kovácsné 74 éves.

Anyakönyvi adatok az 1934. évről: Keresztelés: anyaegyház: törv. fi 21, törv. nő 27, együtt: 48, törv.-telen: fi 16, nő 6, együtt 22. A megkeresz-

teltek száma 70. Esketés: tiszta pár 16, vegyes pár 13, együtt 29. Temetés: fi 43, nő 32, együtt 75. Áttérés: fi 2, nő 6, együtt 8. Kitérés: fi 13, nő 16, együtt 29. Szórványokban nő 3, összesen 32.

Szegények segélyezésére Somogyi S.-né ivén: özv. Balogh Jánosné 50, N. N. 20, N. N. 20, Viktor Istvánné 50, Fényes Lajosné 20, Zih Imréné 20 és káposzta, özv. Gyenge Józsefné, 10, Nagy Jenőné 50, Nagy Ferenc 50, Mudura J. 20 és kolbász, Széplaky F. 25 és füstölt hus, N. N. 16, Botosné 20, N. N. 100, N. N. 40 Leit. Oberleitner Béláné 15 kgr. krumplit, Molnár István 20 kgr. lisztet, Mikis Lászlóné 1 fiuruhát, 6 inget, 2 pulovert, Herskó—Láng 1 pár harisnyát, N. N. 1 kgr. cukrot, Bálint Dániel 1 zsák krumplit, Sztupar Traján 60 deka kolbászt. Tarr Juci gyűjtőivén: Nagy Jolán 10 kgr. krumpli, 2 kgr. bab, 5 kgr. liszt, 10 drb szappan, Ariton Istvánné 4 kgr. liszt, 5 kgr. krumpli, Halászné 4 drb ajándék, Szilágyi Jánosné 4 kgr. krumpli, 2 üveg paradicsom, 1 és fél kgr. liszt, Kovácsné zsirt, Szentesi Gáborné 5 Lei. Zalányi Gyula 20 Lei, özv. Soós Lászlóné ruhaneműt, N. N. 5 Leit, Zalányi Lászlóné krumpli, griz, liszt, Ház J. 5 Le, Veres Sándorné fél kgr. keksz, 1 doboz szaloncukor, N. N. 10 Lei, Nánási László 5 Lei, Fudloszki Istvánné 1 üveg paradicsom, 1 drb szalonna, bab, krumpli és 5 Lei, Gyelán Péterné 1 üveg paradicsom és liszt, Bara Jánosné krumplit, Sinyi Józsefné 20, Vajna Józsefné 40, N. N. 2 Leit, Széder Jánosné krumpli, zsir, Papp Józsefné krumpli, Faina 5 kgr. krumpli, N. N. 5, Nagy Lajos 50, Gebei Gyula 10, Kursinszky Kálmán 50, Patakiné 5, N. N. 2 Leit, Tarr Jánosné élelmiszer, özv. Szabó Józsefné 5 kgr. liszt, 1 kgr. cukor, Földesi Imréné liszt, krumpli, tojás.

Szegény iskolásgyermekeknek: Horváth József, Tarsoly Lajos, Bulbuka József 1—1 pár csizma, Major Ferencné 50, Bulbuka Józsefné 50 Lei, Fóris Mihályné 5 drb szappan, Hant Frigyesné 100, Marian Sándor 100, Frenczel J. 100, Dévald Lászlóné 50, Szabó Sándor 100 Lei.

Őssi-telepi szegények részére: özv. Szekernyés Sándorné 100, Bodó Imréné 50 Lei.

Őssi-telepi gyermek-otthon részére: Molnár Istvánné (Hattyu-utca) lisztet és krumplit, Lévainé zsirt és krumplit, Técsiné lisztet és almát.

Szegény iskolásgyermekek könyvére: Gál Irma édesanyja halála évfordulója alkalmából 100 Lei.

Szegényeknek: Pethő Sándor 100 Lei.

Őssi-telepi imaházra: 104. sz. perselyben Szücs József és Hegedüs Ica 254 Lei.

Az újvárosi férfiszövetség vasárnap délelőtt 11 órakor az ifjusági otthon nagytermében összejevetelt tart, melyen dr Soós István ügyvéd tart előadást.

Az újvárosi nőszövetség a karácsonyi ünnepek alkalmával 100 szegény családnak juttatott élelmiszert és a szegénygyermeknek ruha és cipőneműt 4500 Lei értékben osztott szét.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és Csillagvároson délután 3 órakor Szenyenyessy József, a Tokaji-telepen délelőtt 10 és az imaházban délután 4 órakor Kiss Károly szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Juhász Ilona, Báthory István József, Hajdu Sándor. Esketés: Simon Mihály ref. — Haraszt Erzsébet ref. Temetés: Szóke Sándor 58 éves, Szücs János 3 hónapos, Décsi Eszter 78 éves, Sallay Kálmán 4 hónapos, Badar Róza 58 éves.

Anyakönyvi adatok az 1934. évről: Született az anyaegyházban törvényes fi 36, törvényes leány 43, törvénytelen fi 11, törvénytelen leány 5. A szórványokban törvényes fi 2. Összesen fi 49, leány 48. Együtt 97. Házaszást kötött: az anyaegyházban tiszta pár 13, vegyes pár 11. Összesen 24. Meghalt az anyaegyházban fi 54, nő 40. Szórványokban fi 2, nő 4, együtt 100. Kitért egyházunkból: fi 12, (r.-k. 2, g.-kath. 3, g.-kel. 4. baptista 2, felekezetnélküli 1.) Nő 16, (r.-k. 7, g.-kath. 2, g.-kel. 1, baptista 2, felekezetnélküli 4.) Összesen 28. Áttért hozzánk: fi 3, nő 2. Összesen 5.

Urasztalára: özv. Molnár Györgyné 25, Rolinger Vilmosné 25, K. Nagy Lajos 24, Bika Jánosné 20, Bartha János 40, özv. Kulcsár Sándorné 20, özv. Sujtó Jánosné 100, Szücs Lajosné 20, Lőrincz György 50, Kiss Lajos 50, Szabó Lajos 10, N. N. 20, Babuczai István 20, Mészáros Lajos 40, N. N. 20, Biró Albert 20, Elek Eszter 20, Bereczki Istvánné 20, Molnár Istvánné (Hid-u.) 40, Barna Sámuel 40 Leit. Kenyeret. Szilágyi János, Csórsz Jánosné, Nagy Bálint, N. N. Tury Sándor, ki ezenkívül a szegényeknek kolbászt és kalácsot adott. Bort: Dr Oláh Béla, Dancse Lukácsné és Szokai Mihály.

Tokaji telepen: Czuczka Márton 10 Lei, Karácsonyi György kenyeret és bort. Csillagvároson: Röff Antalné 20 Lei, Sólyom István kenyeret, Lévay István bort. Összesen 654 Lei.

Templom alapra: Családi perselyekben: Sztankovits Gyuláné 267, Medgyesi Ilona 47·50 b. Burger Irén 67·50 b. Kiss Gábor 58, Guj Gábor 110, Jenei Imre 59·25 b. Barna Imre, 21, Harsányi Károlyné 22, Halász Elemér 70, Tóth Zsigmondné 22, Nóbik József 29 Lei, 50 bani. Adomány: Deák Ferenc 1000 Lei.

Szegényeknek: Pethő Sándor 100 Lei, özv. Bartha Józsefné 8 kgr. kolbász.

Csillagvárosi szegények segélyezéséhez hozzájárultak: Természetbeni adományokkal: Kosztin Istvánné, Novák Józsefné, özv. Boka Miklósné,

Jovik Miklósné, Bajka Józsefné, Szelezsán Sándor, Pacsai Juliska, Széll Károlyné, Balla Istvánné, Matta Józsefné, Tormi Gyuláné, Timár Andrásné, Szilágyi Karola, Weisz Lajos, Gitye Józsefné, Gitye Margit, Sipos Sándorné, Pintye Györgyné, Kövesdy Lajosné, Thury Sándorné, Gantner Ferencné, Petrucz Tiborné, Bontos Jánosné, Kállai Lajosné, Anka Jánosné, Pus. kás Miklósné, Rocska Béláné, Homoki Jánosné, Szöke Istvánné, N. N., Nyéki Jánosné, Árgyelán Jánosné, Tóth Ilona, Belényesi Gáborné, Kiss Miklós, Karácsonyi Antal, Csomós Józsefné, Sólyom Istvánné, Papp Lajosné, Kiss Béláné, Fábrián Sándorné, N. N., Medgyesi Sándor, N. N., Lukácsné, Guj Ilona, Major Rózsika, Szakács Imréné, N. N., Lévai István, Gyeltner Klára, Russ Lászlóné, Molnár Gyuláné, Vargáné, Juhász, öz. Takácsné, Töttös Imréné, Röff Józsefné. Összesen: 150 kgr. krumpli, 36 kgr. liszt, 33 kgr. paszuly, 3 és fél kgr. cukor, 1 és fél kgr. rizs, 1 kgr. griz, 2 és fél kgr. zsír, 6 kgr. vereshagyma, és fokhagyma, 27 drb. tojás, 10 drb. szappan, fa, tepertő, kolbász, paradicsom, karalábé stb.

Pénz adománnyal: Nisztor Jánosné, Salamon János, öz. Vargha Károlyné, Belényesi Gáborné, Zsigmond Béláné, Mussiak Berta, Uj'aky Károlyné, Vári Nagy Ella, Albert Jánosné, Berger Józsefné, Vidosigy Béláné, Riha Oszkárné, Sipos Sándorné, Kövesdy Lajosné, Thury Sándorné, Tornyi Gyula, Kiss Miklós, Elek Eszter, Fábrián Sándorné, N. N., Varga Bálint, N. N., Kovács Sándor, N. N., Guj Ilonka, Jósa Károlyné, Bron, Molnár Gyuláné, Józsa Károlyné, Varga Ferencné, N. N., Sáhy József. Összesen: 550 Lei. — Az adományokat a csillagvárosi bibliakörös leányok gyűjtötték. Ugyancsak a bibliakörös leányok készítettek 6 fiuruhát, 4 leányruhát és vásároltak 3 pár cipőt a szegénysorsu iskolásgyermeknek.

Itt említjük meg, hogy a csillagvárosi imaházat egy esztendő óta (mióta béreljük), a csillagvárosi bibliakörös leányok takarítják és fűtik. Önzetlen munkájukat kísérje Isten áldása.

Ünnepünk alatt úgy az imaházaink, mint kulturtermünk kicsiknek bizonyultak a nagyszámu közönség befogadására. Karácsonyi ünnepélyeink (összesen 5) paróchiális körünkben szép sikerrel folytak le.

Szép siker jegyében folyt le velencei kulturtermünkben újévi ünnepélyünk. A terem ezuttal is kicsinek bizonyult a nagyszámu közönség befogadására. Pálya Duci szavalata után Kóti Márta zongoraszámai gyönyörködtették a hallgatóságot. Kóti Márta ezuttal is bebizonyította magas képzettségét. Kiss Béla magyarszólót táncolt, majd a csillagvárosi ifjúság: Sólyom Eszter, Szöke Juci, Nyéki Róza, Mo nár Erzsébet, Papp Irén, Árgyelán Erzsébet, Bittó Juliska, Balajti Rózsika, Sólyom István, Papp Lajos, Szöke István, Varga Gyuszi adott elő nagy sikerrel egy egyfelvonásos szindarabot. Végül a Nőszövetség 21 drb. kézimunkát ajándékozott a szerencsés nyelőknek.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje; délelőtt 10 órakor Szabó Pál, délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Farkas Lajosné 59 éves, Ványai Lászlóné 24 éves, Sivó Károly 66 éves.

Anyakönyvi adatok az 1934. évről: Keresztelés: 69. Fiu 33, leány 36; ebből törvényes 27 fiu, 31 leány; törvénytelen 6 fiu, 5 leány. Esketés: 26. Tisztapár 14, vegyespár 12. Temetés: 82. Férfi 35, nő 47. Kitérés: 30. (Görög keletire 16, görög katolikusra 4, római katolikusra 6, felekezet nélküli 2, baptistának 1, izraelitának 1.) Áttérés: 5. (Római katolikusról 3, izraelitáról 1, gör. kath.-ról 1.

Adakozás réti templomalapra: (adományok és perselyek): Kutasi Sándor 500, ifj. Szabó Ferenc 156, Boros Imre 80, Gaál Imre 20, Nagy László 404, Harmati Magda 93, Kertész István 142, Kötelesné 28, Kovács Ferencné 73, Oleu János 62, Kiss Lajos 223, öz. Kozmári Bertalanné 245, Kalmár Sándor 44, Tóth építész és neje 1005, Fekete Sándor 376, Szücs Ágnes 227, öz. Hóesnő 81, Tóth Irén 101, Szilágyi Lajos 202, Kóti András 105, Kóti Teréz 104, Berke Péter 150, Ruzs Gáborné 500, Gulácsi Endréné 578, Stricinecz Mátyás 66, Köteles Jusztin 172, Köpe Mihály 195, Aranyi Imre 96, Csikos Erzsébet 396, öz. Vásárhelyi M.-né 102, öz. Szücs Lajosné 435, Csurai Károlyné 134, Szeghalmi Józsefné 151, Szathmári Ferenc 522 Lei.

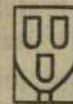
Réti Férfiszövetségünk január 8-án, kedden este 8 órakor bibliáórát tart.

Réti Nőszövetségünkben az »Adventi esték« c. megkezdett előadássorozatunkat vasárnap délután (jan. 6-án) 5 órakor folytatjuk.

Kálvin könyvnyomda

Str. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea.

REFORMÁTUS HIRADÓ

VALLÁSOS IRÁNYU NÉPLAP. ▢ MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
FELELŐS SZERKESZTŐ: CSERNÁK BÉLA LELKÉSZ

Testvéri találkozót

készítget számunkra a Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület februárius 2-án, mikor az Árvaház javára ismét megrendezi nagy estjét.

Olvastuk, hogy az erdélyi egyházkerületben karácsony másodnapja az árvák napja; magyarországi református testvéreink az október első vasárnapját állították e szent ügy szolgálatába. Nálunk nincs hivatalosan megállapított árvanap, de van gyülekezetünknek egy hagyományos napja, a februárius 2-ika, amikor mindenki az Árvaházra gondol.

Árvaházunk dolgait jól ismerik gyülekezetünk tagjai. Tudja mindenki, hogy amióta megnyitottuk, népünk anyagi helyzete nem hogy javult volna, de évről-évre rosszabbodott, fokozatosan visszafejlődött s ezzel ellentétben — Isten csodájaképpen — Árvaházunk nemhogy elsorvadt vagy éppen megszűnt volna, hanem évről-évre fejlődött, úgy hogy kicsiny helyiségének ma már minden zege-zuga ágyakkal van beplántálva s tizenhét árva talál benne otthont, családias gondozást.

Nagy hálával gondolunk a jóságos Istennek azokra a szerény eszközeire, akik nem szünek meg egyházunk e kicsinyeivel jót tenni, értök áldozatokat hozni, vagy tulajdon gondjaik mellé — amelyekből ma bőven kijut mindenkinek — oda venni még az árvák gondját is.

Emlékezzünk meg valamennyien a mi Árvaházunkról február 2-án, mikor a Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület szeretettel várja az Árvák barátait.

Esteli órákon: Hétfő: Róm. 4: 1—12.
Kedd: Róm. 4: 13—25.

Szerda: Róm. 5: 1—11. Csütörtök: Róm. 5: 12—21. Péntek: Róm. 6: 1—11. Szombat: Róm. 6: 12—23.

Jómódu gyermektelen házaspár örökbe fogadna 5—10 éves egészséges, református árvalánykát. — Érdeklődni lehet az olaszi-i lelkészi hivatalban.

Református ifju nő, hogy vagyontalanná lett családján segíthessen, állást keres. Elvállalna gondnoknői, házvezetőnői állást helyben vagy vidéken uri házaknál. Cim az olaszi-i lelkészi hivatalban.

524—1934.

Az egyház Elnökségétől.

Az egyházi adóhivatal az 1935. évi adójárulékok megállapítását a következő napokra tűzte ki:

1935 jan. 15—17 napjain Ujváros

„ „ 18, 19, 22 „ Rét és

„ „ 23-án „ Rét-hegy.

Az adómunkálatok a fent jelzett napokon délelőtt 9 órától 2 óráig tartanak. Az egyházi elnökség felkéri a behívott presbyter és egyházközségi tag urakat, hogy a nagy érdekekre tekintettel, a fentebb kitüntetett helyen és időben pontosan megjelenni és az ügy érdekében legjobb belátások szerint közreműködni méltóztassanak.

Oradea, 1934. dec. 27.

Egyházi Elnökség.

AZ EGYHÁZI ADÓVAL, valamint a „REFORMÁTUS HIRADÓ“ előfizelési díjával hátralékosokat felhívjuk, hogy hátralékaikat az egyházi adóhivatalban, vagy a pénzbeszédőknél sürgősen kiegészíten szíveskedjenek.

A református egyház Nagyváradon 1557—1660. egyháztörténeti dolgozat, kapható a lelkészi hivatalokban; ára 60 Lei.

2—4 éves teljesen árva leánykát örökbe fogadna egy református család. Jelentkezés az olaszi-i lelkészi hivatalban.

Népmozgalmi adatok a nagyváradai ref. egyházközségben az 1934-ik évről.

Az anyaegyházban:

Született és megkereszteltetett: fi törvényes 111, törvénytelen 47, együtt: 158; nő törvényes 124, törvénytelen 35, együtt: 159, a keresztelesek száma összesen: 317.

Egyháziilag megesküdött: tisztapár 57, vegyes pár 48, összesen: 105 pár. (Az állami anyakönyv szerint házasságot kötött tisztapár 122, vegyespár 239.)

Egyházi szertartással eltemtetett: 190 fi, 177 nő, együtt: 367; (ebből idegen illetőségű kór-

házi halott: 28 fi, 22 nő, együtt: 50; a helybeli halottak száma tehát: 162 fi, 155 nő, együtt: 317.)

Kitért: fi 44, nő 55, együtt: 99.

Áttért: fi 7, nő 13, együtt: 20.

A szórványokban:

Született és megkereszteltetett: törvényes fi 2.

Egyházi szertartással eltemettetett: fi 2, nő 4, együtt: 6.

Kitért: nő 3.

OLASZSI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Benedek Géza, este 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen délután 3 órakor (Nagy P. István házában) Benedek Géza, a Kissötétágon: Magyar Vince theologus, az Alsó-Körös-oldalon: Magyar Sándor theologus szolgál.

Anyakönyvi adatok: Temetés: özv. Kovács Imréné Tallódi Róza 70 éves, Sándor Juliánna 5 éve.

Áldozatkészség: Mártha-otthonra: Egy leány 20 Lei. *Szegénygyermek konyhájára:* Szilvássy Jánosné 5 kgr. liszt, 1 és fél kgr. zsir, Mikis Lászlóné 5 kgr. liszt, Mártha leánykör 1 kgr. cukor.

Adományok végösszege az 1934-ik évben: 1. Templomi perselyben gyűlt: a) egyháznak: 15,991, b) árvaháznak: 5369, c) szegényeknek: 11,057, d) presbyteri konferenciakor: 300, e) reformáció napján ifjúságnak 682. Összesen: 33,399 Lei. 2. Úrasztalára: 4230, 3. Egyházi szükségletekre: 600, 4. Református Híradónak: 5260, 5. Össi imaház-alapra: 1632, 6. Dr Szeghalmy Sándor ifjúsági alapra: 49,500, 7. Szegényeknek a nőszövetség pénztárába: 20,933, 8. Kül-

Egyházközségünk pecsétje, cimere.

Azokat a közleményeket, amelyek egyházközségünk kormányzó testületének, a presbyteriumnak, vagy a presbyterium elnökségének részéről adatnak ki, vagy amelyek általában egész egyházközségünk életére vonatkoznak, nem oszthatjuk be sem egyik, sem másik parókiális kör közleményei közé; hanem külön csoportosítjuk egyházközségünk cimere alá.

Ez a cimer százötven esztendő.

Keresztesi József, a romjaiból ujja éledet váradi ekleziának első lelkipásztora, az új egyházközségnek érdekében egyházi és polgári hatóságokkal gyakorta váltott levelet; fölmerült annak szüksége, hogy a hivatalos leveleket hivatalos bélyegzővel lássa el. Naplójában (Keresztesi József: Krónika 101 lap) idevonatkozólag ezeket írja:

„... szükség vala az ekleziának egy pecsét nyomót csináltatni. — Ezt pedig én gondoltam d. 5. ápril (1785) s. kivágta egy Cziráki nevű ötvös rh. l. 4, melyen való czimer és irás így következik., ezüstön:

Alól a paizson vagyon egy hármás dombon egy vén elszáradt fa, mely a régi nagy-váradi nagy reformata ekleziát jelenti.

Ennek tövéből nőtt ki egy zöld ág, mely görbe, alá felé hajlik; ez jelenti a kiszőlült új ekleziát, a

misszióra a nőszövetség pénztárába: 654, 9. Mártha-otthonra a nőszövetség pénztárába: 970, 10. Szegénygyermek konyhájára a leányszövetség pénztárába: 8436, 11. Legátusoknak: 200, 12. Férfiszövetségnek adományok, perselybe: 10,529, 13. Aggmenházi szegényeknek: 370, 14. Árvaháznak adományok: 30,316 Lei. Összesen: 167,029 Lei.

A férfi- és nőszövetség január havi együttes estjét jövő vasárnap, január 20-án tartja meg, amikor dr Soós István v. helyettes polgármester egy aktuális egyházi kérdéstről fog előadást tartani.

ÚJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, este 6 órakor András Gusztáv, az Össi-telepi imaházban délután 3 órakor Molnár Károly szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Oláh Erzsébet, özv. Piskoltiné 76 éves, Kovács József, Vadasné 74 éves, Nagy Mária, özv. Szabó Lajosné 76 éves, Kovács Etelka 24 éves.

Szegény iskolásgyermek felruházására. özv. Sztankovits Józsefné, Nagy Jenőné, Fazekas Lajosné, Major Ferencné, Széll Ferencné, Bokos Ferencné, Isó Lajosné, Tarr János, Monori Rózsika, Mónus Sándorné, 1—1 leánykaruha, Fazekas Jánosné 3 leány ruhának valót, Dóbe Gizi 3 leányruhát, »Hajnal« fehérenmü kereskedő 2 sapka, Tándor Lajosné, 2 fiu ing, Gál Irma 100 Lei, Hajdu János 1 pár cipő, Péchy Józsefné, 2 fiu öltöny, 2 pár fiu cipő, 2 fiu ing.

régi maradványát, hogy pedig görbe, előadja az ebben levő nagy egyenletlenséget. nem felfele, hanem alá felé siető visszavonásokat.

Egy felhőből kisütő fél nap sugarival, mely jelenti, hogy az igazság napja, itt is a ködös idők után kezd a maga nyarait, melyek alatt vagyon élet és egészség, tündökölten.

A tetejében korona felett, egy fél lábbon álló, másikkban követ tartó daru, mely a magam gyűrűjén levő czimerem lévén, jelenti azt, hogy a váradi ekleziában a lelki pásztornak igen vigyázónak, nem aluvónak kell lenni.

Körül való irás: Sigil. Ecclesiae Ref. M. Varadiensis 1785 (azután corrigálták 1784.)“

A rézmetsző, aki a cimert 1785 tavaszán csinálta, tévedésből a készített esztendejét véste bele; Keresztesi József azonban kiigazította az eklezia ujonnan megalapításának esztendejére; az igazítás tisztán kivehető most is. Azóta százötven esztendő telt el, de a rézbe metszett pecsét még mindig jó állapotban van, csak fanyele hasadozott, mintha idők folyamán — mikor a »rug-gyanta« bélyegzők a réz pecsét nyomót a használatból kiszorították, apró gyerekek játszadoztak volna vele. Most szigorú zár alatt tartja az olaszii lelkészi hivatalban az egyház a többi kleodiumok között.

Csernák Béla.

Harmathy Istvánné gyűjtése: 1 leány ruha, 2 fiu ing, 1 leányka ing, 3 sapka, 2 pár harisnya, 1 pár zokni. Osváth Sándor 1 pár cipő, Mokosék 1 kosár fa, liszt, krumpli, hagyma.

Szegényeknek: Nagy Lajos 20 Lei.

Össi-telepi imaházra: Czirják Zsigmond 2 padot készítettett 1400 lei értékben, egyet a lelkész, egyet a presbyterek részére.

Adakozások végösszege az 1934-ik évben.

1. Perselyben a) egyháznak 17,464 Lei. b) Szegények 9038. c) árvaház 1726. Össi telepen egyh. 1443. 2. Urasztalára 2950. 3. Árvaháznak 6589. 4. Össi-telepi építkezésre 70.874.75 b. 5. Egyház szükségletre 300. 6. Össi otthonra 4050. 7. Nőszövetségnek 19.449. 8. Szegényeknek 720. Lei. Összesen 134.303 Lei 75 bani.

Az újvárosi nőszövetség i. hó 13-án este $\frac{3}{4}$ 7 órai kezdettel az ifjúsági Otthon nagytermében műsoros estélyt rendez, melyen Kursinszky Kálmán tanár, egyh. tanügyi tanácsos Balassa Bálintról és költészetéről tart előadást. Egykoru dalokat énekel Hoszciezlavszky Kázmér, Balassa költeményeket ad elő Kalla Gyula.

A férfiszövetség vasárnap délelőtti gyűlésén dr. Soós István tartott nagyszámu érdeklődők előtt — a ref. egyház szervezete és autonómiája címen — előadást. Legközelebbi gyűlés január 20-án lesz.

Anyakönyvi kivonatokat az 1895. évet megelőző időkről ebben az évben az olasz-i lelkészi hivatalnál lehet kiváltani.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és Csillagvároson délután 3 órakor Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 és az imaházban délután 4 órakor Szennyessy József szolgál.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Esketés: Orbán Ferenc ref. — Brezsán Mária g. kel. Temetés: Tóth Imre 48 éves.

Adakoztak velencei templomalpra: Családi perselyekben: Gitye Józsefné 20, Kövesdy Lajos 162, Osváth Károly 23, Tóth Gyula 50, Jakobovits Sándor, Szondi Sándor 50, Barna Sámuel 179, özv. Szodorai Sándorné 300, Tóth Mihály 177, Fajna Györgyné 19, Barbu Jánosné 80, Nagy Zoltán 32 Lei.

Szegények karácsonyi segélyezésére: Boros Imréné egy pár cipő.

Áldozatkészség az 1934. évben: Templomalpra gyűlt 27,248, Férfiszövetség céljaira 3566, Nőszövetség céljaira 6056, Vallásos-estélyek bevétele 6130, Kulturéstélyek jövedelme 17,298, Tokaji-telepen kulturéstélyekből 3132, Csillagvároson kulturéstélyekből

2005, Árvaháznak 2940, Csillagvárosi imaháznak 470 Lei, 1 asztal, 2 asztalterítő, 16 drb lóca, Iskolai jutalomra 200, Konfirmándusok blbliájára 559, Református Jövőnek 400, Tanulmányi segélyre 650, Tüdővész ellen védekező Egyesületnek 500, Össi-telepi imaházra 600, Ifjúsági könyvtárra 613 Lei.

Perselyekben gyűlt: Közsükségletiben 3874.50, Szegényekében 3594, Árvaháziban 1047.50, Nőszövetségiben 826, Csillagvárosiban 3734, Tokaji-telepi perselyben 3346 Lei. Összes adományok összege: 88,789 Lei.

Vallásos tárgyú kulturéstélyt tartunk i. hó 13-án délután 6 órai kezdettel velencei kulturterünkben, mely alkalommal Erdős René: »János tanítvány« c. három felvonásos darabját adjuk elő. Tekintettel a darab nagy figyelmet igénylő s gyermekek által meg nem érthető voltára, kérjük a szülőket, hogy gyermekeiket ezuttal lehetőleg ne hozzanak magukkal. Az adományok teljes összegükben a velencei templomalap növelésére fordítatik.

A váradszöllősi áll. iskolába járó 38 ref. gyermek vallásoktatásáról a nagyváradi egyház gondoskodik. A vallásitanítónő a szöllősi és csillagvárosi áll. iskolás gyermekek bevonásával 1934 dec. 16-án a velencei kulturteremben vallásos ünnepélyt rendezt, melynek perselyjövödelméhez adakoztak 100 Leit: Paprikagyár, Sörgyár. 50 Leit: Papp Emma. 25 Leit: Kovács Józsefné. 20 Leit; Hegedüs Margit, Mihalek Jánosné, Sziebert Emilné. 10 Leit: Kropp Gyuláné, Bükkösy Ferenc, Kárándi Jánosné. 5 Leit: Szabó Lajos, Berinde, Csabai Sándor. 2 Leit: Katona Sándor, Malta Sándor, Ferenczi Miklósné. A jövedelemből 5 pár új cipőt, egy új fiukabátot, 1 új szvettert és 4 pár harisnyát vettek a szöllősi református gyermekeknek.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr. Szabó Lajos, délután 6 órakor Jakab Viktor beüsz—belényesi lelkész szolgál.

Anyakönyvi adatok: Keresztelés: Szilágyi Irma. Temetés: Czap Sándorné 63 éves.

Adakozás réti templomalpra: (perselyek és adományok). Dr. Szabó Lajos 330, dr. Szabó Lajosné 301, Szabó Lacika 229, özv. Szabó Lajosné 500, Nagy Imre 139, özv. Karalyos Lászlóné 215, Felvinczi József 220, Gaál Imre 200, Szoboszlai József 102, özv. Kovácsné 47, özv. Halászné 44, Domokos Péter 50, Erdei Ferencné 51, Kádár Gyula 300, N. N. 135, Alföldi Emma 257, Szücs József 345, Bitó Lajos 202, Fülöp Sándorné 93, Pataki Klára 35, Fülöp Lajos 160, özv. Oláh Jánosné 73, Kudor János 227, Győri Józsefné 205, Olasz Lajos 61, özv. Kiss Andrásné

98, Kispálffy János 130, Kisded András 202, Péntes Ambrus 115, Süle Aranka 146, Jakab Imre 650, Kiss Béni 28, Vigh Józsefné 117, Csikos Erzsébet 100, Papp Gáborné 100, Verebi László 197, Balogh László 133, Mile Lajos 78, Takács Endréné 109, Rácz Jolán 44, Kocsis Zsigmond 232, Boros Józsefné 100, özv. Király Frigyesné 213, Brankoff József 150, Nagy Károly 205, Lévai Lajos 171, Horváth Imre 180, Horváth Imréné 355, Szilasi György 202, Fráter Zsigmond 288, Szerző József 201, Erdei Gábor 367, Papp Zsazsa 306, Szabó Erzsébet 24, Deme Margit 34, Lukács Ilona 200, Izso Sándor 220, Bondár István 117, Baranya Juliska 55, Tripon Lili 150, Juhász Józsefné 182.

Férfiszövetségnek: Bodó Zsigmond 60 Lei.

Adakozások végösszege az 1934-ik évben:

1. Perselyadományok: a) egyház céljaira: 5697, b) szegényeknek: 6710, 2. Nőszövetség céljaira: 15,826, 3. Férfiszövetség céljaira: 5530, 4. Énekkar céljaira: 8316, 5. Templomalapra: 20,673, 6. Urasztalára: 2190, 7. Szegényeknek: 6710, 8. Árvaháznak (febr. 2-iki megváltás és adomány): 2855, 9. Tiszteletdíjakra: 3000, 10. Könyvtár céljaira: 1699, 11. Cipő és ruhaakcióra: 2260, 12. Tanulmányi segélyre (A Magyarai testvéreknek): 2000, 13. Velencei Ifjúságnak: 619, 14. dr Poltyák Károly vak tanárnak; 897, 15. Holland-misszióra: 100, 16. Szatmári gimnáziumnak: 210, 17. Egy árva leány esküvőjére: 400 Lei. Összesen: 84812 Lei.

Szombati Szabó István emlékünnepe a Réten. Réti férfi- és nőszövetségeink vallásos és kulturális előadásainak sorozatában vasárnap, (január 13-án) délután 6 órai kezdettel, templomi ünnepély keretében, Szombati Szabó István emlékünnepe tartanak a réti imaházban. 1. Gyülekezeti ének. 2. Imádkozik és prédikál Jakab Viktor beius—belényesi lelkész, egyházm. tanácsbíró. 3. Mozart: »Ó jó Atyánk«. Éneklí a Sztárai Énekkar. Karnagy Soós András. 4. Ünnepi előadás Szombati Szabó Istvánról. Tartja Tabéry Géza dr író. 5. Stradella: »Irgalmazz Istenem«. Ima. Éneklí Vitályos Ilonka ének- és zongoratanárnő, orgonán kíséri Mocskonyi Gabriella zongoratanárnő. 6. Szombati Szabó István utolsó verseiből szaval Szabó Pál s. lelkész. 7. Gyülekezeti ének. Perselyadományokat az »Emir — Szombati-alap«-ra fordítja a Nőszövetség.

Árvaházunk.

»A Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület« — február 2-iki műsoros estélyét — nő és férfi nagy bizottság, körültekintő gonddal készíti elő.

A rosióri—félegyházai nőszövetség és bibliakör Egey István lelkész irányításával karácsonyfa ünnepélyt rendeztek, melyen a begyült önkéntes adományokat: 720 Leit árvaházunknak juttatták, mit köszönettel nyugtáztunk.

A diosigi—bihardiószezi nőszövetség gyűjtését — Fias Kálmánné elnöknő ezekben küldötte el: Liszt 87 kgr. Krumpli 200 kgr. Bab 32 kgr. Zsir 80 deka. Szalonna 1 kgr. 25 deka. Szappan 2 kgr. Zöldség 5 kgr. Pénz 150 Lei. Adakoztak: N. N. Kovács Jánosné, K. Szücs Sándorné, Nagy Imréné, Kovács Gábor, özv. Magyar Ferencné, Kovács Józsefné, Szücs Károlyné, Domokos Istvánné, Lovas Imréné, özv. Balogh Jánosné, Balogh Józsefné, özv. Sütő Józsefné, Gajgó Ferencné, P. Nagy Józsefné, Szabó Józsefné, P. Szücs Sándorné, Bónis Istvánné, Nagy Sándorné, Szerző Sándorné, Nagy Gáborné, Horváth Józsefné, Hempóth Andrásné, Vigh Imréné, N. N., N. N., N. N., Bodnár Sándorné, Szántó Rózsika, Z. Nagy Károlyné, Teleki Gyuláné, Kun Ferencné, C. Nagy Józsefné, Csóka József, V. Nagy József, özv. Kupás Sándorné, Szücsné, N. N., N. N., N. N., Kurucz Eszti, Toronyai Erzsike, Deák Ferencné, Törő Imréné, Füzési Sándorné, Pap Jánosné, Szabó Gyuláné, Szilágyi József, Nagy Sándorné, Böszörményi I., Kalmár Józsefné, Lovasné, Kovács Sándorné, Balogh Sándorné, Devin Józsefné, Nyiri Józsefné, Kun Józsefné, Kurucz Jánosné, Makai Sándorné, Szabó Sándor (Hangya), Bánházi Istvánné, Deák Károlyné, Oláhné, özv. Nagy Józsefné, Kerekes Sándorné, K. Nagy Sándorné, Kun Sándorné, Fási Istvánné, Fias Kálmánné. Isten áldása legyen a jószívű adakozókon.

A feketetői nőszövetség 100 Lei és 5 drb. vássonkendő. Nagy Gáborné, (F-vásárhely) 2 fél kgr. zsir, Nyitrai Ferencné egy drb. nyul, 10 drb. tojás és tészta. Laczka Judit Turnu-Severin 200 Lei. Vadászai vasárnapi iskolások 500 Lei. Vetési nőszövetség 100 Lei.

Konfirmálandó gyermekét, inasát, ha még valaki nem jelentette be és nem küldte az előkészítő órákra, haladéktalanul jelentse be az illetékes lelkészi hivatalban.

Püspök-fürdői kedvezményes jegy kapható a Református Árvaházban.

Kálvin könyvnyomda

Sztr. Hurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcélrabb modern kivitelben és a legjutányosabb árákban.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea.

REFORMÁTUS HIRADÓ

VALLÁSOS IRÁNYU NÉPLAP. ■ MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
FELELŐS SZERKESZTŐ: CSERNÁK BÉLA LELKÉSZ

A Református Híradó vagyona

Hátralékos díjakban fekszik künn azoknál az előfizetőknel akik a Híradó kiadóhivatalánál nem rendezték kötelezettségeiket. A pénztár megállapítása szerint olyan hallatlan nagy összegre rug már az előfizetési díjak hátraléka, hogy az egész vagyont tenne ki, ha befolyna; a Híradó egy évi nyomdai költségét lehetne fedezni belőle. Ha lapunk nem fejlődhetett, ennek egyedüli oka az a közöny, amelyet az előfizetők egy része hosszú éveken át tanusít a díjak befizetése körül.

Azért tárjuk ezt ilyen őszintén olvasóink elé, hogy egyfelől hálás elismerésünket nyilvánítsuk azok iránt, akik olyan komoly kötelességtudással küldik be előfizetési díjaikat s ezzel lehetővé teszik lapunk fennmaradását; másfelől serkentsük az elmaradottakat, hogy tartozásaikat minél előbb kiegyenlíteni siessenek és ezzel lapunk fejlődésére lehetőséget adjanak.

Előfizetési díjakat elfogad az adószedő egyházfiakon kívül az egyházi adóhivatal és a szerkesztőség is (olaszi-i lelkési hivatal).

Az eszeveszett pók.

Jörgensen példabeszéde.

Egy szép szeptemberi reggelen a levegő tele volt lengén uszó, finom pókhálósálakkal. Az egyik fonál fennakadt egy magas fa tetején s az apró légi utas, egy kis pók, átlépett fehér hajócskájából a lomb szilárdabb talajára. Azonnal új fonalat bocsájtott ki magából, végét hozzáerősítette a fa csúcsához s azután a hosszú szálon leereszkedett egészen a fa tövéig. Ott terebélyes bokorra akadt s rögtön munkába is kezdett: hálót kezdett szőni. A hosszú szálohoz, amelyen lejtött, hozzákötötte a háló felső csücskét, a többi sarkát pedig a bokor ágaihoz erősítette.

Nagyszerű háló leit a munka eredménye! Kitűnően ment vele a légyfogás.

Hanem pár nap múlva nem tartotta már elég nagyoknak a hálót és kezdte minden irányban nagyobbitani. Hála a fölfelé vezető erős szálnak, ez is jól sikerült. Mikor az őszi hajnalok csillogó harmatgyöngyei elborították a nagy hálót, olyan volt az, mintha gyöngyel átszótt fátyol csillogna a bággyadt napsugárban.

Árvaházunk.

A »Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület« által február 2-án a Kath. Kör nagytermében az Árvaház javára megtartandó műsoros estély iránt jobb időkre emlékeztető általános érdeklődés nyilvánul, mert mindenki érzi, hogy ez a szép alkalom nemcsak testvéri találkozó, de figyelmeztetés is az Árvaházzal szemben, keresztyéni kötelességünkre. A rendezőség állandó irodát tart fenn az Árvaházban, hol a jegyek is megválthatók január 20-ikától kezdve délelőtt 11-től fél 2 óráig. A jegyek ára: 100, 60, 50, 40 és 30 Lei.

Esteli órákon: Hétfő: Róm. 7: 13—2

Kedd: Róm. 8: 1—1

Szerda: Róm. 8: 12—32. Csütörtök: Róm. 8: 33—39 Péntek: Róm. 9: 1—13 Szombat: Róm. 9: 14—33.

2—4 éves teljesen árva leánykát örökbe fogadna egy református család. Jelentkezés az olasz-i lelkési hivatalban.

Püspök-fürdői kedvezményes jegy kapható a Református Árvaházban.

A pók büszke is volt művére! Napról-napra jobban hizott. Pocakot eresztett. Talán már el sem hitte volna, mily rongyosan, kiéhezve érkezett ősz elején a fának tetejére...

Egy reggel aztán nagyon rossz kedvvel ébredt fel. Amugy is ködös idő volt, légynek se hire, se hamva: mit csináljon szörnyen unalmas őszi napon?

»Legalább egy kis körutat teszek a hálóban — gondolta végre; — megnézem, nincs-e valahol javítanivaló rajta?»

Végig is vizsgált minden fonalat, hogy jól van-e megerősítve. Hibát ugyan sehol nem talált, de kiállhatatlan rossz kedve azért egyre fokozódott.

Amint így járkált duzzogva, hát a háló legfelső csücskén egyszer csak egy hosszú fonálra akadt, amelyről nem tudta megállapítani, hogy miféle fonál az. A többiről mindről tudta: ez ide megy, ennek a letört ágának a végéhez; amaz oda, a tövishez. A pók ismert minden ágacskát és fonalat; de ez az egy szál mit keres itt? S még hozzá egész érthetetlenül fölfelé megy! Egyszerűen föl a levegőbe! Mi lehet ez?

A pók fölgaskodott hátsó lábára és sok szemével fölfelé tekingetett. Hiába! Ennek a szálnak nincs

524—1934.

Az egyház Elnökségétől.

Az egyházi adóhivatal az 1935. évi adójárulékok megállapítását a következő napokra tüzte ki:

1935 január 22. napján Rét és
 „ „ 23. „ Rét-hegy.

Az adómunkálatok a fent jelzett napokon délelőtt 9 órától 2 óráig tartanak. Az egyházi elnökség felkéri a behívott presbyter és egyházközségi tag urakat, hogy a nagy érdekekre tekintettel, a fentebb kitüntetett helyen és időben pontosan megjelenni és az ügy érdekében legjobb belátások szerint közreműködni méltóztassanak.

Oradea, 1934. dec. 27.

Egyházi Elnökség.

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és este 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen délután 3 órakor (Nagy P. István házában) Benedek Géza szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Erdei István. Esketés: Balajthy Sándor ref.—Balogh Sára ref. Temetés: özv. Zenovics Jánosné Nagy Mária 57 éves, özv. Magyar Józsefné Szegedi Erzsébet 79 éves, özv. Dézsi Ferencné Alafi Zsuzsanna 76 éves, Boldizsár Ferenc 5 hónapos, Kovács Terézia 29 éves.

Áldozatkétség: Reformatus Híradónak: az olasz-i férfiszövetség 1000, a réti nőszövetség 200 Lei. — *Szegénygyermekek konyhájára:* réti nőszövetség 300, olasz-i férfiszövetség 250 Lei.

vége! Akárhogy nézi ez a szál a felhőkbe nyulik!

Minél tovább erőlködött a pók a rejtély megoldásán, annál dühösebbé lett. Hogy mirevaló az a fölfelé futó fonál? *Persze, az örökös légylakmározásban már rég elfelejtette, hogy egy szép szeptemberi napon ő maga is ezen a fonálon szállott le!* Arra sem emlékezett már, hogy mily hasznára volt ez a szál, mikor a hálóját fonta, s megnagyobbította. Mindezt rég elfelejtette! Csak annyit látott, hogy itt fölfelé megy egy haszontalan, célnélküli fonál, melynek semmi haszna, mert a puszta levegőben lóg.

— El vedel! — kiáltotta végre egészen megdühösödve s egyetlen harapással kettészelte a fonalat.

A háló abban a pillanatban összeomlott... és amikor a pók magához tért, benuktan feküdt a földön a túskebokor alján s a gyöngyös-ezüstös művészi háló roncsa, mint nedves rongyfoslány, csavarodott köréje. Koldus-csavargóvá szegényedett a ködös napon, *egyetlen szempillantás alatt megsemmisült minden munkája, mert nem értette meg a fölfelé vezető fonál hasznát.*

Két theologus-diáknak a segélyezésére: az olasz-i férfiszövetség 1000 Lei.

Egy diakonissza segélyezésére: az olasz-i nőszövetség 200 Lei.

A múlt év statisztikai adatai közé kívánczok az olasz-i férfiszövetség kimutatása a Hegyen lakó református testvéreink között végzett munkáról. E szerint a Kissötétágon Nagy Bertalan házában tartott istentiszteleteinken 1520-an, a Körös-oldalon Bartsch tanár úr szőlőjében és Oláh Ferenc úr tanyáján tartott istentiszteleteinken 720-an, összesen 2240-en vettek részt; a férfiszövetségnek az ingyen Híradó kiosztásának költségeire adakoztak az előbbi helyen 2649, az utóbbi helyen 780, együtt 3429 Leit. — Nem kevésbé érdekesek azok a feljegyzések, amelyekben a családok látogatása alkalmával szerzett tapasztalatokat örökítik meg a látogatók. Ezekről férfiszövetségünk közgyűlése előtt számolunk be.

Az olasz-i Nő és Férfiszövetség

folyó évi január 20-án vasárnap a leánygimnázium disztermében *vallásos ünnepélyt* tart, a következő műsorral:

1. Pósa L. — Lányi E.: »Petőfi«, műdal. Éneklő: a Gutenberg Dalkör, Soós A. karnagy vezetésével.
2. A mai református társadalom helyzete és kötelességei. Előadás. Tartja: dr. Soós István, egyházker. világi főjegyző.
3. Noszeda K.: »Katalin pusztai nóták«. Éneklő: a Gutenberg Dalkör.
4. Dr. Krüger: »Jánoska«. Szavalja: V. Róff Etus.
5. Magyar dalok. Éneklő: Rácz Sándor, a Gutenberg Dalkör tagja. Zongorán kíséri: Soós András karnagy.

Belépő-díj nincs. Önkéntes adományokat szegények segélyezésére, hálás köszönettel fogadunk.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, este 6 órakor András Gusztáv, az Össi-telepi imaházban délután 3 órakor Molnár Károly szolgál.

Az ujjvárosi nőszövetség szokásos vallásos ünnepélyein a történelem nehéz napjaiban Istenhez forduló személyiségeket óhajtja megismételni hallgatóközönségével. Az elmúlt vasárnap Kursinszky Kálmán Balassa Bálintot és korát elevenítette meg művészi szépségű előadásában. Kalla Gyula Balassa bűnbánati költeményei közül mutatott be mély tartalmu verseket. Czeglédi Ilonka ének és zenetanáréneke kedves hangulatot varázsolt a közönségbe. Végül Sarkady Zoltán Ady-verseket adott elő, nagy hatással.

Az *ujvárosi férfiszövetség* vasárnap délelőtt az Ifjusági Otthon nagytermében gyűlést tart, melyen dr Soós István ügyvéd tart előadást.

Vasárnap este háromnegyed 7 órai kezdettel az *ujvárosi otthonban* Erdős Renének, a kiváló írónak, háromfelvonásos evangéliumi színjátékát »János tanítványt« mutatják be a velencei hittestvéreink. A bibliai személyeket alakítják: V. Röff Etus (Magdolna), Zöldi Böske (Mária), Milotay Margit (Salome), Burger Vilma, Szabó Ági, Keresztesi Gizi, Lacka Imre, (János tanítvány), Porcán J. (Tamás ap.), Kálmán J. (Péter), Veress Imre (Bertalan), Venyige Károly (András), Szerencsi János (Jakab), Tripon József (Fülöp), Brücher Ferenc (Séden), Kiss Ferenc (Mátyás), Telcs Gyuszi (Egy ember), Tokay Kálmán (római katona). Az *ujvárosi férfiszövetség* szeretettel hívja meg az érdeklődőket ez estélyre, melyen gyermekek csak szüleik vezetése mellett vehetnek részt.

Egy szemüveg és egy kisbiblia az *ujvárosi templomban* maradt, átvehető az *ujvárosi gondnoknál*.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és Csillagvároson délután 3 órakor Szenyessy József, a Tokaji-telepen délelőtt 10 és az imaházban délután 4 órakor Kiss Károly szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kigyósi József, Lökn Péter, Torkos Sándor, Sás Irén. Temetés: Horváth Erzsébet 24 éves, Nagy Lajos 75 éves.

Aldozatkészség: Karácsonykor a szegények segélyezésére: Adakozók neveinek folytatása: a) Csillagvároson: N. N., Volentik Endréné, Tischlerné, N. N., Józsa Károlyné, Olvashatatlan, N. N., Janki család, Diana gyógyszerár, Brelané, Löfler N., Bitóné, N. N., Vassné. b) Tokaji-telepen: élelmiszert adtak: Gubits Adámné, Nagy Istvánné, Patócs Sándorné, Katlacsek Józsefné, ifj. Patócs Sándor, Tóth Gáborné használt ruhát és cipőt. Tokaji-telepen az imaház céljaira Szücs Károlyné egy kályhát, a Nőszövetség részére egy kivarrt asztalterítőt adott.

Helyreigazítás: Velencei templomalapra: Vajna Györgyné perselyében mult számunkban tévedésből közöltetett 19 lei, 169 lei helyett.

Kulturtermünkben folyó hó 13-án a férfi- és nőszövetség, valamint a bibliakörök együttes rendezésében jól sikerült estélyt tartottunk, melyen Erdős René »János tanítvány« című s az Ur Jézus tanítványainak a keresztrefeszítés, illetve feltámadás utáni lelkiállapotát s a Szentlélek kitöltetésének a tanítványokra gyakorolt hatását rajzoló biblikus tar-

talmu darabja, az ambiciózus közreműködők minden jogos váradalmat kielégítő jó előadásában mindvégig lekötötte a szépszámu hallgatóság figyelmét, nemcsak, hanem a jól megérdemelt tapsok mellett nem egyszer a meghatottság könnyeit is kicsalta a szemekből. A teljes összegében templomalapra fordított adományokért úgy az adakozóknak, mint a szereplőknek, ez uton is hálás köszönetet mond a Rendezőség.

Férfiszövetségünk közgyűlését folyó hó 22-én (kedd) este 7 órakor a kulturteremben fogjuk megtartani. Főtárgya lesz a gyűlésnek az elmúlt 1934. évi működésünkről beszámolás s ez évi programunk megállapítása. Ugy férfiszövetségünknek, mint általában gyülekezetünknek minden férfitagját ez uton is tisztelettel hívjuk és kérjük a megjelenésre.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Szabó Pál szolgál.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a Rétezen január 24-én, csütörtökön délután fél 4 órakor a Hegyen, Bondár István házánál. (Hering-oldal.)

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Temetés: Sarkadi Mária 3 hetes, Kereszturi József 54 éves, Lőrinczi Lajos 80 éves, Gál Károly 70 éves.

Adakozás réti templomalapra: Incze András 775, Labancz Mihályné 560, Ambrus Lászlóné 200, Serdült Antal 154, öz. Vántora Gáborné 202, Demeter István 107, Papp Ferencné 223, Tivadar József 362, öz. Kovács Sándorné 264, Horváth István 100, Gáspár András 126, Nagy Lajos 172, Veinberger 67, Gulyás János 46, Fehér Józsefné 81, Tarpai Ilona 15, Damó Sándor 84, Németi Sándor 100, Rózsa Jánosné 214, Külüs Mihály 161, Szekeres Péter 260, öz. Tóth Istvánné 220, Molnár Lajosné 250, Dézsi László 250, Erdei Lajos 251, Hugyák Károlyné 100, ifj. Turzó József 114, Turzó Józsefné 202, Szilasi Kálmán 184, Kamatból 400 Lei.

Szombati-Szabó István alapra: a réti Nő- és Férfiszövetség 800 Lei.

Réti Férfiszövetségünk január 22-én, kedden este 7 órakor bibliórát tart.

A réti belmissziói alakulatok közgyűlése. A réti belmissziói alakulatok az elmúlt vasárnap tartották együttes (nő-, férfi-, ifj. és leányszöv. és énekkar) közgyűlésüket. A tagok és az érdeklődők nagy számmal vettek részt a közgyűlésen, melyet dr Szabó Lajosné nőszöv. elnök lendületes szavakkal nyitott meg. Reámutatott arra, hogy a kereszténység volt az, mely felemelte a nőt és most pedig a nőnek kell eredeti mivoltába visszahelyezni a ke-

resztyénséget. A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után az egyes szövetségek titkárai terjesztették elő évi jelentéseiket. Öröm volt hallani az egyes jelentésekből azt a drága isteni kegyelmet, mely oly csodálatosan működött és erkölcsi és anyagi áldásával kísérte az egyes szövetségek életét. A mindvégig lelkes hangulatban lefolyt közgyűlést Jakab Imre férfiszövetségi elnök zárta be. Záró szavaiban az összetartásról beszélt és arra kérte az Istent, hogy adja meg a rétieknak azt az oly forrón várt öhaját, hogy a szűknek bizonyult imaházuk helyett, templomot emelhessenek Istennek. Ima és ének zárta be a közgyűlést. A gyűlésen résztvevők előzőleg istentiszteleten vettek részt, ahol az ígét Kiss Bertalan hirdette.

Szombati-Szabó István emlékünnepe a Réten.

A réti Nőszövetség vallásos és kulturális előadásainak sorozatában vasárnap délután a tragikusan elhunyt »költő-pap« emlékére rendezett templomi ünnepélyt. Az ígét Jakab Viktor beius—belényesi lelkipásztor hirdette. Az ünnepi előadást Tabéry Géza író tartotta. Vitályos Ilonka énektanárnő Stradella: »Irgalmazz Istenem« imáját énekelte Mocskonyi Gabriella zongoratanárnő orgonakisérete mellett. Szabó Pál s. lelkész Szombati-Szabó költeményeiből szavalt, majd a Sztárai Énekkar Mozart egyik művét énekelte Soós András karnagy vezénylete mellett. Minden egyes szám művészi teljesítmény volt, szívet és lelket gyönyörködtető. Az a nagyszámu hallgatóság, mely mindezekben gyönyörködött, azzal a fogadalommal távozott, hogy imáiba belefoglalja a nagy költőnek itt maradt családját és nem szünik meg érettségük imádkozni az özvegyek és árvák Atyjához. A begyűlt perselyadományt is — teljes egészében — erre a célra adományozta a Nőszövetség.

Adományok árvaházunknak.

HELYBŐL:

Papp Károlyné 1 kgr. zsir. Kereszturiné 6 üveg paradicsom, 5 kgr. bab, Héder Gyula az árvaházi növendékek haját levágta, olaszii férfiszövetség 250 özv. Csőke Gézané (Tapaszi Margit halála alkalmából) 50, Nagy Lajos 20 Lei.

VIDÉKRŐL:

Aradi nőszövetség 200 Lei.

Tárcaia—köröstárkányi vasárnapi iskolások — Ujvárosi Terézia tanítónő utján — 200 Lei.

A Tãmáseu—paptamásii református testvéreink — Kovács Sándor lelkész buzdító szavaira — mint eddig, úgy most is jószívvel nyújtott adományaikat ezekben küldötték el árvaházunknak: Pénzt: özv. Major Gyuláné 100, özv. Román Józsefné, 100 d. Nagy Imre 40, Jeremiás Sándor 20, id. Szabó Lajos 50, Vári József 20, özv. Csáky Károlyné 50, N. N. 20, N. N. 50 Lei. Összesen 450 Lei. Lisztet adtak Z.

Nagy Lajos, N. N., Zsigmond Bálintné, N. N., id. Szekeres Imre, ifj. Szekeres Sándor, S. Tóth Károly, Szűcs Sándor, ifj. N. Szabó Sándor, Szolga Albert Z. Tóth András, N. N., N. Szabó Béné, Dóczi József, Fodor András, ifj. Szűcs Imre, Tóth István, Kovács Sándor, K. Tóth Sándor. Összesen: 100 kgr.

Krumplit: Z. Nagy Lajos, N. N., id. Kocsis Lajos, id. Szekeres Imre, ifj. Szekeres Imre, Telegdi András, Diós János, ifj. N. Szabó Sándor, N. Szabó Béné, Fodor András, Siteri Lajos, ifj. Szűcs Imre, N. N., Kovács Sándor. Összesen 350 kgr. Paszulyt: özv. Tóth Zsigmondné, K. Tóth Sándor, id. Kocsis Lajos, N. N., Zsigmond Bálintné, Z. Nagy Géza, N. N., id. Szekeres Imre, ifj. Szekeres Imre, özv. g. Tóth Józsefné, Telegdi András, Szűcs Sándor, Diós János, ifj. N. Szabó Sándor, ifj. Szűcs Lajosné, Vári József, Tóth István. Összesen 60 kgr. Borsót: Dóczi József.

Diót: özv. Tóth Zsigmondné. Szalonnát: özv. g. Tóth Józsefné. Hagymát: Telegdi András. Tojást: Zsigmond Béláné, id. Szekeres Imre, S. Tóth Károly, Telegdi András, Diósi János, N. N., Siteri Lajos, Tóth István. Összesen 75 darab. Szappant: özv. Román Józsefné, K. Tóth Sándor, Z. Nagy Géza, Diós János, ifj. N. Szabó Sándor, N. N., Dóczi József. Összesen 11 darab. Kendőt: ifj. Szűcs Lajosné, N. N., Tóth István. Összesen 3 darab.

A Petreu—gálospetrii református nőszövetség tagjai közül a református fiúárvaház részére a következők adakoztak: Törülközőt adtak: Nagy Józsefné, Gámán Ferencné, Somogyi Jánosné, özv. Varga Józsefné, özv. Vincze Józsefné, M. Szávó Józsefné, Dávid Sándorné, Papp Ferencné, S. Zeffér Sándorné, id. Kiss Jánosné, ifj. Kéri Józsefné, Zeffér Pálné, Ruszkai Józsefné. Összesen 13 darab. Pete Ferencné, 2 drb. háziszappant. Lisztet adtak: id. Kiss Jánosné, Dávid Sándorné, ifj. Kéri Józsefné kb. 8 kgr.

Konfirmálandó gyermekét, inasát, ha még valaki nem jelentette be és nem küldte az előkészítő órákra, haladéktalanul jelentse be az illetékes lelkészi hivatalban.

Kálvin könyvnyomda

Str. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern klvitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea.

REFORMÁTUS HIRADÓ

VALLÁSOS IRÁNYU NÉPLAP. ■ MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
FELELŐS SZERKESZTŐ: CSERNÁK BÉLA LELKÉSZ

Presbyteri gyűlést

tartottunk január 20-án délelőtt 11 órakor az újvárosi templomban az istentisztelet végeztével, Sulyok István püspök és Thury Kálmán főgondnok előnklete mellett.

A megjelent presbterekeket a lelkészelnök meleg szavakkal köszöntötte abból az alkalomból, hogy ez esztendőben első alkalommal gyűltek össze tanácskozásra.

Majd ösmertette a nyár folyamán megejtett szavazás eredményét, amikor a két zsinati rendes lelkészi tagság közül csak az egyik helyre történhetett meg a választás; a második helyre senki sem nyervén abszolút szótöbbséget, az egyházkerületi elnökség új szavazást rendelt el a két legtöbb szavazatot nyert lelkész: Arday Aladár esperes és Papp József e.-ker. tanácsbíró között. A presbyterium a maga hatos szavazatát Arday Aladár nagyszalontai esperesre adta. * * *

Kis Péter születése.

Irta: Bodor Aladár.

Szegedi Mihály mindinkább kidagadó szemmel és kalapáló szívvel olvasta a kétfülleres ujságból ezt az apró rendőri hirt:

Mezőtúron kedden a Körösből oszlásnak indult férfi-hullát fogtak ki. A hullában Szegedi Mihály rovottmultu napszámásra ismertek, akit a rendőrség egy gyilkossági ügy miatt két éve körözött.

Szegedi Mihály leejtette kezéből az ujságot és lihegve maga elé meredt. Torzonborz, himlőhelyes arcából döbbenve révedt maga elé a szeme és homlokát kiverte a verejték.

Tehát meghaltam, gondolta magában. Ugy, amint valósággal rendje lett volna, ha a rendőrség elől nem sikerült volna külföldre menekülnöm és ott elrejtőznöm.

Visszagondolt az azóta eltelt, rettegéssel teli két esztendőre. A szörnyű menekülésre, amikor a kocsmáros véletlenül le találta ütni... No nem olyan véletlen volt persze. A kocsmáros a markában tartotta őt, bizonyos falopásról tudott, aztán visszaült vele, éhbéért dolgoztatta és már féleve nem adta volt ki a fizetését, ő persze mit sem mert tenni, mukkaní sem mert volna. Oh, rég kívánt volna már szabadulni ettől az embertől, aki mindig fenyegette, hogy a törvény kezére adja. Meggyűlölte

Az elnökség indítványára az újvárosi templom alapkövetételének százéves évfordulóján tartandó ünnepek rendezése céljából kiküldött bizottság január 16-án délután tartotta első tanácskozását, amikor a bizottság a jubileumi ünnepség idejét április 13-ára, virágvasárnapra tűzte ki; ez alkalommal a nevezetes évfordulót megörökítő márvány emléktáblát illeszt az egyház az újvárosi templom falába.

A tanácskozás folyamán szóba került az is, hogy a nagyváradai református egyházközség második megalakulásának 150-ik évfordulója a múlt évben telt el, ez esztendőben pedig 275-ik évfordulója lesz annak, hogy az első nagyváradai ecclesiának, amely 103 évig virágzott városunkban, a török veszedelem véget vetett. Ez évfordulók alkalmából jelent meg a »A Református Egyház Nagyváradon 1557—1660« című könyv, amely a lelkészi hivatalokban kapható. (Ára 60 Lei.)

a kocsmáros és a vesztét kívánta. Tudott az ő gyűlöletéről más is, mert néha, ha keserűségében leitta magát, akkor kibeszélte mérgét, csak azt nem tudta senki, hogy mért gyűlöli a kocsmáros. Mig aztán egyszer jött az a borzasztó éjszaka. A kocsmából jött. Valaki jó helyet ígért neki egy debreceni faraktárnál, pénzbeszedő lehetett volna. De oda egy kis kaució kellett volna. Kérte a kocsmáros, hogy legalább három hónapját adja ki, elmenne aztán Isten hírével, a többi hadd vesszen nála. De a kocsmáros nem irgalmazott. Nem is akarta elengedni. Ugy veszekedett vele, mindinkább vérbeborult szemmel, mig valahogy a kezébe tévedett a fejsze... Mikor a szörnyű eset után magához vette a kocsmáros feltört pénztárából a háromhavi fizetését, csak akkor tisztult ki a fejében, hogy hiszen most már ugye mehet Debrecenbe ahoz a faraktárhoz, most már csak menekülni lehet. Ha lehet... Hát nehéz, nehéz volt. Átszökött a határon, ugy bujdosott faluról-falura, egy-egy kis munkát találva, vagy még koldulva is. Különböző álnevek alatt bujkált, mig félévvel ezelőtt egy putriban meghalt egy züllött koldustársa, Kiss Péter, most már az ő írásaival elég biztonságban érzi magát. Akkortájt a himlő az arcát is elváltoztatta, tulajdon szülei se ismernének rá, ha élnének.

Végiggondolta az elmúlt két esztendő minden nyomorúságát, megalázó koldus életét és rábólogatta a fejével, hogy nem volt érdemes életben maradnia,

OLASZLI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és este 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen délután 3 órakor (Nagy P. István házában) Benedek Géza szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Zsigé Erzsébet, Plicza Vilma, Lőrincz Péter, Nagy Lajos. Temetés: Ádám Katalin 5 és fél éves, Kocsis József 33 éves.

Áldozatkészség: A hegyi belmissziói központoknak 10 drb. énekeskönyvet szerzett be az olaszii férfiszövetség.

A szegény iskolásgyermek konyhájára: Szücs Mátyásné 5 kgr. hust, özv. M. Kiss Gyuláné 5 kgr. liszt, 2 kgr. zsir.

Református Híradónak: Réti férfiszövetség 200 lei.

Az olaszii nő és férfiszövetség január 20. esti ünnepélyén dr Soós István v. h. polgármester, a királyhágómelléki református egyházkerület világi főjegyzője tartott mélyen szántó előadást »A mai ref. társadalom helyzete és kötelességei« címen. A magyar reformátusság sorsára és kötelességeire döbbenetesen rávilágító, meleg szívből fakadó előadást minden református nőnek és férfinak meg kellett volna hall-

jobb lett volna föladni magát és elszenvadni a bűntetést. Valószínűleg halálra ítélték volna, hiszen minden ellene vallott. De ha börtönbe került volna, ott se lett volna ennél szörnyűbb élete. És a börtönbüntetésnek is végeszakadt volna egyszer s akkor...

De lám: most itt van a hír, hogy Szegedi Mihály meghalt. Kedden halt meg. Ma szerda. Bizonyára holnap temetik...

Hirtelen fölállott. Ellenállhatatlan vágy, kíváncsiság szállta meg: hogy ott legyen a temetésén. A saját temetésén. A himlőtől eltorzult arcára valami furcsa mosolygás szállt erre a gondolatra. Bizony, nem akárkinek lehet része ilyesmiben, hogy a saját temetését végignézhesse.

Lázasan készülődni kezdett. Vajjon mit is vigyen magával a rongyos putriból, ahol most is lakott. Nem, semmit se fog vinni. Még ezt a lerongyolott ruhát se. Fölvette a Kis Péter betegsége előtt viselt ingét és ruháját, meg az igazoló iratait. Így most már senki se gondolhat arra, hogy ő Szegedi Mihály volna. Szegedi Mihály meghalt és holnap eltemetik.

Véletlenül most elég pénze volt, megvehette a vasuti jegyet.

A vonaton, amíg utazott, egy percre se szünt az izgalma. Attól nem kellett tartania, hogy ráismernek. Rokonai sincsenek a faluban. Hanem ez a különös helyzet, hogy a saját temetését nézi végig...

A kertek alul került a városba, nem a vasut felől. A temetőben meglátta a kis menetet. Lassan, észrevétlenül sompolygott ő is a pár vénasszony és

gatnia. Az előadás előtt és után a kitünő Gutenberg Dalkör énekelt szépen és lelkesen Soós András karnagy vezetése alatt. Sarkady Z. theologus ifju szavallata és Rác Sándor dalai zárták be az ünnepséget, melynek jövedelme a szegények segélyezésére szolgál.

Özvegy urinő magános urnőhöz társalkodónőül, házvezetőnőül ajánlkozik nem fizetésre, jó bánásmódra vágyik.

ÚJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor András Gusztáv, este 6 órakor és az őssi-telepi imaházban délután 3 órakor Molnár Károly szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Lovas Ferenc, Csuka Magda, Nagy Margit. Temetés: Császár Lajos, Kocsis József, Cséfan János, Nagy Ferenc.

Áldozatkészség: Őssi-telepi imaház javára: perselyben Széll Ferencné 240, Fazekas Lajos (4. sz. perselyben) 220 lei.

Árvaháznak: Nagy Lajos 20 lei.

Szegényeknek: Sulyok Istvánné 200, N. N. 100, Nagy Lajos 20, Robitsek Rózi 20, Csoma László 80, Szilágyi Róza 80, Bazsó Márton 40, Toader Aurel 40, Létay Ilona 20, Gábor Géza 20, Róna Jenő 20, Kain

már-már felejtett távoli ismerős mögé, akik kijöttek a temetésére.

A pap beszédéből eleinte mitse hallott, annyira izgatott volt, zugott a füle. De aztán látta, hogy pár öreg anyóka s két-három kis cselédleány sirdogálni kezd. Őt siratják...

— Meghalt ez a szegény esendő ember — folytatta a pap — és lelke most felmegy Isten elébe. És Isten, mint az eltévelyedett gyermeknek az apa, szemébe néz és ráteszi a kezét. Mert a bűnösök is gyermekei neki és ő megítéli bűneiket, de bűnös gyermekeit is szereti és a legjobbat akarja nekik. Isten megítéli őt, nem földi törvények szerint, hanem az örökkévaló igazság törvényei szerint. És ő, aki talán egy szót se tudott volna itt eldogni a maga védelmére, Isten előtt meg tudja mutatni az ő minden keservét és ereje felett való megpróbáltatását, amely a bűnbe sodorta és Isten utat talál számára, hogy elindulhasson rajta a megigazulás felé.

Szegedi Péter lehajtotta fejét és eszébe jutott az ő erejefeletti keserve és indulata, az örület-félszédület abban a percben, amelyről a bíróság előtt nem tudott volna számot adni. És most lebirhatatlan vágy szállotta meg, hogy odavesse magát Isten elé és kérje tőle a megérdemelt büntetést. Leborult térdre és megeredtek a könnyei. Eszébe jutott, hogy egész élete milyen keserű és bűnök közt vergődött volt és nem volt ember, aki valaha őt kézen fogja vagy rátegye kezét a fejére, ahogy az apák vagy az anyák szokták gyermeküknek. Az iskolából is mihamar megszökött és hagyta futni. Csak két éve

József 20, N.N. 20, Szilvási Ilona 20 lei. Báthory Lajosné egy gobelin kép.

Az újvárosi nőszövetség vasárnap este 7 órai kezdettel az újvárosi otthon nagytermében vidám műsoros tea-estélyt rendez. Vendégeket szívesen látnak!

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és Csillagvároson délután 3 órakor Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Szennyessy József szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Biró József. Temetés: Tarr Julianna 68 éves, Nagy Rozália 26 éves, Varga Károly 71 éves, Siebert Emil 74 éves.

Áldozatkészség: Helyreigazítás Fajna Györgyné perselyadomány, múlt számunkban is tévesen közöltetett, amennyiben a perselyben nem 169, hanem 196 lei volt.

Nőszövetség céljaira: Józsa Károlyné pamutot, N. N. falvédőt.

A velencei nőszövetség közgyűlése: Nőszövetségünk f. hó 17-én tartotta meg rendes évi közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. Lelkész a

nyit meg a szeme, mikor már minden késő volt. Ez a két év, óh szörnyűbb szenvedésekkel volt teli, mint husz évi börtön.

— Menj, Szegedi Mihály — folytatta a pap — te már leróttad a földi bünhődéseket e két esztendő alatt, melyek alatt nyomoruságosan bujdosnál a földi törvény pallosa alatt meggörnyedett fejeddel, míg sorsod végrehajtott rajtad a halálos ítéletet, míg a föld elbocsátott Isten elébe, számot adnod az ő ítélete szerint.

Szegedi Mihálynak megroncsolt, tüzbélyeges arcát áztatták, egészen elborították a könnyek. Szegény halott vagyok, gondolta magában és nincs már semmi bennem a földi élet melegéből és nem köt többé semmi a föld dolgaihoz. Ha besötétedik, el fogok menni a Köröshöz és végképpen el fogok tűnni benne, ugyanis már csak oda tartozom.

Most újra föleszmélt a pap beszédére.

— Az elrontott földi élet után új élet nyílik számodra, Szegedi Mihály, Isten végtelen irgalmából. Elvetted ezt a bűnnel lebélyegzett nevet és életet. Lélek mehatsz, láthatod az örökkévaló igazság törvényeit és az új élet téveszthetetlen útját. Menj, szegény testvérünk, lehulltak rólad az eddigi élet bilincsei, menj és indulj el a te életed jobbik útján...

Szegedi Mihálynak a földig lecsuklott a homloka, nyíratlan haja és szakálla elvegyült a porban és zokogás rázta egész testét-lelkét. Valami lehetetlenül nehéz vezeklést kívánt, emberi erő fölötti szenvedések tisztítóüzét, ami csak a halál után jöhet, hogy megmutathassa Istennak, mennyire sóvá-

munkában nagy buzgósággal résztvevők iránti elismeréssel s Isten megsegítő kegyelme iránti mélységes hálával mutatott rá arra az igazságra, hogy az egyenként kicsinyek, gyöngék és szegények egyesített jóakaratóból miként hoz ki a jó Isten a maga örök céljainak valószínűsítésére jelentős eredményeket. Munkánk irányának s eredménye mértékének mutatójául álljon itt a múlt 1934 évi zárszámadásunk kiadási oldala a következőkben:

Egyházmegyei és egyh.-kerületi nőszövetségi járulék 300 lei. A csillagvárosi bérelt imaház felszerelésére és bérletére 1422 lei. Jótékony célokra (Tüdőszanatórium, Református Jövő, Leánykonferencia stb) 2591 lei. Állandóan segélyezett szegényeinknek 9940 lei. Rendkívüli segélyezésekre szegényeknek 3734 lei. Kézimunka anyagra: Velencén 1091, Tokaji telepen 1458, Csillagvároson 1313 lei. Különlélekre (Velencei templom helyrajzának elkészítése és hitelesítése, temetőbe kavics stb.) 2568 lei. Kulturterem felszerelésére (székek, csészek, tűzifa pótlás stb.) 8890 lei. Tanulmányi segélyekre 1145 lei. Szegényeink karácsonyi segélyezésére 4506 lei. Szegényeink karácsonyi segélyezésére a Tokaji telepen 1112, Csillagvároson 631, Velencei templomalapra 5000 lei. Közgyűlésünk nőszövetségünk hivatásában vetett megszilárdult hittel, megerősödött munkakedvvel, nemes föltevésekkel s a jövőbe vetett hittel elnök záró szavai s a XC. zs. 1. versének eléneklésével ért véget.

Teaestélyt tartunk velencei kulturtermünkben f. hó 27-én este 6 órakor szórakoztató műsorral. **Egy**

rog az ő irgalma és szeretete után. Hirtelen eszébe jutott, hogy az övével szomszédos putriban négy kivert sorsu gyermek él, tolvaj-fiókák, akasztófajelöltek és most egyszerre kigyult benne az áldozásnak sóvárgása: ő most el fog menni hozzájuk és megmenti az ő lelküket a bűnök sötéttségétől, hogy soha az ő szörnyű útjára ne tévelyedhessenek. Elvezeti őket Isten felé.

Valaki megérintette a fejét.

Fölnézett. A temetési menet már rég elszéledett. Egy tőpörödött öreg anyóka kérdezte tőle:

Talán rokona volt ennek a szegény embernek?

Hogy úgy siratja lelkem...

Ugy felelt, mintha csak magának mondaná:

— Énmagam voltam... Engem temettek el...

Az anyóka szánva nézett az eszelős arcu emberre:

— Hát maga kicsoda? ... Nekem elmondhatja lelkem, szegény koldusasszony vagyok, senkinek se ártok.

— Én? ... Én: Kis Péter vagyok. Szegény meztelen gyermek... ma születtem, és el kell indulnom, hogy megkezdjem az életemet.

Az öreg koldusasszony szánakozva csóválta meg a fejét Isten szerencsétlenjének különös szava hallatára. Megcirógatta gyöngéden, mint egy siró újszülöttet és csöndesen mondta neki:

— Szegény gyermekem, hát menjen...

(Református Élet.)

tea ára süteménnyel 12 lei. Az estély jövedelme a kulturterem még hiányzó felszerelésének kiegészítésére fog fordíthatni.

Vasárnapi istentisztelet sorrendje: délelőtt 10 órakor Szabó Pál, délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk a Réten január 31-én csütörtök délután fél 4 órakor a Felföldi telepen.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Nagy Lajos 3 éves, Nagy Juliánna 63 éves.

Áldozatkészség: Réti templomalapra: Máté Mihály 500, Póti Sándor 202, Varga József 299, Kun Sándor 218, Goron Izabella 150, Debreczeni Erzsébet 170, Csikos Imre 397, özv. Kenéz Sándorné 286, Huszár István 220, Ravasz Miklós 392, Kosztin Jánosné 207 lei.

Réti imaházunkban vasárnap január 27-én a délutáni istentisztelet keretében a 70 tagú episcopiai —biharpüspökii ref. férfiak énekel. Karnagy: Herczeg Kálmán. Előadják: Cohle: »Isten ki fent uralkodik« és Gáspár: »Nagy örömhír jön a mennyből« c. énekeket. Az istentisztelet után az énekkar résztvesz a nótadélutánon is.

Nóta-délután a leánygimnázium disztermében. Réti Sztárai Énekkaruk és Erkel zenekarunk vasárnap január 27-én délután fél 6 órai kezdettel tartják második nótadélutánjukat a Leánygimnázium disztermében, a Gutenberg Dalkör és az episcopiai—biharpüspökii ref. énekkarok közreműködésével.

Az ünnepség műsora a következő: 1. Nyitány. Előadja az Erkel-Zenekar. Karnagy: Soós András. 2. Megnyitó beszédet mond: dr Oláh Béla, az Erdélyi Lapok munkatársa. 3. Episcopiai—biharpüspökii ref. énekkar magyar dalokat ad elő. Révfy Géza: »Kondorosi csárda mellett« karnagy: Herczeg Kálmán. 4. Arany: Szondi két apródja (melodráma) előadják; Laczák Erzsike szoprán, Nagy Emma alt és a Sztárai énekkar tagjai. Szavalja Barabás Margit, zongorán kíséri Dézsi László. 5. Népdalok. Éneklő: Rác Sándor a Gutenberg Dalkör tagja, zongorán kíséri Soós András karnagy. 6. A bánya. Zongora kísérettel előadja V. Röff Etus. 7. Sirius—Tárcza—Ioanovits: »Dalfüzér« előadja a Sztárai Mihály vegyeskar, karnagy Soós András. 8. Zárószó. Tartja D. Kiss Lajos, énekkari alelnök. 9. Lányi Ernő: »Petőfi«; előadja a Gutenberg Dalkör, karnagy Soós András.

Esteli órákon: Hétfő: Róm. 7:8—14. Kedd: Róm. 7:15—25. Szerda: Róm. 8:1—10. Csütörtök: Róm. 8:11—18. Péntek: Róm. 8:19—25. Szombat: Róm. 8:26—39.

Árvaházunk.

A *Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület* által az árvaház javára, a Kath. Kör disztermében február 2-án megtartandó estélyen mindössze három műsorszám fogja gyönyörködtetni a megjelenteket s felejthetelenné ezt az estét.

Tabéri Géza író: »A kurucvilág költészete« címen tart előadást, mely örök szép tárgyával, a kitűnő előadásban melán találja meg az utat a szívekhez.

A kurucvilág ének- és zeneköltészete pedig H. Csighy Ella énekművésznő mint Czinka Panna szép énekében és a kísérő tárogató hangjában fog felcsendülni. Sárközi Gerő verseiből ad elő.

Magyar menyecske és leányos öltözeteikben urasszonyok és urleányok — férfi és fiu párjaikkal — Blaha Lujza népdal műsorának egy gyönyörű sorozatát mutatják be cigányzene kísérettel.

Az egyesület állandó irodát tart az árvaházban levő szobájában, hol mindennap 11-től fél 2-ig felvilágosítást nyújt: Kovács Józsefné a női választmány tagja és ahol jegyek is előre válthatók: 100, 60, 50, 40 és 30 leies árban. Műsor után tánc.

Adományok az árvaháznak:

Varga József 17 pár fiu harisnya, Halász Lajos 1 kgr. cipőkrém, Csöke Gézané koszorúmegváltás címen 50 Lei, réti perselypénz 139/50 Lei.

INNEN-ONNAN

A jezsuiták budapesti lelkigyakorlatos házának Manreza c. értesítőjében egy jezsuita egyenlő értékűnek mutatta fel Mohamedet és Luthert, Servet Mihályt és Kálvin Jánost. Nagy merészen azt állítja, hogy a nőt a férfivel egyenlőjogúnak csupán a római kath. vallás hirdeti. A református kereszténység hittvallóit a vad pogányok közé sorozza. Csak azt nem értjük, hogy akkor miként tudnak kérni a mohácsi róm.-kath. templomra adományokat épen a református egyházaktól? Kérő felhívásukat a Debreceni Protestáns Lapban olvastuk.

Kálvin könyvnyomda

Str. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindentféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

DEBRECENI REF. FŐISKOLA
KÖNYVTÁRA.

VALLÁSOS IRÁNYU NÉPLAP. ■ MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
FELELŐS SZERKESZTŐ: CSERNÁK BÉLA LELKÉSZ

36—1935. eln. sz.

Az egyházi III. t.-c. 19. §-a rendelkezése szerint felhívjuk egyházközségünk tagjainak figyelmét, hogy folyó évre megállapított egyházi adókiivetés befejeztetvén, az összeállított jegyzéket az egyházi adóhivatalban

(Str. A. Lazar, volt Nagy Sándor-utca 14. sz.) január hó 27. napjától kezdődőleg tizenöt napi közszemlére kitettük s azt naponként délelőtt 10 órától 2 óráig minden érdeklődő egyháztagnak betekinthesi. Ha valaki a terhére előírt adót sérelmesnek találná, a közszemlére kitevés idején a betekintéstől számított *nyolc* nap alatt a megváltoztatás iránti kérelmet az adóbizottság elnökénél a fentebb megjelölt helyen élőszóval megteheti, vagy a presbyteriumhoz címzett kérvényben előterjeszheti.

1935 január 28.

Az Elnökség.

A Ref. Híradó vagyonáról irtunk a multkor, mondván, hogy egész vagyont jelent az az előfizetési hátralék, amely künn van azoknál, akik lapunkat

járatták, de a díjak beküldéséről elfeledkeztek. Az egyházi pénztár pontos kimutatása szerint ez a hátralék 1934 december 31-én 92,680 Leire rugott. Ez a szám maga beszél...

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Benedek Géza, este 6-kor Csernák Béla, a Hegyen (Nagy P. István házában) d. u. 3 órakor Benedek Géza szolgál.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Antal Viola. Esketés: Szabó Sándor ref. és Albert Erzsébet r. kath. Temetés: Kutasi Sándor 77 éves, Kiss Lajos 70 éves, Halai Margit 31 éves, Nagy Julianna 63 éves, Kakó Klára 54 éves, Veress Imre 55 éves, Baranyi Anna (koldus) ismeretlen idejű.

Elemi iskoláinkat és leánygimnáziumunkat a városzerte fellépett influenza-járvány következtében

SÁRKÁNYPOSTA.

Ebeszélés. — Irla: Szentmihályiné Szabó Mária.

Széles kékémben ömlött be a nap. Egyik sugár rákapaszkodott az ágyra. Felsuhant a rózsás paplanra. Játszozva keltegette Klárikát.

De a kisleány nem ébredésre mozdult. Nehéz álm gyötörte. Nyögve és sóhajtva, verejtékezve és fel-felriadva borult egyik álomból a másikba. Lehuny szeme előtt éjszakai sötétség és tündöklő világosság váltakozott. De árnyon és fényen tul újra, meg újra édesanyja könnyel telt szemét, szomoru arcát látta. Minden éjjel így látta s áthozta az ébredésbe is ezt a fájdalmas nézést.

— Valami bántja édesanyját. Nem békességés örök álma... Mintha reám haragudnék, mintha mondani akarna valamit...

Mig sietve mosdott, mig iskolába készült, ez a gondolat gyötörte. S hiába sürgette volna az óra, Klárka mégis kerülővel ment iskolába. Elkéséstől szorongó szívvel tartott a fenyőkkel körülvevett temető felé. Tízórára kapott pénzen székfüt vett. Zokogva rogyott le a virággal borított sir mellett. Bársonyos

arcával végigsimogatta, puha ajkával végigcsókolgatta a friss és hervadó szirmokat. Szinte észévesztve suttogott a néma fejének.

— Anyám! Édes jó anyám... Miért haragszol? Hiszen mindennap eljövök... Ha apa nem veszi észre, még este is kiszökök hozzád... elhozom a kert minden virágját. Minden hozzám kerülő fillérből is virágot veszek. Reád gondolok egész nap és úgy alszom el, hogy gondolatban a te kezedet csókolom. Miért nem mosolyogsz hát álmomban soha, édes jó anyám? Mond meg, mutasd meg: miért haragszol reám?

A fák között könnyű szél suhant. Száritgatta a leány könnyeit. Mintha titkos, üzeneteket is hozott volna ez a halk suttogás. De Klárka nem értette meg a sejtelmes szavakat. A válasz fájt, az elkésés rémitette, mig az iskola felé rohant. S mikor a német tanárnő felszóllította, megzavarodva felelgetett.

Halálos fáradtan ment haza. Mig könnyeit elrakosgatta, újra meglepte a sokszor feltörő gondolat: nem érdemes élni. Nem érdemes élni anya nélkül, örökös fájdalomban, teljes magányosságban! Miért? Hiszen egész nap csak édesapja elkinzott arcát látja, minden belépésnél a nagy ház vigasztalan ürességét

a városi tisztii orvosi hivatal csütörtök (febr. 7.) reggelig bezárta. A betegség internátusi növendékeink között is jelentkezett, azonban minden esetben könnyű lefolyásnak mutatkozott.

Áldozatkészség. Szegény gyermekek könyvére: Szücs Mátyás 5 kg. hus, 1 kg. zsír, 10 kg. zsír, 10 kg. krumpli, Szentesi Gáborné zsír, krumpli, Tenkö Ferencné 5 kg. liszt, 1 kg. kolbász, Poyvár Anna 10 kg. liszt, 2 kg. zsír, 1 kg. rizs, 1 kg. griz. Perselyek: Béres Károly 290, Tolvaj Gyula 44, Kálvin-nyomda 246, Nagy István 200, Szolga Ferenc 122, Balaskó Ferenc 163, özv. Hegyesi Mártonné 48 lei.

Esteli órákon: Hétfő: Róm. 9: 10—16. Kedd: Róm. 9: 17—23. Szerda: Róm. 9: 24—28. Csütörtök: Róm. 9: 29—33. Péntek: Róm. 10: 1—5 Szombat: Róm. 10: 6—11.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, este 6 órakor András Gusztáv, az össi-telepi imaházban délután 3 órakor Molnár Károly szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Seres Lajos, Nagy Margit. Esketés: Fazekas Sándor rk. Gönczi Irén ref. Temetés: Deák Juliánna — Vincéné 48 éves, Zima Péter 35 éves.

Áldozatkészség: az össi-i-telepi imaház részére özv. Kontratovics Jánosné és Tenkö Kató két keresztelődény-terítőt készítettek.

Árvaháznak: Nagy Lajos 20 lei.

Az Ujvárosi Nőszövetség szépen sikerült műsoros tea-estélyt rendezett az elmúlt vasárnap. A jól

érzi... Anyai csók nélkül hajtja fejét gyötrelmes álmokra. S ráadásul ez a Laci...

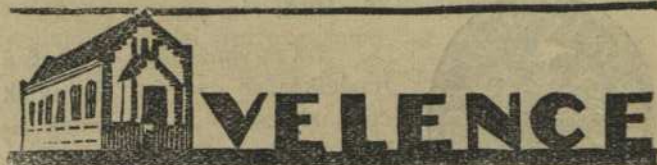
A bánat mellé most határozott bosszúság szegődött... Ez a Laci... Hiába, — ez a fiu nem is érzi anyuka elvesztését... Ez épen olyan rakoncátlan, mint eddig volt. Futkos és játszik, összedulja a könyveket és betintázza az íróasztalt... Ni, — most is!

Francia dolgozatai borítékából kegyetlen kézzel szakított le egy darabot »valaki«. Ez a valaki megijedt nénje érkezésétől. Ott hagyta zsákmányát és elmenekült. De a füzet fedelén betűk árulkodnak...

Klárka közelebb hajolt. A nagy, gyermekes ákombákomok alig tudtak érthető szöveggé sorakozni könnytől égő, haragtól káprázó szemei előtt. De amikor végre kibetűzte őket, belesápadt. Végigsimított homlokán, mintha most is álmodnék... De nem, — ébren van... A nap leragyog a tanulószoba ablakán... Az ebédelőben teritenek... Laci az udvaron futkos. És mégis... Teljes nappali világozágnál is, szemrehányóan néz reá édesanyja bársonyos, sötét szeme.

Ott hagyta a papirlapot. Hogy a szomorú nézést elkerülje, ebédnél apja tekintetét kereste. Kenyeret, sőt nyújtott felé. Az apa meglepetve nézett

ismert Láposy Zeneiskola művész-növendékeinek muzsikája nyitotta meg az estélyt. Békés Magda finom hegedű-szólójához szépen simult a Perédy Adél zongorajátéka. Csűrös Emilia ironő egy kedves hangulatu novellájával ragadta magával a közönséget. Reményik költemények mély gondolatait művészi előadásban oltotta a szívekbe Sz. Szabó Ilonka. Ritka élvezetet szerzett a szép számú közönségnek Somogyi Istvánné, aki műdalokat énekelt Vargha Lászlóné zongorakiséréte mellett. A nőszövetség táradhatatlan tagjai a szellemieken kívül még teával is kedveskedtek a közönségnek.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és Csillagvároson délután 3 órakor Szennyessy József, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Kiss Károly szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Farkas Margit, Veres László. Esketés: Bréb Flórián gör. kel.—Tar Mária ref. Temetés: Rátonyi Eszter 69 éves, Biró Rozália özv. Almásy Lajosné 63 éves.

Áldozatkészség: Templomalapra: családi perselyekben Kovács József 110*50 Lei. Diosigi elemi iskolások 32 Lei.

Szegényeknek: Babuczai István 30 Lei.

Teaestélyünkön január 27-én cukrot, tésztát stb. adtak: Kiss Károlyné, Matkó nővérek, Molnár Gyözőné, Dancse Lukácsné, Józsa Károlyné, Russ Lászlóné, Hetz Ferencné, Nagy Bálintné, Boros

reá. Ritka vendég gyanánt mosolygás futott át bá natos arcán. S ebéd után egy pillanatra magához szorította Klárka sötét fejét.

A kisleány visszament a tanulószobába. De nem ült íróasztala mellé, — háttal ült az ajtónak, a könyvespolc elébe. Rendezgetni kezdte a könyvtárt és dobogó szívvel figyelt kifelé. És csakugyan... Halkan, mint egy óvatos indián, Laci lépett be. Lábujjhegyen lopózott Klárka íróasztalához. Lecsapott az irkafedélre. Vitte magával. Vajjon mit akar vele?

Mikor az ajtó bezárult, Klári az ablakhoz szaladt. Várakozott. Szorongó szívvel figyelte a lépcsőn lefutó kisfiut.

... Milyen bájos gyermek ez a Laci... De haja kócos, nadrágja piszkos, térdén karcolások futnak keresztül-kasul... Mintha nem is az az ápoltt, dédelgetett kisfiu lenne, akit édesanyja itthagytott...

Laci óvatosan lépkedett előre. Hátáról nagy sárkány iparkodott elszabadulni. Ment vele egészen a fenyőkkel körülvett tisztásig. Ott megállt. Magasra emelte a sárkányt, próbálta felengedni.

De a sárkány nem repült. Kettőt himbálódzott, aztán lezuhant. S a kisfiu hiába próbálkozott újra, meg újra.

Imréné, Kiss Sándorné, Papp Irénke, özv. Fekete Sándorné, id. Fóris Péterné, Balogh Károlyné, Dobák Gyözőné, Röff Józsefné, Sólyom Istvánné, Szilvássy Istvánné, Varga Ferencné, Magyar Mihályné, Bitó Lajosné, Tóth Gáborné, Patócs Sándorné, Muszka Jánosné, Rollinger Vilmosné 20 Lei. A kellemesen szórakoztató műsor javarészt a csillagvárosi leánybibliakör szolgáltatta, úgy a szereplőknek, mint az adakozóknak és a felszolgálóknak ez uton is hálás köszönetet mond a Rendezőség.

Férfiszövetségünk évi rendes közgyűlését jan. 27-én tartotta meg a tagok kevés számu, de annál bensőségesebb részvétele mellett. A közgyűlés tagjai résztvettek a 6 órás istentiszteleten, melynek végeztével a kulturteremben az elnök-lelkész mult évi tevékenységünkre visszatekintő s jövő feladatainkat vázoló megnyitó beszédével vette kezdetét a közgyűlés. Megnyugvással s Isten megsegítő kegyelme iránt való mélységes hálával vette tudomásul az Ujlaky Károly pénztáros által előterjesztett mult évi zárszámadást, melynek tanúsága szerint a férfiszövetség által kezdeményezett családi persely-akció kevés híján 30.000 leiel növelte templomalapunkat. De talán ennél is nagyobb, hatásaiban felmérhetetlen szolgálatot tettek egyházi életünknek azok a férfiszövetségi tagok, akik az önként vállalt területreszen házanként otthonukban keresték fel gyülekezetünk tagjait, hithűsre, egyháziasságra, a szülőket gyermekeik iránt tartozó kötelességeiknek teljesítésére, s az adott szükségek szerint keresztyéni helyes magatartásra intvén és segítvén a hitben gyöngébbeket. A megrongált egészségi állapotára hivatkozással pénztárosi tiszte alól érdemének megörökítése mellett felmentett Ujlaky Károly helyett pénztárossá Barna Sámuel, a szegényügyi gondnokságnál előrehaladott életkorára tekintettel lemondott Matkó Benjámin helyett Tapaszi Lajos férfiszövetségi tagot

hozza javaslatba a presbyteriumnál közgyűlésünk. A jövő terveink feletti beszélgetés során az az elhatározás alakult ki a lelkekben, hogy minden működő tag legalább még egy működő tagot igyekszik minél előbb megnyerni és munkába állítani. A XC. zsolt. 1. versének elénekülésével s lelkész imájával ért véget a közgyűlés.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4-kor Szabó Pál szolgál.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Saja Atilla. Temetés: Mogyorósi János 67 éves, Szilágyi Irma 3 hetes, Madas Sándor 70 éves.

Áldozatkészség: Réti templomalapra: Kiss Balázs 511, Bakos Pál 100, Szabó Sándor 100, Arany Gizella 100, Lengyel Gyula 200, Oláh Imre 165, Tóth Mihály 427, Diószegi László 120, Ötvös Béla 35, N. N. 137, ifj. Csarnai Gábor 165, Fazekas Lajos 165, Dézsi Ferenc 203.

Szegényeknek: Szabó Sándorné 20 lei.

Második nótadélután a ref. leánygimnázium disztermében. Folyó évi január hó 27-én nagyszámu hallgatóság előtt tartotta második nótadélutánját az Erkel-Zenekör, a Gutenberg Dalkör és a Sztáray Mihály Énekkar a ref. leánygimnázium disztermében. Az ünnepély minden egyes száma művészi teljesítmény volt. Nagy sikert aratott a 70 tagu episcopiai (Biharpüspöki) Református Énekkar Herczeg Kálmán igazgató-tanító vezetésvel.

Gyermekkor emlékek ébredtek a tizenéves éves leány szívébe. Egy nyári szünidőben ő is eregetett sárkányt fiurokonokkal. De akkor egyikőjük fogta s a zsinetet tartó nekiszaladt a szélnek... Így ha Laci egyedül kinlódik, soha fel nem szállhat...

Ugrálva sietett le a lépcsőkön a kertbe. S mire a kisfiu észrevette, nénje már emelte mögötte a zöld papirosszörnyeteget. A sárkány kettőt-hármat ugrott, levegőbe emelkedett. Egyre feljebb repült a mélykék ég felé.

A kisfiu idegenkedve nézte Klárikát. Nem mert ujjongani. Mikor nénje félrenézett, gyors ujjakkal húzta fel a zsinet végére a kilyukasztott irkafedelelet. De gyors, titkos mozdulásától meglazult a zsinet. Váratlan szél kiragadta kezéből a sárkányt. S a zöld hirnök szállt egyre feljebb, feljebb. Lelőgópányváján gyorsan pergett felfelé Laci levele...

A gyermek álmélkodása rémületbe, rémülése fájdalomba csapott át. Két karját szeme elé kapta. Leborult a bársonyos föbe. Zokogva, tehetetlenül feküdt.

Lágyan simult hajához Klárika arca. Puha ajak tarta fel arcáról a könnyeket. S a kisfiu hitetlenkedve, majd egyre boldogabban fészkelődött a vi-

gasztáló karokba. Ráhajtotta fejét nénje vállára. Ugy hallgatta az új, mindent ígérő hangot:

— Ne sirj, Lacikám... Ne sirj, édes. Eljutott édesanyánkhöz a leveled. Már meg is izente nekem, mi van benne...

A gyermek ámulva nézett rá. S a nagyleány könnyei között mosolyogva, csókolt a bábész arcocskára. Babusgatta tovább:

— Ha akarod, el is mondhatom: Azt irtad, hogy téged nem szeret senki, hogy neked rossz itt, nálunk s hogy vigyen el magával édesanya... Ugy-e?

Laci bölintott. S új csókok között, bűnbánó szívvvel folytatta Klári:

— Látod, hogy megkapta édesanya a leveledet? És azt izeni neked, kicsikém, hogy nem szabad ilyeneket irnod, mert helyette én szeretlek, én gondozlak, én vigyázok reád...

Egy pillanatig még habozott. De, mintha a fenyők mögöl két megbékélt szem sugárzása, édes, boldog arc mosolygása biztatná, hozzátette:

— Játszani is fogok veled... Bizony, Lacikám... Éppen úgy, mint édesanya...

Régi kulturterünkben vasárnap (3-án) délután 5 órakor dr Szabó Lajos lelkész az »adventi és böjti« esték címen megkezdett előadás-sorozatát folytatja.

Régi férfiszövetségünk kedden este 7 órakor (feb. 5-én) bibliórát tart.

Temetési kórus alakult a Réten Dézsi László kántor vezetésével. Próbáit minden csütörtökön este 8 órakor tartja.

ÁRVAHÁZUNK.

Február 2.

A Református Árvaházat fenntartó Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyletnek ünnepnapja ez a nap, valamint mindazoknak, akik a hagyományos február 2-iki estén összejönnek, hogy áldozzanak azért a célért, amit az Árvaház szolgál. Az egyesület elnöknője és alelnöknői buzgó fáradozással készítgették elő ezt az estét, hogy ott mindenki megjelenjék valóság és nemzetiségi különbség nélkül. A rendezőség vezetője pedig, dr Verzár Istvánné, aki az ötletes műsornak kitervezője és rendezője is, a maga egyszerű művészi talentumaival biztosítja, hogy ez a február 2-ika méltó legyen elődeihez.

A Kath. Kőr feldiszipített nagytermében este fél 10 órakor kezdődik a műsor Tabéry Géza író bevezetőjével a Kuruc költészetéről. Majd a már-már feledésbe menő édes-bús melódiák hangzanak fel Kovács Károly tárogatójából és Czinka Panna ajkán.

A műsor további részében Sárközi Gerő, árpádi földműves-poéta lép pódiumra, aki saját verseiből ad elő néhányat.

Befejezésésképen Blaha Lujza feledhetetlenül szép magyar nótái élnek újra Horthyné Csighy Ella hangversenyének és a váradi Műkedvelő Gárda legjobbainak előadásában. A menyecskék csoportjában: Bleyer Ernőné, Székely Lydi, Kovács Józsefné és Bleyer Dunci; a lányok csoportjában: Sz. Ozsváth Hajci, Sándor Edith, Popity Ida és Babu, Középegy Bözsi, Varga Magda, Andrassy Kató, Orbán Klári, Kovács Manyi, Jégh Baba, Sólyom Juci és Derzsy Manyi; a legények csoportjában: Morvay András, Csapó Pál, Csernák István, Dévald László, Kolontáry János, Fodor Ödön és Körösi Rudi adnak majd méltó keretet a hol mélabús, hol vidám melódiának. A zeneszámokat a tehetséges Philipiné Éles Joli kíséri az estélyen, cigányzenekarral kiegészítve, fáradságot nem ismerő agilitással és hozzáértéssel.

Az estély iránt városszert nagy érdeklődés nyilvánult meg. A vendégsereget az erkélyen olcsó és izletes büffé várja.

A büfféhez szánt adományokat szombaton délelőtt 10 órától kezdve veszi át a Rendezőség, a Kath. Kőr nagytermében.

Adományok az Árvaháznak:

Sániob—szentjobbi nőszövetség 2 zsák krumpli, 1 zsák szemes paszuly, egy kis zsák liszt és 40 Lei.

Dobra—dobrai nőszövetség 200 Lei.

Baia-Mare—Nagybányáról: Kádár Miklós 100, a vasárnapi iskolások 80 Lei.

Craidoorji—királydaróci nőszövetség 300 Lei, Szabó Géza lelkész 100 Lei.

Helyből: Mónus Sándorné 5 liter tej, Josa Károlyné fél kgr. paprika.

A február 2-ika megváltása címén küldött adományok közlését jövő számunkban kezdjük meg.

INNEN-ONNAN

A sok gyermekű német családok diadala volt a saárvidéki január 13-iki népszavazás. Az utolsó évszázadban az egyre népesedő német családok lassú térhódítása lett nyilvánvalóvá e népszavazáson, amikor kitűnt, hogy a németiség többsége óriásivá növekedett a gyermekektől tartózkodó és így egyre fogyatkozó francia lakossággal szemben.

A történelmi materializmus, a marxisták divatos elmélete mindent abból a szempontból igyekszik magyarázni, hogy a világtörténeti események rugója mindig az anyagi érdek. Erre az elméletre alaposan rácafolta a saárvidéki népszavazás. A Franciaország-hoz csatlakozás a jólétet, a gazdagságot jelentette volna, a nélkülözésekkel, szegénységgel szemben. És az anyagi érdekek felett diadalmaskodott a nemzeti érzés, amely vállalta a nélkülözést, a szegénységet, a tengernyi küzdelmet és megpróbáltatást, mert csak annak a népnek van jövője, amely tud sanyarogni, nélkülözni, szerénykedni s nem félt a gyermek áldástól.

Özvegy urinő magános urnőhöz társalkodónőül, házvezetőnőül ajánlkozik nem fizetésre, jó bánásmódra vágyik.

Püspök-fürdői kedvezményes jegy kapható a Református Árvaházban.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindentféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

VALLÁSOS IRÁNYU NÉPLAP. ■ MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
FELELŐS SZERKESZTŐ: CSERNÁK BÉLA LELKÉSZ

Ügyeljünk a nevünkre.

A bucaresti református egyházközség gyülekezeti lapja, az Egyházi Ujság folyó évi február 3-iki számában ismételtlen nyomatékosan figyelmezteti a református magyarokat, hogy gyermekeik születési adatainak anyakönyvvezetésénél nagy gonddal járjanak el, családi nevük helyes bejegyeztetését figyelemmel kísérik. Legjobb, ha az adatokat előre leírják egy darab papirosra s a bába azokat onnan másolja le. Hasonlóképen járjanak el a primaria (Oficiul Starei Civile-nél) bejelentésnél. Sohase élgedjenek meg azzal, hogy a neveket élőszóval bemondják, mert hallomás után a tisztviselő nem fudja a neveket pontosan bejegyezni, s a magyar családnevek akaratlanul is bizonyos átformálódáson mennek át, pl. »Gödri« = Godru, »Szöllősy« = Soleş, »Szócs« = Seci, »Nagy« = Noghi, stb. A keresztnevекnél pedig soha se használjuk a bece-neveket, hanem a tisztességes, szabályos neveket. A bece-név használatának egy sajnálatos következményét említi fel az illető lap. Keresztelni vittek fel egy gyermeket, akit a szülei és keresztzülei »Laci«-nak neveztek, és ennél fogva »fiu«-nak lenni állítottak. Ámde a polgári hatóság által kiállított igazolvány (Buletin de Naştere) hiteles tanúsága szerint »Lotty« kellett volna hogy legyen az ő neve és határozottan »leány« a neme.

Édesanyai szívek.

Kicsit hasonlít a történet az egyszeri pulykápásztor kislány históriájához, csak másképpen végződik. Hiszen valamennyien hallottunk a balga lánykáról. Összekötözte a kis pulykákat, a lábánál fogva, — mind a huszat — hogy a héjja ne tudja elvinni őket. A szóbanlévő egyszerű asszony, a tiroli parasztagazda felesége — meghatottságtól zengő cikket írnak róla az ujságok — nem a teheneit kötözte össze, hanem saját magát kötötte jó vastag kötéllel a két tehenükhöz, hogy el ne bogarásszanak mellőle. Félesztendő kislánya a karján, így legeltette a jószágokat a felséges hegyi legelőn.

Egyszerre csak megriadtak valamitől a békésen legelésző állatok. Ki tudja mitől? Van ez ugy néha, hogy a barom váratlanul föl vágja a fejét, elbőgi magát és veszettül kezd rohanni, amerre viszi a lába.

A tiroli jó asszony csak azt érezte, hogy meg-

De bizony Lotty — az anyakönyvi elírás ellenére is — fiúnak bizonyult.

A gyermek u. i. a kórházban született. Az anya »Laci«-nak diktálta be a nevét. A bába, ahogy tudta. leírta a nevet »Loţi«-nak. Az anyakönyvvezető korrigálván a bába tévedéseit, a »t«-betűt »tt«-re javította, s hogy a név szebb legyen, »y«-t íett a végére. Eképen, míg a feljegyzés eljutott a kórházi ápolónőtől az anyakönyvi hivatalig, a fiuból leány lett. Mindez azért, mert az anya bece-nevet diktált be a gyermek szabályos »László« neve helyett.

Hasonló tévedések nemcsak Bucureştiben fordulhatnak elő, hanem nálunk is, ha felületesek, gondatlanok vagyunk, s nem törődünk azzal, hogy a ránk és gyermekeinkre vonatkozó anyakönyvi adatok hibátlanul irassanak be.

A kiváltott »Buletin de Naştere«-t alaposan vizsgáljuk át, mert az esetleges hibákat egy héten belül még könnyű szerrel s díjtalanul ki lehet az anyakönyvi hivatalban javíttatni, de később már csak törvényszéki tárgyalás rendjén, csak ügyvédi közbenjárással s ennek megfelelő költségekkel.

Esteli órákon: Hétfő: Róm. 10: 12—17.

Kedd: Róm. 10: 18—21.

Szerda: Róm. 11: 1—5. Csütörtök: Róm. 11: 6—10. Péntek: Róm. 11: 11—16. Szombat: Róm. 11: 17—21.

rándul a kötél a derekán. Mire feleszmélt, már görgött, vonszolódott a megvadult állatok nyomában... Rohantak vele, megtaposták az anyát az esztelen állatok. Bele is dőltek szegény testébe, hiszen nem tudták, mit cselekesznek. Az anyatestből dőlt a vér, már nem tudott magáról mire rátaláltak...

De még akkor is messze eltartotta magátől görcsbemerevedett karjával a kicsinyét... A gyermek édesdeden nevetett, mikor rájuk találtak...

Parasztlegények duhajkodtak Stetten városkának kis kocsmájában — vasárnap délután. Őt falurossza legény, bizonyos Urban-fiuk. Ezek között is a legvadabb volt a József nevezetű. Arra megy két fiacskájával Lackovicné, helybeli asszony. Az iskolába kísérte vissza nagyobbik, tizesztendő gyermekét, szive koronáját. Hallja a vad lármát, kiáltozást a jó asszony és aggódva mondja:

— Kerüljük el a kocsmát, ilyenkor nem jó arra

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és este 6-kor Csernák Béla, a Hegyen (Nagy P. István házában) d. u. 3 órakor Benedek Géza szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelések: Antal Viola, Kiss Károly, Petrucz Ilona. Temetés: Szabó Jánosné szül. Lengyel Juliánna 72 éves, özv. Vincze Lászlóné szül. Deák Juliánna 48 éves, Takács Ferenc 52 éves, Pozsonyi Erzsébet 24 éves, özv. Lónyai Károlyné szül. Deák Eszter 64 éves.

Áldozatkészség: Harangalakra: Szondy Sándor és neje 100 lei.

Adakozás. A Mártha-otthon alapjára Kiss Antalné 100 leit adott koszorúválság címén Pozsonyi Erzsébet temetése alkalmával.

Az Árvaház javára február 2. megváltása címen borítékban érkezett adományokról a febr. 2-iki estről írott tudósítás kapcsán számolunk be, betürendes kimutatásban.

Az olasz-i nő- és férfiszövetség februáriusi szeretetvendégségét a jövő vasárnap (17-én) este 6 órakor tartja a leánygimnázium disztermében.

Aranylakodalom. Szondy Sándor presbyter, törvénytudós nyugdíjas és felesége Kovács Klára febr. 5-én tartották aranylakodalmukat a Ciordas—Vizvezeték-u. 18 sz. családi otthonukban unokáik, rokonai, jóbarátaik társaságában. Az ötvenesztendő házasági évfordulón Isten megsegítő kegyelméről bizonyosságot tevő öreg házaspárra Csernák Béla lelkész kérte az Ur áldását. Az aranylakodalmas tiszteltreméltó házaspár csöndben, munkában, istenfélelemben eltelő élete szolgáljon például a mai nemzedéknek.

menni. — Még el sem végzi a szót, amikor kitépi magát az anyja kezéből a kisebbik fiu és szalad a kocsma felé. A nagyobbik utána. Urbán József kezében villan a kés. Odatalált a tizesztendő gyerek szive közepébe. Ott is maradt a fiu halva az ut közepén.

Ezt a szivbénítő esetet tárgyalta a korneuburgi bíróság. Megkérdezték Laczkovicnét:

— Kivánja-e a vádlott megbüntetését?

Kicsit elgondolkozott. messzire nézett, azután maga elé a feketekendős asszony. Fel — a magaságos-magasságba, ahova elrepült a fia lelke és a végtelen mélységbe, ahova elbujt előle gyenge teste. Azután így felelt:

— Én csak azt kívánom a vádlottól, legyen ezentul jobb ember... hiszen neki is van édesanyja.

Mussolini állította fel az Anyaság-szobrát Olaszországban; eldugott falucska határában. Annak

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és este 6 órakor Molnár Károly. Össi-telepi imaházban d. u. 3 órakor András Gusztáv szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Batáry Emilia — özv. Nagy Antalné 80 éves, Molnár Károly 87 éves. Kitért: Ábrám Margit — Tripáné Össi-telep gör. keleti vallásra.

Áldozatkészség: az össi-i-telepi imaház javára 17. sz. perselyben Tenkő Ferencné.

Ujvárosi szegény iskolásgyermek javára: N. N. 100 lei.

Szegényeknek: Nagy Lajos 20 lei.

Az ujvárosi templom részére Széles Kálmán 6 drb. perselyt adományozott.

Az össi-telepi imaházban vasárnap d. u. 3 órai kezdettel vallásos ünnepélyt tartanak.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és Csillagvároson délután 3 órakor Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Szenyenyess József szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Nyilas Sándor, Lupucz Margit. Esketés: Rác Gyula ref. — Oláh Lujza róm. kath. Temetés: Mészáros Lajos 5 hónapos.

Áldozatkészség. Templom-alapra: Biró Albert 100 Lei (II. részlet). Családi perselyekben;

az anyának az emlékére, aki élete feláldozásával mentette meg három gyermekét. Egy fagyos éjszakan történt. Az anyát utközben lepte meg a sötétség és szokatlan havas vihar. Menekültek volna, de a kicsi gyermeklábak hamar kifáradtak. Amikor az anya látta hogy kidőlnek mellőle, levetette magáról ruháját, betakargatta kisdeteit, lekuporodott a földre, maga alá szedte kicsinyeit, mint tyukanyó szárnya alá a csibéit. Melengette őket a saját testével — amig ki nem hült egészen szegény anyateste. Védte őket még azontul is — még halva is a dermesztő hó ellen. Mikor megtalálták őket hajnalban, az anya már nem élt, a három gyermeknek nem történt semmi baja...

... Névtelen anyák — örökké élő csudák... Szivünk megjuhászódik, amikor fölbukkannak az élet rengetegéből. Változik itt minden ezeken a földi téreken, de ők változatlanok maradnak mindig.

Szilágyi Jánosné 20, Balogh Eta 42, Bereczki Sándor 15:50, Bóna Imre 62:50, Vékony Sándor 25, Kovács József 131 Lei.

Szegényeknek: Póris Péterné 20 Lei.

Férfiszövetségünk tagjait ezuton is kérjük, hogy a megbeszélésre kijelölt tárgyak nagyfontosságára tekintettel, a délelőtti templomozás után minél számosabban az Imaházban visszamaradni sziveskedjenek.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Szabó Pál, az Élő-telepen délelőtt 10-kor és az imaházban délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Somogyi Piroska, Frajna Rozália. Temetés: Szarka Lajos 7 éves, Sebestyén Ágnes 51 éves, Cseh Mihály 80 éves, Jenei Antalné 66 éves.

Áldozatkészség: Réti templom-alapra: Réti Férfiszövetség 800, Szilágyi István 350, Nagy Imre 200, Bódis Lenke 148, Nagy Jánosné 52, Nagy János 115, Szalkai László 38, Kóródi Elek 150, Kállai Imre 302, Marton Béni 111, öz. Bódisné 164, K. Kiss Sándor 209, öz. Postás Jánosné 201, Sorbán Gyula 150, Padurán Jánosné 200, Trombitás Gyula 203, Zsugyó Miklósné 190, Szilasi Gyula 166, Saja Imre 338, Venter Jánosné 300 lei.

Szegényeknek: Ramocsán Lőrinc 50 lei.

Férfiszövetségnek: Ravasz Miklós 100 lei.

Régi nőszövetségünk állandó istentiszteletek tartására helyiséget bérelt az Élő-telepen (Demosthenes-út 5 sz. alatt.) E telepen és környékén, mely kb. 3 km. távolságra van az imaházról, 300—320 ref. család él. Az itt élő hiveink régi vágya teljesül ez állandó istentiszteletek tartásával. Hetenként kétszer lesz itt istentisztelet: minden csütörtökön délután 4 órakor és vasárnap délelőtt 10 órakor. A két szobából álló helyiség berendezéséről a régi Férfiszövetség gondoskodott. A megnyitó istentiszteleten régi parochiális körünk presbiterei is nagy számmal jelentek meg. Isten áldása kísérje ez újabb lelki megmozdulást.

»Református Jövő» ünnepség a Réten! A régi református férfi és nőszövetségek vallásos és kulturális előadásainak sorozatában 1935 február 9-én vasárnap d. u. fél 6 órai kezdettel vallásos ünnepség keretében »Református Jövő» ünnepséget rendeznek a régi imaház kulturtermében. Műsor: 1. Gyülekezeti ének. 2. Ünnepi beszédet mond: dr Oláh Béla férfiszövetségi elnök. 3. Arany—Révfy: »Szondi két apródja» melo-dráma, előadják: Barabás Margit, Laczák Erzsébet, Nagy Emma, Kóródy László, Fábik József és Szilasi Béla és Sztárai Mihály Énekkar tag-

jai, zongorán kíséri Dézsi László karnagy. 4. Misszió a pogányok között (vallásos tárgyú jelenet), előadják: Kegyes Béla, Kegyes Sándor, Szilasi Béla és Szilágyi János a réti fúszövetség tagjai. 5. Magyar dalokat énekel: Kóródy László a Sztárai Énekkar tagja, zongorán kíséri Dézsi László. 6. Mikor a lelkek megszólalnak (vallásos tárgyú jelenet), előadják: Barabás Margit, Fehér Irén, Lökös Piroska, Nagy Juci a réti leányszövetség tagjai. 7. Záró szó, tartja: D. Kiss Lajos a »Református Jövő» rovat-vezetője. 8. A fogoly álma, vallásos tárgyú élőképek, írta: Saszet György lévita, rendezte: Kispálly János, előadják: Gaál Piroska, Barabás Margit, Fehér Irén, Tokai Juci, Zombory Sándor, Kóródy László, Czirják Mihály, Kegyes Sándor, Kertész Sándor a régi leány- és fúszövetség tagjai. Persely adományokat a »Református Sajtó» alapra fordítja a férfi és nőszövetség.

ÁRVAHÁZUNK.

Február 2.

A *Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület* négy év óta nem tartotta meg február 2-iki estélyét, mert a nehéz körülmények óvatosságot parancsoltak a vezetőségnek. Most azonban nem térhetett ki az Egyesület a minden oldalról megnyilvánult óhajlás elől: megrendezte műsoros estélyét az Árvaház javára. Február 2-án folyt le ez a szép alkalom, a város magyar társadalmának ez a valóban ünnep-számban menő gyönyörű összejövetele a Kath. Kör nagytermében.

Azt mondják, boldognak érezte magát az, aki ott lehetett, mert együtt volt magyar testvéreivel, felekezeti különbség nélkül, mert végig nézhette a ragyogó műsort, a kuruc világ tárogatót, sirva-vigadó életének egy kiszakított darabját, mert meggyőződhetett arról, hogy úgy a műsor összeállítása, az estély szép közönsége s általános hangulata, áldozni akaró készsége — mint az egész estély lefolyása minden vonatkozásaiban és részleteiben — méltó volt a nagy fejedelem-asszony nevét viselő Egyesülethez.

Ezt a szép sikert biztosította már az Elnökség és a páratlan buzgóságu női választmány élén Csernák Béláné elnöknővel, dr Thury Kálmánné, Gyémánt Elekné, Varga Gedeonné, dr Sarkady Sándorné, dr Rednik Gáborné alelnöknőkkel és a gyűjtésben fáradhatatlan Jóska Károlyné, Molnár Gyözőné, öz. Szabó Miklósné stb. választmányit agokkal; de biztosította a műsor tervezője és rendezője: dr Verzár Istvánné művészi irányítása.

A műsort Tabéry Géza előadása vezette be a kuruc költészetről. Előadás előtt és után a függöny mögött Kovács Károly tárogatózott. A tárogatózás közben a függöny lassan széttárult és tábor-tűz körül ülő kurucok: (Gyallay M., Fodor Ö., Körösy R., Szűcs T.) között Czinka Pannát megszemélyesítő H.

Csighy Ella hangverseny-énekesnő ajkán felcsendültek a gyönyörű kuruc nóták bús melódiái. Majd Sárközi Gerő földműves-poéta szavalta el néhány üde versét. Befejezőképpen magyar nótá-revue következett, melyben H. Csighy Ella a menyecskék csoportjának élén (Bleyer Ernőné, Kovács Józsefné, Bleyer Dunci, Székely Lidi) zengte a szép magyar dalokat, kísérve a lányok és legények karától (Sz. Ostváth Hajci, Andrassy Kató, Popity Bözsi, Sándor Edit, Varga Magdi, Középeßy Bözsi, Derzsy Manyi, Morvai András, Csapó Pál, Csernák István és Dévald László.) A zongorakiséretet Philippiné Éles Jöli látta el kifogástalan művészettel és precizitással, cigány muzsikával kiegészítve.

A terem stílusos díszítését Székely Lajos műkertész végezte, Luka Ili, a ref. leánygimnázium rajztanárnöje, Elekes András és Radványi-Román Károly két-két magyar nótá illusztrációja emelte művészi fokra. Az izléses és ötletes rendezői jelvényt Steinhacker Edit iparművésznök tervezte és készítette.

A jegyek előzetes árusításánál szíves szolgálatot végeztek Kovács Józsefné és Papp Károly főutcai üzlet-tulajdonos; este a pénztárnál Kovács László, Kovács József, Molnár László, Tóth Mihály; a büféfénel: Mónus Sándorné, Víz Mária, Major Ferencné, Merza Sándorné, Kovács Lászlóné, özv. Resch Mihályné, Szabó Margit, Fazekas Zsigmondné, Kulcsár Istvánné, Tóth Mihályné, Pató Károlyné, Asztalos Jánosné és Hant Ida, A rendezői szolgálatot egy sereg ifju vállalta, akik Máté Pál irányítása mellett hivatásuknak szépen megfeleltek s a szép rendezői jelvényt az árvaház javára meg is váltották. A teremőri szolgálatban a réti férfi szövetség néhány tagja buzgólkodott.

Valóban mindenképpen és szép renddel folytak le. A műsort végignézte Sulyok István püspök úr is. A magyar társadalom előkelő vezetői a késő órákig együtt maradtak és fesztelenül vegyültek el az egyszerű emberek soraiban, gyönyörködve a komoly és szép közönségben, a kisebbségi emberek e méltóságteljes testvéri közösségében.

Az est tiszta jövedelme a Református Árvaház javára szolgál.

Ez alkalmából adakoztak:

Pénzintézetek és cégek: Andrányi Károly és fia, Magyar Általános Hitelbank, Erdélyi Bank és Takarékpénztár, Incze Lipót 1000—1000, Agrár Takarékpénztár, Adorján Emil, Biharmegyei Takarékpénztár, La Roche és Darvas, Moskovits Ipartelep, Economia Societate Anonimă, Interexim, Phoebus, Waiszlovich Emil 500—500, Intercontinentala 200, Schenker és Társa 100 Lei.

Jegy megváltása címén: Dr Fiedler István, dr Schilling Árpád, Mónus Sándor 500—500, dr Cziffra Kálmán 400, dr Markovics Manó, dr Medvigy Gábor 300, Sulyok István 200, Jégh Károly 60 özv. Székely Sándorné 100, Szabó Margit 60, dr Patzkó Elemér

38, dr Gyenge János 348, Leitner Ferencné 100, özv. Szatmáryné, Babuta Irén, özv. Resch Mihályné 60, Varga József 70, Bartha János 100, Nemes János 150, Gyepes Imre 100, Sáhly József, Molnár Gyula 50, dr Konrád Béla 150, dr Roskopf Béla 200, dr Rednik, dr Pelle, dr Bánáss László, dr Némethy Gyula, Butyka Lajosné, Csigai Sándor, Bartsh Sándorné, dr Verzár Istvánné 100—100 Lei.

Ágyalapítvány címen: özv. Székely Sándorné 300, özv. Cser Jánosné (Cser János ágyalapítványra) 200 Lei.

Február 2, vagy büffé megváltása címén: vidékről: Komzsik Alajos (Püspök-fürdő) 200, Kertész Lajos (Seleus) 50, Köpe József (Salard) 100, Ertsey Róza (Salonta) 200 Lei.

Helyből: Árvay Árpád 100, Babuczai István, dr Bolcas Ágostonné, özv. Bancsik Józsefné, Bodó Zsigmond 50—50, dr Balázs Imre 100, Binder Károly, Boros Imréné 20, Bancsik Jánosné, Barra Gábor 50. Barra István, dr Bartha Andorné, dr Borbély Dezsőné, dr Borbély L.-né 100—100, Borbély L. 50, id. Balogh László 100, ifj. Balogh László 60, Bleyer Arthur, Balaskó F. 100—100, Csigai Lajos, özv. Cser Jánosné, Clotild vegyigyár 50—50, Czibere I. 100, Comerciala Faragó 50, Csikos Imre 100 Lei.

özv. Demján Istvánné 100, Deák Ferencné 50, Dénes I. 100, Domokos László 200, Erdélyi Ferenc 50, Erdélyi Sándor 100, Emödi János 50, Erdödi József 100, Olasz-i Férfiszövetség N. N. 250, Fráter Zsigmond, 60, Fenesi József 150, Fekete József 200, Fekete Sándor 100, özv. Goldburg Józsefné 50, dr Gyöngyössy István, Grünwald Mórné, Homolya Etelka 100—100, Huszár Á. 200, Heim B. 100, Heller Emil 100, Hatvani S., Halmágyi Kornélné 50—50, Hajdu György 200, Halmágyi Kornélné 100, Jámbor Lajos 50, Jösa Károly 200, Imperial 300, Jeremiás János 30, Incze Andrásné, 200, Incze Ilona 100 Lei.

Könyves Ferenc 60, özv. Kágyi Lajosné 200, dr Kecsköméti Lipót 100, Kóka Zsuzsanna 60, dr Kovács Dezső 100, Kepes S., Kiss Ferencné 50—50, Kiss Endréné 60, Kovács Józsefné 100, Kádár Mária 50, özv. Kuthy Józsefné 100, Kálvin-nyomda 150, Kosárka Demeterné 28, Király Károlyné, özy. Kunn Frigyesné 100, özv. Kelemen Kálmánné 50, Léderer és Kálmán szeszgyár 200, Labancz Mihályné 100, Lökös Béla 50, L. T. 100, Lénárt András 50, Lengyel Imre 100, Materny Imre 100, Madarass Imréné 50, Meer és Goldfelder, dr Mettinger Ármán, Molnár Gyözöné 100—100, özv. Molnár Istvánné, Molnár L. N. N. 50, B-ca Naționala 200, Norma Mandel Ede 100, N. N. 50, Nánássy Géza 100, Nagy Sándorné 50, N. N., K. Nagy Lajos 20, N. N. 50, Ócsayné 20, Parragh Lajosné 60, Pataky A.-né, Phogen 100—100, Piha Oszkárné 50, Rus Lajosné 100, Ruzs Gáborné 50, Ravasz Miklós 45, Steiner Jenőné 200, dr Sebest Lajos 80, Steana, Sicilia, Spitz és fia, Somtelesan I. 100—100 Lei.

Szabó Sándor 50, Szilágyi Mihály és neje, Szücs Mátvás 100—100, özv. Szabó Lajosné, Szél Ferenc 50, özv. G. Szabó Istvánné 60, özv. Szabó Sándorné, Szentpály Gyuláné, Szeghalmy Julia, Székely Gyula 100—100, özv. Szabó Miklósné 50, Szilvássy Ilonka 30, dr Szabó Lajos 100, özv. Szabó Lajosné 60, Szász Károly 40, özv. Száva Antalné, Szilvássy Jánosné, Tariska Gergely 100—100, özv. Tichyné 50, Tandor Lajos, Török Sándor 50, Takácsné 60, Tapaszi Lajos 40, Toth Zsigmondné 20, Tóth Gusztáv, özv. Tamás Lászlóné 60, Tóth Sándor 200, Udvarhelyi Béla 50, Ujlaky Károly 100, Visy Mária 60, dr Winkler Lajosné 50, Victoria, Vass A. 100, Várady István, Zalányi Gyula, Zsigó Györgyné, Kiss Géza, özv. Balogh Istvánné, Ref. Kör 100—100, Kövér Istvánné 20, Standard 80 Lei.

489. számú borítékban 40, 835. sz. 40, 627. sz. 100, 416. sz. 30, 189. sz. 50, 948. sz. 40, 74. sz. 60 Lei.

Büfféhez adakoztak: Tortát: Fráter Gézané, Székely Sándorné, Ertsey Rózsi, Szabó Károlyné, Asztalos Jánosné, özv. Kovács Gáborné, özv. Kőszegi Jánosné, Vargha Ferenc, Péchi Józsefné, Kun Frigyesné, Popovics Gusztávné, Budaházi Kálmánné, Boldizsár Imréné, Király Károlyné, Kiss Károlyné ref. lelkészné, Matkó Mária és Ilonka, Somogyi Istvánné, András Istvánné, Tóth Mihályné, Kulcsár Istvánné, Muszka Jánosné, Papp Sándorné, Kenéz Andrásné, Kovács Lászlóné, Mónus Sándorné, Major Ferencné, Markovics Manóné, Degovics Lajos.

Sültet, virslit, vagy hust: ifj. Balogh Árpád, Balogh Zsigmond, Fazekas Zsigmondné, Vargha György, Seress Sándorné, Turbucz Albertné, Módi Istvánné, Kövesdi Lajosné, Széplaki Károly, Jóska Károlyné, özv. Resch Mihályné, Görgei (Szaniszló-u.), Czeglédiné (Ritook Zs.-u.), Dancse Lukácsné, Órás Lászlóné, Bancsik Gyula, Tripsó Sándorné, Bleier Ernőné, Fazekas Jánosné, Kató Károlyné, Csernák Béláné, Gyémánt Elekné, özv. Szabó Miklósné, Korbucz Józsefné, Nagy Ferenc.

Süteményt, kiflit, vagy kenyeret: Szibes István, Kalmár Olga, Rappert Károlyné, ifj. Balogh Árpád, Muczik Sándorné, Olasz Elemérné, Czira Kálmánné, ifj. Gáll Szabó Istvánné, Borsi Károly, Czeglédi (Ritook Zs.-u.), Veress Sándorné, Fazekas Lajos, Japport cukrázda, Pató Károlyné, Máthé Pál.

Bort, likört, szörpöt: Ráczy Kigyó gyógyszerész, Papp Károly, Hegedüs Istvánné, dr Medvigy Ferenc, Apolló drogeria, özv. Maklári Kiss Gyuláné, Ajtay Gyula, Vargha László (Körös-u.), Merza Sándorné, Atlasz gyógyszerész, Szondi Sándorné.

Bonbont: Vaga cukorkaüzlet.

Papírszalvétát: Pap drogeria.

A terem fűtésére: Jeney Rezső 3 köbm. fát.

A rendezőség hálás köszönetét nyilváníttja mindazoknak, akik az est sikerének biztosításán fáradoztak.

INNEN-ONNAN

A magyarországi dunamelléki református egyházkerület múlt évi rendes közgyűlésén dr Ravasz László püspök jelentésében rátért az egyke kérdésre is, amely a magyar református egyház legéletbevágóbb kérdése. A hivatalos és felelős tényezők — mondotta a püspök — megközelítőleg se vették ki annyira a részüket az egyke elleni küzdelemből, mint a református egyház. Irtózatos lesz az ébredés abból az ostoba és gonosz gondolkozásból, hogy az egyke csak a reformátusokat pusztítja, a másvallásúak nincsenek benne érdekelve. Ma ott tartunk, hogy csak egységes, statáriális eljárás segíthetne valamit az egyke ellen. A legsürgősebb tennivalónk a következő: dolgozzák ki Magyarország egyke térképét, változtassák meg az örökösödési törvényt, fejlesszék a gyermek-védelmet, főképp falun, törvényhozás útján védjék a családot és a gyermeket és az egyke által veszélyeztetett területekre, küldjenek ki kormánybiztost. Fontos a telepítés és a földreform is, amíg nem késő. De vannak olyan feladatok is, amelyeket magának az egyháznak kell végrehajtania, ilyen a gyermek-pasztoráció, az ifjúsági munka, a családok lelki művelődése, diakoniszta alkalmazása, az asszony és az anyai lélek önfeláldozó szolgálata és egyes vidékeken különleges szükségintézmények felállítása. Az az államférfiu, aki az egyke-kérdést nemzetépítő politikájának fontos pillérévé teszi, többet fog használni a magyar nemzetnek, mintha a tünetkezelés során bármilyen látszateredményeket ér is el.

Az előbbi közgyűlés magáévá tette a budapesti ref. egyházmegye szabályzatát az áttérőkre vonatkozólag. Az Egyetemes konventet kérte fel, hogy az áttérőkre nézve egységes szabályzatot dolgozzon ki. Hat hónapig a református vallásra áttérő ne legyen megkonfirmálható, vagy megkeresztelhető, mutassa meg a gyülekezetben való forgolódásával, hogy lelki okok miatt jön át a református egyházba.

A Jugoszláv Királysági Református Keresztvény Egyház alapelvei címmel 123 §-ból álló »Önvallo-mást« adott ki az egyház s az árvaházi naptárban közzé tette. Célja az önvallo-másnak egyfelől az, hogy a kívülvalóknak — kik azzal gyanúsítják, hogy mint a régi világnak egy itt felejtett bástyája egyházi céger alatt nemzeti célokat szolgálnak s minden kulturális és jótékonyági munkájuk mögött be nem vallott politikai célok lappanganak — mutassák meg lelküket s rejtett céljaikat. Szól azonban a belülvalóknak is. Itt többek között ezt írja a magyarázatuk: »Értsék meg végre ezekből az alapelvekből, hogy a református egyház négy oszlopon álló alkotmány és hogyha mi ebből a négyből csak kettőn, az igehirdetésen és az egyházkormányzaton akarunk állani, a másik kettőt: a szeretetmunkát s az egyházfegyelmet nem gyakoroljuk, akkor a két oszlopon mindig csak

billegünk, ingadozni fogunk és sohasem lesz nyugodt, bizonyos, egyenes tartásunk. Rá kell nehézkedni mind a négy oszlopra. Akkor lesz az anyaszentegyházban dolga nemcsak a lelkipásztornak, hanem mindenkinek. Akkor fognak a presbiterek is ráeszmélni arra, hogy egyébre is vannak hivatva, minthogy az egyház kasszájának alabárdos őrei legyenek. Akkor fogjuk megérezni, hogy nemcsak az egyházkormányzásban és igehirdetésben, hanem a diakoniában s egyházfegyelemben is egymás terhét kell hordoznunk, (Gal. 2.) s ebben a négyes teherhordozásban ki van jelölve a helye, ki van szabva a dolga a lelkipásztornak, tanítónak, presbiternek, diakonusnak, férfinak, nőnek, ifjunak, gyermeknek — mindenkinek.»

Moszkvában »A vallásellenes propaganda feladatai és módszerei« címmel társadalmi könyv jelent meg, amelyben többek között az olvasható: »Állandó tudatában kell lennünk annak, hogy a Kommunista Párt semmiféle vallással nem haladhat együtt. A kommunizmus, ha következetesen megvalósítjuk, nem fogadhatja be sem a protestantizmust, sem a katholicizmust. Végeznünk kell a papokkal, akár protestáns pap, akár abbé, akár pátriárka, akár dervis, akár római pápa legyen az illető. Ezt a küzdelmet a végsőkig ki kell éleznünk, és meg kell vívnunk, Ezt a harcot az Istenre is ki kell terjeszteni, akár Jézus, akár Jehova, akár Buddha, vagy Allah legyen a neve.«

A bécsi *Nationalbibliothek* vezetője, dr Hans Gerstinger tanár érdekes bejelentést tett a Francos Vindobonensis című történelmi egyesület értekezletén. Eszerint a bécsi nemzeti könyvtár dr Junker tanár a híres régiségkutató közvetítésével olyan újonnan felfedezett papyrus-kincsekhez jutott, amelyek párjukat ritkítják a világon. A lelet az Evangélium eddig ismert legrégebbi szövegrészeit hozta napvilágra. Hermann Junker bécsi egyetemi tanár, aki egyúttal a kairói archeologiai intézet igazgatója, nemrég egy egyiptomi kereskedőnél felfedezte és tüstént megvásárolta Máté evangéliumának, három nagyobb és öt kisebb papyrus-töredékét. A bécsi állami levéltárban hamarosan megállapították, hogy a fragmentumok 12 különböző bibliai könyvhöz tartoznak, összesen 109 lap, melyek az ó és újtestamentum szövegrészeit tartalmazzák. A keresztyén szövegek az eddig ismert legrégebbi kézírások, melyek a II. századból származnak, holott eddig a IV. század kézíratait tartották a biblia legrégebbi emlékének. A papyrus-töredék egy része, mely Pál apostol leveleit tartalmazza, szintén a II. századból való. Junker professzor megállapította, hogy az egyiptomi kereskedőknél még egy sereg hasonló jókarban lévő papyrus-emlék található, amire felhívta a bécsi nemzeti könyvtár figyelmét. Mire azonban a könyvtár vezetősége lépéseket tett, hogy a nagyértékű kincset megszerezze, már megelőzte Chester Beatty, a híres angol gyűjtő, aki akkora összeget fizetett a leletért, amekkorát Ausztria ma amugy sem tudna előteremteni.

A magyarországi Kálvin Szövetség karácsony előtt a szegénygondozó akciója javára ünnepséget rendezett, amelyen dr Ravasz László a szegénység művészetéről beszélt. Az a művészet, hogy a bővelkedés idején úgy kell élni, mintha szűkölködnünk kellene. Szabályként kellene felállítani, hogy mindenki, aki a létminimumot eléri, jövedelmének egy tizedrészét juttassa az inségeseknek. Rendesen azok lármáznak legjobban a nyomor miatt, akiknek aránylag jól megy sorsuk. Szegények között szegénysorsban élni, végeredményben majdnem ugyanannyi, mint gazdagok között gazdagnak lenni. A szolidaritás ugyanis a legfontosabb. A gazdag ember lehet szomorú is, de a szegényt csak a bizalom, a derű, a reménység élteti.

Az *alacsony gyermeklétszám* milyen értékvesztést jelenthet egy népközösségre, erre vonatkozólag felemlítjük, hogy pl., Kant a 4-ik, Jókai az 5-ik, Deák Ferenc a 7-ik Arany János a 10-ik, Schubert a 13-ik, Boyle a 14-ik, Franklin a 17-ik Maschne francia zeneszerző pedig a 21-ik gyermeke volt kiváló szüleinek. A statisztikai adatok azt bizonyítják, hogy kiváló tehetségű gyermek születésének valószínűsége egyenes arányban növekszik a családban levő gyermekek számával.

Sir James Jeans híres csillagász, a következőkkel jellemezte a világegyetem méreteit: ha a világ minden egyes lakosa napi 12 órát töltene csillagszámlálással és percenként 109 csillagot számlálna meg, a munkát körülbelül egymillió év alatt lehetne befejezni. Jelenleg a világ legerősebb távcsőjével a világűrnek körülbelül negyvenezred részét láthatjuk csak. Ebben az apró töredékben összesen körülbelül nyolcvanezermillió csillagcsoport van, mindegyik átlag ezerhatszázmillió csillagból áll.

A *Budapesti Keresztyén Ifjúsági Egyesület* most töltötte be működésének 50 évét és 10 éve, hogy a keresztyén ifjúsági mozgalom egyik elindítója, idősebb Szilassy Aladár meghalt. A kettős évforduló alkalmából múlt évi december hó 9-én este a budapesti ref. theologiai akadémián ünnepség volt, amelyen dr Ravasz László püspök és mások méltatták az est jelentőségét.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb árákon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

DEBRECENI REF. FŐISK.
KÖNYVTÁRA.

OS IRÁNYU NÉPLAP. ■ MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
FELELŐS SZERKESZTŐ: CSERNÁK BÉLA LELKÉSZ

A legáldottabb munka

cim alatt foglalkozott a Református Jövő főszerkesztője a Református Árvaház kérdésével egyházkerületünk e nagy elterjedtségnek örvendő családi néplapjának február 3-iki számában.

Előzőleg, a január 20-ik számban egyházkerületünk főjegyzője mutatott rá arra az áldott munkára, amit úgy az erdélyi egyházkerület a maga oreştie-i (szászvárosi) árvaházának fenntartásával, mint magyarországi testvéreink Szeretetszövetsége az ország különböző részeiben több árvaház és szeretetintézmény létesítésével és az oradeai Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület a maga fiu-árvaházának állandó fejlesztésével végez; hálásan emlékezett meg a vidéki nőszövetségeknek arról a szeretetteljes támogatásáról is, amellyel árvaházunk ügyét felkarolták; végül annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy egyházkerületünk gyülekezeteiben is van annyi erő, hogy ne csak tizenhét, hanem akár hatvan-hetven árva fiu és leány számára is tudjunk otthont teremteni. Ennyi tőlünk is telik feltétlenül, csak meg kell találnunk az erők összefogásának módját.

A Református Jövő főszerkesztője aztán egy megrázó esetből kiindulva hirdeti, hogy mennyire

nélkülözhetetlen egy kerületi Árvaház s annak megalkotása a belmissziói szervekre, elsősorban a nőszövetségekre vár.

„Gyönyörű feladata lesz ez — írja — a nőszövetség,eknek! Szebbet, lelkesítőbbet elképzelni sem lehetne! Gyönyörű és hiszem, könnyű feladat. Mert ha már semmi és semmi iránt se volna az emberekben szív és semmire se volna pénz, az árvák iránt és az árvák számára még mindig van és mindig is lesz!”

Buzdító szavakkal folytatja lelkes sorait: „Addig is tehát, amíg a nőszövetségek összefogó testülete: a kerületi nőszövetség hivatalosan is megtehetné a kezdeményező lépéseket, fogjon hozzá minden egyházközségi nőszövetség az előkészítés munkájához. Az lenne az eredmény legnagyobb biztosítéka, ha alulról indulna ki és jutna el a felsőbb tagozatokhoz önként, mert akkor minden nőszövetség azonnal a maga ügyének tekintené. Áldásos munka lesz ez nemcsak majd az árvákra; hanem az egyes — talán már halódó nőszövetségekre nézve is, mert új célt, új tartalmat, új munkát nyerve, új élet megindítójává lesz.”

Mi a közelmúltban lezajlott február 2-iki szép est alkalmával ismételtén tapasztaltuk azt, hogy

Estétől hajnalig.

Irtó Dénes Gizella.

A nap éppen bucsuzkodott, amikor a siklósi vár őrtornyában egymáshoz hajolt két apródforma, válligérő haju férfi. Perényiné Kanizsay Dóra urasszony apródjai voltak ők és egy teljes hónapja őrizték a várat, azóta, hogy Bordarics kanonok ur hívására teljes fegyverzettel, minden legényével, katonájával a mohácsi mezőre indult Perényiné két fia.

Beszélgetés, tanakodás és bus hallgatás közben ért hozzájuk az este. A vár köcsipkés, széles falai beleveszték az aláereszkedő sötétségbe. A két diák már alig látta egymást a toronyban. Bálint, az egyik diák nyújtózott és fölkel, hogy mécses után kiáltson, amikor lent, a kerek ablak rostélyán túl, valahol a rekettyés erdők előtt, könnyedén ingó fénypásztát látott.

— Nézd csak, nézd csak, Ambrus! Mintha fákltyások közelednének...

Ambrus deák összehúzta betük rovatásában

meggyengült szemét és birkózni kezdett a sötétséggel és az abból kisárgálló imbolygó fényekkel. Pár perc múltán egészen tisztán kivehető volt a lódobogás. Dobbanva, horkanva rohant a paripa. Nyomában éles, tiszta kürtjel harsogott a vártorony alá.

— Ráskay Gábor királyi urasszony huga, Páloczyné Magdolna urasszony nevében kérem Perényiné önnagsága engedelmet, hogy bebocsássonak a várba...

Bálint azonban nem elégedett meg azzal, hogy a várhidat aláeresszék, kiáltozni kezdett, hogy vendégek jönnek a várba... A sötétedő este dacára is megtelt a nagy tornác.

— Hol az urasszony? — kérdezte Ambrus az egyik eléje siető szolgálóasszonytól.

Az csak foghegyről felelt:

— Munkatermében...

A nádorispán özvegye, Perényiné Kanizsay Dóra talpig feketében ült a széles, hajlottlábu munkasztal mellett. De nem dolgozott. Két dolgos keze erőtvészten hullott ölébe és bámult mereven, magafeledten, gyermeki gyengességgel a futkosó lángba. Ambrus deák még sosem látta ilyennek s ahogy így,

Árvaházunk érdekében milyen nagyszerű sikerrel tudnak munkálkodni gyülekezetünk asszonyai és leányai, akikben minden szépért, jóért lángoló lélek és szeretetben, nemes érzésekben gazdag szív lakik.

Makkai Sándor erdélyi ref. püspök

„Gyöngyvirág” című mesejátékát mutatja be az Oradeai Színház Saja Sándor albisi ref. lelkész zenéjével folyó hó 23-án szombat este.

Kisebbségi sorsban a színház kulturális szerepe megnő és megtisztul. Politikai impériumot gyakorló népek számára a színház elsősorban szórakozássá sülyedhetett, de a kisebbségi nemzet színházának szükségszerűen vissza kell kanyarodnia a színház ősforrásához, a valláshoz. A kisebbségi nemzet színházának fel kell ismernie sajátos szerepét, hogy ne másolja a budapesti színházak játérendjét, hanem igyekezzék önálló utakon haladni, számúzni a színlapról mindent, ami csak olcsó szórakozást jelent s hozzánevelni a nagyközönséget a komoly kulturértékek nemes élvezetéhez. Ebben a szellemben készül a színház arra a bemutatóra is, amely a bihori református magyarságot többszörösen is érdekli. Érdekli azért, mert az új darab itt kerül színre először. Érdekli, mert a darab mélyen vallásos szellemű. Érdekli, mert a darab szerzője az erdélyi református püspök, aki maga is résztvesz a bemutató előadásán. És érdekli végül, mert a darab zenéjét a fiatal albisi lelkész szerette. Makkai Sándor püspök zenés mesejátéka, a Gyöngyvirág jellegzetesen mutatja, hogy az illusztris szerző két alapqualitása, a pap és az író, mennyire egyetlen közös töből ered. Makkai Sándorban a vallásos szellem megnemesíti és átfűti a költőt, s a költő különleges szárnyakat ad a papnak. A Gyöngyvirág tündéri fátyolszövetén elejétől végig átcsillog az az örök religiózus háttér, amelyből tulajdonképpen minden igazi alkotás fakad s amelybe minden igazi alkotás visszatér.

gyászba, gondolatokba roskadt ez a folytonosan tevékeny, évek és esztendőket fergetegében is délcegen, diadalmasan megálló urasszony, úgy érezte, hogy az most, ebben a szörnyű csendben és mozdulatlanságban — sír, zokog könnytelenül is.

— Urasszonyom, urasszonyom, — suttogta csöndesen, — urasszonyom...

Kicsit megrezzent az özvegy, de ahogy kedves deákja öregedő, sovány arcát látta a halvány fényben, elmosolyodott.

— Tudom, hogy vendég érkezik, Ambrus... Künn álltam a tornácon, amikor fölkiáltott Ráskay Magdolna szolgálója. Menjünk vendégünk elé, — mondta s megindult. Hosszu fekete fátyla komoran uszott nyomába.

A tornác már sorban állottak a várbeliek. A jövevények is lekászolódtak a szekérről. Pálóczyné Magdolna feketébe öltözött két apródja között, arcára borított apácás, komor fátyollal takarta be szép ifjúságát.

— Hozott Isten, lányom: Nagy utad lehetett Patakról idáig... De látom, hogy Istenünk erőt adott

A nagynevű szerző mellett Saja Sándor albisi ref. lelkész neve szerepel, aki nagystilű zenét szerzett a darabhoz. Ez a zene megérdemli, hogy külön hangsúlyt kapjon. A szakemberek szerint ez a zene tiszta, nemes, puritán, magyaros és valóban vallásos zene, amely méltó társa Makkai Sándor költői játékának. A beavatottak szerint a február 23-iki est jelentőségében nem marad el a Csongor és Tünde, vagy a János vitéz mögött. Makkai Sándor maga is jelen lesz a bemutatón és másnap szolgálni fog a templomban.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Benedek Géza, este 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen (Nagy P. István házána) délután 3 órakor Benedek Géza szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Fazekas Sándor, Pataki János. Esketés: Balogh Ferenc ref.—Sándor Piroska ref. Temetés: Biró Miklós 5 éves. Kitért: Bódogh Zoltán CFR. tisztviselő (született Bajon) gör. kel. vallásra.

Áldozatkészség: A Református Híradónak: a Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület 1500 Leit. — A Velencei Műkedvelők 150 Leit.

A Nő és Férfiszövetség vasárnapi teaestéjét nem tartja meg, hanem március 17-re halasztja.

Esteli órákon: Hétfő: Róm. 11: 22—25. Kedd: Róm. 11: 26—36. Szerda: Róm. 12: 1—10. Csütörtök: Róm. 12. 11—21 Péntek: Róm. 13: 1—8. Szombat: Róm. 13: 9—14.

Fekete női posztókalap maradt a ruhatárban február 2-án. Tulajdonosa átveheti az olaszi-i lelkészi hivatalban.

a számodra, látom, hogy szerencsésen, erőben ideértél hozzám, ámbar nem tudom, hogy minek köszönhetem ezt a tisztességet...

A fiatalasszony alig hallotta a gyöngéden komoly szavakat. Aztán egyszerre mintha magasabb erők rázták volna végig, fölemelte fejét.

— Az uramért jöttem én, asszonynéném. Nem vendégségbe jöttem, csak az uramért, aki ott veszett Mohácsnál... A holttestéért jöttem, hogy magammal vigyem Patakra. Mert nem akarom, hogy ott vesszen dögmadarak prédájának... Urasszonyom, segíts nekem a mohácsi mezőn! Bizton megtalálom, hiszen jelét is tudom édes egy uramnak... Kékgalambos aranykeresztet akasztottam a nyakába, hogy harminc legényével elindult Mohácsra... Kékgalambos esküvői keresztmet...

Percekig csend volt a vártornácon. Csak a fátylák fénye rezgett, süstörgött pillanatonként. Ráskay Magdolna egy őszhaju fegyveresének intett.

— Ime, ő hozta a hírt, asszonynéném. Perényiné arcát valami keménység kezdte át-szántani.

Pázmány Gyula presbiterek. Fábik József a kulturterem részére 1 támlás padot adományozott.

Allandó istentiszteletek tartását vezettük be a réti paróchiális körünkben az Élő-telepen (Demostheus út 5. sz.) minden vasárnap délelőtt 10 és csütörtökön délután 4 órakor. Ugyanott a vasárnapi iskolai tanítást is megkezdjük, Borsos József ny. ig. tanító vezetése mellett, aki itt a kántori szolgálatok végzését is készséggel felajánlotta.

Réti Férfiszövetségünk kedden (február 19-én) este 7 órakor bibliórát tart.

Réti Nőszövetségünk vasárnap délután »Ref. Jövő« ünnepséget rendezett. A kulturtermet ismét zsufozásig töltötték meg a rétiek, hogy tanui legyenek egy szép ünnepségnek. Az ünnepély központjában dr. Oláh Béla és Daróci Kiss Lajos előadásai állottak, akik a »református öntudatról,« illetve a »ref. sajtó fontosságáról« tartottak mindvégig élvezetes előadást. Az ifjuság három vallásos tárgyú jelenetet adott elő nagy sikerrel Kispálffy János rendezésében. Kóródi László szép éneke és egy hatásos melodráma zárta be az ünnepélyt. Az ünnepségen jelen volt Vadai Béla esperes, ki a látottak és hallottak felett teljes elismerését fejezte ki.

Velenceiek a Réten. A velencei műkedvelő ifjuság Laczka Imre tanár vezetésével vasárnap (17-én) délután fél 6 órai kezdettel a réti kulturtermünkben előadják Erdős Renének »János tanítvány« című evangéliumi színjátékát. Megnyitó beszédet mond: Kiss Károly lelkész.

ÁRVAHÁZUNK.

Február 2.

Árvaházi estélyen a Máthé Pál úr irányítása mellett működött ifjusági rendezők jelvényük megváltása címen következő összegeket adományozták: Máthé Pál 200, Berkes István 100, Kiss B. László 200, Jakab Imre 60, Bányai Elek, Kalla Gyula, Széles András, Gyémánt Ernő 50—50, Széles Gábor, dr. Kalas László, Köpf Egon, Sietad, dr. Szeghalmy Sándor, Ambrus Zoltán, dr. Sály László, Tarsoly István, Tarsoly Ferenc 20—20, Gazdag Sándor, Kreznerich István, Szokol Tibor, Sarkadi Sándor, Lajos Sándor, Bozsák, Rácz Zsigmond, Bordás Lajos, ifj. Jász Imre, Zilahi András, Fodor Imre, Bányai István, Asztalos Sándor, Nemlaha György, dr. Imrik Ágoston, Ránffy Dezső, Bancsik Sándor, Lintner Béla 10—10 Lei, Szücs Béla, ifj. Nagy István, Suhajda Zoltán, Lázár Tibor jegyük árát.

A büfféadományokat gyűjtötték: Kulcsár Istvánné, özv. Szabó Miklósné, Kovács Józsefné, Szilvássy Jánosné, Molnár Gyözőné, Josa Károlyné, Tóth Mihályné, Asztalos Jánosné, Bancsik Jánosné, Merza Sándorné, Kalmár Olga.

A büfféhez adakoztak még: Kiss Tivadarné két kenyér, Kalmár Dánielné kenyér, Takács Endre 1 kgr. kolbász, Némethy Sándor 1 kgr. kolbász.

Adományok az Árvaháznak:

Vidékről: Pancota-i vas. iskolások 103, özv. Juricskay Dezsőné (Urvind) 200, Frau von Consul Welti (Basel, Svájc) 500, Bagoly Bertalan (Bors) 100 Lei.

Február 2-iki megváltás címén: Boros Imréné 50, özv. Balázs Lajosné 100, Fodor János 50, Fekete László 100, Hecz Kató 20, özv. Hegyessy Mártonné 100, Matta János 50, D. Szentmiklósy Imréné 60, Nagy Bálint 50, Szabó Gyula 30, Tóttós Mihály 100, Veres (972) 50, Véczy Viktorné 200, 118-ik szám 50, 601-ik szám 20, 28-ik szám 50 Lei.

INNEN-ONNAN

Barth Károly esete a németországi szomorú egyházi helyzet újabb eseménye. A dialektikai theologia vezéré, a bonni egyetem tanárát állásából elbocsátották, mert a Hitler iránti tanári hűségesküje szövegében a Hitlernek való teljes engedelmisséget fogadó mondathoz, e kis szöveget kívánta fűzni: »amennyiben az Istennek való engedelmisség megengedi«. E feltételt nem fogadták el, hanem közölték elbocsátását. Helyesen jegyzi meg egyik svájci lap: »hogyan itt az történik, ami egykor a római császárságban, az Istennek való engedelmisség fölé helyezik a Führernek való engedelmisséget. Ezért ez az eset nem Bartha, hanem Führerre nézve veszélyes.« Az amerikai egyházak szövetségének európai titkára megbízatással megjelent a berlini külügy- és kultuszminiszteriumokban s közölte, hogy a Németországgal való szellemi kapcsolataikra súlyos következményei lesznek Barth professzor elbocsátásának.

A budapesti Keresztvén Ifjusági Egyesület most töltötte be működésének 50. évét és 10 éve, hogy a keresztvén ifjusági mozgalom egyik elindítója, idősebb Szilassy Aladár meghalt. A kettős évforduló alkalmából múlt évi december hó 9-én este a budapesti református theologiai akadémián ünnepség volt, amelyen dr. Ravasz László püspök és mások méltatták az est jelentőségét.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Rurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán- és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcélrabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lt
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

DEBRECENI REF. FŐISK.
KÖNYVTÁRA.

OS IRÁNYU NÉPLAP. □ MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
FELELŐS SZERKESZTŐ: CSERNÁK BÉLA LELKÉSZ

Dr Makkai Sándor erdélyi ref. püspök

látogatása elé nagy érdeklődéssel és szeretettel tekint városunk polgársága, amelynek ez alkalomból nemcsak abban lesz szerencséje, hogy a nagynevű író megzenésített mesejátéka a »Gyöngyvirág« színházi bemutatójának tanuja lehet és így elsőknek gyönyörködhetik a szépséges költeményben, melynek tündéri fátyolszövetén átszillog a vallásos háttér, hanem része lehet a mai református egyház egyik legnagyobb theologus szellemének igehirdetésében is, mivelhogy az erdélyiek tudós püspöke azt az alkalmat is felhasználja arra, hogy nekünk, akik ebben az ősi városban lakunk, prédikálja az evangéliumot.

A reformáció korabeli idők jutnak eszünkbe: mikor Báthory István erdélyi fejedelem, a későbbi lengyel király, városunk alig harminc esztendő tudós papját, Károlyi Pétert, aki Mélius Péter után az Alföld püspöke vala, be-behívta Erdélybe prédikálni. Báthory István, akitől ered az emlékezetes nyilatkozat: »Ist n három dolgot tartott fenn magának: hogy semmiből teremtsen; hogy jövendőt mondjon; és hogy a lelk ismeret felett uralkodjék« — katolikus létére is igen kedvelte Károlyit, szerette volna meg-

nyerni udvari papjának. Károlyi ugyan az udvari papságot nem fogadta el, de a fejedelem hívására többször bement Erdélybe predikálni, mint maga is írja: »vajda urunk önagságának az én kegyelmes uramnak és patrónusomnak akaratjából a mennyei tudományok predikálására hivatattam vala.« Szavai- ból sejtethetőleg a fejedelem Károlyi Pétert valóságos missziói igehirdetésre hívta Erdélybe; bizonyágté- telre a szentháromság egy igaz Isten mellett,

Dr Makkai Sándor püspököt városunk polgárai már előző szolgálatai alkalmával is felekezeti külön- ség nélkül nagy lelki épüléssel hallgatták és most is belső vágyakozással várják szolgálatát, midőn vasárnap délelőtt az olasz-i templomban predikál.

Legyen áldott közöttünk való szent szolgálata.

Esteli órákon: Hétfő: Ézsaiás 6: 3
Kedd: János 1: 1-3
Szerda: II. Thess. 2: 13. Csütörtök: I. Kor. 8: 4
Péntek: Zsid. 11: 3. Szombat: Ézsaiás 55: 9

A Református Kör műkedvelő ifjusága már- cius 3-án vasárnap d. u. 6-8 óra között a leány- gimnázium dísztermében műkedvelői előadást tart.

DUNYI.

Életemnek egyik legnapsugarasabb ideje az volt, amikor a gimnázium ötödik osztályát tapostam.

Irtunk akkor 1896-ot, a milénium esztendejét. Tizennyolc társammal ülök a magyar-órán. Künn ragyog az élet. Benn az osztályban valamelyik Arany-balladát magyarázza a tanár úr. Majd néhá- nyat felszólít. Egyik hadarja. Másik elnyögdécseli. Szerencsére csengetnek. Behallatszik, amint a folyosó egyszerre megélenkül. Mi is indulnánk kifelé. Igen ám, csak hogy nem lehet. A tanár úr megigazítja a pápaszemét és valami halálosan komoly dolgot akar az osztály tudomására hozni, mert így kezd:

— Most pedig idefigyeljenek!

Egyszerre mindenki csupa-szem és csupa-fül.

— A ránkövetkező hét első óráján megkez- dődik a szavalás. Azt a verset választhatják, amelyik jólesik. A katedréről szavalnak. Lesz bíráló. Lesz közönség.

Valaki félve kérdezi:

— Ki lesz a közönség, tanár úr kérem?

— Hát ki lenne más, mint én és az osztály.

Elkövetkezett a rettegett óra. Öt ifju volt ki- jelölve. Betürendben következtek egymásután.

Dunyi az első. A neve szép, magyar név. De mind közönségesen csak Dunyi-nak tiszteli az osztály. Pedig ez gúnynév. Mert a betürendben elsőnek beszédhibája van. Ugy beszél, mint egy dunyi. Kis- gyermek korában maradt rajta a név. És le nem vehette róla semmi földi hatalom. Nem haragudott érte. Különben a diákgyerekeknek eszébe sem jut soha, hogy csufolódo szóval megbántson valakit. Különösen az iskolatársát. Nem akar neki fájdalmat szerezni. A diák még nem ismeri, ami a felnőttek kiváltsága. Tépni, szaggatni, bántani, gunyolni, szí- vet sebezni. A felnőttnek jólesik ledunyozni valakit. Hátmögött megmarni. Az aszongyák — suba alatt megrágalmazni. Lepocskolni a sárga földig. A Dunyi szó a kisdíák ajakán még édes szó. Olyan, mintha azt mondaná: édes, egy komám. De a felnőtt ajakán átváltozik mérges viperává.

Dunyi rosszesont volt, de jópajtás.

Ő nyitja meg a szavaló-hetet. Felmegy a ka- tedrára. Meghajtja magát. Előírás szerint. Ebben a pillanatban a hátsópádban ülök elbujnak az előttük ülök háta mögé és mosolyognak. A szavaló ifju pe- dig zavarodottan mondja:

Hazámban. Irta: Petőfi Sándor.

60—1935. lelk. eln. sz.

Felhívás

Az E. T. III. t.-c. 23. §-ban foglalt rendelkezés szerint felhívjuk az egyháztagok figyelmét, hogy egyházközségünknek az 1934. évi megvizsgált összes számadásait ez évi február hó 24. napjától kezdődőleg 8 napig a lelkészelnöki hivatalban (Petru Maior No. 1.) közszemlére kitéttük és azokat a hivatalos órákban mindenki megtekintheti és észrevételeit szóban vagy írásban a jelzett határidő alatt megteheti.

Oradea, 1935 február 19.

Az Egyház Elnöksége.

Meghívó.

A Református Kör folyó évi március hó 10-én tartja rendes évi közgyűlését, ha jelzett napon a tagok határozatképes számmal nem lennének jelen, úgy a közgyűlés március hó 17-én fog megtartatni, tekintet nélkül a megjelentek számára.

Tárgysorozat:

- Jelentés a Kör évi működéséről.
- Pénztáros jelentése a Kör anyagi forgalmáról és vagyoni állapotáról; a számvizsgálók jelentése alapján a felmentvény iránti határozat és költségvetés megállapítása.
- Tisztviselők és választmányi tagok választása.
- Indítványok tárgyalása és közgyűlés hatáskörében eső ügyek elintézése.

Az Elnökség.

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

— Aranykalásszal ékes rónaság,
Melynek fölötté lenge délibáb
Enyelgve üz tündérajátékokat...

Mikor idáigért, akkorra már az első padban ülök sem tudták türtőztetni magukat.
Dunyi pedig veritékezett, gyötrődött. És szavalt tovább:

— Ismersz-e még? óh ismerd meg fiad!

Hanem erre aztán szinte hahotázott a társaság. Ilyen közönség előtt nem lehet végigbirni a komolyságot. Az ifju abbahagyja a kinlódást és a tanár ur felé fordul.

— Kéremszépen, úgy röhög az osztály, hogy belezavarodtam.

— Jólvan, fiam. Menjen a helyére. Ma nem szavalunk.

A következő órán előről kezdődött a játék. Megint Dunyi volt az első. Az óra elején kérlette a társait:

— Fiuk, az Isten áldjon meg benneteket, ne röhögjétek. Különben ma mindnyájan komolyak lesztek. Majd meglátjátok. Másik verset választottam.

Csakugyan igazat mondott. Megint felment a

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Makka i Sándor erdélyi püspök, este 6 órakor és a Hegyen (Nagy P. István házána) délután 3 órakor Benedek Géza szolgál.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Tóth Erzsébet, Kocsány László. Esketés: Völgyi Gyula r. k.—Völgyi Erzsébet ref. Temetés: Hadi Ferenc 25 éves, Nagy Erzsébet 21 éves, Diós István 80 éves.

Áldozatkészség: A Református Híradónak: özv. M. Kiss Gyuláné 80 Lei.

A szegény iskolásgyermek konyhájára: Ökrös Béla 10 tojás, 2 kgr. krumpli. Kiss Árpádné 2 kgr. zsir. Degovits Lajosné 5 kgr. hus, 5 kgr. krumpli. Tonk Irén 2 kgr. birsalma. 146. sz. persely 65 Lei. Michis Lászlóné névnapis válságul 10 kgr. hus, 5 kgr. liszt, 1 kgr. zsir, 1 kgr. griz. Horváth Erzsébet 20 Lei. Kovács Zsiga 5 kgr. krumpli. Sinka Rózi 8 kgr. krumpli. Sas Erzsébet bab, krumpli.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és este 6 órakor András Gusztáv, az Össi-telepi imaházban délután 3 órakor Molnár Károly szolgál.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Juhász Zoltán Gyula, Hegedüs Juliánna. Temetés: Topa János 3 éves, Szabó Sára özv. Márkuczné 68 éves, Nagy Imre 85 éves.

katedrara. Meghajtotta magát előírás szerint. És hangzott szent komolysággal:

— Magyar vagyok.

Amig az első sorok csengtek-zengtek, addig Dunyi behunyta a szemét. Attól félt ugyanis, hogy megismétlődik a multkori jelenet. Az osztály azonban megilletődött szívvel néz rá. Egyetlen mosolyt nem lehet látni. Mintha templomba volnának, olyan szent az áhitat. A szavaló nekibátorodik. A dunyihang kezd ércessé lenni. A fátyol lehull a torokról. A szemek ragyogóak. A hang hol lágy, hol tűzben égő. A gesztus olyan művészi, hogy egy vérbeli színész megirigyelhetné. A tanár ur sem veszi le a szemét az ifjuról. A terem megtelik ünneplő örömmel.

— Magyar vagyok. Mi mostan a magyar?

Holt dicsőség halvány kísértete;

Föl-föltünik s lebuvik nagy hamar

— Ha vert az óra — odva mélyibe.

Mindebben annyi a fájdalom, hogy hitvány senki volna az, aki nevetni merészelne. A tavaszi nap beragyog az ablakon. Aranyos fénnel vonja be az arcokat. Aranyos fénnel simogatja meg a szavaló átszellemült arcát.

Áldozatkészség. Óssi-telepi imaház javára:
18. sz. perselyben Botos Károlyné 106 Lei.

Szegényeknek: Nagy Lajos 20 Lei.

Az újvárosi Férfiszövetség vasárnap délelőtt 11 órakor az Ifjúsági-Otthonban összejövetelt tart.

Az újvárosi családi összejövetel, amely márc. 2-ikára az Ipartestület helyiségeibe volt tervbe véve, közbejött akadályok miatt elmarad.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és Csillagvároson délután 3 órakor Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Szenyenyessy József szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Antal Lajos 80 éves, Pintye Erzsébet 16 éves. Kitérés: Dénes Imre 35 éves nő, Str. Gh. Popa 12. sz. gör. kel. vallásra; Pozsonyi Márton György 28 éves nő, Şirul Minelor 20, gör. kel. vallásra.

Áldozatkészség: A velencei műkedvelőknek a réti kulturteremben folyó hó 17-én tartott előadásán befolyt 1045 Lei adomány felerészben a réti, felerészben a velencei Nőszövetség céljaira fordított.

Magyar nótadélután a velencei kulturteremben. A velencei Nőszövetség kulturális előadásainak sorozatában vasárnap (febr. 24-én) délután 6 órai kezdettel nótadélután rendez a réti Sztárai Mihály énekkar közreműködésével. Műsor: 1. Fővényessy dalfűzér. Éneklő: a Sztárai Mihály Énekkar. Karnagy Soós András. 2. Ünnepi megnyitó. Tartja: dr. Oláh Béla, a velencei férfiszövetség elnöke. 3. Arany—

Révfy: Szondi két apródja. (Melodráma.) Szavalja: Barabás Margit. Szoprán szóló: Laczak Erzsike; alt szóló: Nagy Emma; férfi trió: Kóródy László, Fábik József, Szilasi Béla; zongorán kíséri: Dézsi László. 4. Fráter-Balázs nóták. Éneklő: Kóródi László, zongorán kíséri: Dézsi László. 5. »A bánya«. Zongorakísérettel előadja: V. Röff Etus. 6. »A dal élet« c. tart. előadást: D. Kiss Lajos, énekkari alelnök, 7. Ányos-dalokat adnak elő: Ruza Rózi és Margit; zongorán kíséri: Soós András. 8. Kiss—Alföldi: Gedővár asszonya. (Melodráma.) Előadja: Dézsi Ella, zongorán kíséri: Dézsi László. 9. Petőfi: Falu végén kurta kocsmá. (Élőkép.) Rendezi: Kispálffy János ny. színművész. Előadják a Sztárai Énekkar tagjai: Laczak Erzsike és Orbán Lajos szóló énekszámával. 10. Zárószót mond: Szabó Pál, énekkari titkár. 11. Dankó—Tárcza-nóták. Előadja: a Sztárai Énekkar. Karnagy: Soós András. — Adományokat felerészben a velencei, felerészben a réti vallásos és kulturális célokra fordítja a Nőszövetség.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr. Szabó Lajos, az Élő-telepen, délelőtt 10-kor és az imaházban délután 4 órakor Szabó Pál szolgál.

Állandó istentiszteletet tartunk a Réten, az Élő-telepen minden csütörtök délután 4 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Puskás György 54 éves, Pallagi Antal 73 éves, Barakonyi János 80 éves.

Áldozatkészség: Réti templomalapra: Kovács Károly 300, Oláh Sándorné 124, Auer Szilvia

A vers végéhez közeledik. A fájdalom átváltozik diadalmas örömmé. A magyar lélek áldott bizonyágtétele, győzedelmi dala az utolsó strófa.

A szavalatnak vége. Dunyi lesétál a katedrálól. A tanár ur pedig felhívja a bírálót, hogy mondja el észrevételeit!

Apró, kicsi diákember áll fel a parancsszóra.

— Tanár ur, kérem, a szavalat gyönyörű volt. Nem tudok többet mondani a meghatottságtól.

— Igaza van, fiam. A szavalat szép volt. Engem is meghatott. Sajnos, ifju barátunk rosszcson. Nem szeret tanulni. Hadilábon áll a tudományokkal. Gyenge a latinban. Még gyengébb a németben. Leggyengébb a számtanban. Lehet, hogy az ötödikből néhány elégtelennel távozik. De bárhova jut, amíg az életével így tesz bizonyágot magyar völtárról, addig nincs baj. Most pedig jöjjön a következő szavaló.

Mindegyik ötödikes elmondta aztán a maga megtanult versét. Vagy négy magyar-óra ezzel telt el. Majd eljött a vizsga. Dunyi búcsút mondott a társaságnak. A tarisznyájában jó néhány szekundát

vitt haza. Örökre elszakadt az iskolától. Mi meg tovább haladtunk. Sokáig nem tudtunk róla semmit. Valami kis hivatalhoz jutott. Akkor még nem kellett doktorátus a napidijassághoz. Mikor pedig kitört a háború, mint őrmester vonult be. Nagyszerűen verkedett.

A csatamezőn hősiességével, rettenthetetlenségével tünt ki. Kisezüst, nagyezüst diszította a mellét. A szavalat tehát mégsem némult el. Ott folytatódott az ágyuzengésben, a legszörnyűbb viharban. A halállal szemben.

Ez az ének nem némult el akkor sem, amikor orosz fogságba jutott. Nem némult el akkor sem, amikor 1918-ban a kórházi ágyon feküdt és egyetlen magyar szó nem hangzott mellette.

Böszörményi Jenő.

131, Szatmári Erzsébet 106, Kulcsár Sándor 105, Venger Gizella 87, Kósáné Lukács E. 90, Györki Erzsébet 110, Izsó Imre 168, N. N. 54, Balogh Zsigmond 197, Földesi István 200, özv. Szilágyi Lajosné 1 drb. 100 leies állami kölcsön kötvényt.

Az *Élő-telepi* imaháznak N. N. 100 Leit adományozott padra.

Velencei kulturcélokra: az ünnepély bevételeinek 50 százaléka 600 Lei.

Réti kulturtermünkben vasárnap délután a velencei műkedvelő ifjuság Erdős Renének: »János tanítvány« című bibliai színjátékát mutatta be nagy sikerrel. A termet zsufolásig megtöltő közönség lelkesen ünnepelte a kitűnő műkedvelőket. Különösen V. Röff Etust és Laczka Imrét kell kiemelnünk, akik a »Magdolna« és a »János« szerepekben valóban művészi nyújtottak. Előadás előtt Szennyessy József s. lelkész mondott megnyitó beszédet. A legközelebbi vasárnap a rétek viszonzják a velenceiek látogatását és »Magyar nótadélután« rendeznek a testvér parochiális körben.

ÁRVAHÁZUNK.

Szeretettelvédséggel adta jelét Isten iránt érzett mély hálájának Fazekas Jánosné asszonytestvérünk, midőn elérkezett névünnepe alkalmából árváinkat jó szívvvel megvendégelte. Ugy e keresztyéni jó cselekedet, mint árváink buzgó imádsága, legyen kedves Isten előtt!

Adományok az Árvaháznak:

Özv. Bancsikné, édesanyjának Sáhly Józsefnének aranylakodalmára emlékére 50 Lei. Mónus Sándorné 5 liter tej. Soós Mária 18 drb. kis kalács.

Február 2-iki megváltás címén: Bruszt István 100, Ajtay G. Gyula 100, Fonciera Biztosító Társaság 100, Jelinek Géza 100, Földesi Imre és neje 100, Dienes Imre 100, Domokos Sándorné 100, 508. szám 50 Lei.

Sániob-i Nőszövetség 2 zsák krumpli, 1 zsák szemes paszuly, 1 kis zsák liszt.

INNEN-ONNAN

A *francia Alpokban*, a Mont Blanc hegycsúccsal szemben negyven méteres Krisztus szobrot állítottak fel. Az óriási szobor súlya 500 mázsa.

Braziliában mintegy 60.000 magyar ember él szétszóródva és ebből a számból 20—30.000 a reformátusokra esik s így a legnagyobb református szórvány ez, mert ez a néhány tizezer lélek csaknem akkora területen él, mint Európa.

A *magyarországi* evangélikus egyetemes egyház pályázatot hirdetett Luther hallhatatlan énekének az »Eine feste Burg ist unser Gott«-nak fordítására azzal a feltétellel, hogy a jutalom csak abszolút költői hűségű és értékű, jól énekelhető fordítás szerzőjének adható ki. A beérkezett pályaművek között

abszolút értékűt nem talált a bíráló-bizottság, átdolgozással azonban elfogadhatók volnának az »Avas-hegy«, »Isten a mi oltalmunk és erősségünk«, »Harcriadó« és a »Ne csüggedj el kicsiny sereg« jellegű pályamunkák. Miután a szerzők nevét a zárt jellegű levelek őrzik, a bizottság nevében Geduly Henrik püspök felhívta a négy pályázót, hogy jelentkezzenek a részletek megbeszélése végett.

A *befestett kut*. A híres evangélista, Moody mondotta ezt a híres példázatot: Valaki megvett egy telket, amelyen egy szivattyus kut volt. Egy jóakórja figyelmeztette: »Ne használd ezt a kutat, mert a vize rossz s elödődnék a felesége és gyermekei ettől pusztultak el.« Az új telektulajdonos erre azt mondja: »Segítek én a bajon!« És segít rajta úgy, hogy a kutat szépen befesti és azt mondja: »Most már minden rendben van!« Ugy-e, megmosolyogjuk ezt a botor embert? A látszat sohasem elég. Végkép nem elég a keresztyénségben.

Megoldott bilincsek. Egy kereskedő a Mazurítavak tájékán utazott. Rablók támadták meg, kirabolták, kezét-lábát összekötötték s a rengeteg erdőbe betették, a rovarok és vadállatok martalékául. Egy napig feküdt ott rettentő aggodalmak és gyötrődések közepette, mikor Isten buzgó foháskodását meghallgatta s ime, a szoros kötelek egyszer csak váratlanul meglazultak, úgy, hogy kezét, lábát kiszabadíthatta s biztonságba juthatott. — A kereskedő ezeket a köteleket, Isten jóságáról való megemlékezés végett, kegyelettel megőrizte s minden évben böjtölés és imádkozás közepette megünnepelte szabadulás napját. Te szabad vagy-e? Ha nem, fohászkodj buzgón, míg meghallgatásra lelsz!

Ha a világ ifjúságát egymás mellé sorba állítanánk, az így kapott sor négyszer érne körül a földet.

Egy csillagász megfigyelése szerint a jövő esztendőben igen megsaporodnak a napfoltok. A legtöbb napfolt 1936—37-ben lesz.

Palesztínába az elmúlt év augusztusában 2760 zsidó költözött be a tengeren.

Kálvin könyvnyomda

Sfr. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 10
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

DEBRECENI REF. FŐISK.
KÖNYVTÁRA.

OS IRÁNYU NÉPLAP. ■ MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
FELELŐS SZERKESZTŐ: CSERNÁK BÉLA LELEKESZ

Dr Makkai Sándor erdélyi püspök

„Gyöngyvirág” c. Saja Sándor albiş-i lelkész által megzenésített tündérvjátékának február 23-iki bemutatója alkalmából közöttünk időzvéen, vasárnap, február 24-én délelőtt az olasz-i templomban prédikált Zsid. 12. r. 14—17. versei alapján az elsőszülöttségi jogát egy tál ételért eladó Ézsau bünéről. Beszéde megrázó erővel hatott a templomot szorongásig megtöltő gyülekezetre. A lelkekben ott visszhangzott az intelem: Ne legyen senki parázna, vagy istentelen, mint Ézsau, aki egy tál ételért eladta elsőszülöttségi jogát; milyen hetykén, könnyedén, botorul odadobta örökségét s aztán, mikor már késő volt, nem találta meg a megbánás helyét, noha könnyhullatással kereste azt az áldást. Könnyei sem értek semmit, hiszen nem bűnét siratta, hanem annak szörnyű következményét csupán. A mai Ézsauk istentelenségükben még meg sem született gyermekeiknek lelkét adják el egy tál ételért, mintha egy zsák gyapju volna; földi, testi javakért, hitvány állásért cserélik be az atyai szent örökséget. A legrettenetesebb büntetés az Ezsauké. Mert nincs Istennek szörnyűbb büntetése, mint az, hogy amikor már örökre elveszett, akkor ébreszti fel a lélekben a megvetett, eldobott örökség után az olthatatlan vágyat; éhséget, szomjuságot. Itt az utolsó ideje annak, hogy öntudatára jussanak a magyar reformátusok szent örökségük megbecsülhetetlen értékeinek.

Nem kerülte ki az erdélyi Püspök ur figyelmét a templomi gyülekezet méltó magatartása, a jó rend megőrzése, a lelkes éneklés, amelyben az öregek és ifjak részt vettek. Istentisztelet után pedig pásztori atyafiságos, szeretetteljes szavakkal vigasztalta azokat, akik megindult lélekkel panaszolták el előtte súlyos helyzetüket, úgy a maguk, mint családjuk megpróbáltatását, amelybe sodortattak.

Boldogok, akik a megpróbáltatásban megállanak és könnyelmű Ézsauk gyanánt botorul el nem dobják maguktól örökségüket.

... A mennyei seregek lélekzet nélküli csendben várják a te döntésedet is ...

Bűnbánati hetet tartunk, március 10-én, úrvacsoraszentség mind a négy paróchiális körben.

A reformátusság válsága.

Aki figyelemmel kísérte a múlt év végén lezárt református statisztikai eredményeket, megdöbbenéssel kellett konstatálja, hogy a református vallásról kitértek száma ijesztő módon szaporodik. Ma már nemcsak nők térnek ki, akik férjük kívánsága szerint más vallást vesznek fel, hanem főleg anyagi és gazdasági érdekekből egyre több kitérés esik a férfiak részéről is.

Mindez arra mutat, hogy a mi református magyar társadalmunk súlyos válságban van s ha kellő időben nem tesszük meg a kellő lépéseket, úgy a pusztulás és széttűlés sorsára jutunk. Valóban a cselekvésre elérték az utolsó óra és mindenkinek meg kell mozdulni, aki ebben az ügyben tehet valamit. Meg kell szervezzük egyházunk keretében a református magyar társadalmat és épp így meg kell szervezni a többi keresztyén magyar egyházaknak is a maguk vallási alapon felépült nemzet-társadalmát, hogy ezeknek összessége biztosítani tudja az erdélyi magyar társadalom fennmaradását. A helyzet ma az, hogy az egyházi keretekbe visszaszorított nemzeti életünk attól függ, miszerint megtudjuk-e menteni az egyház keretén belül vallásos és kulturális kincseinket, másrészt, megtudunk-e szervezkedni gazdaságilag, hogy nemcsak önmagunkat és saját existenciánkat tudjuk biztosítani, hanem gazdasági megszervezésünk révén könnyebben tudjuk fenntartani egyházunkat és az ahhoz fűzött intézményeinket, amely intézményekben viszont nemcsak hitvallásunk, hanem anyanyelvünk, nemzeti kulturánk és egész multunk van elbástyázva.

Az egyház fenntartása és az egyházi intézmények megmentése a jövő kulcsa, mert ha az egyház s a hozzáfűzött intézmények, amelynek védelmét nemzetközi szerződések is előírják, megbuknak, vagy nem működnek kielégítően, ez végeredményében egész társadalmunk és nemzeti életünk széttűlését fogja jelenteni.

Hogy tehát vallási és kulturális érdekeinket megvédhessük, először az egyház kebelében erre a célra kell szervezkedjünk. A presbitérium minden tagja, a nőszöveiségek minden tagja ma úgy érezzék, hogy

a felelősség óriási mértékben nehezedik rájuk, mert ha nem tudják ebben a nehéz és válságos időben a vallásos és kulturális érdekeket megvédeni, úgy örökre szégyenteljessé tették nevüket a jövő generáció előtt.

Az egyház anyagi erősítése, az egyházi adók pontos és rendes befizetése, az egyházi intézmények fenntartása s azok szaporítása, ma szívügye kell legyen minden egyháztagnak, de szívügye kell legyen elsősorban a presbitereknek, nőszöve'ség, férfiszöve'ség tagjainak. Hatalmas, hólapdaserű propagandát kell folytatni az egyházi intézmények fenntartásának szükségessége ügyében.

Hogy azonban ezen kötelezettségnek elég t tudjunk tenni, szükséges, hogy a református társadalom magát gazdaságilag is megszervezze. Szükséges, hogy ez a társadalom egymást támogassa, mert csak így lesz képes olyan anyagi erőforrásokhoz jutni, amely révén eleget tud tenni fenti kötelezettségének. A ref. intellektuelek tehát, ügyvédek, orvosok, mérnökök támogassák a ref. ipa osokat és kereskedőket elsősorban viszont ezek támogassák a ref. intellektueleket, ugyszintén a földmives osztály is saját egyháza, saját kulturája megmentése érdekében támogassa azokat, akiknek a vezetésére rászorul. Természetesen ez nem zárja ki azt, hogy a ref. társadalom ne tartson fent üzleti és más gazdasági érintkezést más vallásuakkal vagy más nemzetiségűekkel, hanem elsősorban azt jelenti, hogy kötelessége támogatni a saját vallásához tartozó azon egyéneket, akik arra rászorultak és akik ezen támogatás nélkül elpusztulnak, viszont hogy ha a ref. társadalom felkarolja őket, akkor ér ékes tagjai lehetnek az egyháznak és a nemzetársadalomnak is. Természetesen ezek a teendők egy nagy átfogó munkarendszert igényelnek, amelynek a beszerzése az egyházkerületi férfiszöve'ség s egyházkerületi nőszöve'ség kötelességét kell képezze, addig is azonban, amíg ez megtörténik, szükséges, hogy az egyes férfiszöve'ségek és nőszöve'ségek keretében ebből a célból akció induljon meg.

Addig tehát, amíg az egyházkerületi férfi és nőszöve'ségek intézményesen kidolgozzák a református társadalom megszervezésének problémáját, figyelmébe ajánlom a helyi szöve'ségeknek a fentieket, mert minden lépés, amit nem teszünk meg a kellő időben, súlyos veszteséget jelent, viszont minden megmentett református lélek egyházunk és nemzetársadalmunk fenntartása szempontjából óriási fontossággal bír.

Fel tehát munkára, addig amíg nem késő.

Oradea, 1935 február hó.

Dr Soos István

egyházker. világi főjegyző.

Esteli órákon: Hétfő: Zsoltár 2. Ked d:

Róm. 8, 28—39. Csütörtök: Gal. 3, 8—18. Péntek: Zsid. 10, 1—18. Szombat: Zsid. 2, 5—18.

60—1935. lelk. eln. sz.

Felhívás.

Az E. T. III. t.-c. 23. §-ban foglalt rendelkezés szerint felhívjuk az egyháztagnak figyelmét, hogy egyházközségünknek az 1934. évi megvizsgált összes számadásait ez évi február hó 24. napjától kezdődőleg 8 napig a lelkészelnöki hivatalban (Petru Maior No. 1.) közszemlére kitéttük és azokat a hivatalos órákban mindenki megtekintheti és észrevételeit szóban vagy írásban a jelzett határidő alatt megteheti.

Oradea, 1935 február 19.

Az Egyház Elnöksége.

Meghívó.

A Református Kör folyó évi március hó 10-én tartja rendes évi közgyűlését, ha jelzett napon a tagok határozatképes számmal nem lennének jelen, úgy a közgyűlés március hó 17-én fog megtartani, tekintet nélkül a megjelentek számára.

Tárgysorozat:

- Jelentés a Kör évi működéséről.
- Pénztárho's jelentése a Kör anyagi forgalmáról és vagyoni állapotáról; a számvizsgálók jelentése alapján a felmentvény iránti határozat és költségvetés megállapítása.
- Tisztviselők és választmányi tagok választása.
- Indítványok tárgyalása és közgyűlés hatáskörében eső ügyek elintézése.

Az Elnökség.

A bűn hatalom. Hatását a számtani műveletek eredményeihez lehet hasonlítani. Hozzáad bajunkhoz, kivon energiánkból, megsokszorozza fájdalmunkat és kínjainkat, megosztja elménket, kamatot vesz munkánkból, leszállítja sikereinket és gyököt von lelkiismeretünkben.

A bűn megvakít. Egyszer Svájcban autózva, ködbe futottunk. Egy idő múlva a köd eloszlott és — nagy meglepetésünkre — óriási hegycsucok tűntek fel majdnem fejünk fölött a napfényben. Előbb azt hittük, hogy magasan járunk. De aztán rájöttünk, hogy bizony nagyon is alacsonyan vagyunk. Lelki életünkben is így vesz körül a bűn köde és nem tudjuk, hogy milyen viszonyban is vagyunk tulajdonképpen Krisztussal.

A bűn fásulttá tesz. A forró perje nem okoz akkora fájdalmat, ha markunkba fogjuk, mintha arcunkra tennénk. Pedig a perje forrósága ugyanaz, csak hogy arcunk bőre érzékenyebb, mint a tenyerünké. A rossz cselekedetek szokássá válásának az az eredménye, hogy lassanként nem érezzük már bennük a bűnt.

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este 6 órakor és a Hegyén (Nagy P. István házában) délután 3 órakor Benedek Géza szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Nyerges Irén Mártha, Karakas József. Temetés: Kónya Béla 76 éves, Albert Mihály 11 éves.

Áldozatkészség: Az olasz-i orgona-alapra: Illés Gizella (Csordás Sándor emlékére) 100 Lei.

Vasárnap — február 24-én — az olasz-i templomban dr. Makkai Sándor püspök úr szolgálata előtt Kovács Józsefné és Harsányi Anna orgonakíséret mellett énekeltek.

Református Kör műkedvelő ifjusága vasárnap március 3-án este 6 órakor, a leánygimnázium dísztermében Ábris rózsája c. darabot adja elő Széles Gábor vezetése mellett.

Jajszó a pusztuló szórványokból. Földes Károly missziói lelkész »Szórványmisszió« c. füzetéből ötszázat küldött férfi és nőszövetségeinknek az auidi kollégium vallásánára árusítás végett. A füzet beszerezhető férfi és nőszövetségeink útján; egy darab ára 2 Lei. A füzet jövedelme a Földes Károly összemlő paróchiája felépítésének javára szolgál. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, este 6 órakor András Gusztáv, az Össi-telepi imaházban délután 3 órakor Molnár Károly szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Boros Péter. Temetés: Fazekas Lajos 32 éves.

Áldozatkészség. Össi-telepi imaház javára: Pallag Lajos 1000 Lei megajánlása II. és III. részletét 200 Leit adományozott.

Árvaháznak: Nagy Lajos 20 Lei.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és Csillagvároson délután 3 órakor Szennyessy József, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Kiss Károly szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Percz István János, Székely Klára. Temetés: Balla Szabó András 41 éves. Kitérés: Fluérás Erzsébet, Hegedüs Jánosné (Str. D. Arago 46.) felekezeten kívüli lett. Szántó Mária Fluérásné (Str. D. Arago 46.) felekezeten kívüli lett.

Áldozatkészség: Szegényeknek: Boros György 20 lei.

A réti paróchiális kör kulturcéljaira: A febr. 24-iki ünnepély 50 % -a 552 lei.

Kulturünnepély a velencei ref. kulturházban. Febr. 24-én jól sikerült kulturünnepélyt rendezett a réti ref. műkedvelő ifjuság s a Sztárai Mihály énekkar. A vendégeket a velencei ref. nőszövetség elnöke: Dr. Oláh Béla üdvözölte, hangsúlyozván azt a megbecsülhetetlen kulturszolgálatot, melyet a dalos-egyesületek napjainkban teljesítenek. Ugy az impozáns dalkör szépen előadott énekszámait, mint az ifjuság által előadott énekszámok és melodramák, mint Volentikné Róff Etus mélyen átértett drámai szavalata, valamint Ertsey Lajos magyar nótái nagy tetszést arattak. Soos András karnagy nagy odaadással és hozzáértéssel tanuskodó előkészülése és vezénylete, valamint Daróczi Lajos szerkesztőnek eszméletű és szívhez szóló záró szavai minden elismerésre méltó egyszerűségről tettek bizonyosságot.

Tea-estélyt tartunk március hó 3-án a velencei kulturtermünkben d. u. 6 órai kezdettel a leánybiblikör rendezésében; mely alkalommal a befolyó jövedelem a kulturterem felszerelésére fog fordíthatni. Tea-jegy 12 lei. Gyülekezetünk minden egyházunkért lelkesedő s áldozni tudó tagját ez uton is szeretettel hívjuk e családi találkozásra. A teához süteményekről s a vendégeket szórakoztató műsorról a leánybiblikör gondoskodik.

RÉTI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr. Szabó Lajos, az Élő-telepen, délelőtt 10-kor és az imaházban délután 4 órakor Szabó Pál szolgál.

Állandó hétköznapi istentiszteletet tartunk Réten az Élő-telepen, minden csütörtökön délután 4 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Manzili Olga. Temetés: Szabó Julianna 52 éves. Kitérés: Horvát Mihályné (Str. Praga 21.) g. kel-re.

Áldozatkészség: Réti templom alapra: Putnoki Zsigmond 200, ifj. Péntes Ferenc 119, özv. Knauer Károlyné 150, Földesi István 190, Bence Illés 47, Végh Gyula 100, Barabás Margó 160, Putnoki István 264 Lei, özv. Szilágyi Lajosné 1 drb 1000 (ezer) Leies állami kölcsönkötvényt.

Réti Férfiszövetségünk kedden este (márc. 5.) 7 órakor bibliaórát tart.

Réti kulturterünkben »Adventi és böjti«-esték c. megkezdett előadásait dr Szabó Lajos lelkész és Szabó Pál s.-lelkész, március 3-án vasárnap délután 5 órakor tovább folytatják.

ÁRVAHÁZUNK.

Sántion-i református testvéreink Könyves János lelkész felhívására — eddig megbizonyított hűséggel — most is összegyűjtötték jó adományait s a következőkben küldötték be árvaházunknak: Liszt 40 kgr., bab 15 kgr., krumpli 55 kgr., szappan 4 drb., tojás 26 drb., pénz 110 Lei.

Adakoztak: természetbenieket: Pénzes Jánosné, Bodó Józsefné, Kovács Józsefné, Gergely Ferencné, Baranyi Zsigmondné, Molnár János, Dávid József, Kerezi Lajosné, Kakócz Etelka, Dienes Zsigmondné, Bodó Gyuláné, Kerezi Imre, Jánosi Károly, Kakócz Mihály, Györki Mihály, Könyves János.

Pénzt: Pénzes Jánosné 100, Kakócz Etelka 10 Lei.

»Boldog az ember, aki féli az Urat, adakozik a szegényeknek: igazsága megmarad mindvégig. (Zsolt. 112. 2, 9.)

Helyben: Kakócz Istvánné 2 kgr. bab, 8 drb. tojás. Mónus Sándorné 5 liter tej, Halász Lajos 1 kgr. cipókrém.

Február 2-iki megváltás cimen: Halász Elemér 100, dr Urszinyi Józsefné 100, özv. Székely Jenőné Irén unokája megkeresztelése alkalmából 100, özv. Irházy Jánosné 100, Both Benigna 60, 222. sz. 20, Szervác Tivadarné 100, Kolliner Árpádné 200, dr Puchlin Kázmérné 60, Pázmány Antal 50, Matkó Benjamin 100, 812. sz. 60, ifj. Hetz Ferencné 50, H. F.-né 50, Szabó Sándorné 50 Lei.

INNEN-ONNAN

Vilmány egyházigazdónoka Szilágyi István és neje Kovács Mária, 4000 pengő értékben új orgonát adományoztak egyházuknak. Bizonyossága ez annak, hogy a mostani panaszok, anyagi romlások világában is vannak buzgó hívők, akik áldozatkészségre lelkesítenek.

A *KIE világszövetség* ügyvezető-elnöke, Dr. D. A. Koechlin bázeli lelkész és theol. tanár, a KIE mozgalom érdekében április folyamán látogatást tesz Magyarországon.

A *magyar protestáns és katolikus ifjuság* febr. 20-án a Pesti Vigadóban ifjusági kongresszust rendezett, melyben kifejezésre juttatták, hogy vállvetve haladnak együtt a nemzeti megújulás célja felé.

Egyik napilap híradása szerint a múlt esztendőben 130.000.000 csomag kártyát készítettek el a világon. Minden évben 1300 vagon papirosból készül a kártya. Ugyanakkor a biblia nyomtatására nem egészen 230 vagon papírost használnak fel. Magyarországon a múlt évben kártyabélyegben és luxusadóban az állam bevétele 280.000 pengő volt. Nem mi vagyunk-e a magunk megrontói? 2. Kor. 6, 15.

A *Kiáltó Szóban* olvastuk, hogy egyik egyházközségünkben szakítottak a ma fennálló köszönési formákkal (alászolgája, van szerencsém, stb.) és a gyülekezet tagjai »Békesség Istentől« szavakkal üdvözlik egymást. Mi nem tudunk ebben az elhatározásban mindenáron való újítást látni. A léleknek természetes törekvése ez a helyesebb formák után. Már az iskolákban meg kellene kezdeni a helyes utra nevelést és a semmit mondó »kezét csokolom« stb. helyébe visszahelyezni ősi jogukba a régi nemeskálvioista magyaros üdvözlő formákat.

Budapest október elején életbeléptette a munkaszolgáltatás ellenében való inségsegélyezési rendszert. A közgyűlés három hónapra engedélyezte e rendszert s most ez időszak leteltével az eredmény: a beidézett munkanélküliek közül több mint 5000-en megtagadták minden indok nélkül a munkavállalást, de a behívottak közül 12.000-en elfogadták ezt a rendszert és kiváltották az igazolványt. 172.000 munkanapon dolgoztak így a munkanélküliek, megfelelő segélyt kapván munkájokért.

A *párisi Kálvin-kiállítás* 1935 március 1-től, március 31-ig rendezik a francia nemzeti könyvtárban. Kálvin Intitütiojának 400 éves jubileuma alkalmából.

200.000 budapesti szegényember szorul rá az ingyenes orvosi kezelésre.

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Hurel Lázár 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindentféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán- és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcselemből modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei.
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

DEBREGENI REF. FŐIS
KÖNYVTÁRA

VALLÁSOS IRÁNYU NÉPLAP. ■ MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
FELELŐS SZERKESZTŐ: CSERNÁK BÉLA LELKÉSZ

A presbyterium gyűlése

március 3-án délután 4 órakor volt Sulyok István püspök és dr. Thury Kálmán főgondnok elnöklése alatt. Jelen volt 42 presbyter. Jegyző Csernák István.

Püspök-lelkészelnök imával nyitja meg a gyűlést, aztán bejelenti, hogy az újvárosi templom-építésének 100-ik évfordulója virágvasárnapján lesz, amit egyházközségünk bensőséges ünnepléssel kíván megülni. Istentisztelet után a presbyterium diszgyűlést tart. Néhány presbyterünk saját költségére vállalta az évforduló emlékére a templom külső ablakait elkészíteni, valamint a keleti karzatot is a másíknak mintájára átalakítani. Az ünnepélyt előkészítő bizottság munkájába a férfi- és nőszövetségek is bekapcsolódnak.

A presbyterium örömmel veszi tudomásul a jelentést.

Czirják Zsigmond, az Őssi-telepi algondnoki teendőkkal megbízott presbyter jelenti, hogy személyesen végzett összeírása alapján megállapította, hogy az Őssi-telepen 335 református család van 898 lélekszámmal. Az imaházat 100–120 egyháztagnak látogatja rendszeresen, de néha 200-an is vannak.

A presbyterium a jelentést örömmel veszi tudomásul.

Püspök-lelkészelnök bejelenti, hogy özv. Nagy Antalné szül. Batáry Amália hűséges egyháztagnak, aki február 1-én halt meg, a Hármas-u. 3. sz. alatti háznak öt illető fele részét végrendeletileg egyházközségünkre hagyta.

A presbyterium a hagyatékot köszönettel elfogadja és háláját a nagylelkű végrendelező iránt jegyzőkönyvében is megörökíti.

A réti paróchiális kör presbytereit és férfiszövetsége Demosthenes-utca 5. szám alatt saját költségére egy új házat bérelt istentiszteletek és ünnepélyek céljaira.

A presbyterium a bérletet örvendetesen tudomásul veszi, és kimondja, hogy az ott befolyó perselypénzek a bérösszeg pótlására fordíthatók.

Számvevőszék jelentést tesz az 1934. évi

összes számadások, pénztárkönyvek és alapok megvizsgálásáról: A számadások a törvény rendelkezése szerint 8 n. pig közszemlére voltak kitéve.

A presbyterium, tekintettel arra, hogy a számvevőszék mindent teljesen rendben talált, a felmentést a pénztárosnak és az adóhivatali főnöknek megadja.

A számvevőszékben megüresedett helyre a presbyterium megválasztja Kovács József egyházker. pénztáros, presbytert.

Az adókiivető-bizottság jelenti, hogy a folyó évi munkálatokkal ekészülve, az adófőkönyvet lezárta. A törvény szerinti közszemléretétel határideje is lejárt. A beérkezett felszólamlásokat be-terjeszti.

A presbyterium a jelentést tudomásul veszi és a bizottság javaslata alapján az 1935. évre kivetett egyházi adókat az adófőkönyvek adatai szerint megállapítja. A felszólamlásokat letárgyalta és azok közül kettőnek részben helyt adott, a többi, mint általában elutasította.

Az adóhátralékok behajtása módozatainak megállapítása végett

a presbyterium bizottságot küld ki, melynek tagjai a számvevőszék részéről Szentpály Gyula és Hajdu György, továbbá minden paróchiális körből 2–3 presbyter, akik a bizottság munkájában résztvenni óhajtanak. A presbyterium felkéri a bizottságot, hogy javaslatát a számszerű kimutatással együtt az egyh. elnökséghez mielőbb terjessze be.

Homolya Etelka tanítónőnek betegsége miatt a presbyterium a kért szabadságot megadja és megbizta az elnökséget, hogy megfelelő kiegészítő tanítónőt állítson be, akinek havi illetményét a presbyterium 2000 Leiben állapítja meg.

Meghívó.

A Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület 1935. évi március 20-án — de ha a tagok nem jelennek meg határozatképes számban, akkor március 27-én — mindenkor délután fél 6 órakor tartja a református Leánygimnázium disztermében évi rendes közgyűlést.

Ezt megelőzőleg délután 5 órakor ugyanott igazgató-választmányi gyűlés.

A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki jelentés az 1934-ik évről. 2. Jelentés az Árvaházról. 3. Jelentés az 1934. évi zárszámadás megvizsgálásáról és a felmentések megadása. 4. Az 1935. évi költség-előirányzat. 5. Általános tisztújítás. 6. Igazgatóválasztmány választása. 7. Felügyelő-bizottság választása. 8. Alapszabályszerű indítványok. Oradea, 1935 március 7. Elnökség.

Meghívó.

A Református Kör folyó évi március hó 10-én tartja rendes évi közgyűlését, ha jelzett napon a tagok határozatképes számmal nem lennének jelen, úgy a közgyűlés március hó 17-én fog megtartatni, tekintet nélkül a megjelentek számára.

Tárgysorozat:

- a) Jelentés a Kör évi működéséről.
- b) Pénztáros jelentése a Kör anyagi forgalmáról és vagyoni állapotáról; a számvizsgálók jelentése alapján a felmentvény iránti határozat és költségvetés megállapítása.
- c) Tisztviselők és választmányi tagok választása.
- d) Indítványok tárgyalása és közgyűlés hatáskörében eső ügyek elintézése.

Az Elnökség.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, ágendázik Benedek Géza; este 6 órakor és a Hegyén délután 3 órakor (Nagy P. István házában) Benedek Géza. Délután 3 órakor Oláh Ferenc szőlőjében Csernák Béla szolgál.

Vasárnap délelőtt az olaszi-i templomban — úrvacsoraosztás alkalmával — az ifjúsági vegyes kar Vargha Gyuláné: »Nagy Istenem... szívünk feléd ujjong örömteli — énekét énekl. Vezényel: Varga Gedeon vall. tan. lelkész.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Esztráti Erzsébet Róza. Temetés: Budai László 53 éves, Diósi Elekné Siteri Veronika 25 éves, Szabó Paula 60 éves, Arany Mihály 84 éves.

Áldozatkétség: Delureni (Mezőujlak) pusz-tuló szórvány papi lakásának renoválására a Lorántffy Zs. E. 200, az olaszi-i nő és olaszi-i férfiszöv., az ujjvárosi nőszövetség, a réti férfi és réti nőszövetség 100—100 Leit adtak a könyvecskék árába. Kósa István 100 Leit.

A szegény iskolásgyermek konyhájára: Horváth Erzsébet 20 Lei. Perselyek: Dormány Ilona (20. sz.) 200, Budai I. (169. sz.) 49, Szalai B. (8. sz.) 12, 3. sz. p. 3, Boda Gyuláné (123. sz.) 150, Fekete László (178. sz.) 50, Nagy István (28. sz.) 28, Berde

Mária (19. sz.) 43 Lei A Leányszövetség kéri azokat, akiknek perselye megtelt, hogy sziveskedjenek beadni azt az olaszi-i lelk. hivatalba.

Az olaszi-i Nő- és Férfiszövetség márciusi szeretetvendégségét március 17-én tartja meg a Leánygimnázium disztermében, amelyen részt vesz a »Cecilia« énekkar is.

Az olaszi-i Férfiszövetség az 1934. évről beszámolóját a március 14-iki (csütörtöki) bibliaórával kapcsolatban tartja meg.

Az olaszi-i Nőszövetség az 1934. évről beszámolóját a március 18-iki bibliaórájával kapcsolatban tartja meg.

Dr PÉNZES SÁNDOR

orvos, aki tíz év óta Párisban lakott és a párisi magyar református egyházban buzgó munkásságot fejtett ki, 1935 január 30-án este hirtelen meghalt. Halálát betegség nem előzte meg; agyvérzés oltotta ki nemes életét. Temetését február 2-án délben végezte Kulifay Imre párisi magyar református lelkész. A temetés alkalmával a »Lyra« párisi magyar dalkör és a gyülekezet a XC-ik zsol-tárt énekelte. A párisi magyar társadalom Dubrovsky Róbert, tisztelői nevében pedig Kemény Árpád mondott bucsubeszédet. Halálával nagy veszteség érte a párisi magyar református egyházat, melynek első szervezője és kilenc éven át gondnoka volt. Két kis árváját egy francia református árvaházban helyezte el a gyámul kirendelt református lelkész. Gyülekezetünkben testvérei, jóbarátai, tisztelői gyászolják. Legyen áldott emlékezete!

Esteli órákon: Hétfő: Dán. 1, 1—10.

Kedd: Dán. 1, 11—21.
Szerda: Dán. 2, 1—12. Csütörtök: Dán. 2, 13—25. Péntek: Dán. 2, 26—39. Szombat: Dán. 2, 40—49.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, ágendázik Sulyok István, este 6 órakor András Gusztáv, az Össitelepi imaházban délután 3 órakor Ozsváth Ernő szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés: Nagy József ref. és Kiss Irén ref. Temetés: Solyom Karolina Harmathy Gusztávné 90 éves. Novák Mihály 8 h. Somogyi Miklós 84 éves. Kitérés: Boldika Gabriella 29 éves tisztviselőnő ort. vallásra.

Az ujjvárosi Nőszövetség március 10-én, vasárnap délután 6 órakor tartja évi közgyűlését az ifjúsági Orthonban, melyre a Nőszövetség tagjait és az érdeklődőket tisztelettel meghívja. Tárgysorozat:

1. LXXVII. zsoltár: Az Istenhez az én szómat. 2. Imádkozik és bibliát magyaráz: Sulyok István püspök, lelkész-elnök. 3. Elnöki megnyitót tart: Vargha Lászlóné. 4. Titkári jelentés az elmúlt évi működésről, felolvassa: Lázár Mártonné titkár. 5. Pénztári jelentés: Papp Margit nőszövetségi pénztáros. 6. Folyó ügyek, indítványok. 7. 245. dicséret: Dicséret, dicsőség . . .

Az *ujvárosi Nőszövetség* március 10-én este 6 órai kezdettel az ifjusági Otthon nagytermében ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Kéler B. Csokonai nyitány, előadja az »Erkel« ref. zenekar. 2. Előadást tart: dr Oláh Béla hirlapíró, a velencei Férfiszövetség elnöke. 3. Csokonai-dalokat énekel: Vásárhelyi Sándor kántor, Soós András zongorakísérete mellett. 4. Az ifju Csokonai. Jelenetek Csokonai Vitéz Mihály életéből. Előadják: Nosz Andor, Varga Jolánka, Demjén Ilus, Szikszay Sándor. Az estélyre szívesen várja az érdeklődőket a Nőszövetség.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és délután 4 órakor Kiss Károly, a Tokajitelepen délelőtt 10 órakor és Csillagvároson délután 3 órakor Szennyessy József szolgál. Urvacsoraosztás mindhárom helyen.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Szücs Valéria. Temetés: Görgényi Tibor 5 éves, Ecsedy Sándor 19 hónapos, Bota Zsuzsanna 82 éves.

Áldozatkészség: Szegényeknek: Fóris Péterné 20 Lei.

Egyházi célra: Halász Elemér a csillagvárosi bérelt imaház céljaira 330 Lei, Nagy Bálint a kultúrterem részére tea-asztalokat 700 Lei értékben, Röff Józsefné és Somtelekáné a nőszövetség által vásárolt 12 db asztalterítőt összeállította.

Nőszövetségnek: Jósa Károlyné egy vászonmilliót.

A *leánybiblikör vasárnapi teaestélyéhez* a szükséges kellékeket összeadták: Magyar Mihályné, Röff Józsefné, Somtelekáné, Hetz Ferencné, Kiss Sándorné, Ujlaky Károlyné, Nagy Bálintné, Jósa Károlyné, Nagy Eleménné, Milotay Margit, Chvatal Lászlóné, Marcsó Böske, Szilvássy Vilma, Schittenhelm Rózsi, Szabó Ági, Burger Vilma, Kalla Vilma, Balogh Etus, Nagy Manyi, Varga Ferencné, Papp Irénke, Russ Lászlóné, Kiss Károlyné, özv. Fekete Sándorné, Szilvássy Istvánné, Dobák Gyözőné, Bartha Jánosné, Dancse Lukácsné, Sólyom Eszter, Keresztessy Nővérek.

Bibliakörös leányaink teaestélye folyó hó 3-án nagy anyagilag, mint erkölcsileg igen jól sikerült. A

Nagy Bálint ur által adományozott és éppen e célra készült tea-asztalok a férőhely praktikusabb kihasználását tették lehetővé; a nőszövetség által készített új asztalterítők általában a szépen diszitett egész terítés már a belépésnél kellemesen hangolta a kedélyeket. A műsor minden egyes száma nagy tettségre talált. Laczka Imre tanár ur a szellemes megnyitón kívül, az egyes számok közötti ügyes csevegésével, Chvatalné Milotay Irma és Nagy Eleménné szünni nem akaró tapssal jutalmazott szőlő-énekszámokkal, a leánybiblikör tagjai: Schittenhelm Rózsi, Burger Vilma, Burger Ica, Bíró Zsuzsika, Balogh Eta, Kalla Vilma, Szabó Ági és Böske, Burger Irén, Szilvássy Vilma az »Élőszobor« című hangulatos vígjáték minden tréfáját kihozó összhangzatos előadásával, a Dancse kislányok sok reményre jogosító négykezes zongorajátékukkal, a 4 éves kis Nagy Zsuzsika 2 kis monolog nagyon ügyes előadásával járultak hozzá az est sikeréhez. A műsört többek kívánságára — tea nélkül — a ránkjövő vasárnap fél 6 órai kezdettel megismételjük.

RÉTI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és délután 4 órakor Szabó Pál, ágendázik dr Szabó Lajos, az Élő-telepen délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Istentiszteletet tartunk réti körzetünkben a Hegyén, márc. 12-én, kedden délután 4 órakor Erdei Gábor presbiter házában (Törkómérő); az Élő-telepen minden csütörtök délután 4 órakor.

Gyermekistentiszteletet tartunk réti körzetünkben az Élő-telepen, vasárnap (márc. 10.) délután 4 órakor. Bibliát magyaráz dr Szabó Lajos; előadást tart Borsos József nyug. ig. tanító. A gyermekek szavalatokat és énekszámokat adnak elő.

Réti Leánykarunk Dézsi László karnagy vezénylete mellett urvacsoraosztáskor énekel réti imaházunkban.

Tüdőszanatóriumban szombat délután 5 órakor urvacsorát oszt Szabó Pál s. lelkész.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés: Szakács László r. kath. — Tóth Erzsébet ref.

Áldozatkészség: Réti templomalapra: Pozsár Pál 200, Csató József 50, Békási József 140 L.

ÁRVAHÁZUNK.

Adományok az Árvaháznak:

Mónus Sándorné 5 liter tej, Héder Gyula fodrász az árvaházi növendékek haját levágta.

Február 2-iki megváltás címen: 54. sz.: 100,

Fráter Barnabás 100, 818. sz.: 20, Gál Szabó Etelka 50 Lei.

Vidékről: Suplac de Bârcău derék népét és kiváló lelkészét mérföldekben nagy távolság választja el Oradeától, árvaházunktól; krisztusi érzéssel szeretettel megáldott szívük azonban távolságot, messzeséget nem ismer, szép adományukat megbízott fuvarosuk két napi járó földet téve meg, szállította be árvaházunknak a következőkben: Krumpli 402 kgr., bab 300 kgr., liszt 209 kgr., szilvalekvár 9 kgr., szalona 4 kgr., zsír 8 kgr., sonka 3 kgr., kolbász 2 kgr., 1 drb. lepedő, 2 drb. törülköző, 1 drb. farisznya, pénz 1033 Lei. Isten nevével köszöntjük Suplac de Bârcău kedves adakozóit és Donáth László lelkésztestvérünket jóltevőink sorában s a mi árváink: »Dicsőítik az Istent, a ti Krisztus evangéliumát valló engedelmisségetekért és a ti hozzájuk való adakozó jószívűségtekért!« (II. Kor. IX., 13.)

INNEN-ONNAN

A felekezetenélkülség Németországban igen elterjedt. Hamburgnak minden hatodik lakosa felekezetenélküli.

Az izákosokat Ausztráliában külön szigetre száműzik, ahol elvannak zárva minden szeszes italtól és így hamarosan leszoknak bűnös szenvedélyükről.

Családvédelem. A napilapokban oly sokat szidott Németország új adórendszeréből vesszük a következő adatokat: Jövedelmi adó címen 175 M. havi jövedelem után 13:52 M. fizet a nőtlen, 6:50 M. a nős gyermektelen, 1:82 M.-t a két gyermekes, míg a négy gyermekes családfő adót nem fizet. Ha 250 M. a havi jövedelem, akkor a nőtlen adója 29:50 M., a nős, de gyermektelen 14:30 M., a legalább két gyermekes 7:80 M., a négy gyermekes atya 1:82 Márkát fizet. Évi 7000 Márka jövedelemmel a gyermektelen 1264 Márkát, a négy gyermekes 154 M.-át fizet. A sok gyermekű családokból álló népé a jövőendő.

Braziliában, csaknem akkora területen, mint Európa, hatvanezer magyar ember él elszórtan és ebből 30,000 református. Ez a legnagyobb magyar református szórvány.

Az ausztriai vallásszabadság. D. Mahner Lajos insbrucki evang. lelkészt két heti szigorított fogházra ítélte az osztrák bíróság, mert lapjában, az Evang. Gemeindeblatt für Nordtirol 1934 januári számában két insbrucki ev. lelkész vallástanítási engedélyének jogtalan megvonása miatt tiltakozva azt írta: »kérdézzük, hogy miképpen egyeztetheti össze egy magát keresztyénnek nevező kormány ezt a jogtalanságot keresztyén lelkiismeretével«. Azt is megírta Mahner ebben a cikkben, hogy az ausztriai rendőrség telefonon azt követelte tőle, hogy prédikációinak textusát előzetesen jelentse be. A bíróság

szerint a cikk kimerítette »a hivatalos rendelkezés lebecsmérlése« vétségét.

A párisi rádióban (Radio Paris) február 21-én délben a Párisi Magyar Református Egyház Ének-kara énekelt Kulifay Imre párisi magyar lelkész vezetésével.

Az északamerikai egyházak nagyrésze magáévá tette a Világ Naptár Szövetségnek a jelenlegi Gergelyféle naptár revíziójára vonatkozó javaslatát, amelynek lényege az, hogy az új naptár négy egyenlő negyedből álljon és a husvét időpontja április 8-ára rögzítettessék.

A világhírű Johns-Hopkins egyetemén dr R. A. Watters asszisztenseivel olyan kísérleteket végzett, amelyek — ha bebizonyosodik, hogy nincs tévedésről szó, — egyenesen világraszóló jelentőségűek. Watters professzor azt állítja, hogy sikerült kétségbevonhatatlan módon bebizonyítania azt, hogy az élő lényeknek lelkük van és a lélek a halál pillanatában elhagyja a testet. A végzett kísérletek során dr Wattersnek, hír szerint, sikerült a távozó lelket lefényképeznie és ezek a filmek bárkinek rendelkezésére állanak.

Rómában a brit és külföldi bibliatársulatnak az idén engedték meg először, hogy az évi nagy könyvvásárokon elárusító helyet állítson fel: de még most is megtörtént, hogy — állítólag — két katolikus papi személy fel akarta az elárusító helyet gyujtani, egy néhány diák pedig bibliákat vásárolt s azokat nyilvánosság előtt el akarta égetni, amit azonban a rendőrség megakadályozott.

Okleveles tanárnő, franciaországi tanulmányutjáról hazatérve, kezdők és haladók részére francia nyelvórákat ad. Cim: Oradea, Str. Prefecturii 1.

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

Kálvin könyvnyomda

Str. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán- és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

DEBRECENI REF. FŐISA
KÖNYVTÁRA

VALLÁSOS IRÁNYU NÉPLAP. ■ MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
FELELŐS SZERKESZTŐ: CSERNÁK BÉLA LELKÉSZ

A szolgálat lelkeivel

munkálkodnak ezekben a zord időkben Krisztust szerető nőtestvéreink. Amidőn a közszellem, az anyagi helyzet csak abban segítene, hogy anyaszentegyházunk református hívő családjának tagjait egymástól elidegenítse, eltépje, testvér és testvér közé egy állás, egy falat kenyér miatt éket verjen, a nőszövetség tagjai állanak egy új világszellem, egy igazabb festvériség, a békéltetés szolgálatában.

Ha végighallgattuk az újavárosi nőszövetség vasárnapi közgyűlésének beszámolóit, láttuk, hogy a munkálkodó tagok hűséggel, önfeláldozással működtek megbízatásukban és önként vállalt munkájukban. Főtiszteletű Püspök ur csütörtök délutáni biblia magyarázatait szorgalmasan hallgatták s nyertek erőt a családban és a gyülekezetben való munkálkodásra. A hitvédelmi bizottság tagjai sok családot látogattak meg, betegeket vigasztaltak, iratokat terjesztettek, hitükben ingadozókat erősítettek; Össiben 50—60 családot látogattak meg, anyagilag is támogatván a reászorulókat. Az össi-i imaház felépítése és az ott-hon fenntartása ügyéért perselyeket osztottak szét, egyházi kézimunkákat készítettek, gyűjtöttek.

A kulturális bizottság a művelődés és nemes szórakozás érdekében minden hónapban vallásos, kul-

turális ünnepélyt vagy családi jellegű teaestélyt rendezett s ezeknek jövedelméből támogatta az elaggott szegény nőket. És rendezett templomi ünnepélyt is a Ref. Jövő és össi-telepi gyermek-otthon javára. Hálás köszönetet mondott a bizottság azoknak a személyiségeknek, akik szíves közreműködésükkel állottak a Nőszövetség által pártolt ügy támogatására.

Kulturát terjesztett a Nőszövetség kicsiny de értékes könyvekből álló könyvtárai.

A szegényügyi-bizottság munkája sok nyomort enyhített az iskolásgyermek felruházásával, élelmezésével a nemes adakozók áldozatkész segítségével. 19.600 lei pénzsegélyt és 13.800 lei természetbeni segélyt (cipőt, csizmát, harisnyát, ruhákat és sweater-eket) csak a nőszövetség séljának megértése mellett adhattak a jótékony lelkek rendelkezésre, kiknek a közgyűlés hálás köszönetét fejezte ki. A karácsonyi ünnepekre 100 szegény család részesült élelmi-szer segélyben. A hála hangján emlékezett meg a közgyűlés azokról az iparos mesterekről, akik minden évben támogatják szokásos adományaikkal a Nőszövetség munkáját a szegények között.

A pénztáros jelentésének elfogadása után a nőszövetség vezetőségének munkájára Isten áldását kérve, az közgyűlés az ügyek vezetésére 3 évre az eddigi tisztikart bizza meg.

Atom és valóság.

(Dezső Gyula dr jogtanárnak, az ágasegyházi református gyülekezeti házban febr. hó 3-an tartott előadásából.)

Mesét mondok nektek, szép, igazi mesét.

Volt egyszer egy magyar faluban egy deli, fiatal gazdalegény. Nevezzük Andrásnak. Volt egy szép leány is: azt meg Piroskának hívták.

Arva volt a legény, két keze munkájával kereste kenyerét. A leány meg szegény leány volt: dolgos keze, szép, szelid arca volt minden földi jószága.

Ez a két fiatal lélek megszerette egymást. A leány jó szülei örültek, ha el-eljárt hozzájuk, édes fiuknak nevezték, a helyét is megtörölték. Várták, hogy mikor szól már, mikor vall szint végre. Fiatalok, szépek, jók, szeretik egymást; a többit pedig a jó Istenre kell bízni, aki bokrot is teremt, ha madarat teremtett.

De a legényt megkörnyékezték a rossz cimborák, az italos, lányos, könnyelmű legények.

— Minek házasodni? Asszonyt, nyűgött a nyakadba venni? Szabad vagy, ma itt, holnap ott. Éld a világot. A leányt meg vegye el, aki akarja. Te majd csak nevetsz rajta, mikor kettőért, háromért dolgozik. Neked senkire sem lesz gondod, csak magadra. Amit keresel: a tiéd. Amit költesz: senkise kéri számon. Ha vagyont gyűjtesz: nem kell osztanod senkivel.

Gondolkodóba esett a legény. Fájt a szíve a szép Piroskáért. Ugy érezte, hogy nem nyűg az a két puha kar a vállán. Nem lehet teher az a derék asszony a házban.

Mégis — ha szegényből a többiek előtt, — ha maga jószántából, egyszer elmarad a lányos háztól. Még az utcát is elkerülte, hogy ne lássa Piroška kisírt szemét, sápadt arcát. De a szíve csak nem nyugodott bele ebbe a dologba. Nem ment a munka, nem izlett sem az ital, sem az étel. Vasárnap is otthon ült András nagy mogorván: ne lássa, hogyan viszi más táncba az ő Piroskáját.

Emberi szemmel nézve a mi nagy városunkban ez a csendes munka kicsinek látszik; de a hősök ép azok, akik a hűséges szolgálat jutalmát Attól várják, Aki így szól: »amit cselekedtetek egyvel e kicsinyek közül, én velem cselekedtetek.« A névtelen hősök, az alázatos, munkás hívők seregét gyűjti az Ur!

M. K.

Meghívó.

A *Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület* 1935. évi március 20-án — de ha a tagok nem jelennek meg határozatképes számban, akkor március 27-én — mindenkor délután fél 6 órakor tartja a református Leánygimnázium dísztermében évi rendes közgyűlését.

Ezt megelőzőleg délután 5 órakor ugyanott igazgató-választmányi gyűlés.

A *közgyűlés tárgysorozata*: 1. Elnöki jelentés az 1934-ik évről. 2. Jelentés az Árvaházról. 3. Jelentés az 1934. évi zárszámadás megvizsgálásáról és a felmentések megadása. 4. Az 1935. évi költség-előirányzat. 5. Általános tisztujtás. 6. Igazgató-választmány választása. 7. Felügyelő-bizottság választása. 8. Alapszabályszerű indítványok. Oradea, 1935 március 7. *Elnökség.*

Meghívó.

A *Református Kör* folyó évi március hó 10-én tartja rendes évi közgyűlését, ha jelzett napon a tagok határozatképes számmal nem lennének jelen, úgy a közgyűlés március hó 17-én fog megtartatni, tekintet nélkül a megjelentek számára.

Tárgysorozat:

- Jelentés a Kör évi működéséről.
- Pénztáros jelentése a Kör anyagi forgalmáról és vagyoni állapotáról; a számvizsgálók jelentése alapján a felmentvény iránti határozat és költségvetés megállapítása.

Nagy unalmában, busultában elnyomta az álom. Furcsa álmot látott.

Kiment az utcára, de ez nem olyan utca volt, mint máskor. Nagy, idegen házak álltak kétoldalt. A járda szélesebb volt, a kocsiút simább. Akár valami város.

Visszanéz a házára: hát piros cserépszindelyes, sokablakos ház áll a nádfödélű viskója helyén. Széles tornác előtte. Faragott a kapuja: Nem ismerte, de azért mindjárt tudta, hogy ezt ő szerezte magának, hosszú évtizedek szorgalmas munkájával.

Szembejön vele egy legény, köszönti: Adjon Isten, András bátyám!

Visszabolint öregesen, rangosan. Azután ment tovább, de elgondolkodott rajta; miért szólította bátyjának a legény.

Egyszer csak meglátja a boltablakban saját tükrképét. Hórihorgas, sovány öregembert látott. Az arca sárga. A haja hófehér.

— Jaj, — döbbsent fel. — hát hová lettek az elmúlt esztendőök?

Visszament a házába. Nagy udvara volt, de

- Tisztviselők és választmányi tagok választása.
- Indítványok tárgyalása és közgyűlés hatáskörében eső ügyek elintézése.

Az *Elnökség.*

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 19 és este 6 órakor Benedek Géza, a Hegyem (Nagy P. István házána) délután 3 órakor Csernák Béla szolgál.

Az *állami kórházakban* vasárnap délelőtt úrvacsorát oszt Csernák Béla.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Boda Erzsébet 53 éves, Hajdu Pál 65 éves, Kerekes József egy napos, Fényes Benjámín 40 éves. Kitért: Bokor Ferenc 33 éves (Str. Moldova 54.) róm. k.-nak.

Áldozatkészség: Férfiszövetségnek: Szabó Károly 100 Lei.

Delureni (Mezőujlak) református lelkészlak építésére: a velencei férfiszövetség 100, velencei nőszövetség 100 Lei.

Böjtkor úrasztalára: Papp Ferencné 100, Kiss Antal és neje 100, Szilágyi Mihály 100, Kosztin Ferencné 50, Michis Lászlóné 50, özv. Demján Istvánné 40, özv. Bancsik Józsefné 30, Vajna Józsefné 50, Merza Sándorné 50 Lei. Kenyeret: özv. Herczeg Lajosné. Bort: özv. Resch Mihályné.

A szegény iskolásgyermek konyhájára: dr. Sarkady Sándor (1. sz. p.) 90, Kocsis Géza (18. sz. p.) 120, Tonk Irén (160. sz. p.), 150, Horthy Dezsőné (12. sz. p.) 200, Agárdy Istvánné (153. sz. p.) 150, Kuun Frigyesné (163. sz. p.) 346, dr. Bolcas Ágostonné (38. sz. p.) 121, Schilling Edith és Olga (91. sz. p.) 192, Csernák Józsefné (87. sz. p.) 60, Csösz Józsefné (95. sz. persely) 45 Lei. Természetben: Kosztelní János és Zsuzsika 5 kgr. bab, 3 kgr. liszt,

néma, mint a sirhalom. A szobák csak úgy kongtak az ürességtől.

A legelső szobában vetett ágyat látott András, meg orvosságos üvegeket. És akkor jut eszébe, hogy ő beteg ember. Csak azért kelt fel az ágyából, mert a szolgáló, akinek ápolni kellett volna, elment a vasárnapdélutáni bálba. Hiába kiáltozott utána. Fél egyedül, hát nagynehezen felöltözött, kiment az utcára.

Olyan gyöngé lett egyszerre, mintha haldokolna. És csak egy vágya volt már ebben az életben: hogy megegyezzen lássa Piroskát.

Maga se tudta, hogyan vitte öreg, beteg lába abba az utcába, amelyet elkerült mindig, amióta — valamikor régen, — szakított a leánnyal. De csak elbotorkált. Mindjárt meg is ismerte a házat, mert az, bizony csak olyan szegényes volt, mint az ő fiatal korában. De ragyogott a tisztaságtól, mint az üvegpohár.

Gyönyörű fiatal leány köszöntött rá a kapuban. Szívéhez kapott az öreg ember, beteg, vén szívéhez. — Piroska! — kiáltotta.

3 kgr. krumpli. Tándor Lajosné 1 kgr. zsir. Vargha Ilonka 1 kgr. liszt, tojás. Sinka Róza 5 kgr. bab, krumpli. Oláh Sándor 15 kgr. krumpli. Nagy Jolán 5 kgr. liszt, 2 kgr. griz, 2 kgr. só. Iskolásgyermekek hagymát, krumplit.

Az olasz-i Nőszövetség évi beszámolóját a hétfői bibliaórán (márc. 18.) este 7 órákor tartja.

Hamis halálesetekkel szélhámoskodnak megint némelyek, hol egyik, hol másik lelkészi hivatalunkat keresse fel e címen segélyekért, de mikor felkeressük a megjelölt utcát és házszámot, hogy segítsünk az elhagyott családon, kizár a turpisság, mert a bement helyen halottat nem találunk, sőt a nevét sem ismeri senki sem. Lelkészi hivatalaink kénytelenek szigoruan ragaszkodni ahhoz, hogy haláleseti bejelentést halotti bizonyítvány felmutatása mellett fogadjanak el.

Az olasz-i Ref. Nő- és Férfiszövetség

vasárnap március hó 17-én délután 6 órákor a Leány-gimnázium disztermében szeretetvendégséggel egybekötött ünnepélyt tart a következő műsorral:

1. Bahnert József: Az almafa virágzik. 3-szólamu női kar, zongorakísérettel. A szoprán-szólót éneklő: Péter Erzsébet, zongorán kíséri: Popity Ida. Előadja: a »Cecilia« énekkar. Tanárnő: dr Pallády Leontinné, vezényel: dr Bánáss László.
2. »Vörösmarty Mihály költészete« c. előadást tart: Báthory Ferenc ny. tanár.
3. Vörösmarty M. — Erney I.: »Szép Ilonka«, melodráma. Szavalja: Boross Ágota. Zongorán kíséri: Varga Magdi.
4. Három erdélyi népdal. Kerényi György átirat. 4-szólamu. a) Szól a kakas már. b) Hej búra teremtett idő. c) A tréfás juhász. Előadja: a »Cecillia« énekkar. Tanárnő: dr Pallády Leontinné, vezényel: dr Bánáss László.

Önkéntes adományokat a szegények segélyezésére köszönettel fogadunk. — Teajegy 15 Lei.

— Juliskának hívják engem! — mosolygott a leány. A nagyanyám leánykori neve Piroška. Őt keresi bácsi?

Azzal nyitja a belső ajtót. András megáll a belső ajtóban, lépést sem tud tenni.

Szép, népes család ül odabent. Fiatal férj, fiatal asszony, kisebb-nagyobb, piros pozsgás egészséges gyerekek. Fehérhaju, ragyogó tisztán öltözött, termékeny gazda olvassa a Bibliát hangosan. Öregasszony támaszkodik a vállára. A haja fehér, de az arca piros, a szeme nefelejtskék. Az ő régi Piroškája, aki másnak lett a felesége!

Mennek eléje. Látják, hogy alig bírja magát, hát széket tolnak alája, marasztalják szíves szóval:

— Idejőjön, bácsikám! Tudjuk, nincs senkije odahaza... Mi meg olyan boldogak vagyunk, hogy másnak is jut belőle.

De András nem tudott maradni. Nem tudta az ő Piroškáját más oldalán látni. Hazatántorgott, befeküdt az ágyba. Meghidegedett keze-lába.

Ugy feküdt sokáig. Késő este jött a szolgáló a táncból. Vele a béreslegény.

Esteli órákon: Hétfő: Dán. 3, 1—11.

Kedd: Dán. 3, 12—18.
Szerda: Dán. 3, 19—72. Csütörtök: Dán. 3, 28—33. Péntek: Dán. 4, 1—9. Szombat: Dán. 4, 10—22.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órákor András Gusztáv, d. u. 6-kor Molnár Károly. Az Össi-telepi imaházban d. e. 10 órákor és délután 3 órákor Ozsváth Ernő szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Varga Károly félnapos, Széles András 35 éves, Nagy Lajos 62 éves, Molnár Sándor 40 éves.

Áldozatkészség. Össi-telepi gyermek otthon részére: 30 sz. perselyben Somogyi Istvánné 839 lei, 119 sz. perselyben Hajnal József 84 lei, Petróczy Lajos 1 zsák krumplit, Vékony István 2 kg. húst. Az ujvárosi férfiszövetség 350 leit, Tándor Lajosné zsirt és burgonyát adományozott.

Urasztalára S. J.-né 100, Nagy János 30, özv. Sebestyén Ferencné 20, Tenkő Ferencné 20, Nagy Lajos 40 lei. Kenyeret adott Csató János és neje, bort adott Töttös Mihály és id. Varga László.

Az össi-telepi imaházban vasárnap d. u. istentisztelet végeztével műsoros szeretetvendégség lesz. Egy teajegy ára 10 lei.

Az ujvárosi Nőszövetség f. hó 17-én, vasárnap este 7 órai kezdettel tartja meg ünnepélyét az ifjúsági Otthon nagytermében a következő műsorral: 1. Kéler B. Csokonai nyitány, előadja az »Erkel« ref. zenekar. 2. Előadást tart: dr Oláh Béla hirlapíró, a velencei Férfiszövetség elnöke. 3. Csokonai-dalokat énekel: Vásárhelyi Sándor kántor, Soós A. zongorakísérete mellett. 4. Az ifju Csokonai. Jelentek Csokonai Vitéz Mihály életéből. Előadják: Nosz Andor, Varga Jolánka, Demjén Ilus, Szikszay Sán-

— Meghalt az öreg, — sugta a lány. Hamar vegyük magunkhoz a pénzt, meg az óráját. Minek az neki? A vén zsugori: se fia, se lánya. A föld alá csak nem viheti magával?

Ez volt a sirató. A két lator hamar összemarokolt mindent, az öreg gazdát meg otthagyták magában. Senki sem nézte, van-e még benne élet. Hidegülő tagjait le nem takarták. Tört szemét be nem fogták. Utolsó pillantásával Piroškát látta, amint az ura vállára támaszkodik. És felkiáltott:

— Odaadnám minden földemet, pénzemet, jószágomat, csak még egyszer fiatal lehetnék és ott ülhetnék a kispadon a mátkám mellett!

Ebben a percben felébredt. Maga sem tudta: álmodott-e, vagy a jövődöt. De még abban az órában elment a lányos házhoz és megkérte Piroškát, hogy legyen az ő felesége. Ha kincset, vagyont nem szeretnek, az se baj. Család nélkül nincs öröm a kincsekben, nincs boldogság az életben, nincs nyugalom a halálban.

Ezt tanulta András az álmából.

dor. Az estélyre szívesen várja az érdeklődőket a Nőszövetség.

Az *ujvárosi Férfiszövetség* vasárnap d. e. 11 órakor az ifj. Otthonban gyűlést tart.

Az *ujvárosi ref. elemi iskola* f. hó 17-én vasárnap d. u. 3 órai kezdettel a ref. Otthonban mese-délután rendez Tompa Mihály emlékének szentelve. A műsort Tompa Mihály életének és költészetének ismertetése, szavaltatok töltik ki. Ezenkívül a III.—IV. osztályos növendékek Rudnyánszky Gyula: A fehér ruha c. darabját adják elő.

200 *református ifju részeseül* városunkban előzetes katonai kiképzésben, akik minden vasárnap d. e. fél 12 órakor az *ujvárosi templomban* ifjusági istentiszteleten vesznek részt.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és Csillagvároson délután 3 órakor Szennyessy József, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Kiss Károly szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Hegyesi Ilona, Gyarmathy Lajos, Henter Irén. Temetés: Biró Juliánna 57 éves, Nagy Lajos 62 éves, Kovács Rozália 61 éves. Kitérés: Mészáros Lajos April 20-utcai lakos róm. kath. vallásra.

Áldozatkészség: Úrasztalára: Rollinger Vilmosné 25, Szabó Lajos 10, Babuczai István 30, Bereczki Istvánné 30, Tamás Lajosné 10, Ujlaky Károly 20 Lei. Barna Ilona kenyeret. Kövesdy Lajos bort. Tokaji-telepen: Sáfrány János 20, Sebestyén István 20 Lei. Szücs Károly és neje kenyeret és bort. Csillagvároson: Papp Lajos kenyeret, Ujlaky Károly bort. Összesen: 165 Lei.

Szegényeknek: Babuczai István 30, Ujlaky Károly 20 Lei.

Velenicei templomalapra: családi perselyekben: Gulyás I. 12, Kiss Endréné 54, Héder Gyula 22, Nagy Albert 100 Lei.

Nőszövetség céljaira: a vasárnapi kultürestély alkalmával: Rollinger Vilmosné 20, Dancs L.-né 30, Többen 35 Lei.

Mult vasárnapi kultürestéink műsora ismételt előadásban is a termet zsufoolásig megtöltő szép közönséget hozott össze, mely ezuttal is nagy tetszéssel fogadta az egyes műsorszámokat. A közreműködők mindenikének ezuton is hálás köszönetet mond a Rendezőség.

Ifjusági kultürestélyt rendezünk folyó hó 17-én 6 órai kezdettel kulturtermünkben, melyen a szindarabokat, szavaltokat és énekszámokat a fiubibliakör tagjai fogják szolgáltatni. Adományokat az ifjusági könyvtár gyarapítására kérünk és köszönettel fogadunk.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Szabó Pál, az Élő-telepen délelőtt 10 és imaházban délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Sebestyén Gyula, Balogh Erzsébet, Szabó László. Temetés: Özv. Dömötör Károlyné 52 éves, özv. Balázs Jánosné 76 éves.

Áldozatkészség: Úrasztalára: Bitó Lajosné 50, özv. Tamás Lászlóné 50, Szabó Sándor 50, Fried Zsigmondné 30 lei. Szegényeknek: Bitó Lajosné 50 lei. Kenyeret az urasztalára: Nagy Lászlóné, bort: Papp Dezső és Incze András. Az Élő-telepi imaházban egy padot: özv. Postás Jánosné.

Réti templom-alapra: Kertész Károly 300 lei, Tóth Juliánna 160, Szabó József 151, Szilágyi Jánosné 70, Balogh Juliska 137, Hegyi persely 141, Szabó Ferenc 100, Domokos Sándor (harmadszor) 187, Dull Károly 95, Papp Sándor 276, Kiss Bálint (a megajánlott 1000 lei I. részlete) 250, Mányi Ferenc (a megajánlott 1200 lei I. részlete) 200 lei.

Sztárai Mihály énekkarunk vasárnap 17-én d. u. fél 6 órai kezdettel kulturális ünnepélyt tart, réti kulturtermünkben a következő műsorról: 1. Megnyitót mond: D. Kiss Lajos énekkari alelnök. 2. Dankó nóták, előadja a Sztárai énekkar, karnagy Soós A. 3. Magyar dalokat énekel Tárnok István, Soós A. zongorakiséréte mellett. 4. Kiss—Alföldi: Gedővár asszonya (melodráma) előadja Dézsi Ella, zongorán kíséri Dézsi László. 5. Hegedű szóló: Petri Aladár, Dézsi László zongorakiséréte mellett. 6. Előadást tart Zágonyi Dezső hírlapíró. 7. Ányos—Balázs dalokat adnak elő Soós András zongorakiséréte mellett: Ruzák Margit és Rózsai. 8. Gyallay: »Kontár« c. történeti elbeszélése élőképekben. Rendezi: Kispálffy János. Főbb szerepekben: Fehér Irén, Laczák Irma, Czirják Mihály, Kegyes Béla, Szilasi Béla és Fábik Gyula. 9. Gyül. ének.

Kálvin könyvnyomda

Str. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindentféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcéljósabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei.
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

VALLÁSOS IRANYU NÉPLAP. □ MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
FELELŐS SZERKESZTŐ: CSERNÁK BÉLA LELKÉSZ

Hittvédelmi munkájáról

tartott beszámolót az olasz-i Férfiszövetség a március tizennegyedik — csütörtöki — bibliaórájával kapcsolatban.

Az előadó presbyter, Kiss Antal alelnök, másfél esztendő munkájának eredményét foglalta össze jelentésében, amely hű képét adta annak a misszió-nak, amelyet az olasz-i Férfiszövetség tagjai a Hegyen elszórtágban lakó református testvéreink között végeznek, akiket sokszor zuhogó záporban, olykor féllábfejig érő hólében, vagy hideg esőben, vagy sárban, átázott cipőkkel, ruhával, vasárnaponként 2 és fél órát gyalogolva, de mindig boldog örömmel keresnek fel. Még kilométerekben kifejezve is — 1200 kilométer! — tiszteletreméltó teljesítmény az, amit végeztek. A lelkiek értékelésére már nem alkalmazhattak ilyen külső mértéket. A cél az volt: elvinni Isten igéjét a legtávolabbi pontokra is, azokhoz is, akik nincs módjukban, hogy az Urnak napján templomba jöjjenek s vasárnaponként 5, 6, sőt 12, 14 kilométernyi utakat tegyenek meg heti nehéz munkájuk után. Ha be is tud jönni a városba a család egy-egy tagja, a többi otthon marad, kívül azon a lelki közösségen, amit a templomi gyülekezetben találna fel. Növeli a veszedelmet az, hogy a lelki közösségen kívül maradó aztán lassanként elidegenedik az anyaszentegyháztól, még jó, ha ellenségévé nem leszen, mert az adószedőn kívül mással nem érintkezik, azt pedig úgy fogadja, hogy azért megy hozzá, hogy nagy fáradtsággal megkeresett garasát elvigye. A bűn, az ördög meg lesben áll; az izgatók, agitátorok készek arra, hogy az ilyen református öntudatukat elvesztett embereket elszakítsák egyházuktól, sőt fajuktól.

A Hegyen lakók személyes meglátogatása volt első teljesítmény. A szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy a Nagysötétágon tíz év óta minden vasárnap délután végzett egy istentisztelet elégtelen; ennek helyét is áttettük a Mélyárok részbe; majd újabb központokat létesítettünk a Kissötétágon, a Törökzugban, az Alsótörökoldalon. Gondoskodott a Férfiszövetség, hogy a lelkészt ezekre a helyekre kocsin vigye ki. A lankadatlan munka, a völgyeket betöltő énekek, egyik vasárnap úgy, mint a másik

vasárnap felhangzó ige, utat talált a szívekbe, megtört az ellenszenv jégkérge, megmozdultak a közönyös szívek s ma már sokan látogatják hegyi összejöveteleinket olyanok is, akikben az egyháziasságnak nyoma sem volt. Vannak, akik gyermekként most tanulgatják énekeinket azokból az ingyen zsoldárokból, amikkel a Férfiszövetség látta el a gyülekezés helyeit. Melegebb lett a viszony a Hegyen lakók között, akik az utat figyelve várják a Férfiszövetség tagjait s ha rossz idő esetén elmarad a látogatás, ők maguk tartanak házi istentiszteletet, énekelgetve a megtanult énekeket.

A felnőttek között végzett munkával párhuzamosan halad a vasárnapi iskola munkája, amelyet a Mélyárok-uti Stephes-féle villában kezdtünk meg, de itt tapasztalnunk kellett a közeli »Kulturház« kedvezőtlen hatását, amelynek szinpadi darabjai, zenéje, stb. elvonta a gyermekeket a komoly, tiszta evangélizáló munkától; sőt gátló hatását éreztük akkor is, mikor munkánk színhelyét a Kissötétágra tettük. Ma már hála Istennek zavartalanul folyik a vasárnapi iskolai munka, melynek vezetője egy derék ifju leánytestvérünk, aki a vasárnap iskola előkészítő óráján kellőképpen előkészülve végzi eredményes szolgálatát a köréje seregülő 20—24 hegyi gyermek között.

Hálásan emlékezünk meg azokról, akiknek házában a munka folyik, akik hajlékukat ingyen engedték át e célra: Nagy P. István (Mélyárok), Nagy Bertalan (Kissötétág) hittestvéreinkről és Oláh Ferenc (Alsókörösoldal) atyánkfiáról,

Az elvetett mag pedig teremjen a lelkekben harminc, hatvan, vagy százannyit Isten dicsőségére!

Sulyok István püspök úr március 19. és 20. napjain látogatta meg egyházközségünk leánygimnáziumát és internátusát. Figyelemmel kísérte a tanárnők tanítási eljárását, a tanulók feleleteit, átnézte az írásbeli dolgozatokat, rajzokat, s a tapasztaltak felett megelégedését nyilvánította. Egyházi törvényeink szerint az ő kezébe lévén letéve iskolánk felett a legfőbb ellenőrzési jog, meleg szeretettel hordozza szívén iskolánk sorsát és megtette a lépéseket az irányban, hogy a külső-belső követelményeknek megfelelő iskolánk visszanyerje nyilvánosági jogát.

Meghívó.

A *Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület* 1935. évi március hó 20-án miután a tagok nem jelentek meg határozatképes számban, — 1935 március 27-én délután fél 6 órakor tartja a református Leánygimnázium disztermében évi rendes közgyűlését.

Ezt megelőzőleg délután 5 órakor ugyanott igazgató-választmányi gyűlés.

A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki jelentés az 1934-ik évről. 2. Jelentés az Árvaházról. 3. Jelentés az 1934. évi zárszámadás megvizsgálásáról és a felmentések megadása. 4. Az 1935. évi költség-előirányzat. 5. Általános tisztujtás. 6. Igazgató-választmány választása. 7. Felügyelő-bizottság választása. 8. Alapszabályszerű indítványok. Oradea, 1935 március 7. Elnökség.

A *Református Kör* március 17-én tartotta évi rendes közgyűlését. A Kör ifjúsága elhatározta, hogy a Református Híradó javára április 7-én délután a református Leánygimnázium disztermében műkedvelői előadást rendez.

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este 6 órakor Benedek Géza, a Hegyen (Nagy P. István házánál) délután 3 órakor Csernák Béla, a Kissötétágon (Nagy Bertalan házánál) d. u. 3 órakor Magyar Sándor theológus szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Balogh Ferenc. Temetés: Dr Zilahy Gusztáv 61 éves.

A *Férfiszövetség* március 14-iki beszámolóján tudomásul vette, hogy a presbyterium jóváhagyta a szövetség múlt évi számadását. Örömmel hallotta, hogy a rendelkezésére álló szerény bevételi források mellett is több mint 7000 Leit tudott szegények segélyezésére, egyebek között szegény főiskolai tanulók segélyezésére fordítani. A Hegyen lakók között több mint kétezer darab vallásos irányu ujságot és füzetkét osztott ki és ingyen énekeskönyveket szerzett be. A missziói munkában jó segítő eszköznek bizonyult a Református Híradó, ezért a Férfiszövetség kötelességének tartja, hogy ne csak igénybe vegye a Híradó szolgálatait, hanem gyülekezeti lapunk megerősítésére a jövőben még több áldozatot hozzon; a múlt évben közel 3000 Leit fordított e célra. A gyülekezeti család-látogatás eredményesebbé tételére kérdő-lapokat nyomtat és használ a jövőben.

A *Nőszövetség* március 18-iki beszámolójáról jövő számunkban adunk tudósítást.

Az *olaszi-i református Nő- és Férfiszövetség* március 17-én bensőséges szeretetvendégséget tartott

a Leánygimnázium disztermében. Csernák Béla lelkes néhány szíves szóval köszöntötte az asztalok mellett helyet foglaló szép közönséget, melynek soraiban ott láttunk az evangélikus és római katolikus egyház vezető férfi és nőtagjai közül is többeket. Az ünnepséget a »Cecilia« énekkar nyitotta meg és zárta be. A kart az Orsolya-zárda jeles énektanárnője dr Pallády Leontinné tanította be s dr Bánáss László kanonok, az Orsolya-zárda igazgatója vezényelte, lelkes művészettel. Báthory Ferenc ny. tanár, a Károli Gáspár Irodalmi Társaság alapító tagja, országos hírű finn-tudósunk, Vörösmarty lyrájáról tartott magas színvonalu előadást ifjú lelkesedéssel. Vörösmarty örökszép költeményét a Szép Ilonkát Boros Ágota szavalta el mély átérzéssel, Varga Magdi precíz zongorakiséréte mellett. A tea alatt a Fráter-zenekar adott elő szebbnél szebb régi magyar nótákat. Ugy éreztük, hogy ez a szeretetvendégség a magyar keresztyén egyházak összegyűlt tagjait lélekben is közelebb hozta egymáshoz s valóban a testvéri érzület erősítésére és ápolására szolgált. Kivánatos, hogy ezt a testvéri érzület, amelyre oly nagy szüksége van a kisebbségi sorsot viselő magyarságnak, a lélekalázzással ne zavartassék meg. — A szeretetvendégség alkalmából a Nőszövetség tagjai közül igen sokan küldtek süteményeket a teához. A szíves adományokért hálás köszönetet mond az Elnökség.

Esteli órákon: Hétfő: Dán. 4, 23—34.

Kedd: Dán. 5. 1—12.

Szerda: Dán. 5, 13—21. Csütörtök: Dán. 5, 22—31. Péntek: Dán. 6, 1—12. Szombat: Dán. 6, 13—28.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, este 6 órakor András Gusztáv. Az Össi-telepi imaházban d. e. 10 órakor és délután 3 órakor Ozsváth Ernő szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztes: Kocsis Sándor, Kalmár Dezső Sándor.

Áldozatkészség: Külön lapon és össi-telepi gyermek otthon részére: Vásárhelyi Sándor 50 lei, Varga Károly vagy stólára vagy erre a célra 60 leit.

Az ujjvárosi templom szőnyegvételére adakoztak: Viktor István 100, özv. Resch Mihályné 100, Merza Sándorné 100, Erdődy Sándor 100, Somogyi István 100, Fazekas Lajos 100, Rigeisenné 50, Tándor Lajos 80, Birinyi Imre 100, dr Bozsódy János 100, Józsa Károly 100, Russ Lászlóné 60, Molnár Gyuláné 60, Kövesdy Lajosné 30, Ujlaky Károlyné 80, Nagy Jolán 50, Nagy Bálintné 50, Molnár Győ-

zóné 50, András Gusztáv 50, Frenczel József 50, Tarr Jánosné 100, Vajna Józsefné 40, Sinyi Józsefné 40, Nagy Lajos Kommendáns-rét 100, Szabó Lászlóné 40, Balogh Ferencné 100, Pázmány Antal 40, Kiss Géza 100, Csekő Elemér 80, Horváth Sándor 80, Horváth Lajos 80, Kovács József 80, Cser Józsefné 20, Horváth Károlyné 10, Molnár Károly 50. *Abroszra:* Petróczy Lajosné 100 lei.

Az Őssi-telepen tartott szeretetvendégség céljára adakoztak: tésztát: Gyengéné, Radóné, Opréné, Flórucáné, Porkolábné, Pápáné, Törökné, Nagy Sándorné, Nánásiné, Nagy Béláné, Irimiásné, Molnárné, Gurzóné, N. N., Kollátiné, Técsiné, Fazekas Lajosné, Bodó Imréné, Cukrot, teát, citromot: Bodóné, Técsiné, Lévainé, Szeréminé, Kollátiné, Nánásiné, Nagy Sándorné, Törökné, Flórucáné, Bujdosóné, Vasadiné, Vargháné.

Az őssi-telepi imaházba a lelkeszi padra egy terítőt adományoztak.

Osváth Ernő tiszteletes atyánkfiaát főtiszteletű Püspök ur az újvárosi parókiális körhöz tartozó őssi-telepi segédlelkésszé nevezte ki. Ostváth Ernőben, aki Clujon, Sárospatakon, Baselben és Strausburgban végezte egyetemi tanulmányait, kiválóan képzett és rokonszenves pásztort kap az őssi-telepi gyülekezet. Munkájára Isten áldását kérjük.

Műsoros szeretetvendégséget rendeztünk vasárnap az őssi-telepi otthonban. Czirják Zsigmond presbiter-gondnok meleg szavakkal üdvözölte a hivek nevében az új pásztort, melyre ő szívből jövő szavakkal válaszolt, kérve a hivek bizalmát, hogy így az ő munkája a szeretet jegyében folyhasson. Az ifjuság tagjainak művészi hegedű-, ének-számait jól sikerült szavatai, párbeszédei örömet szereztek az egybegyűlteknél, kik között az újvárosi nőszövetség tagjait is nagy örömmel láttuk. Az őszinte beszélgetés és a hivek szeretetének megnyilvánulása egy nagy családdá fűzte össze a gyülekezet tagjait.

Az újvárosi nőszövetség vasárnapi estélyén az Erkel-zenekar számai után dr. Oláh Béla tartott előadást Csokonai Vitéz Mihály életéről. Vásárhelyi Sándor kántor Csokonai dalokat énekelt Vitályos Ilonka ének- és zenetanárnő kísérete mellett. Csokonai életéből jeleneteket mutattak be: Nosz Andor, Varga Jolán, Demjén Ilus és Szikszay Sándor. A minden részében művészi estély előadói egy nagy élet mélységének és szépségének a meglátására vezették a nagyszámu közönséget. Valósággal annak a kornak a hangulatába élte magát a közönség s hálás volt, hogy a szereplők szerették Csokonait, a mi nagy költőnket és meg is tudták szerettetni a sorstól hányatott nagyságot.

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és Csillagvároson délután 3 órakor Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Szennyessy József szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Sipos Sándor. Kitérés: Szilágyi Rozália (Str. Frunzei 11.) gör. kel. vallásra tért.

Áldozatkészség: Úrasztalára: K. Nagy Lajos 20 Lei.

Nőszövetség céljaira: Zsigó Györgyné 40 Lei.

Szegényeknek: Zsigó Györgyné 10 Lei.

Tokaji-telepi hiveinknek régi óhaja, hogy a telepen levő imaházunkat kerítéssel vegyük körül. Presbiteriumunk — amint annak idején hirt adtunk róla — az imaház bekerítéséhez hozzájárult. Hogy azonban hiveink igényét teljesen kielégítő tartós léckerítést tudjunk csináltatni, a kiutalt összeg pótlására körünkben egy igen öröndetes adakozás indult meg. Részben már befizetett pénzzel vagy megajánlással, részben munkával járultak, illetve járulnak hozzá a telek bekerítéséhez, Buzditásképpen és hálánk kifejezése jeléül álljon itt a nevük. Eddig befizetett összeg: Szabó Juliánna 50, Szabó Imre 10, Kovács Károly 40, Tűr Béla 50, Bikár Jenő 20, Sebestyén István 50, Tar Ferenc 20, Kiss Viktor 20, Biró Andor 20, Kövér Lajos 20, Suman Sándor 10, Stecker Balázs 100 Lei. Megajánlott összeg: Sáfrány Sándor 50, Magyar Jánosné 10, Nagy István 50, Szél Imre 30, Kiss Imre 20, Özv. Szücs Imréné 10, Pergödi József 50, Zakaró László 35, Sebesi Lajos 30, Végző Mihály 20, Holdi György 20, Simon Mihály 20, Ilisz Lajos 40, Karácsonyi Sándor 25, Holics István 50, Özv. Kalmárné 20, Kósa László 30 Lei. A munkálatokhoz való hozzájárulást ígérték: Nádudvari Imre 1 nap, Nátházi Lajos 1 nap, Bokor Sándor egy félnap, Tarnósi Bálint 1 nap, Varga Károly 1 nap, Farkas Elek 1 nap, Kiss Ferenc 2 nap. Reich Adolf 2 drb. kapusarok vasalás. Az egész munkálat idejére a részvételt ígérték: Pap Lajos, Patócs Sándor és Sáfrány János.

Az elmúlt vasárnap kulturtermünkben Fiubibliakörünk és a serdülő lányok bibliaköre közösen rendeztek ünnepélyt. A páros jelenetek, egy egyfelvónásos vidám, megható diáktörténet, zeneszám és szavaltat a megérdemelt sikert aratták. Az estély jövedelmét ifjusági könyvtárunk gyarapítására fordítjuk.

Vasárnap folyó hó 24-én délután 4 órai kezdettel imaházunkban gyermekistentiszteletet tartunk. Az ígét Szennyessy József hideti. A gyerekek éne-

kelnek és szavakat adnak elő. Ünnepeükre gyülekezetünk felnőtt tagjait is szeretettel várjuk.

A velencei kulturházban március 31-én vasárnap délután Boda nővérek tanítványaiból alakult kis filharmónikusok, zeneszámokkal és vidám szindarabokkal tartanak jótékonycélu előadást. Részletes műsort a legközelebbi számban hozunk.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és délután 4 órakor Szabó Pál, az Élő-telepen d. e. 10 órakor Magyar Sándor teológus szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Bodó Mária, Nagy Gabriella. Kitérés: Ágh Béla motorszereelő és neje Vékony Erzsébet (Kertváros) róm. kath. vallásra.

Áldozatkészség: Réti templom-alapra: Sziki Károlyné 200, Szabó Lea 73, Ákos Zoltán 58, Sztanyik Jánosné 200, Borsos Józsefné 321 Lei.

Sztárai Mihály Énekarunk vasárnap résztvesz Tamaseu-ban az ottani énekkar fennállásának 10 éves évfordulóján. Az istentiszteletet dr. Szabó Lajos végzi, ugyancsak ő elnököl a tamaseui dalárda diszközgyűlésén is. Az ünnepségre érkező református énekkarok egyesített kórusát Soós András vezényli. Sztárai énekarunkat több réti presbiterünk is elkiséri Tamaseu-ba.

Réti kulturtermünkben vasárnap a Sztárai énekkar rendezett jól sikerült nótadélután. Zágoni Dezső: a »Mai ifjúság útja« c. tartott mindvégig lebilincselő, értékes előadást. A Sztárai énekkar Dankó, a Ruza testvérek: Anyos, Tárnok István: Fráter, és Petri Aladár: Albisi, Soós András és Dézsi László zongorakiséretei mellett előadott nótái nagy tetszést arattak. Dézsi Ella egy melodramát adott elő nagy sikerrel. A műkedvelő ifjúság Gyallai: »Kontár« c. történelmi vígjátékát mutatta be Kis-pály János ügyes rendezésében. A megnyitó beszédet D. Kiss Lajos énekkari elnök, hirdető mondotta. A rétiiek ismét zsufolásig töltötték meg a termet és lelkes óvációban részesítették a kitűnő előadókat és az ügyes szereplőket.

ÁRVAHÁZUNK.

Március 27-én, szerdán d. u. fél 6 órakor tartja Jótékony Egyesületünk a leánygimnázium dísztermében évi rendes közgyűlését. Egyesületünk tagjait, árvaházunk jóltevőit, a szeretet munkái iránt érdeklődőket szívesen hívjuk és megjelenésüket kérjük.

Adományok az Árvaháznak: Király Károlyné: 3 kg. hus, József Károlyné gyűjtése: 5 kgr.

cukor, Szentpály Gyuláné 25 drb. tojás, Halász Lajos 1 kgr. cipókrém, Nyitrai Ferencné (Osorheiu) 25 drb. tojás, 3 kgr. hus, kiflik és tészták.

Február 2-iki megváltás címen: Czége János 100, 417-ik szám 50, Csernák József és neje 100 lei, 515-ik szám 100, Andorné 30 lei, 1112-ik szám 100, 119-ik szám 30 lei. Első Erdélyi Ált. Biztosító R.-t. 100 lei.

Vidékről: a *Tárcaia-i* ref. énekkar szeretettel gondolt árváinkra s küldötte be a jó adományokat: 112 drb. tojás, 6 kgr. szilvalekvár. »... légy példa a hívőknek... a magaviseletben, a szeretetben, a léleekben!« (I. Tim. IV. 12.)

Salontai ref. egyházmegye nőszövetsége 500 lei.

INNEN-ONNAN

Dr. Brunner Emil a nagyhirű zürichi teológiai professzor a Ker. Ifjúsági Egyesületek Szövetségének meghívására meglátogatta a magyar református nevezetesebb központokat s mindenütt előadásokat is tartott. Március 5-én Pápán, 6-án Sopronban, 8-án Budapesten tartott előadást a teológusok részére. Márc. 9-én a pesti ref. presbitereknek tartott előadást, 10-én prédikált a hold-utcai német templomban, ugyanazon nap estéjén előadást tartott a csoportmozgalomról. Márc. 11-én már Sárospatakon volt, 13-án a debreceni ref. egyház és tudományegyetem fogadta, 14–16-ig az erdélyi ref. lelkészek konferenciáján működött közre.

Egy földműves család ifjúsági alapítványa. Hosszu évek óta betegeskedett Kosdon Csizmadia Lajos hittestvérünk. Halála előtt 800 pengős alapítványt tett, melyet testvérei később 1000 pengőre pótoltak ki. Alapítványom célja különösképen az ifjúság vallásos nevelése s a szegénysorsuaknak a tanulásban való segítése — mondta az alapítólevél. — Milyen csodálatos. Egy földműves család, amelyik megérezte, hogy Krisztusnak az ifjúsági munkában segítségre van szüksége.

Kálvin könyvnyomda

Sfr. Hurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatság! és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern kiviteiben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei.
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

DEBRECENI REF. FŐIS
KÖNYVTÁRA.

VALLÁSOS IRÁNYU NÉPLAP. □ MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
FELELŐS SZERKESZTŐ: CSERNÁK BÉLA LELKÉSZ

Sulyok Istvánné szül. Tatár Vilma
Meghalt 1935 március 23.

Egyházközségünk lelkész-elnökét, a királyhágómelléki református egyházkerület püspökét és családját mély gyászba borította Püspök urunk feleségének, élete 73-ik évében hirtelenséggel bekövetkezett elhunyt. Elhunyt veszteséget jelent a királyhágómelléki egyházkerület nőszövetségének is, amelynek diszelnöke és a helybeli Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesületnek is, amelynek védnöke volt.

Temetése hétfőn, március hó 25-ik napján délután 5 órakor történt a Rulikovszky sírkert halottas kápolnájából az egész gyülekezet, s város, sőt a vidék nagy részvéte mellett. Ravatala felett Csernák Béla egyházkerületi főjegyző, sirjánál Molnár Károly újvárosi segédlelkész szolgált.

A gyászjelentésen ott olvastuk Isten vigasztaló igéjét: „Boldogok a halottak, kik az Urban halmak meg, mert megnyugosznak az ő fáradságuktól és az ő cselekedeteik követik őket”. [Ján. Jelenések XIV. 13.]

A hirtelen elhunyt Nagyasszonyt valóban a boldog halottak közé számlálhatjuk. Amint végig tekintünk hetvenhárom esztendőre terjedt életén, mely a szeghalmi népes gyülekezet temploma mellől indult el és a mi nagytemplomunk mellett ért véget, benne a bibliai derék asszony alakját látjuk megvalósulva, akit a Példabeszédek könyvének írója oly színes vonásokban rajzol elénk. Telve volt az ő élete is sok szorgalmatoskodással és sok fáradozással, amelyek után reménykedő lélekkel térhetett pihenni abba a nyugalomba, amelyet készített az Ur az ő számára is.

Földi életét két paróchiális hajlék határolta ugyan, mégis ennek az életnek megvoltak minden adottságai, amik egy életet külsőképen ékessé és fényessé tehettek volna. Református egyházunk legfőbb őrállói tisztét betöltő férje mellett ott állott a magasban. Am Ő a magasban is az Ur szelid, csöndes lelkű leánya maradt, akinek ékessége nem külső, hajaknak fonogatásából, arany és gyémánt ékszerek magára rakosgatásából, öltözeteknek váltogatásából állott, hanem a szív rejtett emberének, a szelid és csöndes léleknek ama romolhatatlan gyümölcseiből, jócselekedeteiből, amelyek igen becsesek Isten előtt. [I. Péter 3, 1—4.] Szelid mosolyából, tekintete jóságából jutott mindazoknak, akik hozzá beléptek. Asztaláról egy-két tál étel mindennap jutott két-három szegény családnak. Egy-egy jóságos szavában, egy-egy hálás csókjában egész lelkét adta oda szeretteinek. Életében valóra váltotta, amit prófétai lelkű férje ékesen szóló beszédekben hirdetett egyházunk asszonyainak. Cselekedetei követik őt az örökkévalóságba.

Akiknek az élet Krisztus, azoknak a meghalás nyereség.

Áldott legyen emlékezete!

BESZÁMOLÓ

tartott az olasz-i nőszövetség a március 18-iki biblia-órájával kapcsolatban, amikor Csernák Béláné elnöknő ismertette a nőszövetség mult évi munkáját.

Az elfutott esztendő sok asszony-testvérünkre és családjára súlyos megpróbáltatásokat hozott. Egyedül Istennek köszönhető, hogy a nőszövetség ilyen körülmények között is teljesíthette feladatait.

A kedves, meghitt bibliaórákat minden hétfőn megtartották a régi vendéglátó, az Árvaház fedele alatt. Az esztendő első felében a Heidelbergi káté vezetése mellett tanulmányozták a Szent Írást a második felében, a tél folyamán, Pál apostol filip-pibeliekhez írott levelét olvasták.

Mindenek előtt az Istenháznak, közelebről az urasztalának, a szószéknek rendbentartására fordítottak nagy gondot. Miután az a sajnálatos esemény történt, hogy a templomból egy óvatlan pillanatban az urasztalának állandó terítőjét ellopták, úgy intézkedett a nőszövetség, hogy állandó segélyezettjei közül egy öreg nő minden nap már a harangozás előtt megjelenjék a templomban és így pusztán jelenlétével megakadályozza a hasonló gonosztettet. Ez a nő egyuttal segítségére áll a harangozónak a templompadok letörölgetésében is.

Az urasztali, templomi felszerelés ez évben is gyarapodott. A nőszövetség egy kis fehér takarót készített a keresztelő edényre, özv. Standary Györgyné pedig egy másik fehér terítőt ajándékozott az urasztalára. A régi terítőt a szerdai munkadélutánokon kijavították.

Ezeken a szerdai munkadélutánokon készültek a szegény iskolásgyermek számára a karácsonyi ajándékosztás szövetterek, ruhák. Karácsony előtt több mint hatvan iskolásgyermek részesült ruha és cipősegélyben, mintegy 15000 lei értékben. A segélyezett gyermekek nagyobb része más paróchiális körből való volt; de az olasz-i nőszövetség sem az iskolásgyermeknél, sem a felnőtt szegényeknél nem tett különbséget a lakóhelyük szerint, úgy hogy több mint ötven esetben nyújtott gyors segélyt más paróchiális körben lakó felnőtt szegénynek. A felnőttek segélyezésére 21.276 leit fordított. Nagyobb segélyben részesített két theologus ifjút és két diakonisz-szának készülő leányt.

A betegeknek és foglyoknak nemcsak pénzbeli segéllyel igyekezett támogatásukra lenni, hanem köztük vallásos lapokat, füzeteket, traktátusokat is osztogatott ingyen. E végett segélyezte gyülekezeti lapunkat, a Református Híradót is.

A Mártha-kör munkáját ennek a körnek buzgó-ságos vezetője, Kiss Antalné alelnöknő ismertette. A Mártha-kör munkáját azzal honorálta a presbiterium, hogy mind a négy paróchiális kört felhívta, hogy a cselédleányokat ebbe a körbe irányítsák. Sajnos, hogy a vidéki nőszövetségek nem tudatják az ide szolgálni jövő leányok nevét, szolgálati helyét nőszövetségünkkel.

A szükséges anyagiakat elsősorban a templom szegényperselyei szolgáltatták, ez a perselypénz azonban még a havi segélyezették járandóságát sem fedezte: a hiányzó összeget teaestélyek, kulturdélutánok bevételeiből és önkéntes adományokból hozták össze.

A kulturdélutánokat a férfiszövetséggel együtt rendezték, így ezeknek jövedelmén megosztott a két szövetség pénztára. Előadók a mult évben a lelkipásztorok voltak; közöttük a reformáció emlékére szentelt alkalommal Materny Imre evang. főesperes ur is, akivel evangélikus testvéreink szép számmal jöttek el s ezzel a testvér protestáns felekezetek közötti jóviszonyt bensőségebbé tették. De tőle telhetőleg ápolta a nőszövetség a testvéri közösséget a római katolikus magyar testvéreinkkel is, akiknek részéről dr. Bánáss László kanonok, a Cecilia énekkar vezetője megértéssel fogadta ezt a törekvést és ennek bizonyosságául az énekkarral és a róm. kat. társadalom több előkelő tagjával meg is jelent a március 17-iki szeretetvendégségen, amely ünnepi est feledhetetlen hatással volt az ott megjelent szép közönségre.

A kulturdélutánok során a nyári július 15-iki délutánt, mint sajtó-délután tartották meg gyülekezeti lapunk, a Református Híradó javára.

A számvevők, akik a kulturdélutánokon a pénztári ellenőrzési teendőket szívesen vállalták, a presbiterium kiküldöttjeivel együtt, a mult évi számadást felülvizsgálták, rendben találták. A számadást a presbiterium is jóváhagyta.

A nőszövetség végül köszönetét fejezte ki a bibliaórákat vezető parochialis lelkésznek és a bibliaórákon mindig résztvevő, a nőszövetség tagjait szép énekekre oktató Varga Gedeon vallástanító lelkésznek.

Dr. Javar Bey assyriai keresztény professzor az üldözött assyri kereszténynek jelenlegi helyzetéről, egyházi életéről, kultúrájáról fog előadást tartani vasárnap, március 31-én délelőtt fél 12 órakor az olasz-i templomban, angol nyelven; előadását kísérelője magyarul tolmácsolja. Gyülekezetünk tagjait kedves vendégünk meghallgatására ezúton is meghívjuk.

A Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület évi rendes közgyűlését, amely egyuttal tisztító közgyűlés is vala, szerdán, március 27-én délután 5 órakor a református leánygimnázium dísztermében tartotta meg. A közgyűlés lefolyásáról lapunk következő számában hozunk tudósítást.

Néhai Sulpok Istvánné szül. Tatár Vilma elhunyt alkalmából lapunk szerkesztőségébe koszorúválság címen a következő adományok érkeztek:

Dr Thury Kálmán 200 Lei a Lorántfy Zs. Jótékony Egyletnek, dr Soós István 100 Lei a szegény iskolás gyermekek ingyen ebédeltetésére, Csernák Béla és neje 100 Lei a Lorántfy Zs. Egyletnek. A Református Elemi Iskola tantestülete 200 Leit leányarvaházra. A Református Leány Nevelő intézet 500 lei.

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Csorja Gyula szörcei lelkész, d. u. 6-kor és a Mélyárokban (Nagy P. István házánál) délután 3 órakor Benedek Géza, a Kissötétágon (Nagy Bertalan házánál) délután fél 4 órakor Csernák Béla szolgál.

Vasárnap délelőtt az istentisztelet végeztével a templomban dr Javar Bey asszíriai keresztyén professzor tart előadást angol nyelven, amelyet kísérelője magyarul tolmácsol.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Balogh Ferenc, Bartha Sándor, Kristóf Juliánna. Temetés: Illés Gyula 75 éves, özv. Nabics Béláné Raia Eszter 88 éves, Pál Mihály 45 éves, Borsi Eszter 30 éves, Bugyi Gyula 75 éves. Kitért: Bokor Ferenc (str. Moldova-Kálvária-u. 54.) római kath.-nak.

Áldozatkészség: Férfiszövetségnek: Varga József 100 Lei.

Szegénygyermek konyhájára: Michis Lászlóné 1 kgr. zsir. Ref. Kör 200, Gyenge István (93.) 170, Kórody N. (102.) 18, Szabó Béláné (109.) 60, K. M. 100, Molnár László (187.) 74, özv. Szabó Miklósné (164.) 66, N. N. (7.) 27, Pap Ernő (156.) 50 Lei.

Esteli órákon: Hétfő: Dán. 8, 1—10. Kedd: Dán. 8, 11—23. Szerda: Dán. 8, 24—27. Csütörtök: Dán. 9, 1—13. Péntek: Dán. 9, 14—22. Szombat: Dán. 8, 23—27.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Ozsváth Ernő, 12 órakor ifjusági istentiszteleten Szennyessy József, este 6 órakor András Gusztáv. Az Össi-telepi imaházban d. e. 10 órakor András Gusztáv, délután 3 órakor Ozsváth Ernő szolgál.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Temetés: Horváth Juliánna Papp Lajosné 45 éves, Tatár Vilma Sulyok Istvánné 73 éves.

Áldozatkészség: Arvaháznak: Nagy Lajos 20 Lei. Az ujjvárosi férfi- és nőszövetség

Sulyok Istvánné halála alkalmával 1000 Leies alapítványt tesz leányarvaház céljaira.

Az ujjvárosi férfiszövetség vasárnap délelőtt 11 órakor a szokott helyen összejevetelt tart.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 4 órakor Csillagvároson Szennyessy József, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Kiss Károly szolgál.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Temetés: Boros György 63 éves, Gyarmati Lajos 1 hónapos.

Áldozatkészség: Templomalapra a családi perselyekben: Tapaszi Lajos 175, Zsigó Györgyné 48, Juhász Károlyné 67, Varga Zoltán 23·50 Lei. Kiss Lajos perselyenkivüli adománya 100 Lei.

Ujjvárosi templomszönyegre: A férfi- és nőszövetség Főtiszteletű Sulyok István püspök nejének temetésekor koszorúmegváltás címen 100—100 Lei.

A nőszövetség útján a kulturterem részére: Somtelekán Józsefné egy spanyol falvázat.

A Magyar Párt oradeai tagozatának irodalmi pályatételére: A férfi- és nőszövetség 100—100 Lei.

Gyermekistentiszteletet tartottunk a mult vasárnap a szülők és gyermekek szépszámu részvétele mellett, melyen ígét hirdetett Molnár Károly ujjvárosi s. lelkész, előadást tartott Szennyessy József velencei s. lelkész, a gyermekek jó készületségre valló énekszámokkal és szavatokkal működtek közre. Legközelebbi gyermekistentiszteletünk virágvasárnap délután 4 órakor lesz.

A Boda nővérek vezetése alatt álló kis-filharmonikusok estélye kulturtermünkben március 31-én d. u. 6 órakor a következő műsorral fog megtartatni: 1. Prolog, előadja Magyar Gabi. 2. Fried Raymund: Heidelberg-marsch, előadják: a kis filharmonikusok. 3. Szavalt, előadja Tarbay Jucika. 4. Táncszám: Fekete Éva. 5. Monolog: Kiss Béla. 6. Dancla: Doppel concert, I. hegedű Erdei Erzsike, II. Lőrinc Vince, zongorán Belme Magda. 7. Melodráma, előadja Bahil Jolánka. 8. Zongorázik: Bancsik Vali. 9. Santa Lucia olasz szerenád, előadják a leány-zenekar tagjai. 10. Raymond Marschlied, előadják: a kis fiharmonikusok. 11. Hacsek—Sajó tréfák: Öhlbaum Gyuri és Engelstein Bandi. 12. »A család szégyene« vigjáték: Blum Jancsi, Fekete Éva, Törő Irén, Mandel László. 13. Táncol: Bancsik Vali. 14. Paul Luiche: Muzicaliser Wettreunen, előadják a kis-filharmonikusok. 15. Prológ a szindarabhoz: Tarsoly Kálmán. 16. »A suszterinas«, vigjáték, írta: Csürös Emilia, előadják:

Fodor Péter, Bancsik Vali, Fekete Éva, Máté Emmus, Magyar Gabi, Fekete Tibor, Kiss Béla, Dobos Rózsi, Sütő Lajos, Nagy Böske, Bélteky Ferenc, Borsoviki Nusi, Ciobota Anna, Erdei Erzsike, Hottya Jenőke, Tarsofy Kálmán, Szentesy Gábor. Konferál: Papp Irén. Az estély jövedelme a velencei templomalapra fordítottatik.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4-kor Bagoly Bertalan és az Élő-telepen délelőtt 10 órakor Szabó Pál szolgál.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Barta Mária. Temetés: Farkas István 53 éves, özv. Szécsi Györgyné 82 éves, Győri János 66 éves, Balogh Margit 26 éves.

Réti férfiszövetségünk kedden (április hó 2-án) este fél 8 órakor bibliaórát tart.

A borsói ref. énekkar Beethoven: »Isten dicsősége« c. éneket énekl vasárnap délután 4 órakor a réti imaházban. A kórust Bitay György kántortanító vezényli. Istentisztelet után résztvesznek a borsóiak a nóta-délutánon is.

Harmadik nótadélután a református leánygimnázium dísztermében. A Gutenberg Dalkör, a Sztárai Mihály énekkar és az Erkel zenekar márc. 31-én vasárnap d. u. 6 órai kezdettel rendezik harmadik nótadélutánjukat a református leánygimnázium dísztermében a borsói református énekkar közreműködésével. *Műsor:* 1. Csokonai: Nyitány, előadja az Erkel zenekar, karnagy: Soós András. 2. Megnyitót mond: Bagoly Bertalan ref. lelkész, a borsói énekkar elnöke. 3. Petőfi: Mi volt nekem a szerelem. Előadja: a borsói református énekkar, karnagy: Bitay György. 4. Fráter—Ányos dalokat ad elő: Laczak Erzsike a Sztárai énekkar tagja, zongorán kíséri Soós András. 5. Dr Oláh Béla magyar dalokat hegedül Kasza Ernő és uri zenekarának kísérete mellett. 6. Balázs dalokat ad elő: Pázmány Ferenc a Gutenberg Dalkör tagja, zongorán kíséri: Soós András. 7. Dankó—Tárca dalok, előadja a Sztárai Mihály énekkar, karnagy: Soós András. 8. Grieg: »Solveig dalát« zenekar kísérete mellett éneklí Vitályos Ilonka énektanárnő. 9. D. Kiss Lajos énekkari alelnök, záró beszédet mond. 10. Tárca: »Mi szép a dal,« előadja a Gutenberg Dalkör, karnagy Soós András.

ÁRVAHÁZUNK.

Néhai Kiss Erzsébet nevében fenálló ágyalapítvány növelésére édesapja, Kiss Géza 1000 leit.

Február 2. váltása címen: Első Erdélyi Ált. Biztosító Rt. 100, Bahil Dezsőné 50 lei. 281. sz. borítékban 30, Pázmány Ferenc 50 leit.

INNEN-ONNAN

A protestantizmus hódító és építő erejéről tesznek bizonyosságot azok az adatok, amelyeket Ausztriából vettünk. A tulnyomó részben katolikus, állami összetételében is a római pápa hatása alatt álló Ausztriában az utóbbi időben 20.000-re teszik azoknak számát, akik a kicsiny osztrák protestáns egyházba kérték felvételüket. Az Ausztriában folyó áttérések erősségét mutatja az a jelenség, hogy az eddigi protestáns egyházi keretek nem bírják befogadni a hirtelen megnövekedett tömegeket. Kevés a templom és kevés a lelkész.

A másik jelenség Olaszországban ad sejtéseket a jövődre nézve. A mult év júniusában nagy könyvvásár volt Rómában. A »Bitt és Külföldi Bibliatársulat« is kért magának benne árusító helyet. Először elutasították, végül is miniszteri közbelépéssel sikerült helyet kapnia. Nagyon érdemes volt. Valósággal megostromolták jó és rosszakarók. Megkísérelték a helyet tüzzel elpusztítani. Az Osservatore Romano (nagy kath. lap) erősen támadta: »Amit ők kínálnak az olaszoknak, amerikai hazugságok, biblikus csalások«. — Mindez arra volt jó, hogy méginkább felkeltse a figyelmet olyanoknál is, akik közömbösen viselkedtek. A biblia körül támadt harc örvendetes eredményeképpen Lucentóban és Via Passalacquaiban két új protestáns gyülekezet keletkezett.

A csehszlovákai reformátusok volt első püspöke, a 80 éves P. Czinke István Miskolcon él. A teljes szellemi erejében levő patriarcha, állandóan tevékeny szellemi életet él. A 150 zsoltár összes verseinek mai költői nyelven való visszaadását elvégezte.

Kálvin könyvnyomda

Sztr. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindentféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

DEBRECENI REF. FŐISKOLA
KÖNYVTÁRA

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

A „Lorántffy Zsuzsánna”

Jótekonny Egyesület március 27-én délután 6 órakor tartotta a református leánygimnázium dísztermében évi rendes közgyűlését Csernák Béláné elnöknő és dr. Thúry Kálmán elnök kettős elnöksége és a tagok élénk részvétele mellett.

Dr. Thúry Kálmán elnök annak megállapítása után, hogy jelen gyűlést a Divízió-parancsnokság engedélyezte s hogy az alapszabály rendelkezése szerint határozatképes, szívesen üdvözölte a megjelenteket, a jegyzőkönyv vezetésére Csernák Istvánt, hitelesítésére Hajdu György és özv. Lázár Mártonné egyleti tagokat kérte fel.

A gyűlés megnyitása után Csernák Béláné elnöknő terjesztette elő jelentését az 1934. évről.

Jelentésében rámutatott arra, hogy az Árvaház fenntartásáért folytatott munka a múlt évben sem volt akadály nélkül való.

Technikai akadályok következtében elmaradt tavaly is a szokásos február 2-iki est.; nem tarthatta meg az Egyesület a nyári utcai, a téli karácsony előtti gyűjtést sem. Az igazi református ember azonban tud áldozni a nemes célokra bálók, mulatságok nélkül is. Bizonyosága ennek az a tekintélyes összeg, amely a múlt évben is befolyt jölteveinktől február 2-iki est megváltása címén. Ehhez járultak a vidékről érkezett szép adományok. Vidéki nőszövetségeink olyan meglepő áldozatos szeretettel fordultak Árvaházunk felé, hogy áldozatkészségük gyümölcsei megtöltötték pincénket, kamaránkat. A helybeli nőszövetségek közül az olasz-i nőszövetség perselypénzein kívül Árvaházunknak juttatta a Boda nővérek által rendezett ünnepségeknek, valamint egy nyári kávé-délutánok tiszta jövedelmét is.

Egyesületünk nőtagjai között a testvéri érzületet a szerdai munkadélutánok ápolják. Ezeken a délutánokon asszonyaink szorgalmasan faldozgattak, varrogattak az árváknak, hol fehérneműket, hol apró ruhaféléket. Ezeken felül készítettek kézimunkákat is, amelyek árából több ezer Lei jövedelme volt az Árvaháznak.

A Református Árvaházi Képes Naptár kiadásával már kilencedik esztendeje nyújt tekintélyes segélyt a királyhágómelléki egyházkerület iratter-

jesztése Árvaházunknak. Kilencedik esztendeje, hogy ébrentartja a lelkekben a meleg érdeklődést az árvák ügye iránt s egyre jobban meggyökereztetni egyházunk tagjainak szívében azt az igazságot, hogy egy kétszázharmincezer lelket számláló nagy egyházvidék elég erős arra, hogy a mi kis Árvaházunknál nagyobb, népesebb Árvaházat tartson fenn.

Árvaházunk azonban nemcsak itthon, határainkon belül talált pártfogókra, hanem határainkon túl is. Svájból a múlt nyáron is itt járt Welti bázeli konsul nemes lelkű felesége, újabb jelét adta annak, hogy nem felejtkezett el rólunk; a télen is elküldte adományát árváink részére.

A közgyűlés az elnöki jelentést örömmel vette tudomásul s az elnökségnek köszönetét nyilvánította a gondos, körültekintő, eredményes vezetésért

Egyházkerületünk nagy nevű elhunyt védnőnőjének, Sulyok Istvánné főtiszteletű asszonynak emlékét kegyelettel örököltette meg jegyzőkönyvében.

Tárgyalta a közgyűlés az 1934. évi zárószámadást, mely szerint a Bevétel: 288,453 Lei (ebből tagsági-díj 241 tagtól 12,680 Lei). Kiadás: 194,739 Lei. Maradvány: 93,714 Lei.

Vagyoni mérleg: 1934. évi maradvány (készpénz és takaréketét) 93,714 Lei. Leltári felszerelések 43,809 Lei. Élelmezési anyagraktár 21,784 Lei. Árvaházi fenntartási-alap (takaréketét) 200,619 Lei. Jelzálogkölcsonők 196,100 Lei. Ágyalapítványok 101,146 Lei. Máthé Pál leányárva-alapítvány 12,652 Lei. Segély-alap 12,361 Lei. Tiszta vagyon összesen: 682,187 Lei.

A közgyűlés a számvizsgáló-bizottság által helyesnek talált és az ig. választmány által elfogadott s minden tételében okmányolt számadást elfogadta, Papp Sándor pénztárosnak és Varga Gedeon ellenőrnök a felmentvényt a szokásos óvással megadta s egyben pontos és lelkiismeretes munkájukért köszönetét fejezte ki.

Elfogadta a közgyűlés az ig. választmány által előterjeszteti 1935. évi költségeloirányzatot. Bevétel: 222,514 Lei. Kiadás: 222,514 Lei. Felesleg, vagy hiány nincs.

Majd Varga Gedeon lelkész-árvaatya terjesztette be jelentését az Árvaházról. Az 1934. évben

gondoztatott 17 árva; egész árva 5, félárva 12. Helybeli illetőségű 7 (Olaszi 1, Ujváros 2, Velence 3, Rét 1). Vidéki illetőségű 10 (Bihor-m. 5, Sätmar 2, Sighet 1, Arad 1, Regät 1). Tanulmányi előmenetelük és ellátásuk jó. Egészségi állapotuk igen jó.

Közgyűlés a jelentést, midőn nagy megnyugvással tudomásul vette, gondnoknőnek, árvaatyának és dr Szöke Ferenc orvosnak buzgó és önzetlen működésükért köszönetét nyilvánította s egyben Hajdu György ig. tag indítványára felkérte és megbizta elnökséget, hogy a két középiskolás tanuló ügyében évvégi előmenetelük eredménye alapján intézkedni sziveskedjék.

Az Árvaház részére küldött adományokért közgyűlés a leghálásabb köszönetét fejezi ki jegyzőkönyvében és erről az adományozókat értesíti.

Dr Thúry Kálmán elnök jelenti, hogy az egyesület választott tisztviselőinek 3 éves megbízatása lejárt s kiemeli, hogy e megbízatásnak méltó buzgósággal és a lélek minden erejével igyekeztek eleget tenni, felhívja a közgyűlést a választás megejtésére.

Az egyesület védnökei: Sulyok István püspök, dr Cziffra Kálmáné, Papp Dezsőné, gróf Tisza Kálmán.

Tiszteletbeli alelnökök: Materny Imre, dr Soós István, Balajthy Jenőné, Butyka Lajosné, Ertsey Rózsi, ifj. Horthy Dezsőné, özv. Juricskay Dezsőné, dr Sarkady Sándorné, Székely Sándorné, dr Thúry Kálmáné, Varga Gedeonné, dr Verzar Istvánné.

Közgyűlés egyhangulag megválasztja a következőket:

Elnökség: Dr Thúry Kálmán, Csernák Béláné.

Alelnökök: Gyémánt Elekné, Mónus Sándorné, Csernák Béla, Máthé Pál.

Igazgatóság: Özv. Goldberg Ferencné, Kiss Antalné, Kiss Károlyné, Kovács Józsefné, Merza S.-né, Molnár Gyözőné, dr Szabó Lajosné, özv. Szabó Miklósné, Szeghalmy Julia, Szilvássy Jánosné, ifj. Vargha Lászlóné, Vízny Mária, Bancsik János, Domokos László, Fazekas Lajos, Gyémánt Elek, Hajdu György, Kiss Károly, Kovács László, Mónus Sándor, Papp Dezső, dr Sarkady Sándor, dr Szabó Lajos, ifj. Vargha László.

Póttagok: Özv. Lázár Mártonné, Major Ferencné, Papp Károlyné, Papp Margit, Széles Kálmáné, Józsa Károly, Sály József, Molnár László, Papp Károly.

Ezek után igazgatóság egyhangulag megválasztja a következő tisztviselőket:

Felügyelőbizottság: Elnök: Szentpály Gyula. Rendes tagok: Kovács József és Kovács Lászlóné. Póttagok: Tóth Mihály és Kocsis Géza. Titkár: Csernák István. Péztáros: Jégh Károly. Ellenőr, árvaatya: Varga Gedeon. Orvos: dr Szöke Ferenc. Gondnoknő: Özv. Resch Mihályné. Ügyész: dr Szeghalmy Sándor. Jegyző: Szücs Béla.

Csernák Béláné elnöknő mély köszönetét fejezi ki az egyesület buzgó asszonyainak önzetlen fárado-

zásaiért, végül elnök a szeretet munkáinak további folytatására Istentől áldást kérve, a gyűlést bezárja.

(-eon)

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, délután 6-kor, valamint a Hegyen (Nagy P. István házában) délután 3 órakor Benedek Géza, a Kissötétágon (Nagy Bertalan házában) délután 3 órakor Csernák Béla, az Alsó-Körös oldalon d. u. 3-kor Magyar Vince the'ogus szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Biró László 37 éves, Gergely Márton 16 éves, Ványa Viktor 3 éves, Sárközi Sándorné Szücs Eszter 63 éves, Kárász Sándor 26 éves, Nagy P. Istvánné Kovács Erzsébet 54 éves.

Áldozatkészség: Nőszövetségnek: özv. Száva Antalné 50 Lei.

Dr Javar bey asszjr professzornak a nőszövetség 50, a lérfiszövetség 50, perselyadomány 300 L.

A szegénygyermek konyhájára: özv. Tatár Józsefné (162.) 100, Steinhacker Mihályné (166.) 150, Görgei József (167.) 10, Szilágyi István (177.) 71, Dóbbé Gizella (183.) 25, özv. Székely Sándorné (184.) 140, Rácz Mihályné (189.) 30, Tóth Lajos (191.) 217, Szolnok Ilona (143.) 109, »Hangya« Üri-u. 8. (192.) 42, Barátki László (197.) 67, Ajtai Gyula (198.) 61, Vizi Mária (200.) 100, Jég Irén (81.) 33, Thury Lajos (82.) 100, özv. Keller Józsefné (83.) 64, András Gusztáv (90.) 100, Kenéz András (92.) 68, Gyenge István (93.) 170, Nagy Gyuláné (97.) 4, Oláh Ferenc (98.) 50, Domokos László (100.) 270, Szücs István (88.) 233, Héder Gyula (85.) 121, Lázár Mária (17.) 70, Pintér István (84.) 2, Kovács Antal (175.) 14 Lei.

Árvaháznak: özv. Keller Józsefné (február 2-ika megváltása címén) 100, özv. Irházi Jánosné 40 Lei.

Koszoruváltás címen: Sulyok Istvánné főtiszteletű asszony temetése alkalmából dr Szeghalmy Sándor 200 Lei.

Nagy P. Istvánné április 1. reggelén be-

következett halálával nagy veszteség érte nemcsak közbecsülésben álló családját, de egyházunkat is, kiváltképpen az olaszi-i parochiális kört, amelynek hegyi misszióját nagy szeretettel támogatta. Vasárnap délutánonként ő fogadott be minket igen szívesen a Mélyárok-uton fekvő otthonába, hogy a körüleső helyekről egybegyülekező hivel az ő hajlékában tartsuk meg istentiszteletünket. (Csel. 16, 13—15.) Áldott legyen emlékezte!

10—12 éves leánygyermeket felnevelne egy református iparos család. Jelentkezni az olaszi-i lelkes hivatásban.

Esteli órákon: Hétfő: Dán. 10, 1—11.
Kedd: Dán. 10. 12—21.

Szerda: Dán. 11, 1—13. Csütörtök: Dán. 11, 14—25. Péntek: Dán. 11, 26—37. Szombat: Dán. 11, 38—45.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, este 6 órakor András Gusztáv. Az Össi-telepi imaházban d. e. 10 órakor és délután 3 órakor Ozsváth Ernő szolgál.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Erdős István Ferenc, Szilágyi Gyula, Antal Elemér Imre, Toncz Tibor Sándor. Temetés: Balajthy Julia özv. Sikolya Károlyné 84 éves, Arany Imre 28 éves. Kitért: Kassai Lajos kéményseprő Str. Gogalnicensau 41—b. Sándor és Lajos nevű fiával g. keleti vallásra.

Az ujjvárosi ref. nőszövetség e hó 7-én, vasárnap d. u. 7 órakor a str. Alexandri-i Otthonban rendezi meg ez évnegyed utolsó tea-estjét, mely alkalommal Ozsváth Ernő össi-i ref. s. lelkész előadásával, Haláthy Böske Árokháty Béla: Fohász és Händel: Recitativ és ária c. darabok éneklésével, Földesi Ilonka pedig Szombati-Szabó István költemények szavalásával teszik meghiáltt az estélyt.

Az össi-telepi imaházba egy urasztali terítőt adományozott Bodó Imréné.

Áldozatkészség. Sulyok Istvánné halála alkalmából koszorumezváltás címen a leányvárosi imaház alapjára az ujjvárosi nőszövetséghez a következő adományok érkeztek: Fazekas Lajos, Mónus Sándorné, Somogyi Istvánné, Harmathy Istvánné, Széles Kálmán, Molnár Károly, Gaál Irma, Papp Béláné, Vásárhelyi Sándorné 50—50 lei, Erdődy Sándor, özv. Lucsán Sándorné 100—100 lei, Fazekas Mártonné, Madarász Margit, Csató Józsefné, Nagy Jenőné, özv. Bézy Ferencné, Nagy Lajosné, Jeremiás János, Szilágyi Gyula 20—20 lei, Papp Sándor 30, Hajdu János 10, Nagy Ferencné 30, Bereczky László 40 lei, özv. Papp Sándorné 30, Báthory Lajosné 30, Sztankovics Zoltánné 40, az össi-telepi gyülekezet 120 lei, Nagy Lajos és neje 50, Bóné Béla 20 lei.

Az ujjvárosi templom-szönyeg vételére: Kiss Károly lelkész 100, a velencei nő- és férfiszövetség 100—100 lei, Vásárhelyi Sándorné 50, Nagy Imre 100 lei, Kovács András 40, Csarkó András, András István, Tarsoly Kálmánné, Molnár Jánosné, Marian Sándorné, Gurzó István, özv. Cser Jánosné, Cser István 100—100 lei, Dancse Lukácsné 80 lei, Fekete László, Vékony Istvánné 50—50 lei, B. K. 10, N. N. 10, Papp Sándorné 50, Szabó Imre 40, dr Szeghalmy Sándor 50, dr Szentmiklósné 40, Dézsi István és neje 60, dr Szőke Ferenc 20, Szilágyi I. és családja

50, Veres Sándorné 20, Jeney Rezsóné 20, dr Sarkady Sándorné 60 lei, dr Schilling Árpád 60, Össi-telepi gyülekezet 350, Lengyel Imre 50, Kiss Béláné 20, Dóbé Gizi 30, Berecz cukrász 20, Gaál Irma 20, Papp Sándor 100, Mokos Kálmánné 20 lei, Báthory Sándor 50, Báthory Zsigmondné 20, Joó Lajosné 100, Holbán Viktorné 30, Friedmanné 25, N. N. 50 lei, Czégény Sándor és neje 100, Kovács Józsefné Bem u. 8. 50 lei, N. N. 5, özv. Sztankovics Józsefné, Balog Géza 50—50 lei.

Össi-telepi imaház alapjára (21. sz. perselyben) Madarász Margit 376 lei.

Árvaházra: Nagy Lajos 20 lei.

Szegényeknek: Tándor Lajosné koszorumezváltás címen Balogh Margit elhunytá alkalmából 100 lei.

Az ujjvárosi nőszövetség könyvtárának özv. Cser Jánosné 4 értékes könyvet ajándékozott.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Szenyessy József szolgál.

Imaházunkban a hétköznapi esteli istentiszteletet (kedden és pénteken) április 1-től kezdve 7 órai kezdéssel tartjuk.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Temetés: Rózsa Mihály 59 éves, Teilinger Lajos 11 éves.

Áldozatkészség: Velencei templomalapra: Kiss Lajos 100 Lei (másodizben ez évben) Boda nővérek kulturtermünkben tartott estélyüknek bevételét 1378 Leit.

Szegényeknek: Fóris Péterné 20 Lei.

A Tokaji-telepi imaház kerítésére a megajánlott összeget befizették: Irinyi Sándor 20, Gál Tódor 20, Sáfrány Sándor 50, Tóth Gábor 20, Magyar Jánosné 10, Nagy István 50, Szél Imre 30, Kiss Imre 20, Ilisz Lajos 20, Halics István 50, özv. Kálmárné 20, Kósa László 30, özv. Szücs Imréné 10 Lei.

A Boda nővérek tanítványai, az u. n. kis filharmónikusok a termet zsufolásig megtöltő érdeklődő közönség jelenlétében, jó készütségről tanuskodó s minden részében nagy tetszéssel fogadott, igen jól sikerült kulturstét rendeztek kulturtermünkben március hó 31-én, melyen ugy a szavalatokkal, ének és tánc-számokkal, a bemutatott szindarabokkal, mint különösen a zeneszámokkal beszédes bizonyosságát nyújtották annak a nagyértékű kultur munkának, melyet tanítványaik körében a Boda nővérek minden elismerésre méltó hűséggel és szeretettel s nagy hozzáértéssel végeznek. Belme Magda zongorakisé-

retei, valamint tanítványainak zongorajátéka méltán illeszkedett bele a nívós műsorba. Itt említjük meg, hogy a Boda nővérek a tanulni kívánó mindkét nemű ifjuság részére kulturtermünkben hetenként kétszer hegedű órát tartanak. Ugy az estély előkészítőinek és rendezőinek, mint az összes közreműködő szereplőknek, ez uton is hálás köszönetet mondunk.

Teaestélyt rendez Nőszövetségünk folyó hó 7-én kulturtermünkben 6 órai kezdettel, melyre a bibliakörök által szolgáltatott szindarabon és magán-számokon kívül a »Fráter Lóránd uri zenekar« közreműködését is sikerült megnyernünk. Midőn e szezon-záró teaestélyünkre ez uton is felhívjuk gyülekezetünk tagjainak figyelmét és szeretettel hívunk mindenkit, jelezzük, hogy ez estélyünkön befolyt adományok a kulturterem hiányzó felszerelésére fordíttatik.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Szabó Pál, délután fél 6-kor Kiss Bertalan, az Élő-telepen délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Istentiszteletet tartunk a réti körzetünkben a Hegyen, április 9-én kedden délután 4-kor a Heringoldalon özv. Sándor Józsefné házábanál.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Esketés: Orvos István luth. Pipó Mária ref. Temetés: Acsai István 56 éves. Kitérés: Jankai Mihályné (Béke-u. 8.) róm. kat.-ra.

Áldozatkészség: Réti templom-alapra: Kiss Lajos 100, Milibák Sára 100, Szöllösi Károly 60, Orbán István 71, L. L. 100, Gaiger Perenc 184 lei. *Szegényeknek:* Kiss Lajos ny. tanító 100 lei. *Nőszövetségnek:* Kiss Lajosné 100 lei. *Férfiszövetségnek:* Kiss Lajos 100 lei.

Templomi ünnepély a Réten. Réti nőszövetségünk vasárnap délután fél 6 órai kezdettel templomi ünnepélyt rendez a réti imaházban a következő műsorral: 1. Gyülekezeti ének. 2. Imádkozik és prédikál Kiss Bertalan lelkész. 3. Dr Kovács—Tárcza: »Nagy vagy te Isten« éneklí a Sztárai Mihály énekar, karnagy Soós András. 4. »A református társadalom szervezkedése« címen tart előadást: dr Soós István egyh. ker. világi főjegyző. 5. Paoló Tosti: »Fohász« éneklí B a k o s Pálné hangversenyénekesnő, orgonán kíséri: M o c s k o n y i Gabriella zenetanárnő, 6. Ady: Isten közelében, szavalja Szabó Pál s. lelkész. 7. Gyülekezeti ének. — Perselyadományokat templomépitésre fordítja a nőszövetség.

A réti kulturteremben vasárnaphoz egy hétre, április 14-én délután fél 6-kor jótékonycélu műsoros estélyt rendeznek a Boda nővérek zenetanítványai-ból alakult kis filharmonikusok.

INNEN-ONNAN

(Az erdélyi magyarság — mint a Kiáltó Szóban olvastuk — naponta egy millió lei értékű szeszt fogyaszt el. Ez egy év alatt 365 millió lei pusztulást jelent. Képzeld el annak a regényes álomnak a megvalósulását, hogy az év egyharmadában lemondunk a szesz-italokról s az így félretett százmillió-leit közművelődési és egészségügyi célra adjuk. — Kulturházak, internátusok, kórházak épülnének belőle; nem lenne mezitlábás gyermek, nem lenne kezeletlen és gondozatlan tüdőbeteg. Nehány év alatt blztos alapokra helyezkednék sok megpróbáltatáson átment társadalmunk. »És ömlött az eső és eljött az árvíz és fujtak a szelek és beleütözköztek abba a házba, de nem dőlt össze, mert kősziklára épített.« (Máté ev. 7, 25.)

Amikor az alvó lelkiismeret felébred. Budapest környékén történt egy kis gyülekezetben. Egy öreg embert temettek, aki valamikor lemondott arról, hogy fiai az ő ősi hitében nevedjenek fel, átadta reverzállissal gyermekeit más egyháznak. Temetni hívták a református lelkészt. Volt a házban esküvő is, keresztelő is, de nem kellett az apák hitét követő lelkész szolgálata. De temetni elhívták. És felhangzott a gyászház udvarán az ősi Zsoltár s az evangélium üzenete. A lelkipásztor megállapította nyíltan, milyen fájó kötelesség ez számára, mert az elhunytal együtt itt a szent eklézsiát is temeti: »Fogjátok a bibliát, dobjátok a sirba, hantoljátok el vele, nincs arra már itt szükség, nincs aki olvassa.« És másnap reggel bekopogtatott a parókiára egy szép szál legény, az elhunyt fia. »Tiszteletes úr, nem dobtam a sirba az apám bibliáját. Szükség van még reá a háznál. Van aki lapozgassa. A kezembe veszem én. Azt jöttem bejelenteni, hogy visszatérek atyáim hitére.«

Uszó templom. Amerikában, Hudson-öböl mentén elszórt halászfalvak gőzhajót vásároltak s azt templommá alakították át. Az uszó-templom vasárnaponként 7 falu kikötőjében köt ki.

Kálvin könyvnyomda

Str. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félfévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

Kéttornyú templomunk

fundamentom-kövét száz esztendővel ezelőtt, 1835 április 13-án tették le nagyatyáink. Nagyjelentőségű lépés volt ez a második megalapítása után akkor már ötven évet ért református egyházközségnek, amely a régi

Magyarország leggazdagabb római katolikus püspökségének közvetlen szomszédságában egy félszázad alatt úgy megerősödött, hogy a Körös-partján épült templom nem volt képes befogadni hiveinek seregét, hanem az újvárosi részen is templom építésről kellett gondoskódnia. A debreceni nagytemplomhoz hasonlatos kéttornyú templom építéséhez 1835 április 13-án fogtak hozzá. Nagyjelentőségű ez a hozzáfogás azért is, mert az egyháznak ezt a monumentális nagy templomát teljesen a maga erejéből, hiveinek, a főként ipari munkából élő egyháztagnak anyagi támogatásából kellett felépítenie. Eszerint ez a templom is, mint minden magyar református templom, szegény emberek áldozatkészségét hirdeti.

Egyházközségünk nevezetes évfordulókat ért meg Isten kegyelméből. Az 1934-ik év egyházunk romjaiból feltámadásának 150-ik, az 1935. év pedig a török veszedelemnek 275-ik évfordulója. Ez évfordulót egyházközségünk egy könyv kiadásával ünne-

Fejedelmek, ha egymás között vannak.

Az egyik uralkodó fejedelem volt Salontán és vendégül látta a másik királyt, aki minden aranyánál fényesebb koronát viselt fején láthatatlanul, — más-különbén pedig segédszerkesztője volt a Divatképek című hetilapnak.

... A jegyző urnak sok volt a hivatalos dolga. Rengeteg ügyes-bajos ember jött be a nagy, fehérre meszelt szobába, mely jegyzői iroda, nappali s egyben a Pestről lerándult vendég szobája is volt. Merthogy nem nagy a királyi lak, melyet Salonta városa jegyzőjének adhatott. Keskeny, két meszelt szoba, hozzá konyha, — falusi szokás szerint nagyobb, mint a két szoba együtt. De jó az, ha így van. A két gyermek, Juliska, meg Laci legalább kergetőzhetett benne, míg édesanyjuk a tüzhely körül dolgozott. A jegyzőné asszony csak akkor szólt hátra a gyerekekhez, ha a játékot kissé hevesebbnek látta a kelletténél:

pelte meg, amely az egyház első százhárom esztendőre terjedő virágzókorát írja le. Ez az esztendő a kéttornyú templom fundamentom-köve lehelyezésének is jubiláris esztendeje. A gazdaságilag leszegényedett, gondok között élő egyházközség nem rendezhet fényes ünnepeket; csupán arra szorítkozhat, hogy ünnepeit bensőségessé, a lelkek ünnepévé tegye.

Virágvasárnapi ünneplésünk az újvárosi templomban fog lefolyni, ahol a délelőtti istentiszteleten a presbyterium is részt vesz. A lelkészi szolgálatot Kiss Károly velencei lelkész végzi, az ünnepi beszédet pedig dr. Thúry Kálmán főgondnok tartja.

Gyülekezetünk tagjait ez ünnepségre ez uton is hívogatjuk.

Esteli órákon: Hétfő: Máté 17, 1—12.

Kedd: Máté 21, 1—11.
Szerda: Máté 26, 1—16. Csütörtök: Máté 26, 17—35. Péntek: Máté 26, 36—61. Szombat: Máté 26, 62—75.

Esketés a nagyhéten és urvacsora-osztás napján csak akkor lehetséges, ha a házasulandó felek valamelyike halálos beteg.

Virágvasárnap egyuttal bünbánati vasárnap is. A husvéti urasztalára szánt adományok a lelkészi hivataloknál jelentendők be.

— Már megint nincs nyugovástok? Inkább nézzetek utána, hogy jön-e már Andris a felapritott fával?

Andris, — kocsis, hetes, külső és belső szolgál, nem mutatkozott. A gyerekek kinéztek az udvarra. Az udvar nagy volt, széles, tágas. Közepén a nagy eperfa, melynek lombjai most nem bólogattak, mint a »Családi kör«-ben. Szélcsend volt. Meleg nyári nap. Talán ilyen forró kánikulai nap lehetett az is, mikor Toldi Miklós, a vitézi munkától eltiltott, irigy bátyjától paraszti sorba leszorított Toldi felkapta az óriás rudat, úgy mutatta meg Laczfy ámuló seregének a Buda felé vezető utirányt.

Hanem Andris nem volt sehol. Pedig a fa kellett volna már. Tizenegy óra felé járt és nagy szegény az a háziasszonyra, ha pontosan tizenkettőkor asztalon nem párolog a leves. A jegyző ur, amilyen jámbor jó ember, amilyen gyöngéd férj, nem is szólana. De ki venné szívére, hogy az ilyen embert

OLASZI

Virágvasárnapi istentiszteletek sorrendje: d. e. 10 órakor Kiss Bertalan, este 6-kor és a Hegyen (Nagy P. István házánál) délután 3-kor Benedek Géza; az alsó körös-oldalon délután 3 órakor Magyar Sándor szolgál.

Nagypénteki istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este 6 órakor Eszenyei Béla legátus, a Hegyen (Nagy P. István házánál) délután 3 órakor Benedek Géza szolgál.

Áldozatkészség. A kórházi református betegek és a hegyen lakó reformátusok között ingyen kiosztandó vallásos nyomtatványokra N. N. 1000 leit.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Komsa János, Kun Erzsébet, Szalai János, Fehér Klára Mária. Temetés: Tóth Emma 1 éves, Babicsák Józsefné szül. Bagdi Irén 38 éves, Könyves János 82 éves.

A Kissötétágon működő vasárnapi-iskola ápr. 7-én szép ünnepség keretében mutatkozott be a környező hegyrészekről, sőt a fughiu-hegyről is összegyülekező 60—70 főnyi gyülekezet előtt. A kitarató munkának áldásos eredménye tárult fel a szülők és érdeklődők előtt, akik hálásan fogadták a vasárnapi iskola vezetőjének áldozatos munkáját, aki a télen a legnagyobb hóban is felfáradt a több kilométer távolságra eső helyre; amelyet úgy a városhoz, mint a Fughiu-hoz tartozó hegyen lakó gyermekek is örömmel látogatnak.

Dóczy né Berde Amál festőművésznő képzőművészeti kiállítása vasárnap délelőtt nyílik meg az Újságíró Klub nagytermében. A magyar reformátusság figyelmét felhívjuk e nagyjelentőségű kultúreseményre.

Ifj. Szentpály Gyulát a napokban avatták orvosdoktorrá. Ifju testvérünket szeretettel köszöntjük!

megvárakoztassa? Azonfelül meg a vendég, a pesti vendég?...

Most már a háziasszony is a gyerekek után ment, de Andrist csak nem látta ő sem. Helyette a vendég jött elő. A nagy kamrából deszkával el volt kerítve egy csendes kis zug, szépen kitakarítva, rendbehozva, csinosan tisztára meszelve. Itt a kis zug közepén mázolatlan, bakokon álló falusi asztal állt. A szomszéd, Száraz István eszkábálta össze, amiért jegyző uram oly szép leveleket irt az ő katonafiának, messze Stiriába.

Derék, jó asztal, szépen meglehetett irni rajta Toldit. Most is tele volt írásokkal, mert nyáron ez a kamrából elszakított rész volt a költő-király dolgozószobája.

Innen lépett ki a vendég, a másik költő-király. Mosolyogva, megelégedettségtől sugárzó arccal jött elő a dolgozóból. Megnézegette házigazdájá legujabb írásait, verseit, tanulmányait és amit ott látott, mind-

UJVÁROS

Virágvasárnapi istentiszteletek sorrendje: d. e. 10 órakor Kiss Károly, délután 6 órakor András Gusztáv. Össi-telepen délelőtt 9 és délután 3 órakor Osváth Ernő szolgál.

Nagypénteken: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, délután 6 órakor Nóbik József legátus, Össi-telepen délelőtt 9 és délután 3 órakor Osváth Ernő szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Vékony Magda 7 éves, Vasady Ferenc 79 éves.

Az össi-telepi imaházban virágvasárnap délután vallásos ünnepélyt tartanak, melyre az érdeklődő hittestvéreket szeretettel meghívják.

Az ujjvárosi református templom 100 éves fennállása alkalmából

az ujjvárosi Nőszövetség a Református Leánynevelő-Intézet dísztermében virágvasárnap, április 14-én, délután 6 órai kezdettel *ünnepélyt rendez.*

MŰSOR:

1. *Sulyok István püspök*, üdvözlő megnyitó szavai.
2. *Tabéry Géza*: A sajtó és a protestantizmus. Bevezető előadás.
3. *Hoszcieszlavszky Kázmér*: Régi műdalokat énekel.
4. *Dóczy né Berde Amál*: Erdély a művész szemében. Előadás.
5. *Händel-trió*. Előadja: Schmidt Béla kamarazenekara.
6. *Reményik Sándor* költeményeiből ad elő.
Szíves adakozást a *Református Jövő céljaira* szeretettel kérünk.

Áldozatkészség. Pogány missziói célokra: Székely Kató (186. sz. perselyben) 144 lei.

ennél jobban megdobogtatta szívét. Királyi palotánál ékebb hely volt ez a kis kamrából elkerített zugocska.

A vendég jókedvűen köszönt a háziasszonynak, aki nyugtalanul kérdezte tőle:

— Nem látta, Sándor, azt a haszontalan Andrist?

A vendég mosolyogva rázta fejét:

— Csak kora reggel láttam, a kert berenájánál beszélgetett Csőreg Julissal.

— Csőreg Julis a menyasszonya, — legyintett mérgesen is, megadással is a háziasszony. — Ez most már így lesz szüretig, míg meg nem tartják az esküvőt. Andrisnak mindenén jár az esze, csak a munkáján nem. Pedig egyébként derék, szorgalmas fiú.

A költő mosolygott.

— Mit mulasztott Andris? Hátha én is helyettesíteni tudnám egyben-másban?

— Ugyan ne tréfáljon, Sándor.

Árvaháznak. Nagy Lajos 20 lei. *Leányárvaházra* Simon Lajos 15. Balog Lajos 20 lei.

Ujvárosi templomi szőnyeg-vásárlásra: Szabó Sándor 100, Mercz Sándor 80, Popovits Gusztávné 80, Lázárnéni és tanítványai I—II. o. 100, Czirják Zsigmond 100, Fazekas Jánosné 50, Michis Lászlóné 50 lei.

Össi-telepi imaház részére: Bagi Sándor (95-sz. perselyben) 153 lei, Nagy Sándorné Össi-telep (133 sz. perselyben) 267 lei.

Virágvasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban Molnár Károly, délután 4 órakor Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és Csillagvároson délután 3 órakor Szennyessy József szolgál.

Nagypénteken: az imaházban: délelőtt 10 órakor Kiss Károly, délután 4 órakor Nóbik József legátus, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és Csillagvároson délután 3 órakor Szennyessy József szolgál.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Dobi Károly József. Temetés: Pápai Emilia özv. Bicsák Istvánné 69 éves, Zudor István 40 éves.

Áldozatkészség: Templomalapra, családi perselyekben: Kiss Károly 160, Rus Lászlóné 194, Ócsay Gyula 13. Babuczai István 111 Lei.

Ifjúsági könyvtárnak: Tapaszi Lajos 7 drb könyv, 40 kötettel pedig az ifjúság által rendezett kulturestély jövedelméből vétel útján gyarapodott.

Nőszövetség céljaira: Estélyek alkalmával: N. N. 20, Rollinger Vilmosné 20 Lei. Az ápr. 7-én rendezett teaestélyen a szükséges térszertaneműket, cukrot stb. adományozták: Somtelekán Józsefné,

— Nem tréfálok. Szívesen átveszem Andris dolgát s velem se lesz komámasszonynak több baja, bosszúsága, mint vele.

— Andrisnak fát kell vágni, — szolt közbe a kotnyeles Juliska.

— Fát vágni? — lelkesedett a vendég. — De hisz ez éppen nekem való. Hol a fejsze? Felapritok én akár egy öl fát is.

— De édes Sándor...

A vendég közelebb lépett a szabadkozó háziasszonyhoz.

— Kedves komámasszony, hiszen tudja, hogy szegény falusi fiu vagyok. Az édesanyámnak mindig én vágtam fel a főzéshez valót. Nekünk Andrisunk sem volt. Senkink sem volt. És én semmit sem csináltam olyan jókedvvel, még tán verset sem irtam olyan szívesen, mint, mikor otthon, hideg télen, vagy meleg nyárban fát vágtam a kamra előtt édesanyámnak. Komámasszony, ha jó akar hozzám lenni, engedje meg nekem. Édesanyámra gondolok addig, míg a fát aprózom.

Nagy Elemérné, Chavat Lászlóné, Hetz Ferencné, Kiss Károlyné, Papp Irénke, Balogh Károlyné, Gábrisné, Röff Józsefné, özv. Sziebert Emilné, Szűcs Lajosné, Molnár Gyözőné, Ujlaky Károlyné, Nagy Bálintné, Boros Imréné, Matkó nővérek, Ópálné, Kiss Sándorné, özv. Fekete Sándorné, Josa Károlyné, Magyar Mihályné, Dancse Lukácsné, Szilvássy Istvánné, Volentik Endréné, Rus Lászlóné, Varga Ferencné, Bartha Jánosné, Dobák Gyözőné, Sólyom Istvánné, Sáfrány Jánosné. Az adakozóknak a kellemes műsor számait szolgáltató minden szereplőnek, különösen pedig az uri-zenekar tagjainak, ezuton is hálás köszönetet mond a Nőszövetség.

Nőszövetségünk folyó hó 18-án csütörtökön, tekintettei a nagyhétre, szokásos heti munkadélutánját nem tartja meg.

Gyermekistentiszteletet tartunk virágvasárnap délután 4 órakor az imaházban, melyen a gyermekek szavalatain és énekszámain kívül, előadást fog tartani: Papp Emma vallástanítónő.

Virágvasárnapi istentiszteletek sorrendje: d. e. 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4-kor és az Élőtelepen délelőtt 10 órakor Szabó Pál szolgál.

Nagypénteken: délelőtt 10 órakor Nóbik József legátus, délután 4-kor Eszenyei Béla legátus szolgál.

Gyermek-istentiszteletet tartunk a Réten, Nagypénteken délután 4 órakor a rendes istentisztelet keretében. »A golgota« cimen tart előadást Dézsi Lászlóné vas. isk. tanítónő. A gyermekek szavalatokat és énekszámokat adnak elő.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Temetés: Tóth Gyula 3 éves, Boczonyi Mária 29 éves, Geszti Mihály 104 éves, Bónizs János 30 éves, Hajdu Mihály 24 éves, Marzsú Sándor 58 éves.

És választ sem várva, hangosan kiáltott rá a két gyerekre:

— Szaporán, hé, mutassátok meg, hol tartja Andris a fejszét.

A két gyerek már rohant, hangos jókedvvel, kacagva, de Juliska a kamra ajtaja előtt megállt.

— Megmutatjuk, de előbb Sándor bácsi mondja el azt a verset, amit tegnap este Lacinak mondott.

És a pesti szerkesztő csakugyan nem kapta meg addig a baltát, amíg végig nem mondta újra a kiöntött ürgéről szóló verset, melyet Arany Lacinak írt.

Nem telt el egy fertályóra, hatalmas aprófatómeg volt a tűzhely mellett. A háziasszony pironkodva, restelkedve köszönte és kérte a vendéget, hagyja már abba a favágást. De a szerkesztő ur úgy fel volt lelkesedve és úgy dolgozott, mintha soha egyéb feladata nem lett volna...

Igy lett készen pontosan a két költő-király ebédje.

Áldozatkészség: Réti templom-alapra: Özv. Felvinczi Józsefné 271, Décsi Jánosné 102, Papp István 200, Pákozdi Márton 319, Kasoly József 160, Csordás Etel 200. Az Élő-telepi imaház ablakaira özv. Fekete Józsefné függönyt készített. — Geszti Mihály temetési költségeire: A réti nő és férfiszövetségek 250 leit.

•Adventi és böjti« esték előadás sorozataikat virágvasárnap délután 5 órakor fejezik be dr Szabó Lajos lelkész és Szabó Pál s. lelkész, a réti kultúrteremben.

Meghalt Geszti Mihály az utolsó 48-as honvéd. Itt akart meghalni, hol hős tábornoka Nagy Sándor élt. A Havassy-kápolnától temették nagy részvét mellett az öreg 104 esztendő katonát, aki koldulással tengette nyomoruságos életét. Koporsója felett dr Szabó Lajos lelkész hirdette (II. Tim. 4. r. 7—8 v.) az örökélet evangéliumát. Legyen pihenése csendes és nemes harca után nyerje el az igazságnak koronáját!

A réti nőszövetség vasárnapi templomi ünnepe igen szépen sikerült és mély hatást tett a hallgatókra. Kiss Bertalan lelkész lelkes, szép biblia-magyarazata, dr Soós István tartalomban gazdag érdekes előadása, Bakos Pálné gyönyörű énekszám, Mocskonyi Gabi művészi orgonajátéka és a Sztárai kórus kedves éneke, melyet Soós András vezényelt, mind-mind felejthetetlen lelki élményt nyújtottak. Az egybegyűlt hívek serege azzal a szent fogadalommal távozott, hogy a hallottak nemcsak hallgatói, de kívül az életben megtartói, ápolói, cselekvői lesznek.

ÁRVAHÁZUNK.

Szétszórtságban lakó református testvéreink is tudnak árváinkról s gondolnak rájuk.

A leş-i misszióban élő hívek adományát Hodor István lelkész e szavakkal juttatta el: »jól esik, ha ennyivel is segíthetünk az árvákon«.

Adományok az Árvaháznak:

Józsa Károlyné egy fél kgr. paprika és gyűjtés útján 5 kgr. cukor, Incze Andrásné 5 kgr. hus, Szentpály Gyuláné 5 kgr. bab és 31 drb. tojás, özv. Tarr Istvánné 100, dr Sarkady Sándor 100 Lei.

Koszorúmegváltás címén: Sulyok Istvánné elhunytakor a püspöki hivatal tisztviselői a ref. árvaháznak 500 Lei.

Február 2. váltsága címen: Vajna Jenő 100, Fábián Józsefné 30 Lei.

Ágvalapítvány növelésére: Özv. Gál Szabó Istvánné férje halála évfordulóján 500 Lei.

Vidékről: Dr Ujfalussy Sándor (Aleşd) 150, Leş-i missziói egyház szórványában lakók 130 Lei.

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

INNEN-ONNAN

A német protestáns egyház helyzete még mindig zavaros. Késégtelen, hogy üdvös cél a tartományi és városi részekre szaggatott német egyház helyébe egységes német birodalmi evangélikus egyház felállítása, de annak nem az erőszak, hanem a szeretet eszközeivel kellene megvalósíthatnia. A felkavart szenvedélyek az egyházi élet nagymérvű megújulását idézték elő. A hívek komolyabban veszik az egyházat, érte áldozatokat hoznak; bámulattal tekintenek a lelkészekre, akik meggyőződésükért nem rettennek meg a börtöntől sem. Az egyház hitele nagyott nőtt, fontosságát, életalakító erejét fel- és megismerték.

Tanyamisszió. Érdekes és szép eredményekkel jár az az akció, amely az utóbbi időkben indult meg a magyarországi tiszáninneri egyházkerület területén fekvő Bodroglóközben, a régen elhanyagolt tanyák népének lelkigondozására, ahol kihasználva a pásztor nélküli állapotokat, a szekta-veszedelem öltött nagyobb méreteket. Külön missziói lelkészt bíztak meg a tanyáknak és szórványaiknak gondozásával, aki még ügyesen szerkesztett, sokszorosított Híradót is ad ki az egyházhoz való öntudatos ragaszkodás fokozására. A tanyamisszió 14 tanyán folyik s 455 lélekből áll egy tanya-gyülekezet. Ennek már van gyülekezeti háza is és most templomépítésre törek-szenek buzgó tagjai. Van a tanyaegyházak kölcsönkönyvtára, iratterjesztése s megindult az akció a tanyai gyülekezet tagjainak ingyen vallásos olvasni-valóval való ellátására. A tanyaegyház életrelendülése a környező gyülekezetekre is jótékony hatással van. A múlt karácsonykor már a többi tanyák népe is nagy számban sereglett a környéken levő egyházak templomaiba. Az eredmény az, hogy a szekták ellen védtelenül állott tanyákon ma egyetlen szektárius sincsen.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Aurel Lazar út.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán- és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcalnosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árával.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

DEBRECENI REF. FŐISKOLA
KÖZLÖNYE

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

EGYHÁZI BESZÉD

az ujjvárosi kéttornyú templom alapkőleté-
lének 100 éves évfordulóján.

1935 április 14-én elmondta:
KISS KÁROLY u.-velencei lelkész.

Alapige: Lukács 19—46.
„Mevan írva: Az én há-
zam imádságnak háza, ti
pedig azt latroknak bar-
langjává tettétek.”

Ker. Gy. I. K. T.! A hétköznapi élet gondja, szegénysége, megalázó gyötrelmei és vívódásai között mégis csak ad nekünk mennyei jó Atyánk 1—1 pihentető, felüdítő ünnepi órát is!... *Virágvasárnap*, — mint Idvezítő Urunk földi életének emberi tekintetünk szerint legragyogóbb diadalmi napja, — már magában véve is minden igaz keresztyénnek kedves, szép ünnepe; de még kedvesebbé, bensőségesebbé teszi azt ezuttal előttünk — váradi reformátusok előtt — az a körülmény, hogy egy ilyen szép tavaszi napon, tegnap volt 100 éve — 1835 április 13-án tétetett le, — mint egykoru feljegyzés

mondja: »számos jelenvolt sokaság jelenlétében« — alapkőve ennek a templomnak, melynek falai közt ünnepszentelésre ma itt összejöttünk. Az alapkövet letette Borosjenői Tisza Lajos főgondnok neje: Teleky Juliánna, alkalmi beszédet tartott: Zilahi József váradi lelkész, Ámós pr. 911. alapján: »Azon napon felemelem a Dávid leomlott sátorát és kijavított repedéseit és felemelem omladékait és megépítem azt, mint volt hajdanán!« ... Bár nagy buzgalommal folyt az építés, de a következő 1836. évben kiűtött nagy tűzvész különösen e városrész lakosainak nagy anyagi kárt okozván, félbemaradt 1840-ig, midőn újból megkezdett s 1853-ban bevégeztetett.»

Nagykegyelmű Isten, mennyei jó Atyánk! kinek Szentlelked ajándékából és a te szent háznak forró szerelméből vették a mi dicső elődeink — 100 évvel ezelőtt élt őseink azt a tántorithatatlan erős hitet, azt a hősi buzgóságot, amellyel fáradtságot nem ismerve, áldozatot nem kimélve, anyaszentegyházunk s kálvinista magyar fajunk védelmére — erős bástyaként megépítették s drága örökségül ránk hagyták e templomot, — miként az ő erőtlenségükben megdicsőítetted egykor kegyelmedet: áldj meg, szentelj meg minket is, hogy lehessünk a hitbuzgó

Kéttornyú templomunk építésének története.

Részlet Sulyok István püspök, ujjvárosi paróchiális lelkész 1895-ben készült kéziratából.

... A nagyváradi-ujjjvárosi templom Nagy-Teleky-utcára néző homlokzatába illesztett vörös márvány emlékkövön ez a felírás olvasható: »E szent ház alapját A Helv. Hitv. N. Váradi Egyház letette MDCCCXXXV. ápril. 13-kán. Külsőleg bevégezte MDCCCLIII.«

A templom keletkezésének története azonban egy pár évvel elébbre nyulik vissza.

Körülbelül 23 esztendő küzdelmes munkája hozta létre magát a templomot; a két torony pedig jóval későbbi keletű.

Az 1831 november 27-iki gyűlésre beadott kérvényre a városban lakó presbiterek a hívek nevében azt adják elő, hogy több év óta feltett szándékhoz képest néh. Pataki Jánosné német-utcai háza és telkében 10.700 frton sikerült oly fundust szerezniök, amelyen előbb csak leányiskolát, később pedig, —

ha módjuk lesz benne, — templomot is építsenek. »Hogy pedig ezáltal az ekléziában néminemű szakadást csinálni ne látszassanak«, — ezt jóváhagyás végett azon kérelem kapcsán terjesztik be, hogy az egyház német-utcai iskoláját eladván, annak árát ide fordítsa; míg a fennmaradt összeg letörlesztéséről magok gondoskodnak, fizetvén emellett az egyházi adót is.

Az egyházi gyűlés nemcsak tudomásul vette a helybeli hívek buzgó áldozatkészségét, hanem a kért iskolahelyiség eladásába is minden nehézség nélkül beleegyezett, azt kötvén ki csupán, hogy a megvett fundus eklézsia-tulajdonnak tekintessék. A vételár gyorsabb lefizetése céljából pedig önkéntes adakozásra hívja a többi városrészben lakó híveket is.

De alig telt el néhány hónap, a városi hívek közül némelyek már annak az óhajnak adtak kifejezést, hogy a »Funduson levő Grannarium oratoriumnak fordítódna«, melyben legalább vasárnaponként az öregek és a nyomorultak részére istenisztelet tartatnék.

E kéréssel szemben, főképen az akkori főgondnok: Tisza Lajos indítványa folytán, határozottan ta-

elődöknek méltó utódai, Tenéked igaz gyermekeid! Áldd meg, szenteld meg e templomi órát, hogy szolgáljon ez dicsőségedre, lelkünk épülésére.

K. T.! A mai napon, virágvasárnapon diadalmenetben látjuk bevonulni Jézust Jeruzsálembe. A szent városnak ünnepi díszbe öltözött népe abban a reményben, hogy akit régóta várt, ime megérkezett, mint királyt fogadja s üdvözli őt, zöld galyakat hint utjára, ruháit teregeti léptei előtt, hogy szent lábai ne is érintsék a föld szennyes porát, mások ismét az Erő és Nagyság jelvényeit, pálmaágakat lengetnek feléje és szórnak utjára és millió ajak kéri a magasságos Isten áldását és segítségét a dávidi dicső országot elhozó királynak: »Hozsánna!« azaz »Légy segítségül Isten a Dávid fiának; légy segítségül Isten a magasságban!« Valóban K. T.! ha valaki csak e mai napnak színes történetét nézné, könnyen azt hihetné, hogy ime, betelt hát a prófétai jóslat: »elközelített a mennyeknek országa!« Imé, beteljesült: »Örülj Sion, örülj Jeruzsálem! Imé, a te királyod jö! Igaz és szabadító Ő, szegény és számárháton ülő! Igen! Azt hihetné, hogy egyenesen a királyi palotába megy, hogy — mint Dávid fia — elfoglalja őseinek trónját! De nem! Jézus elfogadja ugyan népe hódolatát, mert még egy utolsó kísérletet akar tenni annak bizonyítására, hogy Ő csakugyan amaz eleve megígért Messiás, kiből elközelt e földre az Isten országa, de nem akarja népét egy pillanatig sem balga hiedelmében földhöz ragadt váradalmában megerősíteni; azért hiven és következetesen eddigi magatartásához, viselkedésével, cselekedeteivel minden ékesszólásnál meggyőzőbb erővel tudtára adja, hogy Ő király ugyan, de nem földi király, hanem a lelkeket megváltó és megszentelő s az egész emberiséget meghódítani akaró Istenországának királya! Mint ilyen, nem a földi királyok palotájába, hanem királyok királyának hazába — a templomba siet! Ám, amit ott látott, hallott, az egyszerre összetöri

gadó állást foglalt el az egyházi gyűlés: kimondván, hogy mindaddig, míg a felek ára letörlesztve nem lesz, a funduson található épületek és így az iskola kivételével a magtár is haszonbérbe fognak adni.

Ez az elutasító határozat a váradiaknak nem tetszván, mindent elkövettek, hogy a magtár bérbeadását megakadályozzák. Gyűléseket tartanak, amelyen elszakadásra célzó végzéseket hoznak, sőt ügyük támogatása végett az egyházkerületre is folyamodnak.

Az egyházkerület a kérvényt azzal a meghagyással küldte a traktushoz, hogy idevonatkozólag a nagyváradai egyházgyűlés felvilágosítását kérje be. A kívánt felvilágosítás csakhamar meg is adatott, ismételvén, hogy a fundus terhe letörlesztéséig ez a kérdés függőben marad; majd azután »maga ez a váradai eklésia fog gondoskodni, hogy a funduson templom építessék.«

Igy tehát a nagyváradiaknak meg volt adva a remény, hogy a kedvezőbb anyagi helyzet beálltával, óhajításuk valósulni fog. De a csendes várakozás nem sokáig tartott. A kedélyeket újabb ellentétek kavarták fel. Mig egyfelől az egyházgyűlés a funduson levő 4000 fr. tehernek az egyház általi elvállá-

lelkében az ünnepi fogadtatás minden örömét, várását s a fájdalom forrásait nyitja meg népe jövőjéért aggódó szívében! Fájdalommal látja, hogy áldozatos magvetésének milyen kevés a látható eredménye! Mily kevés azoknak a száma, kiknél az elhintett magvak jó talajba hulltak s gyümölcsöt érleltek! Mily kevés azoknak a száma, akik a templomba valóban imádkozni járnak, a legtöbben sivar lelkük haszonlesését akarják itt kielégíteni, galambárosok, pénzváltók üzik szennyes mesterségüket. Látva Jézus a vásári sokaságot: a haszonra éhes árusokat, az áldozati állatok: ökrök, bikák, üszök, juhok és bárányok sokaságát, a galambokat, gerlicéket s egyéb madarakat, busulásában szent haragra gerjed, vevé a fegyelem ostorát s Isten házából kiméletlenül ki-korbácsolá a bünt!«

K. T.! Kik talán önelégült lélekkel gondoltok most arra, hogy mi, kik Isten kegyelméből már az Úr által megtisztított templomban, lélekben és igazságban imádjuk az Istent, ily durva bűnökkel nem fertőztetjük meg az imádságnak házát: mernétek-e azt állítani, hogy mi már tökéletesek volnánk templomaink rendeltetészerű felhasználásában?! Mernétek-e kétségbevonni, hogy Istennek a templomban, — a templom által nyújtott áldásaival még távolról sincs arányban vallásos és erkölcsi életünk tisztasága és bensősége?! Legyen azért ünnepi elmélkedésünk tárgya ma a templom: 1. melynek rendeltetése, hogy imádságnak háza legyen; 2. sorsa, hogy bűnök barlangjává tesszük!

I.

A templom Istennek, imádságnak háza, nem olyan értelemben, mintha csupán a templomban és másutt nem lehetne imádkozni, hiszen a mindenütt jelenvaló Isten, mindenütt meghallgatja és kedvesen veszi az igaz hitből, tiszta szívből, Jézus nevében mondott imádságot; hanem abban az értelemben,

lását ridegen megtagadta, habár a váradiaik kérelme jogos volt, mert a fundus eklésiai tulajdon lett és az nagyváradai hívek anyagi erejét az »Imádság-házra« kívánatos költség előteremtése vette igénybe: addig másfelől a többi városrészből nagyon lanyhán adományozgattak, sőt a begyűlt adomány egy részét is más célokra fordították. Mindezek ismét odáig juttatták a dolgot, hogy a nagyváradiaik ismét az egyházkerületnél zörgetnek és a gyűlésre megbízottakat küldenek.

Hogy az ügy elmérgesedése folytán az alig fél-százados nagyváradai egyház léte, virágzása kockára ne tétessék, az egyházkerület Szoboszlai Papp István generális notáriust és esperest, Érkeserű Fráter Mihály segédgondnokot küldi a helyzet tisztázása végett Nagyváradra. A küldöttek elnöklete alatt 1833 május 12. tartott gyűlésen Szoboszlainak szép és hatásos beszéde a kívánt eredményt idézte elő. A nagyváradiaikkal szemben eddig, nem mindig indokoltan tanusított, merev magatartásából az egyházi gyűlés nagyon sokat engedett. Kimondta, hogy az eklésia a fundus terhet átveszi s mivel a nagyváradiaik az Imádság-ház építésére irányuló kívánalma

hogy a templom az a hely, ahol legközvetlenebbül és legmelegebben érezzük az Isten dicsőséges jelenlétét; a templom az a hely, ahol az Isten után vágyódó lelkek épen legszentebb és legmagasztosabb érzelmeiknek kifejezésénél: Isten nevének magasztalásánál, segítségül hívásánál, hívő társaikkal közösen járhatnak el. És ki ne tudná, ki ne érezné, mennyi buzdító és felemelő erő, mennyi áldás van e szent közösségben?! Minden alkalommal boldogan tapasztaljuk, itt az énekíró szavainak igazságát:

„Mily nagy boldogság az nekünk, Hogy itt te elődbe gyűlhetünk;
S egyesített szívvel veled, Égi Atyánk! itt beszélhetünk;
Magánosok imádsága, Lelkesülhet bár buzgósággal,
De együttes tiszteletünk. Felülmulja azt méltósággal.“

(93 d. 2. v.)

És felülmulja az imádság bővebben áradó áldásaiban. »Az imádság az a csatorna, melyen át Istennek áldásai, éltető erői reánk kiáradnak« (Ravasz.) Ami testi életünk számára a levegő, a hálnak a víz, virágnak a napsugár, az az emberi léleknek az imádság, nem élhetünk nélküle. Az emberre nézve nincs semmi természetesebb, semmi általánosabb, semmi, ami alól kevésbé vonhatná ki magát, mint az imádság. Mióta ember él e földön, mindig imádkozott és a legutolsó ember szívének végső dobbanása is az ima áthitában szárnyal majd ég felé. Amint Isten az ő igéjében száll alá miközben s adja tudunkra akaratát, úgy mi imádságunkban emelkedhetünk fel trónja zsámolyához s rebeghetjük el mindazt, ami testi és lelki életünket érdekli, mindennemű vágyainkat és szükségünket. Imádságainkban bensőleg mintegy átadjuk magunkat Istennek, lerázva lelkünkrol a földiség porát, elhagyva a külső életnek nyugtalan-ságát, zaját és larmáját, e mulandóság világából átlépünk mintegy az örökkévalóság világába és annak éltető, tiszta levegőjét szívhatjuk (Ludhart). Az örökkévaló világ, vagyis Istennek a világa pedig a békes-

helyes és igazságos, amennyiben az egy templom, főleg ünnepeken a megszaporodott híveket befogadni nem képes, tehát annak építéséhez annál inkább hozzákezdnek, mert ezáltal a híveknek fokozottabb áldozatkészségeit reáélik. Mielőtt az új templom építéséhez hozzákezdtek volna, a nagyváradiak a grannáriumnak saját költségükön való átalakítását többször megsürgették. De hogy az átalakítás tényleg megtörtént-e, az egyházi gyűlések jegyzőkönyvéből nem tűnik ki. Valószínűleg nem, mert a későbbi végzések már az »Imádság-ház« hová építésével foglalkoznak, kimondván, hogy a funduson levő grannárium elbontatván, a kikerülendő téglák az építendő templom fundamentumába fordítassék. Ezenkívül az építendő templom tervrajzait is bemutatják, kivitelre a Szász József, megyei főmérnök tervét ajánlván. Az új templom ügye a következő 1835-ik esztendő elején már annyira haladt, hogy a márciusi gyűlésben Tisza Lajos főgondnok a templom építésének megkezdése iránt előterjesztést tehetett, mivel elegendő pénz és anyag áll rendelkezésre. Az alapkövetés április hó 13-án csakugyan le is tétetett; megjegy-zvén, hogy az eredeti terv megváltoztatva lett, amennyiben egy torony helyett napkelet és napnyu-

ségnek, erőnek, igazságának, jóságának, szentségnek világa. Ezekben gyarapodik hát az, aki imádkozik. Igen! »a nagy ajándék, mit Isten az imádságban ad nekünk, ő maga.« És ti sohasem tapasztaltátok volna még az imádság gazdag áldásait?! Nem tapasztaltátok volna, hogy a földi gondok, fájdalmak, aggodalmak terhétől, vagy a büntudattól felzaklatott lélek mint csendesül le a buzgó imádkozásban?! Benső viharai, zivatarai mint hallgatnak el, — a gondok nyugtalanosságai, — a szenvedések és örömök aggodalmi, mint némulnak meg?! Sohasem éreztétek volna még azt a mindennél drágább békeséget, mely áldólag terjeszti ki szárnyait az imádkozásban megnyugtató lélek felett?! Nem éreztétek volna, mint fakad számunkra, föld gyarló fiai számára e békeségből új életerő, új életöröm?! »Valamint a magas hegyek üdítő levegője felrissziti, felvillanyozza, mintegy újjászüli testünket, épügy, az imádság szárnyain Istenhez emelkedett lélek felrisszülve, megedződve, új életkedvvel eltelve tér vissza ismét a földre, hogy új örömmel, reménységgel, bátran és nyugodtan kezdjen újból az élet nehéz feladatainak, kötelességeinek teljesítéséhez, terhei és fájdalmai hordozásához, de úgy, hogy lelki élete imádságos élet marad a munka közben is!« (Ludhart.)

Igen! A templom imádságnak háza! És bár mindenütt lehet és mindenütt kell imádkozni, az imádkozásnak legméltóbb helye a templom. És bár az imádkozás állandó magatartása a keresztyén embernek, de ezt a célt nem hátráltatja, sőt hathatósan szolgálja a templomi imádság és maga a templom.

II.

Mily rut hálátlanság, szájalomra méltó lelki vakság volna hát tőlünk, ha Istennek e nagy kegyelmi ajándékát méltóképen meg nem becsülnénk?! Pedig vajjon megbecsüljük-e?! Vajjon, ha az a Je-

gat felől kettő emelése mondatott ki, mivel kevéssel kerül többbe, az egy külön falra rakottnál, az összesség pedig a templom épületével kedvezőbb arányban fog lenni.

A tulajdonképeni építés azonban ez évi július hó 21-én vette kezdetét s oly arányban folyt, hogy szeptemberben már a föld színén felül egy ölnyi magasan állanak a falak. De ekkorra a »kasszába be-
folyt pénz és önként ajánlott materialék is mind elkelték.« Gondoskodni kellett azért újabb bevételi forrásról. Az egyházkerület engedélye folytán a békesbányai, érmeliéki, debreceni, kunsági egyházme-
gyékben, valamint a sárréti egyházakban könyör-
adomány-gyűjtés végett az egyház küldöttei meg-
jelentek.

Igen természetes, hogy a pénz és anyagihiány, ugyszintén a bekövetkezett őszi idő miatt az építkezés erre az évre már beszüntetve lett. De annál lázasabban működött az építető-bizottság, hogy a tavasz nyíltával a munka továbbfolytatását lehetővé tegye. Egyebek között javasolja az egyháznak, hogy a tégliát maga égettesse, a szükséges írtát maga állítsa elő, a hívek ne csak pénzt, hanem birt is adományozzanak.

ruzsálembe bevonuló, templomot tisztító, nagy király megjelenne ma itt közöttünk, betérne e mi templomunkba is és — áldott magvetésének gyümölcsét keresve, — eljárna ennek padosrai között, — s szívek és vesék rejtekeiben olvasni tudó tekintetét egyen egyen mindnyájunkon végighordozná, nem kellene-e ma is, ellenünk is, szent haraggal ostort ragadnia s bünt gyűlölő keservében ekként kiáltania: »Az én házam imádságnak háza, ti pedig azt latroknak barlangjává tettétek!?»

Bármily döbbenetes, fájdalmasan szégyenletes is ránk nézve ez az elgondolás, nem kell-e alázatos töredelemmel bevallanunk T.! hogy — bár más formában jelentkező, de ide, a templomba is behozott vétkeinkkel, — e szenthely méltóságához, rendeltetéséhez nem illő gondolatainkkal, érzelmeinkkel mi is rászolgálunk bizony az Ur kárhóztató ítéletére?! Ime, imádságainknak, igehirdetésünknek, egész Isteniszteletünknek Isten dicsősége szolgálatában kellene lennie és nem — épen ellenkezőleg — a magunk önző és legtöbbször anyagi érdekeinek, kicsinyes vágyainak, szülőkörű és elfogult törekvéseinek szolgálatába állítjuk-e azokat?! Nem arra szolgálunk-e imádságaink, hogy a mi gyarló, sőt legtöbbször bünnös elgondolásunk és akaratumk érvényesülését kérjük. Nem parancsoljuk rá Istenre: Uram! én ezt szeretném! Óh add meg nekem!... Uram! meg kell adnod! »Nem bocsátlak el addig Tégedet, míg meg nem áldasz engemet!«

Innen a sok meg nem hallgatott imádság, a sok keserű csalódás az imádság hatékonyságában; innen a sok elkedvetlenedés az imádkozástól!

És vajjon embertársainkhoz való viszonylatunkban valósítjuk-e már legalább e szent helyen, legalább az imádkozásnak órájában, hivatásunk szerint, az Úr által méltán elvárt mértékben, a szeretetnek

Az 1836-ik év azonban, mely a nagy tűzvész miatt már azáltal is tetemes kárt okozott az egyháznak, hogy a behordott 100.000 téglá egy jó része elkallódott, egyáltalában nem volt kedvező a templomépítésére. Az esztendőnek a fele is eltelt és a munkához még mindig nem fogtak hozzá. Az építető-pénztár üresen állott, sőt a gyűjtésnek sem volt óhajtott eredménye. Megtörtént az is, hogy az egyház küldötteit Tur városából vason kísérték haza, mert a begyűlt pénzt elvesztegették. A meglévő anyagot végre is csak úgy tudták beépíteni, hogy Hodossi Miklós főjegyzőtől kaptak 1000 frtot kölcsön négy hónapra kamatmentesen.

Az 1837—1840. esztendő közötti idő ismét úgy röpül el, hogy a templomfalába egyetlen darab téglá sem illesztetik be. Hiányzik a mozgatóerő: a pénz Hívünk mindent elkövetnek, hogy a legmesszebbmenő áldozattal tőkét gyűjtsenek. S főlemelő, hogy nemes céljaikban még a nem hitsorsosok is önzetlenül segítőkészet nyújtanak. Jó példával maga a nemes város megy elől, mely újból és újból elégíti ki a téglaszükségletet. Megnyerik a helytartótanács engedélyét is országos segély gyűjtésére.

E szívós és csüggedést nem ismerő kitartásnak

királyi parancsát: »Szeresd felebarátodat, mint magadat?!« Méltán hangzik-e ajkunkról az ének:

»Szegény, gazdag, kicsiny és nagy, úr és szolgál, tudós, tudatlan mind Istennek gyermekei, itt nincs különbség szent templomodban.« Nem kél-e irigység, gyűlölség nemtelen érzete gyakorta szívében, midőn nálunk szerencsésebb, boldogabb testvéreinkre esik tekintetünk?! Nem nézzük-e le önigazult kevélységünk, erényekben gazdagnak vélt életünk képzelt magaslatáról, szigoruan ítélő tekintettel a bünein bánkódó alázatos publikánust?! Nem nézzük-e le, nem vetjük-e meg a nálunk szegényebbet, szerencsétlenebbet, vagy alacsonyabb sorsut?! Tudunk-e imádkozni ellenségeinkért, tudjuk-e áldani azokat, kik minket átkoznak?! Tudunk-e jót tenni mindenkivel, nemcsak a mi hitünknek cselédeivel, nemcsak azokkal, kik minket szeretnek, hanem azokkal is, akik minket háborgatnak és kergetnek?! Vagyunk-e már Istenünknek, mennyei Atyánknak méltó fiai és leányai, az érettünk önmagát áldozó Ur Jézus Krisztusnak igaz követői?!

Félek, óh igen félek T., hogy a szigorú igazság mérlegén mi is könnyűnek találatnánk, félek, mert míg ajkainkon az Urnak szent nevét hordozzuk, szíveinkben tőle eltávolodott, törvényeivel ellentétes érzelmek s indulatok lakoznak, melyekkel nem állhatunk meg az Ő színe előtt, melyekkel könyörgéseinket képmutatássá, az imádságházát büneink barlangjává tesszük.

De áldott legyen az isteni kegyelem, mely méltatlan voltunkban sem szűnik meg jöltenni mivélünk, nem szűnik meg minket megtérésre hívni!

Ime, ez a mai nap virágvasárnap, a templomtisztítás megrázó jelenetével, Idvezítő Urunk minket is vádoló komoly intelmével, a 100 éves évforduló őseink lángoló templomszeretetének áldott emlékével mind-mind hatalmas indítás, lelkesítés és szent

köszönhető, hogy 1842 július 3-iki gyűlésen már afőlött folyik a tanácskozás, vajon a templom párkányzatát termésköböl, vagy vasra helyezett téglából rakassák-e?

S ha ez esztendőben nem is, de 1843 folyamán megérte az egyház, hogy az új templom falai a tervezett szerinti magasságban fölépítve voltak. Most már a fedélzet felállításán volt a sor. A pénztári készlet még a Szász József mérnök által tett olcsóbb ajánlatot sem bírhatta el.

Tehát újabb adakozásokra, önkéntesen elvállalt munkákra volt szükség, hogy a falak lehetőleg mielőbb tető alá kerüljenek.

Hogy mily erős volt a lelkesültség, semmi sem mutatja jobban, mint az a körülmény, hogy az 1844. év július 9-én pusztá falak között megtartott első istenisztelet alkalmával a perselyekben 492 frt. gyűlt be.

Az áldozatkészség továbbfokozásának szünetelni nem szabad, mert az egyik nagyobb munkát még véget sem ért, már következett a másik. Így a tetőzettel csaknem egyidejűleg gondoskodni kellett a belső felszerelésekről: az asztalos, lakatos, üvegesmunkák létesítéséről. Lassan-lassan ebben is célt ér-

elkötelezés benső emberünknek lelki templomunknak, szívünknek megvizsgálására és megtisztítására. Azért ma, »ha az Urnak szavát, lelkiismeretekben megcsendülni halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket!« Hirdetett igéjének tükrében lássátok meg, ismerjétek meg, bánjatok és gyűlöljétek meg minden bűneiteket, melyekkel megfertőztetnétek az imádság házáat, teljes erővel elhagyni igyekezzetek azokat! Mossátok tisztára szíveiteket az őszinte bűnbánat forró-könynyeivel, isteni testvérünk büntörlő vérének drága érdemével, hogy ennek utána megtisztult szívből zengjen itt az ének, buzogjon az imádság szava, hogy ekként a templom ama 100 évvel ezelőtt köből csinált templom, ép úgy, mint ama másik itt bent: az emberi szív temploma, a hívő kebel s a hívő szíveknek láthatatlan közössége: az anyaszentegyház, melyben Ő maga óhajt lakozni, — egyik, mint másik — legyen valóban az Urnak az Ő szentlelkének szentelve. Legyen e kőtemplom s minden emberi szív Istennek hajléka, imádságnak háza! Akkor eljő, biztonnyal eljő templomába az Ur, ki lakozik mi közöttünk »S élünk többé nem mi, hanem él mibennünk a Krisztus.« Ámen.

Kéttornyú templomunk százados ünnepségét

virágvasárnap tartottuk meg. A presbyterium tagjai már háromnegyed tíz órakor egybegyülekeztek a tanácsteremben, ahonnan a harmadik harangzugás alatt a Püspök és Főgondnok vezetésével vonultak be a templomba. A négy lekipásztor a papiszékben, a főgondnok és a presbyterek a férfiak oldalán fenn tartott első padokban foglaltak helyet. Ugyanezen idő alatt érkezett be a templomba a nőszövetség is. A népes gyülekezet ajkán buzgóságosan zendült fel az ének: »A Sionnak hegyén Úr Isten, Tiéd a dicséret!«

tek, úgy, hogy 1848 május 21-én már aziránt kérényeztek a nagyváradai hívek, hogy az új templomban mindennap kétszer tartsanak isteniszteletet és egy másik rendes lelkészt is válasszanak.

De a templomnak belső és külső teljes berendezése nem elébb, csak 1853. év folyamán éretett el.

Ezidőtől kezdve majdnem két évtizedig a tornyok felépítésére még csak gondolni sem igen lehetett. Az építési munkálatoknak elejtett fonálát az 1870-ik évi tárgyalások vették fel ismét, de amelyeket nem kevésbé zavart az a körülmény, hogy a templom fedélzetét a különböző, sokszor egymásnak ellentmondó szakértői vizsgálatok már akkor is tartathatatlannak, közveszélyesnek és újraépítendőnek jelezték. Mignem végre is többszöri felülvizsgálat után kiderült, hogy innen veszély korántsem fenyeget.

A tornyokra vonatkozólag az egyház új tervek beszerzéséről gondoskodott. Mivel az e célból meghirdetett pályázat jóformán meddő volt; s a régi Szász-féle tervezethez tértek vissza s ehhez készítették költségvetést, melyet a két toronyra nézve 12.408 frt 80 kr.-ban állapítottak meg.

Az építési szerződés Czifra József szolnoki építőmesterrel, akinek társa később Schlasarik József lett,

Az Igét Kiss Károly velencei paróchiális köri lelkész hirdette. (Luk. 19, 29–46.) A mély lelki hatást kiváltott ünnepi beszédet lapunk vezető helyén közöljük, épülésére azoknak is, akik nem lehettek jelen a templomban.

A vegyes kórus és a gyülekezet éneke után a presbyterium elnöksége, Püspök úr és Főgondnok úr az úrasztalához menvén, a jubiláris ünnepségre egybegyült presbytereket és gyülekezeti tagokat Sulyok István püspök, lelkész-elnök üdvözölte meleg szeretettel, örvendező lélekkel. Reámutatott a mai nap nagyjelentőségére: száz esztendővel ezelőtt tették le a templomnak alapkövét! Száz esztendő nagy idő. Isten előtt ugyan ezer esztendő is annyi csak, mint a tegnapi nap; de nekünk, földi embereknek, száz esztendő sok idő. Száz esztendő tünt el e templom felett. Száz esztendő alatt ez a mi gyülekezetünk sok derűs és borus napot látott; sok földrengést és világhatasztrófát átélt. Száz év alatt sok minden változás történt. De egy nem változott: a gyülekezet lelke, amely ma is egy a templomot építő ősök lelkével; azzal az áldozatkész, hívő lélekkel, amely e templomot emelte, diszította. Majd felkérte elnöktársát, az ünnepi beszéd megtartására.

»Kerek száz évvel ezelőtt történelmet írtak e város reformátusai, a mi derék elődeink — kezdte meg beszédét dr. Thury Kálmán egyházközségi és egyházkerületi főgondnok. — Nem olyan történelmet, amelyet fegyverrel szoktak megörökíteni a népek, hanem olyat, aminőt istenfélő, kulturára törekvő, békés emberek írnak. Ennek a történelemnek eszköze nem a betű, hanem a kő volt. Ezek a kövek beszélnek ma nekünk arról a hitbuzgóságról, áldozatkészségről. Egyszóval olyan református erényekről, amelyek száz év előtt fényesen tündököltek, de amelyekben ma oly nagymértékben szűkülünk.

Száz évvel ezelőtt sem volt a nagyváradai refor-

1870 szept. 15-én köttetett meg, oly formán, hogy az egyház a szükséges anyagot 6989 frtban maga állítván elő, az építőnek 5419 frt 80 kr. és ez összeg 25 százalékát fizeti.

Ily szerződés mellett az építés még ebben az évben kezdetét vette s alig pár év lefolyása alatt a tagadhatatlanul hatalmas, de a templomépülettel összhangban nem álló két torony fölemelve és a használatnak átadva lett.

Biztos és határozott számmal lehetetlen kifejezni azt az összeget, melybe a templom és toronyépítése került. Nem számítva az ajándékba adott anyagok értékét, nem számítva a teljesen díjtalanul teljesített munkálatokat és nem számítva annak az élelmezésnek költségét sem, amelyet a hívek önkéntes főzéssel a templom körül dolgozó rabok ellátására fordítottak: az építető pénztár időnkénti számadásaiból láthatólag e célra különböző adományozási címen körülbelül 36.000 v. frt és 5000 p. frt gyűlt be. Joggal állíthatjuk, hogy e monumentális épületet a református áldozatkészség teremtette meg...«

mátus polgárság helyzete kifogástalanul kedvező, de élt bennük apáik hite s dolgozott bennük a kötelességérzet, amely a jövőnek munkál.

Ennek az emelkedett lelki állapotnak köszönhetjük mi, a késői utódok, hogy egyházunk történelmének a mai rendkívül súlyos korszakában, bár letört életkedvvel és hanyatló hittel, mégis itt gyűlhetünk össze ezen egyszerűségükben is fenséges fehér falak között, ahol a két karcsu torony mutat jelképesen az ég felé, hogy buzgó fohászainkat küldhessük a magasságba a megsegítésért.

Presbyter testvéreim! Hasznos dolog, ha szorongatott helyzetünkben legalább egy órára elvetjük a ma súlyos gondját és a visszaemlékezés világánál próbálunk erőt meríteni a multak nagy példáiból. Száz évet lapozunk vissza tehát egyházunk történelmének évkönyvében, hogy megismerjük azt az erőt, amely létre hozta ezt a hatalmas építményt, a mi méltó büszkeségünket.

Engedjék meg nekem Pr. t.-im, hogy a multnak szóban forgó történelmi adatait abból az összefoglaló leírásból ismertessem, amelyet 1895 ápril havában, tehát 40 évvel ezelőtt a nagyváradi-ujvárosi parochia fiatal lelkésze, Sulyok István állított össze hiteles adatok alapján. (A felolvasott részletet lapunk tárcarovatában közöljük.)

Presbyter testvéreim! Ez a rövid történelmi ismertetés nemcsak kötelességünk a mai napon, hanem erőmerítés is a multból. Amíg egyrészt büszkén látjuk, hogy hitbuzgó őseink református erénye mily nagy alkotást tudott létrehozni, addig másrészt a mi kialakulóban levő hitbuzgóságunknak teszünk nagy szolgálatot e fáklagyujtással. Ha Önök a nagyváradi nemes eklézsia 80 presbytere átérzik e napnak, az építő munkásság évfordulójának simbolikus jelentőségét s a presbyteri kötelességek lelki fegyverzetében jelennek meg hitsorsosaik előtt, akkor nem kell attól félnünk, hogy a százéves templom egy újabb százesztendő alatt csak műemlékké, egy dicsőséges mult romladozó épületévé válik, amely élő szemrehányásként állana itt az utódok szeme előtt várva a megsemmisülést.

Nem, kedves Pr. Tv.-eim! Én hiszem, hogy ez a szomorú vízió nem fog bekövetkezni. Nehéz helyzetben vagyunk bár és gyakran erőt vesz rajtunk a kétség, de én úgy látom, hogy ha tele is van olykor-olykor lelkünk keserőséggel, mindig ott van a lélek mélyén egy kis hely, amelyet őseink hite buzgósággal és bizalommal töltött meg. Ennek tüzet élesztgetjük mi most is, amikor arra gondolunk, hogy ha az Üdvözítő 12 apostol tanítására bizta az egész világot s ma mégis több százmillió lélek hisz ebben a tanításban, miért ne vállalkozhatnánk mi váradi presbiterek ezen város néhány ezer reformátussának hitbéli ébrentartására, hogy ki ne aludjék a már is pislákoló tűz és sötét fejezettel ne záruljanak le valásunk és fajunk történetének lapjai.

Tartsuk hát ebben hitünket, reménységünket,

élni akarásunkat és bizzunk abban, hogy a bajoknak ebből a hullámvölgyéből újra fellendülünk a jóllétnek hullámhegyére s hogy a most kezdődő második száz év nemcsak ennek a templomnak szépséges épületét őrzi meg, de megerősíti a mi lelkünket is, hogy képessé tegye a következő nemzedékeket az Ur szolgálatára.

Te pedig 100 éves öreg templomunk, tárd ki minél gyakrabban kapuidat, hadd találjanak itten vigasztalást a szenvedők és megnyugvást a kételkedők s áraszd a hitnek melegét azon hajlékok felé, amelyeknek ajtói ridegen bezárulnak a fenntartó igék elől...

Főgondnok ur ünnepi beszéde után Püspök ur záró szavaiban nagy előismeréssel mutatott rá arra a hagyományos áldozatkészésre, amely gyülekezetünk zömét alkotó iparosság lelkében mindenkor élt, mióta egyházközségünk romjaiból fölépült. Ez az áldozatkésztség az elmúlt száz év alatt sokféle alakban nyilatkozott meg; a templom, az urasztala, a terítők és szőnyegek, az orgona, a karzat, a harangok mind mind ez áldozatkészéget hirdetik. Ez az áldozatkészőség fogja teljessé tenni a mai jubiláris ünnepséget is a templomnak kettős ablakkal ellátása és a keleti karzatnak a nyugatihoz hasonlóvá átalakítása által. Az áldozatkészőségben a nőszövetség tagjai járnak elől, kiknek lelkesültsége, hitbuzgósága záloga egy szebb jövődönnek. A jubileumi ünnepség kedves szónokainak a gyülekezet köszönését tolmácsolta, avval, hogy az elhangzott beszédek az egyház jegyzőkönyvében megörökítenek. Majd áldást kívánt az ünneplő gyülekezetre, melynek ajkán felzendült a hálaének: Dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás a szentek Urának legyen örök magasztalás!

Husvétii istentiszteletek sorrendje 1-ső napján: d. e. 10 órakor Csernák Béla, a leánygimnázium dísztermében d. e. 10 órakor és este 6 órakor Eszényei Béla legátus, a hegyen (Nagy P. István házában) d. u. 3 órakor Benedek Géza, az Alsó Körös oldalon d. u. 3 órakor Csernák Béla szolgál.

II-sod napján: d. e. 10 órakor Benedek Géza, este 6 órakor Nóbik József szolgál.

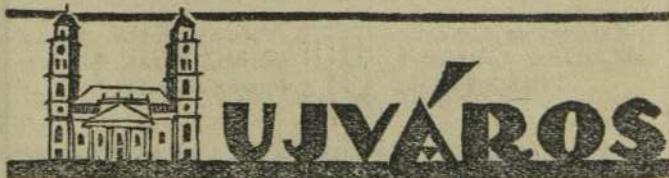
Husvét másod napján d. e. az állami kórházakban urvacsorát oszt Csernák Béla.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Temetés: Mazura Sándor 58 éves, Lengyel Irén 4 hónapos, Farkas Károly 62 éves. Kitért: Bokor Ferenc (Moldova ucca 54.) gör. katolikusnak, Stidl Olga (Pasteur ucca 47.) gör. katolikusnak.

Áldozatkészőség: Az árvaház három uccai ablakára az olaszii nőszövetség három horgolt függönnyt készített. Özv. Juricskay Dezsőné (Urvid)

Néhai Sulyok Istvánné koszorúmegváltása címén 200 lei az árvaház részére.

Az olaszii leányszövetség konyháján szegény iskolásgyermekünk számára naponként 60—70 gyermeknek főztek a leányok meleg ebédet. Munkájukat csendben, zajtalanul végezték. Mikor az ifjabb nemzedék ellen egyházi lapjainkban itt is, ott is felhangzik a szélhámuskodás vádja, jól esik megállapítanunk, hogy ez a leánysereg komolyan, dobverés, reklám nélkül szolgált a kicsinyeknek. Az utolsó ebédet az idén április 13-án, szombaton osztották ki a tanítótétel, a Lorántffy Zs. Egylet elnöknője és a lelkész jelenlétében, mikor egy szegény leányka kedves beszédben köszönte meg az egész télen élvezett jótéteményt. Egyszer volt, hol nem volt, — mondta a kis iskolás leány. — volt egy jószívű leánysereg, amely arra a nemes cselekedetre határozta el magát, hogy télvíz idején a református iskola növendékei közül 60 szegény gyermeket ellát naponta ingyen ebéddel. Egész nyáron fáradtak, hangya módra gyűjtögettek az adakozók filléreit, s mire beköszöntött a tél, szándékukat végre is hajtották s naponként valóban 60 gyermek lakott jól e hívogató barátságos helyiségben. Így történt az idén is. Igaz, hogy most az emberek jövedelme kevesebb volt s adakozni is kevesebbet tudtak, mégis Isten kegyelméből és a Lorántffy Zsuzsanna Egyesület segítségével ez évben is sikerült minket, ide bizalommal nagy étvággal érkező 60—70 éhes iskolásgyermeket, naponként ellátni tápláló, meleg étellel. Midőn ezért a jótéteményért szüleink nevében is köszönetet mondunk, imádkozunk, hogy a Leányszövetség, a Lorántffy Zsuzsanna Egyesület vezetőinek s minden adományozónak a jó Isten adjon hosszú boldog életet s úgy segítse őket a Teremtő, hogy szükségét soha se érezenek. — A lelképásztor pedig buzdította a gyermek serget, hogy soha se feledjék el azt a jó tétet, amit itt az iskola szuterin-helyiségében nyertek. A jézusi szeretet táplálta lelkeket tudománnyal az iskolában, a jézusi szeretet táplálta őket kenyérrel itt a konyhában. Éneklés és imádság zárta be a bucsuzkodást.

Husvétii istentiszteletek sorrendje 1-ső napján:
d. e. 10 órakor Sulyok István püspök, ágendázik
Molnár Károly, d. u. 6 órakor Nóbik József legátus.

II-sod napján: d. e. 10 órakor Kiss Bertalan,
d. u. 6 órakor Eszenyei Béla legátus.

Őssi telepen 1-ső napján: d. e. 9 órakor Osváth Ernő,
d. u. 3 órakor András Gusztáv.

II-sod napján: d. e. 10 órakor és d. u. 3 órakor
Osváth Ernő szolgál.

Áldozatkészség: Sulyok Istvánné temetése alkalmából koszorúmegváltás címén leányárvaházra: Kondor László 20, Orbán József 20, Bányi Vilma 20, Tar Jánosné 30, Papp Margit 30, Viktor Istvánné 30, Molnár Istvánné 30, Magyarai Károlyné 50 lei.

Szönyvegre: Popovits Gusztávné 100, Magyarai Károlyné 50, Szolga Ferencné 50, Gergely Teréz 30, dr Sári László 20, Kállay Béla 40, Péchy József 150, Thury Sándorné 30, Czákó Lajos 100, Bányi Mihály 80, Berkesi Irén 40, Molnár Jánosné (Santion) Könyves János halála alkalmából 100, Nagy Lajos 80, Gaál László 40, Berecki László 80, Harmathy István 80, Varga László 100, Nagy József 100, Szieber Istvánné 50, Kalmár Dániel 50, Nagy Ferenc 80, Molnár István 40, N. N. 5, N. N. 5, Kovács László 20, Gyenge István 40, N. N. 40, Gurzó István 40, Nagy Józsefné 40, Nagy Jenő 50, Andriska Józsefné 50 Lei.

Az őssi-telepi női bibliaköri csoport közadakozásból készített egy nagypénteki fekete urasztali terítőt, papiszék terítőt és két lócat 1650 lei értékben, melyre a következők adományoztak: Radáné, Gyarmatiné, Bujdosóné, Nagy Béláné, Zimáné, Bodóné 100—100 lei. Schedlingerné 60 lei. Flórucáné, Nagy Sándorné, Szereminé, Gurzóné, Törökné, Szabó Sándorné (Hosszu u.) Técsiné, Somogyi Béláné, Gurzó István, Ujlaki Gyuláné 50—50 lei. Szekernyésné, Nánásyné, Názáné, Szekernyés Rózi 40 40 lei. Lévyáné, Szabó Sámuelné 30 30 lei. Kolláti Gyuláné 25 lei. Banduláné, Vasadiné, Molnár Albertné, Mironné, Farkas Béláné, Molnár Jánosné, N. N. Nagy Gáborné, Szabó Sándor, Simon Lajosné (postás), Magyariné, özv. Simonné, Irimiasné 20—20 lei. Trasztné N. N. 10 10 lei.

Az őssi-telepi imaház részére özv. Zima Péterné egy nagy asztalt adományozott 250 lei értékben.

Ujvárosi templomi emléktáblára Földessy Imre és neje 100 lei.

Őssi telepi gyermek-otthon részére Gyarmati Ferencné 1 üveg főzeléket adakozott.

Az ujvárosi Kisleány Bibliakör husvét második napján este 7 órai kezdettel műsoros estét rendez, melyre minden érdeklődőt szeretettel hív és vár! Műsor: 1. Ének. 2. Előadást tart András Gusztáv s. lelkész. 3. Szaval Balogh Mária bibliaköri tag. 4. Énekel Szabó Irma, zongorán kíséri Frenkel Bözsike. 5. Tornagyakorlatokat mutatnak be a bibliakör tagjai. 6. Szaval Harasztosy Ilona. 7. »Református keresztyén lányok« szindarab, előadják a bibliakör tagjai. 8. Szaval Rada Ilona. 9. »A nyafogós« szindarab, előadják a bibliakör tagjai.

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

Husvéti istentiszteletek sorrendje 1-ső napján: d. e. 10 órakor az imaházban Kiss Károly, d. u. 4 órakor Nóbik József legátus. A Tokaji-telepen d. e. 10 órakor és Csillagvároson d. u. 3 órakor Szennyessy József szolgál.

II-sod napján: d. e. 10 órakor az imaházban Szennyessy József, délután 4 órakor Eszenyei Béla legátus, a Tokaji-telepen d. e. 10 órakor és Csillagvároson d. u. 3 órakor Kiss Károly szolgál.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Kövér Sándor, Gábor Juliánna. Temetés: özv. Katona Mihályné 73 éves.

Áldozatkészség: Templomalapra Gergely Ignátné 100, özv. Molnár Györgyné Vasady Ferenc temetésekor koszorúmegváltás címen 100 lei.

A Nőszövetség céljaira a Tokaji-telepen: Szücs Károlyné egy vászonabrosz, Papp Irénke egy matring pamut.

Kultúrestét tartunk folyó hó 22-én husvét másod napján este 8 órakor a Férfiszövetség és Nőszövetség, valamint az »Egyházi énekhar» rendezésében, melyre gyülekezetünk felnőtt tagjait ezúton is szeretettel hívja a Rendezőség.

*Lorántffy Zsuzsánna emlékünnepe*lyt rendezünk csillagvárosi imaházunkban folyó hó 21-én (ünnep első napján) délután 5 órakor. Emlékbeszédet mond Szennyessy József s. lelkész. A bibliakörös leányok szavallatokkal, énekszámokkal s a nagyszony életéből vett életképpel működnek közre. Önkéntes admányokat az imaház felszerelésére hálás köszönettel fogadunk.

Husvéti istentiszteletek sorrendje 1-ső napján: d. e. 10 órakor az imaházban dr Szabó Lajos, a kulturteremben d. e. 10 órakor Nóbik József legátus, d. u. 4 órakor az imaházban Eszenyei Béla legátus, ágendázik és délután 3 órakor az Élő-telepen Szabó Pál szolgál.

II-sod napján: d. e. 10 órakor Szabó Pál, d. u. 4 órakor Nóbik József legátus szolgál.

Gyermekistentiszteletet tartunk az Élő-telepen husvét első napján délután 3 órakor. Bibliát olvas és imádkozik Szabó Pál s. lelkész, előadást tart: Borsos József vas. isk. vezető.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Balogh Géza. Temetés: Doó Lajos 73 éves. Kitérés: Nagy József cipész (London-u. 14.) felekezet nélküli lett.

Áldozatkészség: özv. Kolozsi Károlyné (str. Vasile Conta 27.) 1000 Leit adott réti templomalapra.

Perselyekben: Tóth Jánosné 100, Fazekas Jánosné 40 Lei.

A Sztárai Mihály énekhar urvacsoraosztás előtt dr Kovács—Tárcza: »Nagy vagy Te Isten...« éneket éneklí Soós András vezénylete mellett.

A tüdőszanatóriumban szombat délután 5 órakor urvacsorát oszt Szabó Pál s. lelkész.

Réti Nőszövetségünk husvét első és másod napjának délutánján fél 6 órai kezdettel vallásos ünnepséget rendez a réti kulturteremben. Előadást tart: dr Szabó Lajos lelkész »Mária Magdolna megtérése« címen. Előadásának egyes részeit az ifjuság élőképekben is megeleveníti. A gyülekezet husvétí énekeket énekel. E vallásos ünnepség egyuttal befejezője lesz az »adventi és-böjti esték« címen tartott előadásoknak.

INNEN-ONNAN

Egy németországi püspök felhívta a lelkészeket, hogy minden szombaton este 9 órakor imádkozzanak a vasárnapi szolgálatukért. Ugy gondoljuk, hogy a lelkészek szolgálatára nagy áldást jelentene az is, ha a gyülekezet tagjai minden szombaton este imádkoznának otthon az -ő lelképásztoruk másnapi szolgálatáért.

A pápai főiskola segítyezésére az amerikai egyesült presbiteriánus egyház 755·84 dollárt küldött.

Kálvin könyvnyomda

Str. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbélebb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakra.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Le,
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

DEBRECENI REF. FŐISKOLA
KÖNYVTÁRA

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

A bihari ref. egyházmegye közgyűlése

Vaday Béla esperes és Telegdi József egyházmegyei gondnok elnöklete alatt április hó 25-én ült össze a református Leánygimnázium disztermében.

Megelőző napon, ápril 24-én, a lelkészértekezlet tárgyalta meg mindazokat a fontosabb kérdéseket, amelyekkel a közgyűlésnek is foglalkoznia kellett; s azokra vonatkozó javaslatait a közgyűlés elé terjesztette.

Ugy a lelkészértekezlet, mint a közgyűlés vitáiban élénk részt vett Sulyok István püspök úr is, hogy tanácsaival segítségül legyen a határozatok meghozatalában.

A közgyűlésen Vaday Béla esperes imádsága után Telegdi József gondnok tartott megnyitó beszédet, amelyben rámutatott a magyar református egyház tagjainak egyre fokozódó anyagi leromlására, iskoláink súlyos helyzetére, amely megkívánja, hogy egyfelől az egyház tagjai még a nyomoruságos gazdasági viszonyok között se szünjenek meg áldozni gyermekeink jövődjéért, másfelől a tanítók minél tökéletesebben elsajátítsák a román nyelvet. Szólt a lelkészválasztások körül mutatkozó visszaélésekről, s javaslatára az egyházmegye felír a kerülethez,

hogy a zsinat még ez évben hozza tető alá az új lelkészválasztási törvényt és készítse el az egyházfegyelmezés szabályrendeletét. Végül kegyeletes szavakkal emlékezett meg néhai Sulyok Istvánné elhunytáról és indítványára a közgyűlés benső részvétét nyilvánította mélyen sujtott Püspök úrnak.

Az esperesi jelentések kapcsán hosszasan tárgyalta a közgyűlés a férfiszövetség egyházmegyei tagozata megalakításának kérdését; tárgyalás során az illusztris felszólalóktól megdöbbenéssel hallottuk, hogy helyenként milyen súlyos akadályok teszik lehetetlenné az egyház belmissziói alakulatainak működését, sőt megalakítását is. A közgyűlés számot vetve a felmerülő akadályokkal is, elrendelte, hogy a lelkészek, presbyteriumok a miniszterileg is engedélyezett férfiszövetségek megalakításáról rövid idő alatt gondoskodjanak.

Hasonló élénk vita tárgyát képezte a szórványokban élő magyar református családok lelki gondozása is. Megközelítő statisztikai adatok szerint a nagy mértékben megindult kitéréseken kívül évente mintegy kétezer lelket, tehát egy nagy gyülekezetnek megfelelő sereget veszít el a romániai magyar református egyház a szórványokban lakó ma-

Történetek a keresztyén hit vértanúiról

A keresztyén egyház első s egyben legnagyobb vértanúja a mi Urunk Jézus Krisztus volt, akinek szenvedéssel teljes keresztye évezredeken át ott ragyog az emberiség története felett. A régi hagyomány szerint, amelyet mi természetesen csak valószínűnek s korántsem történeti hitelességűnek tartunk, az apostolok is valamennyien mártírhaltak hitükért az egy János apostol kivételével. Az újszövetségben azonban csak az idősebb Jakab lefejezéséről van szó (Ap. Csel. 12, 2.), akit Heródes király végeztetett ki a zsidók tetszésére. A régi hagyomány szerint a Mesterhez hasonlóan hárman szenvedtek kereszthalált: Péter Rómában, valamint András s a kananita Simon. Karddal végezték ki Pált és Mátét. Mátást épp úgy megkövezték, mint Istvánt. Tamást dárdaival szurták keresztül, míg Judást, a Jakab fiát nyíllal ölték meg. Filepet felakasztották és Bertalant elevenen nyuzták meg.

Az őskeresztyén egyház legkiválóbb és legnagyobb mártíralakjai közé tartoznak Ignácus és Polykárpus, akiket mindkettőjüket az »egyház atyák« közé számítanak s akik mindketten tanítványai voltak az agg János apostolnak. Ignácus 40 évig volt püspök Antióchiában s keresztyén hitéért Trajánus római császár (98—117.) alatt hurcolták Rómába, hogy itt a nyilvános cirkuszi játékok alkalmával vessék az oroszlánok elé. A reá várakozó iszonyu halál láttára szilárd lélekkel s hangosan így imádkozott: »Isten gabonája vagyok, amelyet a vadállatok fogai örölnek meg, hogy Isten tiszta kenyerének találtsam.« Mialatt Róma felé utban volt, találkozott Polykárpuszal, Smirna püspökével, aki megcsókolta láncait, melyekre Ignácus büszke volt. 166-ban Smirnában is véres keresztyénüldözés támadt. Az agg Polykárpust is elfogták és a prokonzul elé vezették. Mikor ez felhívta, hogy ha meg akarja menteni életét, szidalmazza Krisztust, férfiasan válaszolt: »Nyolcvanhat évig szolgáltam Krisztusnak s ő sohasem bánt rosszul velem. Hogyan átkozhatnám meg az én Királyomat és üdvözítőmet?

gyar reformátusoknak az egyház testéről leszakadása, leporlódása következtében. A szórványokban élő testvéreink lelki gondozását a királyhágómelléki egyházkerület soha sem szünt meg elsőrangú feladatának tekinteni; a bajt azonban súlyosbitja az, hogy a missziói munka költségeinek fedezetét szolgáló közalapi járulékokat egyes nagyobb gyülekezetek csökönyös nem akarással évek óta nem fizetik s ezzel a munka intenzitását megbénítják és rosszakaratu eljárásukkal előremozdítják az egyház romlását.

Nagy lelkesedéssel foglalkoztak a református sajtónak, az iratterjesztésnek, olcsó énekeskönyvek, nyomtatványok kiadásának kérdésével.

Lapunk zártakor a közgyűlés még tartott.

Vasárnapi istentisztelet sorrendje: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este 6 órakor és a Hegyén (Nagy P. István házában) délután 3 órakor Benedek Géza, a Kissötétágon (Nagy Bertalan házában) délután 3 órakor Csernák Béla szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Bajla Gyula Mihály, Czapp Imre, Berbenz Ferenc. Esketés: Lakatos István ref. — Bauer Gabriella ref., Palmer Vilmos ref. — Török Jolán róm. kath., Herczegh László ref. — Huszti Vilma ref. T e m e t é s: özv. Vigh Mihályné Orosz Emilia 87 éves, Tóth Sándor 22 éves, Somogyi Ilona 8 hónapos, Gerán Ilona 6 hónapos. K i t é r é s: Juhász István zsákai születésű piaci árus és felesége Majoros Piroska, szin-

Természetes dolog, hogy az evangéliumi egyházaknak is sok bátor hitvallójuk és mártírjuk van, akiket, ha mind fel akarnánk sorolni, egész könyvet kellene írunk. Itt csak az evangéliumi hit két legelső mártírját említjük meg, a két augustinus-rendi szerzetest, Voes Henriket és Esch Jánost, akiknek megtisztított hitükért 1523 július 1-én kellett Brüsszel piacán máglyára lépniük. Luther mélyen meghatva vette a gyászos eset hírét, amely megerősítette benne a régi keresztyén egyház meggyőződését: »A mártírok vére az anyaszentegyház maga«. Emlékeztükre szerezte első híres költeményét.

Az evangélium tiszta tanítása Magyarországon is véres ellenzésre talált. Az 1523-i budai országgyűlés 54-ik törvénycikkében felhívja a fejedelmet, hogy »Ő felsége, mint katolikus fejedelem, minden lutheránusokat s ezeknek pártfogóit és követőit, mint nyilvános eretnekeket és a boldogságos Szűz Mária ellenségeit, halállal és minden jogaik elvesztésével

tén zsákai születésű (Moldova u. 90.) görög keletinek, özv. Kiss Ferencné Kádár Piroska (Petőfi u. 22.) róm. kath.-nak.

Áldozatkészség: Úrasztalára husvétkor: Varga József 100, özv. Száva Antalné, Michis Lászlóné, Tar Etelka, Erdős Mihályné, Karalyos Márton és neje, Kosztin Jánosné, Antal Mihály, Hajnal József és neje, özv. Irházy Jánosné 50—50, Tóth Mihályné, özv. Krupp Lajosné 40—40, Müller Sándorné 30, özv. Székely Imréné 20, Váradi Imre 20, összesen 700 Lei. Kenyeret: Lakatos Gyuláné. Bort: Kiss Antal és neje, Merza Sándorné, özv. Kiss Gyuláné, Incze András, Szilágyi Mihály, Tóth Dániel és neje.

Legátusnak: Szücs Mátyás 100, Michis Lászlóné 50, özv. Irházy Jánosné 20 Lei.

Szórvány-misszióra: Fazekas Jánosné 50, Michisch Lászlóné 100 Lei.

Szószekekre egy horgolt terítőt: Szilvássy Jánosné.

Papszekekre egy horgolt terítőt: Török Károlyné.

Husvét ünnepén templomainkat nagy számban keresték fel gyülekezetünk tagjai; jól esett látnunk a külső területeken: a Hegyén lakókat is az úrasztalához járulók sorában. Ugy tekintjük az ő bejöveteleket, mint a Hegyén végzett lelki munkánk gyümölcsét. Ünnep délutánonként úgy az Alsó Körösoldalon, mint a Kissötétágon népes összejöveteleket tartottunk, amikor örömmel győződünk meg a gyermekek között folyó munka áldásos hatásáról is.

A **Férfiszövetség** vasárnap istentisztelet után, megbeszélést tart az egyházi adóhivatalban.

Vasárnapi istentisztelet sorrendje: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, délután 6 órakor András

büntesse; pár év múlva pedig a rákosi országgyűlés, főként a papság buzgólkodása folytán a következő rendeletet iktatta az ország törvényei közé: »Minden lutheránusok az országból kiirtassanak és bárhol találtatnának is, nemcsak egyházi, de világi személyek által is szabadon elfogattassanak és megégettessenek«. — Ilyen előzmények után nyílt meg Magyarországon az evangéliumi hit vallóinak és mártírjainak sora, akik között az első György budai könyvárus volt, akit 1524-ben elevenen megégették. Sajnos, hogy élete és szenvedése felől nincs bővebb tudomásunk.

A mi egyházközségünknek is meg van a maga vértanuja. Az az ismeretlen egyházi ez, akit a htaalmas erdélyi kincstárnok és kancellár, Martinuzzi Fráter György váradi püspök az egyezeröttszáznegyvenes években máglyán égettetett meg azért a vakmerőségéért, hogy egy nőt arcul ütött, aki valamelyik faragott kép előtt térdelva imádkozott.

Gusztáv. Az össi-telepi imaházban délelőtt 10 és délután 3 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán, pénteken este 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Esketés: Nagy Ferenc ref.—Rác Gizella ref. Temetés: Laboncz Julianna 27 éves.

Áldozatkészség: Urasztalára: Kenyeret adott: Cs. J. Bort adtak: özv. Nemes Lajosné, Tonk testvérek, Major Ferenc és neje, ifj. Szolga Ferenc. Pénzt adományoztak: Széles Kálmán és neje 100, ifj Vargha László 100, özv. Lucsán Sándorné 20, özv. Papp S.-né 20, Tenkő Ferencné 20, Jobb János és neje 60, Horváth Erzsébet 20, Ványa Teréz 20, Papp Sándor 40, Molnár István és neje 50, Nagy Ferencné 60, Somogyi István és neje 50 lei.

Szegényeknek: Molnár István és neje 50, Széles Kálmán és neje 100 lei.

Egyházi közszükségletre: özv. Czina Sándorné str. Take Ionescu 76. 100 lei.

Az ujvárosi templom szőnyegére: Szabó János 100, Széll Ferenc 300, Széll Lalika gyűjtése 110, Major Ferenc 100, Ertsey Lajos 100 lei. A szőnyegeket díjmentesen látta el bádóg szegéllyel Somogyi István.

Az Ujvárosi Férfiszövetség vasárnap délelőtt 11 órakor az Ifjusági Otthonban összejövetelt tart.

Az össi-telepi női bibliaköri csoport vasárnap délután 4 órai kezdettel műsoros szeretet-vendégséget rendez melyre hittestvéreinket szeretettel meghívjuk.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson

Hogy a keresztyén egyház vértanui iránt való tisztelet mily mélyen gyökerezik a magyar református népünk szívében, az sok példával lehetne megbizonyítani. De most csak egyetlenegy kézzelfogható bizonyosságra szoritkozunk. Szikszay György, a Keresztyén Tanítások nagynevű írója, akit a református nép életére gyakorolt nagy és dicsőséges hatásaiért méltán állithatunk Károli Gáspár és Senczi Molnár Albert mellé, mikor egyházi hivatalától s tisztos állásától megfosztva Debrecenben az ispotálybeli templomban volt egyházi szolga, 1789-ben hatalmas könyvet írt ezen a címen: »Mártírok oszlopa, melyet az olyan drága személyeknek emlékezetekre és tisztességekre, kik az Ur Krisztusért kint és halált szenvedtek és a keresztyén vallás igazságát véreikkel megpecsételték, — a régi hiteles íráskok maradványából összerakott és felemelt Szikszay György«. Ez a könyv immár másfélszázad óta kedves könyve a magyar református népnek. Utolsó kiadását Kádár Imre rendezte Karcagon az 1900. évben.

lagvároson Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor az imaházban Szennyessy József szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden kedden és pénteken este 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Esketés: Kovács Antal róm. kath.—Szabó Erzsébet református. Temetés: Horváth József 83 éves, Bereczki Sára 39 éves, Biró Erzsébet 17 éves, Kozák József 11 hónapos, Varga Zsuzsánna Szabó Gáborné 69 éves, Katona Mária 2 éves. Kitérés: F. Szabó Lajos 34 éves bádógos str. Brandus 24. István fiával g. kel. vallásra.

Áldozatkészség: Urasztalára: Nagy Sándor 20, özv. Herczegh Józsefné 40, Fehér Istvánné 30, özv. Mészáros Lajosné 40, Babuczai István 20, Rollinger Vilmosné 25, Bartha János 40, özv. Szabó Sándorné 20, Kiss Lajos 50, Zsigó Györgyné 25, Oláh István 50, Bika Jánosné 20, Boros Imre 25, Farkas Jánosné 20, Nagy Bálintné 30, Elek Eszter 20, Dancse Lukácsné 100, Vékony Imréné 50, Bereczki Istvánné 30, N. N. 20, Thury Sándor 30, K. Nagy Lajos 20, Simon Piroska 20, Nagy János (Seleus) 40, Tamás Lajosné 10 lei. Barna Sámuel kenyeret, Ujlaky Károly és Szokaji Mihály bort.

Tokaji-telepen: Patócs Sándor 20 lei. Kristóf Gábor és neje kenyeret és bort.

Csillagvároson: Keceli Mihály 50 lei. Argyelán János és neje kenyeret és bort. Összesen 865 lei.

Templomalapra: Dancse Lukácsné 100 lei, Biró Albert 100 lei (3-ik részlet), Farkas Jánosné 100 lei.

Árvaháznak: özv. Mészáros Lajosné 50 lei, Bartha János. —

Szegényeknek: Kiss Lajos 50, Zsigó Györgyné 35, Oláh István 50, özv. Mészáros Lajosné 2 kenyér, Thury Sándor kenyér, kalács és szalonna.

Csillagvárosi imaház részére: Sólyom István egy templomi perselyt, a csillagvárosi imaházba járó nők és bibliaköri leányok egy urasztali terítőt, Róth Józsefné az urasztalára egy asztalközépre valót.

A husvéti szent ünnepeket azok méltóságához és szükségéhez illő, a reménységben örvendező, alázatos és áldozatos buzgósággal ültük meg paróchiális körünkben is. Imaházunk, — bár Szikszay Sándor maturandus jóvoltából, — a kulturteremben is tartottunk istentiszteletet, ez alkalommal is szüknek bizonyult a lelki kincseket éhező és szomjuhozó lelkek befogadására, noha a Tokaji-telepen a bentivel egyidőben, Csillagvároson pedig délután 3 órakor mindkét napon tartottunk istentiszteletet. Különösen biztató és örvendetes jelenség, hogy az urvacsorával élők száma évről-évre emelkedőben van. Mienk a jóakarát, az áldás és dicsőség Istené.

Kultürelőadásunk folyó hó 22-én este a nagyszámu közönség teljes meglegedésére szép sikerrel folyt le, amit bizonyít az is, hogy a jelenlevők kívánságára folyó hó 28-án este 7 órai kezdettel s az

ifjúság részére 29-én (hétfőn) délután 4 órai kezdettel meg kell ismételnünk, mire az estélyen közreműködők szíves készséggel vállalkoztak is; helyszüke miatt a Ref. Híradó következő számában közlünk bővebb beszámolót.

Lorántffy Zsuzsánna emlékünnepelet tartottunk f. hó 21-én délután a Csillagvárosi imaházban. A szép számu közönség méltó figyelemmel és tisztelettel adózott a nagy fejedelemszony emlékének. Szenyenyess József s. lelkész emlékbeszéde után a csillagvárosi bibliakörös leányok a fejedelemszony életéből nagy tetszéssel fogadott tanuságos életképet mutattak be, melyet munkatervünk szerint május 20-án a velencei kulturtermünkben is be fogunk mutatni.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Szabó Pál, délután 4 órakor és az Élőtelepen délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk május 1-től kedd és péntek délután 6 órakor.

Réti Férfiszövetségünk kedden (április 30.) este 8 órakor bibliaórát tart.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Barta József, Szilágyi Gyula. Esketés: Füsüs Miklós ref. — Dömötör Margit ref.

Áldozatkésztség: Szegényeknek: özv. Tóth Istvánné 200 Lei.

Templomalapra: Veres Edit 100, Sendrucz Nestorné 100 Lei.

Urasztalára: Koléner Árpádné 100, özv. Zsoldosné 30, N. N. 100, Erdej Gáborné 20, Kosztin Jánosné 50, Köpe Mihályné 40 Lei. Kenyeret: Nagy Lászlóné, Dobos Józsefné, Szilágyi Sándorné. Bort: Türkösi Antal, Labancz Mihályné, Oláh Sándor, Kún Sándor, Ravasz Miklós.

Kulturcélokra: Berecki Jánosné 40 Lei.

Réti Nőszövetségünk a husvét első és másodnapján megrendezett vallásos ünnepségét vasárnap (április 28.) délután fél 6 órai kezdettel megismétli.

ÁRVAHÁZUNK.

Husvétai ajándékok árváinknak. Jó szívek nagy és ártatlan örömet szereztek az ünnepekre árváinknak, bizonságául annak, hogy örömük csak akkor teljes, ha azt másokkal megoszthatják. Székely Sándorné 17 drb élénk piros fatojás, iparművészeti kedves tárgyak, telve mind csokoládé tojásokkal és nyuszikkal. Gyémánt Elekné 17 drb. üveg, telve locsolásra alkalmas kölnivel és szóróval. Tóth Mihályné 20 drb. piros tojás, egy tál tészta és 5 kgr. hus. Majos Istvánné 5 kgr káposzta és sóska. Mónus Sándorné 5 liter tej.

Dobozi Zoltán 70 Lei értékű lakatos munkát adományozott. Kollár Antalné 50, özv. G. S.-né 100, Vargha Kálmán 100, Tóth Sándor 50, Karalyos Márton és neje 100, özv. Mészáros Lajosné 50, Bartha János 60, özv. Irházy Jánosné 30 Lei.

Vidékről: a paleu-i iskolásgyermek gyűjtése 69, Ineu templomi ünnepély alkalmával perselypénz 80, Gireş templomi ünnepély alkalmával perselypénz 282, sántmicleuş-i Nőszövetség 1000, Nisipeni Nőszövetség 100 Lei.

INNEN-ONNAN

Az »**egyéni felelősséget**« hangoztatta az esztergomi érsek egyik beszédében. Érdekes fordulat ez akkor, mikor az »**egyéni felelősség**« protestáns alapelv s a római egyház egész lelki szerkezete és hatalmi gépezete éppen a kollektív felelősség alapjára van felépítve.

A »**Times**«, a legjelentékenyebb angol napilap minden számában egy-egy bibliai igét közöl a címoldalon és hetenként egyszer a lapban egy predikációt. Hasonlóképen cselekszik még sok más angol napilap is. Bizonyíték ez is amellet, hogy milyen más az angol szigetvilág lelki atmoszfériája, mint az európai kontinensé.

»**Istentagadó országok.** Ösmeretes, hogy Oroszországban állami támogatásban részesül az istentagadók propagandája. Mikor a minap egyik orosz népbiztos felköszöntötte az angol királyt, köszöntőjét azzal végezte: »Isten éltesse!« Egyik német államférfi erre csodálkozással kérdezte: mi köze az orosz államférfinek az Istenhez? — Másik istentagadó ország Mexikó, itt is kötelező a férfiaknak a vörös ing, a nőknek a vörös bluz viselése. Mindezek ellenére a vallásgyakorlat mindkét országban folyik, ha titokban is. A régi állami egyházak helyett mindkét országban terjedőben a protestántizmus, mely a tiszta evangéliumot viszi a szomjazó lelkeknek.

Kálvin könyvnyomda

Str. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-Intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsalnosabb modern klvitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

A református társadalom továbbszervezése.

Egy korábbi cikkemben kifejtettem, hogy a református egyház és a református nemzettársadalom sorsa attól függ, hogy miképpen tudunk megszervezkedni és miképpen tudjuk egymás támogatásával úgy az egyház, mint az egyház keretébe szorult nemzeti kultúra ügyét szolgálni, viszont önmagunkat is egzisztenciális módon biztosítani.

A református nemzettársadalom megszervezésének egyik utja a férfi- és nőszövetségek kiépítése, amelyek közül a nőszövetségek már mindenütt szép eredménnyel dolgoznak charitatív alapon, viszont a férfiszövetségek megszervezése és munkába állítása bizonyos akadályokba ütközik.

A bihari református egyházmegye közgyűlésén hangok emelkedtek és pedig éppen a református papság köréből, hogy nem tudják a férfiszövetségek tevékenységét, munkakörét megállapítani és nem tudják azt a keretet, amit a Református Férfiszövetség címen felállítottak, tartalommal kitölteni.

Minden esetre sajnálatos, hogy még mindig sokan nem látják be ennek a szervnek fontos szerepét, éppen ezért újból és konkrétebb formában igyekszem megvilágítani azokat a feladatokat, amelyek a református férfiszövetség előtt állanak s amely feladatok később, idők folyamán kibővülnek és újabb és újabb tevékenységi kört ölelnek fel.

Mi tehát a református férfiszövetség?

A református egyház egyik egyháztársadalmi szerve, amelynek célja az egyház támogatása. Mint-hogy pedig egyház alatt értjük az egyházi intézmények és mindazon célokat, melyek ma az egyház keretében megvalósítandók, tehát vallásos, kulturális és szociális célokat, ezen egyháztársadalmi szervnek törekedni kell, hogy ezen célokat minél intenzívebben megtudja valósítani és pedig:

a) a már meglévő intézményeket megtartani,
b) tovább fejleszteni és kibővíteni,
c) új intézményeket létesíteni és azok fenntartásáról gondoskodni. Ezen célkitűzés tehát arra kell hogy inspirálja az egyház társadalom szerveit, hogy kövessenek el mindent, hogy az egyház jelenlegi szerveit,

tehát templomot, iskolát, árvaházat fenntartsa, azokat szükség esetén kibővítse, továbbá új intézményekkel, például református kórház, református iparos és földműves iskola, református szegényház stb. kibővítse, kiegészítse a már meglévő intézményeket, ami által úgy vallásos, mint kulturális és szociális téren kifejt mindazt, ami egyház fenntartása és az egyház fenntartásával járó nagy értékek megmentése tekintetében szükséges. Ez tehát az egyik része azon feladatkörnek, amely a református társadalmi szervek, tehát a férfi- és nőszövetségek hatáskörét képezi, a másik része pedig, ami szintén igen nagyon fontos és az elsőrésszel szorosan összefügg, a református nemzettársadalom tagjainak egymás iránti kölcsönös segélynyújtása, mert hiába minden jóakarat az egyházi intézmények fenntartására és azok anyagi segítésére és támogatására, hogyha az egyes egyháztagek gazdaságilag és anyagilag annyira leromlanak, hogy még a saját fizikai életük fenntartásához szükséges anyagiakkal sem rendelkeznek. Ez tehát egy szintén igen fontos része a református nemzettársadalom kötelességének, amelynek megvalósítása kihat az első részben foglalt feladatok sikeres teljesítésére is. Konkrétebb formában a férfiszövetségek állapítsák meg a munkatervüket a fenti alapon.

Mindenekelőtt hetenként vagy kéthetenként tartsanak tanácsadó összejöveteleket, ahol a lelkész és egyes világi vezetők mindenkinek ügyesbajos dolgában tanáccsal, felvilágosítással szolgálnak.

Tartsanak a férfiszövetségek ismeretterjesztő összejöveteleket, ahol arra alkalmas előadók az új törvényekről, az új rendeletekről, amelyek mindenkit érdekelnek, tartsanak népies stílusban előadást, ismeretessék meg azonkívül, illetve mindenekelőtt az egyháztagekkel a református egyház szervezetét, alkotmányát, hogy mindenki legyen ezzel tisztában.

Beszélgék meg és tárgyalják meg, hogy miképpen lehet az egyházi intézmények fenntartásához szükséges anyagiakat előteremteni, az egyházi adó intenzívebb behajtását előmozdítani, miképpen lehet az egyházi intézményeket kibővíteni, a szükséghez képest új intézmények felállításának módozatait megbeszélni.

Ilyen kérdések tekintetében a gyülekezetünkben

működő négy parochiális kör férfiszövetségei együttes ülést tarthatnának, ahol részleteiben megtárgyalva ezeket a problémákat, azoknak megvalósítását az egyház elnöksége és presbitériuma útján munkába veheti.

A férfiszövetségek hatásköre és figyelme ki kell terjedjen a parochiális körben levő református családokra, ott ahol azt látják, hogy a családfő munkanélküli, mindent el kell követni, hogy munkát és kenyeret adjanak részére, nehogy a munkanélküliség folytán előállott lelki válságában, akár hitét otthagyja, akár szélsőséges irányzatok szolgálatába szegődjék. Gondoskodni kell a református fiatalok elhelyezéséről, amelynek megvalósítása szintén elsősorban a férfiszövetség hatáskörét kell hogy képezze. Gondoskodni kell nemcsak a fizikai munkákról, hanem az értelmiségi osztály elhelyezéséről és utánpótlásáról is, mert ha az értelmiségi osztály kihal vagy elpusztul, úgy a református nemzetársadalom vezető és védő nélkül marad.

Amennyiben tehát a férfiszövetségek ezen munkakörök megvalósítását intenzíven kezükbe veszik és azt fokozatosan megvalósítják, egy lépéssel tovább jutunk nagy célunk a református egyház annak intézményei és annak egyháztagjai megtartásához és felvirágoztatásához.

Oradea, 1935 április 26.

Dr Soós István
egyházkerületi főjegyző.

Sulyok István püspök úr május hónap tiz első napjaiban generális vizitációt tart a Marosmenti egyházközségekben Arad és Timis megyében.

Egyházunk tagjainak, akik Bucureştibe, vagy a Regát más városaiba távoztak, szívesen

megküldjük a Református Hiradót, ha közlik címüket szerkesztőségünkkel.

Református ifjuságunk egyik derék tagja, dr András István orvos, aki a helybeli állami kórházban és a tudószanatóriumban is teljesített orvosi szolgálatokat, orvosi rendelőjét Bucureştiben nyitotta meg e hó 1-én (Calea Griviței 227.), mely alkalomból a bucuresti református egyház lapja meleg szavakkal hívja fel különösen a Királyhágómellékéről a fővárosban élő hittestvéreink figyelmét az ifju jeles orvos rendelőjére (C. Griviței és Bulev. Basarab kereszteződésénél). Isten áldása legyen életén és munkáján.

A kitérők száma a múlt évben is százra rugott. Egyidő óta valóságos járvány, hogy református emberek veszendő falat kenyerüket akarván megmenteni, elhagyják ősi vallásukat és meggyőzés nélkül vesznek fel új hitet; a hite hagyásában vélik

feltalálni azt az utolsó szalmaszálát, amibe még megkapaszkodhatnak. E szánalomra méltó lelkeknek okulásukra szolgálhat az az eset, amit a napokban olvastunk. Egy helybeli vasuti pályamunkást a vasuti igazgatóság fegyelmi bírósága tovább is meghagyott állásában, noha első nyelvvizsgáján elbukott. Első vizsgája után áttért a görög keleti vallásra. A fegyelmi bizottság előtt kiderült, hogy egészen jól tud románul. A másodfoku bíróság elnöke, aki meggyőződött a pályamunkás államnyelvtudásáról, a következő szavakkal fordult a határozat kihirdetése után a pályamunkáshoz:

— Ne gondolja, hogy azért ment át a vizsgán, mert orthodox hitre tért. Nem szeretném, ha a maga esete propaganda volna a kisebbségi vasutasok számára, hogy példáját kövessék. Mindenki maradjon meg abban a vallásban, amelyben született. Maga azért ment keresztül a vizsgán, mert tudott románul. Ha nem tudott volna, akkor a vallásváltoztatás sem mentette volna meg a bukástól.

A másodfoku bíróság elnökének ezt a becsületes, férfias nyilatkozata érthetően hirdeti, hogy a hitehagyás nem lehet alapja az életnek.

10, 12, 13 éves leánygyermekeket keresnek református családok, akik a leánykát szeretettel felnevelnék. Jelentkezés az olasz-i lelkészi hivatalban.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Benedek Géza, este 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen (Nagy P. István házában) délután 3 órakor Benedek Géza, a Kissötétágon (Nagy Bertalan házában) d. u. 3 órakor Kiss Bertalan szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Orbán Anna Borbála, Berke Olga. Esketés: Szabó Béla ref. és Barátki Piroska r. k., Sütő Imre ref. és Csete Mária ref. Temetés: Özv. Doma Antalné szül. Dénes Anna 76 éves.

Áldozatkészség: Szegényeknek: Egy ismeretlen jöltevé a harangozó útján: 100 lei.

Szegénygyermek konyhájára: Özv. Resch Mihályné 100 lei, Nagy Ferencné 1 és fél kg. zsir, özv. Szekernyés Sándorné zöldség és hagyma, Hajdu György (89 sz. p.) 100 lei, Incze András 20 kg. hus, 5 kg. bab, 1 kg. hagyma, 15 kg. burgonya, özv. Szekernyés Sándorné 1 kg. kolbász, hagyma és zöldség, K. A. (35. sz. p.) 24 lei. Kutassy Sándor (170. sz. p.) 52 lei. — Kéri a Leányszövetség mindazokat, akiknél még persely van, hogy adják be a lelkészi hivatalba.

Árvaháznak: Mikis Lászlóné egy bárány, Bodó Imréné egy kosár spenót, Mónus Sándorné 5 liter tej, N. N.-né (febr. 2. címén) 50 lei, 987-ik sz. borítékban 50 lei.

Esteli órákon: Hétfő: Ap. csel. 5, 1-12.
Kedd: Ap. csel. 5, 13-26.

Szerda: Ap. csel. 5, 27-42. Csütörtök: Ap. csel. 6, 1-15. Péntek: Ap. csel. 7, 1-18. Szombat: Ap. csel. 7, 19-32.

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, délután 6 órakor Molnár Károly, az össi-telepi imaházban délelőtt 10 és délután 3 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Katona Tibor. Esketés: Kilin István ref.—Szilágyi Juliánna r. kath. Temetés: Füzessi János 66 éves, Erdei Gizella 17 éves, Enyedi Ferenc 6 hónapos, Silye János 43 éves, Kádár György 70 éves, Fenesi Imre 71 éves.

Áldozatkészség: Az *ujvárosi templom szőnyegére:* Sulyok István 300, Vargha László 200, Fonciera Biztosító Társaság 100, Kursinszky Kálmán 80, Kovács József 50, Tárnoki László 20, Kovács József 20, Kiss Bertalan 50, Beliczay Sándor 50, Leitner Ferencné 10 Lei.

Abroszra: Leitner Ferencné 1000 Lei.

Leányárvaházra: Botos Károlyné 20 Lei.

Az **Össi-telepen** 1935 április 28-án délután megtartott szeretetvendégség szép anyagi és erkölcsi sikerrel zárult. A tiszta jövedelem a gyermekotthon fenntartására fordították (750 Lei). Műsorunkat Sarkady Zoltán theol. hallgató előadásával, Gyarmati F.-né, özv. Gyenge I.-né, Sarkady Jolán, Török Juliska, Kocsis Rózsika, Gurzó István, Bajka István szavalaikkal, a »Bornemissza« zenekar pedig szép quartett számokkal tették tanulságossá és élvezetessé. A teához adtak: Porkolábné, Nagy B.-né, Técsiné, Lévaýné, Szekernyésné, Kollátiné, Nagy S.-né, Bujdosóné, Zima P.-né és Nánássiné tésztát; Radáné, Flórujané, Ujlaki Gy.-né, Törökné és Irimiásné tésztát és cukrot; Gurzóné és Molnárné tésztát és citromot és Szereminé cukrot és citromot. Akik a teadélután megrendezését szereplésükkel, anyagi hozzájárulásukkal és munkájukkal lehetővé tették, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Helyreigazítás. Radáné az össi-i imaház urasztali terítőjére nem 100, hanem 150 Leit adott.

Össiben a papiszék terítő filé-kézimunkáját Juhász Emma díjtalanul készítette el.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csilla városon Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor az imaházban Szennyessy József szolgál.

Velencei hétköznapi délutáni istentiszteleteinket az őszi idők beálltáig este 7 órakor tartjuk.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Cseke Juliánna, Borsos Piroska. Esketés: Szabó Béla ref.—Barátky Piroska róm. kath. Szabó Ferenc ref. Nagy Erzsébet ref. Temetés: Balogh Erzsébet 8 hónapos.

Áldozatkészség: Templomalapra: Egy árva édesapja halála évfordulóján 100 lei.

Családi perselyekben: Deák Ferenc 73 lei, Tóth Gusztáv 25 lei.

Tokaji-telepi imaház kerítésére: Hádi Györgyné 50 lei, Ilisz Lajos 20 lei.

Szegényeknek: Egy árva édesapja halála évfordulóján 100 lei.

Kultur célra: Kelemen nővérek 100 lei.

Május 5-ére már meghirdetett kultur előadásunkat, melyen dr. Szöke Ferenc főorvos ur fontos egészségügyi kérdéstről, Árvay Árpád főtítkárról pedig vetítőképes irodalmi előadást tartott volna, az előadó urak közbejött más irányú elfoglaltsága miatt egy későbbi vasárnapon fogjuk megtartani.

Kultur előadásunk április hó 22-én, 28 és 29. napjain a kulturtermet mindannyiszor megtöltő nagy tetszéssel találkozott, ami nem csupán az előadás vonzó témájának, de a közreműködők lelkes buzgóságának és jólkészültségének is köszönhető. Elismerésünk és hálánk jeléül álljon itt nevük a következőkben: Volentikné Röff Etus, Nagyné Boros Margit, Krenisz Béla, Boros József, Nagy Zoltán, Maksai Sándor, Szerencsi János, valamint Fodor Zoli, Hajdu Olga, Elek Rózsika és Esztráti Eszter, Fehér János, Kiss Ferenc, Szuper László, Décsi Sándor, Nemes János. A rendezés és előkészítés munkáját Szennyesi József s. lelkész, Bancsik János énekes és Burger Irén bibliakörös leány végezték, az énekszámokhoz a zongorakíséretet Bancsik János kántor ur szolgáltatta. A több helyről felhangzó kívánságnak engedve, előre láthatólag pünköszt ünnepén megfogjuk ismételni.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor és az Élőtelepen délelőtt 10 órakor Szabó Pál szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden kedden és pénteken este 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Molnár Erzsébet. Esketés: Füsüs Miklós ref.—Dömötör Margit ref. Szabó Pál ref.—Papp Margit ref. Nagy Pál ref.—Mózes Erzsébet ref. Figur Dezső róm.-kath.—Buka Erzsébet ref. Temetés: Megyeri István 66 éves, öz. Molnár Lajosné 75 éves, Balogh Sándor 46 éves, Bodnár József 78 éves, öz. Béres Imréné 59 éves, Nagy Józsefné 53 éves. Kitérés: Cservedné Fekete Julianna (Bogrea ucca 36.) g.-kath. vallásra.

Áldozatkészség: Templomalapra: Mezei Sándor 251, öz. Vágó Józsefné 51, Sütő Lajosné 250, Kalmár Imre 110, öz. Karsai Lászlóné 109, Puskás Szilárdné 200, öz. Székely Gyuláné 45, N. N. 100 lei.

Kultur célokra: Dr Szabó Lajos 100, öz. Szabó Lajosné 50, Szabó Pál 50, Incze András 50, Jakab Imre 40, Péntes Viktor 60, Borsos József 50, Kiss Balázs 50, Kiss József 50, Kiss Bálint 50, Putnoki István 20, Trombitás Gyula 30, Papp Emma 20, öz. Király Frigyesné 20, Puskás Szilárdné 50, Dézsi László 40, Csathó Jenőné 20, Vadas Lajosné 40, Venter Jánosné 60, Bittó Lajos 40, Zsugyó Miklósné 10, Csató Gáborné 20, Lőkös Lajosné 10, öz. Kékesi Istvánné 10, Győri Józsefné 20, Deák Ferencné 20, Nagy Lászlóné 30, K. Nagy Lajos 30, Gulácsi Ibolya 100 Lei. (Folytatjuk)

Réti Nőszövetségünk bibliaóráit május 1-től kezdve minden hétfőn este tartja 6 órai kezdettel.

INNEN-ONNAN

A vallás erejét hirdeti az a jelenet, mikor 1757. dec. 5-én a drágán megvásárolt leutheni győzelem után a porosz tábor végigvonult egy hideg téli éjszakán a harcmezőn, egyszerre csak egy öreg gránátos belekezdett abba a templomi énekbe: »Adjatok hálát az Istennek«. A katonazenekar rázendített és huszonötezer ember ajkáról szállott a háladal a magasba. Ez a nép szava volt. A nemzetet egy magasabb megszentelődés érzete szállotta meg. Bármily reménytelennek látszott is a küzdelem a következő európai nagyhatalmak ellen, bátorságát még sem veszítette el. A hétéves háboru vérkeresztisége lett egy hatalmas népnek.

Mexikóban már az 1857. évi alkotmány kimondta az egyházi javak állami tulajdonba való vételét, azonban a folyton tartó és váltakozó szerencsével folyó polgárháborúk miatt ezt csak 1920-ban tudták teljes erővel keresztülvinni. Azóta elkeseredett harc folyik a kath. egyház ellen és ujabban, fájdalom, minden egyház és minden vallásos hit ellen. A képviselőház legközelebb kimondta, hogy az összes kath. érsekeket és püspököket ki kell az országból utasítani; négy klerikális ujságot betiltottak és 70 templomot bezártak.

Peru latin-nyelvű kath. délamerikai államban 1913-ban José Prado elnök kimondta a vallásszabadságot, törvényhozása kimondta, hogy a házasságok felbonthatók; erre a limai érsek tiltakozással élt és az istentiszteletek tartását beszüntette; sem harangozni, sem misézni, sőt még a templomokat kinyitni sem szabad. Azonban a törvényhozás nem változtatta meg a maga véleményét.

Ecuador szintén r.-kath. államban jelenleg teljes vallásszabadság van és pár év előtt szintén kimondták, hogy a házasságok elválászhatók, ami kulturharcra vezetett. De a törvény csak életben maradt.

Chilében Balmaceda elnök az iskolákat már 1886-ban államosította és emiatt ellentétbe került a papsággal, jelenleg is antiklerikális uralom van.

Bolíviában 1922-ben a lakosság 85 százaléka volt analfabéta, az államvallás róm.-kath.

Braziliában az államvallás szintén róm.-kath. 1922-ben egyes vidékeken az irni-olvasni nemtudók száma 44—90 százalékgig váltakozott. Itt ujabban egy teljesen önálló vallásalakulat terjed a katonai és tisztviselő körökben, amelynek a neve »Az emberiség vallása«. Célja a katolicizmus letörése.

Mexikói kormány elrendelte, hogy minden 50 éven aluli kath. pap köteles megősnülni.

Kálvin könyvnyomda

Str. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árákon

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

DEBRECENI REF. FŐISKOLA
KÖNYVTÁRA

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

Anyák hitének áldása.

SÁRKÖZY LAJOS sátmari lelkész „Őt hallgassátok”
című könyvéből.

Arra a kérdésre, melyik a leggyönyörűbb, a legáldottabb hivatás, minden gondolkozó agynak és minden érző szívnek bizonyára csak egy a felelete: anyának lenni! És a mi lángelméjű költőnk, »Az ember tragédiájá»-nak ihletett írója, midőn velőket átható szemekkel látja, hogy életünknek minden öröme, bánata, erénye büne, gazdagsága, szegénysége, tudása, tudatlansága, hatalma, gyöngesége, minden jövőt építő nemes és nemtelen vívódása gigászi küzdelmek, csalódások és fájdalmak lázkatlanában oldódik fel s végtére is hiábavalóságban vész el, midőn mindezt látja, boldog kiengesztelődésre csak annál a pontnál jut, mikor az örök Éva megsúgja szemérmesen az örök Ádámnak: anyának érzem magamat. Van céloom, rendeltetésem, örökkévalóságom, van poklom és van — mennysorságom! Mert hát, amiért a férfi verejtékét ontja, amiért a nő fájdalmát viseli, óh ez az ősi, paradicsomi átok áldássá szentelődik az anyaságban... Vajha valóban azzá szentelődnek, hogy az egymást követő életsarjadásokban megszakadna a Kainok és Judások nemzetsége, ellenben áldott országolást venne a Pálok és Timótheusok testvéri tábora!

Töletek magatoktól függ ez, édesanyák! A ti hegyeteket mozgató nagy hitetekről, amelynek tárnai szakadatlanul termik a szeretet boldogító kincseit. Isten minden emberalkotásban önlényét csókolja e földre s elsősorban néktek adatott a hatalom, hogy üdvre illatozzanak vagy kárhozatba sorvadjanak; az elültetett istenplánták!

Ha megkérdéznők a letűnt évezredek dicsőült szellemeit, akik istenkép ragyogásával világoltak e világtalan világban; ha megtudakolnók a mai kor és minden idők felavatottjaitól, hogy ki volt az, kinek életük áldottságát főként köszönhetik, a rendre sorakozó próféták, apostolok, reformátorok, Luther, Zwingli, Kálvin s valamennyien az éltető géniuszok, a dicsők, a nagyok egyetlen névbe imádkoznák a feleletüket: Isten után — az édesanyám!... Ám a gyehennák kinzottjai, a soha jól nem lakó börtönkriptiák szenvedői is, ha megrontóik után kutatnánk,

többnyire megint csak azt a választ szokognák: az árvaságom, a mostohám, az anyám! Mint az a három évtizeddel ezelőtt Sátmáron halálra ítélt testvérgyilkos, akinek — óh borzalom! — az volt az utolsó kívánsága, hogy az akasztófán felvett fényképét küldjék el az öreg anyjának.

Keresd az asszonyt! — mondja a francia, mikor a bűnök titkait hámozza... Nézd meg az anyját! — mondjuk mi magyarok, mikor a gyermek tulajdonságaira mutatunk. S egyik költőnk is ilyen fájó-édes hangon énekel az édesanyákról:

„Mikor egy-egy romlott, semmi embert láttok:
Aki magának is, másnak is csak átok,
Akinek soh'sincs egy tiszta indulataja:
— Sirassátok meg szegényt, mert nem volt édesanyja!

S ha mikor a szívünk megtelik jósággal,
A szemünk könnyűvel, lelkünk imádsággal,
Mikor egy-egy nemes tettel viszünk végbe:
— Csókoljuk meg édesanyánk lábanyomát érte!...”

(Szabolcska.)

Csókoljuk, óh csókoljuk! Mert én az édesanya képét nem is tudom másként elképzelni, mint a mennysorság-készítés glória fényében. Annak a testbe-öltözött, csoda-szívű mentőangyalnak, kinek madonnaszépségét művész tolla, ecsetje, vésője soha fel nem éri. Ő az áldó nappal s a virrasztó éjszaka, ő az öröm rózsanyílása s a fájdalom balzsamkenetje, ő a jöltartó és sokszor éhező, ő a robot és a meglopott álm, ő a zsoltár és imádság, ő a vágy és szárny, ő a dicsekvés és a megalázkodás, ő az igénytelenség és az önfeláldozás, ő az otthonörző s a sirból is hazajáró, ő a legelcsépeltébb próza s a legfenségesebb költemény, Isten után ő a mindennünk, — ő az üdvösségünk! Óh legyetek áldottak ti édesanyák! Ti képmutatás nélkül való hittel és megfoghatatlan szeretettel Timótheusokat, derék fiaikat és leányokat nevelő Loiskok és Eunikák!...

Esteli órákon: Hétfő: Ap. csel. 7, 33-45.
Kedd: Ap. csel. 7, 46-60.

Szerda: Ap. csel. 8, 1-16. Csütörtök: Ap. csel. 8, 17-32. Péntek: Ap. csel. 8, 33-40. Szombat: Ap. csel. 9, 1-16.

HIRDETÉS.

Az 1935 július 1-től 1936 jun. 30-ig terjedő időre elkészített választói névjegyzéket a folyó évi május hó 15-ik napjától kezdődőleg 10 napon keresztül, vagyis május 25-ig az egyházi adóhivatalban, dr Aurel Lázár-u.

16. sz. a. a presbiterium közszemlére kiteszi.

Ezt azzal a kéréssel hozzuk az egyháztagok becses tudomására, hogy a választói névjegyzékben való felvételüket illetőleg a hivatalos órák alatt a jelzett időben érdeklődhetnek.

Az egyházi törvény értelmében azokat az egyháztagokat lehet a választók névjegyzékébe felvenni, akik az előző évekről, összes egyházi adójukat f. év május 15-ig befizették.

Ha valaki hátralékos tartozását a felebbezési idő alatt kiegyenlíti és azt az egyházi adópénztár nyugtájával igazolja, akkor utólagosan a választók névjegyzékébe felveendő. *Az egyház elnöksége.*

„Regáti kérdés” címen Nagy Sándor bucu-
rești lelkész egy tanulmányt ad ki, melyet a bucu-
rești »Egyházi Ujság« nevű lap 1931—35. évfolya-
maiban 82 részletben folytatásosan közölt volt, meg-
felelően átdolgozva és kibővíve egy mintegy 200
oldal terjedelmű könyv formájában. A könyv a kö-
vetkező 5 fejezetben tárgyalja a Regátban élő ma-
gyarság nemzeti és hftbeli megtartásának problémáit:
I. A Regát világa, melyben idekerült testvéreink él-
nek. II. A Regátban élő magyarság lelki képe, ér-
zelem-világa és gondolkodás módja. III. A regáti ma-
gyarság élete szervezeteiben. IV. Az eddigi intézke-
dések hibái. V. Az új munka általános feladatai. A
könyv ára 100 lei lesz. Előfizetők jelentkezhetnek
egy levelező lapon Nagy Sándor ref. lelkésznel,
București 2. Str. Stirbey-Voda No. 9., vagy lapunk
szerkesztőségében.

Régi tiszteletes urak.

Irta: Komáromi János.

Meg akarnék emlékezni egy olyan tiszteletesről,
ki leghivebben szolgálta Teremtőjét és egyházát,
tiszteletre és munkára nevelte gyermekeit, míg ő
maga szegény maradt egész életére: akit szerettek
és megbecsültek hivei és minden embertársai, miután
minta-pap és igaz ember volt minden lépésében.

Ez a tiszteletes néhai Zitás Bertalan prügyi
lelkipásztor volt.

E megemlékezés során külön meghatottság fog
el: hisz árva fiatalságomnak akadtak olyan megszo-
rult napjai, amikor nem egyszer segített rajtam Zi-
tás Bertalan tiszteletes ur abból a kevésből, amije
neki volt szegénynek.

Amíg élek, soha nem felejttem el azokat a nyári
napokat, melyeket két szünidőben is szerető körük-
ben tölthettem. A tiszteletes ur Berti fia ugyanis
(ma a pécsi reáliskolai nevelőintézet derék tanára)
osztálytársam volt a gimnáziumi padokban s régi
barátságunk változatlan maradt meg mind e mai

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt
10 órakor Csernák Béla, d. u. 3 órakor a gyer-
mek istentiszteleten és este 6-kor Benedek Géza,
a Hegyen (Nagy P. István házában) délután 3-kor
Csernák Béla, az Alsó-Körös oldalon (Oláh Ferenc
tanyáján) d. u. 3 órakor Kiss Bertalan szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk
minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-
negyed 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Kereszte-
lés: Báthori István, Nagy József. Temetés: Silye
János 43 éves, Jank Jánosné Sas Piroska 28 éves,
Nagy Józsefné Kozma Juliánna 53 éves, Borbély
4 hónapos, özv. Debreczeni Dánielné Kiss Zsuzsanna
56 éves, Kónya Károlyné Lőrincz Virág 32 éves,
Veress Margit 30 éves.

Áldozatkészség: Árvaháznak: Ifj. Balogh
10 kgr, bab, 1 és fél kgr. lencse, Inczéné—Csikosné 5
üveg paradicsom, Halász László 1 kgr. cipő-krém.

Egy nem református nő ment be az egyik re-
formátus templomba, amely egészen telve volt a
vasárnapi istentiszteletre összesereglett hivel. A
templomból az istentisztelet derekán akart kivinni
egy ismerős lánykát, aki a templomi rendhez
alkalmazkodva, nem mozdult helyéről, hanem be-
várta az istentisztelet végét. A vendég sürgető ma-
gatartása jó időre megzavarta a predikációt hallgató
gyülekezetet. — A református templom nem kávéház,
amelyben ki s bejárhatnak az emberek. A reformá-
tus istentiszteletek rendje nem csak azt kívánja meg,
hogy már a kezdő ének idején mindenki helyén le-
gyen és későn jövetelével az éneklő, imádkozó vagy
az igét hallgató atyafiak figyelmét ne zavarja; —

napig. E barátság révén kerültem el a tiszteletes ur
rokonszenves családi körében is.

Mert szívesen láttak maguknál s ezt a szíves-
séget éreztették is testvéri lélekkel a prügyi paró-
kián, mely ott lapul meg ma is a régi templom tö-
vében, akár a fecskéfészek. Néhai Zitás Bertalan
tiszteletes ur maga közepesen magasabb, tömzsi
ember volt, aki nemcsak hivei épülésére látta el
gondoktól terhes hivatalát, hanem külön-külön is fog-
lalkozott egyházközsége tagjaival s ráadásul apasz-
totta a családja jövője miatt való aggodalom, mint
valamennyi papunkat. Hisz kicsi volt az eklézsia, a
család pedig gyarapodott. Meggondolt értelmű, csön-
des lélek maradt mindvégig néhai Zitás Bertalan
bátyám, aki — hátul összefogott kezekkel — gyak-
ran el-elsétálgatott a paplak hosszant elnyuló udva-
rán s ha megpillantotta Berti fiát vagy Pista fiát,
szelid akarattal intette őket:

— Igyekeztek a tanulásban, mert nem tudom,
mi lesz veletek, ha el tanálnék menni innét!

Ott fekszik Prügy község Tarcaltól délnek, a
Taktaköz áldott tájain, közel a Takta vízéhez, mely

hanem megkivánja azt is, hogy a záróének első versének eléneklése előtt senki se menjen ki a templomból. Ezt a rendet a mi gyülekezetünk már megszokta, épen azért hat zavarólag, ha valaki e rendet figyelmetlenségével megsérti.

Az *olaszi-i férfiszövetség* összejevetelt tart vasárnap d. e. istentisztelet után a szokott helyen.

Az *olaszi i ref. elemi iskola* növendékeinek »Anyák napja« alkalmával május 12-én d. u. 3 órakor tartandó ünnepélyének műsora: 1. Ének, 7. dics. Im bejöttünk. 2. Ének: XXV. zsolt. Szívemet hozzád emelem. 3. Imádkozik és beszédet mond: Benedek Géza s. lelkész. 4. Ének 200. dics. Gondviselő jó Atyám vagy. 5. »Anyák napján.« Irta: Papp Sándor, szav. Mészáros Sándor II. o. 6. »Akármerre.« Irta: Varga Jenő, szav. Szentesi Gábor I. o. t. 7. Ének, 100. dics. Mennyben lakó én Istenem. 8. »Mária.« Irta: Szabolcska M., szav. Pázmány Lujza III. o. t. 9. »Anyám búcsuszava.« Irta: Székács József, szav. Demján Ferenc V. o. t. 10. Ének: XLII. zsolt. Mint a szép hives patakra. 11. »Pókainé.« Irta: Ilyés Bálint, szav. Szabó László V. o. t. 12. »Anyák napján.« Irta: Papp László, szav. Nagy Margit V. o. t. 13. Ének LXV. zsolt. A Sionnak hegyén Úr Isten. 14. »Az árvák sorsa,« párbeszéd. Irta: Csathó Imre, elmondják: Mészáros Mária I. o., Degovics Klára IV. o. t. 15. Ének XXIII. zsolt. Az Úr énnékem őriző pásztorom. 15. Fogadástétel. Irta: Csathó Jenőné, mondja: Soós Erzsébet VI. o. t. 17. Ének XC. zsolt. Tebened biztunk eleitől fogva.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10, délben 12 órakor az ifjúsági istentiszteleten és délután 3 órakor gyermekistentiszteleten Molnár Károly, este 6 órakor András Gusztáv. Az *őssi-telepi* ima-

oly nehezen folydogál, mintha nem akarna elszakadni a tündéri vidéktől, akkor még akadtak elvéve tavak és lápok a Taktaközön, a lápokban vizimadarak ezrei éltek, kövér földek vonultak el mindenfelé a határáig, melynek peremeiről a Tisza füzeseinek vonulata setétedett. Berti pajtásommal sokat kószálgattunk e feledhetetlen vidéken és valahányszor hazavetődünk alkonyattájt, a tiszteletes ur minden alkalommal komoly szóval fordult kettőnkhez:

— Tanuljanak, fiaim, mindig tanuljanak! Mert iszonyu versenyfutás ma az élet . . .

(Zitás Bertalan tiszteletes ur emléke annyira szent nekem s a Taktaköz szépsége annyiszor visszajár hozzám álmaimban ma is, hogy mindakettőről megemlékeztem a »Régi ház országutnál« című regényemben.)

Néhai Berti bátyánkat egy dolog jellemezte: az egyszerűség.

(Folyt. köv.)

házban délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, délután 4 órakor András Gusztáv szolgál.

Ujvárosi hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken déltán 6 órakor.

Aldozatkészség: Árvaháznak Nagy Lajos 20 lei.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Gerebenis György András.

Az *ujvárosi ref. iskola* és az állami iskola ref. növendékei részvételével 12-én délután 3 órakor az ujvárosi templomban gyermekistentiszteletet tartunk az anyák napja alkalmából. Felkérjük a szülőket, hogy gyermekeikkel együtt vegyenek részt ez istentiszteleten: 1. Ének 63. dicséret. 2. 100. dics. 1—2. verse. 3. Imádkozik és ígét hirdet Molnár Károly. 4. Ének 293. dicséret. 5. Ünnepi gondolatok. Előadja Kolozsvári Magda IV. o. t. 6. Anyák napjára. Irta: Szabolcska Mihály, szavalja Somogyi Ili I. o. t. 7. Édesanyámnak. Irta: Bartók Judit, szavalja Török Sándor II. o. t. 9. 286. dics. 10. »Szülői szeretet. Szavalja Técsi József IV. o. t. 11. Anyám. Irta: Walter Gyula, szavalja Bodor Katalin IV. o. t. 12. »Napocska.« Irta: Reményik Sándor, szavalja Tenkő Katalin IV. o. t. 13. Fogadalmat tesz: Tarsoly Kálmán III. o. t. 14. 236. dicséret.

Az *őssi-telepi* imaházban vasárnap délután 4 órai kezdettel vallásos ünnepélyt rendezünk: Ígét hirdet András Gusztáv s.-lelkész. Ének-duettet adnak elő: Varga Rózsika és Székely Mária. Szaval Bujdosó Rózsika. Páros jelenet, előadják Földesi Erzsébet és Lehtner Magda. Énekel Nagy Károly, hegedün kíséri Cserepes Imre.

Az *ujvárosi férfiszövetség* vasárnap d. e. 11 órakor az ifjúsági otthonban összejevetelt tart, melyen az elmúlt évi munkáról számolnak be és a jövő időszak munkáit beszélnek meg. E fontos megbeszélésre a Szövetség összes tagjait meghívja.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson Szennyessy József, — a Tokajitelepen délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor az imaházban Kiss Károly szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Szántó Irén 10 hónapos, Balogh Rozália (Sántmartin) 70 éves, Hajdu István 36 éves.

Aldozatkészség: A kulturteremben levő zongora zárat Balogh Károly díjtalanul megjavította.

Szegényeknek: Fóris Péterné 20 lei, Zsigó Györgyné 35 lei.

Febr. 2. megváltása címén az árvaháznak: Mészáros Lajos 50 lei.

A konfirmáció napját — az áldozócsütörtök és pünköst közötti vasárnapot gyülekezetünk mindig kiváló figyelemmel és bensőséggel szokta megünnepelni; hogy e nap jelentőségét és áldó hatásait mind a gyülekezet felnőtt tagjaira, mind a konfirmandus növendékekre minél mélyebbé és maradandóbbá tegyük, a konfirmált növendékek mindenikének díszes emléklapon kívül egy új-testamentomi szentírást szoktunk utavalóul az életre ajándékozni. Más alap hiányában, mint minden esztendőben, úgy most is gyülekezetünk áldozatkészségéhez vagyunk kénytelenek folyamodni, hogy e tervünket ez évben is megvalósíthassuk; kérjük azért a még áldozni tudó és akaró hiveinket, hogy e célra szánt adományaitkat legkésőbb áldozócsütörtökig a lelkési hivatalnál vagy az algondnok urnál elhelyezni sziveskedjenek, nem feledvén, hogy Pál apostol a könyörgésben való állhatottsággal egyenlő fokú keresztyéni kötelességnek jelzi ezt: »A szentek szükségére adakozók legyetek.« (Róm. 12, 13.)

Anyák napi alkalmi istentiszteletet tartunk i. hó 12-én d. u. 4 órakor imaházunkban, melynek végzetével gyülekezetünk a kulturterembe vonul át, hol a gyermekek szavalatai — ének és zeneszámából és egy kis gyermek szindarabból álló műsoros ünnepély keretében gyújtjuk meg a hálaáldozat tűzét a mindenható nagy Isten előtt, minden egyéb jó adományai között kiváltképen azon kegyelméért, amelyből számunkra mindennél drágább kincs gyanánt az anyai szeretetet ajándékozta.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr. Szabó Lajos, délután 4 órakor és az Élőtelepen délelőtt 10 órakor Szabó Pál szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élő-telepen minden csütörtökön délután 5 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Sólyom Ferenc, Romániac Veronka. Temetés: Tivadar Józsefné 70 éves, öz. Rácz Józsefné 71 éves.

Áldozatkészség: Férfiszövetségnek: Dr. Szabó Lajos 100, Tándor L. 60 lei.

Kulturcélokra: öz. Székely Gyuláné 10, Gaál Piroska 15, Barabás Margit 20, Konrád Jánosné 50, Szilágyi Gyula 20, Fehér Irén 40, Turzóné 10, Nagyné 10, Szilágyi Lajos 30, Szekeres Péter 60, Szatmáry Ferenc 30, Tamás Lászlóné 30, Proj Józsefné 30, Lő-

kös Béla 50, Ravasz Miklós 40, Szerző József 20, Erdei Gábor 30, Laczak Imréné 20, Huszár István 30, Alexa Simonné 40, öz. Szilágyi Lajosné 60, Tóth Istvánné 30, Domokos Sándorné 40 lei. (folyt.)

Anyák napi gyermekistentiszteletet tartunk vasárnap d. u. 4 órakor a rendes istentisztelet keretében.

Anyák napi ifjúsági istentiszteletet tartunk vasárnap este 8 órakor az imaházban. Bibliát magyaráz: Dr. Szabó Lajos lelkész. Közreműködnek: Barabás Margit előadással, Laczak Erzsike énekszámokkal Dézsi László orgonakisérete mellett, Darai Magda és Bereczki Erzsébet szavalattal, — Szabó Pál s. lelkész záró beszéddel.

Régi Férfiszövetségünk kedden (május 14) este 8 órakor bibliáorát tart.

Régi Nőszövetségünk bibliáorát május 1-től kezdve minden kedden délután tartja fél 6 órai kezdettel.

INNEN-ONNAN

— *Új Bibliafordítás előtt állunk.* A Brit és Külföldi Bibliatársulathoz sok kérés érkezett, hogy a ma élő magyar nyelven adja ki a bibliát. A társulat a sokfelől érkezett kérésnek engedve, hajlandó az új bibliakiadásra, bár ez 30—40.000 pengőjébe kerül. A fordítás elkészítésével Czegléd Sándor ceglédi ref. lelképásztort és Raffay Sándor ev. püspököt, a két ismert bibliafordítót bízta meg. Az újszövetség fordításánál az alapmunka Czegléd Sándornak a már megjelent fordítása, melyet ő ismét átnézett, felhasználva a szövegmagyarázati kutatások újabb eredményeit is. Az így átjavított fordítás már Raffay kezében van, aki a maga új-szövetség fordítása alapján összeveti ezt az eredetivel. Majd a bibliafordító bizottság elé kerül a szöveg, amely bizottság az Egyetemes Konvent és az Evangélikus által felkért szakprofesszorokból áll. Így az újszövetség a jövő tavaszra már nyomásra készen áll. Közben folyik az ó-testamentum fordítása is. Czegléd Sándor az ó-szövetségből lefordította a Zoltárokat, Birák könyvét, Énekek énekét, Jeremiás sirmait és a kisprófétákat. Az ó-szövetség lefordításában részt vesz Kecskeméthy István erdélyi református theologiai professzor is, aki újszövetségi fordításával is nagy szolgálatot tett az anyaszentegyháznak.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatság! és esküvői meghívókat, műveket stb. a legáltalánosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

DEBRECENI REF. FŐISKOLA
KÖNYVTÁRA

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

A presbiterium

május 12-én délután 5 órakor az újvárosi tanácsteremben gyűlést tartott, melyen Sulyok István püspök-lelkészelnök és dr Thúry Kálmán főgondnok elnököltek. Jegyző: Horváth Miklós. Jelen volt 42 presbiter.

Püspök-lelkészelnök a gyűlést imával nyitja meg, aztán bejelenti, hogy az egyházmegyei vizsgálat május 20. és 21. napjain lesz egyházközségünkben.

A leánygimnázium tanulóinak az igazgatótanács javaslata alapján

a presbiterium 40.250 Lei tandijkedveményt állapít meg.

Az elemi iskola tanulóinak tandijkedvemény iránti kérelmeit; a tantestület tagjaival együtt Agárdy István presbyter iskolaszéki tag vizsgálta felül, s azok indokoltságát a szülőkkel való személyes megbeszélés alapján állapította meg és 38,950 Lei tandij elengedését javasolja.

A presbiterium a javaslatot elfogadja s a tantestületnek, valamint Agárdy István presbyternek fáradságos munkájáért jegyzőkönyvi köszönetet mond.

Papp Sándor adóbizottsági elnöknek egészségi okokból történt lemondását

a presbiterium sajnálattal veszi tudomásul s neki sok évi hűséges munkásságáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

A lemondás folytán megüresedett adóbizottsági elnöki tisztségre a presbiterium szótöbbséggel Erdélyi Ferenc volt postatisztviselő egyháztagot választja meg f. évi június 1 napjától dec. 31-ig terjedő próbaidőre.

Megállapítja a presbiterium az adóbizottsági elnök hatáskörét és hivatali kötelességeit a következőkben: Az egyházi adókivetés és behajtás vezetése, — ellenőrzése, — hátralékos adófizetőknek esetenként felkeresése; — adókönyvek előírása és lezárása, a választók névjegyzékének összeállítása és 3 példányban leírása, a Református Hiradó előfizetési díjainak behajtása és nyilvántartása. Hivatalos órák: d. e. 9-1-ig, d. u. 4-6-ig.

A presbiterium által kiküldött bizottság beterjeszti az egyházi adóhátralékokról készített kimutatást és a behajtásra vonatkozó javaslatát.

A presbiterium a jelentést tudomásul veszi, — a javasolt leírásokat jóváhagyja, illetve azok keresztül vezetését elrendeli, a behajtás módzatainak megállapítására az egyházi elnökséget felkéri.

Elnökség beterjeszti a választók névjegyzékét;

melynek május 15-től május 25-ig terjedő időben közszemlére tételét a presbiterium elrendeli.

Az elemi iskolai tantestület kéri, hogy a »Németh Sándor jutalomkönyv alaphól« a rendelkezésre álló 620 lei utaltassék ki.

A presbiterium 620 leit jutalomkönyvek beszerzésére kiutal.

A »Fekete Józsefné református szegény házfelügyelő-bizottságának jelentését

a presbiterium tudomásul veszi és felkéri az összes parochiális körök férfi- és nőszövetségeit, hogy a szegényháznak gondját vegyék magukra és annak kifejlesztésén hathatósan munkálkodjanak.

Az orvosi teendők ellátására a presbiterium felkéri dr Szentpály Gyula orvost.

HIRDETÉS.

Az 1935 július 1-től 1936 június 30-ig terjedő időre elkészített választói névjegyzéket a folyó évi május hó 15-ik napjától kezdődőleg 10 napon keresztül, vagyis május 25-ig az egyházi adóhivatalban, dr Aurel Lázár-u. 16. sz. a. a presbiterium közszemlére kiteszi.

Ezt azzal a kéréssel hozzuk az egyháztagok becses tudomására, hogy a választói névjegyzékben való felvételüket illetőleg a hivatalos órák alatt a jelzett időben érdeklődhetnek.

Az egyházi törvény értelmében azokat az egyháztagokat lehet a választók névjegyzékébe felvenni, akik az előző évekről, összes egyházi adójukat f. év május 25-ig befizetik.

Ha valaki hátralékos tartozását a felebbezési idő alatt kiegyenlíti és azt az egyházi adópénztár nyugtájával igazolja, akkor utólagosan a választók névjegyzékébe felveendő. *Az egyház elnöksége.*

A királyhágomelléki egyházkerület folyó hó 27. és 28. napjain leánygimnáziumunk dísztermében tartja évi rendes köz- és bírósági gyűléseit.

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Benedek Géza, este 6-ór Csernák Béla A Hegyen (Nagy P. István házában) délután 3 órakor Benedek Géza szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Pál Imre Ferenc, P. Nagy Etelka. Temetés: Farkas Györgyné Sipos Julianna 71 éves, Zsiga Erzsébet 4 hónapos, Szilasi János 49 éves, Tóth József 22 éves. Kitérések: Negrut Gáborné Ince Irén (Princip. Mihai ucca 2 sz.) görög keleti vallásra. Juhász Piroska és Juhász István (Moldova ucca 90.) görög keleti vallásra.

Áldozatkészség: Árvaháznak az Olasz-i nőszövetség perselypénze 500, 39/II. sz. perselyben 181, Homolya Etelka — édes anyja halála évfordulóján ágyalapítványra — 300, özv. Székely Gyuláné — édes anyja halála évfordulóján — 100, özv. Kuun Frigyesné — édes anyja halála évfordulóján ágyalapítványra — 100 lei.

Urasztalára egy szép miliót és 500 leit adott Nagy Blanka.

Anyák vasárnapján délután 3 órakor ugy az olaszli templomban, mint künn a hegyen az Alsó Körös-oldalon, kedves ünnepséget rendeztek az édes anyai szeretet előtt tisztelettel hódoló gyermekek.

Esteli órákon: Hétfő: Ap. csel. 11, 1-14. Kedd: Ap. csel. 11, 15-30. Szerda: Ap. csel. 12, 1-12. Csütörtök: Ap. csel. 12, 13-25. Péntek: Ap. csel. 13, 1-15. Szombat: Ap. csel. 13, 16-25.

Régi tiszteletes urak.

Írta: Komáromi János.

(Folyt. és vége.)

Néhai Zitás Bertti bátyánkat egy dolog jellemezte: az egyszerűség.

Egyszerű volt külsejében, és igazmondásában. S ezzel az egyszerű, de annál gazdagabb lélekkel vezette a hiveit és családját egy életén át. Az emlékeimen keresztül fogom látni őt mindég amint sarkig-érő palástjában a tanítótól, a kurátortól, és egyházfitől kísérvé indul vasárnapi istentiszteletre, kissé meghajtott fejjel (hisz alázatosságot hirdetett minden szavában!), a templomajtónál kezét fog és elbeszélget a presbiterekkel s az egyházközség felnőtt tagjaival, odabent mélységes hittel hirdeti a Szentírást, kereszteli az újszülötteket, temetgeti egyháza halottait s kevés ráérő-idejében papi földcskéjét művelgeti. Követésreméltó volt családi élete, de ugyan lehetett-e volna más?

Berti fiának instruktora voltam egy nyáron s amikor s amikor szünidő végével a tiszteletes ur behívott a szobájába, hogy átadja megajánlott tisztelet-

A Református Kör műkedvelői folyó hó 19-én vasárnap délután 5 órai kezdettel a hegyi (Pasteur-u.) magyar kulturházban vendégszerepelnek. Rendező: Széles Gábor.

A férfitiszóvetség összejóvetele vasárnap d. e. templom után.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor András Gusztáv. délután 6 órakor Molnár Károly. Az össi-telepi imaházban délelőtt 10 és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvárososon hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Tikos András, Tikos Róza. Temetés: Nagy István 76 éves.

Áldozatkészség: Szegényeknek Nagy Lajos 20 lei.

Az ujvárosi nőszövetség május 26-án templomi vallásos ünnepélyt rendez, melynek keretében ígét hirdet Saja Sándor albişi lelkész, költeményeiből felolvas Reményik Sándor. A Kálvin kórus és az Erkel Zenekar művészi számokkal fognak közreműködni. Hittestvéreink figyelmét előre is felhívják e szép ünnepélyre.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csil-

dijamat, meglepődve láttam, hogy husz koronával többet nyújtott át. Meglepődve szóltam:

— Bertti bátyám, husz koronával elszámolta magát!

Néhai Zitás Bertalan tiszteletes ur még csöndesebben válaszolt, mintha eltalált volna érzékenkedni abban a pillanatban:

— Tegye csak el, fiam! Küzködő ifjuságomban jól esett nekem is, ha segítettek rajtam. Egykori jóltevőimről máig sem feledkeztem meg...

S kezét nyújtott jószívvel. Könnyes szemmel mentem ki tőte.

Gyermekei jóvője aggasztotta legtöbbet s mégis fölnevelte őket: munkás embereknek, derék magyaroknak!

Soha egy indulatos szavát nem hallottam, mig e földi világban járt közöttünk. Ahelyett, ha már okvetlenül ki kellett fakadnia, szelid szóvel korholt bennünket, miközben ránkemelte a mutatóujját:

Sohse felejtsetek el, fiaim, hogy első a becsület!

(Nem felejtettük el Bertti bátyánk!)

Zavaros, igen zavaros időkben távozott el közülünk Zitás Bertalan prügyi tiszteletes ur. Magam

Iagvároson Kiss Károly, — a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor az imaházban Szennyessy József szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Kitérés: Nagy István, Grivitei-utca 12. sz. lakos Sándor nevű 13 éves fiával gör. kel. vallásra.

Áldozatkészség: Templomalapra családi perselyben: Matkó Benjámín 120 Lei.

Konfirmándusok bibliával ellátására: Nagy Bálintné 30, Kiss Sándorné 15, Kövesdi Lajos 30, Kállai Gyula 30, Kiss Károly 30 Lei.

Az anyák napját az ügy fontosságát megillető komolysággal és buzgósággal ünnepeltük meg folyó hó 12-én velencei paróchiális körünkben is. A délelőtti alkalmi istentisztelet Ézsaiás próféta 49, 15. alapján: »Hát elfelejtkezhetik-e az anya gyermekéről, hogy ne könyörüljön méhe fián és ha elfelejtkeznének is ezek: én terólad el nem felejtkezem.« Az anyai szeretet, mint Isten legnagyobb áldását mutatta fel a gyülekezet előtt, mint amely a maga önzetlen tisztaságában legközelebb áll Isten hozzánk való szeretetéhez. A délutáni gyermekistentisztelet pedig a népéért élő, népe boldogságát mindennél többrebecsülő földi király lelkületében próbálta a gyermekek lelkivilágához közelhozni a gyermekeiért élő édesanya önfeláldozó, meleg szeretetét s az alattvalóknak a jó király iránt tartozó kötelességeiben a gyermekek kötelességeit az édesanyával s általában szülőkkel szemben úgy a királyok, mint a gyermekek és minden ember számára örök példaképül állítván a királyok királyát, az Ur Jézus Krisztust. A délutáni istentisztelet végeztével a kulturteremben tartott gyermekünnepélyen szintén alkalmi szavalkatok és kis szindarabok és énekszámokból összeállított mű-

messzi országokban hányódtam akkortájt s csak évek mulva tudtam meg a fiaitól, hogy a Tisza táján s így a Taktaközben is harcok csattogtak mikor kilehelte lelkét. Kiterítve feküdt már, mikor ellenséges golyó sivitott át a testént.

Azóta egyszer láttam csak a Taktaközt.

Egyszer láttam csak a Taktaközt azóta, hűsz keserű esztendő elmúltával. Akkor éreztem legmélysegesebben, hogy minden elmulik e földi világban.

Hűsz esztendő után egy nyárvégi délelőttön, megálltam a prűgyi parókia udvarán, de nem találtam többé a régi családót. Új arcok néztek ki reám a paplaktól. Nem élt már az egykori kurátor, nem élt a bíró sem, v vidékről eltávoztak a vadmadarak, mindössze az igen öreg néptanítót találtam életben még. Ámde nyugdíjban lévén nagy idő óta, ő is legszivesebben a tornácban üldögélt, a pihenőszékben s szundikált.

Ahogy benyitottam hozzá, felerölködött, hangtalan könnyekre fakadt s átkarolt:

— Magam vagyok már csak fiam . . . A többiek a temetőben fekszenek.

Most már ő is fekszik . . . Zokszó nélkül, megbékélten.

sor keretében igyekeztünk a nap áldásait az év többi napjaira is kiható, maradandó hatásává tenni. A műsorszámok betanításánál s az ünnepély megrendezésénél nagy segítségünkre voltak: Papp Emma, Felvinczyné Losonczy Irén, Péntes Irén tanítónők és özv. Siebert Emilné vasárnapi iskolai csoportvezető, kiknek ezuton is hálás köszönettel adózunk.

Vetítettképes kulturelőadást tartunk kulturteremünkben folyó hó 19-én, este 6 órakor, melyre előadókul dr Szőke Ferenc főorvos urat és Árvay Árpád magyar párti főtítkar urat sikerült megnyernünk. A résztvenni szándékozók pontos megjelenését kérjük, mert az ajtókat 6 óra 10 perckor az előadás zavartalan élvezhetése érdekében bezárjuk.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor Szabó Pál, az Élőtelepen délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élőtelepen minden csütörtökön délután 5 órakor.

Áldozatkészség: Kultur célokra: if. Péntes Viktor 20, Pázmány Gyula 10, Labancz Mihály 100, Mányi Ferenc 20, Balogh József 20, Kertész Károly 20, Bodó Imre 40, Kudor János 30, Szabó Lajos 30, dr Soós István 40, Taricska Gergely 20, Bereczki Erzsike 40, Kezdődi Róza 30, Szepesi Géza 30, Kosztin Jánosné 10, Stankovics Gyula 30, özv. Vágóné 50.

Imaházunkban az elmúlt vasárnap tartott anyáknap gyermekistentiszteleten az ígét Bagoly Bertalan borszi lelkész hirdette. Énekelt a borszi ref. énekkar. A borszi vendégek a templomi ünnepszég után résztvettek a leánygimnázium disztermében rendeztek nótadélutánon is.

Réti belmissziói alakulataink nyári órarendje:

1. *Vasárnapi iskola* 3 csoportban minden vasárnap reggel 9—10-ig.
2. *Serdülők csoportjának* bibliaórája minden kedden délután fél 6 fél 7-ig.
3. *Fiu és leányszövetségek* bibliaórái minden pénteken este 8—9-ig.
4. *Nőszövetség* bibliaórája minden kedden délután fél 6—fél 7-ig, utánna vasárnapi iskolai előkészítés.
5. *Férfiszövetség* bibliaórája minden második kedden este 9—10-ig minden második kedden este pedig ifjusági önképző kör.
6. *Sztárai Énekkar* próbái minden vasárnap délelőtt 11—12-ig és minden hétfő este 8—9-ig.
7. *Istentiszteletek* és családlátogatások az Élőtelepen minden csütörtökön délután, a hegyen minden második szerda délután.

INNEN-ONNAN

Magyarország legreformátusabb vármegyéje a velünk szomszédos Biharmegye, amelynek székhelye Berettyóújfalú. A magyarországi Biharmegye reformátusainak egyetlen középiskolája a reformáció négy-százados évfordulóján (1917.) a debreceni egyházmegye által létesített berettyóújfalui polgári leányiskola, amely intézet a mai kor kívánalmainak megfelelő hatalmas tornacsarnokot (szinpaddal felszerelve) és rajztermet épített. Az épület alapkövét dr. Baltazár Dezső debreceni püspök május hó 14-én szép ünnepség keretében helyezte el. A fundamentumba befalazott okirat megemlékezik arról, hogy az iskola létesítésének kezdeményezője Berettyóújfalú akkori lelkésze, most gyülekezetünk egyik lelkipásztora, Csernák Béla, akit szeretettel hívtak meg az ünnepségre. A szépen fejlődő iskola tovább is éljen, fejlődjék, virágozzék Isten dicsőségére. — Ugyanezen a napon iktatta tisztségébe a bihar-érmelléki egyesült egyházmegye az újonnan választott egyházmegyei gondnokot dr. Nadányi Jenő bihari alispánt.

Az »Úr« napja. A vasárnap, általában a hét napjainak különböző nevekkkel való megjelölése, az egyiptomi és babilóniai művelődésre nyúlik vissza. A babilónok, az egyiptomiak voltak az elsők, akik a hónapot (= holdnap) négy egyenlő részre, vagyis négy hétre osztották fel s az egyes napokat a hét nagy égi testről: a Napról, Holdról, Marsról, Merkuriusról, Jupiterről, Vénusról és Saturnusról nevezték el. Az első keresztyének már Jézus feltámadása után nyolcad nappal ezt a napot, a hét első napját, a mai »vasárnapot«-ot rendelték összegyülekezés és imádság napjává, (János ev. 20: 26) mint Jézus feltámadásának napját s elnevezték azt az »Úr napja«-nak. János Jelenések könyve. 1: 10. A vasárnap megünneplésének biztos emlékeivel találkozunk már az Apostolok cselekedeteiről írott könyvben 20: 7. és Pál apostolnak a Korinthusbeliekhez írt első levele 16: 2. versében, ugyancsak a legrégebbi egyházi atyáknál, Justin mártírnál, Antokhiai Ignatiusnál (Kr. u. 120 körül.) Úr napján a hívek állva imádkoztak, a Szentírást olvasták, prédikációt hallgattak és alalmazkodtak. Konstantin császár Kr. u. 321-ben adta ki az első vasárnapvédő törvényt, amennyiben ezen a napon megtiltotta a hétköznapi munkát és a bírósági tárgyalásokat.

Miért szükséges a vasárnapi pihenés? Egy kiváló tudós megállapította pontos vizsgálat alapján, hogy a munkás ember naponta átlag 190 gram oxigénnel többet ad ki magából, mint amennyit bevesz. Ez az oka annak, hogy estére kifáradunk a munkában. Az álm bizonyos mértékben helyreállítja a szervezett egyensúlyát, amennyiben az alvás alatt megint kb. 170 gr. oxigént magunkba veszünk. 20 gr. azonban pótolatlan marad. Ez a hiány napról-napra növekszik, úgy, hogyha testünk egészséges állapotát enn akarjuk tartani, a hét végén feltétlenül pihenőre

van szükségünk. Különben a munkásember kidől, vagy a munkája lesz megbizhatatlanná, felületesé. Ezzel nagyon jól megegyez az, amit egy amerikai munkaadó mondott: »Annyi bizonyos, hogy munkásaim közül azok, akik vasárnap templomba mennek, 25 százalékkal többet érnek, mint akik vasárnap szeretnek görbe napot csinálni.

»A ti Istenetek jobb, mint a mienk« . . . Egy kínai, mikor angol hajóra kerülve, látta, hogy a keresztyének milyen szigorúan veszik a vasárnap megszentelését, így szólt: »A ti Istenetek jobb, mint a mienk, mert minden héten ad nektek egy pihenő napot. A mi Istenünk mindig munkára sarkal s egy évben csak egy napon enged pihenést.« A kínaiak nevezetesen csak az új év napját tartják meg nyugalmi nap gyanánt.

A cipész és a vasárnap megszentelése. Atutazó kereskedő indult egy helységben vasárnap a templom felé, mikor egy alacsony ház előtt elhaladva meghallotta, hogy egy cipész kemény kalapácsütésekkel szögeli a talpat. Befordult hozzá és szemrehányást tett neki a vasárnapi munkáért. A cipész a szegénységével mentegette magát. Neki bizony vasárnap is dolgoznia kell, hogy megkeresse a mindennapi kenyerét. »Tudja mit, — mondotta a kereskedő, — az én kedvemért próbálja meg, hogy ne dolgozzék vasárnap. Félesztendő mulva megint megfordulok ebben a városban s ha valami kár éri, én tízezer lei erejéig megtérítem.«

Félév mulva valóban megint ott állt a kereskedő a cipész-műhelyben. »Nos, hogy áll a dolog!« — kérdezte a cipésztől. »Uram — felelt a cipész — szót fogadtam s nem vallottam kárát. Azóta, hogy a vasárnapi munkát abba hagytam, az Isten is jobban megáldott. Nem hogy vesztettem volna a dologgal, de úgy érzem, hogy azóta gyarapszom, vagyonosodom s a lelkem is százszorta nyugodtabb és békésebb.«

Kalvin könyvnyomda

Sztr. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsináltsabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kalvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

DEBRECENI REF. FŐISKOLA
KÖNYVTÁRA

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

Canonica visitatio

néven ismerjük az egyházmegyék espereseinek és kísérő társainak az egyes egyházközségekben felügyelet, ellenőrzés céljából évente végzett látogatását, vizsgálatát.

Ezt az egyházlátogatási gyülekezetünkben folyó évi május hó 20. és 21. napjain teljesítette Vadai Béla alepd-i lelkész, a bihari egyházmegye esperese és Telegdi József egyházmegyei gondnok. Megvizsgálták elemi iskoláinkat, leánygimnáziumunkban a vallástanítást, a más felekezetű és állami iskolákba járó református tanulók vallásoktatását, nő- és férfiszövetségeink, ifjúsági szövetségeink munkáját, az Inas Otthont, az Árvaházat, a presbiterek, a lelkészek munkáját s a két napos látogatást kedden este 5 órakor bezáró presbiteri gyűlésen a jegyzőkönyv felvétele során úgy az esperes ur, mint a gondnok ur a legnagyobb előismerésüket fejezték ki a látottak, hallottak, tapasztaltak fölött.

Az egyházlátogatás (canonica visitatio) gyakorlása az apostoli korban kezdődik. Pál és a többi apostoloknak hol egyik, hol másik gyülekezetben tett látogatása mellett az apostolok első közös gyűlésükön (zsinatukon), amelyet Jeruzsálemben, Krisztus után 50-ben tartottak, választanak magok közül férfiakat, Judás-Barsabást és Silást, akiket elküldenek Antióchiába (Cselek. 15, 22.). Az apostoli korban az egyházlátogatás feladata az volt, hogy a küldöttek meggyőződjenek, vajjon a gyülekezet a jeruzsálemi zsinat megállapodásai értelmében hiszi és vallja-e az igazi keresztyén vallást? Ezenkívül átvették azokat az adományokat, amelyekkel más szegény egyházakat, máshol lakó szegényeket, egyetemes egyházi célokat támogattak. Ha virágzó egyházi életet találtak valahol, nagy meglepedéssel távoztak el onnét. Ha hibákat, fogyatkozásokat találtak, ha a gyülekezet tagjai hamis próféták hitető beszédeire hallgattak, akkor feddő, dorgáló szavakkal ébresztgették a gyülekezet alvó lelkiismeretét.

Meg volt az egyházlátogatás a középkori keresztyénységben is.

A magyar református egyháznak híres debreceni hitvallása, amelyet az 1561. és 1562-ik években szentesítettek, rendeli, hogy a lelkipásztoro-

kat, illetve egyházakat évenként kétszer vagy háromszor meg kell látogatni a széniornak (esperesnek), aki összegyűjti a hallgatókat és a lelkipásztort s eskü alatt hívja fel őket, hogy feltett kérdéseire igazán feleljenek.

Az 1567-iki debreceni zsinat 65-ik cikkeje részletesen körülírja az egyházlátogatás jog- és hatáskörét. Világosan előadja, hogy kettős szempontból szükséges. Először, hogy a lelkipásztorok erkölcsi életének feddhetetlensége, tudományának tisztasága megvizsgáltassék, hogy tudatlan, henye, dobzódó és részeges lelkész egy se legyen e fontos hivatalban. Másodsor azért, hogy az egyház és hallgatók — kicsinyek és nagyok — megvizsgáltassanak, mit tanultak lelkipásztoraiktól. Továbbá, ha uralkodó vétekben, dobzódásban élnek: »a sátánnak kell adni mind a fejedelmeket, mind a nemeseket, mind az alattvalókat«.

Mindezeknél nagyobb hatása volt a gyakorlati életre az 1679-ben kiadott u. n. Geleji-Kánonoknak, amelyek közül a 88-ik kánon szól az esperesek egyházmegyei látogatásáról.

Ez a kánon már azt is rendeli, hogy az esperesek a gondolataikra bizott egyházközségeket két vagy három magukhoz vett jelesebb társaikkal látogassák meg. Rendeli, hogy lelkészek és tanítók munkájának alapos, körültekintő megvizsgálása mellett, amelyre bőséges utasításokat ad, meg kell állapítaniok azt is, hogy a gyülekezet tagjai látogatják-e a templomot, élnek-e az urvacsorájával, jó szívvel fogadják-e a lelkipásztor intését, gyakorolják-e magokat naponként a kegyességben; énekelnek-e, imádkoznak-e, olvasnak-e bibliát otthon; megadják-e lelki tanítójoknak az illendő tiszteletet, gondoskodnak-e tisztességes megélhetéséről? Egymás iránt testvéri szeretettel viseltetnek-e, segítik-e egymást, istápolják-e a szegényeket, megbüntetik-e a gonoszokat, fáradoznak-e azok jobb utra térítésén? Gondosan számba kellett venniök az egyház javait, megvizsgálni számadásait. A látogatók tisztességes ellátásáról az egyháznak kellett gondoskodniok, az ilyenkor felmerülő költségek az egyház terhére képezték.

Mai egyházi törvényeink a canonica visitatio régi feladatai közül egyiknek-másiknak elvégzését

az egyházmegyei bíróságra, egyházmegyei számvevőszékre stb. ruházták, de jelentőségében nem csökkentették az esperesi egyházlátogatást.

A kálvini egyházalkotmányának az evangéliumon alapuló nagyszerű demokratikus szelleméből folyik az, hogy az esperes tartozik megvizsgálni még azokat a gyülekezeteket is, amelyek élén talán éppen a püspök áll; a gyülekezeti lelkesítő tisztelet viselő püspök éppen úgy számot adni köteles egyházközsége minden dolgáról, mint bármelyik lelkipásztortársa abban az egyházmegyében.

Az egyházlátogatásokban is megnyilatkozó evangéliumi gondosság, szeretet és szigor egyik biztosító téka a magyar református egyház fennállásának és virágzásának.

Az esperesek az általuk végzett látogatások eredményéről jelentést tesznek az egyházmegyének és a püspöknek, aki az esperesek jelentése, valamint a maga látogatása (generalis visitatio) alkalmával szerzett tapasztalatok alapján meg az egyházkerületi közgyűlésnek tesz jelentést az egyházkerület szellemi és anyagi állapotáról.

Ilyen jelentés lesz egyik tárgya a gyülekeztünkben (ref. leánygimnázium disztermében) május 28-án reggel 9 órakor összeülő egyházkerületi közgyűlésnek is, mely alkalommal egyházközségünkben sereglenek össze a máramarosi havasoktól az Al-Dunáig terjedő egyház-vidék reformátusainak képviselői.

Legyen áldás tanácskozásukon!

Csernák Béla.

KÉSZÜLJÜNK a június 17-iki presbiteri, illetve férfiszövetségi konferenciára!

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és este 6-kor Csernák Béla, a Hegyen (Nagy P. István házában) délután 3 órakor, valamint a vasárnapi iskola délelőtti kirándulása alkalmával a szabadban Benedek Géza szolgál.

Áldozócsütörtökön délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este 6 órakor és a Hegyen (Nagy P. István házában) délután 3 órakor Benedek Géza szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés: Králik Lajos ref. - Sütő Etelka ref., Sollinger Tamás r. kath. — Lökös Eszter ref. Temetés: Király Lajos 64 éves, özv. Simkó Kálmán szül. Kálmán Eszter 33 éves, Siudor Iona 26 éves, P. Nagy Etelka 4 naps.

A férfiszövetség vasárnap délelőtt szokott helyen megbeszéléseket tart.

A skót reformátusok erdélyi misszionárius lelkesze a zsidók számára előadásokat tart városunkban is, amelyre a zsidó vallású testvéreinket szeretettel hivatgatja. Érkezik szombaton (május 25-én) és vasárnap fog angol nyelvű előadást tartani a református Leánygimnázium disztermében.

A férfiszövetség megbeszélésein beszámolókat hallunk a látogatások eredményéről. Igen érdekesek ezek a beszámolók. Sőt megindítóak is. Nyilvánvalóvá lesz, hogy a látogatások hatása alatt nem egy család ébred annak a kötelességének tudatára, hogy mégis csak el kellene járni a templomba. Vagy megtudjuk, hogy a templomi tanítások milyen érzelmeket váltanak ki a gyülekezet tagjaiban. Hallunk kedves fogadkozásokat, nemes ígéretéseket. A szent Lélek Úr Isten vigye végbe a maga munkáját, úgy a látogatókban, mint a fölkeresett családokban.

Konfirmándus ifjaink vizsgáját szombaton, június 1-én délután 3 órakor a templomban, ünnepélyes felavatásukat másnap június 2-án, a vasárnap délelőtti istentisztelettel kapcsolatban tartjuk meg.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, délután 6 órakor Saja Sándor albi-i lelkesz, délelőtt 12 órakor ifjusági istentiszteleten András Gusztáv. Az őssi-telepi imaházban délelőtt 10 és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Áldozócsütörtökön délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 6 órakor András Gusztáv, Őssi-telepen délelőtt 10 és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Gál Erzsébet, Farkas Róza.

Áldozatkészség: Őssi-telepi imaház és gyermek-otthon részére, perselyekben: Kovács Endre 149, ujvárosi kisleány bibliakör 400 Lei, Csöke Gézané 2 kgr. liszt.

Árvaház részére Nagy Lajos 20 Lei.

Ujvárosi templom-szönyegre: Erdődy József 100, Fazekas Mártonné 30, Máris József 20, Zalányiné 20, Révész 10, Hajdu János 50 Lei.

Az ujvárosi férfiszövetség vasárnap délben 11 órakor az Ifjusági-Otthon nagytermében összejevölt tart.

Az Ujvárosi Nőszövetség

vasárnap délután 6 órakor templomi ünnepélyt rendez az ujvárosi templomban. — Műsor:

1. Nem vagyunk mi magunkéi. (10. dicséret.)
2. Örök Isten... (101. dicséret.) Gyülekezeti ének.
3. Igét hirdet: Sa ja Sándor, albişi lelkész.
4. Ha lelkünk a föld zajából. 98. dics. 4. verse. Gyülekezeti ének.
5. Bach J. S. darabot játszik az Erkel Zenekar.
6. Reményik Sándor költeményeiből olvas fel.
7. Apáczay—Vitályos: Viharban. Énekli a Kálvin Énekkar.
8. Jelentsd meg Uram... 190. dics. 4. verse. Gyülekezeti ének.

A befolyó persely-adományokat a Nőszövetség szegényeinek és a Ref. Aggok Menháza javára fordítják.

Az *Össi-telepi imaházban* vasárnap délután (istentisztelet után) fél 5 órai kezdettel anyák-napi ünnepélyt rendezünk. — Műsor: 1. A Boda-zenekar nyitánya. 2. »Édesanyánknak«. Szavalja: Török Juliska. 3. Előadás. 4. »Anyákról«. Szavalja: Igyán László. 5. »Gyermekem, oh aludj már«. Hegedű kísérettel, énekli: Szabó Irma. 6. »Legszebb történet«. Jelenet. Előadják: Bajusz Piri, Szabó Irma, Pinke Böske és Harasztosy Iona. 7. »Itthon«. Szavalja: Harasztosi I. 8. »Akármerre«. Szavalja: Kolláti Irénke. 9. »Édesanyánknak«. Jelenet. Előadják: Balogh Mária, Török Juliska, Leichner M., Bodó L., Török L., Szilágyi L., Troszt S., Solczi E. 10. Ének.

Az *ujvárosi ifjúsági egyesület* egykori vezetőjének néhai Oroszlán István ref. lelkésznek sir-émléket óhajt állítani a Rulikovszky-temetőben és ez uton kéri azokat, akik e kegyeletes megemlékezésben résztvenni óhajtanak, hogy e célra szánt adományaikat juttassák el az ujvárosi lelkészi hivatalba.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson Szennyessy József, — a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor az imaházban Kiss Károly szolgál.

Áldozócsütörtökön délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson Kiss Károly, — a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Szennyessy József szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Megyeri Gizella Juliánna. Temetés: Papp János 79 éves.

Áldozatkészség: A konfirmándusok bibliajára: Matkó Benjámín 60, Boros Imre 40 Lei.

A velencei férfiszövetség: a magyar párt ifjúsági kulturszakosztálya céljaira 440 Lei.

Kulturstélyünk a férfiszövetség rendezésében folyó hó 19-én, — bár gyülekezetünk felnőtt tagjai részéről nem részesült az ügy érdemét megillető figyelemben és méltánylásban, mégis nagyon kedves, bensőséges és feledhetetlenül tanuságos örömneppe tette azt az előadók ügybuzgósága és lelkesedése. Dr Szőke Ferenc főorvos ur a tuberkulotikus betegségek pusztításairól s az azok ellen való védekezés módjairól s a betegség gyógykezeléséről tartott vetítőképekkel kísért mélyen szántó, mégis népies és könnyen megérthető előadást. Árvay Árpád főtitkár ur népünk lelkületéhez legközelebb álló nagy költőnk: Arany János benső emberét állította elénk, elévülhetetlen értékű alkotásai közül is a legjellegzetesebbeknek élvezetes ismertetésével, melyet az előadó által találóan kiválasztott és Szennyessy József s. lelkész és Molnár Erzsike által mély átérzéssel előadott Arany-részletek tettek még mélyebb hatásúvá. Nagy tetszéssel fogadta közönségünk a nagy költő szülőházát, a csonka tornyot s a benne elhelyezett Arany emléktárgyakat bemutató vetített képeket. Férfiszövetségünk csak kötelességet velt teljesíteni, midőn az előadás önkéntes adományozás útján befolyt jövedelmet 440 Leit, a magyar párt ifjúsági kulturszakosztályának céljaira ajánlotta fel. Az előadók népünk érdekeit szolgáló értékes munkájáért Kiss Károly lelkész mondott hálás köszönetet.

*Lorántffy Zsuzsánna-emlékünnepe*lünk, melyet folyó hó 26-ra már meghirdettünk volt, az ujvárosi templomi ünnepély miatt, egy későbbi vasárnapon fog megtartatni.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor András Gusztáv, délután 4 órakor és az Élőtelepen délelőtt 10 órakor Szabó Pál szolgál.

Áldozócsütörtökön délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor és az Élő-telepen délelőtt 10 órakor Szabó Pál szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élő-telepen minden csütörtökön délután 5 órakor.

Réti Férfiszövetségünk kedden (május 28.) este 8 órakor bibliaórát tart.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Herczeg Irén. Esketés: Ványai László ref. — Szakács Krisztina ref. Kitérés: Gábor Pál ke-rekgyártó (Izvorului u. 3.) gör. kel. vallásra, Fekete Lajos C. F. R. alk. (Trifoiului u. 3.) g. kel. vallásra.

Áldozatkészség: A Sztárai énekkarnak az országos versenyen való részvétel költségeire N. N. 500 Lei.

Sztárai Mihály énekkarunknak, mely ez év március 24-én résztvett a Tamaseu-i belmissziós napon, a Tamaseu-i egyházközség 30—1935. sz. alatt kelt hivatalos átiratában, a kar fegyelmességéért, példás magaviseletéért és művészi szerepléséért a legteljesebb elismerését és köszönetét fejezte ki. Itt említjük meg, hogy ezen énekkart, — mely részt szeretne venni az idej Országos Magyar Dalos versenyen, — e hó 27-én este meglátogatja Nemes Elemér református esperes, az országos dalosszövetség alelnöke.

A **Cetariu-i egyházközség** e hó 26-án, vasárnap belmissziós napot rendez. Az Igét dr Szabó Lajos lelkész hirdeti, ugyancsak ő tart bibliaórákat, a nőszövetségnek és a presbitereknek.

Árvaházunk.

A **Viile Satu-Mare-i** leányszövetség és vasárnapi iskola vezetője: Magoss Árpád segéd-lelkész testvérünk írja: »Leányszövetségünk, hogy kimutassa gondoskodó szeretetét az árvaház iránt, sorsolást rendezett s az így befolyt jövedelemből két kis malacot vásárolt, mindent megtesz, hogy felnevelje, majd a legmagasabb árban értékesítse s a kapott összeget árváink számára beküldje.

Leányszövetségünk átérzi az árvaház áldásos misszióját s meg van győződve, hogy az egyház nem is lehet árvaház nélkül! Örömmel jelentem továbbá, hogy a vasárnapi iskolai perselypénz is szépen gyűl s többet küldhetünk, mint a múlt évben.

Az árvákat leányszövetségünk tagjai s a vasárnapi iskolások szeretettel üdvözlük!

Meghat bennünket ez a gondolat és szép terv. »Mi ismerjük a Viile Satu-Mare-i készségét, s dicsek-szünk is felőlük, vajha az ő buzgóságuk sokakat magával ragadna! (II. Kor. 9, 2.)

Mi csak kérjük Istent, »hogy amiképen elkezdte, azonképen végezze is be nálatok ezt a jótéteményt is!« (II. Kor. 8, 6.)

»Az Isten pedig hatalmas arra, hogy rátok árassza minden kegyelmét.« (II. Kor. 9, 8.)

Adományok az árvaháznak: Fodor Lajosné 1 kgr. juhturó, Józsa Károly 2 mázsa búzát vámmentesen örölt, Dormány Ilona édesanyja halála évfordulóján ágyalapítványra 100 lei, a Sanislău-i anyáknapi perselypénz 60 lei, Carei-i nőszövetség 200 lei, Szabó Gézané Vass Ibolya, 200 lei, Craidorolc-i ref. egyház 155 lei, A Capleni-i anyáknapi perselypénz 100 lei.

Február 2. megváltása címén: 573. sz. boríték 50 lei, Balogh István 127. sz. boríték 100 lei.

INNEN-ONNAN

»Hét év a kannibálok földjén« címen jelent meg április hó elején a Református Külmisziói Szövetség díszes kiállítású új kiadványa 200 oldalon, számos eredeti illusztrációval, Molnár Mária Mánusz-sziget misszionáriusnőnek hetévi izgalmakkal és érdekességgel teli munkájáról szól a könyv. Molnár Mária levelei alapján Ivanyos Lajos állította össze a könyvet.

Csehországban, a ruszinszkiói részen, Bertók Béla ref. püspök az ottani reformátusok számára konferenciák tartására és táborozási helyül egy 16 holdas, gyógyforrással is rendelkező területet bérelt, addig is, míg az esetleg megvásárolhatják.

Szundar Szing öröksége. Szungar Sing indus misszionárius, aki legfőbb munkaterületének a félelmetes és elzárt Tibetet ismerte fel, tudvalevőleg már évek előtt eltűnt; legutolsó tibeti utjáról nem tért haza. Végrendeletemben úgy intézkedett, hogy házat át kell alakítani kolostorrá s abban négy olyan szadhu lakják, akik egész életüket Tibet misszionálására szentelik. Megélhetésüket és munkájuk anyagi szükségét fedezi az a nagy vagyon, melyet Szundar Szing régebben örökölt s melyet e célra hagyományozott. Szundar Szing halála után is így dolgozik szeretett Tibetjének Krisztushoz vezetéséért.

Babos Sándor írja Mandzsuriából: »Kunst Irén néni haláláról Magyarországon keresztül kellett értesülnöm. Most már mégis csak egyedül vagyok Kínában. És most már én is várom és remélem a második és harmadikat, hogy el ne aludjon a misszió tüze és meg ne szakadjon a lánc... Itt Mandzsuriában az igehirdetőnek sok mindenre készen kell lennie, A Missziói Tanács úgy döntött, hogy a jövő évben Asihó állomásra megyek, ahol 1937-ben a szabadságra menő misszionáriust is helyettesíteni fogom.«

Kálvin könyvnyomda

Str. Rurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindentéle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

Sulyok István püspök

lelkipásztorkodásának félszázados évfordulója alkalmából a kedden reggel összeült egyházkerületi közgyűlés meleg ünnepléssel vette körül az egyházkerület első lelkipásztorát.

Napirend előtt dr. Thúry Kálmán emelkedett szólásra s bejelentette, hogy a kerület püspöke, Sulyok István most ötven éve nyerte lelkészi oklevelét. Ebből az alkalomból az egyházkerület nevében a főgondnok a következőket mondotta az ünnepelelt jubiláns püspökhöz fordulva:

Főtiszteletű és Méltóságos Püspök úr!

Nagy öröm ez nekem, hogy kerületünk minden református hívének nevében üdvözölhetem Püspök urat a mai napon, akit az Uristen kegyelme magas korban is kivételes szellemi erőben tartott meg, hogy egy félszázad áldozatos munkásságát velünk együtt ünnepelhesse.

A lelkészi diploma elnyerésétől a mai napig 50 év telt el. E hosszú idő alatt óriási változások jelzik az emberiség történetének folyását, amely jobbra-balra kanyarogva vágja be medrét az idők végtelenébe. A Püspök úr 50 esztendejének utiránya ellenben mindig egyenesen halad, mint a pusztaságba épített vasutvonal, mert az eszme, amely felé az út vezetett, örök és változhatatlan. Ahogy pedig halmozódtak a következőes munkának évtizedei, az immár betelt 50 év oly nyomokat hagyott maga után, amelyek hosszú időre meghatározták egyházi életünk törekvéseinek és cselekvéseinek programját.

Történhetett-e ez a hatalmas eredmény kiváló egyéni tulajdonságok és vezetésre való rátermettség nélkül? Kérdezzük magunktól? Bizonyára nem, mert bár némelyek úgy tartják, hogy minden idő kitermeli a maga embereit, mi nem vagyunk hajlandók leértékelni az emberi szellem hatóerejét s azt valljuk, hogy a gyarló embernek istenadta tehetsége és akaratereje lényeges befolyást gyakorol a társadalmi élet kialakulására. Így volt ez Püspök úr esetében is. A 19. század utolsó évtizedeiben egyházunk tespédő belső életet és roskadozó szervezetet leltározhatott vagyonállományai közé. Hogy ennek belső és külső okai mik voltak, nem részletezem, de nem hall-

gathatom el, hogy egyéb okok között személyi okok is szerepeltek s talán ezek voltak a legsúlyosabbak. Történeti tény azonban, hogy e szomorú kornak lezáródása és a fellendülés megkezdődése annak az ötven évnek első szakaszával esik össze, amely főt. Püspök úr oradea-i munkásságának kezdetét jelentette s amelynek további évtizedei alatt egyházi életünk állandóan felfelé ivelő irányzatot mutat. Itt meg kellene állapodnunk néhány percre, hogy visszapillantassunk az elmúlt félszázadra, amely egy vezető emberünk életével és működésével kapcsolatban kiemelkedő részét képezi a magyar ref. egyház történetének. De csaknem lehetetlen erről a hosszú utról részletfelvételeket vetíteni a nyilvánosság elé és akik még emlékeznek ezekre az évtizedekre, azok előtt ma filmképek élességével és liktető erejével peregnék le a szervező és igazgató munkának azok az eredményei, amelyek az oradea-i egyházköztség, majd a bihori egyházmegye rendbehozatalának, illetőleg a királyhágómelléki egyházkerület létesítésének nagy szellemi győzelmét jelentik.

Ezek a mértföldkövek egy hatalmas aktivitásnak mutatói, amely főt. Püspök úr egyéniségétől éppen oly kevésbé választható el, mint nem lehet a tavaszt virág és az őszt gyümölcsérés nélkül elképzelni.

Sokat beszélhetnék én, ennek a munkásságnak negyven éven át szerény támogatója, azokról a mélyseges nyomokról, amelyeket főt. Püspök úr példászerű szorgalma, következetes célkitűzése, rendkívüli munkabírása és a diplomácia magaslatára emelkedett érke vágott egyházi életünk talajába, de bizonyos mérsékletet, sőt megállást parancsol nekem annak megérzése, hogy főtiszt. Püspök úr előtt nem a külsőségek, ezek között a magasztaló elismerések kedvesek, hanem ennek az ünneplésnek belső melege, amelynek ez a terem mostan bizonyítékát szolgáltatja.

Csak egy óhajomásom van tehát s ez az, hogy érezze meg főt. Püspök úr ennek a szerény ünneplésnek belső lényegét, azt a szeretetteljes nagyrabecsülést, amellyel tisztelt személyét a mi hiveink összességére övezi és vegye tudomásul azt is, hogy az én szerény szavaimon keresztül mindnyájunk lelkében az a hő kívánságunk nyilvánul meg, hogy az

Uristen kegyelme tegye életét megelégedetté és árassza rá a derüs öregség nyugalmát és áldásait.

Szél György esperes, az egyházmegye névében üdvözölte a püspököt.

A nyolcvanöt éves, de még szellemi erejének teljességének örvendező ősz esperes sodró erejű, megható beszédben tolmácsolta a maramures-i havasoktól az aldunáig elterülő egyházvidék traktusainak hódolatát az egyházkerület vezérlő egyénisége előtt.

Végül a helybeli református egyházközség lelkipásztorai, presbiterei jelentek meg az ünnepelt előtt, hogy benne az egyházközség elnök-lelkészét köszöntsék. Csernák Béla egyházkerületi főjegyző tolmácsolta az egyházközség hódolatát, tiszteletét, hálás szeretetét, amelynek ha hangot nem adnának, a kövek kiáltanának, melyek bizonyágai azoknak az alkotásoknak, amelyek Sulyok István püspök nevéhez fűződnek ebben a gyülekezetben, ahol az ötven esztendőből negyvenhatot töltött el. Egyházközségünk lelkipásztorai között a letűnt századok alatt még csak egy nyerte Istentől azt a kegyelmet, hogy annyi ideig lehetett az Ur szőlőjének munkása ebben a gyülekezetben, mint az ünnepelt. És még csak egy viselhetette a püspöki tisztséget, a reformáció korában. Lelkipásztori szolgálatainak letűnt esztendeire visszatekintve elmondhatja a Püspök a nagy apostollal, Pállal: többet munkálkodtam, hogy nem mint a többiek, de nem én, hanem az Ur kegyelme, amely én velem vagyok. A küldöttség az egyházközség minden szerve, elemi és középiskolái, férfi- és nőszövetségei, a Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület nevében is Isten áldását kérte a jubiláns Püspökre.

Dr Thury Kálmán főgondnok olvasta még fel az erdélyi református egyházkerület igazgató tanácsának üdvözlő átiratát a Püspökhöz, majd általános mély és elfogódott csend közepette az ünnepelt emelkedett szólásra.

— Szerettem volna, — ugymond, — emberi gyengeségből elhárítani ezt az ünnepeltetést. Tartottam főleg, hogy nem lesz erőm visszaadni azokat az érzéseket, amiket bennem a felém áramló szeretet fel fog kelteni.

Kéri a Püspök az öt ünneplő hittestvéreit, ne vegyék éles bírálat alá az öreg, nagy utat megjárt hálás ember szavait a szeretetért. Diferenciák adódhatnak, mint mindenütt az egyház férfiainak felfogása között is. Tudja, hogy az egyház életében merültek fel olyan mozzanatok, amelyek őt és az ő véleményét másokéval szembehelyezték. De ezek a vélemény eltérések, — most érzi mélységesen és különösen Szél György esperes szavaiból, — nem állanak ellentétben a lelki együvértartozás kapcsolatával, amely őt mindenért kárpótolja. Ezt a kárpótlást érezte ki az üdvözlő szavakból. Ez ad neki erőt ahoz, hogy a jövőben is egyházának és fajtájának jövődjéért és jobb sorsáért dolgozhassék. »Szép, ékes korona a vénség, amely az Ur utjában talál-

tatik,« — idézi a püspök az igét, majd hozzáfűzi: — Ember voltam, gyarló voltam, hibáztam. Ezt a gyarlóságomat, amely ősz fejemet megkoronázta, nézzék el nekem az én munkatársaim.

A megható ünneplés után megkezdődött az egyházkerületi közgyűlés érdemi munkája.

A bihari református egyházmegye

gyülekezetünkben 1935 június hó 17-én, hétfőn rendezi meg presbiteri, illetve férfiszövetségi második konferenciáját, a tervezett következő programmal:

1. Reggel 9 órakor istentisztelet az olasz-i templomban. Imádkozik és bibliát olvas: Vadai Béla esperes, énekel a cetariui református énekkar, predikál: Balajthy Jenő egyházmegyei tanácsbíró.

2. Délelőtt fél 11 órakor a konferencia megnyitása (ugyanott). Megnyitó beszédet mond: Telegdi József egyházmegyei gondnok. »A férfiszövetségek gyakorlati célkitűzései«-ről előadást tart: dr Soós István egyházmegyei tanácsbíró.

3. Délután 3 órakor a református sajtóról és iratterjesztésről előadást tart: dr Szabó Lajos egyházmegyei belmissziói előadó. E fenti előadásokat megbeszélések, majd javaslatok követik.

4. Este 6 órakor vallásos ünnepély zárja a konferenciát az újvárosi templomban. Predikál: Bagoly Bertalan egyházmegyei jegyző. Szaval: Kovács Sándor tamaşeu-i lelkész. Énekelnek az episcopia-i, bors-i és az oradea-i Sztárai Mihály énekkarok. Előadást tart: dr Oláh Béla férfiszövetségi elnök.

A konferencián résztvenni szándékozók jelentkezzenek a lelkészi hivatalokban legkésőbb június 12-ig, hogy a résztvevők számára olcsó, tömeges ebédéről gondoskodás történhessenek.

Bűnbánati napokat tartunk a következő hét folyamán. A pünkösti urvacsaraosztás alkalmából az urasztalára szánt adományokat az adakozók jelentsék be a lelkészi hivataloknak. Illendő dolog, hogy az urasztalára ne pénzen vett, hanem a buzgó lélek kegyességével felajánlott kenyeret és bort helyezzünk.

Az állami és más felekezeti középiskolai tanulók évvizsgálata a következő időben és helyen fog megtartatni:

Június 3-án hétfőn: délelőtt 9 órakor az E. G. Lyceum tanulói az olasz-i templomban.

Június 4-én kedden: délelőtt 9 órakor a zár-dák és állami leánygimnáziumok tanulói az olasz-i templomban.

Június 7-én pénteken: délelőtt 9 órakor az »Orsolya« tanítónőképző tanulói az olasz-i templomban.

Június 7-én pénteken: délután 4 órakor az »Immaculata« óvónőképző és kereskedelmi leányiskolák tanulói a vallástani teremben.

Vallásvizsgák. Az állami és más felekezeti iskolák ref. vallású tanulóinak vallásvizsgái a következő sorrendben fognak megtartatni:

Június 7-én: délelőtt 9 órakor a réti imaházban a General Holban-utcai állami elemi iskola, Szent Vince zárda, Kertváros, Munk-telepi, Nilgesztelepi állami iskola tanulói.

Június 7-én: délután 3 órakor az olasz-i templomban a Delavrance-utcai állami elemi iskola és az evangélikus iskola ref. tanulói. (Jövő számunkban folytatjuk.)

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este 6-kor és délután 3 órakor a Hegyen (Nagy P. István házában) Benedek Géza szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor.

Konfirmándus ifjaink vizsgáját szombaton, június 1-én délután 3 órakor a templomban, ünnepélyes felavatásukat másnap június 2-án, a vasárnap délelőtti istentisztelettel kapcsolatban tartjuk meg.

Urvacsora osztást tartunk olasziban — a presbiterium engedélyével — pünköst másod napján is, amikor konfirmándus növendékeink fognak először járulni az urasztalához.

Vasárnap május 26-án vendég lelképásztorokat hallgathatott gyülekezetünk. Délelőtt a templomban P e l e s k e y Sándor Viile satu-marei lelkész egyházkerületi aljegyző szolgált. Délután pedig a cluji skót lelkész, aki a Leánygimnázium disztermében tartott predikációt, aki az evangéliom után érdeklődő zsidókat látogatta meg vá osunkban.

Az olasz-i templomban — vasárnap délelőtt — a konfirmáció ünnepén Sweney I. R. — Vargha T.: »Most . . . add át Jézusnak szived« halleluja éneket énekli az ifjusági vegyeskar Varga G. lelkész vezetésével.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, délután 6 órakor Osváth Ernő. Az össi-telepi imaházban délelőtt 10 órakor Osváth Ernő, délután 4 órakor Molnár Károly szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Lénárdt Gusztáv, Szücs Árpád. Temetés: Noszáli Julia özv. Nagy Bálintné 89 éves, Madarász József 44 éves.

Áldozatkészség: Szegényeknek: Nagy Lajos 20 Lei.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson Kiss Károly, — a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Szennyessy József szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kovács Irén Emma. Esketés: Halász József ref. — Nagy Erzsébet ref. Vincze József róm. kath. — Nagy Ilona ref. Temetés: Farkas Juliánna Anka János neje 40 éves, Mákocsi János 81 éves.

Áldozatkészség: Árvaháznak: Thury Piroska 50 Lei.

Tokaji-telepi imaház kerítésére: Karácsonyi Sándorné 25 Lei.

Konfirmándusok bibliájára: Föris Péterné 15, Szücs Lajosné 10, Szellő Rózsiika 30 Lei.

A kulturterem részére: Szerencsi János a ping-pong-asztalt kétszer díjtalanul befestette.

Kávédélután rendez nőszövetségünk kulturtermünkben június hó 2-án délután 6 órai kezdettel, a következő műsossal: 1. Gyülekezeti ének: 100. dics. 2. Bibliát olvas és imádkozik: Kiss Károly. 3. Gyülekezeti ének: CV. zsolt. 1. v. 4. Lorántffy Zsuzsánáról előadást tart: Szennyessy József. 5. Életkép Lorántffy Zsuzsánna életéből. Bemutatják, illetve előadják: a csillagvárosi leánybiblikör tagjai. 6. »Semmi sem kívánok lenni«. Énekli: Dancse Lukácsné, zongorán kíséri: Dancse Jucika. 7. »Trió«. Előadják: hegedűn: Dancse Jucika és ifju Kasza Jenő, zongorán: Suhajda Erzsike. 8. »A bánya« melodráma. Előadja: Volentikné Röff Eta, zongorán kíséri: Bancsik János. — Egy kávé ára 12 Lei. Jó idő esetén a kávé felszolgálása kulturházunk árnyas udvarán történik.

Konfirmándusaink vizsgája június 1-én délután 3 órakor, ünnepélyes felavatásuk június 2-án a délelőtti istentisztelettel kapcsolatban lesz.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor Szabó Pál; konfirmál délelőtt dr Szabó Lajos, az Élőtelepen délelőtt 10 órakor Genda János teológus szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élőtelepen minden csütörtökön délután 5 órakor.

Bűnbánati istentiszteletet tartunk a Réten, a hegyi részen a Hering-oldalon özv. Sándor Józsefné házában, június 5-én, szerdán délután 4 órakor.

Konfirmándus ifjaink vizsgáját szombaton, június 1-én, délután 3 órakor az imaházban, ünnepélyes felavatásukat másnap június 2-án, a vasárnap délelőtti istentisztelettel kapcsolatban tartjuk meg.

Árvaházunk.

Adományok az Árvaháznak: Sighetul-Marmati-i ref. Nőszövetség 1000, a berveni vasárnapi iskolás leányok anyáknapi perselypénze 100, Sätmari vasárnapi iskolások 180, Gintai vasárnapi iskolások 100 Lei.

Helyben: Halász László 1 kgr. cipókrém. Héder Gyula az árvaházi növendékek haját lenyirta.

INNEN-ONNAN

Hogyan halnak meg a hitetlenek? Hogy a pogányok mily vigasztalanul, vagy mily könnyelműen néztek a halál felé, nagy embereik utolsó szavai bizonyítják. Augustus császár, mikor Kr. u. 14-ben halálát közeledni érezte, így szólt ágya körül álló barátainak: »Jól játszottam a szerepemet? Ha igen, tapsoljatok, mert vége van a komédiának.« — Alexander Severus (225–235.) egyike a legkiválóbb római császároknak, élete végén megvallotta: »Minden voltam s mindez nem használ nekem.« — Cicero, a híres szónok így szólt halálos ágyán: »Miután mindent megpróbáltam, nem találok semmit, ami nyugtot adna nekem.« — A görög bölcsész, Epikur ezzel vigasztalta magát a halál gondolatával szemben: »A halál engem nem érint, mert ha leszek, akkor nem lesz halál s ha halál lesz, akkor én nem leszek.« Gyenge, halavány vigasztalás! — VIII. Henrik angol király, (1509–47.) egyike a legnagyobb gonosztevőknek, akik valaha a trónra kerültek, halálos ágyán egy kupa bort rendelt magának s azt kihajtva, e szavakkal hanyatlott vissza vánkosára: »Most már aztán, urak, mindennek vége: országnak, testnek, léleknek!« — Hobbes angol bölcsész (megh. 1679.), aki határozott materialista s így minden hit ellensége volt, így szólt halálos órájában: »Ugy

érezem, most a sötétbe ugrom.« — Mazarin bibornok (1661.) a nagy hatalmu és befolyásu francia államférfi, akinek sikerült 200,000,000 tallért összezsugorognia, halála közeledtekor így sopánkodott: »Oh, én szegény lelkem, mi lesz belőled? Hová mégy?« — V. Henrik német császár azt szokta mondani: »Szegény ember az, aki kívánja a halált, de még szegényebb, aki fél tőle.« — »Hívjátok vissza! Hívjátok vissza!« — kiáltott egy világias gondolkodású nő a halottas ágyán. »Kit?« — kérdezték. »Az időt« — hangzott a felelet. Az idő azonban épp úgy nem tér vissza, mint a víz nem szokott visszafelé folyni. — »Sok váram és kastélyom van — mondotta egy haldokló fejedelem — de hogy ma éjjel hol hajtom fejem álomra, azt nem tudom.« — Oh mennyivel boldogabbak azok, akik tudják, hogy az Atyának házában sok hajlékok vannak. — XIV. Lajos francia király (1643–171.) korának leghatalmasabb uralkodója, szokott nyaraló helyét, a saint-germaini kastélyból a versaillesi kopár mezőségre tette át csak azért, hogy ne kelljen minden nap látnia a saint-denis-i templom tornyát, amelynek kriptájában Franciaország régi királyai aludtak halálos álmukat.

A bűnhődés. IX. Károly francia királynak, aki beleegyezését és királyi felhatalmazását adta a francia reformátusok, a hugenották legyilkolásához, rettenete; halállal kellett meghalnia. »Nem tudom, hogyan van, — szólt sebészéhez — de az utóbbi napok eseményei miatt egész testem lázban ég. Elmém és testem együtt háborog. Minden pillanatban, akár alszom, akár ébren vagyok, látomásaim vannak a leöltek hulláiról, amelyeknek a pusztá látása is véres és iszonyatos. Ezek a borzalmas hullák kísértének engem. Oh, hogy szeretném, ha azon a szerencsétlen éjszakán megkiméltem volna az ártatlant és együgyüt.« A fiatal király mindössze két évvel élte túl a Szent Bertalan-éjszakát. De az utolsó pillanatig szüntelen előtte lebegtek annak az éjszakának borzalmi, amelyek halálra gyötörték őt.

Kálvin könyvnyomda

Str. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindentféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsejesebb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei.
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

A pünköst áldása.

Ap. Csel. II. 4

A pünköst legnagyobb áldása az volt: »hogy megtelének mindnyájan Szentlélekkel s kezdének szólni más nyelveken, amint a Lélek adta nekik szólókat«. A félnék halászok: az apostolok bátor nyelvén, az egyszerű emberek: az igazság nyelvén, az önzők: a szeretet nyelvén, az igazodók, kételkedők: a hitnek, erőnek nyelvén!

Református Testvéreim! Ha Jézus azt kérdezné tőletek — amit az emmausi két tanítványtól: »micsoda szavak azok, melyeket egymással váltotok jártatokban? (Luk. 24. 17.) Micsoda beszédek azok, melyeket szóltok, beszéltek házatokban, családotok körében, kenyértermő földeken, munkáitokban, műhelyekben, vagy az üzletben, utazásaitokban, összejöveteleitekben vagy szórakozásaitokban: mondhatnátok-e, hogy csak jót beszélünk? Vajjon nem a próféta szavai hangzanának e felétek: »reá vigyáztam és meghallottam: nem igazat szólnak«. (Jer. VIII. 6)

Az apostolok — testvéreim — »szent Lelket vettek és más nyelven szóltak, nekünk más nyelven kell szólnunk, hogy szent Lelket vehessünk!«

Hazugok és rágalmazók! Kik boldog jegyeseket, szerető házastársakat, egy-egy békés családot keverték hirbe, teszték féltékenyekké vagy szakítatok el rut nyelvetekkel egymástól; ti gunyolódók és gyalázkodók, kik nem zabolázzátok nyelveteket: megcsaljátok a ti szíveteket — óh szóljatok más nyelveken, amint a szent Lélek ad nektek szólani.

Szeretetlenek, gyűlölködők! Viszálykodó házastársak, pereskedő testvérek, veszekedő szomszédok. Hagyjátok el az irigységnek indulatait, beszédeit, cselekedeteit: szóljatok más nyelveken: a megbocsátásnak, a szeretetnek nyelvén, tudván, hogy a mást gyűlölségbe hozók Istenországát nem birhatják.

Hitetlenek és istentagadók! Kik így szólótok boldog szívvel: »nincs Isten«, nincs mennyország, se pokol; nincs feltámadás, nincs ítélet és nincs örök élet: változzatok el a ti elméteknek hiábavalóságában: hirdessétek Istennek dolgait, beszéljétek a nép előtt nagy csudáit.

Varga Gedeon.

Konferenciánk a pünkösti lángok fényében.

Milyen csodálatos...! Most meg tűz árasztja el a világot. Az égből aláhulló tűz. Nem azért hogy mindent elpusztítson, hanem, hogy mindent életre keltsen. Mindent piros lángtengerbe borítson. Nem régen vértenger áradt ki a világra. Most a pünkösti tűz ereje rázza meg nemcsak az apostolok termét, hanem az egész világot. Erőtlenség erő után kiált. Régen vártuk ezt a tüzlángot. Jó, hogy eljött. Hogy megújítsa a föld színét...

Presbiteri konferenciánk, ifjúsági konferenciánk tüze gyullad ki hol itt, hol ott, hogy fényükkel rávilágítsanak az igére: Meglássátok, mi módon, okkal járjatok, áron is megvegyétek az alkalmatosságot, mert a napok gonoszok.

Sokan, akik nem kísérik állandó figyelemmel a református egyházi életet, akik még nem tudtak odáig eljutni, hogy önmaguk hitbéli vagy egyházi élete fölött komoly vizsgálatot tartsanak, hidegen, közömbösen teszik fel a kérdést: mi szükség van ezekre? Ne ítéljük el őket Atyámfiai! Higyjük azt, hogy a vér nem válik vízzé, hogy az óriás ösöknék, nem lehetnek törpe ivadékaik. De éppen azért, hogy ők látván lássanak és hallván halljanak és megtérjenek, kell szólni ma minden református testvérünk-höz. Szólni kell arról, hogy a napok gonoszok, hogy a magyar református népet kettős nagy veszedelem fenyegeti és pedig, hogy lassankénti elveszti hitét és elveszti református öntudatát.

A pünkösti lángok fényében ezért hívunk mi benneteket a június 16—17-én tartandó kerületi fiu (Carei-Mare), kerületi leány (Salonta) és a megyei presbiteri, férfiszövetségi (Oradea) konferenciákra. Vajjon testvérem te ott leszel-e? Ott leszel-e, amikor a történelem irtózatossággal kérdezik majd tőlem és tőled: magyar református élsz-e még? Szereted-e még hitedet, szereted-e még egyházadat? Akarod-e, hogy éljünk? Van-e még erőd arra, hogy a legszentebb szolgálatra felajánljad egész életedet?

Nem lehet más célunk e konferenciákkal, mint az, hogy az evangélium hatalmas tényező legyen a magyar református nép életében és megnyerje az első helyet, amely megilleti.

Ifjak! Öregek! Fiúk! Leányok! Presbiterek! Lépünk a pünkösti tüzek áramába. Hassa át az egyént, társadalmat, minden lelket. Nyissuk ki szívünket, legyen aláztos lelkületünk. És imádkozzunk: Jöjj el Szentlélek Isten, áraszd reánk teljesen, mennyből fényességedet.

Mi szegények vagyunk, Te gazdag. Mi erőtlének, Te erős; nagyon érezzük, hogy erre az Erőre szükségünk van, Jöjj el Szentlélek Isten és megújítod ismét a föld színét.

A Te lángodnak fényében hadd legyenek ezek a konferenciák az idej tavaszának legszebb órái!

Dr Szabó Lajos.

Református elemi iskoláink évváró vizsgálatainak sorrendje:

Június 12-én az olasz I. és II. oszt.

„ 13-án az olasz III. és IV. oszt. s az ujjvárosi I. II. oszt.

Június 14-én az olasz V. a) és V. b) oszt. s az ujjvárosi III., IV. oszt.

Június 15-én az olasz VI. a) és VI. b) osztály.

A vizsgálatok kezdete mindig reggel 9 órakor kezdődnek. A szülőket s a tanúgy iránt érdeklődőket szívesen hívja és várja az igazgatóság.

Vallásvizsgák. Az állami és más felekezeti iskolák ref. vallású tanulóinak vallás vizsgái:

A Máraști-utca, Calea Victoriei-u. és Sânc-utca I—II. oszt. és a V.-Seleuş I—V. oszt. tanulói június 12-én d. e. 8—11-ig a velencei imaházban.

A csillagvárosi I—IV. osztály és a Sânc-utca IV—VI. oszt. tanulói d. u. 3—6-ig a velencei imaházban.

A »Gojdu« lyceum I. osztályába iratkozni szándékozó növendékek felvételi vizsgája június 18-án lesz. A gyermekek állami anyakönyvkirovonatát, keresztlevelét, állampolgársági bizonyítványát, újraoltási bizonyítványát, a IV. osztályról nyert bizonyítványt mellékelni kell a kérvényhez, melyben a vizsgára bocsátást kérik; a jelentkezők román nyelvből és számtanból vizsgáznak. Szülőknek segítséget nyújt a lelkészi hivatal.

OLASZI

Istentiszteletek sorrendje pünköst első napján délelőtt 10 órakor Csernák Béla, ágendázik Benedek Géza, d. e. 10-kor a leánygimnázium dísztermében Benedek Géza; este 6 órakor Lippai József legátus. A Hegyen (Nagy Bertalan házában) délután 3 órakor Csernák Béla szolgál.

Pünköst másod napján d. e. 10 órakor Benedek Géza, ágendázik Csernák Béla, este 6-kor Ferencz Árpád; a Hegyen (Oláh Ferenc házában) Csernák Béla szolgál.

Urvacsoraosztás pünköst mind két napján, másod napján a konfirmándusok járulnak az urasztalához.

Az állami kórházakban szombaton (június 8-án) d. e. urvacsorát oszt Csernák Béla.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Lőkös József, Papp Sándor, Léb Erzsébet. Esketés: Susman Sándor gör. kel. és Buka Margit ref. Temetés: Vida Bálintné szül. Nagy Lidia 75 éves, Asztalos Béláné szül. Kiss Róza 52 éves, özv. Torjai Sándorné szül. Király Zsuzsanna 80 éves, Köteles Piroska 20 éves.

Áldozatkészség: Olasz-i harangalapra özv. Száva Antalné férje halála évfordulóján 360 lei.

Legátusok segélyére: Szücs Mátyás 50 lei.

Konfirmándusoknak: Szücs Mátyás 50 lei.

Ref. árvaháznak: Viktor István és Tárnoki László cserepezési munka értéke 80 lei, készpénzben 100 lei.

A legátusok segélyezését önkéntes adakozással akarta lehetővé tenni a presbitérium, mikor kimondta, hogy a legátus járatást tovább is fenntartja. Azonban egy-két presbiteren, jóltevő asszonyon kívül alig emlékezik meg valaki erről a célról, pedig adományainkkal az egyház közpénztárán könnyítenének. Jó lenne hát, ha e kötelességét a gyülekezet számomartaná.

Konfirmált: 73 fi, 43 leány, összesen 116 ifju.

Gyermeknapot rendez az olasz nőszövetség az iskolák záró vasárnapján június 23-án.

Esteli órákon: Hétfő: Ap. csel. 19, 1-10. Kedd: Ap. csel. 19, 11-21.

Szerda: Ap. csel. 19, 22—29. Csütörtök: Ap. csel. 19, 30—40. Péntek: Ap. csel. 20, 1—7. Szombat: Ap. csel. 8—16.

Istentiszteletek sorrendje pünköst első napján délelőtt 10 órakor Sulyok István püspök, ágendázik Molnár Károly, délután 6 órakor Ferencz Árpád legátus. Az össi-telepi imaházban délelőtt 10 és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Pünköst másod napján délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, délután 6 órakor Lippai József legátus. Ay Össi-telepi imaházban délelőtt 10 és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Hati Bálint 71 éves. Konfirmált: 4 fiu és 24 leány.

Áldozatkészség: Leányárvaház alapjára: Nagy Lajos 20 Lei. Konfirmáció alkalmával: Viktor Ilonka 50, Tódor Lajos 40, Szücs Irén és Gizi 40, Papp Rózsi 30, Nagy Mária 20, Rada Ilona 10, Epli Rózsi 10, Ilyés Rózsi 15, Szatmári Tibor 20 Lei.

Az ujvárosi ifjúsági Otthon könyvtárának: Donó Erzsike konfirmációja alkalmából 12 drb. könyvet adományozott.

Konfirmáló ifjak bibliájára: egy sáfár 80 Lei

Az ujvárosi templom szőnyegére: az ujvárosi férfiszövetség 1000, Töttös Mihály 100, Sipos János 100, Mónus Sándorné 200, Hant Frigyesné 100, Szabó Lajos 60, Szabó Sándor 50, Török Sándor 50, Kelemen Etelka 50, ujvárosi ref. el. iskola IV. o. tanulói 43, Joós Viola 20, Menhelyi Anna IV. o. t. 13, Nagy Béla III. o. t. 10 Lei.

Oroszlán István siremlékére az Őssi-telepi női bibliaköri csoport 100 Lei.

Őssi-telepi imaházra: 35. sz. perselyben Cser Margitka 72 Lei.

Az Őssi-telepi gyermek-Otthon részére adományoztak: N. N. egy fél kgr. zsirt, N. N. krumplit és tojást, Lévainé lisztet, tojást, egy testvér krumplit, lisztet, tojást, Szabó Sándorné (Hosszu-u.) 4 kgr. lisztet, 4 tojást, egy fél kgr. cukrot, 2 kgr. kenyeret, 1 kgr. zsirt, egy atyánkfia sóskát, tejfelt.

Az Őssi-telepen bibliaköri órán használandó asztalterítőt készítettek, melyhez az anyagot 200 Lei értékben N. N. és N. N. adták, Bujdosó Jánosné testvérünk pedig kihimezte.

Az Őssi-telepi imaházban pünköszt II. napján délután 4 órakor műsoros vallásos délutánt rendezünk.

Az Őssi-telepi ifjúság ünnep másod napján vallásos ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Karének, éneklí a leány-ifjúság. 2. Szavalat: A várt lélek. Szavalja: Rada Ilus. 3. Énekszóló: Ellenés Margit. 4. Daljáték, előadják az ujvárosi vasárnap-i iskolások. 5. Szavalat: Igéret. Török Judit. 6. Énekduett. 7. Isten dicsősége, éneklí az ujvárosi vas. iskolások. 8. Záróének: Egyedüli reményem.

Istentiszteletek sorrendje pünköszt első napján d. e. 10 órakor az imaházban Kiss Károly, a kultúrteremben Lippai Gyula legátus, a Tokaji-telepen Szennyessy József, délután 4-kor az imaházban Ferencz Árpád legátus; 3-kor Csillagvároson Szennyessy József szolgál.

Pünköszt második napján d. e. 10-kor az imaházban Lippai József legátus, délután 4 órakor Szennyessy József, a Tokaji-telepen d. e. 10 órakor és Csillagvároson d. u. 3 órakor Kiss Károly szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Tóth Ilona. Temetés: Boros Ágnes Nagy János neje V.-Seleus 73 éves.

Áldozatkészség: Templomalapra családi perselyben: Sulyok Miklós 193, Sinka Lajosné 40 lei, Kovács Kálmán 43 lei.

Árvaháznak Bartha János 60 lei.

Szegényeknek: Babucai István 20 lei, Zsigó Györgyné 30 lei.

Konfirmándusok bibliájára: Molnár Gyözőné 15, Józsa Károlyné 60, Rus Lászlóné 60. Babuczai István 60, Kiss Gyula 30, Barna Sámuel 30, Rollinger Vilmosné 60, Bartha János 30, Toldi József 5, Vári József 5, Csete József 10, Tamás Lóránt 10 lei, Rózsa Margit 20, Szabó Margit 30, Kun Anna 16, Tar Irén 5, Nagy Ilona 20, Hajdu Irén 20, Végh Irén 20, Molnár Mária 20, Sipos Ágnes 15, Guj Ilona 20, Gajdó Margit 20, Pintye Juliska, Mészáros Jánosné 2 drb. biblia.

Tokaji telepi imaház kerítésére: Farkas Gyula 70 lei.

Szeretevendégséghez kávé, tejet, cukrot, kálcot adtak: Pap Irénke, Gávrisné, Somtelekáné, Józsa Károlyné, Szücs Lajosné, Kovács Lajosné V.-Seleus, öz. Silbert Emilné, Molnár Istvánné, Matkó nővérek, Chvatal Lászlóné, Magyar Mihályné, Hetz Ferencné, öz. Fekete Sándorné, Kiss Sándorné, Ujlaky Károlyné, id. Fóris Péterné, Nagy Elemérné, Dancse Lukácsné, Röff Józsefné, Volentik Endréné, Kosztelni Jánosné, Bartha Jánosné, Varga Ferencné, Nagy Bálintné 40 lei, Zsigó Györgyné 37 lei. A nemes szívű adakozóknak ez uton is hálás köszönetet mond a Rendezőség.

Szeretevendégségünk f. hó 2-án, melyet nőszövetségünk tagjai előszeretettel neveznek kávé-délutánnak, az első keresztyének szeretetközösségére emlékeztető közvetlen bensőséges melegséggel s mindig emelkedett hangulatban folyt le a program szerint. Kedves dolog volt ott látni sorainkban a gyülekezet önálló tagjai közé e napon felvett 54 konfirmált növendékét, kik ezuttal a Nőszövetség vendégei voltak. A minden pontjában nívós műsort istentisztelet vezette be, melyen bibliát olvasott és imádkozott Kiss Károly; Szennyessy József s. lelkes Erdély nagy fejedelemszövegének: Lorántffy Zsuzsánnának jellemképét vetítette találó vonásokban a lelkek elé, a csillagvárosi leány-bibliakör ugyancsak a nagyasszony életéből vett életképet mutatott be és adott elő, találóan jellemezvén a fejedelemszöveg nemes egyszerűségét, munkásságát, mélyen vallásos-lelkületét, úgy a szegényekkel, mint az egy-

ház és haza intézményeivel szemben tanusított bőkezű áldozatkészséget. Bajka István szavalata, Dancse Lukácsné, Dancse Jucika hegedű játéka, Suhajda Erzsike zongorakiséréte, Volentikné Röff Etuska előadása után a közönség a legjobb hangulatban foglalt helyet az árnyas udvaron egyszerűségében is szépen diszitett asztalok mellett, hol nőszövetségünk fáradhatatlan és figyelmes háziasszonyai izletes kávét s kalácsot szolgáltak fel. A szeretet Istenének bennünk és közöttünk munkálkodását éreztük ünneplésünk órái alatt s áldását vittük magunkkal a hétköznapi élet küzdelmei s vivódásai közé.

Érzáró Istentiszteletet tartunk ünnep másodnapján imaházunkban délután 4 órakor, melyen ígét hirdet Szennyessy József; istentisztelet végeztével, tehát 5 órai kezdettel a kulturteremben gyermek kulturünnepélyt tartunk, melyen a gyermekek szavalatokkal, énekszámokkal és kis szindarabokkal működnek közre.

Felnöttek kulturünnepélye. Pütköset másodnapján este 8 órai kezdettel a több oldalról felhangzott óhajnak engedve, megismételjük a husvétii kulturünnepélyünket.

Istentiszteletek sorrendje pütköset első napján: délelőtt 10-kor dr Szabó Lajos, ágendázik Szabó Pál, a kulturteremben Ferencz Árpád, délután 4 órakor Lippai József legátus szolgál.

Pütköset másod napján: délelőtt 10 órakor Szabó Pál, délután 4 órakor Ferencz Árpád legátus, az Élőtelepen délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élőtelepen minden csütörtökön délután 5 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Dombi Ilona. Temetés: Molnár Antal 31 éves, Papp Margit 28 éves.

Áldozatkészség: Réti templomalapra: Kolener Árpádné 2000, özv. Baka Sándorné 110, Szegedi Józsefné 127, H. J.-né 320, Erős Magda 151 Lei.

Férfiszövetségnek: Rác Lajos 50 Lei.

Nőszövetségnek: Bodó Irméné 50 Lei.

Sztáray Mihály Énekarunk úrvacsoraosztás előtt: Mozart: »Óh jó Atyánk« ... művét éneklí Soós András vezénylete mellett.

Réti imaházunkban ez évben konfirmált: 43 leány, 19 fiu, összesen 62 ifju.

Vallásos ünnepély a Réten. Réti Nőszövetségünk pütköset első és másod napján délután fél 6

órai kezdettel vallásos ünnepséget rendez az imaház kulturtermében. Közreműködnek: dr Szabó Lajos lelkész megnyitóval, C. Bodnár Mária előadással, Dézsi Ellus szavalattal, Petri Aladár hegedű és énekszámokkal, a Sztárai énekar Soós András karnagygyal, s ezeken kívül az ifjuság: Bodnár Mária »Kegyelet«; Nagy Zoltán lelkész: »Mese a törpék kincséről, a bibliáról« című vallásos tárgyú élőképeit mutatják be Kispálffy János rendezésében.

Árvaházunk.

Középiskolai konfirmált tanulóink életük eme legünnepélyesebb napjának emlékezetére árvaházunkban ágyalapítványt létesítettek s ez alapot a konfirmálók minden évben kegyes adományaikkal gyarapítják, hogy »hitük cselekedeteik által legyen teljessé!« Adakoztak: Heintz Mária: 200, Bolkás Gabriella 100, Csordás Irén 100, Bereczki Erzsébet, Csigai Olga, Donó Erzsébet, Szentmiklósy Endre, Széplaki Imre 50—50, Csarkó Margit 40, Venter Anna és Ilona 30, Bihari László, Szűcs Kálmán, Vig Zoltán 15—15, Csuha János, Mester Olga, Magyar Erzsébet 10—10 Lei. Összesen 795 Lei. (Folytatjuk.)

INNEN-ONNAN

Genfi jelentés szerint a világon közel ötven millió, pontosan negyvennyolcmillióháromszázezer rádió van forgalomban. Legtöbb Európában, azután következik Amerika. Az európai államok közül első helyen áll Anglia, aránylag azonban a legtöbb rádióhallgató Dániában van, minden ezer lakosra számolva készülék jut.

Kemal pasa Törökországban a kávéházakban megtiltott minden olyan társasjátékot, melyet pénzben játszanak. Helyette újságolvasásra akarja kényszeríteni a kávéházakat látogató közönséget, mivel az nagyon hozzájárul a műveltség fejlesztéséhez és az egységes közvélemény kialakulásához.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Aurel Lazar új.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernak Béla lelkész

A bihori református egyházmegye presbitereinek konferenciája.

A bihori református egyházmegye június 17-én, hétfőn rendezi városunkban ez évi presbiteri, illetve férfiszövetségi konferenciáját. A konferencia napi programja:

I. Hétfőn reggel 9 órakor istentisztelet az olasz-i ref. templomban.

1. Felálló ének: 65. zsoltár 1. v.
2. 89. dicséret 1. verse.
3. Imádkozik és bibliát olvas: Vadai Béla, esperes.
4. Énekel az episcopiai énekkar, karnagy: Herczegh Kálmán.
5. Prédikál: Balajthy Jenő episcopiai lelkész, tanácsbíró.
6. Énekel a cetariui énekkar.
7. Gyülekezeti ének: 236. dics. 1. verse.

II. A konferencia megnyitása ugyanott délelőtt fél 11 órakor.

1. Megnyitó beszédet mond: Telegdi József, egyházmegyei gondnok.
 2. A férfiszövetségek gyakorlati célkitűzéseiről tart előadást: dr Soós István, tanácsbíró.
 3. Délután 3 órakor ugyanott az önálló református sajtó megteremtése címen mond bevezető előadást: dr Szabó Lajos, belmissziói előadó.
- A fenti előadásokat megbeszélések követik.

III. Templomi ünnepély az újvárosi református templomban délután 6 órakor.

1. Felálló ének: 63. dics. 1. verse.
2. Gyülekezeti ének: 23. zsoltár 1. verse.
3. Imádkozik és bibliát magyaráz: Bagoly Bertalan, borsi lelkész.
4. Énekel a cetariui énekkar, karnagy: Nagy Géza.
5. Előadást tart: dr Oláh Béla hirlapíró, férfiszövetségi elnök: A reformáció lényege, társadalmi és művelődési jelentősége címen.
6. Énekel a borsi református énekkar, karnagy: Bitay György.
7. Szaval: Kovács Sándor tamaşeui lelkész.
8. Gyülekezeti ének: XC. zsoltár 1. verse.

Kérjük hűveinket, hogy a reggeli istentiszteleten és az esteli templomi ünnepélyen a férfiakon kívül, gyülekezetünknek mindennemű tagja minél nagyobb számban vegyen részt; sőt más felekezetű testvéreinket is szeretettel hívjuk.

Konferenciák napja.

Ugyanakkor, mikor gyülekezetünkben összesereglenek egyházmegyénk egyházközségeinek öregjei, presbiterei, és férfiszövetségeink küldöttei, mindkét nembeli ifjuságunk is konferenciára gyűl; egyik sereg

Salenta-n, a másik Carei-ben.

Az ősi tiszatuli egyházkerületnek Magyarországon maradt része a közelebbi hetekben tartott hasonló ifjusági konferenciákat Hajduböszörményben és Kisvárdán.

Hajduböszörményben az alföldi nagy gyülekezetek ifjai jelentek meg, de korántsem olyan nagy számmal, mint azt várni lehetett volna. Hajduhadháztól, Hajdunánásról, Szoboszlóról, Hajduszovátról, Nádudvarról, Nyiracsádról, Földesről, Püspökladányról, Nyirmártonfalváról és Hajduböszörményből mindössze 120 ifju jött össze. Itt is beteljesedett: »nagy test nehezen mozog.« De akik megjelentek, nagy lelkesedéssel tették meg az utat, pl. a hajduszoboszlói két ifjú gyalogszerrel ment Hajduböszörménybe, pedig az út oda cca 60 km. Ezen a konferencián, — április 28-án, — egy volt miniszter tartott beszédet.

Kisvárdára május 12-én zuhogó esőben, nem sajnálva az »ünneplőt,« 300 fiatal ember érkezett csengős lovakkal, felvirágzott biciklikén, vagy gyalogszerrel a felsőszabolcsi e. m. ifjusági konferenciájára. Mindenkinek lelkébe markolt az itt hallott előadás, amelyet egy kir. ügyész tartott az ifjuság bünyözéséről; a fiatal bűnösök száma évente 10—20 százalékkal emelkedik. Az egyházaknak sorompóba kell lépniök az ifjuság megmentésére!

Nem szomszédságunkból, a távol Baranyából is jött hír egy ifjusági konferenciáról, amelynek színhelye Nagyharsány volt. A nagyharsányi ifjak az egyke miatt elnéptelenedett vidékre egy év alatt 58 református lelket telepítettek át a Tiszántulról; ezen a konferencián két cselédü is megjelent, akiket gazdáik küldtek. Ilyen református gazda kellenek sok!

A konferenciák tapasztalata szerint mindenfelé

egy új felfogás kezd kialakulni ifjaink között. »Egy egészséges szégyenét« van kialakulóban ifjúságunk szívében, szégyen azok miatt a református ifjak miatt, akik még mindig nem merik a bibliát kezükbe venni.

* * *

A Református Nők táborbagyújtése Magyarországon is megindult. Kecskeméten, Debrecenben, Szerencsen, Sárospatakon, Sátoraljaujhelyen tartottak szervezkedő gyűléseket, amelyeken nemcsak egyszerű falusi asszonyok jelentek meg, hanem, — amint a tudósító örömmel megjegyzi, — intelligens nők is! Magyar református egyházunknak egyik égető sebe volt, hogy intelligens családaink nőtagjai meglehetősen kivonták magukat az egyházépítő munkából. Bizakodva reméljük, hogy a jövőben másként lesz.

A »Gojdu« lyceum I. osztályába iratkozni szándékozó növendékek felvételi vizsgája június 18-án lesz. A gyermekek állami anyakönyvkiadványát, keresztlevelét, állampolgársági bizonyítványát, ujrólétési bizonyítványát, a IV. osztályról nyert bizonyítványt mellékelni kell a kérvényhez, melyben a vizsgára bocsátást kérik; a jelentkezők román nyelvből és számtanból vizsgáznak. Szülőknek segítséget nyújt a lelkeszi hivatal.

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és este 6 órakor Csernák Béla, a Hegyén (Oláh Ferenc házában) délután 4 órakor Benedek Géza szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kocsis Lajos. Esketés: Kiss Dezső ref. — Mester Juliánna ref. Temetés: Koós László 70 éves, Makai Jánosné Hendre Erzsébet 46 éves, Nagy Bálintné Kalmár Eszter 39 éves.

Áldozatkészség: Pünkösztör urasztalára: Varga József 100, Antal Mihály, Tar Erzsébet, Michis Lászlóné, Fazekas Jánosné, Kutasi János, a kórházi betegek 50—50, özv. Demján Istvánné 30, N. N. 30, Varga Imréné 20, özv. Székely Gyuláné 20 Lei. Összesen 500 Lei. Kenyeret: özv. M. Kiss Gyuláné, özv. Szabó Miklósné. Bort: Fülöp István, Kenéz András, Szentpály Gyula, Kiss Antal, Erdei Ferenc, Gábor Gézané.

Legátusoknak: Michis Lászlóné 50, Fazekas Jánosné 50 Lei.

Gyermek-napot tart az olasz-i nőszövetség az iskolák záróvasárnapján, június 23-án délután, amelyre a szülőket és a férfi- s nőszövetség tagjait, a gyermekek barátjait szeretettel hívja.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Szücs János, délután 6 órakor András Gusztáv. Az össi-telepi imaházban délelőtt 10 és délután 3 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Székely Mária Margit. Esketés: Kriza Ákos unit. — Tóth Juliánna ref. Temetés: Nagy György 72 éves. Kitérés: Pável Irén Melchior Elefántné (Hosszu-u. 8.) zsidóvá lett.

Áldozatkészség: Urasztalára: Kenyeret adott: Gurzó István. Bort adott: Széles Sándorné és Harmathy István. Pénzt adományoztak: Molnár István 50, Nagy János és édesanyja 50, Fazekas Mártonné 30, K. K.-né 40, Nagy Lajos 40, Jobb János 50, Czégény Sándor 40, Csikos Erzsébet 20, Hollerbach Károly és neje 250 Lei. Összesen 570 Lei.

Szegényeknek: Molnár István 50, Hollerbach Károly és neje 250 Lei.

Legátusoknak: Földesi Imre 20 Lei.

Oroszlán István sírköve alapjára Össi 1-u. 26. sz. 30 Lei.

Össi napközi otthonra: Hollerbach Károly és neje 500 Lei.

5—5 éves árva leány-gyermekeket örökre fogadna vidéki uri család. Érdeklődők forduljanak az ujvárosi lelkeszi hivatalhoz.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje d. e. 10 órakor az imaházban és délután 3-kor Csillagvároson Szennyessy József, a Tokaji-telepen d. e. 10 órakor és az imaházban d. u. 4 órakor Kiss Károly szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Gencsi Erzsébet. Temetés: Vass István 69 éves.

Áldozatkészség: Urasztalára: Babuczai István 20, Bartha János 40, Kövesdy Lajos 20, Rollinger Vilmosné 25, K. Nagy Lajos 20, Mészáros Lajosné 40, Bereczki Istvánné 30, Szabó Lajos 10 lei. Kenyeret: Kiss Ferenc és Árpád, bort: Nagy Bálint, Boros Imre és Kiss Ferenc és Árpád.

Tokaji-telepen: Czuczsa Márton 10, Sáfrány János 20 leit, Kenyeret és bort: Nagy István és neje.

Csillagvároson: Kenyeret és bort: Lévai István. Összesen: 235 lei.

Árvaháznak: Kiss Ferenc és Árpád 100, Mészáros Lajosné 50 lei.

Szegényeknek: Kiss Ferenc és Árpád 90 lei, Mészáros Lajosné egy kenyeret.

Templomalapra perselyekben: Pázmány Lujza 221, Dancse Lukácsné 69·50, Férfiszövetség 56, Piskurán Magda 29·50, Székely Mária 8, Vadas Lajos 82, Vadas Erzsike 55, Délczeg Zsigmond 32·25, Füzesy Sándor 42 lei.

Adományok: Hollenbach Károlyné 100 lei.

Konfirmándusok bibliájára: K. Nagy Lajos 30, Ujlaky Károly 20, Sály József 20 lei.

Tokaji-telepen: Urasztali abroszra, szalvétára és kancsóra: Nagy Istvánné 100, Sáfrány Jánosné 50, Kiss Ferencné 20, Szücs Károlyné 20, Farkas Gyuláné 30, Kristóf Gáborné 100, Tóth Gáborné 20, özv. Szücs Imréné 10, Sebestyén Istvánné 20, Papp Lajosné 20, Farkas Elekné 20, Tűr Béláné 30, Zelényi Andrásné 20, Barna Jánosné 10, Kiss Lajosné 10, Zsák Ferencné 10, Sáfrány Sándorné 10, Nagy Imréné 20, Szegő Imréné.

Pünkössti szent ünnepeinket az ünneplés nagy jelentőségét megértő és mélyen átérző szent komolysággal és buzgósággal s az istentiszteletek nagy számmal való látogatásával szenteltük meg; különösen nagy számban jelentek meg hiveink az ünnep első napján délelőtti istentiszteleten, mikor — bár a kulturteremben is tartottunk istentiszteletet, a két helyiség együttesen is szüknek bizonyult az ígét szomszárók befogadására. — Ünnep másodnapján úgy az évzáró gyermekistentiszteleten, mint az ezt követő gyermek kultúrelőadáson szülők és gyermekek egyaránt szép számmal vettek részt. A kultúrelőadásnak önkéntes adományokból befolyt jövedelmét részben jó tanulók és buzgó vasárnapi iskolások jutalmazására, részint a jövő iskolai évben szegény tanulók könyvségélyére fordítottuk. Este a felnőttek részére tartott kultúrestélyünkön még egyszer megtel a kulturtermünk. Minden elismerést megérdemel az ügyszeretet, mellyel műkedvelőink a szinte birhatatlan melegben is teljes buzgósággal és áldozatos hűséggel oldották meg önként vállalt feladatukat. Hálás elismerésünk mellett legyen jutalmuk a jól végzett munka boldogító öntudata. Az itt befolyt jövedelem templomalapunkat növelte.

A *Pálóczi-Horváth család* nemzedékeken át hűségesen szolgálja a magyar református egyházat. Ennek a családnak egyik nagynevű tagja: Pálóczi-Horváth István, aki az örkényi templomot építette, 78 éves korában május 31-én meghalt. Ravatalánál dr Ravasz László püspök hirdette Isten ígétjét.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 és az Élő-telepen délelőtt 10 órakor Szabó Pál szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élő-telepen minden csütörtökön délután 5 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Nagy Irén, Szalacsi Géza, Szőke Irén, Törös Margit, Csordás Anna. Esketés: Szász József ref. — Árdeleán Anna ref.; Kiss István ref. — Hidvégi Erzsébet ref.

Áldozatkészség: Urasztalára: özv. Bikfalvi Ferencné 30, özv. Járai Sándorné 20, Kocsi Józsefné 40, Kosztin Jánosné 50, Nagy Lajosné 20, Rózsa Jánosné 20, Bondár Istvánné 20, K. Nagy Lajos 20, özv. Szilágyi Imréné 20, özv. Proj Józsefné 50, Taricska Gergely 40, N. N. 10, Erdei Gábor 20, Jakab Imréné 40 Lei. Összesen 400 Lei.

Kenyeret: Nagy Lászlóné, Kvint Pálné, Kiss Balázs. *Bort:* Kvint Pálné, Szilágyi István, Bodó Zsigmond.

Nőszövetségnek biblia-alapjához a konfirmált ifjak 485 Leit adományoztak.

Az Élő-telepi imaházban asztalterítőt özv. Pus-kás Ferencné, ablakfüggönyt özv. Feketéné adományoztak.

Szegényeknek: özv. Holozsiné 20 lei.

Hangverseny a Leánygimnázium disztermében. Az országos dalosversenyre készülő »Sztáray Mihály Énekkar« és a »Gutenberg Dalkör« vasárnap, június 16-án délután 6 órai kezdettel hangversenyt rendeznek a Református Leánygimnázium disztermében. A rendező énekkarok bemutatják versenydarabjaikat: Arany: »Tetemrehívás«; Petőfi: »Egy gondolat bánt«; Tárcza: »Eredeti székely dalok«; Csokonay: »Reményhez« című műveket. Közreműködnek még az Erkel Zenekar, Vitályos Ilona zenetanárnő, Pázmány Ferenc, Petry Aladár magán ének- és zeneszámokkal. Az énekkarokat vezényli s az egyes számok kíséreteit ellátja Soós András karnagy.

Árvaházunk.

Középiskolai konfirmált tanulók ágyalapítványuk növelésére: Székely Magda 100, Csősz Erzsébet 100, Nagyari Erzsébet 100, Gaál Margit 100 Lei.

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

INNEN-ONNAN

Reformátusok adakozása más vallású templomok és iskolák építésére. Gyakorta kopogtatnak hozzánk római vagy görög katolikus, vagy görög keleti templomra vagy iskolára gyűjtőgetők, gyakrabban mint református célokra kéregetők. Olvassuk, hogy hasonló a helyzet Magyarországon is, pl. Debrecenben a Csapó-kertben új templomot építenek a római kath.-ok s az adakozóknak a lapokban közölt névsorából megállapítható, hogy azok között a reformátusok vannak többségben. Hát ilyenek a reformátusok. Megtették a debreceni reformátusok azt a multban is. Mikor a kalapos király II. József 1784-ben elrendelte, hogy a németországi Göttingenben építendő róm. kath. templom költségeire alattvalók adakozzanak, a debreceni református papok a szószék-ből hívták fel és buzdították az istentisztelekre gyűlt híveiket adakozásra a róm. kath. templomára.

Baldwin angol miniszterelnök bűnvallomása. Egyik hatalmas beszédében így nyilatkozott a napokban: »Majdnem testi undorral tölt el, hogy mi és majdnem minden ország kétezer évvel Krisztus születése után annak tanulmányozásával töltjük időnket, miként akadályozhatnánk meg a szétmargangolt nők és gyermekek kórházba szállítását és hogyan bocsáthatnánk mérges gázfelhöket emberi lakásokra. Itt az ideje, hogy a helyzet megjavuljon.«

Vissza kell menni a szépséghez, — mondta egy német bölcsele a napokban. Eszthetikai orvossággal akarja eloltani a vallásos szomjuságot. Vannak olyan vallásos formák, sőt keresztyén egyházak is, amelyek főként eszthetikát, zenét, színes külsőséget, csillogó ceremóniát nyújtanak ma is. Azonban a szép csak egy darabja a láthatatlan világnak; semmit sem ér, ha a jó, az igaz és a szent nincs mellette. Nagyon régi recept az, amit a német bölcsele ajánl ennek a megzavarodott világnak. Már a szépség kultuszának hódoló görög világ korában meghalt ilyen orvosság mellett egyszer az emberiség.

A Sokgyermekű Francia Református Lelkész-családokat Támogató Társaság 1308 lelkészgyermeknek fizetett évi neveltetési költséget. A mi társadalmunk mikor ébred annak tudatára, hogy az neki is kötelessége volna, kiváltképen a beteg lelkészgyermeknek ingyenes gyógykezelése!

A német protestáns családokban nagyszerű lelkiébredés tapasztalható. Így Hamburgban 1932-ben 6000 volt a konfirmáltak száma. A megerősödött egyházellenes mozgalmak felébresztették álmukból a közönyösöket s ebben az évben 15.000 ifjú jelentkezett konfirmációra.

Az olaszok gyermek-szeretetéről megható hirt közöl egy jeles magyar író. Olaszországban tartott előadásokat. Mikor kisiáról kezdett beszélni s ajkán kibuggyant a »bambino« szó, felragyogtak a szemek, boldog nevetéstől visszhangzottak a falak. Amint

végig ment Olaszországon, egyszerre rádöbbsent arra, hogy milyen csodálatos varázsa van ennek a szónak: »bambino«. Egy nép élete vagy halála függ attól, hogy érzi-e még boldog, sirva-kacagó megrendüléssel az ezerszinű élet legszebb ajándékát: a gyermek varázsát.

A vegyesházasságból viszonylag kevesebb gyermek születik, — állapította meg egy statisztikus, mert a vegyesházasságban a gyermekek vallását illetően rövideget szenvedő személy hajlandó arra, hogy megakadályozni igyekezzék a házastársával közös gyermekek születését.

A vegyes házasságoknál kötött reverzálisokból Magyarországon a római katolikusok javára esett 100 megegyezésből 1900-ban 59,4, 1910-ben 51,1, 1920-ban 51,0, 1925—30-ban 47,6; a reformátusok javára: 1900-ban 23,5, 1910-ben 28,7, 1920-ban 36,1, 1925—30-ik években 38,4 megegyezés; a reformátusok tehát egyre tért nyernek, amint református öntudatuk ébred, hitben erősebbek lesznek.

A törvénytelen gyermekek száma egyre nő. Van egy csomó gyermek, akinek nincsen családja, alig születik meg, szülőanyja másnak, idegennek gondjára bizza, akinél nem is az anyja nyelvét tanulja meg, és így elszakad attól a nemzettől, amelybe beleszületett. A törökvilágban a szultánok a meghódított nép elrablott gyermekeiből nevelték híres katonáikat, a janicsárokat, akik sokszor tulajdon szülőiket, testvéreiket gyilkolták le a háboruban.

Az éhező orosz nép érdekében megrázó hangú felhívást bocsátott ki három vallási szervezet vezetősége. A felhívást Inntzer bécsi biboros hercegérsek, mint a szovjetunióbeli éhségterületek segélyezésére kiküldött felekezeti- és nemzetközi bizottság vezetője, Choisi és Keller, az európai egyházi segélyközpont felekezeti- és nemzetközi orosz segélymunkájának vezetői és Feuchtwang, a zsidók oroszországi segélyakciójának vezetője irták alá. A felhívás szerint az orosz nép egy része ismét éhségkatasztrófa előtt áll és ezért az 1933. évi katasztrófa elkerülésére a szükséges segélyintézkedéseket követelik.

Kálvin könyvnyomda

Str. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán- és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcélrabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félávré 60, egész ávré 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

A református férfiszövetségek gyakorlati célkitűzései.

Dr SOÓS ISTVÁN egyházkerületi főjegyző
1935 június 17-én tartott előadásából.

Ha a háboru utáni kort kellőképpen akarjuk jellemezni, úgy azt méltán nevezhetjük a válságok korának...

...Nézzünk csak körül a mi portánkon. Ha valahol kell építő munka, ha valahol kell önbizalom felgyújtás, a csüggedtekbe erő és reményöntés, úgy itt, a mi Romániához tartozó ref. gyülekezeteinkben, feltétlen szükséges. Ha a gazdasági válság másutt felütötte a fejét, az itt már tömegnyomor formájában jelentkezik; ha az önzés és anyagiasság másutt kísért, az itt már iskola és egyházfeladásban vigyorog felénk, mint szörnyű valóság és nemzetárulás; s ha másutt lelki válság és morális válság van, az nálunk már elbukás és összeomlás határán mozog. Kis mécsesek pislákolnak eme nagy lelki sötétségben, lelkészek, de csak egyesek apostoli munkája, presbiterok és néha presbiteriumok heroikus lábmegvetése, nőszövetségek és leányszövetségek megható és csak női lelkekben meglévő szívós és kitartó küzdelme a hitetlenség és nyomor ellen; és azonkívül semmi. Ebben a hősiesség a halállal dacoló, egyház és nemzetmentő munkába most kell belekapcsolódnok a férfiaknak is, a férfiszövetségeknek is! Ha a lelkészek, egyes presbiterok és a nők eddig már kivették részüket az egyház és nemzetmentés frontján, hogy hiányozhatnának onnan a férfiak, kik az egyház oszlopai, fajunk fenntartó elemei, kik egyházi lelki hadseregünk valóságos zöme kell, hogy legyenek?!

...A férfiakat és azok szövetségét, a keresztyén ref. szövetségeket át kell hogy hassa mindenekelőtt az egymás iránti keresztyén testvéri szeretet, mely az ugyanolyan sorsközösségben élő nemzet tagjait, testvéreként kapcsolja egymáshoz s amely szeretet lebont közöttük minden eddig esetleg fennálló válaszfalat és így közös, szent és éppen nehézsége miatt hősiességnek mondható egyház- és nemzetmentő munkára sarkalja őket. A cél kétféle: az egyház, mint nemzeti kulturánk és adottságunk végvára területén belül: 1. vallás és kulturvédelem, 2. továbbá egymás gazdasági, anyagi felsegítése és támogatása.

Ha a férfiszövetség átérzi ezen történelmi időben, óriási felelősséggel járó hivatását és megtudja látni a maga teendőit, úgy megtudja mutatni, hogy a hit és akarat a semmiből is teremteni és alkotni tud. Számba kell tehát vennünk először az erőket, a szükségleteket és mindenkinek ki kell vennie a részét a munkából. Az őskeresztyének még szegényebbek, még nyomorultabbak voltak, de a hit és szeretet csodákra inspirálta őket.

Legelső célkitűzés tehát minden férfiszövetség elé: *egyházam és iskolám megmentése*. Ezt minden áron és utolsó erőfeszítéssel is biztosítani kell, mert az egyház és iskola — ma a magyar kálvinizmus utolsó lobogója — s ha ez a lobogó elbukik, úgy elbukott a református hit és a magyar nemzeti kultúra is azon a helyen. Meg kell tehát teremteni az egyház és iskola fenntartásához szükséges anyagi eszközöket, mindenképen és minden áldozattal. Egyházi adóbehajtás, gyűjtés, adományok, mind alkalmasak erre a célra. A férfiszövetségnek meg kell találnia a módot a legalkalmasabb eszköznek igénybevételére!

De ezek csak primair (elemi) szükségletek! Az egyháznak az általános művelődés célját szolgálnia kell és a férfiszövetségnek segítséget kell nyújtani a felnőttek kultúr-szükségletének kielégítésére is, kulturházak, olvasóköri felállítás, előadások rendezése, tudományos és szórakoztató felolvasások rendezése útján. Népünk szomjazza a tudást; de oly nehezen jut hozzá; már pedig egy műveletlen elmaradt nép elveszti a létjogosultságát, hogy a nemzetek között megállja a helyét. A testvéri keresztyén szeretet tehát az egymás kölcsönös lelki és szellemi támogatásán épüljön. Tanácsadó órák és összejövetelek tartandók hetenként egyszer, hol az új törvényekről, az új rendeletekről, a népet érdeklő szakkérdésekről tartandók előadások s a férfiszövetség a lelkiesszel az élén, gondoskodik megfelelő szakemberekről.

A földműves lakosság részére földműves iskolák, vándortanítók állítandók fel s mindez az egyház keretén belül, mert már csak magunkra vagyunk utalva és csakis az egyház az a nemzetközileg is védett keret, amelyen belül népünk művelődése, nevelése minden fokozatban megoldható.

Második fontos probléma az egymás megsegi-

tése és pedig a testvériség és a keresztyéni szeretet eive alapján. A férfiszövetség egy olyan testveri hálózat kell hogy legyen, melynek minden keresztyén református férfi tagja, amely minden tagjáról gondoskodik; azt elmerülni, elpusztulni nem hagyja; sőt hóna alá nyújtja kezét és az elbukófélben levőt fel-emeli, támogatja, biztatja, erőt és reménységet önt belé. Mert hiába a jóakarát az egyház támogatására, ha a keresztyén református férfítársadalom egyénei elvesztik magok alól a talajt, létök existenciájának alapját; akkor már belepusztul és sülyed az egyház és nemzet is...

A férfiszövetség munkájának egyik legszebb de legnehezebb része a munkanélküliek támogatása, elhelyezése, nyilvántartása és megsegítése. Nem szabad egyetlen református embernek és családnak nyomorultul elveszni addig, míg a többinek megvan a mindennapi kenyere, mert abból a darab kenyérből juttatni kell az elesettnek is. Minden egyház és városokban minden parochiális kör tartsa nyilván a maga tagjait, a munkanélkülieket helyezze el, addig is gondoskodjék segélyezésükről és teremtsen elő a legszükségesebbeket maguk és családjuk részére. Ha minden református férfi érzi, hogy mögötte áll egy hatalmas ref. társadalom, úgy nem vesztí el lelki egyensúlyát és nem tér át más vallásra, úgy nem menekül az öngyilkosságba, hanem új életet próbál kezdeni és hasznos tagja lehet a társadalomnak, a mi vérszegény és annyira elárvult magyar társadalmunknak. De ehhez hasonló és ehhez méltó szép feladat az ifjuság elhelyezése is. Ref. ifjaink ma, ha el is végzik iskoláikat, ha tanulnak is valami mesterséget, céltalanul ödöngenek, sehhol sem akarják őket felvenni, végül vagy elzültenek, vagy a szélsőséges eszmék szolgálatába állnak. Ezt meg kell akadályozni!

Református kereskedő alkalmazzon elsősorban református inast, segédet, hivatalnokot, viszont az ifjuság, a fiatalság mutassa meg, hogy méltó arra, hogy a református társadalom őt felkarolja, mert szorgalmával, becsületességével és tudásával, csak előmozdítja a saját maga és munkaadója érdekét.

Nyilvántartást kell vezetni az elhelyezkedni akaró ifjuságról s egy külön bizottság gondoskodik az elhelyezkedési lehetőségekről...

És ezeken kívül még mennyi tengernyi probléma vár megvalósulásra. Előtte áll a szociális problémák egész légiója, kórház, árvaház, menedékház, szegényház, aggokháza, melyek mind-mind egy-egy oszlopoi lennének egyházunknak és nemzetfenntartó erőnknek. Mindehez azonban erős hit, faji öntudat, erős akarát és nem csüggedés szükséges...

Vegyünk példát a szívósság és erős akarát tekintetében a mi nőinktől, kik gyengébb fizikummal, de lelki erővel szívósan állják a harcot, nem csüggednek és dolgoznak.

Presbiteri és férfiszövetségi konferenciát

tartott a bihori református egyházmegye június 17-én a körösparti templomunkban. A nagy munkaidő kellős közepén, a halaszthatatlanul sürgős gazdasági teendők dacára is a helybelieken kívül szép számban sereglettek össze vidéki testvéreink is. Ez a tény megerősít azon hitben, hogy a szép magvetés Isten kegyelméből meghozza az anyaszentegyházban az olyan anyira szükséges és kívánt gyümölcsét.

A konferencia istentisztelettel vette kezdetét, melyen bibliát olvasott (I. Péter 5, 1-12. az elhivottak tisztéről) és imádkozott Vada Béla esperes. Igét hirdetett Balajthy Jenő episcopia-i lelkész Csel. 5, 40-42. v. alapján. Meggyőző erővel mutatta fel, hogy a tengernyi szenvedés között nincs hitvalló szenvedés és mégis egyetlen fuvallatra sokan hagyják el ősi hitüket; ezért, mint régen, ma is szükség van hitvalló reformátusokra!

Egyházi beszéd előtt az episcopia-i egyházi énekkar Herczegh Kálmán, egyházi beszéd után a cetariu-i ref. énekkar Nagy Géza vezetésével adott elő két szép darabot kitünő betanulással.

A konferenciát Telegdy József egyházmegyei gondnok nyitotta meg. Rámutatott arra, hogy az egy évvel ezelőtt elhangzott felhívást és a munka jelentőségét sok egyház megértette s alakultak a férfiszövetségek. A presbitérium feladata a kormányzás és az egyház fenntartása, a férfiszövetségeké a hitélet ápolása, erősítése, jellem nevelése s a fenntartásban segédkezés.

A konferencia középpontjában dr Soós István presbiter, egyházmegyei tanácsbíró előadása állott, ki a »Férfiszövetségek gyakorlati célkitűzései« cimen tartott széles látókörű ismertetést a munkáról, feladatairól és eszközeiről.

Az értékes előadást néhány szakaszát lapunk vezető helyén közöljük.

A kitünő előadást hozzászólások követték, melyekben Fazekas Lajos (Oradea) a férfiszövetségek elé példaképen a nőszövetség áldásos munkáit állítja. Erdélyi Ferenc (Oradea) irányító központi szerv felállítását kerí. Ertsey Lajos (Oradea) világi vezető férfiak hiányának pótlását sürgeti. Dr Ujfaluşy Sándor (Aleşd) az összetartásra nevelés szükségességét mutatja fel. Dr Gyenge János (Salard) a »Gazdakörök« megszervezését ajánlja. Kiss Károly (Oradea) dr Soós István előadásának kinyomatását s kevés taggal is a munka megkezdését javasolja. Sassa Kálmán (Tileagd) a közösség érzésének, a ref. öntudat felébresztésének szükségét hangoztatja. Vaday Béla esperes végül kijelenti, hogy a központi szervezés is folyamatban van s a közösség érzése mellett a felelősség érzetét is ébreszteni és fejleszteni kell a lelkekben. A katonai hatóság engedélye csak délelőttre szólván, letárgyaltuk a konferencia másik kérdését is, melyet »A reform. ker. sajtó ügye, a reform. ker. iratterjesztéssel kapcsolatban« cimen

dr Szabó Lajos oradea-réti lelkész ismertetett, kimutatván, hogy mennyire szükséges egy ref. ker. napilap, melyet csak a ref. öntudat és gazdasági szervezkedés teremthet meg és szükséges egy reform. iratterjesztési alap létesítése is, a nép lelki s szellemi táplálására. Facsar Gyula (Uilacul) és Tarnóczy Lajos (Bihar) hozzászólásukban a ref. napi lap haladéktalan megindítását sürgetik. Dr Soós István megnyugtatóan jelenti, hogy a Ref. Jövő heti lappá átszervezése s ennek keretében egy gyermek lap kiadásának ügye folyamatban van. Ezek után Telegdy József egyházmegyei gondnok a megjelenteknek és előadókknak köszönetét nyilvánítva, a konferenciát berekesztette.

Este 6 órakor felemelő vallásos ünnepély folyt le az újvárosi templomban. Bagoly Bertalan bors-i lelkész Eféz. 6, 11—17. versek alapján megrázó erejű egyházi beszédében az evangélium lelki fegyvereivel küzdelemre hívott minden igaz követőjét Krisztusnak, Isten embereinek példája szerint. Oláh Béla velencei férfiszövetségi elnök a reformáció mindent megújító hatalmáról, Kovács Sándor támaşeu-i lelkész «A mélységből» Krisztushoz emelkedés áldásairól szóló Mécs-költemény gyönyörű előadásával indították meg a szép gyülekezetet. Szépen énekelt Laczak Erzsike és a cetariui egyházi énekkar.

A konferencián megjelent és résztvett Sulyok István püspök és dr Thury Kálmán főgondnok. A helybeli presbyterek közül azonban alig huszan jelentek meg. Szép számban vettek részt paróchiális köreink nő és férfiszövetségei.

«A békesség Istene tegyen készséggé titeket minden jóra, hogy cselekedjétek az ő akaratát; azt munkálván tibennetek, ami kedves ő előtt a Jézus Krisztus által, akinek dicsőség örökkön örökké!» (Zsid. XIII., 20. 21.)

Varga Gedeon.

Református Iskoláink évváró vizsgái, kiállítása és ünnepe.

Református elemi iskoláink és ref. leánygimnáziumunk az elmúlt hetek napjaiban tartották vizsgáikat, ugy az egyházi vizsgáztató bizottságok, mint az állami főinspector vezetése alatt megjelent vizsgáztató küldöttek teljes meglegedésére.

Kézimunka- és rajz-kiállítás leánygimnáziumunkban. Junius 18-án, kedden nyílt meg a IV. osztály tantermében leányaink rajz- és kézimunkakiállítása, mint egy iskolai esztendő gondos munkájának s a fejlődő gyermek és ifju lelkek teremtő és képzelő erejének kedves gyümölcse és gyönyörködtető bizonyossága. A terem falain a különböző színes rajzok pompája, az asztalokon a szebbnél-szebb kézi-

munkák diszes csoportja: hófehér babakelengyékbe öltöztetett pihenő, ülő, vagy álló játékbabák, finom himzésű, kereszt- és láncöltésekkel diszitett kis és nagy asztalterítők, diványpárnák, női fehéreműek, horgolt tálcá- és sálkendők, főkötők, ágyhuzatok receptvattások, stb.

Vonal, mértani, valamint szabadvézi s természetutáni rajzok, ecset-gyakorlatok, magyar és román népművészeti tervezetek, a növény és állatvilág természetes utánzásai s a csoportból szinte kiemelkednek a szobafalak művészi festésmintái.

Szeretettel hívjuk fel a szülők és hiveink figyelmét e kedves kiállítás megtekintésére: délelőtt 8—1 óra között.

A kézimunka Karácsonyiné G. Erzsébet ig.-nő; a rajz Luka Ilona tanárnő finomult izlésének bizonyossága. A megnyitáson jelen volt G. Bota főinspector, aki dicséretének meleg szavakban adott kifejezést.

A reform. iskolák évváró ünnepe — foglalt délutánját —

a *Református Internátus árnyas udvarán*, (rossz idő esetén a diszteremben,) folyó évi junius hó 23-án *vasárnap délután 5 órai kezdettel* rendezi meg az *Olaszi-i Református Nőszövetség*.

Közreműködnek a református leánygimnázium és elemi iskola növendékei és a Boda-nővérek zeneiskolájának tanítványai.

Műsor közben — szünet alatt — a vendégek megtekinthetik a református leánygimnázium kézimunka és rajzkiállítását.

Szeretettel hívjuk a szülőket és az iskola barátait, a gyermekek jöltevit.

Uzsonna-jegy felnőtteknek 12 lei, gyermekeknek 5 lei; Adományokat köszönettel fogadunk a szegény- és árvagyermek segélyezésére.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Varga Gedeon vallást. lelkész; este 6 órakor András Gusztáv. A Hegyen (Nagy Bertalan házánál) délután 4 órakor Magyar Sándor theologus szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kocsis Olga Éva, Bimbó László. Esketés: Kun Lajos ref. és Merisán Julianna g. kel. Temetés: Kerekszegi Imre 80 éves.

Áldozatkészség: Szegényeknek: özvegy Szabó Miklósné, férje halála évfordulóján 200 lei.

Árvaháznak: özv. Szabó Miklósné férje halála évfordulóján 200, Borossebesi Nőszövetség 100, Bodó Emilia 20 lei.

A református elemi iskolák szombaton — június 22-én — délután 4 órai kezdettel a Református Leánygimnázium dísztermében gyermek-ünnepélyt tartanak.

A Lorántffy Zsuzsána Jótékony Egyesület szokásos árvaházi nyári kirándulását a Püspök-fürdőbe az idén is megtartja, még pedig az iskolai év végétével július 3-án, szerdán. A fürdőjegyeket mindenki az Árvaházban váltsa meg.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, délután 6 órakor Szücs János. Az össi-telepi imaházban délelőtt 10 és délután 3 órakor Osváth Ernő szolgál.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés: Grifaton Antal r. kath.—Vidits Erzsébet. ref. Temetés: Lökösházi Ferenc 68 éves.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Áldozatkészség: Össi-telepi napközi otthonra: Somogyi Istvánné gyermeke első vizsgája alkalmából 100, Nagy Lajos 20 Lei.

Aggmenházra: Az ujvárosi Nőszövetség 200 Lei.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje d. e. 10 órakor az imaházban és délután 3-kor Csillagvároson: Kiss Károly. A Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban d. u. 4 órakor Szennyessy József szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Dombi László Imre.

Áldozatkészség: Templomalapra: Józsa Mária 100 Lei.

Orasztalára: Biró Albert 20 Lei.

Szegényeknek: Biró Albert 20, Szabó Piroška 20, Főris Péterné 20 Lei.

Szeretevendégségre: A június 2-án tartott szeretevendégségünkre adakozók névsorából kimaradtak: Ruzs Lászlóné, Boros Imréné, Kiss Károlyné, Balogh Károlyné, Dobák Gyözőné.

Uj leánybibliaköri csoport alakul velencei paróchiális körünk területén a folyó évben konfirmált leányokból s mindazokból, kik a nagyobb leányok

szerda esti bibliakörjére eljárni nem tudnak. Az új bibliakör a vasárnapdélutáni istentisztelet végétével 5 órakor tartja összejöveteleit az imaházban. Szeretnénk ott látni s szeretettel hívjuk is mindazon leányokat is, kik bár 14. életévüket betöltötték, de bármikből még nem konfirmáltak.

RÉTI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 és az Élő-telepen délelőtt 10 órakor Szabó Pál szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élő-telepen minden csütörtökön délután 5 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Mágori Aranka, Lovas József. Temetés: Oláh Gyuláné 38 éves.

Áldozatkészség: Réti templomalapra: Csordás Sárika 100 lei.

Réti Férfiszövetségünk jun. 25-én, kedden este 8 órakor bibliakört tart.

Réti Sztárai Mihály énekkarunk résztvesz a június 29 30-án Targul-Mureşen (Marosvásárhely) rendezendő országos dalosversenyen. A versenyre eddig 71 dalárda küldte el benevezését, több mint 3000 dalossal. A Sztárai énekkar 28-án reggel indul dr Szabó Lajos lelkész-elnök, Soós András karnagy és több presbiter kíséretében Targul-Mureşre. Tekintve az énekkar múlt heti szereplését, bizakodással tekintünk az országos versenyen való szereplésére is. Az énekkar 30-án vasárnap délelőtt énekel Targul-Mureş egyik ref. templomában is, ahol az igét dr Szabó Lajos lelkész hirdeti.

Réti vasárnapi iskolás gyermekeink szerdán tartották ez évi szokásos kirándulásokat a paleuli erdőbe, dr Szabó Lajosné vallás-tanítónő, Szabó Pál s. lelkész és a többi vas. iskolai vezetők vezetése mellett.

Kálvin könyvnyomda

Str. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

Évzáró vizsgák

zajlottak le az elmúlt napokban s fejeződtek be június 23-án a leánygimnáziumunk s 24-én az elemi iskolánk hálaadó istentiszteletével. Tanítók és nevelők ennek az iskolai esztendőnek édes és bus emlékezetével szívükben, e jelentős határkőnél az apostol szavait veszik ajakaikra: »azokat, amelyek hátam megett vannak, elfelejtven, célegyenest igyekszem az Istennek a Krisztus Jézusban onnan feiülről való elhívása jutalmára« (Filip. 3, 14.).

Hitvallásos iskolánk vezetőinek s tanulóinak lelkében nincs s nem lehet más cél, mint egyenes igyekvés Istennek Jézusban való elhívása jutalmára! Azaz felvilágosodott, művelt, öntudatos, erős meggyőződésű és hitű s szilárd jellemű egyháztagnaknak a nevelése. Ezért hoz a mi oradeai református anyaszentegyházunk is példás, minden elismerést megérdemlő nagy áldozatot!

Azonban ennek a nagy munkának és cél elérésének épen úgy, mint Krisztus idejében, ma is meg van, talán fokozottabb mértékben a hatalmas két nagy akadály: az emberek *hitetlensége* és a tanítványok *értetlensége* s közönye.

Tanítók és nevelők fájdalommal látják, tapasztalják nap-nap mellett, hogy a hónapok fáradtságos lelki munkájával felépített eredményt, mint dönti teszi semmibe a szülőknek, az apának vagy az

anyának egyetlen szava, meggondolatlan nyilatkozata. Intelligens apa és anya szájából halljuk: »református ifjunak mi szüksége van ezekre a zsidó történetekre?« nem tudja azt, hogy ezekben a bibliai történetekben örök isteni igazságok, üdvösségünk tényei jelentettek ki és és taníttatnak! A másik szüle pedig azzal mentette tanuló fia hanyagságát, vallástani órák és templomi mulasztását: »az én fiam otthon kifogástalanul viselkedik, jó gyermek és minden este imádkozik!« Milyen lélekkel és kötelességérzettel futja az ilyen ifju tanuló és életpályáját? Kinek hibáját az elnéző szülei szem és szeretet ily simogatólag bocsátja meg? És mit várjunk ekkor a kevésbé művelt, sőt a vallással és egyházzal nem a legbensőbb lelki közösséget érző családok fejeitől s gyermekeiktől?!

Ez a tapasztalat hozta létre és teremtette meg az u. n. *szülei értekezleteket* és a családok, a tanulók *egyénenkénti látogatását*, mely kezdeményezésnek áldása, hatása minden kétségen felül van.

Sok szüle mitsem tud gyermeke mulasztásairól, hanyagságáról, káros hatású baráti kapcsolatairól, de a felvilágosítás és teendőkre nézve kölcsönös megegyezés mindig meghozta a kívánt változást és jó eredményt.

A sok, elsorolhatatlan akadály mellett ezt az iskolai esztendőt a nevelők és szülők kölcsönös meg-

„Nem emlékszem“

A mai világ leghíresebb tudósainak, költőinek összegyűjtött munkáiból, egy mindenki figyelmét méltán érdemlő könyvből olvastam egy történetet, melyet nem tudok elfelejteni, úgy a lelkemhez nőtt. Arról írom, amit itt írok.

A Szentföldet is, mint az akkori ismert világ sok-sok országait is, három földrész területén mindenfelé, elfoglalták a hatalmas római császár légiói, katonái. Az elfoglalt országokba aztán prokonzulokat, proprétorokat, helytartókat küldött a császár, kik őhelyette, az ő nevében kormánykodtak. Ilyen volt Izrael földjén Poncius Pilátusz, akkortájtban, mikor a mi Urunk Jézus Krisztus ott tanított, széjjeljárván. Poncius Pilátusz nevét, dolgait ösmerjük. Ő ült a bírói székben, mint trónon, mikor a Megváltó szenvedett, ő látta-tudta, helybe is hagyta, mikor hurcolták, véresre verték az Ártatlant; ő látta a tövis-

koronáját, homlokán-arcán végig csorgó véréét... Ő mosta kezét, mikor a halálítéletet kimondták Reá. És vitték, hurcolták szegényt Golgotára, keresztfára, kinhalálra. Látta-tudta, sokrészen akarta is mindezeket Poncius Pilátusz. És mégis, halljátok, mit mond róla a megrázó történet?

Volt egy előkelő római ur, nevezet szerint: Luciusz Éliusz Lámia, aki, mint gazdag ember, örömet lelte az utazgatásban. Sok országot bejárt; egyszer éppen Izrael földjére érkezett, hol Poncius Pilátuszt is felkereste. Beszélgettek a szép márványcsarnokban. Szó esett mindenről: Milyenek a zsidók? Türik-e, hordják-e békességgel a császár igáját? Vannak-e vezérek? Így tért beszédjök arra a Valakire, aki széjjeljár, jót tesz, csodák támadnak keze mozdulása nyomán, egyetlen szava nyomán.

Jézus a neve! Emlékezel rá Poncius?

Redőkbe vonta homlokát... Fejét lecsüggesztette... Térdére könyökölt, úgy támasztotta meg

beszélése, tapasztalatainknak egymással való kicserélése, valamint az egyöntetű teendőkben való megállapodás jellemezte. A kezdeményezés jónak bizonyult, az apostol pedig arra int: »ami jó, azt megtartsátok!«

Milyen helyes és megnyugtató e lehangoló jelenségek ellenében annak a szülőnek eljárása, aki maga tartja legpontosabban nyilván tanuló gyermeke órarendjét, iskolai dolgait, aki szeretettel érdeklődik tanuló gyermeke előhaladása iránt, aki bérkocsin jön fel vasárnap reggel, — mint ez megtörtént — bejelenteni, hogy fia, meghülése miatt nem jöhet most fel sem a bibliakörbe, sem a templomba. Ez a vigyázás meg is termi jó gyümölcsét a tanuló bizonyítványában és erkölcsi műveltségében.

»Ugy fénylők a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat. (Mété 5, 16.)

Az ily derék tanulók jutalmazására két boldog emlékeztető kegyes alapító ösztöndíjat létesített, alapítványt hagyományozott elemi és középiskolai tanulók részére.

1. A »Németh Sándor jutalomkönyv alapítvány«-ból részesült 47 vasárnapi iskolai tanuló.
2. »özv. Szeghalmy Bálintné ifj. énekkari alapítvány«-ból Cserepes Imre VI. o., László Gyula V. o., Dézsi Zoltán V. o., Szebeni István II. o., lic. tanulók 100 – 100 Lei.

Jutalomkönyvet kaptak: Bozsódi János VI. o., Király Zoltán IV. o. lic. tanulók énekkari tagok. Templomi éneklésért és vallástanból kitűnő előhaladásért: Fazekas Zoltán I. o., Kalla Gábor II. o., Juhász Rezső III. o., Szentmiklósy Endre IV. o. lic. tanulók.

Bibliakörben: a) Cserepes Imre, Nagy Lajos, Fodor György lic. VI. o., Király Zoltán IV. o. lic. tanulók, b) Kósa Bendegúz III. o., Dézsi László II. o., Jégh Károly II. o. és Ujvárosy Imre III. o. lic. tan.

Leánygimnáziumunkban: a püspöki hivatal 8 drb., a ref. internátus 18 drb. jutalomkönyvét és a

önvadtól nehéz fejét... Agyában kergették-üzték egymást szörnyű emlékek, vádoló borzasztó gondolatok, a korbács-csattogás, a töviskoronáról lecsepegő vércseppek, a keresztfa emlékei, rettentő emlékei!... Megremegett. Magától félt-e, vagy a kérdező honfőúrától? Vagy a Názárethitől, akit keresztán megölték s ő hagyta, hogy megöljék?

— Emlékezel rá Poncius? — kérdezi Luciusz Éliusz Lámia.

És kihördült Poncius lelkéből a szó:

— Nem emlékszem!... Nem emlékszem!...

A legenda azt mondja Poncius Pilátusz élete végéről, hogy a mostani Svájcban (az éppen róla nevezett Pilátus-hegy alján, a Lucerni-tó partján) szép nagy palotája volt. Azon a kincsen szerezte nyilván, amit a Szentföldön, Izrael földjén összeharcsolt. Itt élte utolsó napjait.

Ki miképpen vétkezik, akképen lakol. Cselekedeteink, jók és rosszak egyaránt — mondja az angol

Lorántffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület által a »Máthé Pál alapítvány«-ból adott 1000 Lei jutalmat nyerték: Bakos Erzsébet, Bancsik Valéria, Borbély Anna, Debreczeni Erzsébet, Erdőssi Emma, Hartmann Ibolya, Magyar Gabriella, Nagy Ibolya, Veress Éva, I. o. tanulók. Bán Szeréna, Duró Anna, Halász Lenke, Nagy Erzsébet, Szakáll Erzsébet, Szücs Ilona, Tunyoghy Éva II. o. tanulók. Grünbaum Aliz, Kernáts Melánia, Kiss Katalin, Sarkady Mária, Székely Róza, Varga Margit III. o. tanulók. Pázmány Gizella IV. o. tanuló.

»Növekedjete a kegyelemben és a mi megtartó Jézus Krisztusunknak ismeretében. Neki legyen dicsőség mind most, mind örökkön örökké!« (II. Pét. III. 18.)

Varga Gedeon,
vall. tan. lelkész.

Tudatjuk

a hátralékos előfizetőinkkel, hogy a hátralékos előfizetési díjak beszédésével folyó hó 25-től kezdődőleg Mester Lajos urat bizta meg a Kiadóhivatal.

Baselben (Svájc) egész kis magyar kolónia alakult az ott élő magyarokból, akik a múlt vasárnap (június 23-án) a Rajna-parti ősrégi nagytemplomban (a Münsterben) református istentiszteletre gyülekeztek össze. Negyvenhárom magyar sereglett ott össze, mindenféle vallásuak, főként reformátusok, közöttük egyetemi hallgatók, professzor, miniszteri tanácsos, banktisztviselő, hajóskapitány, festők, fodrászok, diáklányok, magánosok egész családotul. Mikor az előfohász után felzendült a XC. zsoltár »Tebenned bízunk eleitől fogva« — szem ott szárazon nem maradt. Az imádság alatt felnőtt emberek hangosan zokogtak. Az Igét Nagy István, gyülekezetünk volt segédlelkésze hirdette. A meg-

bölcs, — fejünk felett lebegnek szüntelen s ha jő a perc, leszállnak fejünkre, szívünkre, életünkre: a jötettek, mint áldások, a rosszak, mint átkok, csapások.

Jobb dolog hát jót cselekedni, ha azt akarjuk, hogy áldott legyen életünk, boldog a halálunk.

Pilátusz, palotájából kivánszorogva, ott járt-kelt, barangolt a svájci hegyek között. Rettenetes végzett érte utól. Nem emlékezett! Nem tudott emlékezni. Megzavarodott a lelke. Nem emlékezett, mint egyszer régen ahogy nem emlékezett.

Vigyázzatok, kik e sorokat olvassátok: Emlékezzetek Jézusra, cselekedeteire, csodatételeire, érdemére, értünk, teerted is olvasóm! Lett szenvedéseire, halálára... nagy áldozatára! Tanítására, rendeléseire.

Emlékezzetek! Őt soha el ne felejtsetek, lelkeitek, elmétekből soha ki ne ejtsetek.

Mert mi lenne, ha Ő elfelejtene bennünket?! S elvesztenők az Atyának Őbenne hozzánk, lett gyelmét? — Mi lenne akkor?

T. I.

hivottak közül — sajnos — sokan nem jelentek meg, de akik megjelentek, azokra nézve áldott találkozás boldog alkalmá volt az az óra.

A *Boda-nővérek* zeneiskolájának növendékei június 30-án vasárnap d. u. 5 órakor — leánygimnáziumunk udvarán — tartják meg *évzáró vizsgai műsoros* ünnepélyüket. A kis filharmonikusok szereplése nem felejthető esemény évek óta. A gazdag műsoros alkalomra felhívjuk hűveink figyelmét s kérjük megjelenésüket.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és este 6 órakor Csernák Béla, A Hegyen (Nagy Bertalan házánál) délután 4 órakor Benedek Géza szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Barabás András 23 éves, Jánfalvi Kornélia 3 éves, Sulyok Augustin 21 éves, Nagy Etelka 5 éves, Németh Juliánna 27 éves, Orosz Józsefné Balogh Juliánna 61 éves.

Áldozatkészség: Elemi iskolai felirati tábla festését Agárdy István végezte 150 Lei értékben.

Szegényeknek: özv. Szabó Miklósné férje halálának évfordulóján 200 Lei.

A fagylaltdélutánhoz: özv. Székely Gyuláné 20 Lei.

Orgonát javította: Fazekas Lajos 200 Lei értékben.

Az *olaszi-i nőszövetség* jun. 23-án vasárnap délután 6 órakor tartotta elemi iskoláink, leánygimnáziumunk és a Boda-nővérek zeneiskolája növendékeinek közreműködésével *első nyári műsoros délutánját*. A napsütéses, kedvező időben szép közönség gyűlt egybe a fehér asztalok mellett és nézte, hallgatta végig azt a kedves gyermek műsort, melyet legügyesebb kicsiny gyermekeink csoportja — zenében, tornában, szavalatban és előadásokban nyújtott — dicséretére az őket vezető tanítónőknek, öröme a szülőknek s teljes megelégedésére a megjelent közönségnek. Az olaszi-i nőszövetség fíradhatatlan tagjai a műsor mellett tésztával és fagylalttal ajándékoztak meg minden egyes látogatót. Tésztát és fagylaltot adományoztak: Csernák Béláné, özv. Szabó Miklósné, özv. Resch Mihályné, Kulcsár Istvánné, Asztalos Jánosné, Szilvássy Jánosné, Kovács Józsefné, Tóth Mihályné, özv. Székely Gyuláné, G. Szabó Istvánné, Pató Károlyné, Vizy Mária, Merza Sándorné, özv. Gál Szabó Istvánné. A nőszövetség elnöksége az erkölcsi és anyagi sikerért a közreműködőknek és megjelenteknek hálás köszönetét fejezi ki.

A *férfiszövetség tagjai* megbeszélésre jönnek össze vasárnap d. e. istentisztelet után az egyházi adóhivatalban.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Szücs János, délután 6 órakor Molnár Károly. Az *őssi-telepi imaházban* délelőtt 10 és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Áldozatkészség: Szegényeknek: Nagy Lajos 20 Lei, Vargha László, az *ujvárosi ref. elemi iskola III—IV. osztályának vizsgáztató elnöke* 12 drb jutalomkönyvet ajándékozott a szorgalmas és jó magaviseletű tanulók számára, melyért az iskola ezton is köszönetét fejezi ki.

Őssi-telepi gyermekotthon részére: Pinke Böske 20 Lei.

Az *ujvárosi Nőszövetség* vasárnap délután 7 órakor az otthon árnyas, virágos udvarán fagylaltdélután rendez szegényeinek segélyezésére. Előadást tart Skóciai élményeiről Szücs János s. lelkész, a műsor többi számait a nőszövetség tagjai szolgáltatják, mely által kedves családi hangulatot fog nyerni e mindig meghitt összejövetel. Hittestvéreinket szeretettel várjuk.

Az *Őssi-telepi gyülekezet* július 14-én műsoros ifjúsági délutánt rendez, melyre már most felhívjuk gyülekezetünk figyelmét.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje d. e. 10 órakor az imaházban és délután 3-kor Csillagvároson: Szennyessy József. A Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és d. u. 4 órakor az imaházban: Kiss Károly szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Erdős Erzsébet. Temetés: Hallósi József 16 éves. Kitért: Medgyesi Sándor ref. nős Str. D. Avago 36. sz. lakos. Sándor nevű 16 éves fiával együtt gör. kel. vallásra.

Áldozatkészség: Egy szegény gimnázista leány tandíjsegélyére: Velencei Nőszövetség 100, Kállai Gyula 40, Ujlaky Károlyné 15, Gitye Mancsi 10, Rusz Lászlóné 20, Szakács Imréné 20, Szőke Juci 20, Sólyom Eszti 10, Sáhly József 20, Árgyelán Jánosné 10, Belényessi Gábor 10, Varga Mária 10, Albert

János 20, Boka Péterné 10, Barra Istvánné 20, Kövesdy Lajos 20, Riha Oszkár 20 Lei. Összesen 365 Lei.

A Tokaji-telepi imaház kerítése készítésénél az oszlopoknak a gödröket díjtalanul megásták: Papp Lajos, Réz János, Sebestyén István, Farkas Elek, Nagy István, Nagy Lajos, Tarnóczy Bálint, Nádházy Lajos, Nádudvari Imre, Sáfrány János, Kósa László, Bokor Sándor. Az anyagot kiszállították: Patócs Sándor és Papp Lajos. A kerítés felállításánál díjtalanul dolgoztak az egész munkát ideje alatt: Sáfrány Jánosné és özv. Cserhány Jánosné. 3—3 napot: Papp Lajos és Sáfrány János. 2 napot: Bezgédy József. 1 és fél napot: Ónodi Sándor. 1—1 napot: Kiss Ferenc és Farkas Elek. E kerítés megkészítésével a Tokaji-telepi imaház nemcsak szépségében, de értékében is jelentékenyen gyarapodott. Mindazon áldozatkész egyháztagnak, kik adományaikkal, vagy munkájukkal e fontos cél megvalósítását előmozdították, ezuton is hálás köszönetet mondunk.

Kulturstélyt tartunk folyó hó 30-án délután 6 órai kezdettel velencei kulturterünkben, melyen 25 drb kézimunka kerül sorsolás útján elajándékozásra az estélyen résztvevők között. Közreműködnek a leánybibliakör tagjai a már nagy sikert aratott »Élőszobor« tréfás jeleneteivel. Nagy Elemérné és Kiss Kató duett-énekekkel, Izsák Gizike és Fodor Jolánka szólótáncokkal. A bevétel a már szépen gyarapodó templom-alap növelésére fordítatik. Szünet alatt az árnyas udvaron 2—3 Lei-es árban jó fagyaltról gondoskodik a Nőszövetség.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és délután 4 órakor Szabó Pál; az Élő-telepen délelőtt 10 órakor Magyar Vince szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élő-telepen minden csütörtökön délután 5 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Földesi Ilona. Temetés: Hiribi Zsófia 66 éves.

Áldozatkészség: Réti templomalapra: Botos Mária 150 Lei.

A Sztárai Énekkar utiköltségére: Bittó Lajosné 30, G. I. 100, dr Szabó Lajos 100, Nagy Lászlóné 30, Vadas Lajosné 40, Jakab Imre 40, Kiss Bálint 50, Szilágyi Lajos 30, Kiss József 40, Szepesi Géza 50, Trombitás Gyula 30, Borsos József 90, Péntes Viktor 50, Labancz Mihály 100, özv. Szilágyi Lajosné 50, Alexa Simonné 40, Venter Jánosné 60, özv. Tóth Istvánné 30, Lőkös Béla 50, K. Nagy Lajos 30, Szat-

mári Ferenc 30, Szabó Pál 50, Kudor János 30, özv. Szabó Lajosné 50 Lei. (Folytatjuk.)

Sztárai Mihály Énekkarunk pénteken reggel indult el az Tárgul Mureş-i országos dalosversenyre. Az énekkart dr Szabó Lajos elnök és Soós András karnagy kísérte. Az énekkar tagjai elindulás előtt istentiszteleten vettek részt.

Árvaházunk.

Mint az elmúlt években — úgy most is több árvánkat kértek ki és vettek magukhoz nyaralásra egyes családok. Árváinkra üdülést, árvaházunkra jelentékeny megtakarítást eredményez ez a kis áldozathozatal.

Öt-hat árvánk vár még szeretetteljes meghívásra. Akiknek módjokban van, vegyenek magukhoz egy kis fiút — ha kevés időre is — tőlük telhető szolgálataikkal igyekeznek meghálálni e jószívűséget,

A Lorántffy Zs. Jótékony Egyesület július 3-án szerdán tartja meg szokásos társas kirándulást a Püspök-fürdőbe. A vendégek nagyrésze a d. e. 9 óras vonattal indul. 10 órakor a szabadban istentisztelet; 11—2 óráig gyógy- és szabadfürdés, 4—6-ig előadások. Egyletünk nő és férfiszövetségünk tagjait, híveinket s vendégeiket szeretettel hívjuk a testvéri találkozóra.

Adományok az árvaháznak:

Incze Andrásné 4 üveg paradicsom, 1 üveg paprika. Szücs Mátyásné 1 kgr. kristály cukor. Héder Gyula az árvák haját lenyirta.

Sighet-i vasárnapi iskolások perselyénze 400 Lei.

A Lórántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület tagsági-dijainak beszédésével Mester Lajos urat biztuk meg.

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

Kálvin könyvnyomda

Str. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindentféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcselembőbb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

A presbyterium

junius 29-én d. u. 5 órakor tartott gyűlést Sulyok István püspök, lelkészelnök és dr Thury Kálmán főgondnok elnöklete alatt. Jegyző: Csernák István. Jelen volt: 31 presbyter.

1. *Lelkészelnök* imával nyitja meg a gyűlést, aztán bejelenti az egyházi adóhátralékok megindított beszédésének eddigi eredményeit, amit a presbyterium tudomásul vesz.

2. Az egyházi felsőbb hatóságok által a megüresedett *egyházi tisztégek*re elrendelt szavazásnál a presbyterium a maga hatos szavazatát a következőkre adta le:

- a) egyházmegyei lelkészi jegyző: dr Szabó Lajos.
- b) egyh. kerületi lelkészi tanácsbíró: Balajthy Jenő.
- c) egyh. kerületi tanító képviselő: Czegléd Sándor.
- d) Zsinati világi póttag: Domokos László.
- e) Zsinati lelkészi rendes tag: Arday Aladár.
- f) Zsinati lelkészi póttagok: Boros Jenő és Peleskey Sándor.

„A PÉNZ MINDEN.”

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy gazdag ember, kinek szavajárása az volt: »a pénz minden.«

Volt is pénze bőven s ezért Pénzes Jakabnak nevezték. A sok pénz birtokában, mindent másképp csinált, mint más tisztességese ember. Kenyeret csak egy napra vett s a jövővel nem törődött.

Mondanom sem kell, hogy templomba nem járt, sőt gunyolta, akik, odamentek.

— Látjátok, én soha nem imádkoztam, templomba nem járok s mégis több pénzem van, mint nektek összesen. Templomban nem adnak pénzt s még kenyeret sem

— A templomban pénznél, kenyéرنél többet kapunk, — szól egy szegény ember, — mert ott lelki békeséget, erőt találunk Isten ígében.

Történt, hogy azon a vidéken olyan szárazság lett, hogy majdnem minden elpusztult. Ami megmaradt, azt mindenki gondosan megőrizte s takarékosan élt vele. Eladni senki nem tudott.

Pénzes Jakab csak mosolygott, mikor a többiek komoly orcáját látta. »A pénz minden; én nem félek.«

Elfogyott a kenyeré s a boltba ment vásárolni. A boltos szomorú orcával felelt:

3. Az *iskolaszék* jelentése kapcsán foglalkozott a presbyterium az elemi iskolai tanítók vallásitanításiával, az iskolai év eredményével és megállapította a jövő tanévre a költségvetést.

4. A *leánygimnázium* igazgatótanácsa jelentést tesz az elmúlt iskolai évről és javaslatokat terjeszt elő a jövő tanévre; ennek folytán

a presbyterium megválasztja a francia nyelv tanszékére Antal Margit okl. tanárnőt.

5. Erdélyi Ferenc egyh. adóbizottsági elnök terjedelmes javaslatot terjeszt elő, az adóbeszédés átszervezésére. Többek hozzászólása után a presbyterium az érdemleges határozathozatalt az őszi gyűlésre halasztotta.

Négyszáz éves: „Az Istennek szent angyala” kezdetű énekünket Luther irta négyszáz évvel ezelőtt gyermekeinek, akik az éneket betlehemes játék formájában adták elő.

— Nincs liszt s így kenyér sincs. Talán a malokban lehetne kapni s akkor szívesen megsütöm.

Pénzes azonnal a malomba ment s duzzadt pénztárcáját elővéve, büszkén szólott:

— Adjon lisztet, mert annyi pénzt adok, amennyit kíván.

— Adnék szívesen, de a gazdák nem hoztak. Menjen a gazdákhoz s ha tud venni, szívesen megörülöm, mert a kerekék a szárazságtól pusztulnak el.

Kocsit fogadott Pénzes Jakab s egy várostól távol eső faluba hajtattott.

A leggazdagabbnak látszó gazdához beállított.

— Gabonáért jöttem. Adjon egy pár vékát, mert annyi pénzt adok, hogy haláláig elég lesz.

— Adnék én szívesen, de a jó Isten nem adott. A Pénzes ajkát gunyos nevetés hagyta el.

— Mi köze az Istennek a búzához? Maga kell hogy szántson, vessen, arasson, csépeljen s miért emlegeti az Istent!

A gazda orcája lángvörös lett. Tetőtől talpig végignézte a jövevényt.

— Hallja az ur! De nem is ur! Hallja ember! Még azt sem tudja, hogy Isten adja az áldást?! Hát én tudok termő erőt adni a földbe? Tudók esőt, napfényt adni?! A szárazságot, jégvihart el tudom kerülni?!

Felvétel az oradea-i református leány-internátusba.

Az oradeai református leány-internátusba az 1935—36. iskolai évre felvétetnek azok a növendékek, kik valamelyik oradea-i elemi, vagy középiskolában végzik tanulmányaikat. Az internátusba való felvételért 1935 augusztus hó 15-ig kell folyamodni az igazgatósághoz. (Oradea, Str. Prefecturei No. 1.) Részletes tájékoztatót készséggel küld az Igazgatóság.

Előjegyzések az oradea-i református leány-gimnáziumba. Az oradeai református leánygimnázium I. osztályába az előjegyzések folyamatban vannak. Beiratkozás augusztus 26—31. között. A beiratáshoz szükséges okmányok: 1. Iskolai bizonyítvány az elemi iskola IV. osztályáról (Adeverința). 2. Állami születési anyakönyvi kivonat. 3. Ujraoltási bizonyítvány. 4. Állampolgársági bizonyítvány másolat. Részletes tudnivalók megtudhatók naponként 11—12 óra között az intézet igazgatói irodájában.

A debreceni Kollégium három év múlva; 1938 szeptemberében lesz 400 éves. Az elmúlt 400 év alatt 200 professzor, 463 szénior, több mint 40.000 főiskolás volt a debreceni kollégiumban. Az egyházkerületi közgyűlés a 400 éves fordulót ünnepélyel üli meg, aminek megünneplésére öttagu bizottságot küldött ki. A debreceni kollégium most 275 éve fogadta magába a töröktől elfoglalt régi Váradról Mártonfalvi György professzor vezetése alatt oda menekült kollégiumot és a két főiskola egyesülése után emelkedett a debreceni országos jelentőségre.

A gazda hangja mind tüzeesebb lett.

— Vegye tudomásul ember, hogy csak a munka az enyém, melyet Isten segedelmével tudok megtenni, de az áldás Istentől jön!

Nem csoda, hogy az Isten elveszi az áldást, mert sok ilyen semmi ember van, aki a pénzével dicsekedik, de olyan oktalanok, hogy még azt sem tudják, hogy Istentől jön az áldás!

Kitakarodjék az udvaromból, mert úgy kidobom, hogy soha nem felejtí el!

Pár lépést tett is a pénzes ember felé, de az reszketve ugrott ki a kapun s a kocsisra parancsolt, hogy leggyorsabban hajtson.

Gabona nélkül ért haza.

Nem kapott kenyeret semmi pénzért s a rendes ételhez szokott gyomra elbetegesedett.

Néhány hónap múlva hoztak Amerikából búzát, de akkor már csak orvosság kellett Pénzes Jakabnak s nem kenyér.

Éveken át betegeskedett s a sok pénzből alig maradtott annyi, hogy eltemessék.

Utolsó héten suttogó hangon csak annyit mondott, hogy nem elég a pénz mindenre. Szeméből látszott, hogy remeg a haláltól s szeretne könnyebbulést találni, de erre ezen a földön nem volt ideje.

A temető hátsó részébe temették s harang még akkor sem szólott, mikor vitték a temetőbe. G. J.

Árvaházunk.

A „Lorántffy Zsuzsánna Jótékony En regét” július 3-án szerdán tartotta meg ez évi társasnyitdulását a kies fekvésű és gyógyvizű Püspök-fürdőre. A kirándulók népes szép seregében — örömmel láttuk a paróchiális köri nőszövetségek tagjait — Csernák Béláné (olasig), Kiss Károlyné (venezia), Mönus Sándorné (ujváros), elnöknök és az össi-i missziói körzetből Bodó Imréné vezetése alatt; a férfiszövetségek képviselői családjuk tagjaival s vendégeikkel együtt.

A Lorántffy Zsuzsánna Egyesület ezen összejövetelének látogatottságát s egyre fokozódó népszerűségét bizonyítja, hogy évről-évre több-több azoknak száma, kik a testvéri találkozón szívesen vesznek részt. A 140—150 főnyi kis gyülekezet áhítatos lélekkel telepedett le a fürdőt körülvevő erdőszázados cserfáinak lombátora alatt s hangzott fel és szállott a ragyogó nyári ég magassága felé — a világ Urához — a gyönyörű ének: »Mindenható leborulva . . . dicsőítjük szent neved.»

Márk I. 16—18. v. alapján Szennyesy József veneziai s. lelkész — felemelő buzgósággal — hirdette az ígét: a ker. élet egyetlen s legfőbb feladatát és örökkévaló célját: Krisztus követését.

Az istentisztelettől délután 5 óráig eső idő — gyógy, szabad és hullámfürdőzések, a hozott eledeleket egymással megosztó szeretet vendégség, majd a kedély a derítő közös szórakozások, társasjátékok vidámitó örömei — töltötték be, melyben testvériesen vettek részt öregebbek s ifjabbak egyaránt.

Délután 5 órakor Kiss Bertalan egyhker. belm. titkár tartott előadást: »A belmissziói munka legidősebb feladatairól: a lelkek egyéni gondozásáról.« Megrázó példákkal bizonyította, hogy a legromlottabb emberben is meg kell látnunk az isteni szikrát, a halhatatlan lelket, melynek megtartásáért minden keresztyénnek önfeláldozóan munkálkodni kell.

Végül Csernák Béla lelkész az özv. Fekete Józsefné által hagyományozott: »Aggok menháza« keresztyéni munkáját és szép feladatait ismertette az egész napon példás fegyelmezettséggel viselkedő hallgatóság előtt, kik között legparányibb és legcsendesebb volt a kis Szücs Árpád, ki pályáiban szenderegve ünnepelte e napon életének 50-ik, így jubileumi napját. Előadás után Tenkő K. kedvesen szavalt.

Az istentiszteleten begyűlt: 370 Lei persely adományért, mely összegből a közös szoba és az árvák fuvar és fürdő költségei nyertek fedezetet, ez uton mond hálás köszönetet az egyesület elnöksége.

Az emlékezetes napot a szép esteli dicséret éneklésével fejeztük be: »Adjunk hálát az Urnak, mert érdemi: Mert minden gazdagságát velünk közli!« (eon)

Adományok az Árvaháznak: Erdődi Sándor 500 Lei. A fürdői kirándulás alkalmával Fazekas Lajos 50 drb. kiflit adott az árváknak. A Chişineui egyház (a hősök ünnepe alkalmából) 158 Leit.

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Benedek Géza, este 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen Nagy Bertalan házában délután 4 órakor Benedek Géza, Oláh Ferenc házában Sarkady Zoltán teológus szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kovács Éva. Esketés: Csibi Mihály ref.—Antal Vilma ref. Temetés: Szabó Ágnes özv. Jánosi Lajosné 90 éves.

A férfiszövetség tagjai megbeszélésre jönnek össze vasárnap délelőtt istentisztelet után az egyházi adóhivatalban.

Junius 30-án vasárnap délután 5 órakor tartották a Boda nővérek zeneiskolájának közép- és elemi iskolai tanulói a leánygimnázium árnyas udvarán nagy számban megjelent szülők és érdeklődők jelenlétében évszázados ünnepélyüket. Ugy az egyes, mint a csoportos zenéi ének és előadás számok szép sikere a legszebb jutalom e két művészlelkű urleány munkájának.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Sulyok István, este 6 órakor Szücs János. Össi-telepen délelőtt 10 és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kiss Károly. Esketés: Horváth József ref.—Fekete Julia ref., Erdődi Sándor ref.—Tem Róza r. kath. Temetés: Keresztesi M. 1 éves.

Áldozatkészség: Árvaháznak: Nagy Lajos 20 Lei.

Össi-telepi imaháznak: 26. sz. perselyben Fazeakas Mártonné 120 Lei. Napközi otthonra: Pinke Benőné 20 Lei.

Férfiszövetségnek: Földes Imre 20 Lei.

Néhai Oroszlán István sírkövére felállításához hozzájárultak: az ujvárosi kisleány b. körű csoport 150 Lei; az ujvárosi »Uttörő« fiú csoport 100 Lei; Thuri Piroska 50 Lei; az ujvárosi Nőszövetség 100 Lei; az ujvárosi I. K. E. 100 Lei.

Az ujvárosi férfiszövetség vasárnap délelőtt 11 órakor az otthon nagytermében összejövetelt tart.

Az ujvárosi nőszövetség vasárnap esti fagyalt délutánján hittestvéreink, mint egy szeretetben összeforrott nagy család tagjai vettek részt. Imádkozás után Szücs János ujvárosi segédlelkész Skócia életét ismertette színesen, közvetlenül Szilágyi Lajosné, Balog Böske és Szekernyés Rózsika Vitályos Ilonka énektanárnő harmónium kísérete mellett énekeltek. Kellemes szép előadásban mutatta be özv. Papp Jozsefné »Felfelé néző ember« c. költeményét. A jövedelmet a szegények segítésére fordították.

Két pár női kesztyű a templomban maradt, tulajdonosuk átvehetik Ujvároson az algondnoknál.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3-kor Csillagvároson: Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és d. u. 4 órakor az imaházban: Szennyessy József. szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Potyók Erzsébet. Kitérés: Elek István vasesztergályos, Str. P. Corna No. 6-a. lakos gör. kel. vallásra tért.

Áldozatkészség: Tandijsegélyre: Zsigó Györgyné 20 Lei.

Tokaji-telepi imaház kerítésére: Czuczsa Márton 20, Karácsonyi Sándorné 10 Lei.

A ping-pong asztal felszerelésére: Thury Sándor 2 drb. netz-tartót, Hetz Ferencné 60 Lei, Szerencsi János mindkét asztalt díjtalanul befestette.

Nőszövetség céljaira: Dobák Gyözőné 1 tálcakendőt, Szilvássy Istvánné a kávédelután alkalmával teje 20, N. N. 10 Lei.

Kulturstélyünk június hó 30-án nagy érdeklődés mellett, jó hangulatban, anyagi tekintetben is jó eredménnyel folyt le. A kedélyes műsor közben az árnyas udvaron jó fagyalattal szolgált a nőszövetség: legjobb hangulatban természetesen azok távoztak az estélyről, akik a sorsolás útján ajándékozott 25 drb. kézimunkából egynek-egynek szerencsés tulajdonosai lettek. Ugy a lelkes szereplőknek, mint az estély sikerét bármely uton előmozdító egyháztagnak ez uton is hálás köszönetet mond a Rendezőség.

Pádurea Neagră-ra kirándulást rendez nőszövetségünk folyó hó 13-án (szombaton). Az utat kényelmes autón fogjuk megtenni; indulás a kulturteremből fél 6 órakor. Visszaindulás este 7 órakor. Megtekintjük az üveghutát, csiszolást, festést stb. Viteldij 65 Lei. Jelentkezni lehet a velencei lelkészi hivatalban folyó hó 9-ig (kedden estig).

Csillagvárosi imaházunkban (Centrala-utca 23. szám) a vasárnapi iskolai vallásérkölcsi továbbképzést iskolás gyermekeink részére a nyári szünetidőben is allandóan megtartjuk, melyen bibliaolvasás, énektanulás és imádkozás mellett tanulságos mesékkel, társasjátékokkal, kisebb kirándulásokkal kívánjuk hasznossá és kellemessé tenni gyermekeink részére a vakációba eső vasárnap délutánokat. E minden vasárnap délután folyó munka vezetésére az óraadó vallástanítónők és bibliakörös leányok vállalkoztak. Ezuton is kérjük a csillagvárosi és seleusi szülőket, hogy iskolás gyermekeiket e vasárnap délutánokon imaházunkba küldeni szíveskedjenek.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és délután 4 órakor Szabó Pál; az Élő-telepen délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos szolgálat.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élő-telepen minden csütörtökön délután 5 órakor.

Áldozatkészség: A Sztárai énekkar utiköltségére: Barabás Margit 20, Lengyel Gyuláné 20, Kosztin Jánosné 125, Papp Emma 20, Putnoki István 20, Kertész Károly 25, Mányi Ferenc 20, Balogh József 20, özv. Takács Endréné 20, Puskás Jenőné 20, Huszár István 20, Szilágyi Gyula 20, Erdei Gábor 20, Taricska Gergely 20, Győri József 20, özv. Király Frigyesné 20, Csató Gáborné 20, Szabó Lajos 20, Ruzs Gáborné 20 Lei. (Folytatjuk.)

Első díjat nyert a Sztárai Mihály énekkar a tárgy-művészeti országos dalosversenyen, A nyert I-ső díjat — az értékes ezüst koszorút — Inczedy országos elnök lelkes beszéd kíséretében, a székely főváros gyönyörű kulturpalota nagy termét zsufolásig megtöltő hallgatóság lelkes éljenzése között, adta át dr Szabó Lajos énekkari elnöknek.

Vallásos délutánt tartunk a Hegyen vasárnap július 7-én, a Fülöp István szőlőjében (Alsó Dorongos oldal). Bibliát magyaráz: dr Szabó Lajos. Előadást tart »Kálvin János családi élete« címen: Barabás Margit leányszövetségi elnök.

A Ref. Kör turista szakosztálya kirándulást rendez Baitára (Rézbánya és környékére) folyó hó 14-én. Indulás vasárnap reggel 4 órakor a Ref. Kör helyiségéből. Részvételi-díj 80 lei. Vendégeket szívesen lát a Rendezőség. Jelentkezni a Kör helyiségében (Str. Aurél Lazar 14.)

Kisebbségi tisztviselőnek özvegye elménne szerény fizetésért idős nő, vagy férfi családjához háztartás vezetőnek.

INNEN-ONNAN

Dicséretreméltó adományok. A debreceni egyházban özv. Szathmáry Józsefné szül. Karsáni Sára elhunyt férje, néhai Szathmáry József presbíter emlékére 1000 pengős alapítványt tett, Hunyadi József hajduhadházi lakos pedig házat, földjét, szőlőjét, erdejét, szóval összes vagyonát a református szeretetszövetség céljára hagyományozta. Ilyen áldozatokban gyönyörködik az Ur.

A magyarországi kultuszminiszter hadat üzent az iskolás gyermekek becéző nevének. A tantermekben nem lesz több Putyi, Tyutyi, Pipi stb. Ez a rendelet főképpen a leányokat illeti, a leányoknak azt a rétegét, amelyet elkényeztetve, csecsebecsének nevelnek. Ilyenek nemcsak a gazdag családok leányai között akadnak, de a szegény családokban is, akiknek szívük megtelik aztán mindenféle beteges vágygal, nem elégesznek meg szüleik egyszerű sorsával, hanem szépségkirálynőségről, luxus életről álmodoznak, nem anyák, hanem mozi-csillagok akarnak jenni; s ha rosszul sikerül életük, bomlasztó és fertőző elemmé válnak a társadalomban.

A debreceni református egyházkerületben egymást követik az ifjúsági konferenciák. Ujabbban a nagyánnsági egyházmegye ifjúságát gyűjtötték össze Karcagon, ahova a nagy gyülekezetek ifjai sereglettek össze. A konferencián az a panasz hangzott el, hogy az elemi iskolák tanítói között alig akad egy, kettő, aki segítőtje lenne az egyházi ifjúsági munkának. Most azok a nagy gyülekezetek missziói segédlelkészeket akarnak alkalmazni az ifjúsági munka vezetésére. Tiszafüreden hétköznapi tartották a konferenciát, mégis megtelt a templom, csak Nagyrévről, a méregkeverő asszonyok hirhedi fészkeiből nem ment senki a konferenciára.

Nemzetközi földműves ifjúsági konferencia. Folyó év szept. 2. és 7. között Magyarországon Kecskeméten rendez meg a KIE (YMCA) Keresztyén Ifjúsági Egyesületek Világszövetsége a földműves ifjúsági vezetők nemzetközi konferenciáját. Ez a konferencia a világ földműves ifjúságának legégetőbb lelki, szociális és szellemi problémája tárgyalását s azok orvoslását tűzte ki célul.

Kálvin könyvnyomda

Str. Aurél Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

„A Református Egyház Oradea—Nagyváradon 1537—1660“

cimmel jelent meg szerkesztőnk tollából egyházunk első korszakának története, amelyet a Református Híradó 1934. évfolyama bocsátott közre először.

Egyházkerületünk tavaszi közgyűlése a 298 lapra terjedő könyvet felvette a parochiális könyvtárba; ezzel megtérül egyházközségünknek az a költsége, amit e könyv kiadására fordított.

Ebből az alkalomból talán nem lesz érdektelen, ha gyülekezetünk tagjaival megismertetjük rövid kivonatban az egyes kritikusok véleményét e könyvről.

Egyházkerületünk hivatalos lapjában (Reformátusok Lapja, 1935 febr. 1.) Debreczeni István főszerkesztő a következőket írja: . . . »élet van a könyvben is. Nem száraz, vagy bölcsekedő, hanem könnyű és élvezetes. Tudományos, hiszen egész könyvtárt tesz ki a forrásul áttanulmányozott művek száma és mégis népszerű, mindenki által könnyen érthető, szép, világos nyelven megírt, valósággal szórakoztató munka. A szeretet szólal meg mindenik szavában, a

Babona és babonáskodás.

A mult héten íróasztalom elé ültem és kihuztam a ceruzás fiókot, önkéntelenül kiáltottam fel: — Ejnye ez is jól kezdődik: . . . T. i. a kézbevett ceruza hegye ki volt törve! De legyőztem a kellemetlen érzést, elő a bicskát és kihegyeztem a plajbászt.

Minthogy íráshoz — köztudomás szerint — papiros is kell, kihuztam a papirosos fiókot és máris kitört belőlem a szó: — No, még csak ez kellett! Nem volt papirosom. Indultam papirosért. De csak az előszoba külső ajtajáig jutottam, mert ott megtapintván zsebemet, rájöttem, hogy a pénztárcámat odabent hagytam!

No, kérem, én igazán nem vagyok babonás ember, de három ilyen bal előjel: kitört ceruzahegy, nincs papiros, visszafordulás pénzért, — mondanak mások — mégis erősen gondolkodásba kell, hogy ejtsen.

Hát én ilyen furcsán jártam a kezdetnél! De ez még hagyján, nem lett semmi káros következménye, hanem mikor valaki a lejárt váltója megújítására indul és utján előtte fekete kandurmacska fut keresztül?! Biztosra veszi, hogy hiába megy a bankba, megmutatta a babona, — mint annak az állástalan menekült fiatal embernek, aki mikor kér-

szetetet, mely Csernák Bélát gyülekezetéhez fűzi és mellyel e sok kutatást és fáradságos tanulmányozást igényelt munkával foglalkozott . . . »

A *„Református Lelkipásztor“* 1935 jan. 20-iki számában *Historicus*: »Sok lelki energiát és időt emésztő nagy munka volt ennek megírása, de szépen és hűséggel való s egyháza, gyülekezte iránt nagy szeretetből fakadó . . . »

A Budapesten megjelenő *„Református Élet“* 1935 január 26-iki számában dr. Incze Gábor ezeket írja: . . . Többé a munka számunkra, mint egy egyház monografiája . . . benne van egyházunk minden szépsége, dicsősége, küzdelme, szive-lelke mozanata . . . amelyeket meg nem írni vétkes mulasztás lett volna . . . buzdítás és példa lehet más, különösen nagyobb történelmi szerepet játszó eklézsiáink monografiájának megírására.

A *„Debreczeni Protestáns Lap“* f. évi áprilisi számában dr. Veress István kollegiumi professzor és tkp. igazgató ismerteti; szerinte: »ez a munka nemcsak egyháztörténelmi, hanem kulturtörténelmi szempontból is nagy értéket képvisel . . . Magyar refor-

vényével elindult, sánta lóval tájálkozott! . . . Borzasztó eset! . . . Annyira, hogy visszafordult, nem ment el, hiszen ugyis hiábavaló lenne a fáradság!

Furcsák ezek az előjelek! Teljesen kitanulni őket szinte nem is lehet. Mert teszem azt: a multkor egy rokonunk túlünk a vasutállomásra indult. Elkísértem. Amíg odafelé tartottunk, rettenetes dolog történt vele . . . Tessék elképzelni: — bocsánat! — vén asszony jött szemközt! Persze, lekésétt a vonatról. És nem is tudtam kiverni belőle a meggyőződést, hogy — szerinte — a vénasszony miatt maradt le. Holott, ha idejében elindul, találkozhatott volna akár száz mámival, pontosan odaért volna!

Nos, kérem, vajjon a kitörött ceruzahegy, a visszafordulás, a sánta ló, az öregasszony, a 13-as szám, a péntek. meg a többi ilyes, vajjon micsodák? Egyszerű a felelet: babonás feltevések. A babona az igazi hit bárgyu testvére. Bárgyu, mert az emberi lélek esztelensége.

A mi Káténk szerint babonás az, aki Isten-nem helyesen ismeri. Az ilyen ember babonára hajt lamos, vagyis némely dolognak, jelenségnek, tárgynak, cselekedetnek olyan rendkívüli erőt tulajdonít, mellyel egyedül Isten bír.

Mi a babona? Lelki gyom, giz-gaz, dudva. A

mátus egyházunk csak hálás lehet a tartalmas és értékes munkáért, amelyet nemcsak a szakértők, hanem egyszerű emberek is élvezettel és nagy lelki haszonnal olvashatnak . . .

A debreceni egyetem egyháztörténeti professzora dr Révész Imre az „Igazság és Élet” márciusi számában kritizálta meg a könyvet, amely szerinte: »tudományos szempontból is figyelemre méltó és hézagpótló. A váradi egyház történetének legényesebb szakasza az a százhárom esztendő, de feldolgozása ennek a legnéhezebb is, mert helyi okleveles anyag erről a százhárom esztendőről a város és az egyház viszontagságai miatt egyáltalán nem maradt. Azokat az egyéb nagyszámú forrásokat pedig, amelyekből az egyház multjának ez a legrégebbi korszaka egybeállítható, igen fáradságos kutató munkával kell a feldolgozónak összeszednie. Cs. B. ezt a munkát nagy lelkesedéssel, kiváló szorgalommal és szakbeli történéssznek is becsületére való tájékozottsággal végezte el. Egyháza történetét biztos kézzel állította be a magyar református mult egyetemes távlatába, amelyben a váradi egyház nagynevű pásztorainak és patrónusainak, főiskolája híres tanárainak kiemelkedő részük volt. Az egyház életének egyetlen jelentős mozzanata sem került el figyelmét. Élénken és szemléletesen megírt, egyszerűségében is lebilincselő olvasmányt nyújtott, amely tanít, nevel, az egyházhűségben és szeretetben hatalmasan erősít. Gyülekezetének tagjai mellett az egész magyar reformátusságot hálára kötelezte művének megírásával. Peldaadó módon mutatta meg, hogy a lelkipásztor még ha nem szaktudós is, mennyit tehet a helyi egyháztörténelem érdekében. De munkáját a

parlagon hagyott lélek bürökje és olyan talajban terem, melyből a hit virága kiveszett.

És nemcsak a nép babonás, mert pl. Iulian császár legyilkoltatott emberek beleiből jóslatott, Rousseau félt a kísértetektől, meg a 13-as számtól, Napoleon kártyavetéssel szórakozott, Goethe a békát tartotta rossz előjelenek, stb.

Ugy vagyunk a babonával, mint a kertész a gyommal, gazzal: eleitől fogva irtja, irtja — mégis van! A mi nevelőnk: pap, tanító, orvos eleitől fogva tanítgatnak bennünket, de hiába, pedig tudjuk, hogy a babona pusztít és öl. Kipusztítja a józan észet, megöli a hitet, mert ezt tanítja: karácsony este egész kenyeret tegyünk az asztalra, de megkezdeni, csak az újévi első ebédnél szabad; ha így teszünk, akkor egész évben állandóan lesz kenyerünk; — nos, akkor hát nem kell ugy-e a mindennapiért imádkoznunk?!

A babona öncsalás. Különösen a veszélyes munkát végzők babonások: tengerészek, pilóták, autóversenyzők, bányászok. Ezek magukkal visznek nyulábat, macskafarkat, tajtékpipát, lyukas mogyorót — és szentül hiszik, ha ezek közül egy velök van, semmi bajuk nem történhetik. Látnivaló, hogy az ilyen mennyire gyengelelkű ember! Nyugodt, ha vele van a nyullába, macskafarka, vagy a lyukas mogyoró. Hát az ilyen mikor gondol az Édes Atyára, a jósgos Istenre?!

szakember is haszonnal forgathatja, forrásutalásaiból sokat tanulhat . . .

A könyvből egyházközségünkben elkelt az olaszii parochialis körben 60, Ujvároson 23, Velencén 6 és a Réten 2 példány. A még megmaradt néhány példányt az olaszii lelkészi hivatal árusítja.

Varga Gedeon.

Felvétel az oradea-i református leány-internátusba.

Az oradea-i református leány-internátusba az 1935—36. iskolai évre felvétetnek azok a növendékek, kik valamelyik oradea-i elemi, vagy középiskolában végzik tanulmányaikat. Az internátusba való felvételért 1935 augusztus hó 15-ig kell folyamodni az igazgatósághoz. (Oradea, Str. Prefecturei No. 1.) Részletes tájékoztatót készséggel küld az igazgatóság.

Előjegyzések az oradea-i református leány-gimnáziumba. Az oradea-i református leánygimnázium I. osztályába az előjegyzések folyamatban vannak. Beiratkozás augusztus 26—31. között. A beiratáshoz szükséges okmányok: 1. Iskolai bizonyítvány az elemi iskola IV. osztályáról (Adeverința). 2. Állami születési anyakönyvi kivonat. 3. Ujraoltási bizonyítvány. 4. Állampolgársági bizonyítvány másolat. Részletes tudnivalók megtudhatók naponként 11—12 óra között az intézet igazgatói irodájában.

A babona olyan, mint a rossz lelkiismeret: folyton kíséri az embert. A sok hiszékenység a régi időben keletkezett, amikor még nem volt annyi iskola, meg templom. Népvándorlás korabeli őseink szerint azonban a magyarok Istene — ha bizalommal tekintettek rá — védett, óvott, segített, jutalmazott. Ugyanez az érzés ma is megvan, él bennünk és így énekelünk róla: Te benned biztunk eleitől fogva!

A Tisza vidékén — nem is olyan nagyon régen — azt hitték, hogy az emberhez legkegyelme-sebb az ujhöld. Ilyen kérelem fordultak hozzá: — Ujhöld, új király, az én gyermekemet a nehézség tőri; — Te vagy a ráadó. Te vagy az elvevő. — vedd le róla!

Ezt a mondókát a gyermekéért aggódó apa, vagy anya szavalta el az ujhöldnek és úgy nevelte csemetéjét babonásnak, holott már akkor is fontos volt, hogy a gyermeki hitet épségben tartsuk meg. Ezért ne ijesztgessük, ne rémisgessük, ne bolnudit-suk szegénykéket babonával, hiszen így nem lehet igaz hitük sohasem!

Ipolyi szerint: a babona álhit. Maga a szó: babona, az ősi magyar tündéri Báb, Bába, aki eleintén tündér volt, később a pogány vallás papnője, jósnője lett és az általa gyakorolt varázs, álhit, kurukszen maradt pogánykori neve a babona, amely

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, este 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen Nagy Bertalan házában délután 4 órakor Magyarai Sándor theol., Oláh Ferenc házában Benedek Géza szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés: Nagy Ödön—Szendrey Ida, dr Nemes Sándor—Papp Ilona. Temetés: Somogyi Lajos 27 éves.

Áldozatkészség: Árvaháznak: Özv. Székely Gyuláné 6 üveg paradicsom, 1 kis üveg paprika, Mónus Sándorné 1 kgr. gomolya.

Szegény iskolásgyermek konyhája javára: 9. sz. persely 80, 199. sz. persely 18 Lei.

A zenei tanfolyamon résztvevő közép- és elemi iskolai tanulók vizsgálata július 6-án folyt le egyik tanteremben. 40 kisleány és fiu állott a bizottság elé, melynek tagjai dr Székely Mózesné, Varga Gedeon lelkész és Ioan Suta ny. tanfelügyelő, elismeréssel adóztak a tanfolyamot szép eredménnyel vezető Boda nővéreknek.

Az amsterdami (hollandi) egyetemen magyar tanszéket állítottak fel. Az első hollandi magyar egyetemi tanszéket dr Vidos magyar tanár foglalta el.

semmi más mint — öncsalás! Mert pl, mi komolyság van abban, ha azt parancsolja az eladó lánynak, hogy mikor az éjfél misére indul, kerdezze meg az eléje kerülő első fiu nevét: ilyen nevű legény veszi el. De ugyanezt ugy is megtudhatja Zsuzsi, ha szilveszter éjjelén megfordítja feje alatt a vánkost, vagy szilveszter éjféلكor tükkörbe néz: meglátja jövendő férje arcát (különösen ha Pista meglesi őt és szintén tükkörz.) Hanem komplikált módja is van a dolognak: főz a lány szilveszter este hat gombócot, mind-egyikben papirszeleten egy-egy számbavehető legény neve; amelyik gombóc leghamarabb feljön, annak a nevű legénye lesz a férj. Egyszerűbb mód ez: a Kati csak egy gombócot főz, jól megszírozza, kiteszi a kűszöbre, ha reggelre elviszi a kutya, biztos a férjhezmenés! Hogy kihez? azt meg úgy süti ki, hogy szilveszter napján megszámlál száz szürke lovat, amilyen nevű a 101. hajtója, olyan nevű lesz a vőlegény is. Ez a módszer kissé nehéz ügy, mert a szürke ló manapság igen ritka madár.

Sorolhatnék még sokat fel, de ennyi is elég annak bizonyítására, hogy legbabonásabbak a — szerelmes lányok! Persze, mert szegénykék szeretnének férjhez menni! Ehhez azonban nem: babona kell, hanem az, hogy a lány jó legyen! Ekkor biztos a siker, nem úgy, mint ha éjféلكor ólmot öntenek, mert erről bizonyos, hogy nem más, mint öncsalás — és

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Szűcs Endre délután 6 órakor Szűcs János. Össi-telepen délelőtt 10 és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés: Varga Lajos ref.—Papp Erzsébet ref. Temetés: Keresztesi Etelka 1 éves, Mihele Mária Ferenczi Istvánné 36 éves, Benczik József 3 éves.

Áldozatkészség: Szegényeknek: Nagy Lajos 20 Lei.

Össi-i telepi imaházza: 118. sz. perselyben Lucsán Sándorné 106 Lei.

A napközi otthon konyhájára: N. N. tejet, cukrot, 8 drb tojás, N. N. 1 kgr. griz, 1 kosár zöldbab, N. N. 1 kosár zöldbab, N. N. 3 liter paradicsom, 1 kosár zöldbab.

A bibliakör részére: Rada Ferencné 1 szekrényt ajándékozott.

Kávéskanalat vettek: Somogyi Béláné 6, Szereginé 4, Zima Péterné 6, Lévaýné 2, Banduláné 1, Bodóné 6, Ellenés Péterné 4, Floruczáné 6, Técsiné 6, Törökné 4, Radáné 6 drb.

Az össi-telepi gyülekezet 50 pár kávéscsészét vásárolt.

csak arra jó, hogy megállapítsák azt: melyik lány melyik fiunév említésénél pirul el. Mert őket ez érdekli — és erről aztán lehet igazán pletykálni hét-számra!

A babonában humor is van, mert hiszen azt mondja, hogy aki ujév napján pénzt ad ki, — egész évben fizet! Már most hogyan lehetne ezt nálunk elkerülni, mikor itt ugyszólván mindenki a piacról él és ujév reggelén ajtónk előtt sorakozik a postás, a tejes, újsághordó, a kéményseprő, meg a többi. Hát lehet nem fizetni?!

Szilveszter éjjel, pontosan a 12. óra ütésekor úgy ugorj le, hogy ne gondolj a ballábadra, ha úgy állsz talpra, hogy nem esel el és ballábad feje befelé van: egész évben szerencsés lesz minden lépésed.

A babona minden humora mellett is gondolkozóba kell, hogy ejtsen bennünket, mert az igaz hit erős rombolója. Ezért legyünk mindannyian a babona elleni harc kitartó katonái, terjesszük a világosságot, imádkozzunk buzgón, mert csak így győzünk meg arról, hogy nem a lyukas mogyoró, a nyullább, macskafark őrzi életünket, hanem a felséges Isten tartja kezében sorsunkat!

Horváth E. János.

Szórványaink. Az őssi-i missziói körhöz tartozó szórványokban élő hittestvéreinket június hó folyamán meglátogattuk. Sántandrei-n 19, Tarian-ban 6, Ghigirişul-Crişului 5, Toboliu-ban 6, Cheregsig-en 15 és az ó-palotai tanyán 1 ref. családot találtunk. Nagyrészüik bizony 10—15 éve nem volt ref. templomban. Örömmel tapasztaltuk, hogy hittestvéreink békében élnek a más fajú és felekezeti lakosság között s — kevés kivétellel, — mégis gyermeki hűséggel ragaszkodnak magyar református egyházunkhoz. Elismeréssel kell megemlítenünk Czirják Zsigmond őssi-i megbízott gondnok példás ügybuzgalmát, akik a Lélek indított, hogy kora dacára, néha naponta 40—50 km.-t gyalogolva, jelenlétével minden látogatásnál bebizonyítsa, hogy él az elszórtan élő testvérekkel szembeni felelősségérzet református férfitestvéreinkben is.

Az őssi-telepi gyülekezetünkben vasárnap (14-én) délután (istentisztelet után) 5 órési kezdettel műsoros ifjúsági délutánt rendezünk. Műsor: 1. Prológot mond Kiss Irén. 2. Énekel Szekernyés Rózi. 3. Előadást tart S a s s Kálmán lelkész. 4. »Vasárnapi iskoláért« Szindarab. Előadják az őssi-telepi vas. iskolás gyermekek. 5. »Az ifjúsághoz«. Előadja a Sarkadi Jolán tanítónő. Szünet. 6. Páros jelenet. Előadják Szekernyés R. és Simon Annus. 7. Zenezám. Előadja az Erkel-Zenekar. 8. Szindarab. Előadják az őssi-telepi leánybiblikör tagjai. 9. Zárószót mond Osváth Ernő s. lelkész.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3-kor Csillagvároson: Szennyessy József, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és d. u. 4 órakor az imaházban: Kiss Károly szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a mult héiről: Keresztelés: Kádas Károly Béla, Berhencz Ferenc. Esketés: Kovács Sándor ref. szabó m.—Medgyesi Ilona ref. Temetés: Kövér Sándor 3 hónapos, Makra József 70 éves.

Áldozatkézség: A csillagvárosi bérelt imaház céljaira: Több férfitestvérségi tag 70 Lei.

Szegényeknek: Fóris Péterné 20 Lei.

Férfitestvérségünk folyó hó 16-án (kedd) este 8 órakor a kulturteremben tartandó összejövetelére a megbeszélés tárgyát képező fontos egyházi ügyekre tekintettel, ezuton is felhívjuk szövetségeseink figyelmét, sőt kérjük szövetségünkbe még be nem lépett minden egyházát szerető gyülekezeti tag szives érdeklődését is.

Örökbefogadás. 9—10 éves teljesen árva, egészséges leánygyermeket örökbe fogadna s saját gyermeke gyanánt nevelne és iskoláztatna gyermektelen házaspár. Jelentkezés a velencei lelkési hivatalban.

RÉTI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 és az Élőtelepen délelőtt 10 órakor Szabó Pál szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élőtelepen minden csütörtökön délután 5 órakor.

Anyakönyvi adatok a mult héiről: Esketés: Juhász Béla ref.—Forgó Róza róm. kat., Görgei József ref.—Balogh Julia ref., Seres Béla gör. kat.—Szilágyi Ilona ref. Temetés: Csordás Anna 3 hónapos.

Áldozatkézség: Réti Nőszövetség az Élőtelepi imaház bérletét egy félévre 2500 Lei-ért újból megújította.

Templomalapra: Kovács Elek 208 Lei.

Férfitestvérségnek: Putnoki István 60 Lei.

Kulturcélokra: 10 Leit: Nagy Lajosné, özv. Kékesi Istvánné, Lökös Lajos, Lökös Lajosné, Gaál Piroska, Zsugyó Miklósné, Turzó Józsefné. 15 Leit: Szilasi Györgyné.

Sztárai Mihály Énekkarunk ezüst koszoruját, melyet első-dij képen nyertek a tárgy-műreşi országos dalosversenyen, vasárnap avatják fel az országos vezetőség jelenlétében. Az énekkar tagjai délelőtt énekelnek az istentiszteleten, majd az ezt követő diszközgyűlésen vesznek részt. Délután a nő- és férfitestvérséggel közös kirándulásra mennek. Az énekkar új zászlóját az ősz folyamán szenteli fel Nemes Elemér esperes, országos alelnök.

Kálvin könyvnyomda

Str. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindentféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinósabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

„ISTEN VELÜNK!”

cím alatt a jugoszláviai református testvéreink lapja a *Magvető* I. évi júniusi számában a következő, nálunk is megszívlelendő sorokat írja:

A magyar tanítónőknek sok meg nem hálálható érdemük mellett van egy igen nagy bűnük is. Talán nem is tudnak róla. Az a bűnük, hogy megtanították a magyar falu gyermekeit erre a förtelmes köszönési módra, hogy »kezét csókolom.« Enyhítő körülményül fel kell hoznom mellettük, hogy segítettek nekik ebben maguk a szülők is, különösen az édesanyák. Bár másban segítettek volna. Ez azonban tetszett nekik, hogy az ő buksi kislányuk és fiacskájuk még alig latszik ki a földből s már is mily szépen sejpíti: »tezt czótojom«. Akár csak egy igazi városi gyerek. Semmivel nagyobb népszerűséget nem értek el tanítónőink a magyar falukon, mint ezzel. Ez csábította őket a rossza.

— De hát mi rossz van ebben?

— Számtalan rossz van benne, azonban csak kettőt említek meg.

— Először is szolgálai meghunyászkodó, minden emberi méltóságot megalázó talpnyalás. Igazi lakáj köszönés, kibékíthetetlen ellentétben áll a magyar lélek természetével.

— Azután a gyerek — ha megszokja is — később ösztönszerűleg megérzi, hogy az mennyire megalázó s 12—14 éves korában már szégyenli és elhagyja. Mivel pedig másféle köszönést nem szokott meg, többé sehogy sem köszön. Ezzel aztán ismét levétkez valamit a magyar lélek régi szép tulajdonságai közül, levétkezi a tiszteletadást.

Most végül még egy enyhítő körülményre mutatok rá. A magyar nyelvnek nagyon sok köszönési formája van: jó reggelt, jó napot, jó éjszakát, Isten áldja meg stb. stb. Nehéz a kisgyermeket valamennyire megtanítani, hogy mindegyiket kellő helyen, kellő módon, kellő időben alkalmazza. Ezért honosodott meg ez a minden alkalomra rut köszönés, hogy kezét csókolom. Ma már az iskolásgyerekek még a református vallásvizsga előtt is kórusban zengik az esperes atyák előtt: Keezítcsóókoolom.« Rémes.

Régóta irigylem német testvéreinket a minden alkalomra alkalmas, szép, rövid »Grüsz Gott«-ért és

régóta töröm a fejemet, mit lehetne e helyett magyarul mondani.

Dévay Lajos esperes atyáé az érdem, hogy megtalálta azt a köszönési módot, mely épp oly szép, épp oly rövid, mint a Grüsz Gott, e mellett magyaros, sőt bibliai s méltó rá, hogy mint református köszönést népünk körében meghonosítsuk. Ez az egyszerű, szép köszönés így hangzik: »Isten velünk!«

Illik reggel, nappal, este, találkozáskor, elbucszáskor, illik mindenkor.

Illik rá a Római levél 8. rész 31 verse szerint: »Kicsoda ellenünk«.

De illik rá egy kedves új ének szavaival: »viszontlátásra«.

Tökéljük el, hogy ezután ezzel köszöntjük egymást mindenütt. Tanítsuk meg rá a vasárnapi iskolásokat, hogy ezzel köszönjenek az utcán és otthon. Ez legyen az ifjuság köszönése s ez legyen a felnőtteké is. Terjesszük, használjuk, éljünk vele református népünk jó izlésének fejlesztésére s Isten dicsőségére!

Isten velünk! — Ki ellenünk?

Isten velünk! — Viszontlátásra.

A jugoszláviai testvéreink sorait egész terjedelmükben leközlöttük, hogy lássák olvasóink, mennyire nagy súlyt tulajdonítanak ennek a kérdésnek ők is. Mi t. i. már évek óta harcolunk iskolás gyermekeink és felnőtt ifjuságunk »kezét csókolom« köszönési formulája ellen; nemcsak élőszóval, iskoláink tanítónőivel folytatott beszélgetések során, de írásbeli beadványunkban is, amellyel a nagytiszteletű iskolaszéki elnök urhoz fordultunk.

Hogy a »kezét csókolom« köszönési formula mennyire ellentétben áll a magyar lélek természetével, az alábbi történet is igazolja.

Egyik ifju jogászunk odaát járt a tiszaparti nagy egyetemi városban. Az utcán egy rokkant került eléje, aki a neki adott pár fillért »kezét csókolom«-mal köszönte meg. Ifju emberünk a rokkanthoz fordulva, csodálkozva kérdezte, hogy sok harcot látott, hadfi létére hogyan köszönhet úgy? Mire a rokkantnak könny szökött a szemébe s nyomorúságára hivatkozott, amelyben csak ezzel a lakáj köszönéssel tud az emberek zsebéből egy-két fillért kivenni, de minden alkalommal bele pirul orcája.

Hallottuk, hogy a borsodi lutheránus testvéreink »Erős várunk nekünk az Isten«-köszönéssel köszöntik egymást, amire a válasz: »És fegyverünk ellenség ellen«.

Minden esetre elfogadható a jugoszláviai reformátusok lapjában ajánlott köszönési formula is. Jó lenne ezzel a kérdéssel foglalkoznunk összejelveteleinkben, de főként foglalkozzanak a kérdéssel tanítóink is, akik a »kezét csókolom« helyébe legalább a régi jó köszönési módokat állítsák vissza. Cs. B.

Felvétel az oradea-i református leány-internátusba.

Az oradea-i református leány-internátusba az 1935—36. iskolai évre felvételnek azok a növendékek, kik valamelyik oradea-i elemi, vagy középiskolában végzik tanulmányaikat. Az internátusba való felvételért 1935 augusztus hó 15-ig kell folyamodni az igazgatósághoz. (Oradea, Str. Prefecturei No. 1.) Részletes tájékoztatót készséggel küld az igazgatóság.

Előjegyzések az oradea-i református leánygimnáziumba. Az oradea-i református leánygimnázium I. osztályába az előjegyzések folyamatban vannak. Beiratkozás augusztus 26—31. között. A beiratáshoz szükséges okmányok: 1. Iskolai bizonyítvány az elemi iskola IV. osztályáról (Adeverința). 2. Állami születési anyakönyvi kivonat. 3. Ujraoltási bizonyít-

A SÁSDI BOSZORKÁNY.

A sásdi udvarház nemes urnője, özvegy Dernőné asszony a fonó lányokat tanitgatta éppen a csipkeverésre, amikor az őrtálló lándzsás elkurjantotta magát:

— Lovas közeledik az országuton!

Béke is volt, háboru is. Sok bitang járta a határt. A békés lakosság nem tudta, kitől tartson inkább: a császár fosztogató zsoldosaitól-e, vagy a kóbor tatár legényektől.

A lándzsás jeladására az udvarház népe percek alatt felsorakozott. Ki ásóval, ki gereblyével, ki meg fegyverrel elhelyezkedett az udvarház előtt védelmül szolgáló palánk mögött. Eloldották a lánchról a hat hatalmas komondort is, amelyek szűkülve, ugrándozva rohantak ki az udvarház elé.

Az országuton porfelhő tünt fel és a szikrázó napsütésben idetetszett a fegyverek csillogása.

— Ugyan kicsodák lehetnek? Ellenség-e, vagy jóbarát? — találgatták az udvarházbeliek.

A kised seregecske közeledett. Palotay udvarbíró uram boldogan sóhajtott fel:

— Csak Ali bég jövend megtisztelni hajlékunkat.

Az udvarnép megkönnyebbülten oszlott el, Dernőné sebtiben ruhát váltott. A török csapat bekanyarodott az udvarba. A deli bég ragyogó arccal és szíves szóval üdvözölte a ház asszonyát. Fialat volt még Dernőné, karcsu természetének, szépséges orcájá-

vány. 4. Állampolgársági bizonyítvány másolat. Részletes tudnivalók megtudhatók naponként 11—12 óra között az intézet igazgatói irodájában.

A REFORMÁTUS LEÁNYGIMNÁZIUM azon tanulói, akik értesítőjüket még nem vették át, haladéktalanul jelentkezzenek a gimnázium irodájában a hivatalos órák alatt délelőtt 11—12 óra között.

INNEN-ONNAN

2000 fiatalember megy Debrecenbe a négy-évenként rendezendő KIE (YMCA) Keresztyén Ifjúsági Egyesületek Nemzeti Szövetségének ezévi aug. 15—19-én tartandó Nemzeti Konferenciájára. Ezzel a konferenciával kapcsolatosan az egész országra kiterjedő kerékpáros csillagturát szervez. Így akarja megkönnyíteni az ifjúság részvételét a konferencián. Ezen az alkalmon országos ifjúsági atletikai és asztali tenisz-versenyt rendez.

Külmissziói napokat tartottak a magyarországi református gyülekezetek áldozócsüdtörtökön, ill. pünköst napján. Az egyházkerületek püspökei körlevélben ajánlták a lelkipásztorok és gyülekezetek figyelmébe, hogy e két ünnep valamelyikén ünnepély és igehirdetés keretében emlékezzenek meg a pogánymisszióról. Az istentisztelet és az ünnepélyek perselypénzét a gyülekezetek a magyar református külmisszió munkájára fordítják.

nak, lelki kellemének messze földön nem volt párja. Nem csoda hát, ha Ali bég szíve lángragyult irányában.

Most is kérő szóval jött.

— Nyugodtabbak-e már az álmaid, asszony? — kérdezte szeliden.

Dernőné szomoruan mondta:

— Amig le nem törültük orcánkról Mohács gyalázatát, addig elkerül engem a mosolygós álomlátás. Miénk volt Fülel vára, most meg a tiétek . . .

A bég lehajtotta a fejét.

— Akkor öröm nélkül ér utól bennünket a halál, Mária. Gyenge vagy te pedig ahhoz, hogy egyedül, védtelenül élj itt . . .

Dernőné felelt:

— Nem áltathatlak, Ali bej. Megvédeni pedig megvéd a Tisza kutyám, — fordította tréfára a beszédét.

Ali arca elsötétült.

— Gyűlölöm csahos ebeidet, — tekintett zordul a komondorokra.

Dernőné nevetett.

— Vannak, akik azt mondják, hogy én boszorkány vagyok, bég. Talán igaz is. Aztán holdvilágos éjszakán magam is be szoktam állni fehér komondornak.

Ali Dernőnére tekintett. Összehuzta a szemét. A hangja csaknem zugott, amikor megszólalt:

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este 6 órakor András Gusztáv; a Hegyen Nagy Bertalan házánaél délután 4 órakor Benedek Géza, Oláh Ferenc házánaél Magyar Sándor theol. szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Szabó Gusztáv Lajos. Temetés: Nagy József 76 éves.

A Mártha Kör vasárnap (július 14.) délután tartotta nyári kirándulását a Kör vezetőjének, Kiss Antalné nőszövetségi alelnöknek szülőjébe, ahol a heti szolgálat fáradalmi után lelki felüdülést kereső mártha-lányok a nőszövetség és férfiszövetség megjelent tagjaival együtt istentiszteletet tartottak, amelyen résztvettek a szomszédos szőlőkben lakó református testvéreink is. Az Igét Csernák Béla lelkész hirdette. Istentisztelet után a kirándulók Kiss Antal férfiszövetségi alelnök és felesége szívesen látott vendégei voltak.

Az olasz-i nőszövetség nyári kávédelutánját augusztus 4-én tartja meg az Internátus udvarán.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és délután 6 órakor Molnár Károly; Össi-telepen délelőtt 10 és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Solczi Ferenc József, Benczik Róza, Eske tés: Simon Lajos ref.—Kis Pető Juliánna róm. kath. Temetés: Raduly József 16 éves.

Szeretettel kérjük hittestvéreinket, hogy lakás-változtatásukat a lelkési hivatalban bejelenteni szíveskedjenek.

Az Össi-telepi imaház udvarán folyó hó 14-én délután megrendezett ifjúsági délután a borus idő dacára derűs hangulatban folyt le. Mindazoknak, akik akár a megrendezésben való fáradozásukkal, akár pártoló megjelenésükkel a sikert biztosították, ezuton is hálás köszönetünket nyilvánítjuk. A büffethez tésztát adtak: özv. Zimáné, Bodóné, Irimiásné, Vékonyné, Trosztné, Flóruczáné, Somogyiné, Fazekas L.-né, Radáné, Bodorné, Opréné, Técsiné, Lévaýné, Szekernyész Rózsika. Técsy Józsefné 3 pár kávéscsészét ajándékozott.

— Bolond beszéd. Ha bebizonyítod, hogy boszorkány vagy, tied Fülel vára.

Dernőné arca egyszerre meghalványodott. Aztán hirtelen felkapta a fejét.

— Menj akkor Isten hírével. A vár kulcsait meg készítsd elő, magam jövök értük.

A bég megfordult és elment.

Heted napra rá felsütött az ujhöld világa. Mária asszony megindult Fülel várába Máté szolgájával, aki zsákba kötve Tisza komondort vitte a hátán.

Nagyot kiáltott a török ör, amikor Máté a zsákkal a vizesárok elé ért.

— Állj meg, hitetlen!

Máté megállapodott.

— Jelentsd uradnak, hogy elhoztam a sásdi boszorkányt.

Bebocsájtották a kapun. Ali bej eléje sietett.

— Mi van a zsákodban? — kérdezte hüledezve.

Máté letette terhét a földre.

— Urasszonyom maga, boszorkány állapotjában.

— Oldd meg a zsákot!

Máté megoldotta a zsák száját. A komondor abban a pillanatban felszökött, megugrott és biztonságos távolban vad ugatásba kezdett.

Ali diadalmasan nevetett.

— Na, hitetlen eb, változtasd át a kutyádat tündéraszonnyá!

Máté nem felelt. Megindult a kutya felé. De annak elég volt a zsákból, óvatosan hátrált. A po-

gányok hasukat fogták neveltükben. Máté rájuk sem bojszintott. Lépkedett, csalogatta volna magához a kutyát. A komondor már a vizes árokig hátrált. Máté ott annyira megközelítette, hogy utána kaphatott.

— Sebesen! — mondá fojtott hangon.

Az árok egyik mélyedésében Mária asszony lapult. Pillanat alatt bebújt a zsákba. Máté boldogan dobta a hátára. Amikor visszaért, a pogányok még mindig úgy nevettek, hogy a könnyük csurgott belé.

Ali odaszólt jókedvében:

— Megfogád?

Máté lihegett.

— Meg a bestét. Pedig sikitott, meg karmolt, amikor bedugtam a zsákba.

Ali most maga akarta elengedni a komondort. Odalépett a zsákhoz és hirtelen rántással megoldotta a száját. A következő pillanatban dermedten hőkölt hátra. A zsákból Dernőné emelkedett ki a maga szépséges, igazi valójában.

— Enyém Fülel vára! — mondta csengő hangon.

Nem felelt senki. A néma éjszakában csupán az ujhöld világított.

Irva áll, hogy Fülel ezen a hajnalon kegyelemre megadta magát. Hogy karddal vívták-e meg, vagy boszorkánysággal, nem jegyezte fel a história.

De Mária asszony még sok boldog évet töltött második férje, a magyar szívüvé varázsolt Ali bég oldalán.

Bibó Lajos.

Az *Ujvárosi Nőszövetség és Férfiszövetség* e hó 21-én délután 5 órakor műsoros családi ünnepélyt tart. Az ünnepélyen közreműködnek: Kálvin Énekkar Vítályos Ilonka énektanárno vezetésével, Nagy Irénke Reményik-költemények előadásával, Harszty István, Tóth László, Bódis Anci, Demjén Ilus, Nosz Andor, Köfeles Ili az Osztályharc c. kis színjáték előadásával, Haraszty István, Demjén Ilus, Nosz Andor, Szabó Károly, Varakozó István, Kósa György, Boros József Ápolók felvételnek c. vig jelenet előadásával. A megnyitó beszédet Fazekas Lajos Férfiszövetség elnöke tartja. Ez ünnepélyes alkalomra az udvart a rendezőség feldiszíti s az asztaloknál a Nőszövetség által felszolgált süteményeket lehet fogyasztani. Az az őszinte kérésünk van Kedves Testvéreinkhez, hogy nb. családja tagjaival együtt ezt az alkalmat, amikor a testvériséget ápolhatjuk és művészet élvezésében is részünk lehet a szegények asztalára adandó csekély összegért, el ne mulassza.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3-kor Csillagvároson: Kiss Károly; a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és d. u. 4 órakor az imaházban: Szenyessy József szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés: Juhász János ref. kereskedő—Opris Erzsébet róm. kath. Temetés: Herceg Imre 63 éves. Kitérés: Kádár Imre villany-telepi sofför 33 éves gör. kel. vallásra.

Áldozatkészség: A Nőszövetségnek templomlapra: Somogyi Istvánné 50 Lei.

Tandijsegélyre: Jósa Károly 50 Lei.

Szegényeknek: özv. Herceg Imréné 50 Lei.

Templomlapra: özv. Herceg Imréné 50 Lei.

Egyházi alakulataink műkedvelői folyó hó 21-én vasárnap délután 6 órai kezdettel a Magyar Párt hegyi kulturtermében tartanak kulturünnepélyt.

Iparos tanuló helyet keres. Jól fejlett egészséges, jó magaviseletű 17 éves, ref. vallású fiú, cipész, vagy asztalos iparosnál tanulónak ajánlkozik. Ezuton kéri azon ref. vallású atyánkfiát, ki őt alkalmazni tudná, jelentkezzék a velencei ref. lelkészi hivatalnál.

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Szabó Pál, délután 4 és az Élő-telepen délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élő-telepen minden csütörtökön délután 5 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Juhász Margit, Erős György, Mészáros Tibor. Esketés: Mester János ref.—Szentés Mária ref. Temetés: Arany János 84 éves, Erdős István 4 hónapos. Kitérés: Popovics János C. F. R. lakatos gör. kel. vallásra.

Áldozatkészség: A Sztárai Énekkar költségeire: Mányi Ferenc 600, a férfi- és nőszövetség tagjai közül többen 1000 Lei.

Vallásos délutánt tartunk vasárnap (július 21.) délután 6 órakor a réten, a Hegyen, Jakab Imre szőlőjében (Hágó-ut), imádkozik és predikál Szabó Pál, előadást tart dr Szabó Lajos.

Réti férfiszövetségünk kedden (július 23.) este 8 órakor bibliórát tart.

Ezüstkoszoru felavatása. Bensőséges ünnepség keretében avatta fel ezüstkoszoruját a Sztárai Énekkar, melyet első-díj képen nyert az országos versenyen. A diszközgyűlés előtt a tagok istentiszteleten vettek részt, melynek keretében énekeltek. A felavató beszédet a kulturteremben Tárca Bertalan országos főtitkár mondotta, aki további összetartásra, munkára buzdította az Énekkart, egyben az országos vezetőség központ nevében a legteljesebb elismerését fejezte ki az Énekkar teljesítménye felett. A nőszövetség nevében dr Szabó Lajosné, a férfiszövetség nevében Jakab Imre elnökök köszöntötték a dalosokat s arany babérkoszorút adtak át az Énekkar kitűnő karnagyának, Soós Andrásnak. A működő tagok nevében Barabás Margitka köszönte meg az üdvözléseket s fogadalmat tett arra, hogy egyházukért és népükért tovább fognak dolgozni, imádkozni, énekelni, dalolni. Dr Szabó Lajos és Nagy László elnökök buzdító szavai után véget ért a diszközgyűlés, majd az Énekkar vonult fel a szinpadra s versenydarabjával gyönyörködtette a kulturtermet zsufolásig megtöltő hallgatóságot.

Kálvin könyvnyomda

Sfr. Aurel Lazar 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Állásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

A presbitérium

vasárnap délután rövid gyűlést tartott Sulyok István püspök lelkész-elnök és dr. Thury Kálmán főgondnok elnöklete alatt, amelyen a presbitérium az elnökség javaslata alapján egyhangulag elhatározta, hogy az egyházkerülettel együtt az Inas-Otthon épületének helyén új emeletes épületet emel, amelynek alagsorában és földszintjén hetven személyre berendezendő iparostanuló-Otthon nyerne elhelyezést, az emeleten pedig az egyházkerület hivatalai, tanácstermek és az egész utcai homlokzat szélességében egy nagy díszterem, amely nemcsak nagy egyházi gyűlések céljaira szolgálna, hanem előadások, hangversenyek, jótékonycélu estélyek tartására is alkalmas lenne.

Jóváhagyta a presbitérium az elnökség intézkedését, hogy a nyári nyelvtanfolyamra rendelt tanítónők utiköltségeire egyenként 1000 Leit utalt ki az egyházi pénztárból.

Boros Imre velencei temető-gondnok lemondásával megüresedett tisztségre a presbitérium Babuczay István egyháztagot választotta meg. Boros Imrének eddigi munkálkodásáért a presbitérium kö-

Van kivétel.

București igaz történel.

A két kicsiny gyermek fejfájásig sirt. Az anyjuk már nem tudott. Még egy óráig kimerült szemmel nézték az édesapa és a hű férj agyagos sirhantját s aztán elindultak. Két óra múlva hazaérkeztek, az egyik városvégből a másikba. Otthon nagy csendességben, szólanul ültek egymás mellett, ölbehajtott fejekkel.

Egy pár év eltelt.

Az anya arcán több és mélyebb barázdával, szemének homályosabb látásával, kicsit jobban megörnyedt háttal mosni járt. Kora hajnaltól, késő estig. Gyermekének így kijutott a napi öt lei-es kenyér, mert a többi a kicsiny odu bére emésztette föl. A ruhák? Volt három, aztán a háromból kialakult kettő, a kettőből összetoldoztatott egy... később csak egy fél lett: csak egy nadrág. A kisebbik gyermeknek: a leánykának még szerencséje volt, mert neki egyszerre kettő lett... édesanyja alsó ruhájából.

S ismét eltelt egy pár esztendő.

A fiu már kinyomorogta a négy elemi osztályt

szönetét fejezi ki s részére a felmentvényt megadja.

Az özv. Fekete Józsefné református szegényház felügyelő-bizottságának kérésére a presbitérium elhatározta, hogy a szegényház céljaira a templomokban és imaházakban perselyeket állíttat be.

A házasság, a család és a gyermek.

(Okos Gyula, Szabó Imre, dr. Tunyogi Szűcs Kálmán, dr. Szentpéteri Kun Béla, Muraközy Gyula, dr. Victor János, dr. Gyulai Ernő tanulmányai. — A Református Élet kiadása, Budapest, 1935.

Ára: 1.20 Pengő.)

A közelmúlt napokban hagyta el a sajtót ez az igen értékes és időszerű kérdésekkel foglalkozó könyv, mely világosan rámutat társadalmunknak a házasság, család és a gyermekekkel kapcsolatos bűneire, mulasztásaira és az orvoslás módjaira. A Budapesten megjelenő jeles egyházi lapnak, a Református Életnek célja e könyv kiadásával az egyetemes magyar kérdések szolgálata. »Nincs égetőbb kérdés, nincs fenyegetőbb kór, mint a család betegsége. Egyházaknak és nemzeti társadalmaknak a családi otthon a bástyája. Másfajta családot építeni azt jelenti: másfajta történelmet csinálni. A család, a házasság, a

s aztán ült... ült otthon megszokottan, tenyerébe temetett arccal, nem hívén a változásban. A leánya is bekerült az első osztályba.

Egy erősen nekiindult havazó, karácsony előtti estén, fiatalember lépett be odujukba s láthatóan felragyogott arca, mikor kérdésére tudtul adták, hogy itt magyar református család lakik... leült... kérdezgetett... felelgettek s mind barátságosabb és testvéribb lett a hangulat. A gyermekeket vasárnapi iskolába hívta. Karácsony estéjén a fiu egy rend ruhát, a leánya egy pár cipőt kapott.

E karácsonykor, — életében először, — az értelmesebb fiucska szíve megérezte, hogy Krisztus az ő számára is megszületett. Járt szorgalmasan a vasárnapi iskolába. Husvétkor úgy érezte, hogy az ő számára is feltámadott Krisztus, de előbb nagyon megszenvedett és sajnálni kezdte édesanyját, hogy hajnaltól estig kell dolgoznia. — Jövel Szentlélek Uristent már együtt énekelte az egész család a templomban.

A következő karácsonykor aztán ismét meglá-

vele kapcsolatos jogi és világnézeti kérdések, a gyermek, a meg nem született gyermekekért való lélekemésztő viaskodás azok a kérdések, melyekkel ez a nyolc kitűnő tanulmány foglalkozik. »Egyik legfontosabb kötelesség az, amellyel a magyar reformátusság a magyar nemzeti érdeket is szolgálja, hogy a család, a házasság és a vele kapcsolatos kérdésekben lehetőleg egységesen alakuljon ki az állásfoglalás.« Ezt az egységes állásfoglalást, a keresztény ember egyedüli helyes állásfoglalását ezekkel a kérdésekkel szemben tárgyalja ez a könyv.

A könyv egyes tanulmányai foglalkoznak a család romlása falun, városban, a születendő gyermekek vallása és a házasság, az egyház, az állam és a házasság, a gyermek és a magyar társadalom, Jézus és a házasság, a házasság felbontása és az elváltak esketésének nagy horderejű kérdéseivel.

»Ha azt akarjuk — mondja az egyik tanulmány írója — hogy egy nemzet élete fejlődő, megelégedett és boldog legyen, ennek egyik feltétele az, hogy minden intézkedés legyen tekintettel az ősi hant, a drága rög jogi formába szorított egy darabjára: a falura s arra, aki az ősi röggel egy: a falu népére s ha valami általános baj jelentkezik az országban, annak orvoslását tanácsos elsősorban a falunál megkezdeni.«

A gyerekekről ezt olvassuk: »A gyermek csak a második gyermeknél kezdődik, az egy gyermek a világ legnagyobb űzsarnoka, a 20-ik század Kainjai fejlődnek ki belőlük, akik előtt teljesen ismeretlen a ker. vallás legszentebb érzése: a testvéri szeretet. Micsoda kín végignézni ilyen családban egy-egy ebédet. Az egy egyke nyafog, semmi se kell neki. Hiába ajánlottam tul a dunai pap koromban ilyen étvágygerjesztőül azt a harcot, ami naponta ismétlődött minden olyan ember életében gyermekkorában, ahol 4—5 testvér viaskodott azon, különösen lekvárfőzés idején, hogy ki nyalja ki a lábast. Ezek-

togatták. A fiatalember volt. Most már egészen barátságosan folyt a beszélgetés. Ruhát ígért nekik. Mielőtt elindult volna, egy másik vas. iskolás gyermek iránt érdeklődött. A fii a kegyetlen hideg télen készségesen ajánlkozott, hogy a mezőn, a rövidebb úton elvezeti.

És hallgatagon, a havat élvezettel nyikorogtatva lábuk alatt, elindultak. Egyszer csak a fiatalember észrevette, hogy a fiucska lábán egy vastag piros gummi-bocskor van. A fiucska már régen leste, mikor veszi észre vezetője az ő új cipőjét, — mert annak nevezte, — s amikor észrevette, hogy a fiatalember rápillantott, kérdés nélkül felelte: Én vettem a saját keresetemből.

Sok keserves kínlás után végre akadt munkám. — Innen a szomszéd tóból vágok jeget s ezért napjára 30 Leit kapok.

— Az este mind jobban és jobban leereszkedett. A hó is élesebben kezdte csillogtatni szépségét, mintha mutatni akarta volna, hogy ami odafentről jön minden szép, de csak akkor vesszük észre, mikor a csuf, gonosz sötétségben járunk. Vagy talán a hó-pelyhek is a kisfiu beszédét hallgatták, aki lejjebb

tól bizvást egy világ dőlhet össze. Ezért nem bízom én abban soha, hogy Franciaországban valaha a jobb belátás felülkerekedik. Egykés nemzet magát elpusztítja, de másokon segíteni nem tud. Nála ez olyan, mint dalolni kényszeríteni a némát.«

»A nemzeti létnek a megújodása a családi élet meggyógyulásával van szoros összefüggésben. Csak egyetlen elpusztíthatatlan egység van a világon s ez a család: Nemzetek elsorvadhatnak, egy-egy korszak kihullhat a család megfertőzése miatt, de az élet mindig a családon keresztül újítja meg magát s mindaddig, amíg a belátás odáig nem ér el, hogy a családban van a megújító erő, addig tovább pusztul és tovább romlik. De a gyógyuló élet ösztönszerűleg a családi élethez fog visszatérni és azt fogja megvédelmezni, A mi családi bajunk... megnyilatkozása annak a hitetlen és Istentől elszakadt állapotnak, amely egész életberendezésünket sarkaiból fordítja ki. Családi életünk baja csak kisugárzása a kulturánk betegségének. Nem új házassági forma, nem új házassági törvény segít... itt csak egy segít: ha megjelenik az európai társadalomban az új, a hívő ember, aki a házasság minden testi és gazdasági feltételeinek tudatában is tudja, hogy a házasságok az égben és a jövőöért köttetnek.«

Felvétel az oradea-i református leány-internátusba.

Az oradea-i református leány-internátusba az 1935—36. iskolai évre felvétetnek azok a növendékek, kik valamelyik oradea-i elemi, vagy középiskolában végzik tanulmányaikat. Az internátusba való felvételért 1935 augusztus hó 15-ig kell folyamodni az igazgatósághoz. (Oradea, Str. Prefecturei No. 1.) Részletes tájékoztatót készséggel küld az Igazgatóság.

hajtotta a fejét, hogy jobban láthassa a cipőjét; hangja izzóbb, szenvedélyesebb kezdett lenni.

— Már több, mint egy hete végzem ezt a munkát. Veszedelmes munka; a multkor, egyszerre heten haltak bele a tóba, ilyen munka közben, de engem a jó Isten mindeddig megsegített. A mult szombaton, amikor hazavittem édesanyámnak a 180 Leit, ideadott 20 Leit és azt mondta: »menj el fiam a moziba, ugy sem voltál sohasem... én azonban azt mondtam: Anyuka! Ott is csak embereket látok, akiket az utcán is láthatok... minek menjek el?! Tegyük el anyukám azt a 20 Leit s négy napon keresztül egy-egy kenyérrel több kerülhet asztalunkra,

A fiatal ember szemébe könnyek gyűltek. S bár már teljesen sötét este volt, ujult erővel több és több gyermeket keresett fel.

— Érezte, hogy e gyermeket a vasárnapi iskolán keresztül Isten kezdte vezetni és ebben az élvezetért mindenre képes világban csodát tett általa.

Hazafelé a hó még szebben csillogott. h-

Előjegyzések az oradea-i református leánygimnáziumba. Az oradea-i református leánygimnázium I. osztályába az előjegyzések folyamatban vannak. Beiratkozás augusztus 26—31. között. A beiratáshoz szükséges okmányok: 1. Iskolai bizonyítvány az elemi iskola IV. osztályáról (Adeverința). 2. Állami születési anyakönyvi kivonat. 3. Ujraoltási bizonyítvány. 4. Állampolgársági bizonyítvány másolat. Részletes tudnivalók megtudhatók naponként 11—12 óra között az intézet igazgatói irodájában.

A REFORMÁTUS LEÁNYGIMNÁZIUM azon tanulói, akik értesítőjüket még nem vették át, haladéktalanul jelentkezzenek a gimnázium irodájában a hivatalos órák alatt délelőtt 11—12 óra között.

A Fekete József és neje Református Szegényház intéző-bizottsága Csernák Béla lelkész elnöklése alatt folyó hó 16-án tartotta ülését, amikor az ülésen először vettek részt az egyes parochiális körök nő- és férfiszövetségeinek küldöttei, akik ezután a szegényház ügyeit intézni fogják. A bizottság az elhalt özv. Kovács Károlyné helyére özv. Fenesi Imrénét vette fel; majd azzal a kéréssel fordult a presbitériumhoz, hogy a rendes istentiszteletek alkalmával a szegényház részére is állíttassék ki persely. A presbitérium ezt a kérést teljesítette.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Benedek Géza, este 6 órakor Csernák Béla; a Hegyén, a Kissötétágon Nagy Bertalan házánál délután 4 órakor Magyar Vince, az Alsó-Körösoldalon Oláh Ferenc házánál Benedek Géza szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés Gajmer János ref.—Balogh Ilona ref. Temetés Mágori Aurelia 1 hónapos, Balla Edit 11 éves, Szabó Ferenc 60 éves. Kitért: Bereczki Gyula lakatos (Pop Danila-u. 6. sz.) gör. kel. vallásra.

Áldozatkészség: Szegényeknek: Király Károlyné 100 Lei.

Özv. Fekete Józsefné Szegényháznak Jeney Sándor egy köbméter cserfa.

Az olasz-i nőszövetség nyári kávédelutánját augusztus 4-én tartja meg az Internátus udvarán.

„A Református Egyház Nagyváradon 1557—1660.” című könyv kapható az olasz-i lelkészi hivatalban.

Teljesen árva gyermeket 2—5 év között felnevelne egy család. Cim az olasz-i lelkészi hivatalban.

Férfiszövetségünk bibliaórát tart minden csütörtökön este 8—9, megbeszéléseket vasárnap dél előtt az istentisztelet végeztével az egyházi adóhivatalban.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Szennyessy József, délután 6 órakor Szücs János; Össi-telepen délelőtt 10 órakor Osváth Ernő, délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Bajuszné Pipó Irma 54 éves.

Áldozatkészség: Össi-telepi napközi Otthonra: Bajusz Imréné 20 Lei, Széles Kálmán egy hinta-felszerelést, Nagy Lajos 20 Lei.

Össi-telepi szegényeknek: Kovács Rózsika és Böske 100 Lei.

Az Ifjúsági Otthon költöztetésénél Széles Kálmán négy ingyenuvart ajánlott fel 300 Lei, értékben és Jeney Sándor egy ingyenuvart 80 Lei értékben.

Kellemes családi délutánt töltött az ujvárosi férfi és nőszövetség szépszámu vendégserege vasárnap az Otthon udvarán. A műsor, melynek számait a Kálvin Énekkar művészi énekekkel, Nagy Irénke szép szavalattal és a Baráti Kör két jól sikerült vígjátékkal szolgáltatták, mindvégig derűs hangulatban tartották a közönséget. A kávé, kalácsot, cukrot stb. a nő- és férfiszövetség tagjai adakozták. A nemes ügyért való áldozatkészségért e helyen is köszönetet mondunk.

Az Össi-telepi imaház udvarán a réti Sztárai Mihály Énekkar közreműködésével július hó 28-án délután 4 órai kezdettel kávé-délután rendez a női bibliakör a következő műsorral: 1. Megnyitót tart Szabó Pál s. lelkész. 2. »Soós«: Jelige, »Tárcza«: Eredeti székely népdalok. Előadja a Sztáray Mihály Énekkar Soós András karnagy vezetésével. 2. Melodráma. Előadják: Barabás Margit, Laczák Erzsike és Nagy Etus, Dézsi László harmónium kísérete mellett. 4. Előadást tart D. Kiss Lajos hirlapíró. 5. Ányos és Balázs dalokat énekelnek Ruzah Margit és Rózsi, Soós András harmóniumkísérete mellett. 6. Allaga—Fővényessy—Tárcza: Dalfüzerek. Éneklí a Sztárai Mihály Énekkar. Szünetközben az össi-telepi női bibliakör tagjai szolgálnak fel. 7. Dalok az Édesanyáró

Énekli és hegedün játsza Petry Aladár, Dézsi László harmóniumkisérete mellett. 8. Fráter-dalokat énekel Laczák Erzsike, Soós András harmóniumkisérete mellett. 9. Zárószót mond Tárca Bertalan tanár, az Országos Dalosszövetség főtítkára. 10. Dankó—Tárca-dalok. Énekli a Sztárai Mihály Énekkar.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban Szücs János, délután 3-kor Csillagvároson: Szennyessy József, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és d. u. 4 órakor az imaházban: Kiss Károly szolgál.

Velencén hétköznapi istentisztelet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Boda Eszter. Temetés: Dobi Károly 82 éves, Várad László 75 éves.

Áldozatkészség: Templomalapra: családi perselyekben: Kiss Gyula 142, Szilvási István 40-25 L.

Kulturterembe: Tapaszi Lajos 2 drb beüvegezt kép-rámát ajándékozott.

A Magyar Párt hegyi kulturtermében folyó hó 21-én nagy szeretettel fogadták műkedvelőinket. Hálás köszönetünket ezuton is kifejezzük.

Tokaji-telepi hiveink folyó hó 23-án, vasárnap szeretetvendégséggel egybekötött ünnepélyt rendeznek. Érdeklődőket szeretettel várnak.

Örökbefogadás. Ki fogadna örökbe 9 éves egészséges leánygyermeket, kinek édesanyja él? Jelentkezzék a velencei ref. lelkészi hivatalnál.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 és az Élő-telepen délelőtt 10 órakor Szabó Pál szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élő-telepen minden csütörtökön délután 5 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Szabó Éva.

Áldozatkészség: Réti templomalapra: Domokos Sándor és neje (IV. részlet) 173, özv. Fehérné (II. részlet) 210 Lei.

A Réten a konfirmációi előkészítést az 1922-ben születtek részére megkezdjük. Beiratkozások minden pénteken délután 5 órakor.

INNEN-ONNAN

400 vagy 350 éves-é a debreceni Kollégium? Jubileumra készül a debreceni Kollégium; némely lapokban úgy olvastuk, hogy 1938-ban üli 350 éves, a Református Híradó úgy írta, hogy 400 éves jubileumát. Tény, hogy a debreceni iskolának, coetusnak jegyzőkönyve, illetőleg a debreceni tanulók névsora csak az 1588-ik évben kezdődik, de több jel arra mutat, hogy ezen Coetus már korábban megalakult. A nagy változás, mely Debrecennek a protestantizmusra való teljes áthajlásával végződött, a XVI. század harmincas éveinek végétől 1555-ig, két évtizeden át folyt le; az átmenetnek erre a korszakára esik a debreceni református Kollégium megalakulása is. Gönczy György debreceni püspök a Félégyházi Tamás Újtestamentumához írott előszavában 1586-iki kelettel ezeket mondja: »Ilyen volt a Kegyelmetek városa, mi üdőtől fogva az Isten Igéjének fejet hajtott, főképpen ez harmincöt esztendő alatt buzgó volt az evangéliom hallgatásában és tanulásában, szorgalmatos gondot viselt az Isten anyaszentegyházára, a tanítókra és tanulókra.« A »harmincöt esztendő« 1551-re, a »főképpen« még előbbi időkre mutat. Tehát bizonyos, hogy a debreceni kollégium több mint 350 éves és valószínűbb, hogy 400 éves lesz a harmincas évek végén s az 1938-ban tartandó jubileum bátran tekinthető a kollégium 400-ados jubileumának is. Cs. B.

Utépitő főiskolások. A napokban taborba szállt és július 31-ig táborozik a sárospataki főiskola negyven diákja. A Sárospatak és Sátoraljaujhely határában épülő vármegyei ut egy szakaszának alapmunkálatait vállalták magukra. A munkatábor vezetői Szabó Zoltán dr és Ujszászi Kálmán dr teológiai tanárok. A munkatábor célja az önnevelés, áldozatos életű, munkás, öntudatos magyar férfiak nevelése.

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

Kálvin könyvnyomda

Sír. Ruzsák Lázár 14.

a Református Leánynevelő-intézet épületében.
Telefon 6-22. sz.

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly.

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félávré 60, egész évré 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

A küzdő egyház napjaiból.

Barth Károly, német theologiai professzor, aki a német állam önistenítése ellen folytat tisztán hitvalló jellegű s a politikumnak még az árnyékával sem bíró harcot, június 22-én végleg elmozdított bonni egyetemi katedrójáról. A tudomány-, nevelés- és népművelésügyi birodalmi minisztere, dr. Rust hozta ezt a megfélebbizhetetlen döntést. Hozta pedig 8 nappal azután, hogy a porosz közigazgatási főbiróság — a kölni elsőfoku közigazgatási főbiróság múlt évi december 20-iki ítéletének megváltoztatásával Barthot állásvesztés helyett csak egyévi javadalmának egyötödével való megrövidítésére ítélte. A bíróság tehát még a mai Németországban is *mert* annyira-amennyira független lenni — ámde a miniszter ennek ellenére is kényszer-nyugdíjba küldte a mai Németországnak kétségtelenül legkiválóbb református theologus professzorát és világviszonylatban is legnagyobb szellemi értékét.

Ez nem jelent egyebet, mint azt, hogy a Hitler állama és annak abszolút feje magánál magasabb fórumot még a lelkiismeretben sem tűr. Ezzel pedig maga a nacionálszociálista állam jelenti ki azt, hogy lelkiismeretes, komoly és egész keresztyén emberekre nincs szüksége szolgálatában.

Barth Károly azóta különben már a baseli egyetem meghívott és a meghívást el is fogadott tanára, aki ott dogmatikán kívül homilétikát is fog előadni. Baselben tartott Barth június elején a diákság meghívására egy lélekbemarkoló templomi előadást »az evangélium a jelenkorban« cimmal. Ebben arra mutatott rá, hogy nem a »keresztyénség«, hanem az Evangélium az igazi világmeggyőző hatalom s a keresztyén ember hitvallásának tárgya. Megtörténhetik, mondá, hogy jelenkorunkban az utolsó ideje jött el a keresztyénség és a világ hatalmai (állam, művelődés stb.) között fennállott évezredes szövetségnek. Talán már jön az a nap, amikor az egyháznak egészen egyedül, szövetségeseik nélkül kell a helyét megállania. Ezt a napot a keresztyéneknek okuk van örömmel üdvözölniök, hiszen egy nagy, hazug illúziónak vet véget: annak t. i., hogy a keresztyénség tartós szövetségben élhet a világgal. Ezt a szövetsé-

get most maga a világ mondja fel és »a keresztyén Európa a pokol hahotája közben újra felölti a maga eredeti lényét«. Lehet ugyan ezt a most felbomló szövetséget úgy is felfogni, hogy Isten gondviseléséből szükség volt rá, mintegy abból a célból, hogy az Ur visszajöveteléig »kiteleljen« a keresztyénség. De akárhogy fogjuk is fel, az eredmény egy: a »keresztyén polgári társadalom« kora lejárt. Most az egyház ismét szabaddá lesz. Ismét szembeszállhat a világ hatalmasságaival. Ha ezt a feladatát áldozat és szenvedés árán is teljesíteni kész, akkor újra a világ világossága lesz belőle s az Evangélium igéretei teljesülnek.

Az előadással csaknem egyidejűleg június 4—6. napjain ülésezett Augsburgban a német hitvalló evangéliumi egyház zsinata, amely eddigi magatartásához hiven kijelentette, hogy »Jézus Krisztus, aki igaz Isten és igaz ember, feje az Ő testének, az egyháznak. Ezért egy hitvalló egyházat sem feloszlatással nem lehet az utból eltávolítani, sem bárminő más emberi erővel nem lehet neki véget vetni«. Inti a zsinat a hitvalló gyülekezeteket és azok tagjait, hogy ne hallgassák el Istennek igéjét, mert ha ezt teszik, megszűntek a Krisztus egyháza lenni. Ha lelkipásztoraikat elveszik, gondoskodjanak, hogy azért az igehirdetés, a sákramentumok kiszolgáltatása, a vallástanítás és a lelkigondozás semmi módon fel ne akadjon. Ha templomaikat is elveszik, magánházakban annál hűségesebben gyülekezzenek össze az Isten igéje köré. Komoly intelligenciával kéri a zsinat a gyülekezeteket és azok tagjait arra is, hogy a felsőség iránt való engedelmességről semmiféle, még oly jogos elkeseredés közben se feledkezzenek meg. Az államhatalomhoz viszont a következő, apostoli bátorságú figyelmeztetést intézi: »A legnagyobb tisztelettel és komolysággal kénytelenek vagyunk arra utalni, hogy olyan engedelmesség, amelyik az Isten parancsával ellentétben áll, nem lehetséges részünkről. A világ semmiféle hatalma nem oldhatja föl az egyházat amaz engedelmesség alól, amellyel Ura parancsszavának tartozik. Alázatosan kérjük, ne engedjen az állam szakadékot létrejönni keresztyénség és népközösség között, hanem adjon az evangéliumi egyháznak szabad lehetőséget arra, hogy szolgál-

hassa népünket — amire ez az egyház Istentől el van kötelezve és teljes szívből kész is.

Minthogy a hitvalló egyház erről a krisztusi »totalitású« álláspontjáról nem térhet le, a nacionál-szociálista állam részéről viszont tekintélykérdés, hogy a saját totalitásának álláspontjából legalább egyelőre ne engedjen, mert ez egy súlyos kudarcnyit bevállalása volna: a helyzet most is igen feszült, legföljebb annyiban történt némi enyhülés, hogy a hónapok óta tömegesen fogolytáborokba terelt hitvalló lelkészek legnagyobb része szabadon bocsáttott.

(Református Élet.)

Felvétel az oradea-i református leány-internátusba.

Az oradea-i református leány-internátusba az 1935—36. iskolai évre felvétetnek azok a növendékek, kik valamelyik oradea-i elemi, vagy középiskolában végzik tanulmányaikat. Az internátusba való felvételért 1935

augusztus hó 15-ig kell folyamodni az igazgatóság-hoz. (Oradea, Str. Prefecturei No. 1.) Részletes tájékoztatót készséggel küld az Igazgatóság.

A REFORMÁTUS LEÁNYGIMNÁZIUM azon tanulói, akik értesítőjüket még nem vették át, haladéktalanul jelentkezzenek a gimnázium irodájában a hivatalos órák alatt délelőtt 11—12 óra között.

A REF. AGGOK MENHÁZÁNAK JAVÁRA

az oradea-olaszi-i ref. Nőszövetség
1935 augusztus 4-én délután 5 órai
kezdettel a ref. Internátus udvarán

KÁVÉDÉLUTÁNT

rendez a következő műsorral:

1. Énekel a Magyar Dalárda András Ede országos karnagy vezényletével.
2. Két énekköltő oradeai református lelkész a múlt század elején. Előadás. Tartja Csernák Béla ref. lelkész.
3. Énekel a Magyar Dalárda András Ede országos karnagy vezényletével.
4. Bleriot: Scenes de ballet. Hegedűn előadja Arnóczky János, zongorán kíséri András Ede.
5. Bankrabló. Irta Görög László. Előadják: Demjén Ilus, Haraszty István, Bódis Anci, Nosz Andor, Várakozó István.
6. Lidike Pesten. Előadja Fekete Évike.
7. Mondja a szemébe. Irta Vadnai László. Előadják: Demjén Rózsi, Bódis Anci, Haraszty István, Nosz Andor, Tóth László.
8. Kávészolgálása.

Egy kávé ára 15 Lei.

Előjegyzések az oradea-i református leány-gimnáziumba. Az oradea-i református leánygimnázium I. osztályába az előjegyzések folyamatban Kollé-Beiratkozás augusztus 26—31. között. A beiratásnak szükséges okmányok: 1. Iskolai bizonyítvány az elemi iskola IV. osztályáról (Adeverința). 2. Állami születési anyakönyvi kivonat. 3. Ujraoltási bizonyítvány. 4. Állampolgársági bizonyítvány másolat. Részletes tudnivalók megtudhatók naponként 11—12 óra között az intézet igazgatói irodájában.

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este 6 órakor Benedek Géza; a Hegyén, a Kissötétágon Nagy Bertalan házában délután 4 órakor Magyar Vince, az Alsó Körösoldalon Oláh Ferenc házában Magyar Sándor szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor. — A Fekete József és Neje Református Szegényházban istentiszteletet tartunk minden szombaton este 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés: Szücs Áron ref. és Dunai Irén ref. Temetés: Gáll Erzsébet 3 hónapos, özv. Nagy Zsigmondné Balla Julianna 51 éves. Kitért: Tasi János vízvezeték-szerelő. (Nogall utca 15.) görög keleti vallásra.

Áldozatkészség: Fekete József és neje református szegényház javára Tárnoki László és Viktor István 150 Lei.

Árvaháznak: Tárnoki László 70 Lei, Szentpály Gyuláné 20 drb tojás, id. Bondár László 50 lei.

Az olasz-i Nőszövetség vasárnap — aug. 4-én — délután kávédelutánt tart a református Szegényház javára.

Teljesen árva gyermeket 2—5 év között felnevelne egy család. Cim az olasz-i lelkészi hivatalban.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, délután 6-kor Osváth Ernő, az Össi-telepen délelőtt 10 órakor Osváth Ernő, délután 4 órakor Molnár Károly szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Az ujvárosi férfiszövetség vasárnap d. e. 11 órakor az egyházi tanácsteremben összejevetelt tart.

Az *őssi-telepi napközi Otthon* udvarán július 28-án délután megrendezett nótás-kávédelután sikeréért az *őssi-telepi hívek* Isten után a műsort adó réti »Sztárai Mihály« énekkarnak és fáradhatatlan vezetőinek, ugyszintén a nagyszámúban megjelent testvéreknek mondanak hálás köszönetet. A kávéhoz kalácsot, cukrot és tejet adakoztak: N. N., N. N., Nagy Sándorné, Flárucáné, Zimáné, Vargáné, Mihályiné, Törökné, Szeréminé, Bojtorné, Pallagné, Radáné, Gyarmatiné, N. N., N. N., Molnárné, Técsiné, N. N., Sajamné, N. N., Porkolábné, Nagy Gáborné, Papné, Opréné, Bodorné, Ráksiné, Zsigmondné, Szabóné, N. N., Cirjárné, Gurzóné és Nazzsáné. Czirják Zs. 10 drb. kávéskanalat adományozott. Felülfizettek a szeretetvendégség alkalmával: Osváth Kálmán 100, özv. Székely Gyuláné 20, Gyarmathy Ferencné 30 lei.

Az *Árvaháznak* Tárnok László 40 lei, Nagy Lajos 20 lei.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és délután 4-kor imaházban Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10-kor Magyar Vincze, Csillagvároson: d. u. 3-kor Szikszai Sándor szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Nagy Imre, Katona Ferenc. Temetés: Kerekgyártó Rozália 7 hónapos. Kitérés: Darvai Jolán str. A. Russó 4.-a. lakos róm. kath. vallásra, Lőkös Rozália str. Mehedintji 9. sz. a. lakos gör. keleti lett.

Áldozatkétség: Templomalapra: Feketeerdői kirándulók 75 lei. — *Kulturteremnek:* Barna Sámuel 2 drb. seprűt.

Velencei nőszövetségünk tagjait tisztelettel kérjük, hogy f. hó 8-án, csütörtökön d. u. 4 órakor a tervbevetett kávédelután rendezésének megbeszélése végett a kulturteremben megjelenni sziveskedjenek.

A *tokaji-telepi református hívek* július 28-án imaházunk szükségleteinek fedezésére, jól sikerült szórakoztató kulturstélyt rendeztek, melyen a városból is szép számmal jelentek meg. Az önkéntes adományok az imaház kerítésének még fedezetlen részére s a fennmaradt rész az imaház kibővítésének céljára fordítottatott.

Ping-pong versenyt rendeznek velencei bibliaköröseink kulturtermünkben aug. hó 11-én, melyre a réti és újvárosi bibliakörök ping-pong kedvelő tagjait ez uton is szeretettel meghívják. A benevezés föltételei s általában a verseny részletei megtudhatók a kulturterem hirdető tábláján, valamint Bancsik János kántor urnál.

Örökbefogadás. Ki fogadna örökbe 9 éves egészséges leánygyermeket, kinek édesanyja él? Jelentkezzék a velencei ref. lelkészi hivatalnál.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor Szabó Pál, az Élő-telepen délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élő-telepen minden csütörtökön délután 5 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Pozsár Imre, Ecsedi Vincze. Temetés: özv. Kolozsi Károlyné 70 éves. Kitérés: Szabó Károly C.F.R. mozdonyvezető g. kel. vallásra.

Áldozatkétség: Könyvtár-gyarapításra: Réti Férfiszövetség 350 lei, Réti Nőszövetség 200 lei.

Zászló bojtra: Nőszövetség 150 lei.

Réti Férfiszövetségünk kedden (aug. 6.) este 8 órakor bibliaórát tart.

Vallásos délután a Hegyén. Réti körzetünkhöz tartozó Hágó-oldalon (Cal. Pomilor 1.) id. Kajtor István szőlőjében vallásos délutánt tartunk vasárnap (aug. 4.) délután 6 órakor. Imádkozik és prédikál dr Szabó Lajos. Előadást tart Szabó Pál. Az ifjuság énekszámokkal és szavalatokkal működik közre.

INNEN-ONNAN

A Debrecenben most épülő 3 templom közül a Kerekes-telepit július 7-én szentelte fel dr Baltazár Dezső püspök, a homokkerti templom tornyára pedig július 12-én tették fel a gombot és aranycsillagot.

A francia reformátusok két egyházának zsinata egyhangulag kimondotta az egyesülést s így feltehető, hogy a csonkítatlan Evangélium és a történeti református hitvallás alapján az egyesülés már a következő évben megtörténik. Ezzel a református egyháztörténet legnagyobb multu hitvalló egyháza hatalmas erőgyarapodáshoz jut s hitvallásában megújodva, megint a szó bibliai értelmében küzdő egyház lehet belőle, amilyen volt régen, legszebb napjaiban.

Református tanítóképző nyílik meg szeptember elsején Komáromban. Ezzel igen régi óhaja teljesül felvidéki református testvéreinknek. Az intézet egyelőre a komáromi volt püspöki lakásban helyezkedik el. Tervbe van véve ott az intézettel kapcsolatos konviktus létesítése is.

A lelkiismeret-alap. Az amerikai Washingtonban van egy pénztár, amelyben olyan névtelenül érkező összegek futnak be, amelyeket valamikor

valahonnan elloptak, de amelyeket a felébredt lelkiismeret az illetőkkel visszaküldetett. Ezt a pénztárt így nevezik: Lelkiismeret-alap. Jelenleg 300.000 dollár van benne. Legutóbb valaki 5000 dollárt küldött azzal, hogy lelkiismerete nem bírta elhordozni ezt a jogtalanul szerzett összeget.

Strandszellem. A Pesti Napló-t semmi esetre sem lehet morális elfogultsággal vagy maradisággal vádolni. Sőt. Mégis éppen a Pesti Napló hasábjain fest Bozzay Margit végtelenül megdöbbentő képet arról, hogy a mindjobban testiségbe fuló modern strandélet milyen irtózatosságot, erkölcsi mételenség és nyomoruság forrásává lett. Megállapítja, »hogy ezeket a festileg-lelkileg abnormis dolgokat a kabinerkölcsök korlátlan szabadsága, megejtő körülményei teremtették meg. Mert az embereket, csak a kivételesen erőseket és tisztákat lehet és szabad egyedül hagyni. A többi sorompók, korlátok között kell tartani, állandóan gondoskodni kell arról, hogy a kisiklási lehetőségek minél ritkábbak legyenek s minél kisebb teret szorítsanak...» Az erkölcsi lélekmérgezés nagy tényezői, az ugynevezett modern regény és film mellé odakerül harmadiknak az a lázas testiség győzelmét harsonázó modern életfelfogás, mely minden törvény korlátait lebontva, az egészség, a modernség és szabadság jelszavai alatt egyengeti a felelőtlen szexuális szabadosság és anarchia terjedésének útjait. Ma talán még nem is sejtjük eléggé, hogy milyen végzetes következményei lesznek ennek a tömegjelenségnek. Egy új tömegszellem kifejlődését látjuk, mely a következő nemzedékekre kiszámíthatatlanul veszedelmes hatása lesz. A strandszellem túlfűtöttségének mámore a totalitásra törekszik. A hatalmába került lelkeken nem akar osztozni. Nem marad a strandon. Behatol a hivatalokba, az irodákba, ránehezedik az írók agyára, belemocskol a napilapokba és az irodalomba, ott suttog az iskolában. Betör a békés családi otthonokba és nem kerüli el a fehér leányszobák féltett elzártágát. És még valamit. Ne felejtjük el, »a test gondolata ellenségeskedés Isten ellen« és az »érzéki ember nem foghatja meg az Isten lelkének dolgait, mert bolondságok néki«.

Magyarországon az 1000 holdon felüli birtok 70 százaléka római katolikusok kezében van. 5000—10,000 holdig 2 református, 51 róm. kath., 2 evang. és 5 izraelita birtokos van; 10,000—20,000 holdig 1 református 1 evangélikus és 17 róm. kath., ennél nagyobb birtoka csak 4 róm. katolikusnak van. A reformátusság a legnagyobb arányszámmal az 50—100 holdig terjedő birtokban van képviselve (38,9 százalék)

Bibliafordítások Indiában. A Bombay tartományban lakó 17 milliónyi maharáti hindu nép nem értette meg a klasszikus hindu nyelven forgalomban lévő bibliát. Az ismert nevű apostoli lelkű nő, Rambai ezt látva, néhány barátjával megtanulta a görög

és héber nyelvet és lefordította velők az egész Szentírást maharáti nyelvre. Ezenkívül a bibliát újabban 5 különböző indiai nyelvre is lefordították és kiadták.

»**A jég hátán is meg él.**« Ennek a közismert mondásnak bizonyossága az a növény, melyet a kanadai Alberta egyetemen őriznek. Ez nemcsak a fagyott földben, hanem még a jégben is tud gyökeret eresztetni, szépen fejlődik és virágzik is. A növény neve: orosz disznókáposzta.

Egy kis statisztika. Londoni jelentések szerint az Egyesült Államokban minden félpercben kötnék egy házasságot. Ezzel szemben válás csak minden három percben fordul elő.

Aranygép. Ugyancsak londoni jelentések szerint Colin Fink tanár, a columbiai egyetem vegyészje kijelentette, hogy sikerült olyan gépet készítenie, mely a tengervízből aranyat termel. Azonban egyelőre a gép üzemeltetése oly nagy, hogy az így előállított arany ötször annyiba kerül, mint a természetes arany.

Számok. Ötven éve annak, hogy a francia Pasteur tanár felfedezte a veszettség elleni oltást. Ötven évvel ezelőtt először alkalmazta szérumát. Az intézet az ötven év alatt több, mint ötvenezer embert oltott be veszettség ellen s mindössze öt esetben bizonyult az oltás hatástalannak. — A mozgatható ólombetű félezer éves jubileumát ünnepli napjainkban. Ötszáz évvel ezelőtt használták először a ma is ismert mozgatható ólombetűt. — Genfi jelentés szerint a nemzetközi munkaértekezlet megállapította, hogy majdnem 8 millió kiskorú munkanélküli él különböző államokban.

A cambridgei csillagvizsgáló megállapítása szerint csak egy másodpercen múlt, hogy a Föld május 26-án nem ütközött össze egy óriási meteorral, amely másodpercenként tizennyolc és fél kilométeres sebességgel rohant a Föld felé és 22,500 méter magasságban robbant szét. A tudósok számításait 120 megfigyelő és szemtanu előadására alapítják.

KALVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbélebb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lel
Egyes szám ára 2 Lel.

Kálvin Könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

Theologus ifjak nyári munkájáról

Ir a bucaresti magyar református Egyházi Ujság. A Főiskolások Ifjúsági Keresztyén Egyesülete (F. I. K. E.) theologus ifjakat küldött le a Regátba, akik az ott szétszórtságban élő református magyarokat összeírják. Ezen a nyáron csak magában Bucurestiben öt theologus ifju járja az ország fővárosának külterületeit, (amelyek épen ugy »szórványok«, mint a regáti petroleum-telepek, kikötővárosok stb.); ezek az ifjak összeírják a hiveket, tanköteles gyermekeket. Hasonló munka folyik Craiova, Târgoviște, Câmpina és Constanța szórványokban is, ahova szintén a F. I. K. E. küldött theologusokat. A craiovai és constantai theologusok jelentik, hogy sokkal több letelepült magyarra találtak, mint amennyit a legesszimestább aggodalom is el tudott volna képzelni. A craiovai nyelvkurzusra lerendelt tanítónőink leveléből olvassuk, hogy milyen nagy örömet jelentett számukra, mikor megjelent ott egy theologus ifju és istentiszteletet tartott. Soha még olyan buzgóságosan

nem énekelték és nem imádkoztak, mint ott a messze távolban összeverődött kis gyülekezetben. Theologus ifjaink nemcsak összeírják a gyermekeket, de egyházi énekekre is tanítgatják, sőt konfirmációra is előkészítgetik őket. Târgoviște-ben tizenegy konfirmándust oktattak. Hangzik az ének mindenfelé: Ne csüggedj el kicsiny sereg!

De nemcsak a Regátban járdoznak theologus ifjaink a szétszórt csontok összeszedésében, hanem itthon Erdélyben is. Egyik helybeli theologus ifju a mult hónapban a mezősegi Sântimihaiul községbe volt kirendelve (Bistrița-tól 36 km.-re), hogy a szórvány 44 református hívével megismertesse az istentisztelet, bibliaóra és vasárnapi iskola áldásait. Munkájáról a következőkben számol be:

Hat alkalommal gyűltünk össze istentiszteletre. Nem is tudjuk, mit jelentett ez ott, ahol csak a más vallásuak harangja hirdette, hogy rendszeres istentisztelet is van. Egy istentiszteletet a szabadban tartottunk, a falu többszáz méter magas hegyén. Aki látta a gyermekek felvonulását, amint kipirult arccal,

Két énekköltő református lelkipásztor.

— A mult század elejéről. —

Irta s az olaszii Nőszövetség 1935 aug. 4-iki kávédelutánján felolvasta CSERNÁK BÉLA.

Valaki azt mondta nem régen, hogy a váradi reformátusokból hiányzik a történelmi érzék; nem ismerik hajdan itt élt nagyjaikat; nem tudják értékelni azt a munkát, amellyel azok a jeles férfiak nemcsak maguknak biztosítottak tiszteletre méltó helyet anyaszentegyházunk történetében, de fényt árasztottak erre az egyházközsége is, amelyben egykor éltek.

Ennek a fogyatkozásnak okát abban látom, hogy egyházközségünk életében egy olyan nagy időbeli szakadék mutatkozik, amilyennel más egyházközség történetében nem találkozunk. A fejedelmi kor nagyváradi református egyháza t. i. a török veszedelem következtében megszűnt s 1660 aug. 28-tól 1784 január 1-ig a reformátusok itt gyülekezett nem alkothattak. Ez a nagy, csaknem 125 esztendőre terjedő szünetelés az oka annak, hogy nekünk nincsenek századokba visszanyúló intézményeink, amelyek a mult beszélő bizonyosági lennének. Amink van, az mind az újabb kornak alkotása. Míg Debrecenben, vagy Szatmáron, vagy az erdélyi városokban az előző nemzedékek örökségét mindig gyarapíthatták

az újabb nemzedékek; itt mintegy a semmiből kellett teremteni mindent; hiszen még legrégebb épületünk, az olaszii templom sincs egészen 150 éves.

Igaz, hogy még ennek az utolsó 150 évnek történetét sem nagyon ismerik gyülekezetünk tagjai. Például csak nagyon kevesen tudják azt, hogy ez utóbbi százötven év alatt a váradi református egyházban két jeles, énekköltő lelkipásztor szolgált, akikről énekeskönyvünkben 58 dicséretet találunk; tehát dicséreteink egyhatod részének írói váradi lelkipásztorok voltak.

A mult század elejéig a magyar református egyháznak nem volt egységes énekeskönyve. Csaknem annyiféle énekeskönyv forgott közkézen, ahány egyházkerület volt, sőt egyes gyülekezeteknek is megvolt a maguk külön énekeskönyvük — kéziratban. Ebből a nagy szabadságból mindaddig semmi gonosz nem következett, míg tudós lelkipásztorok gyűjtögették össze, szerkesztették és bocsátották közre az énekeket. Mihelyst azonban az énekeskönyvek kiadása csupán a könyvnyomdászok üzleti vállalkozása lett: iszonyu hibák csusztak be az énekeskönyvekbe. Egy debreceni lelkipásztor az egyik énekeskönyvben több mint négyszáz botrányos szarvas hibát fedezett fel és mutatott ki. A bajok orvoslása végett a magyarországi négy református püspökség,

lobogó lelkesedéssel, taktust verve mentek a tetőre vidáman énekelve: »Fel barátim, drága Jézus zászlaja alatt«, aki látta az édesanyát, pólyás gyermekével neki vágni a meredek hegynek s a szülőket, akik sirtak, mikor gyermekeik ajkáról ott fenn a hegyen, felhangzott az ének és ima, — az megértette, hogy mit jelent a szórványban egy-egy istentisztelet. Nagyon közel volt ott az Isten az emberekhez.

Esténként családi istentiszteletet tartottunk, amit rendszeresen megbeszélés követett. A templommá szentelt házakban beszédessé vált ajkak ujjongva fogadták Isten evangéliumát; Krisztus megtart bennünket.

A vasárnapi iskola nem volt elég a gyermekekkel való foglalkozásra; ezért minden délután összejövetelt tartottunk. Volt, aki jószágait bekötötte az istállóba, gyermekeivel félbehagyta az aratást, csakhogy résztvehessenek a vallásosdélutánokon. Amikor elfáradtak a biblia-történetek tanulásában, énekelni, nótázni és játszani kezdtünk. Nem egyszer hallatszott az utcáról gyermekek éneklése: »Kövessd a Jézust«, »Bátran előre«.

Most a mi theologus ifjaink itthon folytatják ezt a munkát. Tevékenyen részt vesznek az olasz-i férfiszövetség hegyi missziójában, amely nem szünetel az esztendő egyetlen időszakában sem. Segédlelkészünkkel együtt meglátogatják a szőlő-hegy legrejtettebb völgyében lakó református családokat is; s vasárnaponként a férfiszövetség tagjaival hol egyik, hol másik vendéglátó hegyi lakos házában tartanak istentiszteletet a környező hegyrész lakóinak lelkiépülésére.

Nagy jelentőségű missziói munkát teljesített Kiss Károly lelkészünk Barna Sámuel velencei presbiter és férfiszövetségi tag társaságában, midőn a mult hó folyamán családonként meglátogatta a ve-

a dunántúli, dunamelléki, a tiszáninneni és tiszántúli (mely utóbbihoz tartoztunk mi is), elhatározta, hogy közös énekeskönyvet készített. Ennek a munkának gyümölcseként jött létre a mult század elején az első közös énekeskönyv, amely több mint száz esztendőn át, egészen napjainkig, egészen mai énekeskönyvünk behozataláig használatban állott. Ennek a közös énekeskönyvnek első felébe helyezték el szépapáink a 150 zsoltárt; második felébe pedig mindenféle alkalomra való dicséretet szedegettek össze, a milyeneknek írására felszólították a jelesebb lelkipásztorokat, közöttük Nagyvárad egykori két költőpajját: Keresztesi Józsefet és Lengyel Józsefet is.

Keresztesi Józsefet inkább úgy emlegetjük, mint egyházközségünk második megalapítóját, mert a török veszedelem után 123 esztendő és 4 hónapok multával ő hirdette először az evangéliumot Váradon 1784 január 1-én a Tisza-ház udvarán huzott sátorban. Ő rakta le fundamentomát 1784 szept. 20-án az olaszii templomnak, de azt már nem érthette meg, hogy a templom felépüljön s benne prédikálhasson is, mert 1787 április végén Szalacsra távozott. A tudós és érdemes férfiut a váradiak nem nagyon becsülték meg, sajnálták tőle még azt a keveset is, amit neki adtak, pedig annyit sem adtak, amennyit

lencei paróchiális körhöz csatolt szórványokat, pontosan összeírva a fürdők körüli románság lakta falvakban élő magyar református házaspárokat, tanköteles gyermekeket, felnőtt ifjakat. Munkájok rövid összefoglalóját lapunk »Szórványaink« c. rovata alatt közöljük, amely újonnan nyitott rovatunk lapunk jövő heti számában jelenik meg először s már most olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Egyházmegyei Nőszövetségi közgyűlés.

A bihori egyházmegye Nőszövetsége aug. 18-án, vasárnap d. e. tartja ez évi konferenciával összekötött közgyűlését a Püspök-fürdőben, amelyre a gyülekezeti nőszövetségek küldötteit szeretettel hívogatja. Közreműködnek: Ajtai Béláné, Balajthy Jenőné, Farkas Jánosné, Vadai Béla, Kiss Bertalan, dr. Szabó Lajos és Sass Kálmán.

A közgyűlésen megjelenők figyelmét felhívjuk, hogy püspökfürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

„Özv. Fekete Józsefiné református szegény-ház“ javára

az olaszii ref. nőszövetség augusztus 4-én vasárnap délután 5 órakor tartotta gazdag műsoru szeretetvendégséggel egybekötött kávédelutánját.

Sok szív érezte meg a mi szegényeink kiáltó szükségét és a segíteni kész keresztyéni indulat nagy számba gyűjtötte össze a nőszövetség vendégeit a

egy jóra való falu adott papjának. Fel is jegyzi Keresztesi Krónikájában, hogy hallgatói hasonlatosak az Esopus juhához, akik elkergették a farkasoktól őket őrző ebeket, mert sajnálták tőlük, amit megettek. (149-ik lapon.) Azon törték fejüket, miként csonkíthatnák meg fizetését. Keresztesi megúván a sok bosszantást, elment Szalacsra, ahol holta napjáig 1812 május 15-ig szolgált. Legnevezetesebb munkája nyomtatásban is megjelent Krónikája. Krónikájánál ősmertebbek azonban énekei, melyeket a mult század elején készült énekeskönyvbe is felvettek. Ő t. i. már diákkorában verselgetett, sőt szép énekeket is irogatott s mikor az énekeskönyv szerkesztéséről volt szó, őt is felszólították, hogy írjon dicséretet mindenféle alkalomra a zsoltárok szebb dallamaira; 37 éneke került bele az énekeskönyvbe, (melyeknek többsége új énekeskönyvünkben is bennmaradt.)

Ő írta az ősmert újévi éneket:

Örök Isten, kinek esztendők
Nincsenek létedben,
Jelen vannak multak és jövőndök
Egy tekintésedben. (40 dics.)

Övé a szép áldozócsütörtöki ének:

Ur Jézus aki felséggel,
Dicsőséggel mentél az égbe,

leánygimnázium fásított udvarán, hol a virágokkal díszített fehér asztalok mellett gyönyörködött a minden számában kiemelkedő műsorban.

A kitünő »Magyar Dalárda« András E. orsz. karnagy vezetésével a tárgy-művei országos dalosverseny legszebb darabjait: Sztára S.: Három magyar dalát, András E.: Miniatur szerenádját, Kacsó P.: Késő ős van és Dankó P.: Három nótáját énekelte azzal a példás fegyelmezettséggel és készültséggel, mellyel országos sikerét aratta és eddigi sikerét megkoronázta.

A dalkör éneke után Csernák Béla lelkész tartott a jelenlévők érdeklődését és figyelmét mindvégig lekötő előadást: Két oradeai énekköltő reform. lelkészről: Keresztési Józsefről és Lengyel Józsefről, a legkedveltebb dicsőreteink szerzőiről.

Arnóczy János hegedűszólója, művészi játék — Blériot — sok technikát igénylő: »Scenes de ballet« c. nehéz darabjával András E. zongora kísérete mellett a legteljesebb sikert aratta.

Fekete Évike sok kedvességgel adta elő Emőd T.: »Lidike Pesten« c. humoros költeményét.

Végül Nosz Andor és baráti köre: Demjén I. és Demjén R., Haraszty I., Bódis A., Várakozó I. és Tóth L. két egyfelvonásos vig jelenetet játszottak nagy gyakorlottsággal és teljes hűséggel derűt árasztva a lelkekben. Hálás elismerés kísérte egyes játékkukat.

A kávé összehozását, felszolgálatát a nőszövetség és a Mártha-kör buzgó tagjai áldozatos lélekkel teljesítették.

Ez alkalomból többen felülfizettek. Kalácsotadtak: Dr Thury Kálmánné, Csernák Béláné, özv. Kuun Frigyesné, özv. Gál Szabó Istvánné, Szilvássy Já-

nosné, Szeghalmy Julia, Víz Mária, Kovács Józsefné, Tóth Mihályné, Kulcsár Istvánné, Incze Andrásné, Asztalos Jánosné, özv. Székely Gyuláné, özv. Szabó Miklósné, Bodó Imréné, Merza Sándorné, özv. Resch Mihályné, Megyeri Imréné, Király Károlyné, Héder Gyuláné, Molnár Lászlóné, Pató Károlyné, Szabó Károlyné, Cukrot adtak: Kiss Antalné, Király Károlyné és az őssi telepiek. Tejet adtak: Varga Geonné, Bodó Imréné.

A nőszövetség elnöksége hálás köszönetet mond mindazoknak, akik szolgálatkészségükkel, adományaikkal a kávédelután sikerében közreműködtek.

Esketés bünbánati héten és urvacsora-osztás napján csak akkor lehetséges, ha a házasulandó felek valamelyike halálos beteg.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt

10 és este 6 órakor Csernák Béla, a Hegyen délután 4-kor a Kissötétágon Nagy Bertalan házában Benedek Géza, az Alsó Körösoldalon Oláh Ferenc házában Magyar Vince szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor. — A Fekete József és Neje Református Szegényházban istentiszteletet tartunk minden szombaton este 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Illés István, Cseke Sándor. Temetés: özv. Sándor Bálintné Héder Mária 55 éves, Pető Mihály 51 éves.

És ottan vettél hatalmat,
Birodalmat nagy teljességbe,
Lelkünk áldja Istenséged . . .

Midőn kifutjuk pályánkat,
Várt pálmádat kezünkbe add
Lelkünket óh szerelmesünk,
Hív kezestünk magadhoz fogadd,
Testünket is emeld végre
Dicsőségbe isteni karral,
Hogy Tégedet szemlélhessünk,
Dicsérhessünk az égi karral. (60 dics.)

Egész sereg katekizmusi énekünk tőle való: 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128 és 129 dics.

Hétköznap reggel hányszor énekeljük az ő énekét:

Ur Isten a nap felkelésével
Áldjuk a Te szent nevedet . . .
(172. dics.)

Ugyancsak ő szerző az esti éneket:

Téged Ur Isten dicsérünk
Te voltál ma is vezérünk,
Dolgainkban segítettél,
A gonosztól megmentettél. (185. dics.)

Bűneink sulya alatt hányszor keseregtünk már Keresztesivel:

Uram bűneink sokasága,
És rutsága
Érdemli haragodat.
Méltók vagyunk, hogy ellenünk
Szent Istenünk,
Felemeld ostorodat . . . (196. dics.)

Urvacsoraosztás napján délután minden templomban az ő énekét zengedezzük:

Hirdetvén az Ur halálát,
Uram néked adunk hálát,
Hogy nem csak tartod testünket,
Hanem tápláld lelkünket. (213. dics.)

És ha jönnek a tél zordon napjai, falusi földmivelő testvéreink ma is buzgóságosan énekelik:

Elmult az ős, nyár, kikelet,
Az Ur elhozta a telet . . .
Tűz mellé házba szorulunk
Uram, csak Hozzád járulunk. (259. dics.)

(Folyt. köv.)

A férfiszövetség csütörtöki biblióráján a vezető lelkész köszönetét nyilvánította Nagy P. István szabómester atyámfiaának, aki míg a Hegyen lakott (Mélyárok 99.) vasárnap délutánokon szívesen átengedte egyik szobáját a hegyi istentiszteletek céljára.

Áldozatkészség: Az Árvaháznak Komzsik Alajos a Püspök-fürdő bérlője 100 leit adott.

A nőszövetség kávédelutánjára utólagosan érkezett adományok többekből 120 lei.

Kórházi betegek között széjosztandó iratokra N. N. 200 lei.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan és délután 6-kor Molnár Károly szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés: Földesi Pál és Bujdosó Rózi. Temetés: Bartók Ferenc 40 éves.

Áldozatkészség: Ref. Szegényház javára Nagy Lajos 20 lei. Árvaháznak Pisti 250 lei.

Össitelepi napközi otthonra 250 lei.

A Kálvin Énekkar tagjai f. hó 11-én vasárnap kirándulást rendeznek a Pályi-erdőbe. Ezt az alkalmat arra is felhasználják, hogy a paleui hittestvéreinket is meglátogatják. A délelőtti istentisztelet keretében énekelnek.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson: Szennyessy József; a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Kiss Károly szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Varró Béla István, Dombi Sándor, Kiss Magdolna. Temetés: Kassay Istvánné Bárdi Juiánna 71 éves. Kitérés: Kiss János nős, 36 éves seleusi lakos gör. kel. vallásra, Hotea János, D. Oniul-utca 23. sz. a. lakos gör. kel. vallásra.

Áldozatkészség: A Tokaji-telepi imaház kerítésére: a Tokaji-telepi hívek július 28-án rendezett kulturestélyük alkalmával 610, ugyanez alkalommal imaházunk kibővítésére 879 Leit.

Velencei templomalapra: özv. Kiss Gyuláné 50 Lei.

Szegényeknek: Föris Péterné 20 Lei.

Velencei Nőszövetségünk folyó hó 11-ére tervezett kávé-délutánja az aggmenház javára, az ugyanez napon tartandó ping-pong-verseny jobb sikere érdekében, folyó hó 18-ára halasztatott.

Ping-pong-verseny Velencén. Mult számunkban már jelzett ping-pong-versenyt folyó hó 11-én megtartjuk. A verseny reggel 9 órakor kezdődik és estig tart. Érdeklődőket szívesen látunk.

Kulturdélután Csillagvároson. A csillagvárosi leánybibliakör folyó hó 11-én délután 6 órai kezdettel bérelt imaházunkban kulturünnepélyt rendez. Az ünnepélyen 15 drb értékes kézimunka kerül sorsolás útján elajándékozásra. Ünnepélyünkre mindenkit szeretettel hívunk és várunk.

RÉTI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 és az Élőtelepen délelőtt 10 órakor Szabó Pál szolgál.

Réti hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élőtelepen minden csütörtökön délután 5 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kovács Ilona, Nagy Emma. Temetés: Lovas Imre 25 éves, Balogh Géza 4 hónapos, Héder Mária 55 éves, Pető Mihály 51 éves, Tatai Sándor 65 éves. Áttérés: Dézsi Ella (Cal. I. Maniu-ut 90.) róm. kath. vallásról, Oláh Ferenc üzletvezető (Str. V. Conta-utca) róm. kath. vallásról.

Áldozatkészség: Réti templomalapra: Veres Józsefné 100, özv. Székely Gyuláné 150, özv. Proj Józsefné 297, Kozma I.-né 200, Péntes Viktor 308, Mátyás Jánosné 91, özv. Tamás Lászlóné 303, Bagdó Imre 100 Lei.

Román nyelvet szóban és írásban bíró négy középiskolát végzett fiut tanulónak fölvesz a Kálvin könyvnyomda, Oradea.

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Csúglajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbélebb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

MEGHÍVÓ

a bihori reform. egyházmegye Nőszövetsége
aug. 18. vasárnap tartja ez évi konferenciával egybe-
kötött közgyűlést a Baia-Episcopia (Püspök-fürdőben).

PROGRAM:

Délelőtt 10 órakor megnyitó istentisztelet. Végzi
Sass Kálmán lelkész.

Délelőtt 11 órakor a közgyűlés megnyitása.
Megnyitó beszédet mond *Balajthy* Jenőné alelnöknő.
Titkári jelentés. Tartja *Farkas* Jánosné titkár.
Pénztári jelentés. Tartja *Fodor* Józsefné.
Indítványok.

Délelőtt fél 12 órakor *Daróczi* Lajos bevezető
előadása a »Nőszövetség gyakorlati célkitűzése« ci-
men. Az előadást megbeszélések követik, majd ebéd.
Ebéd után séta, szabad szórakozás, a Lukács-
barlang megtekintése, fürdés stb.

Délután 4 órakor a Sztáray és Kálmán Énekkarok
szórakoztató számokat adnak elő.

Két énekköltő református lelkipásztor.

— A múlt század elejéről. —

Irtta s az olaszii Nőszövetség 1935 aug. 4-iki kávédelutánján
felolvasta CSERNÁK BÉLA.

A másik énekszerző oradeai pap: Lengyel Jó-
zsef. Született 1770 márc. 31-én Abádon. Tanulását
kezdte Tiszaszentimrén, folytatta Debrecenben, hol
seniorságot is viselt. Három évig járt külföldi aka-
démiaikon. Hazajöve előbb a debreceni kollégiumban
tanított, majd salontai lelkipásztor. Onnét jö Oradeára.
Itt alig tölt három évet (1809—1812), követi Keresz-
tést Salacson, ahol 1821 március 15-én halt meg.
Tudós, ékesszóló, predikátor, halála után nyomtatás-
ban megjelent predikációi igen értékesek. Ő is azok
közül a költőpapok közül való, akiket az egyházke-
rület megbizott, hogy írának énekeket az új énekes-
könyvbe. Alig van dicséret-íróink között még egy,
akinek énekei oly közkedveltek volnának, mint a
Lengyel Józsefé.

Mikor iskolásgyermekeink hétköznapi reggeleken
tanítónőink vezetése alatt mintegy 4—5 százan be-
sereglenek a templomba, ajkukon az első ének min-
dig a régi váradi pap éneke:

Ez új reggel arra serkent,
Hogy minden Istentéző
Igy énekeljen:
Szent, szent, szent azaz örökkéélő... (11. dics.)

Vasárnap reggelként sok alföldi gyülekezet

Délután háromnegyed 7 órakor *dr Szabó* Lajos
imádsággal zárja a konferenciát. Fél 8 órakor in-
dulás haza.

Tájékoztató: A konferencián részvételi díj sze-
mélyenként 5 Lei. Élelemről mindenki maga gondos-
kodik. Indulás, akik vonattal mennek Oradea-ról, a
reggel 9-25-kor nagyállomásról induló fürdővonattal.
Visszaérkezés Oradea-ra este 8 órakor. Vonat-jegy
oda és vissza 16 Lei. Kedvezményes fürdő-jegyek
az Árvaházban kaphatók.

Bűnbánati napokat tartunk a jövő hét folya-
mán. Akik az ujkönyeri urvacsoraosztás alkalmával
az urasztalát megakarják ajándékozni jó adomá-
nyaikkal, jelentsék a lelkési hivatalokban.

A *Református Szegényház* Intéző Bizottsága
augusztus 12-én délután ülést tartott és két nyolcvan
éven felüli özvegy asszonyt vett fel a megüresedett
szobába.

az ő templomszentelési énekének negyedik versét
használja fennálló énekek:

Atyánk, ha innen az egekre,
Könyörgésink emelkednek,
Nyisd meg az oly zörgetésekre
Ajtajait kegyelmednek,

Ha jö oly fájdalmas,
Ki bánat siralmas,
Poharat issza,
Kevés idő múlva
Térjen megvidulva vissza
E házból vissza. (231. dics.)

Vasárnap délutánonként az ő fennálló énekével
kezdjük istentiszteletünket.

Ur Jézus mely igen drága,
A Te igédnek világa... (4. dics.)

Lengyel József írta a vigasztalással teljes bün-
bánati éneket:

Uram, a töredelmes
Szívet Te szereted,
Soha az engedelmes
Lelket meg nem veted... (18. dics.)

Ujesztendő reggelét az ő énekével köszöntjük:
Az Urnak jóvolta napjainkhoz napokat told... (39. dics.)

Husvét reggelén az ő énekével örvendezünk:

Jézus ki a sirban valál,
Általad megholt a halál,
Az élet pedig feltámadott... (52. dics.)

Tájékoztató

az oradea-i református Leány-gimnáziumba az 1935—36-ik iskolai évre vonatkozó felvételre.

1. *Felvétel.* A törvény értelmében felvehetők mindazok a tanulók, akiknek szülei magukat magyar anyanyelvűeknek vallják. A felvételhez szükséges okmányok: 1. Adeverința (az elemi iskola IV. osztályáról szóló végbizonyítvány). 2. Születési anyakönyvi kivonat (állami). 3. Ujraoltási bizonyítvány. 4. Állampolgársági bizonyítvány másolat. Az I. osztályba nem vehetők fel, akik 9 évesnél fiatalabb, vagy 13 évesnél idősebbek. E korhatáron túl miniszteri engedély szükséges.

2. *Beírás.* Augusztus 26—31. napjain délelőtt 9—12 óráig. A tanulók felvétele a beírás alkalmával történik. Beírási díj 250 Lei és 15 Lei bélyegdíj.

3. *Tandij* egész évre 1750 Lei. A tandij két egyenlő részletben fizetendő: az első részlet a beíratáskor, a második részlet február 1-ig; indokolt esetben negyedévenként, vagy havonként is fizethető. Tandijkedvezményért szegénysorsu és jó előmenetelt tanusító tanulók szeptember hó 15-ig folyamodhatnak.

4. *Javítóvizsgálat* szeptember hó 2—5-én. A javítóvizsga díja: egy tárgyból 250 Lei, két tárgyból 350 Lei. A javító vizsgára augusztus 28-ig kell jelentkezni, mely időig a vizsgadíj is lefizetendő.

5. Az iskolai év kezdetét a beíratáskor közöljük.

s ennek harmadik verse hányszor szarította fel könyveinket a temető kertben, nyitott sirok felett:

Nincs már szívem félelmére
Nézni sirom fenekére . . . (52. dics.)

Vasárnapi énekeink közül ő írta a 85, 86, 87-iket, katekizmusi énekeink közül a 105, 106, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 117 és 118-ik dicséreteket, amelyek e nemből a legszebbek.

Megindultan ösmerjük meg vele együtt:

Szívemen fekszik terhes adósságom . . . (110. dics.)

Ő vele együtt valljuk lelkesen:

Uram a Te igéd nekem
A sötétben szövetnekem . . . (112. dics.)

Lelkünket is a hitnek az a bizonyosága nyugtatja meg, amely az ő énekét megtölti:

E világnak történeti,
Lésznek akaratjából,
Nem a szerencse vezeti,
Azokat csak vaktából,
Hanem úgy mennek végbe,
A földön és az égbe,
Amint szájjából kijönnek,
Az egy főgondviselőnek . . . (115. dics.)

s fáradt lelkünk az ő énekével pihen el:

Ne jöjjön addig szememre álom,
Míg Teremtőmnek és Gondviselőmnek,
Kijől minden jó adományok jőnek,
Jótéteményit meg nem hálálom . . .

* * *

Ma már nem tudnánk meglenni ezek nélkül az

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és este 6 órakor Csernák Béla, a Hegyén délután 4-kor (Nagy Bertalan házában) Benedek Géza, az Alsó Körösoldalon (Oláh Ferenc házában) Magyar Vincze szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor. — A Fekete József és Neje Református Szegényházban istentiszteletet tartunk minden szombaton este 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kiss József Sándor, Dávid Irén, Tekő László. Esketés: Hromec Bohumir rk. és Jarobo Erzsébet ref. Temetés: Risztics Miláné, Ötvös Julia. Áttért: Katona János róm. kath. vallásról.

Áldozatkészség: Híradónak küldött egyházunk régi barátja 100 leit. — Ref. Szegényháznak küldött egyházunk régi barátja 100 leit. — Árvaháznak Varga József (Kissötétág) 100 leit.

Állásnélkül maradt tisztviselőnk alkalmazást keres hivatalban, vagy házvezetésben. Tichindalutca 20. sz.

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

énekek nélkül, de akkor, mikor a múlt század elején a debreceni nyomdából kikerülő énekeskönyv először vitte szét ezeket a gyülekezetekbe, a nép sok helyen ellenségesen fogadta őket; itt-ott forradalmi hangulat zavarta fel a kedélyeket; ha a kántor rákezdett valamelyik új énekre, a nép tömegesen tódult a templomból kifelé, háborgtak a pap, a kántor ellen s a felsőbb egyházi hatóságnak sok fáradságába került lecsendesíteni az ellenállókat és elfogadtatni velök az egytetemes énekeskönyvet. Baksai Sándor, a nagy író püspök éppen erről emlékezik »Ekklesia járás Baranyában« című szép elbeszélésében. Pálóczi Horváth Ádám baranyai híres főkurátorról, — meg a baranyai kis ekklesiák kurátorairól szól a történet. Horváth Ádám maga is énekköltő (42, 53, 79, 88 dics.) s az új énekeskönyv miatt háborgó falvakat személyesen kereste fel. Kiszállt Nagyharsányba s oda citáltatta a siklósi, sélyei, vajszlói egyházak kurátorait is, akik meg is jelentek, sok néppel. A falu földesuránál elköltött ebéd után kiment Horváth Ádám tekintetes uram a falusi kurátorokkal együtt a helység felett emelkedő hegyre; de követték őket a férfiak, asszonyok, ifjak, leányok, gyermekek, akiket a kíváncsiság vezetett.

A tetőn Horváth Ádám tiszta, érces hangon énekelni kezdé:

Csodákkal teljes a természet temploma,
Melyekben kitetszik bölcsességed nyoma,
Nagy vagy a nagyokban, bölcs vagy a kicsinyekben,
Gondod el nem fárad annyi sok ezekben . . .

Őh be szép, — kiáltották az emberek, áhitattal leemelve kalapjukat.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, d. u. 6 órakor Szücs János. Az Össi-telepen d. e. 10 és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor. A jövő hét minden napján bűnbánati istentiszteletet tartunk.

Az ujvárosi férfiszövetség vasárnap d. e. 11 órakor az egyházi tanácssteremben összejövetelt tart.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés: Bereczki István ref. — Földesi Erzsébet ref. — Keresztelés: Varsóczky István, Ladányi Károly.

Áldozatkészség: Erdődy Sándor 2 börből készített lábtörölt adományozott a templom részére.

Szegényháznak Nagy Lajos 20 lei.

Csóke Gézáné házassága 25-ik évfordulója alkalmából az Össi-telepi gyermekotthonnak adakozott hust, zsirnakvalót, lisztet, rizskását, cukrot és kenyert. — Az Össi-telepi gyermekotthon részére adakoztak még élelmiszert: Porkoláb I.-né, Irimiásné, Bodorné, Radáné, Nagy B.-né, Zimáné és Demjänné.

Bodó László az össi-telepi Imaház részére 5 asztalt díjtalanul készített el.

Horváth Ádám nem hallotta a kiáltást. Ujra énekelt.

— Tekintetes uram! — szakították félbe rimánkodva a jámbor emberek, mi is hadd énekeljünk, taníts meg bennünket erre az anyagi énekre.

Horváth Ádám pedig a felette uszó szöke felhőkre tekintett és éneke újra csengett:

Ha a kopasz hegyek kőszikláin járok,
Elmémből kivüled mást mindent kizárok,
És a szakadozott felhőknek rostélyain
— Mint égi palotád legalsó ablakain —
Felnézvén, mennyei dicsőségedet csodálom,
Míg szemem lefogja egy áhítatos álom...

Az éneket újra esdeklés követte — írja Baksai — és mind a harmincöt szakaszt, melyet Horváth Ádám egyfolytában elénekelt.

Mikor az utolsó is elzengett ajkain, már akkor utitársai tartózkodást, tiszteletet félretéve, nyakába borultak:

— Melyik angyal tanította kegyelmedet ezekre a mennyei hangokra?

— Egy szegény lelkipásztor — mint a ti lelkészeitek, fiaim — Lengyel József nevű.

— Uram, taníts meg rá bennünket!
Intett nekik; azok körbe álltak. Ő pedig elkezdte diktálni Lengyel József szép vasárnapi énekét:

Imádandó Isten, a széles föld néked...

Azután elkezdte; taktust nem kellett vernie; mindnyájan tudták, mert a LXXXIX-ik zsoltár nótárára megy:

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson: Kiss Károly; a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4-kor Szenyenyessy József szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kulcsár Irén Erzsébet. Esketés: Tier Lajos kömüves róm. kath. — Páll Rozália ref. Temetés: Stassó Ferenc 9 hónapos, Illés István 20 napos. — Kitérés: Roxin Etelka 24 éves hajadon Str. Brancovici 3. gör. kel. vallásra tért.

Áldozatkészség: A Tokaji-telepi imaház bővítésére: Matkó Benjámín 60 lei. A július 28-án tartott kultúrest alkalmával a büffethez hozzájárultak: Szücs Károlyné 100 lei értékben, Nagy Istvánné, Sáfrány Jánosné. A kerítéshez: N.N. 31 lei.

Szegényeknek: Üveges Györgyné, özv. Sárny Mihályné halála évforeulóján 50 lei.

Velencei nőszövetségünk már meghirdetett kávédelutánja az egyházmegyei nőszövetségnek aug. 18-án tartandó konferenciája és közgyűlése miatt, aug. 25-ére halasztott.

Csillagvároson vasárnap tartott kulturünnepélyünk nagyon kedves hangulatban ért véget. A

Zsámolyod és a menny fényes tlőszéked.

És hangzott az ének először szemérmesen, félénken, reszketve, elfogódva. A következő soroknál fokként nőtt a hangterjedelem. Majd halk, lágy zsongás vegyült közé, mely folyvást nőtt, erősödött, sirt. Mindegyik sor erősebben hangzott, mint a megelőző. Azután megzendültek a sziklák, a bokrok; azután életet öltött az erdő; zugott, harsogott az egész hegy; a távoli ormok kettőzve verték vissza az istendicsőtő hangokat. Akik alant hallgatták, csodálkozással emelték fel szemüket. Tán a mennyei karok szálltak le zengedezni a hegyorumra?

Az egész népes falu népe, ifja-öregé zengett itt. Kíváncsiságból gyülekeztek fel s bujtak el a szirtek és bokrok mögé, kilesni, mit csinál az idegen ur; s midőn elkezdett diktálni, akkor ők is mondták az ormon levőkkel, — hogy az egész roppant hegy énekelni látszott. Bizony, a Sion-hegy volt ez!

Az ének végeztével Horváth Ádámhoz járultak a férfiak és megszorongatták kezeit. E kézzorítással elfogadták az új énekeskönyvet...

Igy történt ez több mint száz esztendővel ezelőtt. A Lengyel József, Keresztési József, meg a többi költő pap énekei, dicséretei magyar református népünk örök kincsei.

Ezeket az énekeket költőpapjainknak köszönhetjük. Áldott legyen emlékezetük.

(Folytatás és vége.)

termet teljesen megtöltő közönség nagy szeretettel és megértéssel gyönyörködött azokban a vallásos jelenetekben és szavaltatban, melyeket Szőke Juci, Bittó Juliska, Petrika Gizi, Tóth Ilus, Guj Ica, Lévai Ilonka, Farkas Irén, Árgyelán Erzsébet, Osváth Gizi, Bittó Rózsika, Gitye Mancsi, Szőke István és N. Józsika bibliakörösök elevenítették meg. A műsor bevégeztével a leánybibliköri tagok által készített 15 drb kézimunka került sorshuzás által elajándékozásra. Mindazoknak, akik munkájukkal, megjelenésükkel, — különösen jól esett sorainkban látni az Össi-telepieket, — ünnepélyünk sikeréhez hozzájárultak, ezuton is hálás köszönetet mondunk.

Ping-pong-versenyünk nagy siker és érdeklődés jegyében zajlott le. A sok jelentkező miatt már szombaton este kezdtük s így vasárnap a késő esti órákig nyult. A díjakon a velencei és réti ping-pong szakosztály tagjai osztoztak.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor Szabó Pál, az Élő-telepen délelőtt 10 órakor Magyar Vince szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élő-telepen és a Tüdő-szanatóriumban minden csütörtökön délután 5 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Bagosi Imre, Csiki Sándor, Patka Mária, Kiss Margit. Temetés: Szenes Lajos 8 naps.

Áldozatkészség: Könyvtárnak: Farkas Gáborné 8 drb. könyvet adományozott.

Réti Férfiszövetségünk kedden, (aug. 20-án) este 8 órakor bibliaórát tart.

Sztáray Mihály Énekkarunk próbái minden vasárnap délelőtt 11 és minden szerda este 8 órakor

SZÓRVÁNYAINK

A velencei paróchiális körhöz beosztott szórványokat lelkész, Barna Sámuel presbiter és férfiszövetségi tag társaságában folyó évi július hó folyamán családonként meglátogatván, az általuk végzett összeírás adataiból közöljük a következőket:

1. *Seleuson* 142 családban van 343 lélek (178 fi, 165 nő), köztük tiszta házaspár 45, vegyes 59. Tanköteles gyermek fi 18, leány 30, összesen 48; ismétlő-iskolás fi 14, leány 8, összesen 22.

2. *Sántmartin-ban* 30 református lelket találunk 14 családban, közülök 3 tiszta pár, 8 vegyes, a többi özvegyességben élő, a 19 fi és 11 nő lélekszám után csupán egy tanköteles gyermek van.

3. *Haieu* községben lakó 11 református lélek 5 családban él, közülök 1 tiszta pár, 3 vegyes, 1 öz-

vegy; tanköteles 1 fiu és 1 leány, összesen 2.

4. *Baia-Felix-ben* 10 református él 7 családban, közülök 2 tiszta, 2 vegyes pár, a többi egyedülálló, tanköteles 1 fiu.

5. *Cihei-ben* 1 református család él, tiszta pár, 3 gyermek közül 2 iskolaköteles.

A harmadévvvel ezelőtt eszközölt összeíráshoz képest ez 36 lélekszám fogyást tüntet fel, ami legnagyobb részt elköltözésekből állott elő; de ha meggondoljuk, hogy ezen ref. testvéreink gyermekei legnagyobb részben állami iskolába járnak, rendszeres vallásitanításban a seleusi-ek kivételével nem részesülhetnek, nyilvános istentiszteletet nem hallgathatnak s más vallásu testvéreinknek pedig mindenütt templom, iskola és helyben lakó lelkész áll rendelkezésükre, bármily fájdalmas legyen is e meglátás, nem hunyhatunk szemet azon szomorú tény előtt, hogy a más utakon fogyás csatornája is egyre nagyobb mértékben tágulnak, mélyülnek, ami egyházunkra annál fenyegetőbb veszedelmet jelent, mert a rendszeres vallásoktatásban nem részesült gyermekek, nem konfirmáltak; a házasságkötésnél a vegyes párok a helybenlakó más felekezetű fél templomában esküsznek, a tiszta párok a legtöbb esetben egyházi szertartást igénybe nem vesznek. Az érintetlenül őket sem hagyó átviharzott destruktív világnézetek által is fűtött vallási közöny s felekezeti öntudat hiánya, — eltekintve a csekély számra, de minden tiszteletet megérdemlő kivételtől, — oly nagy, hogy családban az isteni kegyelem csodálatos munkája, hogy e szétszórtságban élő testvéreink hitükben eddig is, ilyen számban megzaporodtak. A szemünk elé táruló kép, a magárahagyatottságnak e szörnyű állapota az egymásért tartozó felelősség parancsoló és halasztást nem tűrő kötelezettségének megrázó erejével zörget minden öntudatos, egyházat és fajtát igazán szerető református lélek ajtaján. »S. O. S.« »Mentsétek meg lelkeinket!«

Az oradea-őssi-i missziói körben a lelkészi teendők végzésével megbízott Osváth Ernő s. lelkész a nyár folyamán látogatta meg a Sántandrei, Palota, Tárjan, Ghirişul Crişului, Cheresig, Toboliu községekben a Körös partján a magyar határig terjedő vidéken lakó magyar református testvéreinket.

Román nyelvet szóban és írásban bíró négy középiskolát végzett fiut tanulónak fölvesz a Kálvin könyvnyomda, Oradea.

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbélebb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvia könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: **Csernák Béla** lelkész

A bihori egyházmegye Nőszövetsége

vasárnap, augusztus 18-án tartotta meg a Baia Episcopia (Püspök-fürdő) árnyas fái alatt ez évi közgyűlést, mikor is harminc református egyházközségből közel ötszáz nő sereglett össze s vett részt a közgyűlésen és az azt megelőző istentiszteleten, valamint a gyűlés végeztével tartott konferencián.

Az istentiszteleten az ígét Sass Kálmán tileagd-i lelkész hirdette. A közgyűlésen pedig — a nagy gyászja következtében távol maradt Vaday Béla esperesné elnöknő helyett Balajthy Jenőné elnöknő tartott mélyen szántó elnöki megnyitót. Farkas Jánosné titkárnő a megyei nőszövetségek munkájáról számolt be, míg Fodor Józsefné a pénztári jelentést ismertette. Az egyházmegyéből eltávozott Kádár Miklósné helyébe a közgyűlés dr. Szabó Lajosnét választotta meg a másik alelnökségre. Majd átiratban üdvözölte Sulyok István püspököt és Uray Jenőné, a kerületi nőszövetség elnöknőjét. A közgyűlés bezártával Daróczi Kiss Lajos hírlapíró tartott előadást »A nőszövetség gyakorlati célkitűzései« címen. Ilyen célokul jelölte meg az iskolák, a református sajtó támogatását s a kerületi árvaház felállítását. A felvetett kérdésekhez hozzászóltak Vaday Béla esperes, Debreczeni István egyházker. belmissziói előadó, Sass Kálmán lelkész és Csernák Béláné, a helybeli Református Árvaházat fenntartó Egyesület elnöknője.

Egy óra felé járt az idő, amikor a konferenciának vége lett s a résztvevők szétoszlottak a fürdőben. Amerre az ember megfordult, mindenütt a konferencia résztvevőit látta, amint a fürdővendégek tarka tömegében hullámoztak.

Délután megérkezett Sulyok István püspök is, aki hosszabb ideig elbeszélgetett a lelkes asszonyokkal, leányokkal.

Délután szórakoztató énekszámokkal szolgáltak az egyes énekkarok és kedves szereplők.

Visszatekintve a jól sikerült összejövetelre, azt kell mondanunk, hogy annak határozatai között jelentőségében legkiemelkedőbb az egyházkerületi árvaház felállításának megsürgetése. Reméljük, hogy a bihari egyházmegye asszonyainak szava erőteljesen támogatni fogja a bihari egyházmegyéből kiinduló azt a ftervet, hogy az egyházkerület vegye át a helybeli

Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület fiu-árvaházát és fejlessze ki egy nagy befogadóképességű intézménnyé, ahol fiúk és leányok is elhelyezhetők legyenek. Akkor az egyházkerület magáévá tette az indítványt és kérdést intézett a Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesülethez, hogy hajlandó-e az árvaházat átadni? Az Egyesület 1929. évi közgyűlésében ki is mondta, hogy az árvaházat, teljes berendezésével és vagyonával együtt átadja azzal a feltétellel, hogy az intézmény legalább is ötven ágyassá fejlessztesse s benne fiúk és leányok elhelyezést találjanak. Mert igaz ugyan, hogy az árvaleányokat az egyes családok szívesen veszik magukhoz és szívesen nevelik őket, de azért jó, ha szükség esetén árvaleányok is otthont találnak az árvaházban. A kerület nyilatkozatra szólította fel az egyházmegyéket és egyházközségeket is, hogy hajlandók-e egy kerületi árvaház költségeit vállalni, azonban kedvező válaszok nem érkeztek be, sőt volt olyan egyházmegye, amelyik határozottan a kerületi árvaház felállításá ellen nyilatkozott. Az ügy ezzel elpihent. A Lorántffy Zsuzsánna Egyesület 1933-ban tisztelettel megkérdezte a Kerülettől, hogy fenntartja-e 1929-iki tervét? Nagyon helyes azért, hogy most a nőszövetségek kezdenek foglalkozni a kerületi árvaház felállításának tervével. A nőszövetségek már sok jó munkát végeztek. Annál nemesebb munkát azonban nem végezhetnek, mintha a kerületi ötven ágyas árvaházat megvalósuláshoz segítik.

Hogy erre van bennök erő, szív és lélek, nyilván bizonyosságot tettek arról eddig is a jelenlegi szűk keretek között mozgó árvaház segélyezésével. Mert a tizenhét árva fenntartásához nagyon sokban hozzájárultak és járulnak úgy pénzbeli, mint terménybeli adományaikkal. Az általuk küldött liszt, buza, burgonya, tengeri, stb. stb. mind mind arra való, hogy árváinknak meglegyen mindennapi kenyerük, eledelük; mindennapi ruházatukról az Egyesület fáradhatatlan asszonyai gondoskodnak sok-sok utánjárással, munkával. »Kevesen hű voltál, többre bírlak ezután!« — szól az evangélium üzenete nőszövetségeinkhez, ami azt jelenti, hogy a jelenlegi kis árvaház kifejlesztésének, a kerületi árvaház létesítésének szép feladata rájuk vár!

Tájékoztató

az oradea-i református Leánygimnáziumba az 1935—36-ik iskolai évre vonatkozó felvételle.

1. *Felvétel.* A törvény értelmében felvehetők mindazok a tanulók, akiknek szülei magukat magyar anyanyelvűeknek

vallják. A felvételhez szükséges okmányok: 1. Adeverința (az elemi iskola IV. osztályáról szóló végbizonyítvány). 2. Születési anyakönyvi kivonat (állami). 3. Ujraoltási bizonyítvány. 4. Állampolgársági bizonyítvány másolat. Az I. osztályba nem vehetők fel, akik 9 évesnél fiatalabb, vagy 13 évesnél idősebbek. E korhatáron túl miniszteri engedély szükséges.

2. *Beírás.* Augusztus 26—31. napjain délelőtt 9—12 óráig. A tanulók felvétele a beírás alkalmával történik. Beírási díj 250 Lei és 15 Lei bélyegdíj.

3. *Tandij* egész évre 1750 Lei. A tandij két egyenlő részletben fizetendő: az első részlet a beíratáskor, a második részlet február 1-ig; indokolt esetben negyedévenként, vagy havonként is fizethető. Tandijkedvezményért szegénysorsu és jó előmenetelt tanúsító tanulók szeptember hó 15-ig folyamodhatnak.

4. *Javitóvizsgálat* szeptember hó 2—5-én. A javítóvizsga díja: egy tárgyból 250 Lei, két tárgyból 350 Lei. A javító vizsgára augusztus 28-ig kell jelentkezni, mely időig a vizsgadíj is lefizetendő.

5. Az iskolai év kezdetét a beíratáskor közöljük.

Beíratások ref. elemi iskoláinkba

a törvény által előírt időben, szept. 1—10. napjain eszközöltetnek. Minthogy iskoláinkba csak korlátolt számban és csakis a beíratásra megjelölt időben vehetők fel növendékek, felhívjuk a szülők figyelmét a következőkre:

1. Gyermekeiket szept. 1—10. napjain okvetlenül irassák be.

2. Minden szülő, ki gyermekét az I. osztályba felvételni akarja, igyekezzék gyermekének születési anyakönyvi kivonatát (keresztlevél) az állami anyakönyvvezetőségénél minél előbb kiváltani, mert ez a beíráshoz okvetlen szükséges.

3. A hetedik életévüket még be nem töltött gyermekek csak korengedéllyel vehetők fel; ennek megszerzéséhez a születési anyakönyvi kivonaton kívül, hatósági orvosi bizonyítvány csatolandó; kérvény mintát az igazgatónő ad.

4. Akik felekezeti iskoláinkba szándékoznak neveltetni gyermekeiket, azok mindjárt az I. osztályba ide irassák be, mert aki tanulmányait más intézetbe kezdi meg, hozzánk többé át nem jöhet.

5. Minden, a beíratással kapcsolatos kérdésben előzetes felvilágosítással készséggel szolgál már aug. 26., 27., 28. napjain is délelőtt 9—12 óráig a Ref. Internátusnál levő ref. elemi iskolában Str. Aurel Lazar 14. szám alatt az *Igazgatóság*.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, ágendázik Benedek Géza, este 6 órakor Benedek Géza, a Hegyen délután 4 órakor (Nagy Bertalan házában) Magyar Vince, az Alsó Körösoldalon (Oláh Ferenc házában) Magyar Sándor, a Görög-oldalon (Szondy Sándor szülőjében) Csernák Béla szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor. — A Fekete József és Neje Református Szegényházban istentiszteletet tartunk minden szombaton este 7 órakor.

Az állami kórházakban úrvacsorát oszt aug. 24-én (szombaton) délelőtt Csernák Béla.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Orbán Klára Erzsébet. Temetés: Risztics Milánné Ötvös Julia 51 éves, Szombati Zsuzsánna 5 hónapos, Debreczeni Zsigmond 75 éves.

Áldozatkészség: Az egyházi adóhivatalnak: Thury Lajos egy kétmedencés vasalappatut tintatartót.

Egy 9 éves fiúcskát özvegy édesanyja örökre adna. Felvilágosítással szolgál lapunk szerkesztősége és Ref. Lelkészi Hivatal, Lazuri (J. Sätmar).

Ablonczy Pál hanvai (Gömör m.) lelkéssé, aki 1898—1900. években az olasz-i parochián szolgált mint s. lelkész, a gömöri egyházmegye esperesi tisztségébe e hó 29-én iktatják be Hanván. Régi ösmerősi gyülekezetünkben is szeretettel üdvözlük.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Sulyok István püspök, ágendázik Molnár Károly, délután 6 órakor Molnár Károly, az Össi-telepen délelőtt 9 és délután 3 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Áldozatkészség: A Református Szegényháznak: Nagy Lajos 20, Kiss Gábor 50 Lei.

Szórványmisszióra: M. N. 50 Lei.

Ifjúsági bibliaköreink ez időszert is rendszeresen tartják összejeveteleiket. A konfirmált leányok bibliaköre vasárnap délután 3 órakor az ujvárosi iskola helyiségében, a fiu bibliaköri IKE órákat és

az önképzőkori órákat szintén az iskolában tartjuk hétfőn és pénteken. Most tesz lépéseket a vezetőség arra nézve, hogy az olasz-i Református Kör munkájába kapcsolódják be az IKE munka.

Vasárnapi iskolai munkánkat, melyet eddig az Ifjúsági Otthonban végeztünk a kezdődő iskolai évvel tovább folytatjuk. Az összejövetel helye részint az iskola lesz, részint olyan családoknál gyűlnek össze a gyermekek (10—12 gyermek és egy vezető), ahol 1—2 órára vasárnap délutánonként helyet kapnak. Tekintettel arra a misszióra, amit ma nekünk gyermekeink között végeznünk kell, 300 újjáirosi gyermek vezetésére 15 olyan nőszövetségi, leány és fiubibliaköri tagra van szükség, aki a segédlelkész által vezetett vasárnapi iskolai előkészítő óra utmutatása szerint vállalja ezt a munkát. Reménységgel várjuk az új kezdést.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor az imaházban Szenyenyessy József, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Csillagvároson: délután 3 órakor Kiss Károly szolgál. Mindhárom helyen urvacsorát osztunk.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Ille Heléna. Temetés: Uzv. Pocsaji Lajosné szül. Szabó Eszter 82 éves.

Áldozatkészség: Kulturteremi órát (40 lei) Babucai István megcsináltatta. Tornafelszerelésünkhöz Turi Sándor egy villanykört ajándékozott.

Velencei nőszövetségünknek már több ízben elhalasztott kávédélutánját f. hó 25-én délután 6 órai kezdettel fogjuk megtartani; alkalmas idő esetén a kellemes árnyas udvaron, ellenkező esetben a kulturteremben. Szórakoztató műsorról, kávéról és kalácsról a nőszövetség tagjai gondoskodnak, kérvén ez uton is az estélyre adakozni szándékozókat, hogy természetbeni adományukat augusztus 25-én 2—5 óráig juttassák el a kulturterem gondozójához Nagy Józsefnéhez. Az estély bevételét felerészben az aggenház javára, felerészben állandó havi segélyezet-eink segélyére fordítjuk.

RÉT

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és az Élő-telepen délután fél 6 órakor dr Szabó Lajos, ágendázik és délután 4 órakor Szabó Pál szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élő-telepen és a Tüdő-szanatóriumban minden csütörtökön délután 5 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Széll Juliánna, Nagy Margit, Szentgyörgyi Eszter. Temetés: özv. Schindler Viktorné 67 éves, Somogyi Magda 10 éves, Kovács Tibor 3 éves.

Ifjúsági istentiszteletet tartunk réti körzetünkben augusztus 25-én, vasárnap délután fél 6 órakor a Hegyen, Bondár István szőlőjében (Hering-oldal). Imádkozik és predikál Szabó Pál.

Gyermek istentiszteletet tartunk az Élő-telepen vasárnap, augusztus 25-én délután fél 6 órakor. Imádkozik és prédikál dr Szabó Lajos. Előadást tart Borsos József ig. tanító. A gyermekek szavakat és énekszámokat adnak elő.

Árvaházunk.

Adományok az árvaháznak: Incze Andrásné 4 drb. tök, N. N. (Össi-telep) 2 kgr. szappan, Gyémánt Elekné (Salonta) gyűjteménye 206 kgr. liszt, 104 kgr. korpa. Józsa Károlyné egynegyed kgr. paprika.

INNEN-ONNAN

A református iskola értékét hirdeti az az eset is, hogy a bucaresti református egyház iskolájának öt hetedik osztályos tanulója az abszolváló vizsgát nemcsak hogy eredményesen letette magyarul egy szót sem tudó állami román tanítók előtt, de közülök az egyik a hatvan vizsgázó között a legelső lett; sőt a harmadik is a magyar református iskola tanulója lett! Ne féljenek hát a szülők gyermekeiket a református iskolába adni, az állam nyelvet ott is megtanulhatják, amellet megtanulják sok szép énekeinket s a bibliát naponként olvassák.

Utépitő főiskolások. A sárospataki főiskola theologus ifjúsága jun. 20-tól kezdődőleg 6 héten át tartó munkatábort szervezett, amelyben mintegy 56 ifju magára vállalta a Sárospatak és Sátorajuhely határában épülő vármegyei ut egy szakaszának megépítését dr Szabó Zoltán és dr Ujszászy Kálmán theol. tanárok vezetése alatt. A munkatábor célja az önnevelés, áldozatos életű, munkás, edzett férfiak nevelése az élet számára. Megerősíteni a jövő lelkipásztorában a sorsközösség tudatát azokkal, akik azon a földön és azzal a földdel verejtékeznek. Megoldani akarja a munkatábor a lelkészképzés nagyon jelentős kérdését, a vakációs nevelést. Az élet ebben a munkatáborban cserkész-tábor-szerű keretben, fegyelemben és beosztásban folyt. A testi munka ideje reggel 5 órától kezdve napi 7 óra volt. Komoly munka folyt ez idő alatt, mely földmunkákból és erdőirtásból állt. Nem sportról volt szó, hanem rend-

szeres, nehéz, hasznos építőmunkáról a kijelölt utvonalon legnehezebb szakaszán, amelynek eredményét az ellenőrző szakértő mérnökök kifogástalannak, sőt mintaszakasznak minősítették. A munkaidő eltelte után a délutáni és esteli órákban a szellemi munka folyik, amelyben a legnevesebb előadók is közreműködtek előadásaikkal. De mind a testi, mind a lelki munka az Ige vezetése és uralma alatt folyt. Ezért állapíthatta meg a végzett munkáról a vezető mérnök, hogy az az első utszakasz, amely káromkodás nélkül készült. Mert imádsággal készült. Az »imádkozzál és dolgozzál« parancsának megtestesülése a munkatábor által megépített utszakasz. A munkatábor diákjai a munkájukkal keresett pénzből élelmeztek magukat, a többit pedig a vármegyei inségalapnak juttatták. Az ifjuságnak ez a merész és hasznos vállalkozása az egész sajtó osztatlan elismerését váltotta ki s bizonyára nem maradnak el annak messzeható áldásai.

Uj szeretetintézmény létesül a kárpát-aljai egyházkerületben. Özv. Atzél Lászlóné szül. báró Perényi Lujza nagyszőlősi róm. kath. vallású földbirtokosnő 29 kat. hold területű birtokát a rajta levő tanyai épületekkel együtt a kárpát-aljai ref. egyházkerületnek ajándékozta »Atzél Perényi Református Szeretet-Árvaház« címet viselő árvaház céljára. A fejedelmi ajándékot adó Nagyasszonynak kívánsága szerint az árvaház már ez év őszén megnyílik, amennyiben a tanyai épületek, udvar és kert azonnal rendelkezésre áll az egyházkerületnek s az épületek megfelelő átalakítással 8—10 árva befogadására alkalmasak. A nehéz időkben ilyen biztató jelek által figyelmeztet Isten a nagy és áldozatos szíveken át, hogy nem hagyott el bennünket, mert amikor egy-egy nemes szívben ilyen messze világító fényben lobban fel az áldozatkészség lángja, a távolvalóknak és közelieknek azt hirdeti, hogy van reménység a sötétség eloszlására, hogy közeledik egy jobb jövő hajnala.

A világforradalom bátyja. Jól emlékezünk. Még nem is olyan régen volt, hogy Eden angol lord-pecsétőr Stalinnal teázott a Kremlben s a Népszövetségbe nagy nehezen bejutott Litvinov barátságos mosollyal állta a nyugati világ reá irányuló fényképezőgépeinek pergőtüzét. Hosszu cikkek számoltak be arról, hogy a kapitalista hatalmak barátságáért a kommunista propaganda beszüntetését adja cserébe a Szovjet. A kinyújtott baráti kezét elfogadta. Megtelepedett a francia-orosz szövetségi szerződés középeurópai bázisán, Csehországban, És amikor mindent megkapott, a kommunista internacionálé VII. nagy világértekezletén levetette az álarcot. Kiadta az új jelszót: **Harc az egész világ ellen!** Moszkva nyíltan bevallja, hogy fel akarja lázítani a szineseket az európai hatalmak ellen és ugyanekkor az abessziniai vita ügyében döntő népszövetségi tanácsülés Litvinov elnökletével ült össze. Franciaországgal szoros barátságot hirdet a szovjet

és ugyanekkor a világértekezleten Cachin bejelenti a Franciaországban várható őszi nagy politikai események minden áron való kihasználását a kommunista agitáció érdekében, És folytathatnánk. A farkas ledobta magáról a báránybört. Vajjon mikor fogják ezt az illetékesek észrevenni?

Vihar előtt. Emlékezünk még esztendőkre, amikor nyáron alig volt hiranyaguk az újságoknak. A kánikula idején szépen megsoványodtak a vastagbetűs címek s csak a bűnügyi vagy sportkrónikák helyi szenzációinak maradt villággá kiáltani valójuk. Ez az idő már régen a múlté. De a világ érdeklődésének nyári vakációja ezen a nyáron végképen elveszett. Két napig nincs a kezében újság s a két nap alatt annyi történik, hogy alig tudod utánapótolni a mulasztottakat, hogy ismét tájékozódj az eseményekről. Mi lesz Olaszországgal és mit csinál Anglia? Megkezdődik-e a háború és ha igen, nem fogja-e lángba borítani az egész világot, hogy végeláthatatlan gyarmati lázadások rettenetes tüzeiben végleg maga alá temesse a fehér ember világ-uralmának utolsó lehetőségeit. Megáll-e a véres áradat a fekete földrészen vagy átcsap majd az európai kontinensre is, hogy elsöpörje mindazt, amit az elmúlt világháború még meghagyott? Ezerkilencszáztizennégy óta nem volt ilyen nyár. Mintha mindazok a zivatarok, melyek ebben az aszályos időben elmaradtak Európa egéről, a politikai atmoszférát telítenék kibírhatatlan, fülledt feszültség gyilkos erővel. Vihar előtt nehéz a várakozás és senki sem tudja, hogy milyen nagy lesz a ciklonok ereje. Ebben az elveszett vakációban vajjon hányan vannak, akik kegyelmet tudnak kérni az ítélre megérett emberiség számára az örök Biró előtt? A nyugati világ problémája egészen biztosan Sodoma problémája ma is. Van-e tiz igaz, akiért vész és vihar Ura megkegyelmez a pusztuló világnak? Vajjon közéjük tartozol-e te?

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Céglatajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

Az Evangélimi Világszövetség IX-ik Világkonferenciája

augusztus hónap első napjaiban (2—6.) folyt le Budapesten megkapó külsőségek között, de maradandó lelki hatást váltva ki a résztvevők sok ezreiben.

A megnyitó ülést a Városi Színházban tartották, hol Ravasz László püspök áldásával kezdte munkáját az egész világ figyelmét felhívó világkonferencia.

Csodálatos szép volt, mikor a nemzetek bemutatkoznak a Városi Színházban; együtt voltak ott minden felekezet, minden nép, minden színezetű faj képviselő nemzeti zászlójuk alatt, mindenik a maga nyelvén tett hitvallást: »Én mindenáron Krisztust választom!«

A beszámoló gyűlésen az evangélimi kereszténységnek csodálatos egysége nyilatkozott meg, ha közben egy kis tiltakozás is elhangzott. T. i. mikor az európai szövetség elnöke, egy angol lelkész, arról beszélt, hogy Németországon az állam és egyház viszonyában az állam erősen igyekszik bevinni a világot az egyház dolgai közé, a németek elnöke, Schürman lelkész harsány hangon jelentette be, hogy ez ellen tiltakozik; s egyszerre 300 német kar emelkedett fel. Erő és alázatosság, valami forró nemzeti érzés villogott a német szemekben. A németek képviselője szerint a nemzeti szocialista állam nem

gördít akadályt az evangéliom hirdetése elé. A német lelkészek és evangélimi munkások közül ma igen sokan nem lennének az élők sorában, ha Hitler le nem győzi a kommunizmust.

A Kálvin-téri templomban úrvacsorával éltek a Világkonferencia tagjai. Felségesen komoly, megrendítő volt ez a szent alkalom. Schürman Gusztáv, a német evangélimi szövetség vezére németül bibliát olvasott és imádkozott. Dr Poling Dániel new-yorki lelkész, elnök angolul predikált; dr Ravasz László magyarul ágendázott. Majd tizenkét lelkész egy-egy diakonus kíséretében osztotta ki a szent jegyeket, a helyükön ülve maradt hiveknek. Husz perc múlva a zsufozásig megtelt templomban nem volt senki, aki ne részesült volna az úrvacsorájában. Végül a szolgáló lelképásztorok és diakonusok Ravasz László és Poling Dániel kezéből vették a szent jegyeket. Nemcsak a különböző nyelvek és népek, de tizennyolcféle egyház tagjai ettek együtt egy asztalról, megemlékezve az Úr haláláról. A Világszövetség konferenciáján minden felekezet képviseltette magát, csak a róm. kath. maradt távol.

Az Evangélimi Világszövetség Erdélyi munkája ezen a héten, aug. 28-án Targu-Mureşen tartotta szervezkedő gyűlését, amelyen egyházkerületünket Csernák Béla egyházkerületi főjegyző képviselte.

Aki nem késik el.

Báró Eötvös József a nagy író és gondolkodó beszélt el ezt a történetet egyik barátjának.

»Egyik ismerősöm házában voltam vendégségbe hiva. Szép tavaszi este gyalog indultam fel a Várba, mert a minisztériumbeli sok hivatalos munka után úgy éreztem, szükségem van egy kis sétára.

Mikor a Vár felfelé vezető tekervényes utcáján mentem, egyszerre ijedten hallom, hogy a toronyóra hetet üt. Megrezzentem és valósággal büntudattal siettem előre.

A meghívásom ugyanis hét órára szölt és tudtam, hogy a különben igen szereteteméltó kedves háziasszony pontosság tekintetében nagyon is szigorú és feletté rossz néven veszi, ha vendégei késnek.

Meggyorsítottam hát lépteimet, amennyire csak tőlem telt. Most már megbántam, hogy eleresztettem kocsimat, de hát gondoltam, egy fertályóra késéssel mégis csak megérkezem.

Legnagyobb bosszuságomra az utca kereszteződésénél egy öreg koldus állta utamat és könyörögve nyújtotta felém kezét.

Rendesen nem igen szoktam a kérő ember mellett továbbmenni. Ugy gondolkozom, hogy aki kér, annak megvan arra a legnyomósabb oka: a szűkség. Sohasem vizsgálgattam, — már persze a magánéletben — mert hivatalos minőségemben ez a vizsgálat kötelességem, — hogy ki az az ugynevezett »igazi szegény«? Aki kér, — annak adni kell.

Ismétlem, mint magánembernek mindig ez volt a véleményem és bizony nem is esett könnyen, hogy hivatalos állásomban, mint kultuszminiszternek, igen nagyon válogatni kellett a kérelmezők és a segítségért hozzám fordulók között.

Most azonban ez a szegény ember, ki pedig nem a miniszterhez, hanem a magánemberhez fordult, háttározottan fölbosszantott. Sietős az utam, ime, most elibém áll, ki kell gombolnom a felöltömet, ki kell szednem a pénztárcámat, aztán megint visszatenni

Tájékoztató

az oradea-i református Leánygimnáziumba az 1935—36-ik iskolai évre vonatkozó felvételre.

1. *Felvétel.* A törvény értelmében felvehetőek mindazok a tanulók, akiknek szülei magukat magyar anyanyelvűeknek

vallják. A felvételhez szükséges okmányok: 1. Adeverința (az elemi iskola IV. osztályáról szóló végbizonyítvány). 2. Születési anyakönyvi kivonat (állami). 3. Ujraoltási bizonyítvány. 4. Állampolgársági bizonyítvány másolat. Az I. osztályba nem vehetők fel, akik 9 évesnél fiatalabb, vagy 13 évesnél idősebbek. E korhatáron túl miniszteri engedély szükséges.

2. *Beírás.* Augusztus 26—31. napjain délelőtt 9—12 óráig. A tanulók felvétele a beírás alkalmával történik. Beírási díj 250 Lei és 15 Lei bélyegdíj.

3. *Tandij* egész évre 1750 Lei. A tandij két egyenlő részletben fizetendő: az első részlet a beíratáskor, a második részlet február 1-ig; indokolt esetben negyedévenként, vagy havonként is fizethető. Tandijkedvezményért szegénysorsu és jó előmenetelt tanúsító tanulók szeptember hó 15-ig folyamodhatnak.

4. *Javitóvizsgálat* szeptember hó 2—5-én. A javítóvizsga díja: egy tárgyból 250 Lei, két tárgyból 350 Lei. A javító vizsgára augusztus 28-ig kell jelentkezni, mely időig a vizsgadíj is lefizetendő.

5. Az iskolai év kezdetét a beíratáskor közöljük.

Beíratások ref. elemi iskoláinkba

a törvény által előírt időben, szept. 1—10. napjain eszközöltetnek. Minthogy iskoláinkba csak korlátolt számban és csakis a beíratásra megjelölt időben vehetők fel növendékek, felhívjuk a szülők figyelmét a következőkre:

1. Gyermeküket szept. 1—10. napjain okvetlenül irassák be.

2. Minden szülő, ki gyermekét az I. osztályba felvételre akarja, igyekezzék gyermekének születési

a tárcát, megint visszagombolni a felöltöt, ez legalább három percnyi idővesztéség.

Elhatároztam, hogy nem állok meg és sietve mentem tovább utamon. De csak pár lépést tudtam tenni. A szegény ember szeme visszavonzott.

Visszafordultam s átnyujtva neki valami aprópénzt, tovább akartam sietni, mikor hallom hátam mögött a hangját:

— A tekintetes ur sohasem fog elkésmi sehonnán.

— Miért mondja ezt nekem? — kérdeztem csodálkozva.

— Mert van ideje megállni a szegény ember előtt.

Egy pillanatra meghökkenve néztem reá. Ennél szebben egy író sem fejezhette volna ki gondolatát. Önkéntelenül is megbillentettem kalapomat és tovább mentem.

A háziasszony mosolyogva, kedvesen fenyegetett meg.

— Magának szerencséje van. Az uram éppen

anyakönyvi kivonatát (keresztlevél) az állami anyakönyvvezetőségénél minél előbb kiváltani, mert ez a beírásához okvetlenül szükséges.

3. A hetedik életévüket még be nem töltött gyermekek csak korengedéllyel vehetők fel; ennek megszerzéséhez a születési anyakönyvi kivonaton kívül, hatósági orvosi bizonyítvány csatolandó; kérvény mintát az igazgatótól ad.

4. Akik felekezeti iskoláinkba szándékoznak neveltetni gyermekeiket, azok mindjárt az I. osztályba ide irassák be, mert aki tanulmányait más intézetbe kezdi meg, hozzánk többé át nem jöhet.

5. Minden, a beíratással kapcsolatos kérdésben előzetes felvilágosítással készséggel szolgál már aug. 26., 27., 28. napjain is délelőtt 9—12 óráig a Ref. Internátusnál levő ref. elemi iskolában Str. Aurel Lazar 14. szám alatt az *Igazgatóság*.

Egyházközségünk Elnöksége tudatja az Oradea-n lakó hiveivel, hogy folyó évi szeptember hó 2-án (hétfőn) kezdetét veszi az itt lakó hivek összeírása. Tekintettel arra, hogy ilyen irányú összeírás már régebb idő óta nem volt Oradea-n, kérjük hiveinket, fogadják ez összeírást végző hittestvéreinket szívesen és adják meg a kért felvilágosításokat, ezzel is elősegítvén az összeírók nehéz munkáját.

Kiadóhivatalunk kéri a hátralékos előfizetőket. — különösen a vidéken lakókat, — hogy hogy az előfizetési díjakat sürgősen fizessék be lapunk kiadóhivatalába — dr Lazar Aurel-utca 14. sz. — nehogy a lap küldését be kelljen szüntetnünk.

Andrássi zeneiskola Oradea, Alexandri utca 13. A református kulturális életben is mindenkor önzetlenül és készséggel munkálkodó kitünő zenepedagógust szeretettel ajánljuk hiveink pártfogásába. Havi tandij 215 lei. Felvétel minden szerdán és szombaton délután 5—7 óráig.

A Boda nővérek hegedű-tanfolyama ez év szept. 1-én újból megnyílik az olasz-i és újvárosi iskolákban, valamint a velencei kulturaházban is.

most üzent haza, hogy bocsánatot kér, csak egy negyedóra mulva tud hazajönni, mert sürgős és fontos tárgyalása van.

— Nem késtem el, — mondtam magamban és hirtelen nagyot dobbant a szívem. A szegény ember arca jelent meg előttem . . .

És azután is sokszor, ha valami nagy, nehéz munkába fogtam, ha úgy éreztem, hogy időm, vagy erőm már nem futja, hogy le fogok törni, mielőtt célhoz érnék, mindig ennek az ismeretlen, öreg koldusnak szavai visszhangoztak lelkembem:

»A tekintetes ur nem fog elkésmi.«

— Lehet, hogy egytől-mástól elkéstem, — fejezte be elbeszélését Eötvös mosolyogva, — lehet, hogy sok mindentől elmaradtam, kifogyott az erőm, az időm, de rengeteg akadályon, önbizalom megtöréseim átsegített annak az ismeretlen embernek szava. Hittem, biztam, reméltem és a kudarc után is tovább dolgoztam. Ha egyszer nem sikerült, ha százszor nem sikerült — kezdjük újra. Időm van bőven. Nem fogok elkésmi . . .«

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és este 6 órakor Benedek Géza, a Hegyen délután 4 órakor Kissötétág (Nagy Bertalan házánál) és az Alsó Körösoldalon (Oláh Ferenc házánál) Magyar Vince és Magyar Sándor theologusok szolgálnak.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor. — A Fekete József és Neje Református Szegényházban istentiszteletet tartunk minden szombaton este 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Durkó József. Temetés: Bányai Lajosné 67 éves.

Áldozatkészség: Ujkenyérkor urasztalára: Kiss Antal és neje 100, özv. S.-y-né 100, dr. Sarkady Sándor 100, özv. Száva Antalné 50, özv. Resch Mihályné 50, Antal Mihály 50, Szilágyi Mihály 50, özv. Irházy Jánosné 50, Fazekas Jánosné 50, Papp Ferencné 50, Mikis Lászlóné 50, Vajna Józsefné 40 Lei, összesen 740 Lei. *Kenyeret és bort:* özv. Kiss Mihályné. *Kenyeret:* Király Zoltán. *Bort:* Incze András, özv. Szodorai Tamásné.

Árvaháznak: Irházy Jánosné 50 Leit.

Szegényeknek: Irházy Jánosné 30 Lei.

Nagy Istvánt, aki a múlt ősszel, mint olasz-i segédlelkész ment ki Svájcba, hogy a bázeli egyetemen ösmereteit öregbitse, hazatérte után a vana-tori népes egyházközség hívta meg lelképásztoraúl. Az ifju lelkészt vasárnap, — szeptember 1-én — iktatja állásába volt főnöke, Csernák Béla egyházkerületi főjegyző.

Tíz esztendő s a hegyi munkánk. 1925 nyarán egyik vasárnap délután bokáig érő sárban indult neki a Hegynek egy kis lelkes csapat, hogy a Nagyötétágon Papp Sándor pénzügyi tanácsos szőlőjében megtartsa az első hegyi istentiszteletet, amelyet azóta szünet nélkül, télen-nyáron minden vasárnap délután követett a többi; ezen a nyáron már nem is egy, de több helyen; augusztus utolsó vasárnapján három helyen is. Szondy Sándor presbiter szőlőjében Csernák Béla lelkész hirdette az ígét, megemlékezvén egyházközségünknek e tíz esztendő munkájáról is, abból az alkalomból, hogy az előző héten fejezték be a presbiterok és férfiszövetségi tagok a segédlelkéssel és két theologus ifjuval a Hegyen lakó családok meglátogatását. A látogatások alkalmával szereztek sok sajnálatos tapasztalatokat is, de annál több fölemelőt, vigasztalót, lelkesítőt. Fáradozásuk szolgáljon egyházunk építésére, Isten dicsőségére!

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és délután 6 órakor Szűcs János, az Össi-telepen délelőtt 10 és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Király Sándor, Gere Magdolna Mária. Esketés: Ákom Ferenc ref.—Vlása Mária gör. kath., Szellő Lajos ref.—Asztalos Róza róm. kath.

Áldozatkészség: Urasztalára: Kenyeret adott Csathó János. Bort adott Varga László. Pénzt: Nagy János 30, Vékony Istvánné 50, Fazekas Mártonné 40, Nagy Ferencné 50, Hajdu János 40, Nagy Lajos 30, Varga Erzsébet 40, N. N. 100 Lei.

Össi-telepi Gyermekek-otthonnak: özv. Nánásiné 40 Lei és paradicsom, Török Albertné 20 Lei és tejet, Zsigmond Gyuláné krumplit.

Az Össi-telepi imaházban vasárnap, (4-én) délután istentisztelettel kapcsolatban vallásos-délután rendezünk, melyre hiveinket szeretettel meghívjuk. Az ünnepélyt Török Juliska, Bodor Katalin, Rada Ilona szavalatai és a »Gyermekek-otthon« tagjainak énekszámai teszik változatossá.

VELENKE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor az imaházban Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor, Csillagvároson: délután 3 órakor Sarkady Zoltán szolgál.

Velenkén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kovács István József. Esketés: Forró József ref.—Benke Mária ref. Temetés: Szűcs Valéria 6 hónapos, özv. Rozek Lajosné szül. Jakab Erzsébet 81 éves, özv. Nagy Károlyné szül. Molnár Eszter 85 éves, Csongrádi Károly 67 éves.

Áldozatkészség: Urasztalára: Szabó Lajos 10, Rollinger Vilmosné 25, K. Nagy Lajos 20, Babuczai István 20, Szilágyi János 50, Biró Albert 20, özv. Kulcsár Sándorné 20, Kövesdy Lajos 20 Lei. *Kenyeret:* Kiss Gyula. *Bort:* Szilágyi Mihály. *Tokaji-telepen:* Patócs Sándor 20 Lei. Sáfrány János kenyeret és bort. *Csillagvároson:* Ujlaky Károly kenyeret és bort. Összesen 205 Lei.

A braila-i ref. egyháznak: Egy magát megnevezni nem akaró egyháztag 500 Lei.

A Tokaji-telep bővítésére: Kövesdy Lajos 60 L.

Szegényeknek: Biró Albert 20 Lei.

Az augusztus 25-iki kávé-délutánra természetbeni adományt adtak: Kiss Károlyné, Zsigó Györgyné, Kiss Sándorné, Szilvássy Istvánné, Balogh Károlyné, Matkó nővérek, Nagy Bálintné, Dancsó Lukácsné, Boros Imréné, Bartha Jánosné, Varga Ferencné, Nagy Elemérné, Russ Lászlóné, Röff Józsefné, Somtelekánné, Volentik Endréné, Siebert Emilné. *Pénzt adtak:* Jóna Károlyné 100, Chvatal Lászlóné 10, Papp Irénke 30, Balogh Károlyné 10, Ujlaky Károlyné 30, Dobák Gyözőné 20, Zsigó Györgyné 20, Boros Imréné 10, Röff Józsefné 10, Russ Lászlóné 10 Lei.

Kávé-délutánunk aug. 25-én a fürdő-szezon közepette is megkapta a maga közönségét, melyen a mindvégig hangulatos műsort a velencei serdülőleányok bibliaköre, a csillagvárosi leánybibliakör, Volentik Endréné, Nagy Elemérné, Gábris Sándorné nőszirovetségi tagok szolgáltatták, kiknek itt is hálás köszönetet mond a Rendezőség.

Nemesen szórakoztató estél (dinnye-estét) rendezett a csillagvárosi leánybibliakör augusztus 22-én az imaház udvarán, melyen a leányok szülői és általában hozzátartozói is szép számmal vettek részt. A leányok által bemutatott, nagy tetszéssel fogadott társasjátékok és dinnyezés után, a »Zengjen hálaének« sok szép énekének éneklése közben a késő estig együtt maradó társaság az »Isten velünk viszontlátásra« kezdetű szívbemarkoló ének hangjai mellett a legkellemesebb hangulatban tért meg otthonába.

Nőszirovetségünk szeptember hó első csütörtökén (5-én) ismét megkezdte bibliárával egybekötött rendszeres heti munkadélutánjait, egyelőre 4—7 óráig, kérjük nőszirovetségünk tagjait a minél teljesebb számu és pontos időben megjelenésre.

A velencei református temetőben sirhelyet előre lekötött azon egyháztagokat, akik többszöri felszólítás ellenére, mindezeideig nem jelölték meg legalább oszlopleverése által az általuk megvett területet, még egyszer és utóljára felhívjuk, hogy ezt megtenni saját érdekükben mielőbb sziveskedjenek, mert ellenkező esetben az ilyen területeket a temetőgondnok el nem adottaknak tekinti s az igénylőknek rendelkezésére bocsátja.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr. Szabó Lajos, délután 4 és az Élőtelepen délelőtt 10 órakor Szabó Pál szolgál.

Rélen hétköznapi istentiszteletekét tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élőtelepen és a Tüdő-szanatóriumban minden csütörtökön délután 5 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Váradi Gyula 42 éves, Kiss Károly 2 hónapos.

Áldozatkészség: Urasztalára: Kosztin Jánosné 50, Rózsa Jánosné 20 Lei. Kenyeret: Kuder Jánosné, Dobosné.

Réti Férfiszövetségünk kedden, (szept. 3.) este 8 órakor bibliáorát tart.

Réti Sztárai Mihály Énekkarunk szeptember 8-án, vasárnap délután nota-délután rendez a Magyar Párt vezetőségének felkérésére a Pasteur-utcai magyarázban.

Az Élőtelepi imaházunkban ősztől kezdve, minden csütörtökön délután nőszirovetségi bibliáorát tart dr. Szabó Lajos lelkész.

INNEN-ONNAN

Nagyszőlősön özv. Acél Lászlóné, Perényi Lujza 30 hold gyümölcsöst és megfelelő épületeket adományozott a nagyszőlősi ref. egyháznak árvaház céljaira.

Négyszáz éve annak, hogy Kálvin János megírta híres munkáját, az »Institutio Religionis Christianae«-t. Az Institutio noha már négyszáz éves, mégis olvasva úgy hat, mintha épen a mi számunkra írta volna Kálvin.

A keletporoszországi női munkahivatal 2—4 hetes szabadságra bocsájtotta munkásnőit, mert helyettük önkéntes egyetemi hallgatónők vállalták a munkát a szövegépek mellett. Az egyetemi hallgató nők ezzel a tettükkel Krisztus ama parancsát töltötték be, melyben meghagyja, hogy »egymás terhét hordozzátok.«

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Céglajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelen és a legjutányosabb áron.

Kiadótlajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

A fejedelemasszony abrosza. 1635—1935.

Istén segítségével hazahoztam a mult héten az turda-i reformátusok kincses ládájából az ott 275 évig őrzött úrasztali abroszunkat!

Mikor 1660-ban a török elfoglalta városunkat s a szintizta református magyarság innét elmenekült, a menekülők az akkor jórészben lakatlanul állott Turda-n telepedtek le; oda vitték magukkal egyházuk megmentett kincseit is, amelyek között a legértékesebb darabok egyike az a nagy úrasztali terítő, amelyet a hagyományok, az írások, a művészi leírások »a fejedelemasszony abrosza« néven emlegetnek.

Nemcsak az anyag értékes volta, de a rája fordított munka finomsága és stílus szépsége, valamint a hozzá fűződő történelmi tények és hagyományok által is megszentelve, annyira becses ez a terítő még a művészek előtt is, hogy a Lyka Károly által szerkesztett „Művészet” című képzőművészeti folyóirat 1914. évi 9—10. számaiban Téglás István gondos és szakszerű leírásban ismerteti e művészettörténeti szempontból is nagy értéket képviselő kincset. A folyóirat 413—418. oldalain olvashatókból az alábbiakban közöljük azt, ami »a fejedelemasszony abrosza«-ról szól.

... »A fejedelemasszony abrosza« nevet viselő, pompás nagy terítő mind a négy szélén csipkével van szegélyezve. A terítő 12 tábla igen szép kivitelű reticella csipkéből és 12 tábla renaissance stílusú magyar virágos mintájú skófiummal és selyemmel himzett lenvászon darabból van olyképpen összetéve, hogy a himzett- és a csipketáblák váltakozva sorakoznak egymás mellé.

A középső táblára ez a felirat van himezve:

LVC 22 EZ AZ EN
TESTEM EZ E
N VEREM EZT
MIVELIETEK AZ
EN EMLEKEZE
TEMRE. VR IES
VS IRGALMAZ N
EKÜNK 1635.

A hagyomány azt tartja, hogy ezt a terítőt I. Rákóczi Györgyné Lorántffy Zsuzsánna nemcsak ajándékozta a nagyváradi reformátusoknak, de a terítő készítésében ő maga is tevékenyen közreműködött. A művészi terítő adományozása óta eltelt 300 esztendő, mely idő alatt gyakran hurcolták ide-oda e klenódiomot, továbbá a gyakori mosás és a folytonos használat a himzést nagyon megviselte. Az ércszálak sok helyen kitöredeztek és kihullottak s a selyem is elvesztette eredeti halványsárgás színét, de a lenvászonon itt-ott követhető a skófiumszálak nyoma és azok alapján a himzéminta eredeti alakjában összeállítható. Látszik, hogy a könnyedén körbehajló inda körül mily szépen csoportosultak a stilizált virágok és levelek s mily arányos beosztással töltötte be ez az izléses minta azt a 30 cm. széles és ugyanoly hosszú területet, melynek ékesítésére alkalmazták.

Az előbbivel egyenlő nagyságu és négyszögű csipketáblákon a fátyolszövet szálainak itt-ott összevarrása, más helyen kigyéritése által a guipure-csipkekészítés módja szerint szegletes mintákat — és pedig a négyszögű terület középpontjából felváltva kiágazó négy stilizált virágot és négy stilizált levelet úgy állították elő, hogy az a rendelkezésre álló területet szépen betölti. A szálakat néhol arannyal és ezüsttel is összefogták. Bámulatos, hogy ez a finom mű a hosszú idő viszontagságait jól kiállotta és ma is használható állapotban van...

A szépséges, nagy műbeccsel és történelmi értékkel bíró úrasztali terítőt az ó-tordai református egyház nőszövetsége évekkel ezelőtt restauráltatta. Nem csodáljuk, ha annyira ragaszkodtak hozzá, hogy mikor 1914-ben, a »Művészet« c. folyóiratban megjelent cikk olvasása után akkor még esperesi, ma püspöki tisztet viselő lelkészünk, Sulyok István ur levélben kérte visszaajándékozását, továbbá, mikor 1931-ben a nőszövetségek megalakulásakor az olasz-i nőszövetség nevében alólirott fordult ugyanazzal a kéréssel a tordai atyafiakhoz: ők e kérések elől kitértek.

Ez év februárjának utolsó vasárnapján dr. Makka Sándor erdélyi püspök ur az olasz-i tem-

plomban predikálván, templom utáni beszélgetéseink során megemlékeztünk a fejedelemasszony abroszáról is. A megértő lelkű Püspök ur ígéretet tett, hogy miután a következő vasárnapon, március első vasárnapján úgy is Turda-n tart generalis visitatiót, hát közbenjár a turda-iaknál! Az ő kedves fáradozásának köszönhetjük, hogy a terítőt őriző nemes és szent ecclesiának presbyteriuma határozatilag kimondotta a drága klenodium visszaajándékozását; viszonzásul egy csereterítőt kérve, amelynek felirata hirdesse, hogy azt a mi egyházunk asszonyai adják a 275 évig gondozott fejedelmi abroszért. A határozatot jóváhagyta az egyházmegye és az egyházkerület is.

A múlt héten — augusztus 26-án — épen annak megbeszélése végett utaztam Turda-ra, hogy milyen is legyen az a csere-terítő. A turda-iak jeles esperes-lelkésze, Nagy Mózes atyánkfia és áldott lelkű felesége nemcsak megmutatta, de ide is adta a fejedelemasszony háromszáz esztendő abroszát, hogy hozzam haza; hadd legyen az ismét itthon s hadd emlékeztesse halottaiból százötven esztendővel ezelőtt feléledett egyházközségünket a fejedelmi korbely egyház dicsőségére, nagyságára; az egymást követő nemzedékek pedig hadd őrizzék majd újabb századokon át s a multa emlékezve hadd növekedjenek az ősök példájának hatása alatt hibén, egyházszereteten, áldozatkészségben, mindhalálig való hűségben.

1935 szeptember 2.

Csernák Béla.

Beiratások ref. elemi iskoláinkba

a törvény által előirt időben, szept. 1—10. napjain eszközöl-
tetnek. Minthogy iskoláinkba
csak korlátolt számban és csakis
a beiratásra megjelölt időben
vehető fel növendékek, felhívjuk
a szülők figyelmét a követke-
zőkre:

1. Gyermekeiket szept. 1—10. napjain okvetlenül irassák be.

2. Minden szülő, ki gyermekét az I. osztályba felvételni akarja, igyekezzék gyermekének születési anyakönyvi kivonatát (keresztlevél) az állami anyakönyvvezetőségénél minél előbb kiváltani, mert ez a beiráshoz okvetlenül szükséges.

3. A hetedik életévüket még be nem töltött gyermekek csak korengedéllyel vehetők fel; ennek megszerzéséhez a születési anyakönyvi kivonaton kívül, hatósági orvosi bizonyítvány csatolandó; kérvény mintát az igazgató ad.

4. Akik felekezeti iskoláinkba szándékoznak neveltetni gyermekeiket, azok mindjárt az I. osztályba ide irassák be, mert aki tanulmányait más intézetbe kezdi meg, hozzánk többé át nem jöhet.

5. Minden, a beiratással kapcsolatos kérdésben előzetes felvilágosítással készséggel szolgál már aug. 26., 27., 28. napjain is délelőtt 9—12 óráig a

Ref. Internátusnál levő ref. elemi iskolában Str. Aurel Lazar 14. szám alatt az *Igazgatóság*.

Egyházközségünk Elnöksége tudatja az Oradea-n lakó hiveivel, hogy folyó évi szeptember hó 2-án (hétfőn) kezdetét vette az itt lakó hivek összeírása. Tekinte tel arra, hogy ilyen irányu összeírás már régebb idő óta nem volt Oradea-n, kérjük hiveinket, fogadják ez összeírást végző hittestvéreinket szívesen és adják meg a kért felvilágosításokat, ezzel is elősegítvén az összeírók nehéz munkáját.

Kiadóhivatalunk kéri a hátralékos előfizetőket, — különösen a vidéken lakókat, — hogy az előfizetési díjakat sürgősen fizessék be lapunk kiadóhivatalába — dr Lazar Aurel-utca 14. sz. — nehogy a lap küldését be kelljen szüntetnünk.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este 6 órakor Benedek Géza, a Hegyén délután 4 órakor a Kissötétágon (Nagy Bertalan házánál) és az Alsó Körösoldalon (Oláh Ferenc házánál) Magyar Vince és Magyar Sándor theologusok szolgálnak.

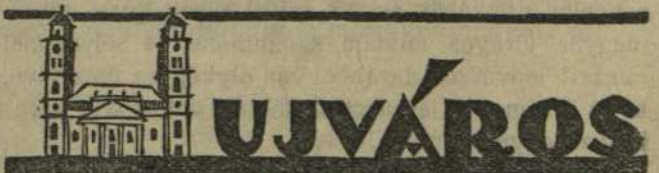
Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor. — A Fekete József és Neje Református Szegényházban istentiszteletet tartunk minden szombaton este 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Erdélyi Gyula 42 éves.

Áldozatkészség: A Ref. Szegényház egyik szegényének: özv. Ormós Gyuláné (Targu-Mureşről) 300 Lei.

A Ref. Szegényháznak: az olasz-i Nőszövetség 1000 Lei.

Az olasz-i Férfiszövetség csütörtöki bibliaóráit a nyári 8—9 óra helyett, a jövő héttől kezdve ismét 7—8 óra között tartjuk meg.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és délután 6 órakor Molnár Károly. Az Össi-telepen délelőtt 10 és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Gere Magdolna Mária, Szeremi Sándor, Varga György. Esketés: Szellő Lajos ref. — Asztalos Róza rk., Millye Gyula ref. — Lányi Mária ref. Temetés: Gaál Imre 55 éves, Csáki Zsuzsanna Lőrincné 66 éves.

Áldozatkészség: Szegényeknek: Nagy Lajos 20, Földessi Imre és neje 20 lei.

Óssi-telepi gyermekotthon részére: Nánásiné paradicsomot. Egy jószívű adakozó: hust. Porkolábné és Bodorné krumplit, Fazekas M.-né krumplit.

Közép idejű egészséges munkásnő, háztartásnői állást keres, ki betegápolónak is elmenne.

Kereskedelmi érettségivel és 8 évi gyakorlattal bíró tisztviselő állást keres. Cim az újvárosi lelkeszi hivatalban.

Az újvárosi férfiszövetség vasárnap d. e. 11 órakor az egyházi tanácssteremben összejevetelt tart.

Az újvárosi nőszövetség szept. 15-én a leánygimnázium disztermében rendez ünnepélyt. A műsort jövő számunkban közöljük.

Missziósnapot tartunk Óssi-telepen vasárnap, szeptember 8-án a következő műsorral: Délelőtt: 1/2-9—1/2-10-ig. Vasárnapi iskolai tanítást tart Vékony Irén. 10—11-ig. Istentisztelet, prédikál Kiss Bertalan. 11—1/2-1-ig. Előadás megbeszéléssel. Bevezeti: Kiss Bertalan. — Délután: 4—5-ig. 1. Istentisztelet. Imádkozik és bibliát olvas Osváth Ernő. 2. Előadást tart »A vasárnapi iskola jelentősége és fontossága« címen Kiss Bertalan. 3. »A vasárnapi iskolai tanítóhoz« szavalja Bodor Katalin. 4. »Jer velünk« párbeszéd, előadják: Lénárt Lajos és Petri József. 5. »Most, most még ifju korodban«, éneklük a vas. iskolás gyermekek. 6. Gyülekezeti ének: »Dicséret, dicsőség.« 5—7 óráig: **Családias műsoros szülő-délután. 1. Ének. »Az Ur csodásan működik.« 2. Megnyitó beszédet tart özv. Gyenge Istvánné. 3. »Milyen legyen a nő,« szavalja: özv. Papp Sándorné. 4. Ének szám, előadja Somogyi Istvánné, harmoniumon kíséri: Vásárhelyi Sándor ének-vezér. 5. »Taníts Uram imádkozni,« szavalja: Fazekas Mártonné. 6. »Barátságos beszélgetés,« bevezeti Kiss Bertalan lelkész. 7. Ének. »Ha szívem néha elszorul.« 8. »Mit nyertem a mai napon« címen beszámoló mond: Csőke Gézané. 9. Zárószót mond: Osváth Ernő. 10. Ének. »Isten velünk, viszontlátásra.« — Szeretettel gondolunk és készülünk erre a napra s szeretettel hívjuk és várjuk nőszövetséges testvéreinket, kicsinyeket és nagyokat egyaránt parókiális körökből.**

- Molnár Mária a Mánus-szigetéről hazatérve, itthoni körútjain a pogány népek életéről is előadásokat tartott. Elmondotta, hogy a fekete bőrű emberek hiányos ruházata nem feltűnő, nem szemérem sértő; de ahogyan itthon járnak a fehérbőrű hölgyek, ahogyan a városok utcáin végig billegnek, az a jó izlésű és szemérmes embernek orcájába kergeti a vért; »szégyeltem magamat — mondta — mikor a fehérbőrű, hiányos öltözékű nőket láttam.«

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson: Sarkady Zoltán theologus, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor az imaházban Szennyessy József szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés: Gencsi Zsigmond ref. és Tarr Mária ref. Temetés: Kulcsár Irén 38 napos.

Áldozatkészség: Templomalapra családi perselyekben: Argyilán János 104, Miszner József 32,20, Balogh Károly 98, Balogh Zsigmond 16, Szilágyi Mihály 173, Nagy Zoltán 29, »Egy nőtestvérünk adománya« 100 Lei.

Szegényeknek: Babuczai István 20, Fóris Péterné 20 Lei.

Szegényháznak: Babuczai István 20 Lei.

Ifjúság, könyvtárnak: Kiss Gyula 4 évfolyam »Tolnai Világlapja« bekötve.

Az augusztus 25-iki kávédélutánra adakozók névsorából kimaradt Magyar Mihályné.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Szabó Pál, délután 4 és az Élő-telepen délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élő-telepen és a Tüdő-szanatóriumban minden csütörtökön délután 5 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Vadkerti József. Esketés: Oláh Ferenc ref. — Deézi Ella ref. Temetés: Bereczki Károly 47 éves.

Áldozatkészség: Réti templomalapra Kálai Lajos 460, Szabó Ferenc 208, Balogh Mihály 170, Szilágyi Sándor 165 lei. — **Urasztalára:** Kenyeret Nagy Lászlóné. Bort Incze András. — **Szegényháznak:** Németi Eszter 50 lei. — **Árvaháznak:** Németi Eszter 50 lei.

Sztárai Mihály énekkarunk vasárnap délután 5 órai kezdettel nótadélután rendez a Pasteur-utcai Magyar-házban. Az ünnepségen közreműködik az Erkel énekkar is. Előadást tartanak: Dr Szabó Lajos az énekkar lelkész elnöke és Daróci Kiss Lajos az énekkar alelnöke. A kari számokon kívül Ányos és Fráter-dalokat énekelnek: Laczák Erzsike, Petri Aladár a Sztárai, Pázmány Ferenc és Rác Lajos az Erkel énekkar tagjai.

Árvaházunk.

Hetek óta aggodalmak között várják árvaink és az árvaház barátai a súlyosan megbetegedett Varga Gedeon vall. tan. lelkész árva-anya felgyógyulását. Imádságaikkal alázatosan zörgetnek Isten szívének ajtaján, hogy legyen segítségül az árvák szerető szívé, gondos pártfogójának. Rovatunk éppen az ő betegsége alatt elmaradozott s ez a hiány is jelezte a veszteséget, ami árvaházunkat Varga Gedeon betegségevel érte. Jöreménységgel várjuk mielőbbi felgyógyulását.

Adományok az árvaháznak. Vidékről: Beiuş-ból Varga Fridrika és Pető Mariska gyűjtése, előadásokból 260 Lei. Sibiu-ról a Nőszövetség 800 lei. Simion-ból a Nőszövetség 150 leit. Tauti-ból a Nőszövetség (mint Nánásy Dániel, Nánásy Dánielné, Nánásy Ferenc, Lajos, Piroška, Boros Margit, Rácz István adományát) 100 leit. Viile Satmar vasárnapi iskolások 312 lei. Helyből. Febr. 2 váltsága címen Kiss Lajos 60, Kiss Margit 50, dr Székely Mózesné írószereket, füzeteket, Michisch Lászlóné egy tábl tészta.

INNEN-ONNAN

Minél több gyermekük szülessen! A nyáron a Székelyföldön körutazva a harmadik osztály utasai között találkoztunk római kath. és református székely asszonyokkal is s beszélgetésünk során azt a tapasztalatot szereztük, hogy már a székely asszonyok között is akadnak, akik félnak a gyermekektől. Eszünkbe jutott, hogy a háboru előtt Bülow herceg, akkori német kancellár Bucurestiben járván, egy erdélyi szász pap felkereste s azt kérdezte tőle: milyen politikát kövessenek az erdélyi szászok a magyar állammal szemben. Gondoskodjanak arról, — hangzott a válasz — hogy minél több gyermekük szülessen. Tömörebben és egyszerűbben aligha lehetne megadni minden idők leghatásosabb kisebbségi politikájának programját. Azoknak a nemzeteknek jövője, amelyek hatalom nélkül a maguk erőire vannak utalva, egyes-egyedül attól függ, hogy a maguk népi állományát, ennek erkölcsi és anyagi erőit mily mértékben tudják szaporítani.

A magyarországi református presbiteri szövetség Sárospatakon aug. 25-én tartotta ez évi közgyűlését; különös jelentőséget adott e gyűlésnek az a körülmény, hogy ez alkalommal tartotta a tiszáninneri (Miskolcz-vidéki) egyházkerület 200 éves jubileumát. A felvidéki reformátusok t. i. 1735-ig csak esperesek kormányzása alatt éltek és 1735-ben választottak először püspököt, így egyesültek az egyházmegyék egyházkerületté.

Az angol király magántitkárához kérdést intéztek, hogy vajjon olvassa-e György király naponként a Bibliát. A titkár azt válaszolta, hogy a király

1881-ben megígérte édesanyjának, hogy mindennap elolvas egy fejezetet a Bibliából és attól az időtől kezdve mindmáig megtartotta ezt az ígértét.

Róma veszített csatái. A sajtó alig adott hírt azokról az elkeseredett harcokról, melyeket a római egyház a fasiszta állammal folytatott. A pápai győzelemnek hirdetett konkordátum megkötése után az olasz Actio Catholica nem ismert határt látszólag lelki, valójában politikai tevékenységében. A nemzeti reakció el nem maradhatott s 1931-ben sok ékes egyházi épület ablakait zúzta be, sok utcára mérészkedő papot inzultált a tömeg. A pápa élesen válaszolt. Hódoló gyermekek előtt mondta el híres üzenetét: »Beszéljétek el gyermekeim szüleiteknek, hogy a szentanya testileg jól van, de lelkileg nagyon szenved ama jogtalanság alatt, melyet rajta elkövetnek« s antifasiszta enciklikájában a világot hívta fel tanuul Olaszország ellen. A harc nagyrésze most végetért. A kormány eltiltotta a pápai zászló viselését s a kath. ifjak működését a legszűkebb vallási térre szorította. Róma a politikailag erős és hatalmas Itáliával szemben elvesztette a játszmát. Történelmi igazság: Róma mindenütt csatát veszített és csatát vesz, ahol a politikai hatalom jelvényét tüzi ki maga elé a golgotai kereszt helyett!

Lelkész továbbképző tanfolyamot rendeznek Debrecenben e hó 24—26 napjain. »Jó pap kezd, s holtig tanul.«

Angolország Sedley városában a református egyház úgy intézkedett, hogy jövőben nem vehetnek urvacsorát az olyan nők, akiknek ajka ruzsos; s eltávolítják a templomból azokat a nőket, akik pirocsított ajakkal akarnak urvacsorát venni. Kitiltja ezenkívül a templomból a hiányos öltözetű nőket, akik a lábuk és hátuk csupaszságával botránkoztatják a jó izlésű keresztényeket.

Egy gianta-i illetőségű, teljesen árva ref. fiu szeretné iparos tanoncnak elszegődni. Érdeklődni lehet az olasz-i lelkészi hivatalban.

KALVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Céglajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

A presbyterium

szeptember 8-án délután 5 órakor tartotta gyűlését az újvárosi tanácsteremben Sulyok István püspök-lelkészelnök és dr. Thury Kálmán főgondnok elnöklete alatt. Jelen volt 37 presbyter. Jegyző Csernák István.

1. Püspök-lelkészelnök imával nyitja meg a gyűlést, majd bejelenti, hogy az egyházi adófizetők pontos összeírásával az adóhivatali főnök javaslatára az elnökség nem az eddigi adószedőket, hanem hat külön adószedőt bízott meg.

A presbyterium a jelentést helyeslőleg veszi tudomásul.

2. Az esperesi körlevél közli, hogy az egyházmegyei közgyűlés október 11-én lesz.

A presbyterium állandó egyházközségi képviselőkül megválasztja

1936. december 31-ig terjedő megbizatással: Hajdu György, Fazekas Lajos, Barna Sámuel és Incze András presbtereket s őket az őszi egyházmegyei közgyűlésre is kiküldi.

A NÉGYKRAJCÁROS.

— Mörle Zsigmond elbeszélése. —

Balázs bácsi arany óralácán egy régi négykrajcáros fityegett.

Vajjon miért viseli ezt a régi pénzdarabot a gazdag Balázs bácsi? Hiszen ő gyémántot is akaszthatna a láncára. Sokszor töprengtünk rajta gyerekekkel.

Egy szép nyáriestén letelepedtünk a lugásban Balázs bácsi köré. Balázs bácsi ekkor mesélni kezdett: — Hej, gyerekek, a ti Balázs bátyátok édesapjának nem volt ám arany óralánca! A zsebében nem sok négykrajcáros csörgött. Pedig szüksége lett volna rá, mert minden nap tíz gyerek kért enni az asztalnál.

Szegény asztalosmester volt az én édesapám. Sokat dolgozott, mégis keveset keresett. Mi, gyerekek, meztláb szaladgáltunk nyaranta a jó meleg porban. Pirosak és erősek voltunk. De holmi nyálkságra sohase kaptunk egy krajcárt sem.

En bizony, mi tőrés-tagadás, nem voltam megelégedve a sorsommal. Szerettem volna legalább egyszer egy krajcárra szert tenni, hogy vehessek

3. A leánygimnázium igazgatótanácsa be-terjeszti 1935—36. évi költségelőirányzatát, amit a presbyterium elfogad.

4. Homolya Etelka tanítónő betegsége miatt kéri szabadságának meghosszabbítását.

A presbyterium a kérelmet teljesíti és helyettesül Szikszay Erzsébet okl. tanítónőt alkalmazza.

5. Lelkészelnök ismerteti I. Rákóczi Györgyné Lorántffy Zsuzsánna fejedelemasszony által 1635-ben egyházközségünknek adományozott urasztali terítő történetét, amiről a »Református Hiradó« szeptember 7-iki számában bőven tájékoztatta hiveinket. A nagybecsű emléket már visszakaptuk a turda-i egyháztól, de eldöntendő még, hogy miként vélekedik a presbyterium az urasztali edényekről, amelyek 1660. óta szintén a turdai református egyház őrzetében vannak.

A presbyterium, tekintettel arra, hogy egyházközségünknek jogos igénye ezekre a történeti becsű urasztali edényekre, — bebizonyítható, — felkéri az elnökséget, hogy azoknak visszaszerzése iránt közbenjárni sziveskedjék.

6. Fazekas Lajos presbyter indítványára a presbyterium kimondja, hogy üdvösnek tartja

rajta, amit akarok. Gondoltam magamban: rögtön vennék pirosnyelű bicskát, tarka lovat, bőrlabdát és egy marék cukrot. Ezekre vágytam abban az időben. Azt hittem, hogyha egy krajcárt lennék, mind megvehetném rajta.

De nem kedvezett a szerencse. A mi kis falunkban úgy látszik, senkinek se volt elveszteni való krajcárja. Legalább én sohasem találtam egyet sem.

De egyszer nagy dolog történt. Édesapám egy zsebkendő pénzt hozott haza. Valami nagy fizetést kapott meg és csupa négykrajcárosokban. Kiöntötte az asztalra. A testvéreim nem voltak otthon. Ezért most az egyszer megengedte, hogy pénzzel játszam. Széjjelraktam a négykrajcárosokat egymás mellé. Beborítottam velük az asztalt. Azután hosszú sorban állítottam fel őket egymással szemben, mintha katonák lettek volna. Csillagot, falut és tornyot építettem belőlük.

Végre rám szólt édesapám, hogy söpörjem a pénzt egy zacskóba. Bele is söpörtem. De az utolsó darab a markomban maradt. Onnan zsebembe csuszott. Azt gondoltam, hogyha ezt az egyet is beleteszem a zacskóba, azzal már az a négy rakás pénz nem lesz nagyobb. Én meg milyen gazdag lehetnék

annak a régi szép szokásnak felújítását, hogy a gyülekezet is énekeljen a temetéseken. Evégből elrendeli, hogy a kántorok minden vasárnap délelőtt az istentisztelet után a templomban bent maradó hívekkel temetési énekeket gyakoroljanak.

7. Az őssi-telepi hívek kérésére, miután Őssi-telep egy missziói körnek a központja és külön segédlelkész látja el a lelkeszi teendőket s az ottlakó hívek készek beszerezni a szükséges urásztali edényeket:

a presbyterium hozzájárul ahhoz, hogy rendszeru vacsoraosztás legyen az őssi-telepi imaházban is.

Iskoláink megnívítása.

A Református leánygimnázium növendékei szeptember 15-én délelőtt 10 órakor jönnek először iskolába, mikor is az évmegnyitó istentiszteletre az olasz-i templomba vonulnak fel.

Az elemi iskola évmegnyitó istentiszteletét szeptember 16-án hétfőn délelőtt 9 órakor tartjuk.

A tanító megbecsülése.

Ismét felcsendültek az orgonák hangjai s az emberek szájról-szájra adják a hirt, hogy a tanító ur hazajött.* Sokan már látták is, már beszéltek is vele.

Hazajött, hogy újra megkezdje a nehéz, de magasztos munkát, mellyel egyháza és népe megmaradását és szebb jövőjét kívánja szolgálni. De vajjon tudja és akarja-e épen az a nép, melyért fárad és küzd, megbecsülni azt a munkát, melyet

* Mint tudjuk, felekezeli tanítóinknak a nyáron bent az ó-királtságban hosszú és fáradságos román tanfolyamon kellett résztvenni.

ezzel az egy darab négykrajcárossal! Azzal a zacskót bekötöttem. Átadtam édesapámnak és kisurran-tam az ajtón.

Egyenesen a boltba vágattam. Az uton mindig rajta tartottam a kezemet a zsebemen és egyre tapogattam.

Minden gondolkodás nélkül toppantam be a boltba. Ott igen sokan voltak. Én félreálltam. Gondoltam: amíg várakoznom kell, kiválasztom, hogy mit vegyek.

A bolt alacsony és sötét volt, telerakva polccal, hordóval, zsákkal és százféle portékával.

A boltosné egy összetöpörödött vén anyóka volt. Az volt a szokása, hogy szomorú éneklő hangon mondogatta mindig, hogy kinek mit ad.

Patakné sőt kért hét krajcárért.

— Hét krajcárért sőt . . . hét krajcárért sőt . . . hét krajcárért sóóót — mondogatta a boltosné.

Amikor aztán nagysokára kiadta a zsebéből, Lábas Pista került sorra. Ő két krajcárért pipaszárat vett az apjának. A boltosné rákezde:

— Két krajcárért pipaszárat . . . két krajcárért pipaszárat . . . két krajcárért pipaszárat . . .

Ezalatt csodálatos dolog történt velem. A négykrajcáros eleinte csak meghuzta magát a markomban. De egyszer csak kezdett nagyon nehéz lenni.

érte kifejt? Tud-e és akar-e az anyóka megkezeztet nyújtani? Megtud-e benn minden áldozatot azért, mely számára legnagyobb kincs kell, hogy legyen, gyermekéért s azon keresztül egyházának s népének jövődjéért.

Hanem, akkor hiába jöttek haza a tanítók, hiába kezdik újra meg újra a nehéz, idegölő munkát, hiába tárulnak ki újra az iskolák kapui s hiába a jobb jövőbe vetett reménység.

A tanító a lelkiismeretesebb munkájával is csak erőtlen munkás, aki előbb-utóbb kedvét veszti, amikor látja, hogy kívülről nem segítik, munkáját nem értékelik, érte áldozatot nem hoznak, sőt sok helyen szinte éhen hagyják pusztulni családjával együtt.

Református magyar nép! Ha valaha nehéz volt, úgy ma sokszorosan nehezebb a tanítói sors. Nehéz és felelősségteljes. Siess e nehéz, felelősségteljes munkában a tanítók segítségére. Becsüld meg azt a nemes munkát, melyet végez s ne akadályozd áldásos tevékenykedését.

Ne feledd, hogy az iskola s a család szoros kapcsolatban állanak egymással a nevelés terén s hogy hiába nevel és tanít az iskola, ha a család lerombolja azt. Hiába támasztja fel az iskolában a tanító az Isten iránt való mélységes hit és emberbaráti szeretet csiráját a gyermeki szivekben, ha otthon a családban egyebet sem hall és lát, mint istenkáromlást, haragot és gyűlöletet.

Igy rommá döntöd szerencsétlen gyermeked lelki világát s egész életére boldogtalanná teszed. Azonban, ha gyermeked előtt jó példával járva, segítségére jössz az iskolának, a tanítónak, gyermekedből Istennek tetsző élő templomot építesz.

Hogy azonban ezt elérhesd, anyagiakra is szük-

Ez gondolkodóba ejtett s minél tovább gondolkoztam, annál nehezebb lett a négykrajcáros. Az arcom égett. A négykrajcáros meg egyre nehezebb lett. Már fáj a kezem, a karom, a vállam, a hátam, a fejem. De legjobban fáj a szívem.

Már éppen rám került volna a sor. Még csak egy leány volt előttem. Am ekkor úgy megijedtem, hogy usgyé! — kiszaladtam a boltból s meg sem álltam hazáig.

Berontottam a szobába. Odarohantam édesapámhoz és sirva tettem a tenyerébe a négykrajcárórt.

Nem tudtam szólni egy szót sem. De ő kitalált mindent.

— Miért hoztad vissza? — kérdezte komolyan.

— Mert nagyon nehéz . . . — zokogtam.

Ekkor aztán így szólt hozzám édesapám:

Ez a négykrajcáros tied lesz! Órizd meg és emlékezzél vissza mindig a mai napra! Jusson mindenkor eszedbe, hogy milyen nehéz az ilyen négykrajcáros!

— Hát fiaim, — végezte beszédét Balázs bácsi, — így jutott hozzám a négykrajcáros, hogy örökre nyomja a lelkemet! Megmutatta a becsületes, szorgalmas élet ösvényét, amelyen egész életemben jártam.

ség van. Nem kívánbatod ugyanis, hogy a tanító éhen, rongyosan, nélkülözések és gondok közt végezze e teljes lelkiyugalmat kívánó nagy munkát. Nemcsak azért, mert minden munkás méltó az ő bérére, hanem azért is, mert nélkülözések és gondok közt e munka teljes és eredményes nem lehet. Add meg azért a tanítónak, ami őt jogosan megilleti s adj annyit, amennyi neki a tisztességes megélhetést biztosítja. Ne légy tehát szűkkeblű az iskolával szemben, mert ennek később egyházadra és népedre nézve örökké jövátéhetetlen következményei lehetnek, de ne légy közömbös szellemiekben sem, hanem mint a tanító segítőtársa otthon a családban építsd tovább és fejezd be azt, amit a tanító az iskolában elkezdett. Így fognak az iskola és a család közösen dolgozni azért, ami mindnyájunknak olyan drága, a református magyar jövőöért.

Episcopia-Bihar, 1935 augusztus 23.

Herczeg Kálmán,
ig. tanító.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és este 6 órákor Csernák Béla, a Hegyen délután 4 órákor a Kissötétágon (Nagy Bertalan házána) és az Alsó Körösoldalon (Oláh Ferenc házána) Magyar Sándor és Magyar Vince theologusok szolgálnak.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órákor. — A Fekete József és Neje Református Szegényházban istentiszteletet tartunk minden szombaton este 7 órákor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Bagi Ferenc György. Temetés: Lovas József 65 éves, Bike Ilona 22 éves. Kitérés: Szénási Berta (Ciorogariu-u. 37.) róm. katolikusnak, Szutor Erzsébet (Bratianu-u. 2.), Szutor Juliánna Curuș Tivadarné (Duca-u. 2.) gör. keleti vallásra.

Az olaszi-i Nőszövetség bibliaóráit az őszi és téli hónapok folyamán is mindig hétfőn este 7—8 órákor tartja.

Az olaszi-i Férfiszövetség bibliaóráit az őszi és téli hónapok folyamán mindig csütörtökön este 7—8 órákor; vasárnap délelőtti összejöveteleit pedig minden vasárnap délelőtti az istentisztelet végeztével a szokott helyen tartja.

Egy gíanta-i illetőségű, teljesen árva ref. fiu szeretne iparos tanoncnak elszegődni. Érdeklődni lehet az olaszi-i lelkési hivatalban.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órákor Osváth Ernő, délután 6 órákor Szücs János. Az Össi-telepen délelőtt 10 órákor Szücs János, délután 4 órákor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 órákor és szerdán és pénteken délután 6 órákor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés: Vass József ref.—Pernyész Margit róm. kath.

Áldozatkészség: Szegényeknek: özv. Vass Károlyné 100 Lei.

Gyermekotthon részére: Török Albertné káposztát, Fazekas Mártonné hust adományozott.

Az Össi-telepi szeretetvendégség alkalmából szőlőt, tésztát és csokoládét adtak: Bodóné, Gyarmatiné, Radáné, Técsiné, Floruczáné, Nagy Sándorné, Pallagné, Léwayné, Pápané, N. N., Fazekas M.-né Lénártné, Molnár Márkné, Czirjárné, Vasadiné, Törökné.

Az ujvárosi Nőszövetség vasárnap délután 5 órai kezdettel a Leánygimnázium disztermében ünnepélyt rendez, melyen Kiss Bertalan belmissziói titkár tart előadást. Kiss Klára Reményik költeményeket szaval. A Boda nővérek hegedű doppel-koncertet adnak elő Belme Magda zongorakiséréte mellett. Nosz Andor vezetése mellett a Baráti Kör szórakoztató jelenetet ad elő. Az összejöveteleken az önkéntes adományt az ujvárosi szegények felszegélyezésére kérjük.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órákor az imaházban és délután 3 órákor Csillagvároson: Szennyessy József, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órákor és délután 4 órákor az imaházban Kiss Károly szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órákor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Markocsán Ágnes. Esketés: Vass József ref. Pernyész Margit róm. kath. (Ujvárosi templomban esküdtek.)

Áldozatkészség: Templomalapra: Papp Lajos (Tokaji-telep) 50, Szabó Gábor 73, Teleky Zsigmond 38, Kállay Gyula 83 Lei.

Csillagvárosi imaház céljaira: Az Argyiláncsalád anyjuk, illetve nagyanyjuk halála évfordulóján

100 Lei. — A csillagvárosi leánybibliakör kultur-estélyük jövedelméből: házbérre 130, tűzifára 200, takarításra 80 Lei.

Református Szegényháznak: Velencei Nőszövetség 600 Lei.

Tornafelszereléshez: a Nőszövetség a villanykört felszereltette és egy villanygőt ajándékozott.

Tandijsegélyre: A fésű-gyár munkásai Hetz Ferencné utján 500 Lei.

Vallásos estélyt tartunk velencei kulturtermünkben folyó hó 15-én délután 6 órakor, melyen biblia-olvasás és ima után előadást tart Benedek Géza s. lelkész, majd a csillagvárosi leánybibliakör tagjai: »Az új zsoltaár« c. vallásos jelenetet fogják bemutatni. Az estély többi részét énekszám és szavalatok fogják kitölteni. — Önkéntes adományokat szegény tanulóink tankönyv ellátására kérünk és köszönettel fogadunk.

Olvasó körünk a kulturterem kis szoba helyiségében folyó hó 15-étől kezdődőleg vallásos alakulataink tagjainak rendelkezésére áll, hol helybeli és vidéki napilapokon kívül értékes folyóiratokhoz juthatnak az olvasni szeretők.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Szabó Pál, délután 4 és az Élő-telepen délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élő-telepen és a Tüdő-szanatóriumban minden csütörtökön délután 5 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kiss Zsuzsanna, Fodor Gizella. Esketés: György Gyula ref.—Szentmiklósi Erzsébet ref., Harasztosi László ref.—Szücs Erzsébet ref., Balogh István ref.—Németi Irma ref. Temetés: özv. Daróczi Dánielné 42 éves.

Áldozatkésztség: Réti Templomalapra: Kulizs Lajos 300, Nagy Józsi 220, Bálint Zsuzsanna 155, Szilágyi Károly 50 Lei.

Réti Férfiszövetségünk kedden (szeptember 17.) este 8 órakor biblia bibliórát tart.

Tanévnyitó gyermekistentiszteletet tartunk a Réten vasárnap (szept. 15.) délután 4 órakor az imaházban, jó idő esetén 5 órakor a Fülöp István szőlőjében (Alsó Dorongos-oldal). Prédikál dr Szabó Lajos.

Sztárai Énekkarunk október hóban avatja fel zöld selyem zászlóját, melyet a Nő- és Férfiszövetség adományozott az Énekkarnak. A zászlóavatást Nemes Elemér hánsági esperes, orsz. alelnök végzi,

az ígét ez alkalommal Vadai Béla bihori esperes hirdeti.

Árvaházunk.

Nagy az öröm az árvaház kicsinyei között mert a Doktor bácsi azt a jó hirt hozta, hogy Varga Gedeon lelkész ur nagy betegsége forduló ponthoz érkezett és a kedves árvaanya egészsége visszatérőben.

Az árvaházból — iskoláik végeztével — ipari pályára kibocsátott ifjak helyébe új árvák érkeztek, akik igen hamar otthonosan érezték magukat a barátságos körben.

A viile-satu-mare-i Leányszövetség árvaházunk részére két kis malacot nevel. Az árvák malacainak — noha a helységben nagy sertésvész pusztít — eddig még semmi bajuk! Hálásan gondolunk a szerető szívű leányokra s a leányszövetséget vezető s. lelkész ur értesítését köszönjük.

Adományok az árvaháznak:

Február 2. megváltása címén: Szöke József (Pasteur-u.) 100 Lei.

Gondnoknőnél: Kiss Antalné 10 kgr. szőlő, Szücs Juliánna 10 Lei.

Vidékről: A baia-marei nőszövetség 500, özv. Kovács Józsefné (Satumare) 100 Lei.

INNEN-ONNAN

A budapesti református theologusok az Országos Református Szövetség szociális munkájának szolgálatában vidéki családokat kerestek fel, hogy vegyenek magukhoz egy-egy szegénysorsu városi gyermeket nyaraltatásra. Munkájuk eredményeképpen hetven család jelentkezett. Legtöbbet kértek Rákoscsabán (16), Dömösön (9), Seregélyesen (7).

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

KALVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Céglajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

A szabadságésszme és a kialakuló ujvilág

összefoglaló címével bocsátja közre a Prot. Szemle korunk nyugtalanító és megoldást váró kérdéseiről a budapesti református theologia disztermében május 8–11. napjain elhangzott előadásokat. Az előki zárót dr. Ravasz László mondta, akinek beszédéből az alábbiakat közöljük:

... A mai helyzet az, hogy a tömegek akaratát máról holnapra gyorsan egybe kell fogni és ki kell fejezni. Ez a rendes demokratikus módszerrel többé nem tehető meg; létrejött tehát egy új gondolat a tömegakarat kiváltására és érvényesítésére: a Führtum (Vezérség) gondolata. Mindenütt, ahol az élet megkívánja és lehetővé teszi, elő kell állnia egy nagy és korszakalkotó egyéniségnek, kiben mindenekfelett az a képesség van meg, hogy egy népnek, osztálynak, nemzetnek tömegakaratát leggyorsabban egybefoglalja és a maga akaratával és egyéniségével kifejezésre juttassa...

... Ez az új életforma különböző típusokat mutat. Első típus a *fascizmus*, amely jogban, politikában, művelődésben, világnézetben, életformában, egyetlen egy nemzet totális államszervezetét állítja élénk. Másik típus a *gazdasági termelésnek* egyik osztályát, a munkásságot fogja egybe, határozottan szakítva minden szellemi vagy spirituális tényezővel és tisztán gazdasági alapon rendezkedve be. Ez a proletárok totális állama, a Lenin és Stalin alkotása. Harmadik a *német típus*, amely a fajra terjeszti ki a maga organizációs munkáját és azt alakítja egyetlenegy vér- és sorsközösséggé, a Hitler művévé. Egyik sem ismeri el magával szemben a szabadságot, mindegyik az egész életet igényeli, mindegyik önmagában látja a legfőbb jót és a legfőbb életcél és mindegyik úgy áll a világgal szemben, mint ahogy az eszköz és a cél áll egymással szemben. Mindegyiknek az élén egy vezéregyéniség áll, akiben az egész közösség ereje és lelke megtestesül és ezáltal olyan természetfeletti és misztikus személyiség kezébe kerül minden hatalom, amilyent nem látott sem a római, sem a barokk abszolútizmus, sőt hozzá fogható még a keleti kényurak között sem találunk. Élő személlyel a politika mezején történik

meg, ami csak a nagy vallásalapítókkal szokott történni, — de ezekkel csak a haláluk után — személyes alanyaivá válnak egy belőlük származó, általuk irányított és bennük szemlélt világtörténelmi élet-egységnek.

Meg kell vallanunk, hogy ma még nem tudunk ez új alakulásról végleges véleményt mondani. Megtörténhetik, hogy a vezér méltó módon testesíti meg a mögötte álló és általa összefoglalt történelmi erőket és mindazok, akik körülötte vannak, egy nagy-szerű szelekció által kitermelt vezérkarrá szervekednek, mely az élet minden szükségletét kielégíti és elegendőképpen képviseli. Ez esetben meggazdagszik a világ a lángelmének egy új típusával, az akarat-genie fogalmával, aki esetleg minden nagyobb művészi és tudományos képesség nélkül, sokszor egészen hiányos műveltség birtokában, országok és világok felett rendelkező egyéniséggé válik, aki akaratával századok lágy viaszára írja a törvényt. Megtörténhetik az is, hogy egészen átmeneti módon, mint időszerű pótlék jelenik meg alakja a világtörténelemben s nincs más rendeltetése, mint hogy a kivétel hidja gyanánt átmenetet teremtsen az újra meginduló genetikai fejlődés számára. Ez esetben egy új condottieri (középkori zsoldos vezér) típus áll előttünk és megismétlődik az, ami minden nagy széthullás és forradalom után megszokott történni, a renaissancenak nevezett forradalmi században pedig egészen napirenden volt: a kátyuba került fejlődést egy nagyszabású, jó vagy rosszakaratu condottieri menti meg, akinek a személyiségében nem mindig a legkülönb, hanem a *legvakmerőbb*, nem a legjobb, hanem a *legszerencsésebb*, nem a legerősebb, hanem a *legszuggesztivebb* (másokra erősen hatni tudó) ember kerül az élre.

Meg kell látnunk azt is, hogy ez a világalakulás nagy veszedelmet rejt magában. Nagy veszedelmet rejt a keresztyénségre és az ember továbbfejlődésére. Ugyanis a totális államnak meg van az a nagy kísértése, hogy miután akkor jelenik meg, amikor az emberiség hitvilága elerőtlenedett, a közgondolkodás elpogányosodott, igen könnyen megtörténhetik, hogy az ilyen totális állam a keresztyénséget, ha az megalkuszik vele és engedi bekebelezni

magát, felszívja a maga életszervezetébe és egy olyan egyház-államot alkot, amely egyháznak is rossz és államnak is rossz; ha pedig nem alkuszik meg vele: megpróbálja elnyomni. Ez a keresztyénségre időleges üldözést és mártíromságot jelent, de ugyanakkor jelenti a megerősödést és a megújulást is. Más nagy veszedelme a totális államnak az, hogy éppen azért, mert világnézet, mert mithosz, igénybe veszi és foglalkoztatja az ember képzeletét és a transcendens felé tájékozódó kiirhatatlan hajlandóságait: igen könnyen valláspótlékká válhatik. Új vallás jelenik meg általa a világban, amelynek az a hibája, hogy szűkebb és alacsonyabbrendű, mint a gyökérről nőtt és Isten lelkétől ihletett vallás. Szovjetoroszország az atheizmust akarja államvallássá tenni; ezáltal alapjában véve lehetetlen dologra vállalkozik: hitté akarja változtatni azt, ami a hitnek ellenkezője, t. i. a merev tagadást. Egyébként átveszi a vallás évezredek módszereit és ezekkel kívánja a vallástalanság céljait szolgáltni. Van missziója, van apologiája, van egyháza, van kultusza, van theologiája, van támadó klerikális politikája. Hitler környezetében egy új teuton mithosszal próbálnak kísérletezni; ennek az a baja, hogy egy magasabbrendű vallást alacsonyabbrendű vallással akarnak pótolni. Ideig-óráig megy ez a dolog, de a vallás nem az észnek, hanem az életösztönnek ügye lévén, ez az ösztön csálhatatlanul meg fogja érezni, hogy mi az igazi étel és mi a surrogatum. Egyedül Mussolini az, aki a történelmileg kialakult nemzeti vallást bizonyos keretek között elfogadja, sőt támogatja, viszont a Mussolini totális állama román jellegénél fogva, tisztán formális erőviszonyoknak a rendszere és nem táplálkozik olyan mély és ösztönös erőkből, mint amilyenekből a másik két típus meríti a maga erejét.

A Lorántffy Zsuzsanna Jótevékony Egylet f. hó 29-én, vasárnap este 6 órakor vallásos estét tart, amelyen bemutatásra kerül a Lorántffy Zsuzsanna fejedelemasszony 300 esztendő urasztali terltője. (Az est részletes műsorát jövő számunkban közöljük.) Műsor után szőlőosonna.

Az oradea-i Református Kör szept. 28-án, szombaton este, a Kath. Kör nagytermében szüreti mulatságot tart. Az est programját közelebbi számunkban közöljük.

Kedvezményes zsellárt kapnak a szegény iskolásgyermeknek 75 leis árban 100 lei helyett, ha vallástanítójuknak az árát kifizetik.

Cherechiuban f. hó 22-én köri ifjusági fiu-konferenciát rendeznek a vidék ifjuságának bevonásával. Gyülekezetünk ifjusága is készül e konferenciára, amelyen a konferenciái előadásokat Kiss Bertalan belm. titkár és Szücs János s. lelkész tartják.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt: 10 órakor Benedek Géza, este 6-kor Csernák Béla, a Hegyen délután 4 órakor (Nagy Bertalan és Oláh Ferenc házána) Magyar Sándor és Magyar Vince theologusok szolgálnak.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor. — A Fekete József és Neje Református Szegényházban istentiszteletet tartunk minden szombaton este 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Bagi Ferenc György. Esketés: Lakatos Márton ref. és Törő Matild ref. Temetés: Kun András 54 éves, Mányi Ferencné Tamás Katalin 56 éves.

Áldozatkészség: Szegény iskolásgyermek konyhájára: Mertz Sándorné (158 számú p.) 264 lei. Szegényeknek: Szücs Juliánna 10 lei. Egyháznak: özv. Irházi Jánosné 50 lei, özv. Tivadar Jánosné (urvacs.) 50 lei. Szegényháznak: özv. Irházi Jánosné 10 lei.

A temetési énekek gyakorlásának kérdésével kapcsolatban az olasz-i férfiszövetség szept. 26-án (csütörtökön) esti óráján a gyülekezeti éneklés történetéről tartunk előadást, melyre az érdeklődők figyelmét ez uton is felhívjuk.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és délután 6 órakor Molnár Károly. Az Össi-telepen délelőtt 10 órakor és délután 3 órakor Szennyessy József szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Szerémi Sándor, Varga György, Tolna János, Tóth Veronka. Esketés: Nádassy László ref. — Birinyi Irma ref. Temetés: Erdey Emilia Laczkó Lajosné 39 éves, Király Sándor 1 hó, Nagy Imre 61 éves.

Áldozatkészség: Férfiszövetségnek: tagdíjmegajánlás címen Petróczy Lajos 100 Lei.

Az ujvárosi templomszönyegre: a leánybiblikör 100 Lei.

Az ujvárosi Férfiszövetség vasárnap délelőtt 11 órakor az egyházi tanácsteremben összejövetelt tart.

Az *ujvárosi Nőszövetség* vasárnap délután a Ref. Leánygimnázium dísztermében igen jól sikerült előadást rendezett. Kiss Bertalan belmissziói titkár a református hitvallók küzdelméről tartott mély tartalmu előadást. A Baráti Kör két vidám darabbal szórakoztatta a közönséget, Kiss Klára Reményik költemények szavalásával művészi tolmácsolója volt a két remek költeménynek. A Boda-nővérek hegedűjátéka Belme Magda zenetanárnő zongorakiséréte mellett igazi műélvezetet nyújtott minden zenebarát-nak. — Szünet alatt a Nőszövetség fáradhatatlan tagjai fagyaltot szolgáltak fel.

A *Decebal-utcai* állami iskolában 110 református gyermekünk tanul.

Az *ujvárosi Otthon* építése alatt az önképző köri órákat pénteken este 8 órakor a Ref. Kör helyiségében tartjuk, melyre az érdeklődőket szeretettel hívjuk.

Német nyelvtanfolyamot tartunk csütörtök este ifjuságunk részére. Jelentkezni lehet az *ujvárosi* lelkészi hivatalban.

Az *Őssi-telepi női Biblia-kör* vasárnap 22-én délután 4 órai kezdettel műsoros kávédelutánt rendez, melyre híveinket és az érdeklődőket szeretettel meghívjuk. Műsor: 1. Megnyitót mond Kovács Sándor tamaşeu-i lelkész. 2. Énekel a Kálvin-énekkar. 3. Előadást tart Bodnár Mária írónő. 4. Szaval Bodó Imre. 5. Zeneszám. 6. Beszél Gurzó István. 7. Anya és a gyermek, szindarab. 8. Szaval Szenyenyessy József s. lelkész. 9. Énekel a Kálvin-énekkar. 10. Zárószót mond Daróczy Lajos író.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 4 órakor a Tokaji-telepi vallásos estélyen: Kiss Károly, a Tokaji telepen délelőtt 10 órakor és Csillagvároson d. u. délután 3 órakor Genda János theológus, az imaházban d. u. 4 órakor Molnár Károly szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Hegedüs János Illés, Vidikán György. — Temetés: Markocsán Ágnes 5 napos, Gyarmathy Juliánna 72 éves, Bagdi Imre 57 éves, Farkas Erzsébet 25 éves.

Áldozatkészség: Templomalapra családi perselyekben: Szücs Károlyné 55, Kristóf Gáborné 50, Marcsó Kálmán 95.50, Farkas Elek 101, Ujlaky Károly 65 lei.

Szegényeknek: özv. Szabó Sándorné 10 lei, N. N. 100 lei.

Szegényháznak: N. N. 100 lei.

Szegénygyermek tankönyvsegélyére: N. N. 300 lei.

A f. hó 15-iki vallásos estélyen önkéntes adományokból 373 lei.

Vallásos-estélyt tartottunk a velencei kulturteremben f. hó 15-én, melyen bibliát olvasott s imádkozott Kiss Károly lelkész, előadást tartott »A magyar nép hitvilága« címen: Benedek Géza olasz-i s. lelkész, 2 szavaltat s a csillagvárosi leány bibliakör által bemutatott »Uj zsoltár« c. vallásos jelenet alkották a minden részében nevelő és építő műsor többi részét.

Vallásos-estélyt tartunk f. hó 22-én d. u. 4 órakor a Tokaji-telepi imaházban. Bibliát olvas és imádkozik: Kiss Károly lelkész, felolvasást tart: özv. Liebert Emilné. Vallásos jelenetet mutatnak be, szavaltatokkal s énekszámokkal működnek közre a telepi bibliakörös fiuk és leányok. Önkéntes adományokat a Tokaji-telepi imaház kibővítésére kérünk és hálás köszönettel fogadunk.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor Szabó Pál, az Élő-telepen délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban kedden és pénteken, az Élő-telepen és a Tüdő-szanatóriumban minden csütörtökön délután 5 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kovács Juliánna. Temetés: Mányi Ferencné 56 éves, Erős György 3 hónapos. Kitérés: Orbán Erzsébet (Bogre-ut 24) gör. kath. vallásra.

Réti nőszövetségünk bibliáorait szept. 25-étől kezdve ismét minden szerdán tartja, délután fél 6 órai kezdettel. A nőszövetség tagjai résztvesznek az 5 órai istentiszteleten is.

Kultur-ünnepély a Réten. Réti nőszövetségünk vallásos és kulturális ünnepeinek sorozatában szept. 22-én, vasárnap délután 6 órai kezdettel »Szigligeti« emlékünnepelet rendez az imaház kulturtermében. Közreműködnek: C. Bodnár Mária írónő, dr Szabó Lajos lelkész, Kiss Lajos hirlapíró, a Boda-quartette. A műkedvelő ifjuság »Szigligeti« színműveiből ad elő jeleneteket Kispálfi János rendezésében.

Hétköznapi istentiszteletet tartunk réti körzetünkben szept. 28-án, szombaton délután 4 órakor a Hegyen, Külüs Mihály házában (Felső Dorongos-oldal). Prédikál: dr Szabó Lajos.

Áldozatkészség: Réti vasárnapi iskolától a szegénygyermek tankönyvére: 80 lei.

Árvaházunk.

Adományok az árvaháznak:

Dr Cziffra Kálmánné 5 kg. szőlő. Rácz József (Niued) 59 kg. buza. Kovács József 150 lei értékű kőműves munkát végzett ajándékba.

INNEN-ONNAN

Kéz, amely sohasem ütött. Egy kis fiu meghalt. Holttestét az egyik félreeső szobába vitték s édesanyja és kis huga megegyeszer bementek, hogy a gyermeket lássák. Miközben tekintetük a szeretett vonásokra esett, azt kérte a kisleány anyjától, hogy testvére jéghideg kezét megegyeszer megfoghassa. Az anya amikor látta, hogy a gyermek mennyire szeretné megfogni kisfia élettelen kezét és a kisleány kezébe tette. A kedves gyermek néhány pillanatig nézte a kis kezét. Azután hirtelen anyjára emelte könnyes szemét és nagy gyöngédséggel így szólt: »Anyám, ez a kéz sohasem ütött meg engem!« — Vajjon a te kezed és nyelved sohasem sértett meg senkit?

Törvénybetöltés. Halálos ellenségek voltak. Az egyik egyszer találkozott az erdőben a másiknak a gyermekével. Bosszuszomjában levágta a szegény gyerek jobbkezének két ujját, hazaküldte a vérző csonkokkal s örült a kegyetlen bosszunak. Évek teltek el s a megcsonkított leány asszonnyá lett, amikor egy koldusban felismerte a megkínzóját. Csöndesen megvendégelte, leült melléje és örömmel nézte kiéhezett ember étvágyát. Mikor aztán halától csillogó szemmel bucsuzott a kéregető, akkor megmutatta a csonka kezét és mosolyogva szólt: »Most megbosszultam magam.« A felebaráti szeretet betöltötte a törvényt!

Ezeknek ne adj. A korcsmába belép egy férfi s italt kér. »Te egyszer majdnem megőrültél az italtól, nem adok« — szól a korcsmáros s a korcsmában ülő fiatalembereket szolgálja ki. A férfi megszólal: »Hát éve annak, amikor még engem is ilyen figyelemmel szolgáltál ki. Te szoktattál az italhoz. Most menthetetlen vagyok. Nekem már bátran mérheted az italodat. De ezeket a fiatalembereket még meg lehet menteni, ezeknek ne adj inni. Nekem adhatsz, legalább előbb pusztulok el, nem leszek a világ terhére. De ezeknek a fiatalembereknek ne adj, az Isten szent nevére kérek!«

A nehéz tantárgy. Egy lelkész meglátogatta a gyülekezet elemi iskoláját. A sok kis szöszke fej között felfedezi a kis 5 éves Juliskát is. »Hát te mit tanulsz itt, kicsikém?« — simogatja meg az arcát. A kislány ránéz nagy kék szemével és bátran kivágja: »Tanulok csendben lenni.« »Jól van lányom, te tanulsz a legnehezebbet.« Némely ember — fordult a lelkész a tanítóhoz, »egész élete végéig sem tudja ezt megtanulni.« Sok emberre réferne, hogy beüljön oda a padba az 5 éves kis Juliska mellé és

tanuljon »csendben lenni.« Mert a belső csendesség a lelki élet ábécé előtti ábécéje. Csak a »csendesek« kezdhetik el tanulni a lelki élet ábécéjét.

Tanulságos álom. Egy asszony igen meg volt magával elégedve. Azt gondolta, hogy jócselekedetei révén megnyeri az örök üdvösséget. Egy éjjel azt álmolta, hogy egy angyal kézenfogva vezette egy ismeretlen városba. Egyszerre megállottak egy nagy palota előtt. Az asszony megkérdezte: »Kié ez a szép palota?« »A szegény cipészé«, volt a válasz. Ismét tovább mentek, míg egy másik palotához nem értek, az angyal elmondta, hogy ez egy szegény mosónőé. Ismét tovább mentek, most egy dűledező kunyhó elé értek. Az angyal azt mondta az asszonynak: »Ez a te házad, a te jócselekedeteidből csak ilyet lehet építeni.« — Az asszony megértette, amit az Ur mondott neki az álom által.

Az imádkozó Luther. Luthert, az Ur Jézus példájára, minden munkája előtt imádkozásban találjuk. Mégis különösen két alkalom mutatja meg nekünk az imádkozó Luthert: Melanchton betegágya és a wormsi birodalmi gyűlés előtti idő. Luther imádsága, élő hite mind a két alkalommal nemcsak mindent megkapott, amit kért, hanem többet annál Melanchton betegágya mellett a gyógyuláson kívül bátorítást. A wormsi gyűlésen pedig a megtartáson kívül olyan erőt, segédelmet és olyan dicsőséget, amelyhez foghatót alig ismer a történelem.

Veszedelemes rovarok. Keletafrikai utasok emlegetnek egy hangyafajt, amely alig egy cm. hosszú s az afrikai őserdők legveszedelmesebb állata. Nappal nem látható, mert a napfényt nem tudja elviselni, az afrikai nap percek alatt megöli. Hosszu, jól elrendezett, fegyelmezett hadsereget alkotva vándorolnak, zsákmányt keresve. Husevők, felfalnak minden állatot, sőt az embert is, ha idején el nem menekül előlük. A csapdába került elefántot is elpusztítják. Behatolnak az orrmányába, kirágják a szemeit, azután nekiesnek a nagy kinok közt kimúlt állat husának. Minden harapással apró husdarabkákat szaggatnak ki s harapásuk égető, mint a tömény sósav marása.

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbélebb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

A romlott edény.*

És elromla az edény, amelyet ő készít vala és amely mint anyag volt a fazekas kezében és azonnal más edényt készíte belőle. (Jer. 18, 4.)

Szeretném tudni, hányan láttak már közületek korongja mellett munkálkodó fazekast? A csészék és edények készítése nagyon érdekes, ezért, ha alkalom kínálkozik rá, el ne felejtsetek azt megnézni.

Az edény készítésénél igen érdekes, hogy ugyanugy megy az végbe ma is, mint Jeremiás idejében. A szövéshez, a szerszámok és fegyverek gyártásához, meg a föld megmunkálására is mindentéle csodálatos és furfangos gépet használnak ma már az emberek, de a fazekas korongja ma is majdnem ugyanolyan, mint amilyen évezredekkel ezelőtt volt.

Jeremiás idejében az edények készítésére használt gépezet két, közös tengellyel összekötött vízszintes korongból állott. Az alsó korongot lábbal hajtották s ez forgatta a felsőt is. Erre a felső korongra tette a fazekas a már előre elkészített, kavicsoktól, homokcsomóktól, szóval minden idegen anyag-

*A vasárnapi iskola megnyílt alkalmából Hastings: „A második Mérjöld” című könyvéből közöljük ez elmélkedést. A könyv a dr. Lacze Gábor szerkesztésében: „Isten igéje a gyermek lelkében” cíni alatt kiadott munkák sorozatában jelent meg. Fordította Gáty Ferenc. Ára 100 Lei. Megrendelhető iratterjesztésünk útján.

KÖSZEGHY ZSUZIKA.

Ennek a kedves, magyar névnek a viselője kedves, ifju leányzó vala, ki is élt a tizenharmadik század elején és édesapja titkára volt, nagy Bercsényi Miklósnak. Ő is a száműzetés sóttalan, keserű kenyerét ette a többi Rákóczi-száműzöttel együtt. Mindenütt Bercsényiekkel járt-kelt széles e világon, hiszen ők nevelték föl. Volt Jaroslavban, Lengyelországban, majd Törökországban.

Hogyan merül föl a multak ködéből ez a kedves leánynév? Mi a nevezetessége? Az, hogy ábrándképe volt a magyar irodalom egyik legkedvesebb, legkiválóbb alakjának: Zagoni Mikes Kelemennek. Amikor a Bercsényi család Rodostóban lakott, Mikes gyakran ellátogatott hozzájuk. Azt írja egyszerűen és meghatóan egyik törökországi levelében: — „kis Zsuzsikának nem osztogatták bőven a szépséget, de rendes, tisztességes személy.”

Ez nem volt egészen így. Bizony helyes,

ből jól megtisztított, megmunkálásra váró agyagot. Aztán megindította a korongot s miközben az pörögött, kiformálta.

Először cukorsüveg alakot adott a masszának. Aztán balkezének hüvelykujját belenyomta a süveg tetejébe s addig nyomta, míg olyan nagy nyilást nem csinált azon, melyen befért egész ökke. Eközben a jobb kezével vagy egy jobb kezében tartott pálcikával meg az edény külső részét formálta tervének megfelelő alakuvá.

Isten Jeremiást, mert különös megbiztatást akart neki adni, elküldte egy fazekashoz, hogy figyelje meg azt munka közben. A próféta el is ment. S mi alatt figyelte a fazekast, valami különös dolog történt. Mikor az agyag már nagyon szépalakuvá formálódott s az edény már majdnem kész volt, a korong hirtelen megállott. Egy parányi kavics vagy egyetlen az anyagban felejtett homokcsomó megsemmisítette a készülő edény minden szépségét. Jeremiás merően figyelte, hogy mit fog tenni a mester. Vajjon eldobja-e az edényt s új agyaggal kezdi elülről a munkát? Nem! A rosszul sikerült edényt összegyurta és azzal látott újra a munkához. Amit így az egyszer már elrontott agyagból készített, az már nem volt ugyan olyan szép, mint az első lehetett volna, de mégis jó és használható volt az is.

finom arcu, szép leány volt Köszeghy Zsuzsika, a rodostói emigráns tábor napsugara, kis énekesmadara. Az a kedvesség, mely Mikes Kelemen irását jellemzi, aranyos-humorossá és egyben szelid melankólikává válik, amikor elérhetetlen ideáljáról beszél. Ezt írja például egyik levelében, amelyet elképzelt nénjéhez intézett:

— „Szánj, édes néném, szánj, ihol vadászni nem mehetem, mindennap Zsuzsihoz kell mennem, foglyot nem lehetek. Csak Zsuzsival kell beszélgetnem, micsoda nagy büntetés ez nekem! Bárcsak egy hónapig tartana ez a büntetés! De akárméddig tartana, ugy busulok, hogy majd meghalok örömben.”

Ezt a kedves, ártatlan idillt megbolygatja egy nagy esemény. Bercsényiné meghal. Az 1723. év elején Bercsényi Miklós özvegyiségre marad. Mikest balsejtelmek gyöttrik. Ezt írja:

— „Vajjon nem házasodik-e meg még? Itt nincs más lány, hanem Zsuzsi és még két özvegyasszony.

Isten azt akarta, hogy Jeremiást ez az élménye juttassa el annak meglátásához, hogy, amint a fazekas bánt az agyaggal, úgy akart Ő is banni Izráel népével. Nagy céljai voltak vele. Azt akarta, hogy nagy és jó nép legyen, de az nyakasságával és istentelenségével meghiusította tervét. Ám még mindig nem késő, ha rábizza magát a nép, hogy azt tegyen vele, amit akar s formálja isteni tervei szerint, még mindig nemessé és hasznossá tudja tenni.

Nos, gyerekek, mennyiben vonatkozik e dolog mireánk? Nagy mértékben. Hisz Istennek mindnyájunkkal terve van, mindnyájunkból szép és hasznos edényeket akar formálni. De ezt csak úgy tudja véghez vinni rajtunk, ha önként adjuk magunkat a kezébe. Nagy baj azonban, hogy a legtöbben nem akarunk benne bizni, nem vagyunk készek magunkat Reá bizni, hanem inkább a magunk útján járunk. És így a makacsság, balgaság meg a bűn démona annyira hozzánk tapad, hogy megsemmisíti a belőlünk tervezett edény szépségét.

Igaz, hogy a felnőttek is tanulhatnak a Jeremiás által tolmácsolt isteni üzenetből, megtanulhatják, hogy Isten, ha ők maguk is vágyódnak erre, még az ő romlott edényeikből is tud formálni valami jót.

A Lorántfy Zsuzsánna Jótékony Egyesület folyó évi szeptember 29-én vasárnap este 6 órakor a Református Leánygimnázium dísztermében vallásos ünnepséget tart a Lorántfy Zsuzsánna fejedelemasszony 300 esztendő s úrasztali terítőjének

bemutatása alkalmából.

1. Közének: 101. dicséret.
2. A nő az egyházban. 144. zsoltár 12. v. Beszéd. Tartja: Csernák Béla, református lelkész.
3. Stradella: Ima. Előadja: Szücs Ilci. Zongorán kíséri: Hermann Ilus.

Zsuzsihoz pedig más is tartaná a kezét, de aki gazdagabb — az a hatalmasabb.

Mikes sejtelmé valóra vált. Még abban az esztendőben, a kis, alig husz esztendő s Zsuzsi, a dús-gazdag gróf felesége lett. Mikes tovább álmodozik róla, azzal a tisztelettel és szeretettel, azzal a lemondó kedvességgel, ahogyan mindig irt. Zsuzsika házassága mindössze két évig tartott. Az 1725-ik évben megbetegszik Bercsényi és novemberben föl-száll hatalmas lelke a Hadur zsámolya elébe. Mikes lelkében föltámad egy késői reménység. Így ír:

»Ismerek olyat, aki Zsuzsival le akarná tétetni a feketét, de nem akarja. Nem tudhatom az okát, noha még leány korában is szerették egymást. Attól van-e, hogy a grófné titulust nem akarja letétetni vagy attól, hogy a legénynek nem igen villog a lábájában az arany? De elég az, hogy nincsen kedve hozzá, noha a szeretet megvagyon!»

Mikes még csak egyszer ír Zsuzsiról. Akkor,

4. Lorántfy Zsuzsánna. Irta: Baja Mihály. Előadja: Csernák Emmike.
5. Közének: 245. dics. 10. verse: Dicséret, dicsőség.
6. Szőlő felszolgálás.
7. A kiállított terítő megtekintése.

Az ozsonna-jegyül is szolgáló levelező-lap az úrasztali terítő képével 15 Lei. — Önkéntes adományokat, tekintettel a kiadásokra, köszönettel fogadunk. — A szőlő és kalács-küldeményeket az Egyesület nőtagjai vasárnap délután 2—3 óra között veszik át a díszteremben.

A Ref. Kör 1. hó 28-án szombaton este 9 órai kezdettel rendezi műsoros szüreti multságát a Kath. Kör összes terméiben, a következő műsorral: 1. »Csergyerekek«, játék 3 felvonásban, irta és zenéjét szerezte: Farkas Imre. Előadják: Kiss B. Lászlóné, Széles Gáborné, Gáll Böske, Fekete Böske, Anné Ödön, Széles Gábor, Tóth László, Bancsik Sándor, Bancsik Barna és Sommer Dezső. 2. Palotás tánc. előadják: Karalyos Matyi, Bartha Rózsi, Balogh Margit, Kovács Juci, Fisser Annus, Gáll Böske, Fekete Évi, Petróczy Lajos, Tóth László, Széles Sándor, Bodó Imre, Erdélyi Lajos és Zombori Sándor. A szindarabot rendezti Széles Gábor. A táncokat betanította: Sz. Osváth Hajci. Helyárák: 30—25—20—15 lei.

A Református Árvaházi Képes Naptár 1936-iki (X-ik) évfolyama megjelent. Ára 16 Lei. Kapható mindenik lelkészi hivatalban.

A hegedűtanfolyam, amely a református iskola növendékei között évről-évre oly szép sikerrel működik, új növendékek számára október elsején nyílik meg. Tandíj havi 150 Lei. Jelentkezni lehet az olasz-i és újvárosi elemi iskolákban az osztálytanítóknál és a velencei kulturházban. Tanerők: Boda Boriska és Klára.

13 éves árva leánykát, kinek munkaképtelen anyja nagy beteg, ki fogadna magához? Jelentkezés az olasz-i lelkészi hivatalban, vagy az össii-telepi imaháznál.

amidőn utra készül, csomagol, hogy örökre ott hagyja a rodostói szomorú tábornak, megy a kis Zsuzsi Jaroslau-ba, ahol inkább otthon van, ahol nevedett. Így szól Mikes:

»Valamennyi portékáját látom utnak indulni, mintha kést verne a szivemben!»

Itt azután elhallgat, szerény, csöndes ábrándja szárnysegetten hull alá, nem álmodozik többé, nem is említi a Zsuzsi nevet. Szárnyak lesznek a levelei, magyarázza néjének a török vallás hitágazatait... de élete végéig ott a szivében Kőszeghy Zsuzsika, mert az ilyen hűséges, tiszta szívek csak egyszer szeretnek. Bizonyára akkor is eszébe jut olykor elérhetetlen álmoképe, amidőn egyedül marad a bujdosók közül, amikor írja utolsó levelét, melyet oly gyönyörűen rimekbe szedett Lévy József:

Egyedül hallgatom tenger mormogását,
Tenger habja fölött futó szél zugását.

Farkas Imre.

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt: 10 órakor Szennyessy József, este 6-kor, valamint a délután 4 órai gyermekistentiszteleten Benedek Géza, a Hegyen Kissötétágon (Nagy Bertalan házában) d. u. 3 órakor Magyar Vince theologus szolgál.

Olasziban hétköznapi istentisztelet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor. — A Fekete József és Neje Református Szegényházban istentiszteletet tartunk minden szombaton este 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Murai Mária, Tóth Sándor, Kotyman Ilona. — Esketés: Szálteleky Ferenc ref. — Szabó Irén ref. Temetés: özv. Egyedi Józsefné Jakab Sára 78 éves, Török Imre 26 éves, Tóth Gyula 43 éves. Kitérés: Flóra Gabriella tisztviselőnő gör. kath. vallásra.

Áldozatkészség: A Nőszövetség 500 lei segélyt nyújtott egy theológus ifjunak. A Férfiszövetség 500 lei segélyt nyújtott egy theológus ifjunak. *Árvaháznak:* Kovács József kőműves m. 50 lei.

Szegényeknek: Kabai István satumarei érettségiző diák az érettségi vizsga sikeres letétele alkalmával 100 lei.

Vasárnapi iskolánkat ez évben* 29-én d. u. 4 órakor nyitjuk meg gyermekistentisztelettel, melyre a szülőket és gyermekbarát hűveinket is szeretettel hívjuk. Imádkozik és ígét hirdet Benedek Géza s. l.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Kiss Bertalan, délután 6 órakor Szücs János. Az Össi-telepen délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kiss Erzsébet, Fazekas József, Major Károly, Hunyadi Klára. Esketés: Kovács János ref. — Tar Margit ref.

Az Össi-telepen az elmúlt vasárnap minden tekintetben jól sikerült kávédelutánon vettünk részt. Az izléses virágos-fehér asztalok mellett ott láttuk sok testvérünket, akik pedig a város másik végén laknak. Ez uton mondunk köszönetet minden egyes előadónak, Istenünké pedig a dicséret, dicsőség mind-

örökké! — A kávédelutánra téstát, cukrot adakoztak: Nagy Sándorné, Flóriczáné, Bodorné, Opréné, Porkolábné, özv. Nánásiné, Pallagné, Farkas Béláné, Vargháné.

Az Össi-telepi gyermek-otthon részére adakoztak: Zimáné paradicsomot és krumplit. Técsiné krumplit.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban Benedek Géza és délután 4 órakor, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor Kiss Károly. Csillagvároson d. u. 3 órakor Szennyessy József szolgál.

Velencén hétköznapi istentisztelet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Fogarberger Mária. Temetés: Oravecz Sándor 27 éves.

Áldozatkészség: Templomalapra család perselyekben: Hajas Jánosné 61 lei, Hajnal Martika 43 lei. *Nőszövetség céljaira:* Gábris Sándorné egy gobelin párna-alapot.

Szegényház szegényeinek: Somtelekán Józsefné 1 kg. liszt, Matkó nővérek 1½ kg. liszt, 1 kg. bab. N. N. 1 kg. liszt, Siebert Emilné szappan, Balogh Károlyné rizskása, griz, Gábris Sándorné 1 kg. liszt, Fóris Péterné 1 kg. liszt, Varga Ferencné zsír, N. N. krumpli, szappan.

Vallásos estélyünk a Tokaji-telepen f. hó 22-én nagyszámu közönség jelenlétében és nagy érdeklődése mellett erkölcsi tekintetben szép, anyagilag mérsékelt sikerrel folyt le. A kicsiny helyiséget zsúfolásig megtöltő közönség a tikkasztó melegben is áhitattal hallgatta az Igét, mely Isten lelkének, az emberi lelket megvilágosító és megerősítő hatalmáról mondott vigasztaló igazságokat. Özv. Siebert Emilné nőszövetségi tag: »Szabad-e csüggednünk?» címmel tartott a hallgatóságot mindvégig lekötő felolvasást. Ugyancsak özv. Siebert Emilné készítette elő a műsor többi számaait kitevő énekszámokat és szavالاتokat, amelyek egytől-egyig minden elismerést megérdemlő buzgóságról és szorgalomról tettek tanúságot, amiért ez uton is hálás köszönetet mondunk ugy nőszövetségünk e példát mutató lelkes tagjának, mint a műsor szereplőinek. Az estély végeztével a Tokaji-telepen lakó nőszövetségi tagok által készített 13 drb. kézimunkát ajándékozott a Nőszövetség sors-huzás utján a szerencsés nyerőknek.

Vasárnapi iskolai csoportjaink mindhárom imaházunkban megkezdik f. hó 29-én a rendszeres munkát és pedig a velencei imaházban 9—11 óráig az óraadó vallástanítónók vezetése alatt; a Tokaji tele-

pen a szolgálatot teljesítő lelkész és özv. Siebert Emilné vezetésével, a csillagvárosi bérelt imaházban (Str. Central 23. sz. a.) d. u. 2—3-ig Major Rózsika és a bibliakörös lányok vezetésével. Ez uton is felhívjuk és kérjük a szülőket, hallják meg Jézusunk hívogató szavát: „Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket és ne tiltsátok el őket, mert ilyeneké az Istennek országa.”

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 és az Élőtelepen délelőtt 10 órakor Szabó Pál szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban szerdán és pénteken délután 5-kor, az Élő-telepen és a Tüdőszanatóriumban csütörtökön délután 4 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Deák József, Benedek Gyula. Temetés: Kezelman Gyula 70 éves, Molnár Imre 2 éves, özv. Kovács Lajosné 76 éves.

Áldozatkészség: Réti templom-alapra: özv. Szilágyi Lajosné 2000 (kettőezer leit.)

Istentiszteletet tartunk réti körzetünkben szept. 28-án, szombaton délután 4 órakor a Hegyen Külüš Mihály házánál (Felső Dorongos-oldal.)

Réti Férfiszövetségünk kedden este (okt. 1.) 8 órakor tartja biblia-óráját. A *Nőszövetség* biblia-órái pedig minden szerdán délután fél 6 órától 7-ig.

Réti Nőszövetségünk vasárnap (szept. 29-én) délután fél 6 órai kezdettel megismétli a múlt vasárnap oly nagy sikerrel megrendezett „Szigligeti” emlékünnepélyét. Közreműködnek: C. Bodnár Mária, Zágoni Dezső, dr Szabó Lajos, D. Kiss Lajos és a műkedvelő ifjuság Kispálffy János irányításával.

Árvaházunk.

Adományok az árvaháznak:

Mónus Sándorné 30 kg. paradicsom, Varga József 4 drb. dinnye, Szücs Mátyásné 10 kg. alma, Héder Gyula az árvaházi növendékek haját levágta, Erdei Ferenc 1 kakast.

INNEN-ONNAN

Ne játszá! a bűnnel! Egyik cirkuszban az állatszolidító intésére a rejtekhelyből 35 méter hosszú kigyó kúszott elő. A kigyó már 25 éve volt gazdája birtokában és néki feltétlen engedelmeskedett. Gyűrűgyanánt körülfogta testét, fejét magasan föléje emelve. Azonban egyik este, amidőn ismét megszokott játé-

kát mutatta be, egyszerre borzalmas reccsenés halatszott. A kigyó összeroppantotta urát. 25 éven keresztül veszélytelenül játszott vele gazdája, most a kigyó játszott és elrabolta tőle az életét. Hasonlóképpen járnak mindazok, akik a bűnnel játszanak. Éveken keresztül veszélytelennek tűnik fel, de azután urrá lesz az ember felette, legyőzi őt és elrabolja tőle az életét.

Gyermekkori játszótársamról hallottam azt a megrázó esetet, hogy egészen váratlanul, amikor senki sem gondolta volna, meghalt. Bement a hivatalába, leült az íróasztala mellé, azután leesett a földre s mire az orvos megérkezett, halott volt. Pár hónapi házaseset után itt maradt özvegyen a felesége. Számomra az volt sokkal megdöbbentőbb, hogy az 5. parancsolat ellen elkövetett bűnnek a súlya alatt ment át az örökkévalóságba. Pár évvel ezelőtt megharagudott az édesatyjára s azóta nem váltott vele egyetlen szót sem. Ime, nem élhetett hosszú ideig e földön!

A beszélő papirosdarab. Az iskolában egy kis papirosdarab hevert a földön. Senki sem tudta, hogy ki dobta le. A tanító ur észrevette s így szólt a gyermekekhez: „Legyetek egészen csendben s figyeljétek, hogy mit mond az a kis papirosdarab!” A gyermekek néma csendben figyeltek, mert igen kíváncsiak voltak erre a csodára, de semmit sem hallottak. Egyszerre csak kilépett egy kisleány a padból, fölemelte a papirost s a papirkosárba tette. A tanító ur mosolygott s így szólt: „Lássátok, Mariska megértette, hogy a papiros azt mondja: Végy föl, mert rendetlenség, hogy itt heverek.” A gyerekek nevettek, de szégyelték is magukat, hogy nem jutott eszükbe, hogy ezt a kis szolgálatot elvégezzék.

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

KALVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapirokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 100 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kalvin könyvnyomda. Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

A temetési énekek

jelentőségét már a hitjavítás korában felismerte a magyar református egyház s már a várad—debreceni hitvallás rendeli, hogy a református emberek kegyes énekekkel temessék el halottaikat. Előzőleg már szól gyülekezeti éneklésről és hibáztatja azokat, akik az éneklésben nem vesznek részt, holott az Urnak lelke azt parancsolja, hogy lélekkel, azaz szívvel zengezzük az éneket a gyülekezettel együtt.

A mi templomi gyülekezeti éneklésünkre nem lehet panaszunk; egyházközségünk tagjainak többsége szeret is, tud is énekelni, úgy hogy erőteljes, buzgó éneklése az idegenek figyelmét méltán kelti fel.

Azonban nem így van a temetéseknél. A temetésekre összegyülekező atyánkfiai nem énekelnek. Nem még akkor sem, ha az énekvezér jól ösmert temetési éneket kezd el. Talán azt gondolják sokan, hogy a ravatalnál csak annak szabad énekelni, aki stólát kap? A kántor nagyon sokszor énekel olyankor is — mikor stóliját nem kapja meg. Valami sivárrá lett így a *református temetés*. Az olasz-i férfiszövetség már évekkkel ezelőtt belátta, hogy nem jól van ez így s elhatározták a tagok, hogy ha teme-

tésen megjelennek, énekelni fognak. Csütörtök estéi bibliaórák előtt gyakorolták is állandóan a temetési énekeket, amelyek Énekeskönyvünk dicséretei között a 295—340. számok alatt találhatók fel. Meg is van ennek szép hatása, mert ahol a férfiszövetség tagjai megjelennek a ravatalnál, ott buzgón énekelnek is. De nemcsak a férfiszövetség tagjainak kellene énekelniök, hanem az egész halotti gyülekezetnek.

A temetések alkalmával való gyülekezeti éneklés előmozdítását célozza a presbytériumnak az a határozata, hogy az énekvezérek igyekezzenek megtanítani a gyülekezet tagjait a temetési énekekre.

Erre vasárnap délelőtt kínálkozik alkalom, a délelőtti istentisztelet végeztével; mikor az éneklésben résztvenni kívánók bennmaradhatnak a templomban s elgyakorolhatnak a kántor vezetése alatt orgona szó mellett néhány temetési éneket. Így elérhetjük azt, hogy a halotti gyülekezet nemcsak énekel, de éneklése az alkalom komolyságához illendő lesz.

Kívánatos, hogy ezeken az énekgyakorlatokon minél többen vegyenek részt, férfiak és nők egyaránt, hogy a ravatalok mellett aztán az egész gyü-

LORÁNTFY ZSUZSÁNNA, az egyház-építő és templom-diszítő.

A száznegyvennegyedik zsoltár tzenke tedik versében olvassuk ezeket a szent igéket: »Olyanok legyenek leányaink, mint a templom mintájára kifaragott oszlopok.«

A gondolatot, amit a zsoltáriró énekekben zengett ki, a görög művészek kőből faragták ki. A görög építőművészeknél találkozunk az u. n. kariatidákkal, akik, mint nőalakok, szobrok formájában hordozzák, támasztják alá a templomtetőzetét.

Ezek a képek megmutatják nekünk azt a feladatot is, ami a nőkre a keresztyén anyaszentegyházban vár. Az anyaszentegyház története gazdag olyan női alakokban, akik alázatos engedelmességgel szolgáltak Istenországának. Nemcsak azokra gondolok, akikről az evangéliumok vagy az újszövetség egyéb iratai emlékeznek. Gondolok a martíromság századainak mindhalálig hű leányaira s a nyomukba lépő dicsőséges asszonyokra; közöttük Heléna császárnőre, akinek köszönheti a keresztyénség uralomra jutását a pogányság felett; Anthusiára, az arany száju Christotomos Jánosnak édesanyjára, aki midőn fiát a

pogány szónokhoz vezeté, az a gyermek anyjára folytatott beszélgetés után elragadtatással kiálta fel: »micsoda asszonyai vannak a keresztyéneknek« és Monikára, Augustinusnak édesanyjára, aki előbb rossz utakon járó fiáért sok-sok könnyet hullatott s könnyei láttára szól hozzá Milánó püspöke: »oh az ilyen anyának fia semmiképpen nem veszhet el! A keresztyénség nagy asszonyai sorában találunk — hála Istennek — magyar asszonyokat is! Ott van a királyi palástot himező Gizella, a Duna szigetét lakó imádságos lelkű Margit, a koldusokat tápláló árpádházi Erzsébet; meg a mi református egyházunknak áldozatos lelkű, egyházukért, fajukért fáradozó, olykor sok szenvedést hordozó asszonyai, akiknek nevét felsorolni nincs időm. Őt nevezem meg hát egyedül, akinek emlékét most felújítani óhajtom, az öreg Rákóczy György fejedelmi hitvesét: Lorántfy Zsuzsánnát. Nem akarok róla életrajzot adni. Csak annyit szeretnék elmondani róla, amennyivel helyes megvilágításba tudnám állítani áldott alakját.

Ma szokás történetünk nagyjait eltorzítva mutatni be. Így az a megvilágítás, az a jellemzés is, ahogyan Lorántfy Zsuzsánnát Möricz Zsigmond, a

lekezet énekeljen! Kivánatos továbbá, hogy énekeskönyveinket vigyük el a temetésekre is, ép úgy, mint elvisszük a templomba; mert így biztosíthatjuk az éneklésben részvételünket. Új énekeskönyvünk ugyan is tartalmazza mindazokat az énekeket, amelyeket temetések alkalmával énekelhet a gyülekezet.

A presbytérium intézkedésében lássuk meg az abból eredő nagy lelki áldást. Kedveseink ravatalai, sirjai felett hadd zengjenek mindnyájunk ajkán a vigasztalás szép énekei:

*Nincs már szívem félelmére,
Nézni sirom fenekére!*

A bihori református egyházmegye i. évi őszi közgyűlését október 11-én tartja a leánygimnázium dísztermében Vadai Béla esperes és Telegdi József gondnok elnöksége alatt. Előző napon ugyanott lelkészértekezlet. A közgyűlés nevezetesebb

tárgyai között szerepel a lelkészek önszegélyezésének és az egyházi fegyelmezésnek kérdése is. Ezen a közgyűlésen tesz esküt dr Szabó Lajos réti lelkes, mint az egyházmegye aljegyzője.

A Lorántfy Zsuzsánna Jótékony Egyesület szépen sikerült vallásos délután keretében mutatta be a fejedelemasszony háromszázszázötven éves urasztali abszolutát a felekezeti különbség nélkül nagy számmal egybesereglett közönségnek szept. 29-én d. u. a ref. leánygimnázium dísztermében. A 101. dicsőret elnevelése után Csernák Béla lelkész szólotta fejedelemasszony egyházépítő, templomdiszítő tevékenységéről. Majd Szűcs Ilci, a Patzkó-zeneiskola művésznövendéke énekelt egy szép imát, Herman Ilus tökéletes kísérete mellett. Baja Mihály Lorántfy Zsuzsánna

maga regény trilogiájában, az »Erdély«-ben bemutatja, nagyon igaztalan. Móricz regénye végén jelenteti meg Rákóczy Györgynét s úgy állítja elénk, mint a vallás fanatikusát. Ezeket a szavakat mondhatja vele Bethlen Gábor zászlója alá készülő urához: »Nekem legalább is tiz pápista papot hozzon kegyelmed, hogy én azokat itt a vár tömlőcében megigazítsam.« »Énnekem eleven papok kellenek, hogy én azokat a valóságos hitre áttérítsem.«

Lorántfy Zsuzsánna bár a harminc éves háború korában élt, mégis távol maradt minden gyűlölködéstől, vallási türelmetlenkedéstől. Férjét nem követi a vallási harcok mezejére; legtöbbször ő jár közbe az üldözöttekért, akiket, ha kell oltalmába is fogad. Nagyon igazán ír róla báró Kemény Zsigmond a »Rajongók« című regényében, ahol a szombatosok felekezetét kéréllhetetlen haraggal üldöző I. Rákóczy György orthodoxiája mellett a fejedelemasszony úgy jelenik meg, mint az üldözöttek pártfogója, aki oltalmába veszi a szerencsétlen szombatos pap feleségét: Laczkó Istvánnét és gyermekét; sőt a szombatosok főemberének Pécsi Simonnak leányát, a szépséges Déborát is.

Az egyháztörténelem feljegyzi róla, hogy életének egyik legnagyobb keserűségét tulajdon papjai

c. versét Csernák Emike szavalta kedvesen. A műsor a 245. dics. 10. versének elnevelésével zárult. Műsor után a fehérasztalok mellett szőlőt és kalácsot fogyasztott a vendégsereg, amely a bemutatott terítő fényképét kapta emlékül. Egy nagy tál szőlőért amerikai árveréssel tekintélyes összeg folyt be az árvaház javára s a vevő a szőlőt is az árváknak ajándékozta.

Az ozsonna árán felülfizettek: özv. Kágyi Lajosné 100, özv. Kuun Frigyesné 100, Hajdu György 100, özv. Gáll Szabó Istvánné 50, Czira Kálmánné 50, Kovács Imréné 20 lei. — *Kalácsot adtak:* Csernák Béláné, dr Thury Kálmánné, Kovács Józsefné, özv. Szabó Miklósné, Kulcsár Istvánné, Asztalos Jánosné, Tóth Mihályné, Szilvássy Jánosné, Szabó Károlyné, Pató Károlyné, özv. Székely Sándorné, özv. Székely Jenőné, özv. Székely Gyuláné, özv. Resch Mihályné. — *Szőlőt adtak:* Tátray Lajos, dr Czifra Kálmánné, Kiss Antal és neje, Mónus Sándor és neje, Incze András, Szűcs Mátyás, Szondi Sándor.

Az óturdai egyháznak készitendő csereterítőre özv. Gáll Szabó Istvánné 100 lei.

Hirdetés. A Bucuresti Református Leányotthon (Str. Th. Aman 24.) Bucurestbe jövő magyar nőknek átvonuló szállást, esetleg állandó lakást ad mérsékelt díjért. Helyszerző és munkaközvetítő irodája nyitva naponta délután 4—6 órák közt. *Bucuresti Ref. Nőszövetség.*

Árvaházunk.

Adományok az árvaháznak:

Vidékről: Fejér Károly ref. lelkész Chereuşa 200 lei, Zörgő Dániel diák Zalau 100 lei, Török Sándor diák Zalau 100 lei.

okozták, akik azért támadták meg, mert vágvölgyi birtokára, Rovnyóra befogadta a földönfutó cseh huszitákat. Egyik levelében keserűséggel írja: »Keresve keresik a papok a mi bosszuságunkat, talán koporsónkba is szenvedésekkel bocsátanának.« Lorántfy Zsuzsánna a türelmetlenség századában is jóságos nő tudott maradni, a krisztusi életideál valóságos megtestesülése. Vallásossága nem haragra tüzel, hanem építő munkára serkent; nemcsak végrendeletében írta, de egész életében gyakorolta: »Isten dicsőségét és vallásunk igaz tudományát akarjuk megtartani s annyi keserűseink között való életünkben csak arra rendeltük, miképpen naponként vallásunknak szolgálhattunk.« Vallásossága nem merült ki a Biblia olvasásában, a templom látogatásában, imádkozásban, kegyes elmélkedések írásában; hanem templomokat és iskolákat épített, harangokat öntet, sokat fáradozik az egyház külső ékesítésén, emellett gondja van a diákokra, professzorokat nevel, predikátorokat javadalmaz fejedelmi bőkezűséggel — s mindezeket felül — amit most különösen ki akarok hangsúlyozni — gondja van a leányok nevelésére, akiknek számára a fejedelmi kor még nem állított iskolákat.

(Folyt. köv.)

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és este 6 órakor Csernák Béla, a Hegyén Kissötétágon (Nagy Bertalan házána) d. u. 3 órakor Benedek Géza, az Alsókörös oldalon Oláh Ferenc házána délután 3 órakor Eszenyei Béla szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor. — A Fekete József és Neje Református Szegényházban istentiszteletet tartunk minden szombaton este 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Esketés: Pál Ferenc ref. és Kalmár Magda ref. Temetés: Széll Juliánna 1 éves, öz. Kiss Ferencné Fazekas Lidia 77 éves. — Kitértek: Sipos József (P. Reg. Maria 3) g. kath. vallásra, Kiss Ferencné, Vince Erzsébet (Nagysötétág 27.) róm. kath. vallásra.

Áldozatkészség: Ref. Híradónak Kovács József 50 lei. Szegényeknek: Kaba István Satmar-ról érettségizett diák 100 lei. Ref. szegényháznak: Megyeri Ferenc 1000 lei. Urasztalára: Egy horgolt pamut terítőt Ivácsa Józsefné Budapestről.

Szegény iskolásgyermek ruhájára Kulcsár Istvánné 120, Gáll Szabó Istvánné 120 leit adományoztak.

Temetési énekek gyakorlására gyülekezetünk tagjait felkérjük. Az énekgyakorlatokat vasárnap d.e. az istentisztelet végeztével a templomban tartjuk.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt: 10 órakor Szabó Pál és d. u. 6 órakor Molnár Károly. Az Össi-telepen délelőtt 10 órakor Osváth Ernő, délután 4 órakor Sücs János szolgál.

Az ujjvárosi férfiszövetség vasárnap d. e. 11 órakor az egyházi-tanácssteremben összejevetelt tart, melyen dr. Soós István ügyvéd tart előadást.

Ujjvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Sajtos József, Harsányi Árpád. Esketés: Kozma György — Borsos Iona ref. Kitérés: Makra Anna cipőgyári munkás (Lebedei-utca 13) róm. kath. vallásra.

Az ujjvárosi Nőszövetség vallásos ünnepséget tart október 6-án délután 6 órakor a Leánygimnázium disztermében.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban Kiss Bertalan, délután 4 órakor Szennyessy József szolgál. — Arra való tekintettel, hogy egész napra kiterjedő missziónapot tartunk, e napon sem a Tokaji-telepen, sem Csillagvároson istentiszteletet nem tartunk; kérjük itt lakó hiveinket is, hogy az imaházba bejönni sziveskedjenek.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: Lőrincz Lajos. Temetés: Novák Balázsné szül. Makai Zsófia 48 éves. Kitérés: Almási Juliánna 42 éves férjes nő és Almási Erzsébet 22 éves hajadon Szöllösi-rét 7.-u. 3. szám alatti lakosok felekezetenküliek lettek. Juhász Gyula 33 éves electrotechnikus Lunkán-telepi lakos gör. kel. vallásra tért.

Áldozatkészség: Árvaháznak: Zsigó Györgyné 50 Lei.

Csillagvárosi bérelt imaház részére: Tapaszi Lajos egy szekrényt adott, mit a csillagvárosi leánybibliakör tagjai megjavítottak és újrafestettek 150 Lei értékben.

Vallásos délutánt tartottunk szept. 29-én a Csillagvárosi imaházban, melyen az istentiszteleti rész bevégezése után a Tokaji-telepi vasárnapi iskolások és bibliakörösök vallásos szavalatok, énekszámok és egy vallásos jelenet előadásával vendégszerepeltek. A minden pontjában tetszéssel fogadott műsort szeretetvendégség zárta be, melyhez szölvő és lány kenyeret a csillagvárosi leánybibliakör tagjai szolgáltattak.

Belmissziós napot tartunk f. hó 6-án a velenicei paróchiális körünkben, mely alkalommal Kiss Bertalan egyházkerületi belmissziói titkár a délelőtti istentisztelet végzésén kívül, minden vallásos alakulatunkkal találkozni kíván a következő program szerint: D. e. 9—11 óráig a vasárnapi iskolásokkal; 10—11 óráig a férfiszövetséggel. — D. u. 3—4-ig a leánybibliakörökkel, 4—fél 6-ig istentisztelet vallásos estéllyel, 6—7 óráig a nőszövetséggel, 7—fél 8-ig a fiubibliakörrel. E sok tanúságot és áldást ígérő kedves alkalomra azzal a szeretetteljes kérő szóval hívjuk fel gyülekezetünk minden egyes tagjának figyelmét, tekintet nélkül arra, hogy tagja-e már valamely alakulatnak vagy nem, hogy azon minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. „*Akinek van füle, hallja, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek!*” (Jel. 2, 7. v.)

Gyűjtsünk előfizetőket lapunk részére!

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor Molnár Károly, az Élő-telepen délelőtt 10-kor dr. Szabó Lajos szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban szerdán és pénteken délután 5-kor, az Élő-telepen és a Tüdőszanatóriumban csütörtökön délután 4 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kövári Zsuzsanna. Temetés: Szabó Károly 12 éves.

Áldozatkészség: Réti templom-alapra: Sz. S. 1000, Erdélyi Ferencné 100 lei.

Régi Nőszövetségünk elhatározta, hogy minden hónap eisején 300 leit ad a szegényházi szegények segélyezésére.

Régi nőszövetség 500 lei segélyt nyújtott két theológus ifjunak.

Vallásos délutánt tartunk réti körzetünkben a Hegyén, október 6-án, vasárnap délután 5 órakor. Fülöp István szőlőjében (Alsó Dorongos-oldal.) Imádkozik és bibliát magyaráz Szabó Lajos lelkész. Az ifjúság szavatokkal és énekszámokkal működik közre.

INNEN-ONNAN

Régi ismerősömről hallottam, hogy nagyon megöregedett, összetöpörödött, megöszült, rá sem ismernék, ha látnám. Mikor ennek oka után érdeklődtem, azt a szomorú feleletet kaptam, hogy a gyermekei juttatták ide. Három fia és két leánya volt, de öröme nem telhetett egyikben sem. Pedig mennyire vágyott a szeretetök után. Az egyik korán otthagya a szülői házat, szabadabb életet keresett, a másik vigyázatlanságból halálos betegségbe esett. A harmadik durva és erőszakos magaviseletű volt. A negyedik lenézte a szüleit, mert azokat nagyon egyszerű embereknek tartotta magához képest. Az ötödik az iszákosság rabja lett. — Benned nincs semmi, amivel valakinek az életét rövidíted?

Aranyat rézért. Londonban két barát arról beszélt, hogy az Evangéliumot azért nem fogadják el az emberek, mert ingyen kínálja az Ur, s éppen azért semmibe sem veszik. Fogadtak, hogy tizenkét és egy óra közt egy forgalmas téren aranyat kínálnak az egyikük rézért s minden arany megmarad, mert nem veszik komolyan az emberek. Így is történt. Csak egy munkás kért aranyat rézpénzért, de csak azért, mivel a kis gyermeke kívánta. Tréfából elment vele egy aranyműveshez s az valódi aranyt minősítette. Az ifju megnyerte a fogadást s kézzelfoghatólag bizonyította be, hogy miért veti meg a világ a legértékesebbet, a Jézusban való üdvösséget.

A holt vágány. A háború előtt az oradeai helyi érdekű vasut teherkocsijai százával álltak az össipusztai holtvágányokon. A sínárok épen úgy, mint a vasuti kocsik, teljesen rozsdásak voltak, az évek óta tartó használatlanság következtében. Ugyanigy állt sokáig a magyar államvasut holt vágányain a kommun alatt a megrongált mozdonyok hosszú sora. Az ilyen munkanélküliség, melyhez hozzájárul az időjárás viszontagsága is, tönkreteszi a kemény acél-szerkezeteket is. Milyen más a vasuti állomás vágánya és fölszerelése! Minden fénylik, mintha most szállították volna a gyárból. Pedig éjjel-nappal munkában van. Urunk mi reánk is talentumokat bizott. Vajjon élünk-e velök hiven?

• *Anilinfesték.* A husvétii szünetben szüleinél tartózkodó diák tojást festett. Sok szép színű festéke maradt meg, vendéget is vártak s hogy a fogadtatás ünnepélyesebb legyen, a kerti lugast is kifestette. A vendégek megdicsérték a diák finom izlését s az örült keze munkájának. Amint a tanév végeztével hazajött, keresni kezdte keze alkotását. Megkérdezte szüleit, nem surolták-e le. A szép tarkaságnak nyoma se volt sehol. A napsugarak felbontották és megszüntették a sok cifraságot. Így tűnnek el emberi dolgok, érzések, tervek is az Ur Jézus fényes napsütésében, csak valódi értékük marad meg.

Hálaadás. Egy kereskedő, aki élő hittel ragaszkodott Megváltójához, beszélt el, hogy megtérését egy néma, de sokatmondó prédikációnak köszöni. Dolgozó szobája ablakából mindennap megfigyelte, hogyan reggelizett egy hívő utcaseprő. — Reggelije kenyérből és friss vízből állott, de mielőtt evett, ivott volna, egy percre megemelte sapkáját s meleg hálával teli pillantást vetett fel az égre a mennyei Atya felé. A kereskedőre ez a jelenet nap-nap után mélyebb benyomást tett. — Észrevette, milyen háládatlan ő, aki bár sokkal több jóban részesült, mint a szegény ember, soha hálát nem adott ezért Istennek. Jézus Krisztushoz fordult kegyelemért s Ő általa Isten boldog gyermekévé lett.

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

Sajtómozgalmunk indító oka.

Az október 10-iki egyházmegyei értekezlet alkalmából.

A szeptember 27-iki körli lelkészértekezletünkön a »református napi sajtó fontosságát« fejtegettem s annak megvalósítási tervét ismerttettem. A lelkész-értekezlet magáévá tette javaslatomat, sőt még kiegészítette azzal, hogy a cél mielőbb megvalósuljon, már is kijelenti és igéri, hogy személyenként 1—1 részvényt jegyez (500 lei), sőt a gyülekezet részéről is biztosít 1—1 jegyzést. Gyülekezetében propagandát fejt ki a lap érdekében, sajtó-napokat rendez stb.

Ilyen javaslattal megyünk az egyetemes értekezlet, illetve az október 11-iki egyházmegyei közgyűlés elé. Ugy értesültem, hogy egyes egyházmegyék a sajtó ügyet nem is vették fel tárgysorozatukba, vagy ha fel is vették, — nem hoztak benne érdemleges döntést. Minket mindezek nem térítenek el javaslatunktól.

Nem ötletszerűen, nem is idegen példák nyomdokain járva, adunk lendítő erőt a református sajtómozgalmunknak. Tesszük ezt Jézus határozott megbízása alapján, hogy neki tanui lehessünk. E tanu-

zási kötelesség teremtette meg az őskeresztyén irodalmat, magát a bibliát is; ebből virágzott fel a XVI. század protestáns sajtója; ebből indul ki a mi sajtómozgalmunk is.

A toll tanuságából nőtt nagyra és lett világhatalommá a sajtó. Átala tesz ma tantuságot és valamást meggyőződéséről tudós, tudatlan, hozzáértő, hozzá nem értő egyaránt; békés szándéku, komoly munkás ép úgy, mint az osztálygyűlölködésből és izgatásból élő népámitó. Csak nekünk kell ma hátramaradni? Csak mi nem mernénk bizonyosságot tenni arról a hitről, mely boldogságunk, arról az erőről, melyet a Szentlélek tüzének köszönünk, mely éppen arra hivatott, hogy a mai kor betegségeit gyógyítsa, békétlenségét csillapítsa? E tanuságtételből tudja meg a világ, hogy a fény és derű nem a hitetlenségből vagy istentagadásból árad a lelkekre, hanem Jézus evangéliumából, hogy az élet küzdelmeire és nagy munkáira nem az nevel erős nemzedéket, munkás kedvű ifjúságot, aki lelkükben a hitet irtogatja és a reménynek szárnyát szegi, hanem aki fejlődő nemzedékünket a jelen és jövő élet szent reményeinek letéteményesévé tudja tenni.

LORÁNTFY ZSUZSÁNNA, az egyház-építő és templom-diszító.

(Folytatás.)

Egyházát szolgálja még kedves időöltésével, a kézimunkálással, az arany-ezüst himzéssel is. Keze alól remekművű urasztali terítők kerülnek ki, amelyek századok multával is beszélni bizonyosságai a fejedelemasszony kegyes lelkületének, egyházszeretetének.

Segítségére vannak munkájában udvarhölgyein kívül a fejedelmi udvarban élő és nevelkedő nemesi, főri leányok is.

A kollégiumok ugyanis csak a fiuk neveléséről gondoskodván, a hiányzó leányiskolákat az előkelő nemesi, főri, fejedelmi udvarok pótolták, amelyekben egy-egy fenkölt lelkű, nagy műveltségű, éretnyekben gazdag, előkelő asszony volt őrző anyyala azoknak a leányoknak, akiket szüleik nevelőbe oda vittek. Egy római katolikus pap — (Takács Sándor történetirő), — tesz bizonyosságot arról, hogy a XVI. és XVII-ik századnak protestáns asszonyai méltók voltak arra, hogy a serdülő leány-gyermekeknek példaképül, eszményképül szolgáljanak. Mig a férfiak hadban álltak, vagy az ország dolgaiban fáradoztak, ők addig otthon munkálkodtak; el nem hagyták volna

a hazai földet, a nemzeti hagyományok, szokások, a nemzeti nyelv, a vallásosság, a tiszta erkölcs hű őrei; egész egyéniségüket vallásos és nemzeti érzés hatja át; környezetük minden tekintetben alkalmas arra, hogy a nemzet virágai ott nevelkedjenek testben, lélekben, Isten és emberek előtt való kedvesseben. Közöttük magasan kiemelkedik Lorántfy Zsuzsánna, úgy, hogy boldog volt az az anya, aki leányát az ő gondjaira bízhatta. Így lett a fejedelemasszony, — kinek Isten nem adott leánygyermeket, — sok előkelő leánynak nevelőanyja, akikbe átplántálhatta lelke drága kincseit, emberszeretetét, istenfélmet, munkakedvét, egyházához való buzgóságát.

Az udvarában nevelkedő leányokkal együtt munkálkodik maga is. Báró Kemény Zsigmond az ő előbb említett regényében (Rajongók) bepillantást enged a fejedelemasszony lakosztályába, ahol udvari asszonynépe foglalatoskodik. Őr ási boltozatu, nagy ablakoktól megvilágított terembe vezet bennünket, ahol hosszú asztalokon végekben, vagy már munka alatt roppant mennyiségű kelme, nehéz selyemruhák, palástra szánt bibor és tengerzöld bársony, drága csipke, finom lenszövet, arany, ezüst, gyöngy és tarka színű fonalak, szegélyekre, rojtokra, varrásra, himzésre rendeltetve; a nagy asztalok mellett egy sereg leány foglalatoskodik; némelyek himző rámak felé

E nagy igazságokat akarjuk feleleveníteni, hogy a keresztyén kötelességünket betöltsük s általuk megbékéltessük világunkat önmagával és az érettünk élt és halt megváltó szeretettel.

Ha ma milliárdokat áldoznak keresztyéntelen célokra (első sorban a háboru borzalmas eszközeire gondolok) nekünk is meg kell tennünk a magunkét az igazság és a gyógyítás érdekében. A szeretetlenségnek, mellyel tele van e világ, Jézus evangéliuma a gyógyszere. Az eszköz pedig, mellyel e gyógyszer beadhatjuk s utána majd az egységes táplálékot is nyújthatjuk, a református napi sajtó. Meg kell hát alapozni és napról-napra erősíteni a református sajtót, akkor lesz azonnal terünk, melyen keresztyén küldetésünknek és kötelességünknek megfelelőleg tanúságot tehetünk.

Jézus erre adott nekünk küldetést s ezt számon is kéri tőlünk. »Valaki azért vallást tesz én rólam az emberek előtt, én vallást teszek arról az én menyeyei Atyám előtt.«

Dr Szabó Lajos.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor **Benedek Géza**, este 6 órakor **Csernák Béla**, a Hegyen az Alsókörös-oldalon **Oláh Ferenc** házánál délután 3 órakor **Benedek Géza** szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor. — A **Fekete József** és **Neje Református Szegényházban** istentiszteletet tartunk minden szombaton este 7 órakor.

hajtják fejüket, igen kényes természetű munkájuk az erős szemet is próbára teszi. Közöttük forgolódnak a formakészítők, rajzolók, akik a himzők, varrók, hurkolók számára a mintákat rajzolják elő.

Lorántfy Zsuzsanna leveleiből megállapíthatóan az 1635. és 1636-ik években több hónapot töltött **Oradea-n**, ahol a várban pompás fejedelmi paloták várták. Udvari népe itt is folytathatta a megszórt munkát.

A belső munkatermekben nem a világi hiúságot, hanem Isten dicsőségét szolgálták. Szépséges templomi urasztali terítőket készítettek, amelyek készítésében maga a fejedelemszöny is részt vett. Közülök való az is, amelyet a fejedelemszöny 1635-ben az oradeai református egyháznak ajándékozott.

A terítőre ez van arannyal himezve:

LVC 22 EZ AZ EN
TESTEM EZ E
N VEREM EZT
MIVELIETEK AZ
EN EMLEKEZE
TEMRE. VR IES
VS IRGALMAZ N
EKÜNK 1635.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Keresztelés: **Szabó Ibolya Anna**, **Fehér Ágnes**, **Sándor Károly**. Temetés: **Bencze Katalin** 45 éves. Kitért: **Kiss Ferencné Vincze Erzsébet** (Nagysötétág) róm. katolikusnak.

Áldozatkétség: **Szegénygyermeknek:** **Michisch Lászlóné** 100, **Balogh Istvánné** 100 Lei.

Árvaháznak: **Merza Sándorné** egy nagy kosár szőlőt, **Szondi Sándor** egy kosár szőlőt, **Halász László** 1 kgr. cipőkrémet.

Csereterítőre: özv. **Gál Szabó Istvánné** 100, özv. **Kereszturi Istvánné** 100 Lei.

A Mártha Körnek: **Merza Sándorné** egy párnát.

A Lorántfy Zsuzsanna Jótékony Egylet szőlő-délutánján **Merza Sándorné** egy kosár szőlőt.

Szegény iskolás-gyermekek könyhájában a takaréktüzhelyet ingyen kitapasztotta **Báthory József** 80 Lei értékben.

Az olasz-i férfi- és nőszövetség a reformáció emlékünnepeket október 27-én délután rendezi meg, mikor **Maternyi Imre** evang. főesperes tart ünnepi beszédet.

„A református egyház *Nv-on* 1557—1660.” című egyházközségünk történetének első korszakát tárgyaló munka kapható az olasz-i lelkészi hivatalban.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt: 10 órakor **Osváth Ernő**, délután 6 órakor **Szücs János**. Az Őssi-telepen délelőtt 10 órakor **Molnár Károly**, délután 4 órakor **Osváth Ernő** szolgál.

Az ékezeteknek ez az elhagyása megfelel **Lorántfy Zsuzsanna** írásmódjának, akinek fennmaradt leveleiből megállapítható, hogy bár igyekszik helyesen írni, mégis a hosszú magánhangzók felől sokszor elmarad nála az ékezet.

A fejedelemszönynek ez az abrosza pompás nagy terítő, mind a négy szélén vert csipkével van szegélyezve; a terítő tizenkét tábla igen szép kivitelű reticella csipkéből és tizenkét tábla renaissance stílusú magyar virágos mintájú skofiummal és sellyemmel himzett lenvászon darabból olyképpen van összetéve, hogy a himzett és a csipketáblák váltakozva sorakoznak egymás mellé.

A lenvászon táblákon a könnyedén körbehajló inda körül szépen csoportosulnak a stilizált virágok és levelek s arányos beosztással töltik be a harminc centiméter széles és ugyanolyan hosszú területet, melynek ékesítésére alkalmazták.

A lenvaszontáblákkal egyenlő nagyságu és négyszögű csipketáblákon a fátýolszóvet szálainak itt-ott összevarrása, máshelyen kiegészítése által a guipure csipkekészítés módja szerint szegletes mintákat, — még pedig a négyszögű terület középpontjából felváltva kiágazó négy stilizált virágot és négy stilizált levelet úgy állították elő, hogy az a rendelkezésre

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Nagy Erzsébet. Esketés: Bronz Sándor róm. kath.—Harsányi Gizella ref.

Áldozatkészség: Szegényeknek: özv. Czina Sándorné férje halála évfordulóján 100 Lei.

Férfiszövetségnek: Földessy Imre és neje 20 Lei. Szegények karácsonyi segélyezésére Tarsoly Kálmán 70 Lei.

A konfirmációi előkészítő órákat Ujvároson megkezdettük, szerdán és pénteken 7—8-ig van összejövetel a ref. iskolában.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson Kiss Károly, a Tokaji-telepen, délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Szennyessy József szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Kitérés: Zétényi András villamosműnél fűtő, 46 éves, két fiával: József 14 éves és István 17 éves, gör. kel. vallásra tért.

Áldozatkészség: A Nőszövetség egy theológus ifju részére tanulmányi segélyként 500 Leit.

A csillagvárosi imaház céljára: Nagy István 100 Lei.

Szegényeknek: Fóris Péterné 20 Lei.

álló területet szépen betölti. A szálakat néhol arannyal és ezüsttel fogták össze.

A terítőt csak huszonöt évig használták őseink. Mikor 1660-ban rájok szakadt a török veszedelem, a menekülők magokkal vitték ezt egyéb urasztali felszereléssel Tordára, ahol nekik az országgyűlés új otthont rendelt.

Az ótordai egyház egy öreg vasládában őrizte ezt a drága klenodiumot négy kisebb terítővel együtt, amelyeket szintén őseink vittek magokkal. A századok viszontagságai, a gyakori ide-oda hurcolás, mosás, a folytonos használat nagyon megviselte ezeket az emlékeket. Az érc szálak sok helyen kitöredeztek és kihullottak; a selyem is elveszítette eredeti halványárgás színét. A négy kisebb terítőből jórésben csak a himzések maradtak meg; az alapanyag foszlányokká lett, ezeket a turdai egyház új alapokra erősítette föl, hogy megmaradásukat biztosítsa. A nagy terítő bámulatosan jól kiállotta a háromszáz-estendő viszontagságait, úgy hogy ma is használható állapotban van. Itt-ott gondos művészi kéz restaurálta.

Ezt a jó állapotban megmaradt finom mivű nagy terítőt adta vissza az ótordai református egyház kétszázhetvenöt esztendő múltával. Része van

Szegényháznak: Somtelekán Józsefné grizt. *Ifjúsági könyvtárnak:* özv. Ackner Henrikné 20 kötet könyvet adott.

Belmissziós napot tartottuk folyó hó 6-án velencei parochiális körünkben, mely alkalommal a délelőtti Istentiszteleten Kiss Bertalan egyházkerületi belmissziói titkár a rómabeliekhez irt levél 14. r. 8. vers alapján: »Közülünk senki sem él önmagának és sem hal önmagának, mert, ha élünk, az Urnak élünk, ha meghalunk, az Urnak halunk meg. Azért akár éljünk, akár haljunk, az Uréi vagyunk«, megrázó biznysággal és megkapó közvetlenséggel jelölte meg minden magyar református ember számára azt a keresztyéni életformát, amelyet egyéni, családi, egyházi és pölgári társadalmi viszonylatában meg kell választania, hogy Istentől eléje irt hivatását a nyert kegyelmi ajándékokhoz méltóképen tölthesse be. A délutáni Istentiszteleten Szennyessy József hirdette az igét I. Korinthus 15, 10. alapján: »Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok!« Ez istentisztelettel kapcsolatos vallásos estélyen Kiss Károly tartott népszerű előadást Kálvin János működéséről s annak hatásáról; Burger Vilma és Keresztessy Irén szépen kidolgozott szavalatokkal, Kalla Vilma és Marcsó Böske nagy tetszéssel fogadott duett énekkel működtek közre. A gyülekezetünk minden vallásos alakulatával tartott megbeszélések, a titkár ur gazdag tapasztalaton és mindig evangyéliumi alapon nyugvó utmutatásai és tanácsai mindenütt megértő lelkekre találtak s hisszük, nem fognak lelki életünk felett eső nélküli fellegek gyanánt elvonulni. A nap nyugovóra tért már, midőn a bucsuzkodásnál az öröm és hála érzelmeivel, a szent elhatározásukkal csordultig telt szivekből önként tört fel az imaszerű óhaj: »Vajha az isteni kegyelem minél több, a maihoz hasonló áldott napot adna gyülekezetünknek!«

ebben dr Makkai Sándor erdélyi püspök urnak is, aki szives közbenjárásával megnyerte a turdaiak hajlandóságát.

A fejedelemasszony abroszát becsessé teszik nemcsak az anyag értékes volta, nemcsak a rája fordított munka finomsága és a stilus szépsége, hanem a hozzá fűződő hagyományok és történeti tények is.

Ez a háromszáz esztendő klenódium egyházunk tulajdonában jelentőséget, életet nyer; belőle erő árad; emlékeztet minket egyfelől arra a dicsőséges korra, mikor egyházunk a magyar református egyháznak egyik jelentős központja volt s a Körös balpartján ott állt az európai hírv kollégium, mely nemcsak egyenlő rangu volt a debrecenivel, de egyben-másban felül is multa azt; — másfelől emlékeztet arra a nagyszerű asszonyra, aki hű munkatársaival együtt az enyészert martalékává lehetett test szerint, de lélek szerint ma is él és példájával inti asszonyainkat és leányainkat, hogy ha a mi egyházunkban nincsenek is vállkendők, karingek, misemondó ruhák, pluviálék, de vannak szószék és urasztali terítők és a református asszonyok az ezekre fordított kézimunkájuk művészetével sokat tehetnek templomaink diszítésére és maradandóan szolgálhatják Isten dicsőségét.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4-kor és az Élő-telepen délelőtt 10-kor Szabó Pál szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban szerdán és pénteken délután 5-kor, az Élő-telepen és a Tüdőszanatóriumban csütörtökön délután 4 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Gyerkő József, Mikó Margit.

Aldozatkészség. Szalkai László mechanikus teljesen díjmentesen kijavította és felhangolta a réti kulturterem zongoráját.

Réti Férfiszövetségünk kedden este (okt. 15.) 8 órakor bibliaórát tart.

Velencei műkedvelők a Réten. A réti nőszövetség vallásos és kulturális előadásainak sorozatában vasárnap délután (okt. 13.) a velencei műkedvelőket látják vendégül, kik fél 6 órai kezdettel a »Juhász legény« c. élőképet mutatják be Szennyessy József s. lelkész és Bancsik János énekvezér rendezésében. Megnyitót mond Kiss Károly lelkész.

Sztárai Mihály énekkarunk diszelnöke. Sztárai Mihály énekkarunk az elmúlt napokban választotta meg diszelnökének Vadai Béla esperest. A nov. 17-iki zászlóavató ünnepségre a diszelnökök, védnőkök, keresztanyak és koszorus-lányok felkérése most van folyamatban. A meghívókat a napokban küldi szét a rendezőség.

INNEN-ONNAN

Nagy Kanut, Dánia és Anglia királya, kint sétált egyszer a tengerparton. Egy csomó udvaronc egymást tullicitálva dicsőítette a király nagyságát, hatalmát. Az egyik hizelgő már a mindenhatóság jelzőjét is ráruházta, amely egyedül csak Istent illeti. Erre Nagy Kanut odatétette a hordszékét arra a sziklára, amelyet a tenger hullámai legjobban ostromoltak. Aztán felállt a székéről és teljes méltósággal megparancsolta a hullámoknak, hogy simuljanak egyenes tükörré. A hullámok azonban ahelyett, hogy elültek volna, átcsaptak a sziklán s ledöntötték a királyt székestül együtt a parti homokba. Mikor Nagy Kanut feltápáskodott, mosolyogva fordult oda a főhizelgőhöz: »Lásd, milyen mindenható a te királyod.«

Az édesanya keze. Anyák napján a falusi gyermekek dolgozatot írtak. A tanító vázolta a családjának sokféle elfoglaltságát. Egyik leány ezt írta: »Anyám keze: Egyik vaját köpül, a másikkal Bibliáját lapozza, másikkal apám dolgozó kabátját foltozza, másikkal hajamat fonja be.« — »A másikkal?

Hát olyan sok keze van az édesanyádnak?« — kérdi a tanító. »Igen« — feleli a gyermek, »két kézzel apámnak, kettővel nekem és testvéreimnek szolgál, a ház, konyha, istálló, kert, mező, mind külön-külön két teljes kezet igényel. Két keze van még a jótékonyaságra. Így anyámnak sok keze van.« — A dolgozat kitűnő lett! — Isten adjon sok ilyen anyát.

„Miért leány s miért nem fiu inkább“ — panaszkodik az anya nyolcadik leánygyermeké megszületésekor. »Ha már adta Isten, miért nem fiu adott.« Ott volt a zugolódás és elégedetlenség az anya szívében Isten ellen. Később nyolcadik kislányát is nagyon megszerette. A göndör, szőkefürtű, vidáman csacsogó kicsike a család kedvence lett. Az anya is régen megfeledezett már arról, hogy menyire nem örült a kicsike jöttének. De Isten nem feledkezett meg erről. Önála számon volt tartva az anya elégedetlensége s erre feleletképpen a kis kedvencet két éves korában elszólitotta az élők sorából. A kétségbeesett anya a picinyke koporsónál értette meg, hogy zugolódására az Urnak az ítélete most és így érkezett meg.

Kierőszakolt kérés. Kedves kis leány volt. Az Ur korán az egy szükséges dologra irányíthatta figyelmét. Nem volt könnyű az Urat követnie, mert édesanyja mindenképpen le akarta téríteni az utról. Sokkal jobban szerette volna leányát a bálteremben, mint a bibliaórákon látni. Egyszer súlyosan megbetegedett a kis leány, úgy látszott, hogy az Ur hazaviszi. Az édesanyja nagyon siratta, nem tudott az Ur akarátába belenyugodni, nem tudta imádkozni: »Legyen meg a Te akaratom.« Az volt egyedüli kérése, hogy Isten gyógyítsa meg a leányát. Kérése teljesült, a leány meggyógyult, de egészen megváltozott. Édesanyja parancsát megvetette s többé nem az Urat, hanem az élvezeteket kereste.

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

KALVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

Szegény gazdagok.*

A romániai reformátusság anyagi helyzetének megítélésében két különböző, egészen ellenmondó eredményre lehet jutni aszerint, hogy mit figyel meg a szemlélő. Jó módban, sőt gazdagságban él a reformátusság, állítja az egyik. Szegénységben, sőt nyomoruságban tengődik, vitatja a másik. Lássuk, hol az igazság?

1. Sokszor felháborodunk vagy csodálkozunk afőltt, hogy a román sajtó a kisebbségről általában és így rólunk is úgy beszél, mint akik még mindig jólétben, sőt bőségben élünk. Hogyan állíthat valaki ilyen légből kapott valótlanyságot? — kérdezzük megbotránkozva és csodálkozva.

Pedig tényekre támaszkodik ez a megállapítás. Három ilyen tényre akarok rámutatni: az élvezeteink, a kifelé mutatott életnivónk és a nyomorusággal szemben tanusított közömbösségünk.

a) Statisztikai adatokkal lehet bizonyítani, hogy milyen óriási összegeket költünk évenként a legközönségesebb élvezetekre: hány milliót iszunk el és füstölünk el. Amit egy-egy székely megye lakossága egy év alatt dohányra és szesze költ, elegendő lenne összes kulturszükségleteink bőséges fedezésére, dacára annak, hogy az előbbi években nagy mértékben csökkent ezeknek az élvezeti cikkeknek a fogyasztása.

Egyenesen megdöbbentő továbbá az, hogy újabban milyen nagy mértékben kezd urrá lenni, döntő tényezővé lenni társas életünkben a táncmulatság rendezési láz. Az indok rendesen az, hogy csak ilyen módon lehet kulturális és jótékonyági célokra pénzt teremteni elő. De ez a kétségtelen és szomorú tény azt bizonyítja, hogy van pénzünk a mulatozásra. Mert talán még nem zülöttünk le annyira, hogy a létfenntartási minimumot mulassuk el. Tehát a többlet, a felesleg az, amit ilyen módon elszórunk. Így kell, hogy ítéljen mulatozásainkról minden tárgyilagos szemlélő. Ha valaki pontos statisztikát készítene azokról a mulatságokról, ame-

lyeket egy esztendő alatt református cégér alatt vagy református célra rendeztek az országban, megdöbbentő eredményre jutna. Hát még milyen megdöbbentő lenne, ha azt is kimutatná, mennyi volt ezeknek a mulatságoknak a bevétele és kiadása.

b) Ha egy idegen körutat tesz közöttünk, elálmélkodik azon a pazarlásban, amely a magyar konyhát ma is jellemzi. Kétszer-háromszor annyit költünk háztartásra, mint a hasonló körülmények között élő külföldi. Esperesi, püspöki vizsgálatokon résztvevők, külföldi vendégeket kísérők bizonyoságot tehetnek arról, hogy se kérő szó, se parancs nem tud gátat vetni ennek a pazarlásnak.

Hasonlót tapasztalhatunk a ruházkodás terén is. Nagy általánosságban sem az intelligenciánk, sem a népünk e tekintetben nem akar elmaradni a többségi nép gyermekei mögött. Lépést akarunk tartani a divattal.

Az életnek minden vonatkozásában azt tapasztalhatjuk, hogy az igények állandóan nőnek. Nem akarunk, nem tudunk semmiről lemondani. Ugy, sőt különül akarunk ruházkodni, táplálkozni, lakni, mint akkor, amikor mi voltunk az uralkodó nemzet.

Ma is minden gyermek »ur« akar lenni. Az ipari és kereskedelmi pályát éppen úgy lenézzük, csak végszükségből fanyalodunk rá.

Miért csodálkozunk, méltatlankodunk, ha nem mindenki hiszi el, hogy ez mind csak »fenn az ernyő, nincsen kas.«

c) Gondatlan jó életre mutat a nyomorusággal szemben való közömbösségünk. Panaszkodunk, siránkozunk ugyan amiatt, hogy ma is utcára került ennyi meg ennyi magyar család, munka nélkül maradt ennyi meg ennyi emberünk. De egy komoly, élni akaró népről el lehet-e hinni, hogy megmarad a panaszkodásnál, ha panaszkodásra a véres valóság készíti? El lehet-e hinni, hogy nem tesz semmit ezek kivédésére, nem szervezkedik ezek leküzdésére? Miféle komoly megmozdulások, céltudatos szervezkedések tesznek kézzelfogható bizonyoságot arról, hogy nem műkönyveket, hanem vérkönyveket sirunk, amikor naponként panaszkodunk? A mi tunyaságunk, a mi életünk külszine azt sejteti, mintha e siránkozásra nem lenne komoly okunk, mintha minden ki-

*A református Theologia professzorainak szerkesztésében megjelenő „Kialtó Szó” című lapból vesszük át e cikket, hogy olvasóink is megismerhessék azt.

dobott tisztviselő, minden munkanélkül maradt magyar ember titkos anyagi tartalékkal rendelkeznek. Nem kell féltetni őket. Hiszen mi, a testvéreik sem aggódunk komolyan érettük. Joggal gondolkozhatnak ekként mirőlünk.

Ez az érem egyik oldala. A kívülről szemlélő és így a külszín után igazodó ezekre a tényekre támaszkodva itéli meg a mi anyagi helyzetünket. Kénytelen vagyok megvallani, hogy én, aki belülről és közelről nézem életünk folyását, magam is néha hajlandó vagyok azt gondolni, nem olyan fekete a szegénység ördöge, mint ahogy a nyilvánosság falára szótkták festeni.

2. A fent említett tényekkel szemben a mi közösségi életünkön belül népünk döbbenetes elszegényedéséről, a nyomoruság állandó és katasztrófális növekedéséről beszélünk. Szintén tényekre támaszkodik ez az előbbivel homlokegyenest ellenkező megállapítás. Itt is három tényre akarok rámutatni: az általános panaszkodásra, az önző szűkmarkuságra és a növekvő kulturigénytelenségre.

a) A napilapjaink hasábjai éppen úgy, mint az egymásközi beszélgetésünk telve van panasszal. Mindenki elégedetlen, mindenki aggodalmaskodó. Nem bírom tovább; ha így megy, ma-holnap tönkre megyek — ezt halljuk minden nap. Akármilyen gyanakvó is az ember, végül is kénytelen komolyan venni a panasznak ezt az áradatát, olyan makacsul és olyan ostromló erővel ömlik felénk. Vagy azt kell feltennünk, hogy testvéreink óriási százaléka megrogzött hazug, aki valami okból vagy ok nélkül félre akar vezetni minket.

b) A panaszkodás alaposságát igazolni látszik az az önző szűkmarkuság, amely egyre kevesebb adományt hullat a közcél perselyeibe. Hogy milyen óriási visszaesés tapasztalható a közcélra szolgáló adományozás terén, akkor lesz nyilvánvaló, ha összehasonlítjuk a múlt esztendei és az 5—10 év előtti adatokat. Olyan makacsul, sokszor olyan durván zárkóznak el az emberek minden kérés elől, olyan fáradhatatlan szívóssággal mozgatnak meg minden követ, hogy valamely rovatalt töröltessenek vagy csökkentessenek, hogy ilyen magatartásra, ilyen szívósságra csak az ordító nincstelenség tehet képessé valakit, aki népét, egyházát valamire is becsüli.

c) Legjellegzetesebb tünet az, amit kulturigénytelenségnek neveztem. Iskola-ügyünk, művelődési egyesületeink, sajtóink, irodalmunk, zenekulturánk az anyagi tönk szélén áll, ha ugyan nem zuhan már a mélybe. Pedig, ha szóba kerül ezeknek szomorú sorsa, mindenki őszintén sajnálja őket. Tényként kell elfogadnunk, hogy valóban nem telik ezeknek a támogatására. Hogy szegénységünk miatt fényezés kezd lenni a kultúra a mi számunkra. Az a kultúra, amelyről azt állítjuk, hogy létünk és fennmaradásunk leghatalmasabb eszköze.

Ez az érem másik oldala. És amiként nem lehet behunyt szemmel elhaladni az ellenérvek

mellett, éppen úgy nem lehet bedugni a fülünket a másik oldal érvelése elől sem.

Hol az igazság? Melyik oldalon?

Jókai »Szegény gazdagok« című regényének zárószavai jutnak eszembe: »Legtökéletesebb ideálja a szegénységnek: a gazdag ember fiából válik.« Mintha ránk is illene ez a megállapítás.

Kétségtelen, hogy kevesebbünk van, mint volt régen. A takaró rövidebb lett, nem lehet úgy elnyújtózni mint ezelőtt. És sokunkra ránehezedett a nyomoruság.

De többünk van, mint ahogyan panaszoljuk. Még mindig nem jutottunk oda, hogy minden kulturigényünkről le kellene mondanunk és hogy Isten előtt is elmondhatnók: nem tudok semmivel segíteni bajba jutott testvéreimen, szűkölködő intézményeinken.

A hiba ott van, hogy nem tudunk, talán nem is próbálunk ott huzódni összebb, ahol kellene: a szórakozásainkban, a felesleges igényeinkben. Sok milliót lehetne ezen megtakarítani anélkül, hogy a nemes, lelket üdítő szórakozásainkról le kellene mondanunk.

És nem akarjuk meglátni, hogy a bajokon nem az önző elzárkózás, hanem az önzetlen összefogás, az erők megszervezése által lehet segíteni, amint Pál apostol a korinthusi II. levél 8. részében a macedoniai gyülekezetek példáján megmutatta.

Isten az ő gyermekeinek azt a szabadságot és méltóságot adta, hogy ne legyenek rabszolgái e világ hatalmasságainak. Ne legyenek kénytelenek birka módon tűrni, amit a sors hoz, hanem vegyék át a kezdeményezést, az irányítást a lélek által és a szegénységben is találják meg azt a kifogyhatatlan kincset, amely sokakat meggazdagít.

A mi sorsunk nem a világ gazdasági helyzetén, hanem a lelkünk milyenségén fog eldőlni. G. L.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este 6 órakor Be'ne'de'k Géza, a Hegyen az Alsókörs-oldalón Oláh Ferenc házánál délután 3 órakor Csernák Béla szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor. — A Fekete József és Neje Református Szegényházban istentiszteletet tartunk minden szombaton este 7 órakor.

Az olasz-i Nő és Férfiszövetség reformációi ünnepségét okt. 27-én délután 6 órakor a Leánygimnázium dísztermében rendezi meg, mikor az ünnepi beszédet Materny Imre evang. főesperes úr tartja.

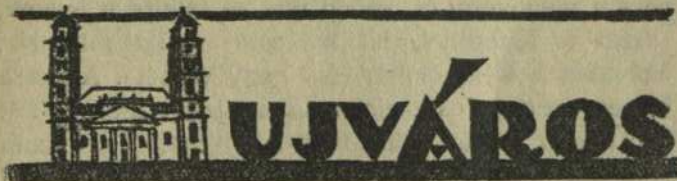
Középiskolába járó ifjaink reformációi emlék-ünnepét október 31-én délután 6 órakor a templomban tartjuk.

Áldozatkészség. Állását vesztett tisztviselő családjának segélyezésére: özv. Száva Antalné 100 Lei.

Árva gyermekeknek: Varga József (Kissötétág) a megajánlott összeg 3-ik részletébe 100 Lei.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kiss György, Vasas Ilona Vilma, Szabó Sándor, Szabó Ibolyka. Temetés: Borza Jánosné Páll Katalin 50 éves, Ertsey József 78 éves, Mester Lajosné N. Péter Gizella 36 éves. Kitért: Marcsicsek Ilona Duka Józsefné (Lazar Gy.-u. 14.) róm. kath.-nak.

Temetési énekeinket vasárnap délelőtt istentisztelet végeztével a templomban gyakoroljuk.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és délután 6 órakor Molnár Károly, az Össi-telepen délelőtt 10 és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Gorzó Éva, Kocsis Éva Mária. Temetés: Gerebenics György 5 és fél hónapos.

Az ujvárosi Férfiszövetség vasárnap délelőtt az egyházi tanácsteremben összejövetelt tart, melyen Szücs János s. lelkész tart előadást, az összejövételre hittestvéreinket szeretettel hívjuk.

A temetési énekek tanulása céljából az ujvárosi templomi gyülekezet tagjait kérjük, hogy 11-től fél 12-ig a templomban maradni sziveskedjenek.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson Szennyessy József, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Kiss Károly szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Rác Gyula. Temetés: Kovács Éva 3 és fél hónapos. Kitérés: Balogh Mária Miron Costin 12-b. sz. lakos, baptista lett. Rátkay Eszter 18 éves hajadon, szőlősi rét 5.-u. 50. szám alatti lakos gör. kath. vallásra tért.

Áldozatkészség: Templomalapra: Rác Imre 50 Lei.

Egyházi célra: Móna Sándor a lelkész lakáson zárt javított 30 Lei értékben.

A réti vallásos alakulatok műkedvelői vendégszerepelnek kulturtermünkben folyó hó 20-án délután 6 órai kezdéssel, mely alkalommal Szigligeti Ede emlékét elevenítik föl. Szigligetit méltatja s megnyitót mond dr Szabó Lajos; a műkedvelők pedig Szigligeti műveiből mutatnak be élőképeket Kispálfi János színművész rendezésében.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4-kor és az Élő-telepen délelőtt 10-kor Szabó Pál szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban szerdán és pénteken délután 5-kor, az Élő-telepen és a Tüdőszanatóriumban csütörtökön délután 4 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Nagy Ilona, Fodor Jenő. Esketés: Sipos István ref. — Jenei Erzsébet ref. Temetés: özv. Molnár Mártonné 75 éves.

Áldozatkészség: Réti templomalapra: özv. Tamás Lászlóné (férje halála évfordulóján) 100 L.

Szegényeknek: 50 Lei.

A velencei műkedvelők vasárnap réti körzetünkben nagy siker mellett mutatták be: »Juhász legény« c. énekes élőképet. A darabot Szennyessy József s. lelkész rendezte, a zeneszámokat Bancsik János énekvezér kísérte. A szereplők mind egytől-egyig a legszabot és legtökéletesebbet nyújtották, s ezért úgy nekik, mint a rendezőknek, ez uton mond hálás köszönetet a réti Nőszövetség.

A Sztáray-Énekkar Elnöksége szeretettel kéri azokat, kik a november 17-iki zászlóavató-ünnepségre érkező vidéki vendégeknek (lelkészek, tanítók, dalosok) szállást, vagy ellátást ajánlanának fel, hogy ezt közöljék az Énekkar Elnökségével. (Réti Lelkeszi Hivatal.)

Árvaházunk.

Adományok az árvaháznak:

Tóth Rezsóné 12 kgr. szőlő, Töttös Mihály 20 kgr. paradicsom.

INNEN-ONNAN

A bihari református egyházmegye október 11-én tartotta közgyűlését. Előző nap az egyetemes lelkészértekezleten tárgyalás alá került több kérdés, így az egyházfegyelmi szabályrendelet is. A meg-

beszélés folyamán hallottuk, hogy van olyan egyházközség, ahol a kiterőket kiharangozzák az egyházból; ép úgy meghúzzák felettük a harangot, mintha meghaltak volna. Az egyházra nézve halottakká váltak. Van olyan hely is, ahol meg azok felett a halottak felett, akik egyházi kötelezettségeiknek nem tettek eleget, a harangot nem húzzák meg. A lelkész eltemeti a halottat, de harangszó nélkül.

A budapesti egyetem háromszáz éves jubileumát nagy fényvel ülték meg, s az ünneplés — noha állami egyetemről van szó — nagyon felekezeti, róm. kath. jellegű volt. Az egyetemet t. i. Pázmány Péter jezsuita atya, esztergomi érsek alapította 1635-ben Nagyszombatban. Mikor a pápa a jezsuita rendet 1773-ban »örökre« eltörölte, az iskolát az állam Pestre költöztette, ahol az állam támogatásával az ország főiskolájává fejlődött. A protestáns főiskolák még előbb alakultak; például a mi őseink 1557-ben alapították azt a híres kollégiumot, amely az olasz-i templommal szemben a Körös balpartján állott 1660-ig. A mi iskolánk elpusztult, de tovább virágzott a pápai, a sárospataki, a debreceni, — s Erdélyben a híres Bethlen-kollégium. Ezek azonban nem emelkedhettek egyetemi rangra, mert az állam részéről nem támogatásban, de sokszor elnyomásban volt részük.

Csodakörtefa. A regáti csoda nem maradt egyedül. Olvastuk, hogy Pestszenterzsébeten egy gyári munkás kertjének egyik vékonyka facsemetéjéhez csapatostól zarándokolnak az emberek. Egy körtefácska kis ágának apró forradásán Krisztus töviskoronás fejének képét vélik megláthatni. Tele van az emberek lelke vágyakozással a csuda után. A megváltás után. Egyszerű, eltörődött testü, fáradt emberek mindenáron Krisztus arcát akarják látni. Istennel akarnak találkozni. Csak nem jó helyen keresik. A töviskoronás Király arcát, az új erőt, egészséget adó »életnek vizét« nem csodafákon kell keresnünk, hanem az újjászületett emberek életében. Ilyen életért, újjászületett életért kell imádkoznunk, hogy a Krisztus-várók láthassanak igazi csodákat, Krisztus ábrázatjára átváltozott emberi orcákat, Krisztusban megszentelődött emberi életeteket.

Abesszin keresztyénség. Olaszország memorandumából tudja meg a világ, hogy az abesszin keresztyénség nagyon jól összefér a legkegyetlenebb rabszolgatartással. De mikor az európaiak ítélkeznek a négus uralma felett, vajjon nincs-e igaza annak a néger keresztyén predikátornak, aki azt vágja a fehérbőrű keresztyének szemébe, hogy úgy Európában, mint másutt is a földön feltaláljuk az elnyomott, eltaposott fehér emberek megszámlálhatatlan seregeit, sorsuk rabszolga sors, ha nem abessziniai formában is.

Győzelem a vesztésben. Amikor a japánok Port-Artur várát ostromolták, hatalmas sáncárok állták a rohamok útját. 32 ezer japán az első felhívásra beletemetkezett a sáncárokba és a hősök

testén át robogtak diadalmasan a várba a japán vitézek. Port-Artur három nap alatt elesett. Az első nagy sebet itt kapta az orosz világbirodalom. A kis Japán pedig világhatalommá fejlődött. Hogy megszégyenít bennünket keresztyéneket ez a példa! — Szent célért kellene hevülnünk, melyet a mi töviskoronás királyunk tűzött ki, hogy a Sátán uralmát megtörni segítsük, — de mi a legkisebb áldozattól is megijedünk, nemhogy egészen oda tudnánk adni magunkat.

Aki még nem ismerte ezt az Igét. A lelkész a következő kéréssel fordult egy gazdag emberhez: »Az öreg Józsefnek nincs fája; nem tudna egy kocsi fát adni?« »Fám van, kocsim is van, de ki fogja nekem megfizetni?« »Majd én« — felelte a lelkész, »azzal a feltétellel, ha ma este mielőtt lefekszik, elolvassa a 41-ik zsoltár első négy versét«. A gazda beleegyezett és este elolvasta a kijelölt Igéket. Pár nap múlva megint találkozott a lelkéssel, aki ismét megkérdezte tőle, hogy mivel tartozik a kocsi fáért? »Semmivel« — felelte szégyenkezve a gazdag, »ne beszéljünk a fizetésről. Nem akarok pénzt elfogadni azért, hogy a szegényen és szükségben lévön segíttem«. Jobb adni, mint kapni.

Ártatlanul. Egy kis kunyhóban élt egyedül, mindenkitől megvetve és lenézve egy pupos ember, aki gyujtogatás miatt a feyházban ült. A falu malmát gyujtotta fel. Mindenki nagy csodálkozására a molnár nem vetette meg, hanem vasárnap délutánjait nála töltötte. A pupos ember meghalt. Nem sokára meghalt a molnár is. A lelkész a halotti beszédében többek közt ezt mondotta: »A molnár bevallotta, hogy a malmát maga gyujtotta föl s ekkor egy éjszaka eljött hozzá a pupos ember s azt mondta »én magamra vállalom a bünt. Nekem senkim sincs, neked pedig családod van«. Így vette magára az idegen bűnét és szenvedte el a büntetést helyette.

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbélebb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

Református ifjak

a nyár folyamán egy utszakaszt építettek Sárospatak és Sátoraljaujhely között. Ezek az utépitő ifjak valamennyien a sárospataki református theologia növendékei. Tettükről a rádióban is hallottunk előadást. Ugy beszélnek arról mindenütt, mint példaképül szolgáló cselekedetről.

A Romániában élő magyar református ifjak elindultak az uton, melyet a sárospataki theológusok mutattak meg. Olvassuk, hogy tizenhat református főiskolás ifju a Mezőség egy 60 lelket számláló szórványában felépítette a romba dőlő református paplakot. Kemény testi munkát végeztek egy derék refkőműves-mester irányítása mellett. Munkájukat, kitarításukat siker koronázta. A kis szórvány gyülekezet református lelkészének a romokból meleg otthont építettek.

Ez a mezőségi paplak már évek óta romokban hevert. Pénz nem volt. A maroknyi magyar reformátusság ereje nem tudott megbirkózni a feladattal. Segítség sehonnan nem érkezett. A szórványra a könyörtelen pusztulás várt, mint sok annyi más társára. Ekkor jöttek az ifjak. Elhagyva otthonukat, kényelmesebb környezetüket, lemondva szabadságukról, pihenőjükről, szokatlan testi munkába álltak; a távolból jött, érdektelen emberek minden anyagi haszon és egyéb jutalom nélkül magukra vállaltak önként, egy csomó kényelmetlenséget, fáradtságot.

Tizenhat ifju, tanult főiskolai hallgató hordta a téglát, keverte a maltert a kis mezőségi paplakhoz.

Példájukkal megmutatták a romániai magyarságnak, hogy mire képes az öntudatos református ember, telve nemzeti érzéssel, áldozatos hittel.

A tizenhat paplakot-építő református ifju fénye történelmi jelentőségű, épen úgy, mint az utépitő sárospataki református theológusoké.

Istené legyen a dicsőség!

Bűnbánati napokat tartunk a ránk következő héten. November 3-án urvacsoraosztás. Akik az urasztalát jó adományaikkal megajándékozni akarják jelentsék be a lelkészi hivatalokban.

Az állami kórházakban október 27-én délelőtt urvacsorát oszt Csernák Béla.

Református Akadémia

nevet adott a Református Kör annak az előadás-sorozatnak, amelyet az ősz folyamán saját helyiségeiben rendez meg, nyolc héten keresztül, összesen kilenc estén, minden kedden este nyolc órai kezdettel.

Az előadás-sorozat felöleli mindazokat az igen fontos egyháztársadalmi kérdéseket, amelyekről ma minden egyházat és népét szerető református embernek tájékozást kell szereznie.

Az előadásokra, melyeket hozzászólások és megbeszélések követnek, szeretettel hívja a Református Kör az összes nő- és férfiszövetségeket, ifjusági köröket, vezetőikkel és tagjaikkal egyetemben, de hívja egyházunk minden komolyan érdeklődő hívét, öregeket és ifjakat, nőket és férfiakat egyaránt. Reméli az előadásokat rendező Református Kör, hogy a Református Akadémia előadássorozata nemcsak állandó közönséget fog vonzani, de a hallgatóság tábora estéről-estére növekedni fog s az időszerű egyháztársadalmi kérdések megtárgyalásában egyre többen fognak résztvenni.

A Református Akadémia előadássorozatának tervezete:

Okt. 29. Kiss Bertalan: »Bevezető előadás.«
Dr Soós István: »Az egyházfegyelem.«

Nov. 5. Vargha László: »Egyház és szövetkezet.«
Benedek Géza: »Világiak szerepe a ref. egyházban.«

Nov. 12. Csernák Béla: »Fontosabb tudnivalók az új egyházi törvénykezésről.«
Kursinszky Kálmán: »Iskoláink helyzete.«

Nov. 19. Dr Szabó Lajos: »Egyházunk könyv és ujságsajtója.«
Molnár Károly: »Az intézményes és lelkiegyház viszonya.«

Nov. 26. Kiss Károly: »A szóránymisszió.«
Daróczy Lajos: »A református napilap szükségessége és megteremtésének lehetősége.«

Dec. 3. Kovács József. »Református társadalmunk gazda megszervezése.«
Szűcs János: »Ifjuságunk református öntudatra nevelése.«

Dec. 10. Kiss Bertalan: »Egyház és liberálisizmus.«
Szabó Pál: »A regáti misszió.«

Dec. 17. Antal Margit: »Gyermekeink refor-

mátus öntudatra nevelése. Szennyessy József: »Mit vár az igehirdető az igehallgatótól.«

Dec. 20. Osváth Ernő: A sáfárság. Dr Soós István: Zárószó.

Dr Szemethy Géza „Zsoltárdolgozatai.” Dr Szemethy Géza, egyházkerületi titkár 1933. évben megjelent »Zsoltárdolgozatait« úgy a belföldi, mint a magyarországi szaklapok és zeneszakértők a legnagyobb elismeréssel fogadták, — elhalmozván szerzőjüket lelkes gratulációkkal. Egyházkerületünk egyik illusztris zeneszerzője: Nemes Elemér bánsági esperes, aki egyben a magyar dal- és zeneügyek lelkes apostola is, a »Reformátusok Lapjának« 1933. évi 27. számában dr Szemethy Géza zsoltárdolgozatait »magyar református egyházi zeneirodalmunkban egyedülálló grandiózus« munkának nevezte, azt tartja róla, hogy az szerzőjét »a Bach nyomdokain haladó, zárt, komoly stílusú egyházi zenének legkiválóbb mesterei közé emeli. E művet igenis odaállíthatjuk méltóan a Bach-Mendelssohn korális feldolgozásai mellé, mert helyét a legnagyobbak mellett is megállja.« A nagy elismerések ellenére elenyésző csekély számban akadtak vevői a munkának. Most szerzője avval a kéréssel fordul a lelkészi hivatalokhoz, hogy a dolgozatokat a *parochiális könyvtárak részére* rendeljék meg. *Ára példányonként mindössze 50, azaz ötven leu*, mely összegnek előzetes beküldése után szerző azt portómentesen szállítja a lelkészi hivatalok részére.

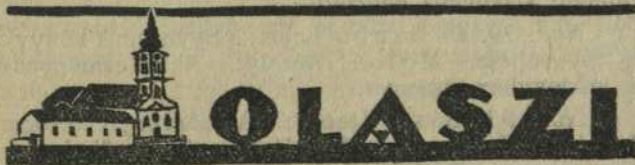
Árvaházunk.

Adományok az árvaháznak:

Mónus Sándorné 12 kgr. szőlő, özv. Tyukodi Józsefné 6 kgr. szőlő, Incze Andrásné 7 kgr. paradicsom, Héder Gyula az árvaházi gyermekek haját levágta. Dr Thury Kálmánné pamut-gombojító. Józsa Károly egy negyed kgr. paprika, Papp Endréné 1 liter must, 70 dgr. gesztenye és tészta.

Vidékről: C a u a c e u-ból: özv. Arató Józsefné 100 Lei.

Chisineu szórványában, Sinte Mareban Nagy Zoltán lelkész missziói körútja alkalmával gyűlt 100 Lei.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és este 6 órakor Benedek Géza szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 és minden este egy-negyed 7 órakor. — A Fekete József és Neje Református Szegényházban istentiszteletet tartunk minden szombaton este 7 órakor.

Reformációi emlékünnepegy. Az olasz-i református Nő- és Férfiszövetség 1935 október 27-én, vasárnap este 6 órakor tartja reformációi emlékünnepegyét a leánygimnázium dísztermében. Az ünnepély sorrendje: 1. Ének: 236. dics. 1. v. 2. Emlékbeszéd. Előadja: Materny Imre evangélikus főesperes. 3. Beethoven: Vezeklés. Énekli: Vitályos Ilonka ének és zongora-tanár, zongorán kíséri: Mocskonyi Gabriella zongora-tanár. 4. Reményik versei. Előadja: Szennyessy József ref. s. lelkész. 5. Haydn: Trio. Előadják: Ambrózy Irén hngedü tanár (hegedü) Maczalik Gabriella zongoraművész (zongora) és ifj. Schmidt Béla ur. 6. Ének XC. zsolt. 1. v. — Az önkéntes adományok a szegény-gyermekek felruházására szolgálnak.

Az olasz-i ref. elemi iskola október 31-én tartandó emlékünnepegyének sorrendje: 1. 7. dics. Imbé jöttünk... 2. XXV. zsolt. Szívemet hozzád emelem. 3. Imádkozik és bibliát olvas: Benedek Géza s. lelkész. 4. 237. dics. Térj magadhoz drága Sion. 5. Október 31. Szavalja: Lázár Ilona I. o. Imádság. Szavalja: Kiss Irén II. o. 6. LXV. zsolt. A Sionnak hegyén Ur Isten. 7. Az evangélium. Szavalja: Mucsi Imre III. o. Október 31. Irta: Oravecz Ernő, szavalja: Kiss Irén I. o. A biblia, szavalja: Szőke Barna IV. o. 8. 283. dics. Nem hagyjuk el a bibliát. 9. Luther és biblia. Irta: Baja Mihály, szavalja: Rácz János V. o. 10. Október 31. Irta: Soós Ferenc, szavalja: Nagy Margit VI. o. 11. 236. dics. Erős várunk nekünk az Isten. 12. Krisztus egyháza. Irta: Vargha Gyuláné, szavalja: Szabó Irma VI. o. Egy nagy kérdés. Szavalja: Jakab Gyula I. o. és Izsák Gizella I. o. 13. 100. dics. Mennyben lakó én Istenem. 14. És megtanult imádkozni. Irta: Csathó Jenőné, felolvassa Hetz Katalin IV. o. 15. XC. zsolt. Tebenned bízunk...

A református leánygimnázium és a nem református középiskolák református tanulóinak reformációi emlékünnepegyét október 31-én, csütörtökön este 6 órakor az olasz-i templomban a következő sorrendben tartjuk meg: 1. Fennálló ének: 63. dics. 1. v. 2. Gyülekezeti ének: 236. dics. 1. v. 3. Bibliát olvas és imádkozik: Szennyessy József s. lelkész. 4. Gyülekezeti ének: 236. dics. 2. v. 5. Október 31. Irta: Oravecz Ernő, szavalja: Molnár Erzsébet gimn. IV. o. 6. Esti gondolatok. Énekli a leánygimnáziumi énekkar. Karnagy: Vitályos Ilonka. 7. Október 31-én. Irta: Szabolcska Mihály, szavalja: Nagy Lajos gimn. VII. o. 8. Harangszó: Kovács Dezső, éneklék a felsőiskolások vegyeskara. Vezeti: Bancsik János, 9. Előadást tart: Ujfalussy Pál gimn. VIII. o. 10. Gyülekezeti ének: 237. dics. 1. v. 11. Az óriás: Reményik Sándor. Szavalja: Cserepes Imre VII. o. 12. Hakes: Vidám vagyok. Énekli a leánygimnázium énekkara. 13. Október 31. Irta: Incze Béla, szavalja: Fodor György gimn. VII. o. 14. Bezáró ének: 245. dics. 10. v.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Sulyok István, délután 6 órakor reformációi emlékünnepélyen Saja Sándor, az Össi-telepen délelőtt 10 és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Nagy Sándor 65 éves.

Az ujvárosi Férfiszövetség vasárnap délelőtt 11 órakor tartandó összejövetelén Biró Sándor kollégiumi tanár tart előadást.

Reformációi emlékünnepélyt tartunk vasárnap délután 6 órakor az istentisztelet keretében a következő műsorral: 1. 236. dicséret. 2. Imádkozik és ígét hirdet Molnár Károly. 3. Grieg: Uj föld felé című művét énekli az Erkel Énekkar Soós András karnagy vezetésével, zenekari kíséret mellett. 4. A reformáció üzenete címen előadást tart Biró Sándor kollégiumi tanár. 5. Haydn: Bucon simfonia. Előadja az Erkel Zenekar. 6. 237. dicséret.

Az ujvárosi református elemi iskola október 31-én délelőtt 10 órakor az ujvárosi templomban reformációi emlékünnepélyt tart a következő sorrendben: 1. XC. zsoltár. 2. 237. dicséret 1—2. verse. 3. Imádkozik és ígét hirdet Molnár Károly. 4. »Reménység«. Irta Szabolcska M. Szavalja Veres Róza II. o. t. 5. »Kálvin«. Irta Lampérth Géza. Szavalja Nagy József II. o. t. 6. Szaval Drimba Ilona. 7. »Reformáció«. Irta Streleczy Sándor. Szavalja Balogh Ilona. 8. 236. dicséret 1. verse. 9. »Uton a jóság felé«. Irta Tompa László. Szavalja Báthori Sándor III. o. t. 10. »Isten«. Irta Krüzselyi Erzsébet. Szavalja Kovács Irén IV. o. t. 11. »Már összeölelve...«. Irta Áprily Lajos. Szavalja Nagy Sándor IV. o. t. 12. Szaval Kovács Tibor. 13. Szaval Jeney Sándor. 14. 236. dicséret 4. verse.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor az imaházban Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és Csillagvároson délután 4 órakor Szennyessy József szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Pajlovits Sándor. Esketés: Bornemissza Lóránt róm. kath. — Szánthó Julianna ref. Kitérés: Veres Zsuzsanna Kővári Györgyné (Copernic-utca 2.) Erzsébet nevű 10 éves leányával gör. kath. vallásra.

Áldozatkészség: Szegényeknek: Zsigó Györgyné 25 Lei.

A reformáció megindulásának évforduló napját Isten nagy kegyelmi ajándékához méltóvá tenni törekvő buzgósággal és bensőséggel szándékozunk ez évben is emlékeztetessé és lelki ajándékok forrásává tenni gyülekezetünkben. Evégből emlékünnepélyt rendezünk a velencei imaházunkban gyülekezetünk felnőtt tagjai részére október 27-én a délutáni istentisztelettel kapcsolatban, tehát 4 órai kezdettel, mely alkalommal ünnepi beszédet mond Kiss Károly, alkalmi imát Balogh Eta bibliakörös. a) »Hogyan ünnepeljünk« címen előadást tart Matkó Ilona nőszövetségi tag. Szaval: Schittenhelm Rózsi, Marcsó Böske és Kalla Vilma. A nőszövetség részéről duett-ének, a bibliakörös leányok karéneke és gyülekezeti ének egészítik ki és teszik változatossá ünnepélyünket, melyet a nagykegyelmű Isten, aki minket a sötétségből az ő csodálatos világosságára elhívott, Ő maga tegyen áldottá, gazdagon gyümölcsözővé mindnyájunk életében. — b) Ugyancsak imaházunkban okt. 31-én délelőtt 9 órakor az iskolai tanulók közreműködésével tartunk emlékünnepélyt, melyen ígét hirdet Szennyessy József, a tanulók ének- és szavalatszámokkal vesznek részt. — c) Csillagvároson október 31-én délután 3 órakor a vasárnapi iskolások emlékünnepélye istentisztelettel kapcsolatban. — d) A Tokaji-telepi és csillagvárosi imaházban pedig, mindkét helyen a bibliakörös ifjuság közreműködésével november 3-án délután 3 órakor ujtjuk fel Isten nagy kegyelmi ajándékainak emlékeztetét. Mindemezt ünnepélyeinket gyülekezetünk minden tagjának szives figyelmébe azon kéréssel ajánljuk, hogy azokon minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

A réti parochiális kör vallásos alakulatainak testvéri látogatását fogadtuk szeretettel okt. 20-án kulturtermünkben, mely alkalommal dr Szabó Lajos Szigligeti Ede életéről és működéséről tartott értékes előadást, a műkedvelők pedig Szigligeti műveiből mutattak be nagy tetszéssel fogadott élőképeket. E testvéri látogatások életképességet s áldásos voltát ismételten örömmel tapasztaltuk, kulturházunk újból szüknek bizonyult a nagyszámú közönség befogadására. A jövedelmet egyenlő arányban a réti, velencei templom-alap növelésére fordítottuk.

Püspök-fürdői kedvezményes jegyek kaphatók a Református Árvaházban.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4-kor és az Élő-telepen délelőtt 10-kor Szabó Pál szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban szerdán és pénteken délután 5-kor, az Élő-telepen és a Tüdőszanatóriumban csütörtökön délután 4 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kopper Zsófia, Karácsonyi Valéria, Kállai Margit, Szabó Lajos. — Esketés: Seregi Bálint r. kath. — Kegyes Gizella ref.

Áldozatkésztség: Réti templomalapra: Sándor Zamfira 50, Rác Lajos és neje 83 lei. — *Férfiszövegségnek:* Kiss Balázs 100 lei. — *Velencei kulturcélokra:* 900 lei (a bev. 50 %-a.)

Réti Férfiszövegségünk október 29-én, kedden este, fél 8 órakor bibliórát tart.

Sztárai Mihály énekkarunk okt. 27-én, vasárnap délután Episcopián tart reformációi ünnepélyt, az ottani énekkar meghívására. Predikái dr Szabó Lajos lelkész. A templomi ünnepély után, az episcopiai kulturteremben lesz ünnepség.

Bűnbánati istentiszteletet tartunk okt. 29-én, kedden délután 4 órakor a Hegyen, özv. Sándor Józsefné házában. (Hering oldal.)

Reformáció ünnep a Réten. Réti körzetünkben október 31-én, csütörtökön tartjuk meg a reformáció emlékűnnepét. Délelőtt 10 órakor az imaházban, délután 4 órakor az Élő-telepen lesznek gyermekistentiszteletek. Mindkét helyen imádkozik és bibliát olvas dr Szabó Lajos lelkész, előadást tart: Borsos ny. isk. igazgató. A gyermekek szavakat és énekszámokat adnak elő. Este fél 8 órakor az imaházban az ifjuság és a felnőttek részére lesz ifjúsági istentisztelet a következő műsorral:

1. Felálló ének: 63. dics. 1. v. 2. Gyül. ének: 237. dics. 1—2. v. 3. Imádkozik és bibliát olvas: dr Szabó Lajos. 4. »Mester a bösz vihar« énekl: Laczak Erzsike, a Sztárai énekkar tagja, orgonán kíséri: Dézsi László. 5. »Örökös reformáció« címen tart előadást: Barabás Margit leányszöv. elnök. 6. Fogadalmótétel. Beszél: Kiss Bertalan lelkész. 7. »Erős várunk« énekl: a Leány-kar, karnagy Dézsi László. 8. »Czeplédy István a prédikátor,« szavalja: Kisdéd Margit. 9. Gyül. ének. 236. dics. 1—4. v.

Sztárai énekkar Elnöksége ezúton mond hálás köszönetet azon olasz-i, újvárosi és velencei testvéreknek, kik a november 17-iki zászlóavató ünnepség védnöki, keresztanyai tisztét voltak szívesek elfogadni s zászlószeg, szalag megváltási adományaikkal az énekkar nemes célját segítették elő. A Sztárai énekkar elnöksége, mikor ezt ismételtelen hálással köszöni, igéri, hogy a testvér paróchiális köröknek, hasonló célok elérésében, mindenkor készséggel siet segítségére.

INNEN-ONNAN

Mit tennének a sirodra? Dr. T. Stanley Jones írja: »India egyik városában két európai párbajt vívott egymással s abban mind a kettő életét vesztette. A hinduk, kik szívből sajnálták őket, a temetés után, mivel szerettek volna a halottak szellemének valamilyen áldozatot bemutatni, úgy gondolták, hogy a halálban az kedves nekik, amit az életben szerettek. Elmentek a sirhoz, és áldozati ajándékkul egy szivarskatulyát és egy whyskis üveget helyeztek el rajta.« Milyen szomorú, hogy az európaiak ilyen bizonyosságot tesznek Indiában, de mi is nagyon sokat tanulhatunk ebből a történetből. Vajjon a mi sirunkra mit tennének? Mi a legkedvesebb nekünk? Isten igéje vagy egyéb földi dolog?

Ki a hatalmasabb? III. Henrik francia király idejében halálra ítélték Pallissy Bernhardt híres fazekas mestert, mert nem tagadta meg evangéliumi hitét. A király megakart menteni hű alattvalóját a haláltól, ezért felkereste s maga kérte, tagadja meg hitét, mert így kénytelen lesz a törvényszék ítéletét jóváhagyni. »Uram« — szólt Pallissy, »a világ leg-hatalmasabb uralkodója azt mondja, — kicsoda tehát kettőnk közül a király? Mert engem, aki csak szegény fazekas vagyok, senki nem kényszeríthet arra, hogy hitemet megtagadjam. Én csak az ön alattvalója vagyok, de soha senki és semmi hatalom nem kényszeríthet arra, hogy lelkiismeretem ellen cselekedjem.«

Ramocsay Endre neve 1686-ban Buda visszafoglalása alkalmával csodálatosan szerepel. A sietve menekülő török a megkötözött alhadnagyot a fehérvári kapu melletti eperfára akasztatta fel, amely vékony volt, meghajolt s a halálra szánt lába földet ért. A bevonuló győztes magyar sereg megszabadtotta nehéz helyzetéből a vitézt, aki ezután még sokáig élt. A történelem e csodás szabadulást emberileg igyekszik magyarázni, de az oknyomozó tudomány sem birt behatolni özv. Ramocsayné titkos kamrájába, ahonnan a bibliás életű nagyasszony könyörgése, sóhajtása szállt fel ekkor még hitetlen vitéz fiáért éjjel, nappal! Az anya imája meghallgatást talált: Endre istenfélővé lett!

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

Esdeklés.*

A Régi királyságban egyre gyakrabban történik, hogy támadások érik azon munkánkat, mellyel a bucarestszéli és különböző helyein szétszórtságban élő magyar református híveinket igyekezünk megtalálni, egybegyűjteni és egyházacskába szervezve, lelkigondozásban részesíteni. De a támadások nem a hatóságok részéről érnek, mert ezek a munkák nem titokban történnek, hanem a kultuszminisztérium és helyi hatóságok tudtával, ahol tudják azt is, hogy az egyházépítő munka nemcsak törvényes jogunk, hanem maga után vonja a társadalmi rendbe való békés elhelyezkedést is.

Politikai ténykedésnek denunciólják munkánkat azok, akik »konkurrenciát« látnak munkánkban. Most azért hathatósabb eszközhöz nyultak, nemzeti sajtóhoz.

Az »Universul« ezévi október 14-i számában »Magyar egyházak és iskolák a régi királyságban« című cikkében a következőket írja:

»A magyar ref. egyház vezetősége lépéseket tett a Bacau-ban, Constantában és Craiova-ban lakó magyarok megszervezésére. Miféle szervezkedésről van szó? A magyar egyház híveinek hitét féltve és különösen, hogy megakadályozza híveinek asszimilációját és elrománosodását, kisebbségi mentsvárak felállítását határozta el magyar egyházak és iskolák alapítása által. A gyűjtések és listás megajánlások mindenütt folyamatban vannak. A román állam nem maradhat közömbös ezzel a rejtett irredenta mozgalommal szemben. Mi nem akarjuk megakadályozni a kisebbségeket vallásuk megőrzésében, de nem tudjuk semmi esetre sem megengedni, hogy a román városok magyar iskolákkal és magyar egyházakkal szöveessenek át.

Mindenekelőtt igaz hálával köszönjük az »Universul«-nak ezt az emberséges és becsületos mondatot: »mi nem akarjuk megakadályozni a kisebbségeket vallásuk megőrzésében.« Ezennel odaállunk szegény életünk egész védtelenségében az »Universul« főszerkesztője elé: töressen kerékbe, huzasson karóba,

*A bucaresti reformátusok „Egyházi Ujság“-jából vesszük át ezt az általános érdekű cikket, mely az ókirályságban élő református testvéreink lelki gondozásának kérdésével foglalkozik.

vagy lövessen föbe, ha mi itt egyebet akarunk és mást csinálunk, mint amit ő is megenged: megőrizni református híveinket vallásukban. Ezt, pontosan csak ezt akarjuk és semmi más egyebet, Isten minket úgy segítse! Ott Bacau-ban, Craiován, Constantán és még sok-sok helyén jól tudják híveink, hogy mi soha mást nem kértünk tőlük, minthogy őrizzék meg hűségesen vallásukat. Őszintén köszönjük, hogy most számunkra ez országban a legfélelmeesebb hatalom: az »Universul« ad erre nekünk szabadságlevelet.

De most aztán adjon tanácsot, hogyan őrizzük meg, ha fel nem keressük és gyülekezetekbe nem szervezzük őket? A mi vallásunkat Romániában csak magyarok követik, ezért egyházunk egész kultúrája és nyelve ősidők óta magyar; magyar egyház vagyunk, amint az »Universul« is nevez. Románná léve nem maradnak meg híveink vallásunkban. Mit csináljunk hát? Alakítsunk román református egyházat vallásunkat őrizve küzdjünk tovább az asszimiláció ellen? Vallásilag ez látszólag egyre megy, de bizony erkölcsileg bukdácsolnánk egyideig más térítő-egyházak módjára. Az asszimiláció ugyanis egy bizonyos fokon mindenkinél jellem-kérdés. Aztán mi lenne, ha Maglavitnál nagyobb fénytel találna kigyulni a kálvini vallásosság a románok között. Mit szólnának ehez az államegyház és a kenyér nélkül maradó sovinizmus? Eddig még nem bátorított fel bennünket Istennek lelke arra, hogy ennek következményeit vállalni mernénk. Engedjék meg azért, hogy egyelőre a kisebb veszélyt vállalva: az asszimiláció ellen küzdve, hadd kíséreljük megtartani azon lelkeket, akiket nekünk adott az Isten.

Az »Universul« a magyarok megszervezéséről és kisebbségi mentsvárak felállításáról beszél. Hát bizony ilyen cselekedetre mi sem képesek, sem hajlandók nem vagyunk, mert világi célokért, hitbeli érdekeinket nem kockáztatjuk, e mellett más vallásu magyar testvéreink sem tartanak minket ilyenre illetékeseknek. Bár a magunk feladatait meg tudnánk oldani, nemhogy egymás helyett dolgozhatnánk.

Nem, a regáti református egyházak és iskolák csak a mi vallásunknak szeretnék mentsvárát képezni, ha t. i. vagy huszszor annyi lehetne, mint

amennyi van. A mi vallásunk ugyanis olyan, hogy aki követi, annak tudnia és értenie is kell igazságait. Ennélfogva meg kell tanulnia, ehez pedig beszélni, írni, olvasni s bizony gondolkodni s érezni kell tudni magyarul. Egyházi élet és iskola nélkül nem volt és nem lehet soha református vallás, amíg olyanok is vannak, melyeknél a megértés nélküli elhívés is elegendő.

Ami pedig az irredenta vádat illeti: kérjük az Universált, huzza meg huncut kis informátorának fülét.

Moldovában 400, Bucurestiben 220, Ploeshten, Pitesthen, Brailán, Galaçon közel 100, Azuga, Busteni, Moreni-ben 8 éve van magyar református egyház; iskolánk Bucurestiben több mint 100 éves, Ploeshten és Galaçon 70 éves, de soha egyetlen regáti egyházunk, lelkészünk vagy tanítónk ellen sem merült itt fel az irredentizmus vagy az állam ellenesség vádja.

Irredenta. Ez ugy-e azt jelenti, hogy aknamunka, törvénymegetti izgatás egy országrész elszakítása érdekében.

Irredenták vagyunk, igen: Istenországának irredentái, kik földi hazánkat Krisztus királysága alá vágyunk forradalmasítani. Ezért mi már többé nem tudunk politizálni, hogy pénzért, hatalomért, emberek tetszéséért, e világon való jobb érvényesülésért elhallgassuk, letagadjuk és elfelejtsük, hogy örökidők-től magyarrá rendelt minket Isten kegyelme.

Feljelentgetőinket kérjük: hasztalan tovább ne fáradjanak. Ezt az egy életünket mi bizony rászántuk a szolgálatra. Mi az Ur Krisztust szolgáljuk evangélium szerint reformált őseredeti keresztyén hitben, magyarul. De mi a Krisztus sebeibe rejtőzünk el e világ bántása elől és ő menedékebe fogadott. Minket senki nem bánthat, aki a Krisztus nevét vallja!

Craiován, Constanţán, Bacauban és a szerze a szétszórtságban élő hittestvéreinknek pedig üzenjük: maradjanak becsületes, igaz polgárai városaiknak s hűséges fiai vallásuknak; példaadók a szorgalomban, megbízhatóságban és a munkában.

Református Akadémia

kedden — október 29-én — este 8 órakor nyílt meg. A 63. dics. eléneklése után Kesztyűs János építész mérnök, a Református Kör ügyv. elnöke üdvözölte a termet szorongásig megtöltő közönséget, amelyben képviselve láttuk ugy a lelkészi, mint a nem-lelkészi elemet, a presbitereket ugy, mint a közrendeket, az öregeket és ifjakat, nőket és férfiakat. Majd Kiss Bertalan egyhker. belm. titkár a tőle megszokott lelkesedéssel tartotta meg megnyitó-beszédét, amelyben megrázó erővel mutatott rá azokra a veszedelmekre, amelyek egyházunkat fenyegetik a

református öntudat, a hitbetei megerőtlenedés következtében. A református öntudat felébresztését, a hitbetei megerősödést akarja munkálni a Református Kör az akadémiai előadások megrendezésével. Az első előadó Dr Soos István ügyvéd, magyar-párti elnök, egyházkerületi vil. főjegyző volt aki a készülő egyházfegyelmi szabályrendelet tervezetét ismertette egyházát és népét feltő nagy szeretettel, a nagyközönség érdeklődését állandóan lekötő élénkséggel. A kitűnő előadás után hozzászólások hangzottak el. A felszólalók valamennyien a legmelegebben üdvözölték a Református Akadémia gondolatát felvető Kiss Bertalan belm. titkárt, aki az eszme valóra váltásán a Református Kör ifjúságával együtt buzgóságosan fáradozik.

A következő előadást a jövő kedden este 8 órakor tartjuk.

A carei-i református egyház október 31-én a reformáció emlékűnnepélyével kapcsolatban emlékezett azokról az ősookról, akik száz évvel ezelőtt a templomot építették és berendezték, mely alkalommal a százesztendőös katedráról Csernák Béla egyházker. főjegyző hirdette az ígét.

INNEN-ONNAN

Lincoln Ábrahám volt az 1865 április 14-én véget ért amerikai polgárháboru fővezére. A háboru 4 évig huzódott; hol erre, hol arra fordult a siker. A fővezért megkérdezte egy aggdó hive: »Gondolod, hogy Isten a mi pártunkon van?« Erre Lincoln így válaszolt: »Nem tudom. De ennél is fontosabb, hogy én is, te is az Uréi legyünk teljes szível.« A bölcs államférfiuhoz méltó volt e felelet. — Másszóval: nem Istent kell megnyerni ügyünknek, hanem mi pártoljunk teljes szívvvel Istenhez! Dávid győzött Góliáttal szemben, mert ő a Seregek Urának nevében támadt. Aki Istené, annak senkitől sincs mit félnie. Knox János reformátor azt mondta: »Egyetlen ember, aki Isten akaratát teszi, többség akár az egész világgal szemben!«

Mindjárt jövök. Az öreg vámszedő a sorompó melletti fabodéban lakott. Éjjel utas zörgette föl. — »Mindjárt jövök« — hangzott a felelet. Hosszu idő mulva a zörgető ismét ilyen választ kapott, de a sorompó nem nyílt fel. Végre a türelmét vesztett utas bekiált: »Már félórája zörgetek s mindig hangoosan kiáltja, hogy mindjárt jövök és mégsem jön.« A vámszedő megdörzsölte szemét s bocsánatot kérve, így szólt: »Ugy megszoktam már, hogy zörgetésre álmomban öntudatlanul is kiáltom: mindjárt jövök!« Hányan hallják az ighirdetést, Isten hívó szavát s mintegy álmomban öntudatlanul felelik: mindjárt jövök! Nem is kívánnak igazán fölébredni a bün álmából. Pedig rettenetes az örök kárhozatra ébredni!

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor predikál Csernák Béla, ágendázik Benedek Géza; este 6 órakor Benedek Géza szolgál. A Hegyen (Nagy Bertalan házában) d. u. 3 órakor Csernák Béla szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden este egynegyed 7 órakor; a Fekete József és Neje Református Szegényházban minden szombaton este 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Miklós József, Konrád Erzsébet Ilona, Szabó Juliánna Magdaléna, Halász Irén Zsuzsanna, Ács József, Balogh Irén, Czirják Gyula. Esketés: Kalmár Lajos ref.—Lele Erzsébet ref. Soós Zoltán ref.—Kovács Irén ref. Temetés: Tallódi Imréné Barta Zsuzsanna 32 éves, Zilahi Sándorné Incze Katalin 73 éves, Kosztin Lidia 45 éves, Armós Lajosné Sánta Eszter 57 éves, Erdei Viola 2 és fél éves.

Áldozatkésztség. Csereterítőre (a fejedelemasszony abroszáért a turdai egyháznak) özv. Resh Mihályné 100 Lei.

Az olasz-i nő- és férfiszövetség reformációi emlékünnepe vasárnap este 6 órakor nagy közönség részvételével folyt le a leánygimnázium dísztermében. Az emléksbeszédet Materny Imre evang. főesperes tartotta, aki széleskörű tudással világított rá azokra az áldásokra, amelyeket a népek, nemzetek a reformációnak köszönhetnek. Vtályos Ilnoka, a leánygimnázium énektanárnőjének kedves énekét Mocskonyi Gabriella zongoratanárnő kísérte teljes átérzéssel. Szennyessy József segédlelkész szavalata után pedig a közönség a művésztrío: Ambrózy Irén hegedűtanárnő, Maczalik Gabriella zongoraművész és ifj. Schmidt Béla csellóművész pompás játékában gyönyörködött. Az ünnepséget ének vezette és ének zárta be. Az ünnepségen közreműködő hölgyeknek és uraknak, valamint a szegény gyermekek téli felruházására adakozóknak köszönetet mond az Elnökség. A férfi- és nőszövetség november 24-én tartja legközelebbi ünnepélyes összejövetelét.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt: 10 órakor Sulyok István püspök, ágendázik Molnár Károly, délután 6 órakor Szűcs János, az Őssi-telepen délelőtt 10 és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés: Főző Antal ref. — Imre Mária ref. Temetés: Kovács Juliánna özv. Sebestyénné 73 éves.

Áldozatkésztség: Szegényeknek: Joó Lajosné 50, Nagy Lajos 20 Lei.

Az Őssi-telepi imaházban 1935. november 3-án, vasárnap délután 3 órai kezdettel az ifjuság reformációi emlékünnepe rendez: 1. A LXV. zsoltárt éneklé a gyülekezet. 2. Imádkozik és Igét hirdet Osváth Ernő s. lelkész. 3. 237. dicséret. 4. »Luther és a biblia«. Szavalja Bojtor József. 5. »Hitvallás«. Szavalja Kolláti Irén. 6. »Erős várunk nekünk az Isten«. Éneklé a gyülekezet. 7. »Reformáció ünnepén«. Szavalja Kolozsvári Magda. 8. »Mit jelent reformáció« cimen előadást tart Vékony Irén. 9. »Kálvin János«. Szavalja Opre Lajos. 10. »A máglya«. Szavalja Török Juliska. 11. »A nagy kérdés«. Párbeszéd. Előadják Bodor Katalin és Szőke Vilma. 12. »Fogadtétel«. Szavalja Lénárt Lajos. 13. Ének: »Nem hagyjuk el a Bibliát«.

Az ujvárosi lelkészi hivatalban igen értékes vallásos iratok kaphatók olcsó áron: Áprily Lajos: Fenyőzúgás. (Versek.) 2 Lei; Donáth László: Tövígégő gyertya. (Elbeszélés.) 2 Lei; Krüzselyi Erzsébet: Kődös csendváramból. (Versek.) 3 Lei; Berde Mária; Pillangó Rebeka története. (Elbeszélés.) 2 Lei; Csernák Béla: A nagyvárad reformata árva ekklezsia régi gyászából kikelése. (Történeti.) 2 Lei; Szabolcska Mihály: Verses füzet. 2 Lei; Bokor Sándor: Két nagy rokon lélek. (Elbeszélések) 2 Lei; Pásti Veráék nemzetsége. (Elbeszélés Rákóczi korából.) 4 Lei; Sárközi Lajos: Az áldott orvos közeleg. (Elmélkedések és imádságok betegek számára.) 10 Lei; Zöld Mihály: Az én világom. (Versek.) 12 Lei; Zengjen hálaének. (Énekeskönyv.) 10 Lei; Mimóza. (Regény.) 16 Lei; Fiers Elek: Isten pénzügyei. (Bizonyágtevések.) 15 Lei; M. Nagy Ottó: Van reménységünk (a halottak feltámaszásáról). 4 Lei; Mott János: Legkeményebb küzdelem az ifju életében. (Bizonyágtevés.) 4 Lei; Hit és szolgálat. (Bizonyágtevés.) 8 Lei; Dr Imre Lajos, László Dezső stb.: Mi a külmisszió. (Tanulmányok.) 20 Lei; Külmissziói vezérkönyv. 30 Lei; Horváth Jenő, Földes Károly, Sass Kálmán: Szórványainkról. (Tanulmányok.) 28 Lei; Dr Imre Lajos: A sáfárkodó egyház. (Tanulmány.) 10 Lei; Maradj velem. (Imádságos könyv.) 60 Lei; Árvaházi Naptár (új) 16 Lei; Ujszövetség. 15 Lei; Teljes biblia. 90 és 100 Lei-es árban. Nagybetűs zsoltár 100 Lei.

Az Őssi-telepi imaházban október 20-án megadható ünnepség keretében adta át Kiss Bertalan belm. titkár az adományozók megbizásából az Őssi Missziói körnek Kotsis Géza mérnök és neje Sarkady Erzsébet ajándékát: egy szép ezüst urasztali kelyhet és egy kenyeres tálat. Midőn az értékes adományt hálás szeretettel vesszük, az adományozók életére Isten gazdag áldását kérjük.

Matkó Benjámín az Őssi-telepi imaház padalapja javára 100 Leit adakozott.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Szennyessy József szolgál. Urvacsorát osztunk mindhárom helyen.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés: Restye Demeter gör. kel. — Mező Julianna ref. Temetés: Eszenyi Eszter 73 éves, Köteles Lidia Sztachó Ferencné 68 éves, Simon Imre 45 éves, Biró Ilona Koós Lajosné 25 éves.

Áldozatkészség: Templomalapra családi perselybe özv. László Istvánné 160 Lei.

Réti paróchiális kör vallásos alakulatainak kulturcélokra 660 Lei, az október 20-án tartott kultur-est 50 százaléka.

Reformációi emlékünnepélyünk október 27-én a felnőtt gyülekezeti tagok részére az imaházat megtöltő nagy közönség részvételével mindvégig lelkes és buzgó áhitatos hangulatban folyt le. Kiss Károly lelkész az ige fényénél mutatta fel, mit adott nekünk magyaroknak a reformáció egyházi, nemzeti és társadalmi életünkben s hogy mik a mi kötelességeink Istennek a reformációban nyújtott kegyelmi ajándékaiért. Balogh Eta szépen elmondott alkalmi imádsága után Matkó Ilona nőszövetségi tag általános figyelem mellett fejtette ki, hogy »miként kell reformációi emlékünnepélyt ülnünk, hogy ünnepszentelésünk Isten előtt kedves, reánk egyesekre s általunk anyaszentegyházunkra s ennek intézményeire hasznos és áldásos legyen. Kalla Vilma ünnepi ódája, a Schittenhelm Rózi által előadott »Ki volt Kálvin János« c. költemény, valamint a Marcsó Böske szavalata: »A gályarab« egyaránt mély hatást gyakoroltak a lelkekre. Nagyban emelte az ünnepi hangulatot a nőszövetség és bibliakörös lányok együttes éneke s a lányok kétszólamu köréneke. A nagy ősök hitéletének s áldozatkészségének szemléleté feledhetetlen emlékül s mindnyájunkat kötelező parancsként véste szívünkbe az ünnepi intést: »figyelmeztvén az ő életük végére, kövessétek hitüket.« Zsid. 13, 7. Emlékünnepélyt tartottunk ezenkívül az iskolai tanulók részére október 31-én délelőtt 9 órakor, midőn Szennyessy József bibliamagyarázata és imádsága után a növendékek ének és szavalatszámokkal vettek részt.

Csillagvároson, valamint a Tokaji-telepen nov. 3-án fogunk reformációi emlékünnepélyt tartani, mindkét helyen délután 3 órai kezdettel; a bibliakörös leányok szavalnak és énekelnek; Csillagvároson előadást tart Szűcs János, a Tokaji-telepen özv.

Siebert Emilné nőszövetségi tag, ki az énekszámokat és szavalatokat is előkészítette. Hittestvéreink minél szélesebb körű érdeklődését kérjük s annyal inkább elvárjuk, mert gyöngé hitünk s elszintelenedett felekezeti öntudatunk nagyon is rászorul az élesztgetésre, az egymás hiténél épülésre.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor az Élőtelepen Szabó Pál; ágendázik és délután 4 órakor az imaházban dr Szabó Lajos szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban szerdán és pénteken délután 5-kor, az Élőtelepen és a Tüdőszanatóriumban csütörtökön délután 4 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: özv. Barta Sándorné 85 éves, Kovács Ilona 3 hónapos.

Sztárai Mihály Énekkarunk urvacSORAOSZTÁSKOR Mozart: »Oh jó Atyánk és vezérünk« éneket éneklí Soós András vezénylettel.

Reformációi emlékünnepélyt rendez a réti nőszövetség vasárnap délután 5 órai kezdettel a kultúrteremben vallásos és kulturális programmal. Közreműködnek: Dr Szabó Lajos lelkész, Zagoni Dezső író, a Sztárai Énekkar, Petry Aladár és az ifjuság élőképek bemutatásával.

Réti Nőszövetségünk szokásos évi munkadélutánjait hétfőn (nov. 4-én) délután fél 3 órakor megkezdí. Kéri a nőszövetség elnöksége, hogy a munkások (varró asszonyok) és munkaadók (ruhaanyagot adományozók) ezeket a munkadélutánokat minél nagyobb számban keressék fel, hogy karácsonykor minél számosabb árva és szegény iskolásgyermeket tudjunk ismét felruházni.

REFORMÁTUS ÁRVAHÁZI KÉPES NAP-TÁR 1936. évre, kapható a lelkészi hivatalokban. Ára 16 Lei.

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbélebb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 100 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Bálvín könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

A presbyterium

nov. 3-án délután 5 órakor gyűlést tartott, amelyen Sulyok István püspök-lelkészelnök és dr Thury Kálmán főgondnok elnököltek. Jelen volt 43 presbyter.

Püspök-lelkészelnök imával nyitja meg a gyűlést

1. aztán bejelenti, hogy Szabó Sándor Tokajitelepi egyháztag felajánlotta házát az egyháznak, ha az egyház kifizeti a házon lévő 25,000 lei adósságát és neki életfogytiglan ingyen lakást biztosít.

A presbyterium dr Szeghalmy Sándor, Major Ferenc és Ujlaky Károly presbyterekből álló bizottságot küldi ki a ház becslésére és javaslatételre.

2. Adóbizottsági főnök több rendbeli javaslatát

a presbyterium a gazdasági bizottság elé utalja, a költségvetéssel kapcsolatban leendő elintézés végett.

3. Az össi-telepi imaház felülvizsgálatát — tekintettel arra, hogy az egyévi jótállási idő letelt, Kesztűs János építész-mérnök-presbyter és dr Szeghalmy Sándor gondnok megejtették, — s minthogy hibát nem tapasztaltak, az elnökség Major Ferenc építőmesternek az óvadékot kiutalta.

A presbyterium a jelentést tudomásul veszi.

4. Az egyházkerület új szavazást rendelt el azokra a tisztségekre, ahol az első szavazásnál nem volt meg az abszolút többség.

A presbyterium a maga hatos szavazatát a következőkre adta: egyh.-ker. tanítói képviselő Czegléd Sándor; zsinati rendes lelkészi tag: Arday Aladár, esperes.

5. Iskolaszék jelentést tesz a beiratásokról, a vallástanítási órák ellátásáról, helyettes tanítónök alkalmazásáról és arról, hogy a beteg Varga Gedeon vallástanító-lelkész helyettesítését Csernák Béla, Kiss Károly, dr Szabó Lajos lelkészek, Szennyessy József és Benedek Géza segéd-lelkészek díjmentesen vállalták.

A presbyterium a jelentéseket tudomásul veszi, a helyettesítő lelkészeknek munkásságukért köszönetet mond és felkéri az elnökséget, hogy a költségvetés kapcsán foglalkozzék azzal a megoldással, hogy a helyettes tanítónői állások átszervezésénél egy férfi-tanító is alkalmaztassék.

REFORMÁTUS ÁRVAHÁZI KÉPES NAP-TÁR 1936. évre, kapható a lelkészi hivatalokban. Ára 16 Lei.

Az Ifjusági Keresztyén Egyesületek Világszövetségének imahete.

Nov. 10—16.

Mint minden évben, úgy ebben az évben is megtartja a világ keresztyén ifjúsága (55 nemzet több mint két millió főnyi ifjúsága), amely ebben az évben nov. 10—16-ig lesz. Az egységes program főbb pontjait itt közöljük:

November 10. Vasárnap.

Bibliaolvasás: Jeremiás 1. 7. Lukács 10. 2. Luk. 4. 18, 19. 2 Kor. 5. 20.

Előadás: *Az ifjúság helyzete és kilátásai a régi és az új világ tükrében.*

Imádkozzunk: A legközelebbi világkonferencia előkészítéséért. A keresztyén Leányszövetségek világszövetségének munkájáért. A mai ifjúságért.

November 11. Hétfő.

Bibliaolvasás: Lukács 2. 10; Gal. 4. 4—7; Máté 6. 28—34; Kol. 1. 12—14.

Előadás: *A mai ifjúság utja.*

Imádkozzunk: Afrikában levő mozgalmunk munkájáért. Az itthoni és külföldi vasárnapi iskolai munkáért. A gyermekekért.

November 12. Kedd.

Bibliaolvasás: Zsolt. 16. 11; János 20. 31; János 17. 3; Jelen. 22. 2.

Előadás: *Intézményeink és azok jövője az ifjúság szempontjából.*

Imádkozzunk: Amerikai mozgalmunk munkájáért. A külmiszió munkájáért, Babos Sándorért.

November 13. Szerda.

Bibliaolvasás: Zsolt. 119. 45; János 8. 36; Gal. 5. 1; Római lev. 8. 21.

Előadás: *Az ifjúság és a sajtó.*

Imádkozzunk: Ázsiai mozgalmunk munkájáért. Egyházunk belmissziói munkáiért. A sajtóért.

November 14. Csütörtök.

Bibliaolvasás: Ézsaiás 42. 16; Zsolt. 43. 3; János 14. 6; Máté 5. 14—16.

Előadás: *A szórvány és az ifjúság.*

Imádkozzunk: Óceániában folyó munkánkért. Mindkét kerület IKE. munkájáért. A két kerület

nőszövetségi munkájáért. A szórványban élő hűveinkért.

November 15. Péntek.

Bibliaolvasás: Zsolt. 32, 7; Zsolt, 107, 6; Máté 10, 7—8; 2 Kor. 3, 17—18.

Előadás: *A regáti misszió és az ifjuság.*
Imádkozzunk: Európai munkánkért. Szórvány és regáti misszióinkért.

November 16. Szombat.

Bibliaolvasás: 2. Kor. 5, 20; János 15, 6; Máté 28, 19; Zsolt. 115, 1.

Előadás: *Ifjúsági munkánk.*

Imádkozzunk: Európában levő mozgalmak munkájáért. A vezetőkért, sáfársági mozgalmunkért, árvaházunkért, kórházunkért, a lelkipásztorokért. a tanítókért, az egyház más vezetőiért és az iskolákért

Egyházközségünk ifjúsága az Ifjúsági Keresztény egyesületek Világszövetségének Imahetét nov. 10-től vasárnaptól kezdődőleg minden este fél 8 órai kezdettel tartja meg a Ref. Kör helyiségében.

Vasárnap: este bevezető áhitatot tart: **Benedek Géza.** Az ifjuság helyzete és kilátásai címen előad: **Molnár Károly.** Az imaórát vezeti: **Tonk Vilmos.** *Hétfőn* este áhitatot tart: **Szűcs János.** A mai ifjuság utja. Előadást tart: **Kiss Bertalan,** az imaórát vezeti: **Teller Zsófia.** *Kedd:* Bevezető áhílat: **Molnár Károly.** Intézményeink és azok jövője az ifjuság szempontjából: **Szenyessy József.** Imaórát vezeti: **Nagy Lajos.** *Szerda:* Áhílat. **Osváth Ernő.** Az ifjuság és a sajtó: **D. Kiss Lajos.** Az imaórát vezeti: **Földessy Ilona.** *Csütörtök:* Áhílatot tart: **dr Szabó Lajos.** A szórvány és az ifjuság: **Osváth Ernő.** Az imaórát vezeti: **Szikszai Sándor.** *Péntek:* Áhílatot tart: **Szűcs János.** A regáti misszió és az ifjuság: **Antal Margit.** Imaórát vezeti: **Kellemen Etelka.** *Szombat:* Áhílatot tart: **Szabó Pál.** Ifjúsági munkánk: **Kiss Bertalan,** Imaórát vezeti: **Tonk Lili.**

AZ ÖNGYILKOSJELÖLT.

Iria: Kövér Gyula.

Darabos Péter most már végérvényesen elhatározta magában, hogy véget vet az életének, öngyilkos lesz. Minek is élne tovább? Mi értelme volna annak, hogy még tovább is vonszolná rongy életét, ami egy lyukas mogyorót sem ér már. Öreg ember, hatvan éven túl. Dolgozni még bírna, de nem kap munkát. Ma olyan világ van, hogy aki szeretne dolgozni, sem jut munkához, nem úgy, mint amikor ő fiatal volt, csak a korhelyek, restek heverték.

Ez a semmivetés legfőbb oka életuntságának. Tulságosan nagyon nem éheznek, mert ha bőven nincsen is ugyan, de mindennap jut valami a gyomrába, hogy ne korogjon üresen. Az asszony, a felesége, takarítani jár egy jómódu uriházhoz és onnan mindennap hoz annyi ételmaradékot, hogy az urának elég. Ámde ez az állapot, hogy ő férfi létére az asszony eltartására szorult, emberi mivoltának meg-

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és este 6 órakor **Benedek Géza** szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden este egynegyed 7 órakor; a **Fekete József** és **Neje Református Szegényházban** minden szombaton este 7 órakor.

Anyakönyvi adalok a múlt hétről: Keresztelés: **Ambrus István.** Temetés: **Mikes József** 52 éves, **Zagyva Gizella** 23 éves, **Takács Julianna** 23 éves.

Áldozatkészség. Református Híradónak: özv. **Resch Mihályné** 100 Lei.

Urasztalára adakoztak: **Schneider Alajosné,** **Antal Mihály,** özv. **Száva Antalné,** özv. **Tivadar Jánosné** 50—50, **Molnár László** 40 Lei. Összesen 240 Lei. *Bort:* **Kiss Antal** és neje, **Szondy Sándor** és neje, **László József,** **Gábor Gézané.**

„Sasok” Turista Egyesülete 1. hó 10-én, vasárnap délelőtt fél 12 órakor a **Református Kör** helyiségében rendes évi közgyűlést tart, amelyre ezuton is meghívjuk tagjainkat. Az **Elnökség.**

A Cetariu-i egyház november 10-én örömmünepet ül orgonája megújítása alkalmából. A délelőtti istentiszteleten **Csernák Béla,** a délutánin **Szenyessy József** hirdeti az igét; a vallásos ünnepeken előadást tart **Kiss Bertalan.**

A Református Akadémia előadás-sorozatának második estéjén, — nov. 5-én — **Vargha László** tartott előadást a szövetkezetek és az egyház egymáshoz való viszonyáról. Előadó, mint a »Takarékosság« vezérigazgatója, kitűnő ismerője a kérdésnek, amelyet minden vonatkozásban megvilágított. Az előadáshoz többen hozzászóltak. A második előadás-

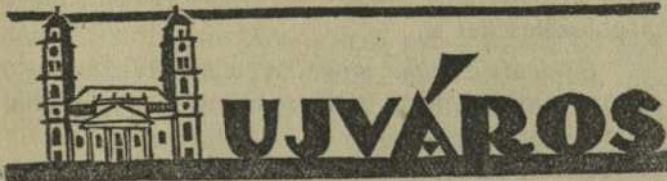
aláztatását, az erkölcsi súlyedés legelső fokát látta benne. Nagyobb szégyennek tartotta, mintha lopott, vagy sikkasztott volna, mert a bünt ekkor ő követte volna és a büntetés méltán éri akkor. Nem követett el semmit, önhibáján kívül jutott erre a sorsra, ezt szégyeli nagyon.

Az asszony nem tesz neki szemrehányást azért, hogy másfél év óta egy fillért sem keresett. Még tekintetével sem árulja el elégtelenségét. Sőt, fültanuja volt egyszer, mikor a felesége a szomszéd-asszonynak magyarázta: Nem tehet arról szegény Péter, ha nem kap munkát, nem tud pénzt keresni. Tartott ő eleget engem, illő és dukál, hogy most én segítsek rajta. Azért esküdtem neki hűséget.

Hát ez az a dolog, ami **Darabos Péternek** lelkébe vág, szívébe nyilallik. Az asszony tartja őtet. Az asszony kegyelméből él, holott megfordítva kellene annak lenni. Tisztelheti, becsülheti az asszony az olyan embert, aki nem képes őt eltartani? Nem, semmiesetre sem. Érzy, tudja ő azt. Ha nem is tesz

Benedek Géza olasz-i segédlelkész tartotta »A világiak szerepe az egyházban« címen. Az élvezetes előadás nagy tetszést váltott ki a hallgatóságból. A következő összeövetel ideje ugyancsak kedd, — nov. 12-én — este 8 óra.

Az olasz-i nőszövetség tagjai már a nyár óta szorgalmasan közzéadják a szerdai munkadélutánokon a jó meleg szvetttereket a szegény iskolásgyermek számára. A tanítói kar benyújtotta szokásos kimutatását az iskolásgyermek szükségletéről s e kimutatás szerint nagyon sok gyermeknek kellene ruha és cipő. Sajnos, hogy az adakozási kedv ez esztendőben megcsappant és egyházunk munkás asszonyainak sok gondot okoz, honnét teremtsék elő a szükségletet?! Kérjük a jószívű embereket, hogy pénzbeli adományaikkal támogassák a nőszövetség munkáját, esetleg ruhaneműek, viseltes cipők és ruhák ajándékozásával, amelyeket az árvaházi gondnoknő vesz át.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt: 10 órakor Szűcs János, délután 6 órakor Molnár Károly, az Össi-telepen délelőtt 10 órakor Osváth Ernő, délután 3 órakor Szűcs János szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Séfer Erzsébet. Esketés: Szilágyi János ref. — Sáfian Irén.

Áldozatkészség: Urasztalára: Kenyeret adott: Wilhelm Géza és neje. Bort adott: Wilhelm Géza és neje, Tóth Sándor és neje, özv. Nemes Lajosné, Leo Pálné. Pénzt adományozott: Fazekas Mártonné 30. Nagy Lajos 40 Lei.

neki a felesége egyenesen szemrehányást, de sok tekintetben, számos aprólékos dolgok elhagyásában, sejteni engedi azt, hogy hiányzik a megbecsülés és oda a családfelei tekintély. Elmaradtak a kedveskedő, becézó szavak, nincsenek bizalmas megbeszélések köztük. Nem örvendez, ha megjön valahonnan. Nem jár a kedvében, mint mikor keresetben volt. Ezelőtt, mikor szombat este hazahozta a fizetését, hogy felcsillant az asszony szeme, a hiány nélküli pénz átadásánál, milyen örömmel zárta be a komótfiában és ha kellett neki dohányra, vagy más egyébre, készségesen adott neki abból. Most, restelkedve kér tőle néha és az fanyalogva tesz kérésének eleget. Többször hallotta már, amikor magába mormogva, nem éppen hizelgő kifejezésekkel illette, a dohány és pipa feltalálóját. Szóval a házi béke, a családi élet egyensúlya megbillent, kissé sántit; És ez már baj. Mindig ott lebeg láthatatlanul a családi életök egén a kirobbanó gyuanyag, várva a kedvező alkalomra.

(Folyt. köv.)

Árvaháznak: Nagy Lajos 20 Lei.

Leányárvaháznak: Nagy Lajos 20 Lei.

Szegényeknek: Nagy Lajos 20 Lei.

Össi-telepen nov. 10-én délután 4 órai kezdettel tea-délután rendezünk, melynek műsorában Szűcs János segédlelkész előadása, zene-, énekszámok és szavatok szerepelnek.

Össi-telepi urasztalára adakoztak: Kenyeret: Czirják Zsigmond. Bort: özv. Gyenge Istvánné és Virág Imre. Pénzt: özv. Zima Péterné 50, özv. Bondula Lászlóné 20 Leit.

Össi-telepi urasztalát felszereléssel ellátták a következők: Kehely és kenyértálca Kotsis Géza és neje. Urasztali filéterítő Szende Gézáné. Urasztali kancsó Bodó Imréné. Egy filé papiszék-terítő Juhász Emma. Egy damaszt abrosz, 3 asztalkendő, urasztali keret (ráma), terítők kibélelése 1000 Lei értékben az össi-i hivek. Egy fehér selyem himzett felső terítő 800 Lei értékben, hozzájárultak 50 Lei-el: Florutané, Bodóné, Nagy Sándorné, Seresné, Bodorné, Nánássiné, Técsiné, Somogyiné, Radáné, Szereminé, Szőke Pálné, Gurzó István. 40 Lei-el: Sólyomné. 30 Lei-el: Simonné, Lévainé. 10 Lei-el: N. N., Seresné, Vasadiné, Najané. Özv. Pethő Ambrusné egy fehér urasztali terítőt adott, melynek himzését Fazekas Mártonné végzi.

Gyermekotthon téli szükségleteire női bibliaköri csoport bevásárlásai: 1 zsák liszt 525 Lei, 10 kgr. zsir 380 Lei, 3 mázsa burgonya 450 Lei, mosdótál, törölközőkendők 200 Lei, 18 kgr. hagyma, 15 kgr. bab 100 Lei, befőztek, 100 üveg paradicsomot: Nánássiné, Técsiné, Radáné, Szekernyész Rózsika, Bodóné.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban Szabó Pál, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Kiss Károly, Csillagvároson délután 3 órakor Szikszay Sándor szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kovács Lajos, Szeghalmy Gyöngyike, Irén Éva. Temetés: Tóth Károly 45 éves.

Áldozatkészség: Urasztalára: Vigh József 20, Szabó Lajos 10, Rollinger Vilmosné 25, N. N. 20, özv. Kovács Sándorné 20, N. N. 20, Szűcs Lajosné 20, Kassai Juliska 20, Babuczai István 20, Elek Eszter 20, Barna Sámuel 40, Kiss Lajos 100, Thúry Sándor 25, Nagy János (Seleus) 30 Lei. Kenyeret: özv. Szodoray Sándorné. Bort: Magyar Mihály, özv. Nagy Lajosné, Kiss Sándor. — A Tokaji-telepen: Kenyeret

és Bort: Kövesdy Lajos. — Csillagvároson: Kenyeret és bort: Kövesdy Lajos. Összesen 380 Lei.

Templomalapra: Kassai Juliska 30, Kiss Lajos 100 Lei.

Szegényeknek: Babuczai István 20, özv. Szabó Sándorné 30 Lei.

Reformációi emlékünnepélyünk a Tokaji-telepen és Csillagvároson mindkét helyen november 3-án délután 3 órakor a központtól távol lakó hiveink nagy érdeklődés mellett mindvégig lelkes és áhítatos hangulatban folyt le; negy és értékes szolgálatot tett Tokaji-telepi hiveink között ezuttal is özv. Siebert Emilné urasszony, ki azonkívül, hogy maga is előadással működött közre, az ünnepély ének- és zeneszámaival betanította. Az igehirdetést Szikszay Sándor végezte. Vállalkozásuk minden hájára és elismerésre méltó példája annak, miképpen jöhetnek gyülekezetünk arra hivatott tagjai a lelkipásztor segítségére templomtól távol lakó hiveink lelki- és valláserkölcsei építése terén. A csillagvárosi ünnepélyt Szennyessy József segédlelkész rendezte a vezetése alatt álló bibliakörösök közreműködésével. Hív és igaz az Ur Isten, hogy a jó munkától ne vonja meg a maga szent áldását.

Velencei vallásos alakulataink műkedvelő gárdája 10-én a közeli Qsorheiu-i testvérgyülekezetet látogatja meg Szennyessy József s.-lelkész és Bancsik János kántor vezetése alatt, hol délután templomi ünnepélyt, este kulturestélyt rendeznek. Isten ortalma s segítő kegyelme kísérje utjukban.

Férfiszövetségünk, mely a hónap első és harmadik keddjén este szokta összejöveteleit tartani, a Református Kör által rendezett Akadémia előadásaira tekintettel, míg az előadások tartanak, összejöveteleit hétfőn este 7 órára helyezi át. Első hetői összejövetelünk folyó hó 11-én lesz a kulturteremben.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 és az Élő-telepen délután 3 órakor Szabó Pál szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban szerdán és pénteken délután 5-kor, az Élő-telepen és a Tüdőszanatóriumban csütörtökön délután 4 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Millye Lajos, Kertész István. Kitérés: Bihar Antal C. F. R.-ista (Harlova-ut 18.) gör. keleti vallásra.

Áldozatkészség: Urasztalára: Kosztin Jánosné 50, Kocsi Józsefné 40, Taricska Gergely 50, Oláh Sándorné 50. N. N. 10 Lei. Kenyeret: Jakab Imréné, Nagy Lászlóné, Bónis Jánosné. Bort: Ravasz

Miklós, Rácz Lajos. Kudor János. Nagy Imre, Móra Lajos, özv. Sándor Józsefné, Nagy Lajos.

Ruhaanyagra a munkadélutánokhoz: réti Nőszövetség 1100, Ujvári Eszter 100 Lei.

Bibliára a fogadalmattetteknek: Réti Nőszövetség 500 Lei.

Réti Férfiszövetségünk kedden, (nov. 12.) este 8 órakor bibliórát tart.

Réti Nőszövetségünk munkadélutánjai hétfőn délután megkezdődtek. Munkásokat és munkadókat szeretettel várunk.

Réti imaházunkban a reformáció ünnepély alkalmával 27 ifju tett fogadalmat. Az ifjakhoz Kiss Bertalan lelkész intézett lelkes beszédet. A Nőszövetség bibliával ajándékozta meg az új bibliakörösöket.

A Poşalaca-i egyházközség vasárnap tartja a reformációi emlékünnepélyét. Az igét dr Szabó Lajos lelkész hirdeti. Ugyancsak ő tart istentisztelet végzetével presbiteri és nőszövetségi konferenciát, illetve megbeszéléseket is.

Sztárai Énekkarunk november 17-iki zászlóavató ünnepségének teljes műsorát a jövő heti számunkban ismertetjük.

Árvaházunk.

Árvaházunkról nagyon elfelejtkeztek a testvérgyülekezetek, pedig jól tudják, hogy a gondozott árvák nagyrésze vidéki illetőségű. A tél közeledtével az árvák felruházása, a szükséges élelmiszerek a fűtőanyag beszerzése, mind gondot okoz a fenntartó Egyesületnek. Jó reménységgel várjuk az Árvaház régi barátainak megmozdulását.

Adományok vidékről: Finiş-i ref. egyház 350, Lilker Zoltánné (Baia Mare) 200 Lei.

Ágyalapítvány címén idősb Ujfalussy Sándor és neje Szilágyi Sára nevéen dr Ujfalussy Sándor alezd-ügyvéd, egyházkerületi tanácsbíró 5000 Lei.

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévra 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Cluj

REFORMÁTUS HIRADÓ

allásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.
Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

Egyházkerületi közgyűlésünk

f. hó 19-én ül össze leánygimnáziumunk disztermében. A tárgysorozatában szereplő kérdések egyik legfontosabbika az egyházfegyelmi eljárás. Ezzel a nagy horderejű kérdéssel kezdte a Református Akadémia a maga kedd esti előadásainak sorozatát. Miután a Református Kör a kedd esti előadásokat úgy is kiakarja nyomtatni, e helyen nem ismertetjük bővebben a kérdés előadójának dr. Soós István presbíternek igen érdekes és értékes fejtegetéseit, hanem közöljük egyházkerületünk

Egyházfegyelmi Szabályrendeletét:

1. §. Az egyházi fegyelmezés célja az egyház tagjainak Isten igéje és Krisztus szerint való életfolytatásra, nevelése és a tévelygőknek a helyes utra vezetése.

2. §. Az egyházi fegyelem alá tartozik minden konfirmált egyháztag. Nem konfirmált gyermekekért szüleik, vagy gyámjaik tartoznak felelősséggel. Az egyháztagok felett a fegyelmezést a presbitérium gyakorolja. A lelkészek, tanítók, énekvezérek, tanárok, gondnokok, presbíterek, egyházmegyei, egyházkerületi tisztségét viselők és tisztviselők nem esnek e szabályrendelet hatálya alá. Velük szemben az Egyházi Törvények szerinti fegyelmi eljárásnak van helye.

3. §. Egyházi fegyelmezés alá tartozik minden olyan cselekmény, vagy mulasztás, mellyel valamely egyháztag tudományával, tanításával, vagy életével Isten törvényét, Krisztus tanításait, egyházunk hitvallásait, egyházunk törvényei által tőle megkivánt kötelességeket megsérti, kigunyolja, vagy azok ellen izgat, továbbá olyan életet él, mely által nyilvános botránkozást okoz. Fegyelmezésre különösebben okot adnak azok

a) akik az evangélium szellemével össze nem egyeztethető, magán vagy családi életet élnek: előjáróikkal, vagy felebarátaikkal szemben botránkozást okozó magatartást tanusítanak.

b) akik a vasárnapot és egyházunk többi ünnepeit nem tartják meg, a nyilvános istentisztelet gyakorlását elhanyagolják, urvacsorával nem élnek, egyházunk keresztelési, esketési, temetési szertartásait mellőzik és vadházasságban élnek.

c) akik gyermekeiknek református vallásunkban neveléséről, oktatásáról, konfirmálásáról nem gondoskodnak, akik beleegyezésüket adják ahhoz, hogy születendő gyermekeik más vallásban nevelkedjenek, akik olyan házasságkötésnél viselnek tanui tisztet, melynél a gyermekek vallására nézve kárunkra történt megegyezés;

d) akik az egyházi és iskolai közterhek viselését megtagadják, vagy elfogadható indok nélkül ebbeli kötelességüket nem teljesítik és másokat is erre izgatnak, akik egyházunk intézményeinek támogatását megütközést okozó módon megtagadják, egyházunk intézményeinek, munkáinak indokolatlanul rossz hírét költik és másokat is hasonló eljárásra biztatnak.

e) akik az egyházi többség rendeleteinek és az egyházi törvénykezéseknek nem engedelmessé válnak s akik a legfőbb törvénnyel: a Szentírással és egyházunk hitvallásával nyilvánosan ellenkező értelmet vallanak, hirdetnek, tanítanak; akik egyházunkból kitérésnél tanuként segédkeznek, vagy hitelveinkkel ellenkező szertartáson aktív részt vesznek és hitelveinkkel ellenkező szokást gyakorolnak.

4. §. A fegyelmezés fokozatai:

a) figyelmeztetés négy szemközt a lelkész által.

b) megintés a lelkész által a presbitérium 2—3 tagja előtt.

c) dorgálás a presbitérium színe előtt, illetőleg meg nem jelenés esetén a presbitérium gyűlésében hozott és írásban kézbesített határozat útján.

d) eltiltás az urvacsorától és az egyháztársadalmi alakulatokból kirekesztés, melyek a szószék-ből a gyülekezetnek kihirdetendők. Az urvacsorától eltiltott csak a legegyszerűbb szertartással temethető el.

e) kirekesztés az egyházból.

A d) és e) pontok alatti fokozat alkalmazása mindig írásban is közlendő a fegyelmezzettel. A fokozatok nagyon súlyos esetek kivételével megtartandók.

5. §. A fegyelmezési eljárás és hatálya megszűnik, ha a fegyelmezzett a megbánás és megjobbulás bizonyosságát adta és eklézsiát követett. Az eklézsia-követés a c) pont alatti fokozatok fennállása

esetén a presbitérium, a *d)* és *e)* pontok alatti fokozatok fennállása esetén a gyülekezet előtt az istentisztelet keretében történik.

6. §. Ha a presbitérium a 4. §. *e)* pontjában foglalt fokozatot alkalmazza, határozatát köteles az egyházmegyei tanácshoz, illetve annak megalakulásáig az egyházmegyei elnökséghez hivatalból felterjeszteni. Az elnökség két tanácsbíróval két hónap alatt az illető meghallgatásával, de bizonyítás mellőzésével határos. Az *e)* pont alkalmazása esetén a kirekesztés a szószékről csak az egyházmegyei megerősítés után hirdetendő ki.

7. §. Az egyházi fegyelmezés az egyházi törvénykezést megelőző eljárás.

8. §. A fegyelmezési eljárásról, mely mindig zárt gyűlésen folyik, minden fokon jegyzőkönyv vezetendő.

9. §. A fegyelmező hatóságok határozatai ellen felebbezésnek nincs helye.

10. §. Egyházi fegyelmezési ügyben költségeket felszámítani sehol sem lehet.

11. §. E szabályrendelet életbeléptetésével minden egyházmegyei, vagy egyházközségi fegyelmezési szabályrendelet hatályát veszíti.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és este 6 órakor *Benedek Géza* szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden este egynegyed 7 órakor; a *Fekete József* és *Neje Református Szegényházban* minden szombaton este 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: *Unghi Ilona Magda, Ferenczi István, Benke Sándor, Őszi László.* Temetés: *Özv. Halenkó Já-*

AZ ÖNGYILKOSJELÖLT.

Iria: Kövér Gyula.

(Folyt. és vége.)

Darabos Péter nem volt vallástalan ember. Elfoglaltsága miatt ha mindennap nem járhatott is a templomba, de vásár- és ünnepnapokon ott volt. Most, hogy munkanélküliségbe élve, sok ráérő ideje volt, csodálatosképpen elkerülte Istennek hajlékát. Valami dacos keserűség költözött lelkébe, az a badar gondolat fészkelt meg benne, hogy az Isten is elfeledkezett róla. Nem szereti már őt. Pedig a Bibliát olvasta vagy hallgatta, mikor felesége olvasott neki abból. Ismerte Jób történetét, aki a legnagyobb csapások és szerencsétlenségek között sem tagadta meg a Jehovát. Épült is a bibliabeli történeteken és mégis most, most, hogy órá került a megpróbáltatás, hite gyengének bizonyult. Nagyon sok emberrel történik meg az ilyesmi. Mikor jól megyen sorja, istenhívő, de ha változás áll be sorsába, ellene fordul a minden jók adójának. Elfeledkezőn arról, hogy ha a

nosné Szabó Ágnes. Esketés: *Varga Sándor* ref. — *Gál Etelka* ref. (Fughi-hegy.) Kitérés: *Petz Ilona* és *Etelka* (Tichindal-utca 18.) róm. kath.-nak.

Áldozatkésztség. Ujborkor az urasztalára: *Lakatos Gyuláné* kenyeret adott.

Nőszövetségnek: A szegény gyermekek karácsonyi felruházására *Szűcs Mátyásné* 100, *Asztalos Jánosné* 100 Lei.

Szegényeknek: Karácsonyi felruházására *Papp Károlyné* 5 méter flanelleányruhára.

A cetariu-i orgona renoválásra: *Szűcs Mátyásné* 100 Lei.

A *Református Kör* által rendezett Református Akadémia előadásainak során e hó 12-én este *Csernák Béla* lelkész a zsinat által már megalkotott új egyházalkotmányi törvény alapelveit ismertette s az egyháztagok jogairól és kötelességeiről szólt; *Kursinszky Kálmán* egyházkerületi tanügyi tanácsos pedig iskoláink helyzetéről tartott nagy érdeklődést kiváltó előadást. A hozzászólások érintették a mi gyülekezetünk egyes tagjainak azt a felfogását, mely tulajdon iskoláink értékét lebecsüli s a zárdai és más jellegű elemi iskolák, gimnáziumok értékét a miénknek elibe helyezi, holott a tapasztalat épen az ellenkezőt bizonyítja, hogy t. i. a református iskola növendékei mindenütt fölveszik a versenyt más iskola tanulóival. A következő előadást nov. 19-én este tartjuk.

A *berveni jómódu egyházközség* kétszeri, a sok visszaélés következtében mindegyik alkalommal egyházi bíróságilag megsemmisített, választás után végre egy kifogástalan lelkészválasztáson *Peleskey Sándor* egyházkerületi aljegyzőt választotta meg lelkipásztorául; akit hivatalába november 17-én (vasárnap) iktat be *Csernák Béla* egyházker. főjegyző.

Az *olaszi-i református Nő- és Férfiszövetség* novemberi estéjét a jövő vasárnap — nov. 24-én — tartja meg a leánygimnázium dísztermében, mikor

jót elvettük tőle, a csapást, a szenvedést is el kell hordoznunk türelemmel. Hiszen még a szenvedésekben is a javunkat akarja. Ezt azonban az emberek nagy tömege nem ismeri el. Isten nélkül önmaga akarja elintézni sorsát.

Egy vasárnap délelőtt *Darabos Péter* felvevén ünneplő ruháját, elindult hazulról. Táplálékot sem vett magához. Minek, gondolta magában. Arra a kevés időre, amit még él, szükségtelen az evés. Éppen a templomnál vitt el utja, mikor megkondult a templom tornyának hívogató harangja, fenséges ünnepélyességgel szólott ércnyelve áhitatot keltve a fásult lelkekben is. *Darabos Péter* szíve megdobbant a harang szavára. Mert, habár rossz gondolatokat forgatott elméjében, de megrögzött vallásossága még benne élt. Ösztönszerűen lépett be a templomba a nyitott ajtón. Az orgona bugott és a gyülekezet a fennálló éneket énekelte: »Tebenned biztunk eleitől fogva.« Majd a közének következett:

*Istenre bizom magamat
Magamba nem bízhatom*

Báthory Ferenc ny. tanár tart előadást »Kilenc hónap a lappok földjén« cím alatt; előadását 42, a helyszínen sajátkezűleg felvett fényképpel kíséri.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, délután 6 órakor Osváth Ernő. Óssi-telepen délelőtt 10 órakor Osváth Ernő, délután 3 órakor Szücs János szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Varga Róza, Mogyorósi Mária. Temetés: Berhenez Ferenc 7 hó., Boros Imre 5 éves.

Áldozatkészség: Tüdőbetegeknek özv. Vass Károlyné 10, **Urasztalára** N.N. 30, **Árvaháznak** Nagy Lajos 20 Lei.

Óssi-telepen nov. 10-én megtartott teadélutánra téstát és cukrot adakoztak: Somogyiné, Ujlakiné, Valkyné, Simon Annus, Técsyné, Lévainé, Florucáné, Nagy Sándorné, Farkasné, Vargáné, Bodóné, Nagy Béláné, Radáné, Molnár Gáspárné, Szeremyné, Porcolábné, Molnár Istvánné, Vékony Irénke.

Urasztali terítőbe adakoztak: N. N. 60, Szekernyésné, 50, Czirják Zsigmond 30, Valkyné 30, Ujlakiné 20 Leit.

Szeretetvendégséghez teáskannát adakoztak Vasadiné és Radáné.

Női bibliaköri csoport 5 asztalterítőhöz anyagot vásárolt, melyeket szépen elkészítettek: Floruca Magduska, Léway Ilonka, és Técsy Juliska.

REFORMATUS ÁRVAHÁZI KÉPES NAP-TÁR 1936. évre, kapható a lelkészi hivatalokban. Ára 16 Lei.

*Ő formált, tudja dolgomat,
Lelkem ezzel biztatom.
E világ szép formája
Az ő keze munkája,
Mit félek, mondom merészen
Istenem és Atyám léssen.*

Darabos Péter zsolttáros ember volt, szeretett énekelni. Most is megkapta az ének gyönyörű zsolozsmája, de legfőképpen annak örök igazságot hirdető tartalma: Istenre bízom magamat... Ő is beleharogott az énekbe és énekelt szívből-lélekből, hogy szemei könnyesek lettek. Majd végighallgatva az ige hirdetést, buzgó imádságba mélyedt.

A templomból kijöve, Darabos Péter csodálatos megkönnyebbülést érzett. Mintha valami ránehezítő teherrel szabadult volna meg. Ugy érezte, mintha ismét gyermekkorba volna, akinek nincsenek gondjai, hiszen ének jó szülei, akik neki gondját viselik. Nincs mitől félni, rettegni, az Isten mindenekre kiterjeszti áldását, csak bízni kell benne. És Darabos Péter letett öngyilkossági szándékáról.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson Kiss Károly, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Szennyessy József szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kerekes Gyula, Bartha Magdolna. Esketés: Bakó Sándor ref.—Balogh Juliánna ref. Temetés: Nyeste Imre 70 éves.

Áldozatkészség: Helyreigazitásként közöljük, hogy a Tokaji-telepen az ujbóri urvacsoportosítás alkalmával kenyeret és bort Szücs Károly és neje adott.

Templomalapra: családi perselyben Moró János 215, Biró Albert 100 (IV. részlet), N. N. 10 Lei.

Vallásos alakulataink egy kis csoportja, — mintegy 30 tag — folyó hó 10-én a közeli Oşorheiu testvérgyülekezetet látogatta meg Szennyessy József s. lelkész, Bancsik János kántor, Szücs János ujvárosi s. lelkész és Kovács József egyházkerületi pénztáros vezetése alatt, hol a délutáni istentisztelettel kapcsolatban vallásos délutánt rendeztek. Igét hirdetett Szücs János s. lelkész, a nőszövetség és bibliakör tagjai pedig énekszámokkal és szavatokkal működtek közre. A hagyományos magyar vendégszeretettel megrendezett szeretetvendégség után, a gyülekezet impozáns kulturházában rendezett estélyen Szücs János üdvözlő szavai után, előadást tartottak: Kovács József egyházkerületi pénztáros és Szennyessy József, műkedvelő ifjuságunk pedig »Szegény juhász legény« címen nagytetszéssel fogadott életképeket mutatott be az elismerés tapsaiból kifogyni nem akaró hálás nagy közönségnek. A gyülekezet vezetősége általában a hívek nevében Fodor József helybeli lelkész adott meleg szavakban kifejezést a kirándulók által nyújtott emlékezetes lelki élvezetekért. Mi pedig a vendéglátóknak a szeretetteljes fogadtatásáért, a kiránduló és missziót teljesítő társaságnak az ügybuzgóságáért ez uton mondunk parochiális körünk nevében is hálás köszönetet. Vajha nemes célu találkozásunkat Istenben vetett hitünk erősödésének s testvéri együttérzésünk növekedésének áldott kegyelmi ajándékaira méltóztatná az Ur!

Áldozatkészség: Réti templom alapra: Domokos Sándor 180 Lei (V. részlet), Felvincziné Losonczy Irén 100 Lei.

Ruhaanyagot a munkadélutánra: Dr Szabó Lajosné, özv. Szabó Lajosné, Labancz Mihályné, özv. Gulácsi Endréné, Kezdődi Gyuláné. Pénzt adtak: Barta Erzsébet 100, Lei K. M. 100 Lei.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Vadai Béla esperes, délután az Imaházban 4 és az Élőtelepen 3 órakor Szabó Pál szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban szerdán és pénteken délután 5-kor, az Élő-telepen és a Tüdőszanatóriumban csütörtökön délután 4 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Kéri Erzsébet. Temetés: özv. Halecskó Jánosné 55 éves, Dobrai Lajos 65 éves.

A Sztárai Mihály Énekkar 1935 évi november hó 17-én, vasárnap tartandó zászlóavató ünnepségének egész napi programja:

I. Ünnepi Istentisztelet és a zászló felavatás délelőtt 10 órakor a Réti ref. imaházban: 1. Fennálló ének 63. dics. 1. verse. 2. Nagyének 160. dics. 1—2. verse. 3. Énekel a Kálvin Énekkar, Czermann János: »Fel diadalra« karnagy Vitályos Ilonka. 4. Imádkozik és prédikál Vadai Béla esperes. 5. Gyülekezeti ének XXXIII. zsolt. 1. v. 6. A zászlót megáldja Nemes Elemér esperes, az országos dalosszövetség alelnöke. Énekel a Sztárai Mihály Énekkar, Tárca: »Zászló dal« karnagy Soós András. 8. Gyülekezeti ének 245. dics. 10. v.

II. Istentisztelet után diszközgyűlés az imaház kulturtermében: 1. Énekel a Sztárai Mihály Énekkar, Beethoven: »Isten dicsősége« karnagy Soós András. 2. A közgyűlést megnyitja dr Szabó Lajos lelkész, az énekkar lelkész-elnöke. 3. Ünnepi beszédet mond: Tárca Bertalan tanár, az országos dalosszövetség főtítkára. 4. Koléner Árpádné zászlóanya szalagot köt a zászlóra. 5. A zászlót avató Énekkar üdvözlése. 6. Üdvözlések megköszönése, indítványok, diszközgyűlés bezárása: D. Kiss Lajos, a Sztárai Énekkar vil. alelnöke.

III. Este 9 órai kezdettel Diszhangverseny a Katholikus Kör nagytermében. 1. Nyitány. »Induló«. Előadja a »Fráter Loránd« Zenekar karnagy Kassza Jenő. 2. Soós: Jelige. — Eredeti székely népdalok Tárca Bertalan átiratában. Előadja a Sztárai Mihály Énekkar karnagy Soós András. 3. Megnyitóbeszédet mond: Dr Bánás László kanonok, daloskerületi alelnök. 4. Dr Szalay: négy magyar dal éneklő a Liszt Ferenc Énekkar. Vezényel András Ede zenetanár, országos karnagy. 5. Ünnepi beszéd. Tartja Nemes Elemér esperes, az országos dalosszövetség alelnöke. 6. Pogatschnigg: »Dal a dalról«. Előadja az Erkel Énekkar, karnagy Soós András. Szünet. 7. Csokonai—Hoppe: »Reményhez...« Előadja a Sztárai Mihály Énekkar, karnagy Soós András. 8. Tárca Bertalan országos dalosszövetségi főtítkár

kitünteteti a Baia-Mare-i kerületi és a Targu-Mures-i országos versenyeken részt vett Sztárai dalosokat. 9. Csáktornyai Gamanf László: »Harangoznak«. Előadja a Kálvin Énekkar, karnagy Vitályos Ilonka énektanárnő. 10. a) Lányi Viktor—Petőfi: Szülőföldem, b) Sztára Sándor: Magyar dalok Férfikarra. Előadja a Magyar Dalkör. Vezényel András Ede zenetanár, országos karnagy.

Diszhangverseny után táncmulatság a Katholikus Kör nagytermében. Diszközgyűlésre a belépés díjtalan. Diszhangversenyre a belépési díj: 25 Lei. Zászlószeg, szalag 100—200 Lei. Felülfizetéseket köszönettel fogad és a réti templomépítési alaphoz csatolja a Rendezőség. Jegyek még kaphatók a Réti imaháznál.

Árvaházunk.

Örvendetes visszhangja támadt Árvaházunk helyzetét ismertető sorainknak. Kedves, meleg, barátságos, biztató üzenetek kíséretében több felől kaptunk adományokat vidékről is.

Vidéki adományok: Baia-Episcopia fürdő-jegyek után illeték 69, Ovar-ból Nagy Lajosné 200, Marghita-ról a Ref. Egyház Árva Napjának jövedelme 360, Episcopia-Bihar-ból a vasárnapi iskolás gyermekek 150 Lei.

Helybeli adományok: Csernák Emilia ágyalapítvány növelésére a Lorántfy Zs. J. Egylet nőtagjai Emilia napja alkalmából 550 Lei.

Férje halála évfordulóján özv. M. Kiss Gyuláné 200 Lei.

Gondnoknőnél: Dr Cziffra Kálmánné 1 zsák krumplit, 5 kgr. szőlőt. Szentpály Gyuláné 10 kgr. szőlőt, Halász László 1 kgr. cipókrém.

Heidelbergi Káté kapható a lelkészi hivatalokban. Ára 8 Lei.

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Ors'ea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

Egyházkerületünk közgyűlése

november hó 19-én a leánygimnázium disztermében ünnepies keret között nyílt meg. A XC-ik zsoltár eléneklése után Sulyok István püspök imádsága fogta össze a közgyűlés alkotó tagjainak lelkét egy szent közösségbe s úgy borultak le Isten előtt, esedezve az Ő kegyelméért. Majd dr Thúry Kálmán egyházkerületi főgondnok mondotta el rövid megnyitó beszédét, megemlékezvén a múlt gyűlés óta elköltözött halottakról s arról a nagy veszteségről, amely egyetemes református egyházat érte Ugron István erdélyi főgondnok lemondásával, aki előrehaladott korára hivatkozva, vonult vissza.

Megalakította a közgyűlés a zsinat által elfogadott új egyházi törvényben előírt egyházkerületi igazgatótanácsot, amely egyik közgyűléstől a másik közgyűlésig teljes felelősséggel intézi a kormányzati és közigazgatási ügyeket, mint az egyházkerület főhatósága. Az igazgatótanács jog és hatáskörét, valamint szervezetét és ügyrendjét szabályrendelet állapítja meg. Gyülekezetünkben az igazgatótanács tagjai: Sulyok István püspök és dr Thúry Kálmán főgondnok, mint elnökök, és Csernák Béla lelkész, dr Soos István presbyter, mint egyházkerületi főjegyzők.

Hasonlóképpen nagy horderejű határozatot hozott a közgyűlés lapunk múlt számában teljes egészében közölt egyházfegyelmi szabályrendeletnek csekély módosítással elfogadása által.

Kiemeljük itt a közgyűlés határozatai közül a lelkészképzés kiegészítésére vonatkozót is, mely szerint a közgyűlés magáévá tette dr Makka Sándor erdélyi püspök javaslatát, hogy a lelkészképzés négy esztendőről ötre emeltesék, s az ötödik esztendőt a leendő lelképásztorok a híres Bethlen-kollégiumban töltsék, ahol gyakorlati kiképzésben részesüljenek.

Iskola-ügyekkel is foglalkozott a közgyűlés Püspök urnak az elemi és középiskolákról adott jelentése kapcsán. Lesújtóan hatott a közgyűlés tagjaira az a szomorú helyzet, amelyben iskoláink vergődnek. Jövőnk hitvallásos iskoláink sorsával van szoros összefüggésben; épen azért minden egyházát

szerető jó református embernek kötelessége, hogy azokat a hitvallásos iskolákat szívvél-lélekkel támogassa, érték örömmel hozza meg anyagi áldozatát is.

Örömmel vette tudomásul a közgyűlés, hogy az iratterjesztés olcsó kiadásban megjelentette a Heidelbergi Kátét (8 Lei), amelyet most már egyházunk tagjai, iskolásgyermek és felnőttek megszerezhetnek, hogy belőle hitők igazságait megismerve, református öntudatukat erősítsék.

A délutáni órákban bírósági ülések tartottak, melyek után a közgyűlés folytathatta munkáját a késő esti órákig.

Nem kér, hanem ad. Öreg anyóka kopogtatott a lelkészi hivatal ajtaján. A lelkész jól ismerte az asszonyt, minden alkalommal ott látta a templomban. Tudta, hogy nehéz anyagi körülmények között van, elhatározta, hogy segít rajta. Megkérdezte tőle, hogy miben lehetne segítségére. Milyen nagy volt azonban csodálkozása, amikor megtudta, hogy az öreg asszony nem kérni, hanem adni jött. A fia küldött neki néhány pengőt, most azért jött, hogy a kapott pénz egy részét a pogány misszióra adja. Ragyogó arccal beszélt el, hogy milyen boldog, hogy adhat valamit. Eddig is szívében hordozta a misszió ügyét, de most egy idő óta arra kérte az Urat, hogy engedje meg, hogy ő is tehessen valamit a pogányokért.

A Sztárai-Énekkar zászlóavatási ünnepsége.

Az Oradea-Réti »Sztárai Mihály« Énekkar folyó évi november hó 17-én bensőséges ünnepség keretében avatta fel zöldselyem zászlóját. Ezen ünnepség nemcsak Oradea magyar társadalmának volt kulturális megmozdulása, hanem ez alkalommal az országrész dalosainak figyelme hiánytalanul fordult a kicsiny, de már is szép sikereket elért Sztárai Énekkar ezen megmozdulása felé. Az ünnepségek már délelőtt megkezdődtek a réti református imaházban. Az ünnepi istentiszteleten résztvettek Sulyok István püspök és dr Thúry Kálmán egyházkerületi főgondnok is.

Az ünnepi istentiszteleten az Igét Vada Béla esperes, a Sztárai Énekkar diszelnőke hirdette. A

magasszárnyalásu, gondolatokban gazdag beszéd mélyen vésődött bele a lelkekbe, majd Nemes Elemér esperes az országos dalosszövetség alelnöke áldotta meg az Énekkar zászlóját. Az istentisztelet keretében szépen énekeltek a Kálvin Énekkar Vítáallyos Ilonka zene és énektanárnő, és a Sztárai Énekkar Soos András karnagyok vezetése alatt. Az istentisztelet után diszközgyűlés következett, amelynek megnyitóját a zászlóavató-nap rendkívül agilis megszervezője dr Szabó Lajos a Sztárai Énekkar lelkész-elnöke tartotta, majd Tárcza Bertalan az országos dalosszövetség főtitkára mondott ünnepi beszédet, világok harcát és Krisztus szellemét idézve az egybegyűltek elé. Ezután üdvözlések következtek, városunk dalárdái és alakulatai üdvöző szavak kíséretében tüzték fel szalagjaikat a Sztárai Énekkar zászlajára. A vidéki dalárdák üdvözlését Herczegh Kálmán hozta el, míg a salontai Dalkör táviratban emlékezett meg a zászlóavató dalköréről. Az üdvözléseket a dalkör világi alelnöke D. Kiss Lajos köszönte meg meleg hálával és testvériséggel.

Este diszhangverseny volt, amelyen nem kevesebb mint hat ének, illetve zenekar részére nyújtott alkalmat és módot, hogy a maga készülségéről nemes képességéről és ható erejéről tanuságot tegyen. Ezen ének és zenekarok szereplésén kívül Bánáss László dr szép megnyitó beszéde és Nemes Elemér mélyen szántó előadása voltak a kiemelkedő műsor-számok. Ezen hangverseny keretében tüntette ki Tárcza Bertalan a baia-marei kerületi és tãrgumureși országos versenyeken résztvevő Sztárai-dalosokat diszkolevéllel. A diszhangverseny után táncmulatság következett,

A dalosok nagy napjának ezen ünnepén, az ének szárnyain felemelően jutott kifejezésre a magyar kulturában hívők egysége és az az érzés rögzös utakon bizonyára sokáig fog világítani mindazoknak, akiknek szívében él a dal és azoknak, akik a jövőben zászlóavatási ünnepek részesei lesznek.

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Varga Gedeon, este 6 órakor Benedek Géza szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden este egynegyed 7 órakor; a Fekete József és Neje Református Szegényházban minden szombaton este 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Nyulas Sándor István, Gál Róza. Esketés Nagy Károly ref.—Domokos Margit ref. Temetés Juhász János 39 éves.

Az olaszí-i Nő- és Férfiszövetség vasárnap, november 24-én este 6 órakor tartja műsoros kultur-

estélyét a református leánygimnázium disztermében, amelyre egyházunk tagjait szeretettel meghívják. A program: 1. Haydn: Vonósnégyes. Előadják: Radó László, Török Lajos, Fein József és Schmidt Béla. 2. Kilenc hónap a lappok földjén. Előadja: Báthory Ferenc ny. tanár. Előadását saját felvételű vetített képeivel kíséri. 3. Schubert: Vonósnégyes. Előadják: Radó László, Török Lajos, Fein József és Schmidt Béla. Beléptidij nincs. Adományokat a szegénygyermek felruházására köszönettel fogadunk.

Szegénygyermekünk felruházása érdekében szerda délutánonként serényen folyik a munka az árvaházban. A nemes célra várjuk az adományokat.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt: 10 órakor Szűcs János, háromnegyed 12 órakor levente istentiszteleten Benedek Géza, délután 6 órakor Molnár Károly. Össi-telepen délelőtt 10 és délután 4 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel háromnegyed 8 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Opre Juliánna.

Az ujvárosi Férfiszövetség vasárnap délelőtt 11 órakor az egyházi tanácsteremben összejövetelt tart.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson Szennyessy József, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Kiss Károly szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Bene István 52 éves, Dénes Erzsébet, Dobi István neje 61 éves. Kitérés: Klopca Juliánna. Str. dr Nic. Zigre 14. sz. lakos gör. kath. vallásra tért.

Áldozatkészség: Templomalapra családi perselyekben: Kövesdi János 15, Auer Zoltán 64, Oláh István 33, Dombi Sándor 41-50, özv. Morár Demeterné 37-50 Lei.

Szegényeknek: Föris Péterné 20, Bereczky István 30 Lei. A velencei nőszövetség 34 tagja szegényeink karácsonyi segélyezésére elnöknőjük, Kiss Károlyné nevenapja alkalmából 500 Lei, Papp Irénke szintén ez alkalmából 50 Leit.

Tea-estélyt rendezünk folyó hó 24-én délután 6 órakor velencei kulturtermünkben szegény iskolás gyermekeink segélyezésére, mely alkalommal az istentiszteleti rész után, melyet Osváth Ernő s. lelkes végez, Vitályos Ilona énektanárnő énekszámokkal, műkedvelőink pedig rövidebb lélekzetű jelenetekkel fognak közreműködni. Egy tea ára süteményekkel 12 Lei. A jótékony célra tekintettel kérjük gyülekezetünk tagjainak minél szélesebb körű érdeklődését, nem feledvén a próféta szavait: »Irgalmasságot akar az Ur és nem áldozatot« és a zsoltár író tapasztalaton nyugvó megállapítását: »Boldog, aki könyörül a szegényen, a nyomoruság napján megszabadítja az Ur!«

Aranymennyező volt ismételt gyülekezetünk kebelében; nemrégiben Péntes Ferenc és neje, folyó hó 17-én pedig Bereczky István és neje köztiszteletben és szeretetben álló házastársak tartották házasságkötésük 50 éves évfordulóját, mely ünnepélyes alkalommal a hálaadó ének és imádság mellett Isten ígéje is felhangzott a kedves családi körben tartott bensőségteljes örömnepén. Isten áldó és megsegítő kegyelme, mely velük volt eddig, legyen velük mint hegyeknél és kővárnál erősebb menedék életüknek még hátralevő idejükben is minden utaikban, minden dolgaikban.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és az Élőtelepen 3 órakor Szabó Pál, az imaházban délután 4 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban szerdán és pénteken délután 5-kor, az Élő-telepen és a Tüdőszanatóriumban csütörtökön délután 4 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Varga Irén. Esketés: Vajda Lajos ref.— Nagy Erzsébet ref. Temetés: özv. Szeginé Kiss Róza 80 éves, Deczki Imre 71 éves.

Áldozatkétség. Ruhaanyagot a hétfői munkadélutánokra: Szekeres Péterné, özv. Szabó Sándorné, Horváth Imréné, Szilasi Györgyné.

Réti férfiszövetségünk kedden (nov. 26.) este fél 8 órakor bibliaórát tart.

Sztárai Mihály énekkarunk elnöksége ez uton mond hálás köszönetet mindazoknak, akik a zászlóavató ünnepség diszvédnöki, védnöki, keresztanyai és koszorusleányi tisztet elfogadták, megjelenésükkel, szereplésükkel és anyagi támogatással annak fényét emelték, erkölcsi és anyagi sikerét biztosították. A védnöki névsort az adományokkal együtt sorozatos folytatásban fogjuk közölni.

Árvaházunk.

Messze végről — a bánáság kanaján földjéről — Moşniţa noua-ról (Temes m.) kapja árvaházunk az idény első természetbeni szeretetadományát, melyet, gondos lelkész-testvérünk ifj. Bokor Sándor e sorokkal küldött be: »Az ujmoşnicai ref. nőszövetség is meghallotta az árvaház segélykérő szavát és a nőszövetség tagjainak adományát a következőkben küldjük az árvák részére:

Liszt 17 kg., burgonya 70 kg., bab 20 kg., szappan 1·80 kg., griz 2 kg., mák 0·60 kg., lencse 1·50 kg., tarhonya 0·80 kg., hagyma 8 kg.

Mi az árvák ügyét mindenkor szívünkön viseljük szegénységünkhöz mértén — szeretettel adunk azoknak — akiknek még annyi sem adatott.»

Hálásan köszönjük moşniţa nouai hiveink jó adományát és szívből köszöntjük őket árvaházunk jölvői sorában s rájuk Isten gazdag áldását kérjük!

Lisztet adtak: Bokor Sándorné, G. Nagy Miklósné, Oláh Istvánné, Mátyási Károlyné, özv. Kósa Mihályné, Ujhelyi Istvánné.

Krumplit: Özv. Tömő Ferencné, G. Nagy Miklósné, Varga Jánosné, Baranyai Béláné, Csapó Lajosné.

Babot: Özv. Tömő Ferencné, Kiss Jánosné Tarró Rezsőné, Oláh Istvánné, Szentpéteri Istvánné özv. Kósa Mihályné.

Hagymát: Varga Jánosné, Oláh Istvánné, Szentpéteri Sándorné.

Szappant: Özv. Kovács Jánosné, Csapó Lajosné.

Tarhonyát: Imrey Józsefné.

Mákot: Szentpéteri Istvánné.

Lencsét: Varga Jánosné.

Grizt: Tarró Rezsőné, özv. Tömő Ferencné.

Vasuti szállításhoz a ládat a «Fogyasztási Szövetkezet», költségét 136 leit a Nőszövetség pénztára adományozta.

Ineu (Köröskisjenő) mindig jókedvűen adakozó népe körében most is Székely Ernőné lelkészné és az ő kedves segítőitársai: Solei Annus, Pellei Margit, Balogh Irénke, Könyves Juliska, Simon Ilonka és Göcz Erzsike bibliakörös leányok buzgósággal fáradoztak az adományok összegyűjtésében, melyet Göcz Lajos gondnok a következőkben szállított be: Liszt 81 kg., rozs 25 kg., bab 40 kg., krumpli 160 kg., csöves-tengeri 85 kg., zöldség 8 kg., hagyma 2 kg., tojás 14 drb., kendő 4 drb. Pénz 165 lei.

Lisztet adtak: Köteles Margit, ifj. Könyves Sándor, Bázi Ferenc, ifj. Kondor Ferenc, Göcz Lajos, Gutí József, özv. Mihucz Jónásné, ifj. Pap Sándor, Szilágyi Imre, Takács Andor, Könyves Lajos, Szöke Ferenc, Balogh István, Szabó Sándor, Gutí Ágnes, Gáti Gyula, Debreczeni Imre, Debreceni Zsigmond, Rác Lajos, özv. Ráduly Lajosné, Kovács Lajos, özv. Takács Gáspárné, Göcz András, Kondor Lajos, Göcz József, Göcz Ferenc.

Krumplit: Ifj. Göcz Mihály, Rév István, Kondor Viktor, ifj. Könyves Sándor, Kádas Sándor, Bázi Ferencz, Fábián Sándor, id. Könyves Sándor, öz. Fábián Jánosné, Fazekas Imre, Göcz Mihály, Guti Ágnes, Székely Ernőné, Guti Gyula, Debreczeni Imre, öz. Guti Ferencné, öz. Takács Gáspárné, Göcz András, Szilágyi András, Göcz Róza, Balogh Mihály, Szakács József, Göcz Lajos, öz. Simon Elekné, Balogh András, Magyar Ferencz, Fábián József, Csóka Ferenc, Göcz József, Göcz Ferenc, Sós János, Takács Gábor, Kápolnai Vilmos, Göcz Ferenc.

Babot: Rév Lajos, Kondor Ferenc, Faragó Mihály, Kondor Viktor, Lőrincz Gyula, Balogh Ferenc, ifj. Könyves Sándor, Sós Viktor, Pap Lajos, Göcz Lajos, Guti József, Szilágyi Imre, Szilágyi István, Szőke Ferenc, Balogh István, öz. Guti Ferencné, öz. Galambos Józsefné, Göcz Lajos, Köteles András, Makai József, Hevesi János, Fazekas Ferenc, Balogh László, ifj. Kondor Péter, Göcz János.

Tengerit: Mihucz Károly, Szőke Sándor, Faragó Mihály, Lőrincz Gyula, Békési István, Szakács Viktor, Révi Lajos, Ráduly Juliánna, ifj. Kondor Ferenc, Mihucz Imre, id. Könyves Sándor, Kiss Mihály, Székely Ernőné, Makai József, Muszai József, Fábián István, Kádas Sándor, Göcz Lajos, ifj. Kondor Péter, Szabó Imre, Göcz Ferenc, Pap Lajos.

Buzát: Pellei József, Balogh János, Csóka Erzsébet, Ráduly Sándor, Lőkös Eszter, Köteles András, Fábián István, Guti János.

Zöldséget: Fazekas Imre, Székely Ernőné, Göcz József, öz. Simon Elekné, Rév Lajos.

Tojást: Göcz János, Sós János.

Kendőt: Rév Lajos, Bódizs József, id. Könyves Sándor, Szilágyi Imre.

Pénzt: Székely Istvánné 60, Köteles Imre 20, Pellei Gyula 20, Nagy Viktor 15, Pap Imre 20, Takács Zsigmond 15, Balogh Zsófia 10, Mihucz Imre 5 L.

A gyűjtők ezzel az aranymondással zárják le kimutatásukat: »Nem nekünk Uram, nem nekünk, hanem a Te nevednek adj dicsőséget, a Te kegyelmedért és hűségédért!« (Zsolt. CXV. 1.)

Mi pedig azt kívánjuk adakozóknak és gyűjtőknek adjon Isten sok, sok áldást!

Gondnoknőnél adakoztak: Vidékről: Ajtai Nagy Gábor dr (Baia-mare) 500 lei.

Helyből: Erdélyi Ferenc 3 nyul, Szekeres István 3 kg. gesztenye. — Szegény gyermekek részére: Homolya Etelka 100 lei.

INNEN-ONNAN

Egy fiatal asztalos-segéd hogy lelkét az Igével táplálhassa, minden reggel felkelt egy órával korábban. A mestere hitetlen volt, nem tetszett hát neki a legénye szentessége, mikor megtudta, hogy most már hat óra helyett 5 órakor kel fel, egyszerűen azt mondta neki: »Akkor fiam 5 órától kezdve dolgozol a műhelyben.« A legény erre felkelt 4-kor, csak hogy a reggeli csendes órája meglegyen. A mestere ezt is megtudta és most 4 órára paran-

csolta a műhelybe. Ekkor felkelt 3-kor. Mikor a mester ezt az órát is lefoglalta, felkelt 2-kor. Végül is mester unta meg a játékot s visszatért a 6 órai munkakezdethez és hagyta a legényét nyugodtan bibliát olvasni. Így győzi le az Ur iránti szeretet a gonoszok versengését.

Minden csak átmenet. Egy fiatal mesterlegény elhagyta a szülői házat s vándor-utra kelt. A szülőfaluja melletti folyócskán új hid vezetett keresztül. Átmenve rajta, észrevette, hogy egyik karfára ez van írva: »Minden csak átmenet.« »Milyen furcsa gondolta és tovább ment. Évek mulva tért haza. Végre közel ért kedves falujához, csak épen a kis folyó választotta el tőle. A hidra lépett s tekintete most a másik karfára esett. Ez volt olvasható rajta: »Hazafelé.« E két felírás most összefüggésre talált a lelkében. Igen, minden csak átmenet hazafelé. És pedig nemcsak a szülőfalunk felé, hanem a mennyei hazánkba vivő uton is.

Híven mindhalálig. Egy spanyol hajó, amelyen sok ember volt, hajótörést szenvedett. A kapitány gyorsan leeresztette a mentőcsónakot, amely hamarosan megtelt. »Hol van Don Alfonsó?« — kérdezte. A hajó lelkészét hívták így, — egy helyet tartott fenn a számára a hajóskapitány. De az a fedélzetről így kiáltott a csónakban levőkhöz: »Isten veletek testvéreim, az én kötelességem most kezdődik.« Vigasztalta a kétségbeesőket, meghallgatta a halálnak szántak bűnvallását, imádkozott velük, s azokkal temettetett el a hullámok közé.

Hűség által megfogva. A varju szép nagy sajtot talált. Egy nagy magas fa tetején boldogan foggott a lakmározáshoz. A ravasz róka, mikor a fa alól megpillantotta a kívánatos csemegét, dicséreteket halmozta el a varjut szép éneke miatt, kifejezve azt, hogy nagyon boldog lenne, ha most is hallhatná szép hangját. A varju nem vette észre, hogy a róka rászédte s megfeledezve a szájában levő sajtról és károgaiba kezdett, mire az izletes csemege a földre hullott. Így csinál az ördög is velünk. Irigylitőlünk Istennek békéjét, boldogságát, ezért igyekszik elterelni figyelmünket Istenről és a balga ember enged a hízogó szónak.

Heidelbergi Káté kapható a lelkészi hivatalokban. Ára 8 Lei.

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

A szórványokban élő reformátusok

lelki gondozásáról tartott előadást a Református Akadémia november 26-iki estjén Kiss Károly velencei lelkész, akinek parochiális körébe tartoznak egyházközségünk legrégebb szórványai: Seleus, a furdök, több környékbeli faluval együtt.

Egyházkerületi közgyűlésünk a Sulyok István püspök úr jelentésével kapcsolatban a múlt héten foglalkozott a szórványok ügyével és sajnálattal állapította meg, hogy az 1881-iki debreceni zsinat által e célra rendelt közalapi járulékok ma már elégtelenek a szórványmisszió anyagi terheinek ellátására; a szórványokban élő magyar reformátusok legtermészetesebb gondozója a református egyház, de az egyházat a magyar társadalomnak anyagilag támogatnia kell ebben a lélekmentő munkájában. Van ugyan szórvány, amelynek lélekszáma oly nagy, hogy akár anyaegyházzá alakulhatna, mint Seleus, ahol circa 400 a reformátusok száma, s bizony már régen gondoskodhattak volna egy imaházról, lelkészi lakásról; ha minden lélek csak 10 lei terhet vállalna havonta, már beállithatnának egy segédlelkészt, aki a gyermekek rendszeres vallásos nevelését is végezhetné. Itt volna az ideje, hogy ebben a négyszáz főnyi seregben megmozduljon a lélek és szétszakítsa

A francia reformátusok történetéből

nehéz időknek emlékét idézi fel ez az esztendő: október 18-án volt 250-ik évfordulója annak, hogy a franciák híres királya XIV. Lajos, a „Nap- király”, az 1685 október 18-án kiadott rendeletét visszavonta a IV. Henrik által 1598 április 13-án kibocsátott mantes-i edictumot, amely a francia reformátusok vallásszabadságát és politikai jogait biztosította.

XIV. Lajos szomorú emlékü parancsa nemcsak egy tollvonással megsemmisítette a francia református, az u. n. hugenotta egyház szabadságát, de egyenesen megtiltotta, hogy francia ember magát reformátusnak vallhassa. A református egyház megsemmisítése céljából elsöben is pásztoraitól fosztotta meg azt. Elrendelte, hogy a rendelet kiadásától számított tizenöt nap alatt minden református lelkész térjen át a római katolikus egyházba; ellenkező esetben — távozzék az országból, — de családját nem viheti magával. Az egyház nem lelkész tagjainak megtiltotta, hogy református istentiszteletre összegyűlekezzenek és arra kötelezte őket, hogy mi-

azt a gonosz varázslatot, amely ezt a gyülekezetet akkor fektette koporsóba, mikor őseik 1732-ben utolsó református lelkipásztoruk eltávozása után így szóltak: „nosza koma, sógor, ne hozzunk papot, hadd pihenjen az ekklesia”. — Pihen is több mint kétszáz éve! Itt az ideje, hogy felébredjen.

Örömmel ösmertük meg az előadásból azt a munkát, amit a buzgó lelkek egyházközségünk szétszórtságban, a várostól távol eső telepeken lakó tagjai között folytatnak.

E munkában nagy segítség a sajtó, amelyről kedd este is szó volt (a múlt héten a református napilap kérdését tárgyalta Daróczi Kiss Lajos hirlapíró.) Egyházunk tagjainak ezen a helyen is figyelmébe ajánljuk a telepeken, a Hegyen lakó hiveink, főként iskolásgyermekjeink lelki szükségletét, s kérjük, hogy a közöttük ingyen kiosztandó vallásos olvasmányok beszerzésére adakozni sziveskedjenek. Különösen jó volna, ha mindenkinek kezébe adhatnók a Heidelbergi Kátét, amely most jelent meg nagyon olcsó kiadásban. Darabja 8 Lei.

A *Református Híradó* díjával hátralékos előfizetőink sziveskedjenek tartozásaikat minél előbb kiegyenlíteni az Egyházi Adóhivatalban.

sére járjanak; ha nem engedelmessé válnak, a férfiakat gályarabsággal, a nőket börtönnel bünteti.

Szörnyű megpróbáltatások ideje kövélkezett el a francia reformátusokra, amelyhez a mi u. n. „gyászévtized”ünk (1671—1681) nem is hasonlítható.

A francia református egyház elvesztette minden lelkipásztorát. A pásztor nélkül maradt nyájának templomait is leromboltatta a király. Nem volt többé sem templom, sem predikátor. XIV. Lajos és tanácsosai úgy számítottak, hogy ha nem lesznek templomok és nem lesznek lelkipásztorok, akkor megszűnik a református egyház is.

A számítás csalhatatlannak látszott. De az emberek gondolatai nem Isten gondolatai.

Az üldözött hugonetták templom hiányában a szabad ég alatt, erdők ölében, hegyek rejtekeiben, pusztá kömezőségeken jöttek össze istentiszteletre éjszakák idején.

A lelkipásztorok munkáját egy Brousson nevű ügyvéd vállalta magára. Az éjjeli összejöveteleken kívül naponként ott, ahol befogadták, házi istentisz-

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este 6 órakor Benedek Géza, a Hegyen (Nagy Bertalan házána) délután 3 órakor Csernák Béla szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden este egynegyed 7 órakor; a Fekete József és Neje Református Szegényházban minden szombaton este 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Gazdag Éva Erzsébet, Csiszár Erzsébet. Esketés: Szabó Sándor ref. — Porkoláb Erzsébet ref., Szilágyi Gyula ref. — Hartmann Iona r. kath. Temetés: Juhász János 39 éves, Csala Gusztáv 89 éves, Fogarassy József 70 éves, Horváth József 56 éves, Vajda István 76 éves, Sebestyén Róza 40 é.

Áldozatkészség: Nőszövetségnek: özv. Száva Antalné 50 Lei. *A szegénygyermek felruházására:* özv. Száva Antalné 50, Kiss Antal és neje 200, a Márta-kör tagjai, elnöknőjük Kiss Antalné névnapja alkalmából 100, dr Thüry Kálmánné 200 Lei.

Csorja Gyula szörcei lelkésztestvérünket súlyos gyász érte. Édesatyja Csorja Béla pápauti lakos - 28 éven át Jób türelmével viselt szenvedés után — elhunyt. — Emlékezete áldott, nyugalma csendes legyen!

Az olasz-i Nő és Férfiszövetség vasárnap nov. 24. esti műsoros kulturestéjén Báthory Ferenc ny. tanár tartott nagyon értékes előadást »Kilenc hónap a lappok földjén« cím alatt, amelyet saját felvételű képekkel kísért. A képeket Rácz Mihály mérnök vetítette nagy szakértelemmel. Az előadó professzor úr egyike azoknak a tudósoknak, akik a

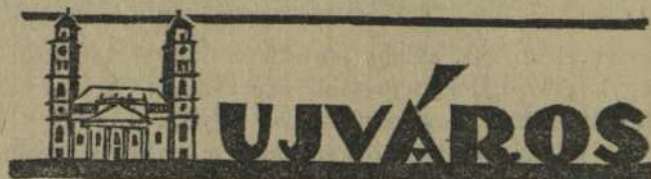
teleteket tartott, hasonlóképen azok részére is, akik alkalmilag fölkeresték bujdoklása helyein a hegyekben és erdőségekben. Rendszeresen reggel felé tért nyugalomra egy-egy hegyi barlangban. Valóságos hajtvadászatot indítottak ellene. Végre elfogták. Előbb felakasztották, azután keréketörték.

Tanult, iskolázott vezetők hiányában azután iparosok, földmivesek hirdették Isten ígését a szegény nyomorgatott hugenottáknak; az u. n. pusztai prédikátorok iparossegédek, parasztleányok sorából kerültek ki; ha egyik kidőlt, ha elfogták, kivégezték, nyomába lépett a másik rendíthetetlen bátorsággal. A templom rombolások, a pásztorok elűzése a hitfájának csak a koronáját törte le, gyökerét nem érintette.

A férfiak bátorságát, hitbéli hűségét szinte felülmulta a nőké. Volt nő, akit hajadon leány korában börtönöztek be; naponként zaklatták, hogy térjen át; de ő hitét megtartotta; vénségében szabadult börtönéből, melynek falába az ígét karcolta bele: »resistere« = »kitartani«.

S az üldözések között is kitartottak a francia reformátusok.

finnek és lappok életét a helyszínen, fáradságos utakat téve tanulmányozta. Az érdekes epizódokkal fűszerezett előadást a termet megtöltő hallgatóság hálás tapssal jutalmazta. Előadás előtt és után a közönséget művészi zeneszámokkal gyönyörködtette Schmidt Béla, Radó László, Török Lajos és Fein József urak vonósnégyese. Az est sikeréért úgy az illusztris előadónak, mint a kiváló művészeknek köszönetet mond a rendezőség. A befolyt adományokból a karácsonyi szegénygyermek felruházásának költségét fedezzük. — A következő összejevetelt dec. 15-én tartják, amikor Kiss Bertalan egyházker. belm. titkár tart előadást Kálvinról és világhíres munkájáról, az Istitutió-ról.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt: 10 órakor Sulyok István püspök, levante istentiszteleten 12-kor Szennyessy József, délután 6 órakor Szücs János. Össi-telepen délelőtt 10-kor és délután 3 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel fél 9 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Az ifjusági imahét alkalmából befolyt 281 lei perselypénz az ifjusági munka céljaira a központba befizették.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Halász Mária. — Temetés: Veres Mária Popovicsné 76 éves.

Áldozatkészség. Árvaháznak: Joó Lajosné 100. Bessarábiai inségeseknek: Joó Lajosné 100 lei. *Szegényeknek:* Nagy Lajos 20 lei. *Össi-telepi gyer-*

Ennek a tengernyi szenvedésnek a jezsuiták mellett XIV. Lajos egyik »barátnője«, a hírhedt kurtizán: Madame de Maintenon a szerzője. A vallás üldözésekben ez a vakbuzgó kurtizán a napkirály ihletője. Most van születésének háromszázadik évfordulója. Mihelyt a király kegyencnője lesz, vad erővel fog tervének, hogy még a gyermekeket is elszakítsa a protestáns szülőktől s római katólikusnak neveljék őket. Egyik levelében azt írja: »Ha Isten megőrzi a királyt, husz év múlva nem lesz egyetlen hugenotta sem Franciaországban«. Madame de Maintenon szembeszáll mindenkivel, aki a hugenották üldözését enyhíteni próbálja. Mikor pedig az agyonsanyargatott hugenották végre fegyvert fogtak, ekkor azt írja a királyi kegyencnő: »Sok fanatikust megölnek, reméljük, hogy kitisztítjuk azt a vidéket. Legutóbb is 1800-at öltek meg. Körmenetet fogok kérni, hogy ezt megköszönhessük Istennek«.

A francia reformátusok létszáma az embertelen üldözések következtében megapadt, de a francia református egyház ma egyike a világ legerőteljesebb református egyházainak.

mek-otthonra: Nagy Lajos 20 lei, Oberleitner Béla-né krumplit adott.

Ujvároson a konfirmándusok óráját szerdán és pénteken este 7— $\frac{3}{4}$ 8-ig tartjuk.

Ismét megnyílt az IKE. könyvtára tagok számára új könyvek érkeztek. Könyvtáros Nagy Sándor.

Az ujvárosi Nőszövetség dec. 1-én vasárnap d. u. 5 órai kezdettel az olasz ref. leánygimnázium dísztermében vallásos ünnepélyt rendez. Az európai kereszténységet támadó erővel fellépő mohamedánizmus és e vallás alapítóját Mahumed-et dr Szabó Lajos réti lelkész fogja ismertetni. Laczák Erzsike vallásos műdalokat fog énekelni. Közreműködnek énekszámokkal a »Sztáray Mihály« vegyeskar és a Ref. Kör »Erkel Férfikórusa« Mindkét dalárdát Soós András vezeti. A műsor egyik száma Petri Aladár hegedű-szólója. Az ünnepélyre szegény iskolás gyermekeink és éhező-fázó idősnőink iránt érző hitestvéreinket szeretettel várja a Rendezőség.

Az őssi-telepi imaház építésére kiadott perselyek közül néhány még nem érkezett vissza a lelkészi hivatalba. Szeretettel kérjük a jószívű gyűjtőadakozókat, hogy az elszámolás megejthetése végett perselyüket felhozni sziveskedjenek.

Felhívás. Szeretettel felkérjük Református Testvéreinket, akiknek otthon felesleges gyermekjátékjuk van, hogy sziveskedjenek azt az »Őssi-telepi Gyermekek-otthon« részére ajándékozni. Akármilyen egyszerű vagy régi játékot is szeretettel fogadunk az *Ujvárosi lelkészi hivatal* útján.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson Kiss Károly, a Tokaj-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Szennyessy József szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Szilágyi Gabriella—Magdolna. Temetés: Szabó Kálmán 40 éves. Kitérés: Fekete Lajos és neje Tóth Erzsébet Str. Triforului 3. sz. a. lakosok gör. kel. vallásra tértek. Miklós Erzsébet Cal. Vict. 15. sz. a. lakos gör. kath. vallású lett. Áttérés: Bessenyei Juliánna Str. Astra 2. sz. a. lakos róm. kath. vallásról hozzánk tért. Garzó Rozália Rätul Seleusului Astr. 9 sz. a. lakos izraelitából ref. vallású lett.

Áldozatkétség: Templomalapra: Vigh Sándor 100 lei.

Tea-estélyhez a Nőszövetség tagjai teát, cukrot, citromot, rumot és süteményeket.

Szegényeknek: Zsigó Györgyné 25 lei. Tea-estély vendégszereplői 30 lei.

Tea-estélyünk november 24-én a szokottnál — sajnos — kisebb számú közönség részvételével, az istentisztelet által felkeltett áhítatos hangulatban s a szórakozásra szánt részében is erkölcsi tekintetben igen jó eredménnyel, anyagilag azonban az eddigiéknél alatta maradó sikerrel folyt le. Bár megvagyunk győződve, hogy e hanyatlás muló jelenség és csak a kellő reklamirozás hiánya folytán állott elő, mégis sajnálattal tölti el szívünket az a szomorú tény, ha egyházi kulturális és szociális célú tevékenységünk méltánylásában, ha szinte csak kivételként is visszaesés mutatkozik; ezuttal annival inkább, mert az estély bevétele a szegénysorsu iskolás gyermekek karácsonyi segélyezésére fordított. Ugy a műsor számainak szolgáltató szereplőknek, köztük kiváltképpen a vendégként közreműködő Vitályos Ilona énektanárnőnek Mocskonyi Gabriella zenetanárnőnek s Osváth Ernő s. lelkésznek és mint helyüket ezuttal is megálló műkedvelőinknek, valamint a tea-est szükségleteit fedező adakozóknak ezuton is hálás köszönetet mond a Nőszövetség.

Az ujvárosi fiú és leány bibliakör tagjai látogatnak ki december 1-én a Tokaji-telepen lakó testvéreinkhez, hol délután 3 órakor szabadelőadásból, ének- és szavalatszámokból álló vallásos délutánt rendeznek. A testvéri összetartozandóság, az egymásért való felelősség felismerésének szép példája ez; szórványmisszió, Istennek tetsző cselekedet.

A csillagvárosi imaházban a délutáni istentisztelet végeztével adventi ünnepélyt tartunk, melyen a Major Rózsika csoportvezető vasárnapi iskolai tanítványai ének- és szavalat-számokkal vesznek részt.

Kulturtermünkben december 1-én d. u. fél 6 órai kezdettel nőszövetségünk a szegényeink karácsonyi segélyezésére *kultur-ünnepélyt* rendez. A műsort ezuttal a Boda-nővérek tanítványai szolgáltatták. A Boda-nővérek 3 év óta a ref. iskolák keretein belül fennálló hegedű-tanfolyama mindig segítségére siet a jótékony egyesületeknek. Évente 5—6 előadást rendeznek nőszövetségeinknek. Az idei szezonnyitó előadásukat velencei kulturtermünkben tartják. A gazdag és szórakoztató műsor keretében zenekari, szóló énekszámok, élőképek, párbeszéd, táncok, melodramák, szavalatok stb. váltogatják egymást. A szereplő növendékek: Bancsik V., Fodor V., Erdei E., Fodor T., Papp I., Lőrincz V., Törő J., Mandel L., Szabó B., Babits J., Máthé E., Fodor P., Fekete E., Fodor L., Magyar G., Fekete T., Fenesy M., Lévay J., Bahil J., Tarsoly K., Borsovetzky V., Halász Gy., Dobos R., Barna P., Ciobota A., Hotya J., Tarbay J., Blum J., Levietzky M., Suta R., Nagy B., Szentesy G., Megyesy J., Kasztor B., Reekesan M., Weisz A., Mircea G., Varga E., Corbuț Gy., Varga D., Engelstein B. és Gy., Fenesy Eili.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 és az Élő-telepen délelőtt 10 órakor Szabó Pál szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban szerdán és pénteken délután 5-kor, az Élő-telepen és a Tüdőszanatóriumban csütörtökön délután 4 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Harsányi Erzsébet. Esketés: Csarnai Jenő ref. — Köpe Anna ref. — Temetés: Györki Imre 25 éves, Décsei Emil 28 éves.

Réti nőszövetségünk munkadélutánjai (hétfő) a befejezéshez közelednek. Ruhaanyag adományokat szeretettel kérnek a varró asszonyok.

Áldozatkészség: Sztárai énekarunk zászlóavató ünnepségére: 5000 leit: Koléner Árpádné zászló-anya. 600 leit: Butyka Lajos és neje. 500—500 leit: Sulyok István, dr Bánáss László, Lietner Ferencné, Koléner Árpád, Salontai Dalkör, Grünvald Jenő, özv. Zsoldos Mihályné, 350—350 leit: Somogyi István és neje. 300—300 leit: Dr Thúry Kálmán, Cira Kálmán és neje. 225 leit: Mónus Sándor. 200—200 lei: Boros Jenő (Satu-Mare), dr Szabó Lajos, Makkai Erzsike, Vadai Béla, Sasok Turista E., Ref. Kör, Episcopiai Dalkör, Sass Kálmán, Steiner Jenő, Bodó Imre és neje, dr Bozsódi Lajos, Szilágyi Sándor és neje, Bittó Lajos és neje, Venter Jánosné, özv. Gulácsi Endréné, Bodó Zsigmond, Konrád Jánosné, Labanc Mihályné, Incze András és neje, Jakab Imre és neje, Kudar János, Szilágyi István és neje, Józsa Károly és neje, Tatár Nővérek, Schöppel Györgyné, Ravasz Miklós és neje, Szabó Sándorné, Molnár Lajosné, Kovács József, Major Ferenc, Csanda Endréné. 150 leit: dr Soós István. (Folytatjuk.)

Réti templomalapra: Rác Anna 100 lei.

Szegény gyermekeknek. Cipőre: Bittó Lajosné 100 lei.

Árvaházunk.

Halász László 1 kgr. cipőkrém. Héder Gyula az árvákat megnyírta.

INNEN-ONNAN

A beszennyezett ruha. A hófehér ruhába öltözött kis Magdinak még fülébe csengett édesanyja intő szava, de a vig játszás közben egészen megfeledkezett arról, hogy ruhájára vigyáznia kell. Letelepedett a friss zöld füre. De öröme nem sokáig tartott, mert szép ruhája zöld foltokkal lett tele. Meg-

próbálták eltüntetni az áruló nyomokat, de ez nem sikerült. Csak otthon, édesanyja tudta kifehériteni a ruhát, mikor az egészet kimosta. — Az égi Atya mindenkinek fehér ruhát ad, de mi se tudjuk életünk vándorútján fehéren megtartani. Ne próbáljuk magunk ruhánkat kifehériteni, hanem vigyük az Úr Jézushoz, ő fehérre mossa.

A csendes óra áldása. Cairus gróf Angolország főkancellárja, egyike volt kora legelfoglaltabb férfainak. Minden reggel korán kelt, hogy imádkozzék és a Bibliát olvassa. Néha éjjel után két órakor ment haza a parlamentből, mégis másnap jókor kelt, mert a csendes órát nem nélkülözhetette. Ómaga életéről így nyilatkozott: »Ha életem bármily tekintetben eredményes élet volt, ugy ezt annak a szokásomnak tulajdonítom, hogy minden napnak első két óráját imádkozva és Bibliát olvasva töltöttem.«

»Béke árja hordoz, rám a nag ragyog, s ajkam egyre zengi: mily boldog vagyok. Jézus, Benned rejlik béke, tiszta, mély, Lelkemről Te bút, bajt, gondot elvevél!«

Köszönjük azt is, ami fáj. Fájdalmas operációt kellett kiállani egy fiúnak. Gyöngye szervezete miatt nem lehetett elaltatni s így ébren kellett elszendvednie a mély vágást. Mint egy kis mártir, ugy feküdt s csak a legnagyobb fájdalomra adott valami hangot. Utána hosszú napokig gipszkötésben mozdulatlanul kellett feküdnie. Ez is nehéz volt az élénk fiúnak. Mégis mindvégig megmaradt mosolygósna s mikor az orvos végre levette a nehéz köteléket, az első mozdulatával kezét csókolt neki s hálásan mondta: »Köszönöm, hogy meggyógyított és a vágás nem fájt olyan nagyon.« Vajjon egykor nem válik-e kifogyhatatlanná ajkunkon a hála az Úr minden gyógyító munkájáért, amivel meglátogatott minket?

Heidelbergi Káté kapható a lelkészi hivatalokban. Ára 8 Lei.

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindentéle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönfélébb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányú néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

Szórványgondozás.

A Református Arvaházi Képes Napjár
1936-iki (X.) évfolyamának bevezető cikke.

Közel egy esztendő óta igen gyakran találkozunk nemcsak református egyházi, de magyar kisebbségi napilapjainkban is a szórványgondozásról írott cikkekkel. A szórványgondozás nagy kérdése egyáltalán nem új és nem a mai időben vetődött fel először. Több mint félszáz esztendővel ezelőtt törvényalkotó zsinatunk már foglalkozott vele és az 1881-ik esztendőben Debrecenben tartott zsinat közintézményképen meg is alkotta az Országos Református Közalapot, amelynek egyik feladata éppen azoknak a református hittestvéreknek gondozása volt, akik egyházi szervezetség nélkül más vallású és más nemzetiségű polgártársak között a haza területén kisebb-nagyobb tömegben elszórtan élnek. Sőt a későbbi zsinati törvényeinkben is mindenütt megtaláljuk a szórványgondozásra vonatkozó rendelkezéseket különböző szavakkal ugyan, de megfelelő, azonos tartalommal.

Nyilvánvaló tehát hogy református egyházunk egyházi és magyar nemzeti szempontból már évtizedekkel ezelőtt felismerte a szórványgondozás kérdésének nagy jelentőségét és hűveink filléreiből tetemes anyagi áldozatot is hozott a szent ügy érdekében. A közelmúlt nagy történelmi változásai után a szórványgondozás olyan elsőrendű kötelességgé vált reánk nézve, hogy annak lelkiismeretes teljesítése elől sem egyházunk, sem a magyar kisebbség ki nem térhet. Egyházkerületünk teljes tudatában volt az első perctől kezdve a rávárakozó feladatnak és talán szerényebb eszközökkel fenn is tartotta a mai napig a munka folytonosságát. A legválságosabb időben azonban ezt a halálosan komoly ügyet sem hivatalosaink, sem hittestvéreink nem vették száz százalékos komolysággal. Mert míg régebben gyülekezeteink csaknem hiánytalanul bocsátották a köz egyház rendelkezésére az anyagi eszközöket, addig jelenlegi válságos helyzetünkben hittestvéreink megfeleledkezni látszanak erről a kötelességről. Sőt itt-ott már szinte ki is esett egyházközségeink tudatából, a minék egyenesen bizonyosága, hogy igen sokan eddig

nem létezett, új gondolatnak tekintik a szórványgondozás problémáját, mikor a közfigyelem is kezd rádöbbenni arra a romlásra és vérvesztésre, amely abból következett be, hogy anyagi, kicsinyes okokból ezt a lelkeket megtartó munkát sorainkban igen sokan kellőképpen értékelni nem tudták vagy nem akarták.

Ha azért mulasztás vagy éppen hiba történt részünkről, mindkettőt be kell ismernünk; inkább ma mint holnap, mikor már a közöttünk tapasztalható romlást jóvátenni lehetetlen. Tisztán kell állani előttünk annak a ténynek, hogy egyházkerületünk területén a máramarosi havasoktól le az Alsó-Dunáig sok száz és ezer református hittestvérünk él más vallású és más nemzetiségű polgártársaink között, akikhez lelki gondozás nélkül az evangéliumnak örvendetes üzenete magyar ajakról talán sohase juthatna el. Ennek döbbenetes következményei multunk szomorú történetéből itt vannak szemünk előtt. Hová tűntek azok a magyar református hittestvérek, akik még a XVII-ik században az Arad-hegyalját benépesítették? Vagy itt is, ott is, miért némultak el a kálvinista harangok, amelyekről ma már csak a fájdalmas emlékezet beszél? Hasonló sorsot akárunk-é azok számára, akiket még a vihar megkímelt?

Jól esik látnom, hogy magyar református hittestvéreim szíve a mostani nehéz viszonyok, mostoha anyagi körülmények között is érezni és áldozni tud tőle távolabb eső nemes célért is, mint a pogány misszió. Lehetetlenségnek tartanám, hogy ma hit és fajtestvére szomorú helyzete iránt az a szív áldozatos tettekben megnyilatkozni nem tudna és elnézné rideg közönnyel, hogy az ősi hajlékból százak és százak kihulljanak, elkallódjanak. Nem testvéreim, a költőnek ismeretes szava mindig igaz marad: ki multjához érzéketlen, jobb jövőre érdemetlen.

Sulyok István,
püspök.

A Református Híradó díjával hátralékos előfizetőink szíveskedjenek tartozásaikat minél előbb kiegyenlíteni az Egyházi Adóhivatalban.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 és este 6 órakor Szennyessy József, a Hegyen (Oláh Ferenc házában) délután 3 órakor Csernák Béla szolgál.

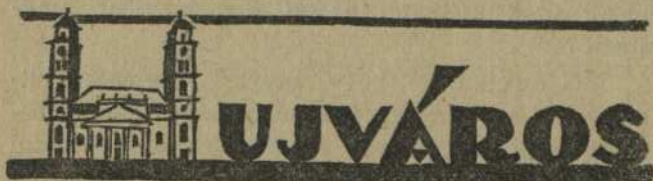
Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden este egynegyed 7 órakor; a Fekete József és Neje Református Szegényházban minden szombaton este 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Nagy Julianna Ilona, Nagy Károly, Fibik Gyula, Györki Erzsébet. Esketés: Kiss Gyula ref. — Hurguly Eszter ref. Jámbor János ref. — Tóth Erzsébet róm. kath. Temetés: Szappanos Lajosné Lajos Julianna 39 éves, Demény Jánosné Bonya Eszter 40 éves, Durkó Lajos 33 éves. Kitérés: Csapó Sándor királyi táblai alkalmazott (P. Traian-u. 3.) görög orthodoxnak.

Áldozatkészség: Szegénygyermek karácsonyi felruházására: Varga József 100, Emma 10, Király Károlyné ivén: Balázs Istvánné 20, Buzi Jánosné 20, Kovács Lajos 30, Szikszai Erzsébet 60, Király Károlyné 100 Lei.

Az olasz-i Nő és Férfiszövetség december 14-iki adventi teaestélyén Kiss Bertalan tart előadást Kálvinról.

Az adventi fecskék megint megérkeztek. A szegények perselyében minden évben a téli hónapok első vasárnapján ismeretlen kéz 500 Leit szokott elhelyezni. A Névtelen adományok az idén is megérkeztek. Máté ev. 6, 3—4.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt: 10 órakor és d. u. 6 órakor Molnár Károly. Az Óssi-telepen délelőtt 10-kor és délután 3 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteletet tartunk minden reggel fél 9 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

A férfiszövetség vasárnap d. e. 11 órakor az egyházi tanácsteremben összejövetelt tart.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Juhász László, Györki Erzsébet Mária, Friedmann Anna Mária. Temetés: Tóth József 38 éves, Koncz Zsuzsánna—Pap Mihályné 66 éves, Sajti Julianna 24 éves.

Áldozatkészség. Óssi-telepi imaházalpra 52. sz. perselyben: Dézsi István 237 lei, 1 sz. perselyben: A. G. 25 lei. Szegények karácsonyára Gaál Szabó Istvánné 100 lei.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson Benedek Géza, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és az imaházban délután 4 órakor Kiss Károly szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Ormós Sándor, Csörsz Mária Jolán. Kitérés: Klapcsa Julianna Ferenczi Károlyné Str. N. Zigre 14. gör. kath. vallásra tért. Vári Erzsébet Str. V. Lucaci 31. baptista lett.

Áldozatkészség: Templomalpra: helyreigazítás, Vigh Sándor nem 100, hanem 200 leit adott. Szegények karácsonyi segélyezésére: N. N. 10 lei, Zsigó Györgyné 50 lei.

Kultur-termünkben dec. 1-én a Boda-nővérek tanítványai szolgáltatottak a gazdag és minden részében szépen kidolgozott műsort, melyet a termet zsufofolásig megtöltő közönség nagy gyönyörűséggel hallgatott. Valóban felmérhetetlen kulturértéket képvisel városunkban az a fáradságot nem ismerő önzetlen szolgálat, melyet a zene és ének népszerűsítése és minél többeknek hozzáférhetővé tétele érdekében a Boda-nővérek és Belme Magda képviselnek. Az a fegyelmettség és precíz tudás, mely zene és ének számaikat jellemezte, az a sokoldalúság, mely az élőképek, párbeszéd, táncok, melodráma s szavatok megválasztásában és kidolgozásában jutott kifejezésre, az ilyen munkákkal foglalkozók csodálatát s a nagy közönség leghálásabb elismerését méltán váltotta ki. Csak önmagával s gyermekeivel tesz jót, ki gyermekeinek zenetanítását az urleányok vezetésére bizza. Nőszövetségünk, melynek feladatai közé tartozik a szegényekről való gondoskodás, őszinte meleg köszönetét fejezi ki ez uton is úgy az összes közreműködők, mint kiváltképpen az estélyt rendező Boda-nővérek iránt, kik az estély jövedelmét teljes összegében szegényeink karácsonyi segélyezésére ajánlották fel.

Az ujvárosi fiu- és leány-bibliakör néhány tagja a tőlük épen távoleső Tokaji-telepen lakó hittestvéreink részére rendeztek dec. 1-én az itteni imaházban lelkes, szép vallásos ünnepélyt, melyet úgy a buzgó vezető Szikszay Sándor igehirdetése, mint a kirándulók ének és szavaltszámái mély hatást gyakoroltak a lelkekre. Csillagvároson pedig a

délutáni isztentisztelettel kapcsolatban a Major Rózsika csoportvezető vasárnapi iskolás növendékei tartottak nagy tetszéssel fogadott, szépen sikerült adventi ünnepélyt. A jó magvetésre adjon Isten mindkét helyen gazdag gyümölcsözést.

A *családi perselyeknek* I. hó folyamán beszo-
gáltatására kérjük mindazon hittestvéreinket, kik a
velencei templomalapra gyűjtő perselyeket elfogadni
szívesek voltak. A perselyek beszo-
gáltathatók a lel-
készi hivatalnál s ugyanazon férfiszövetségi tagoknál,
kik azokat kihelyezték.

Vasárnapi isztentiszteletek sorrendje: délelőtt
10 órakor és délután 4 órakor Szabó Pál, az Élő-
telepen délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Réten hétköznapi isztentiszteleteket tartunk
az imaházban szerdán és pénteken délután 5-kor,
az Élő-telepen és a Tüdőszanatóriumban csütörtökön
délután 4 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresz-
telés: Dobos Éva. Temetés: Czibere István 72
éves, özv. Pápai Imréné 58 éves.

Adventi estét tartunk réti kulturterünkben
vasárnap (dec. 8-án) délután fél 6 órai kezdettel.
Előadást tart Báthori Ferenc ny. tanár. (Vetítő ké-
pekkel).

Réti férfiszövetségünk dec. 10-én, kedden este
fél 8 órakor bibliaórát tart.

*Áldozatkészség: Ruhaanyagot a munka-
délutánra:* Illés Jánosné, Kudar Jánosné, Puskás
Jenőné, Dézsi Ferencné, ifj. Szabó Sándorné, özv.
Szilágyi Lajosné, Kosztin Jánosné. Pénzt: Konrád
Jánosné 200, Ruzs Gáborné 100 Leit.

A Sztárai Énekkar Zászlószentelésére: 100—100
Leit: Dr Markovics Manó, dr Némethy Gyula, Oswald
Pál, Árvay Árpád, Matkó Mária, dr Ujfalusi Sándor,
Szilvási Vilma, Kiss Károlyné, Nagy Bálintné, Molnár
Gyözőné, Bancsik János, Boros Imréné, Kállai Gyula,
Sáhi József, Kövesdi Lajos, Mányi Ferenc, özv.
Szabó Lajosné, özv. Szilágyi Lajosné, Kiss József,
Pázmány Gyula, Dézsi Ferenc, Szilágyi Lajos, ifj.
Mányi Ferenc, Szathmári Ferenc, özv. Király Fri-
gyesné, Vadas Lajos, Trombitás Gyula, Borsos Jó-
zsef, Péntes Viktor, Pethő Sándor, Fráter Zsigmond,
Verebi László, Kiss Balázs. (Folytatjuk.)

KISS PÁL főgimn. tan., Kiss Károly velencei
lelkészünk fia, 20 éves korában
hosszas szenvedés után folyó hó 5-én csöndesen el-
hunyt. Temetése folyó hó 7-én délután 3 órakor
ment végbe nagy részvét mellett. A mélyen súlytott
család gyászában az egész gyülekezet őszinte szív-
vel osztozik. Adjon az Úr a korán elhervadt ifjunak
örök dicsőséget, a gyászbaborult szülői és testvéri
szíveknek vigasztalást!

Árvaházunk.

„Az Úr csodásan működik” sokszor a kicsinyek
által munkálja a maga ügyét s viszi végbe az Ő
dicsőségét. Veres Sándor Episcopia-Bihor-i lakos gaz-
datestvéreink vas. iskolás kisleányával meglátogatta
Árvaházunkat.

A kisleányka meghallotta itt, hogy az árvák-
nak csak egy marok lisztcskéjük és kenyérük van.
Kis szíve megdobbant s nem nyugodott, míg be nem
hozta a következő adományt: Liszt 6:50 kgr. Krumpli
12 kgr. Bab 4 kgr. Szőlő 3 kgr. A jószívű adakozót
szereti az Isten!

Lelkésztestvéreink: Hiveink gazdag áldást ta-
karítottak be az aranykalászos rónákról; Isten bősé-
gel áldotta meg ez évben a szántó-vető munkáját.
Gyűjtöttek ebből az áldásból árváink részére, sok
kicsi sokra megy és meg lesz az ő mindennapi ke-
nyerük 17 kisfiu kér szeretettel!

Adományok Árvaházunknak:

Helyből:

Paprika-gyár Igazgatósága 0:50 kgr. paprika,
Mikis Lászlóné 1 drb nyul, Galucz Jánosné (Szücs
Ferenc halála alkalmából) 50 Lei.

Vidékről:

Nyitray Ferencné (Oşorheiu) 5 kgr. liszt, 20
tojás, egy tál tészta, özv. Bancsik Bálintné (Săcueni)
50, Frankl Sándor (Timişoara) 100 Lei.

Urvid református gyülekezete körében négy
buzgó leány, Kovács Klára, Sorbán Margit, Demján
Juliánna és Olasz Klára Bíró Ferenc lelkész irányi-
tása mellett összegyűjtöttek és Nagy Mihály pres-
biter beszállította árvaházunk részére a következő
adományokat: Liszt 162:50 kgr. Bab 71 kgr. Krumpli
247 kgr. Zöldség 13 kgr. Dió 8 kgr. Aszalvány 1 kgr.,
Szappan 5 drb. Tojás 4 drb. Kendő 3 drb. Pénz
210 Lei.

Lisztet adtak: Debreczeni Lajosné, Lukács
Imre, Olasz Imréné, Varga István, Varga Ferenc,
Olasz Lajos, Demján István, Szilágyi Imre, Székely
Sándor, Kovács János, Semendy Mihály, Fazekas
Imre, Egri János, Olasz Sándor, Szabó István, Pless
Sándor, Kocsis Margit, ifj. Nagy János, ifj. Domján
János, Batári János, Fazekas Sándorné, Mérai Ferenc,
Varga Lajos, Semendi Sándor, Nagy Ferenc, Kanalas
Károly, Kocsis Imre, Fazekas Lajos, Tolnai József,
Olasz Sándorné, Nagy Józsefné, Nagy Mihály, ifj.
Kocsis János, Székely N., Lakatos István, Semendi
Erzsébet, Varga Ferenc, Papp Imréné, Székely János,
Papp Ferenc, Czégényi Jánosné, Somogyi Imre, A.
Sorbán Ferenc, Lakatos Sándorné, G. Nagy Lajos,
Fazekas Ferenc, Berecz Andrásné, B. Papp Istvánné,
Piroska Sándor, ifj. Sorbán Sándor, Lőkös Istvánné,
Bíró Györgyné, Domján Ferencné.

Krumplit: Debreczeni Lajosné, Lőkös Fe-
rencné, Papp István, Kálmán Ferenc, Sorbán Mihály,
Varga István, Olasz Lajos, Domján István, Kálmán

Imre, Székely Ferenc, Sós Bálint, Semendi Mihály, Fazekas Imre, Fazekas Sándor, Papp Imréné, Földesi Mihály, Olasz Sándor, ifj. Domján János, Batári János, Mérai Ferenc, Kocsis Sándor, Sorbán János, Varga Lajos, Semendi Sándor, Nagy Ferenc, Biró István, Tolnai József, Olasz Sándorné, Varga István, N. N., Lakatos István, Semendi Erzsébet, Varga Mihályné, Mérai Mihályné, Székely János, Kálmán József, Sorbán István, Árgyelán Lőrincz. A. Sorbán Ferenc, Lakatos Sándorné, Fazekas Ferenc, Pataki Imre, Kálmán Lidia, B. Papp Istvánné, Piroska Sándor, A. Sorbán Sándor, Kálmán Károlyné, Lakatos János.

Paszulyt: Lökös Ferencné, Lukács Imre, Olasz Imréné, Fazekas Sándorné, Egri János, Papp Imréné, Földesi Mihály, Pless Sándor, Kocsis Margit, ifj. Nagy János, ifj. Domján János, Batári János, Sorbán János, Varga Lajos, Semendi Sándor, Nagy Ferenc, Varga István, Nagy Mihály, Nagy Ferencné, ifj. Kocsis János, Varga Mihályné, Papp Imréné, Biró Ferenc, Körözi Lajos, Kálmán Lidia, B. Varga Sándorné, Fülöp Józsefné, Varga Erzsébet, Biró Györgyné.

Zöldséget: Kálmán Imre, Fazekas Sándorné, Fazekas Lajos, Olasz Sándorné, Székely N., Papp Ferenc, Sorbán István, Lökös Istvánné.

Diót: Kovács János, Kanalas Károly, Kocsis Imre, Fazekas Lajos, Czégényi Jánosné, Biró Irén, Székely Sándorné.

Aszalványt: Kálmán József.

Szappant: Nagy Józsefné, Papp Ferenc, Kálmán Lidia, Lökös Istvánné.

Tojást: Székely Sándor.

Kendőt: Lökös Ferencné, Semendi Erzsébet, Kálmán Károlyné.

Pénzt: Bogáti Mihály 50, Kovács Ferenc 50, Kállay Lajosné 20, Nagy Mihály 20, Szentgyörgyi István 20, Kovács Sándorné 15, Tóth Eszter 10, Boldizsár Sándor 10, Biró Ferenc (cipész) 10, Nagy Ferencné 5 Lei.

A minden évben szép számban adakozó urvind-i jóltevők életére Isten áldását kérjük.

INNEN-ONNAN

A *tengerészek között* van valami nagy testvéri közösség. Mikor az egyik hajó veszedelemben van, a másik hajó oda siet segítségére. Az Ausonia olasz gőzös kigyuladt és a közelben lévő angol hajók segítségére neki fogott a mentésnek. Megmentette egyik ember a másikat, pedig nem egy néphez, nem egy valláshoz tartoztak. Mikor nem olasz hajó ég, hanem az egész civilizáció is a pusztulás oceanja felett jár, vajjon miért nem siet egyik nép a másiknak megmentésére, ahelyett, hogy a lángbaborult civilizáció fényénél mint ellenségek állanak egymással szemben?

Id. Illésy János hejőpapi (Magyarország) lakos husz hold földjét és szállóját a hejőpapi-i református árvaháznak adományozta.

Németországban harc indult meg az ölebek ellen. »Mi az új birodalomban élünk, — mondják, — ahol a családi élet központjában a gyermek van és nem a kutya.«

Celldömökön (Magyarország) még tíz évvel ezelőtt nem volt református egyház. Tíz évvel ezelőtt találtak egymásra a reformátusok. Azóta fiókegyházzá alakultak s ma már a község által ingyen adományozott telken egy hajlékot építenek, amelyben lesz egy imaház és egy káplánszoba. November hónap közepén a közadakozásból épülő hajlék falai egy méterre emelkedtek a föld színe felé. Vajjon mászórvány reformátusaiban nem volna annyi élet, mint a Celldömökiekben?!

Gyömrőn (Magyarország) huszonnyolc gyülekezeti munkás — köztük egy ifju gróf — tett fogadalmat, hogy református egyházuk építésén minden erejével fáradozni fognak.

»Isten szötte« visszajáról van szöve. Szalai össze-vissza kuszáltaknak látszanak, ebben az életben annyi minden érthetetlen. De ha megfordítva nézhetné az ember már földi életében »Isten szötte«, pompás színeivel ragyogna elébe a tökéletes kép. Így lesz ez, ha egykor majd fölülről, az örökkévalóságból nézhetjük Isten útjait és műveit a népek történetében és az egyesek életében — holott ma érthetetlenek, összekuszáltak látszik annyi minden.

Meríteni mások számára. Spurgeon egy napon kitekintett az ablakon s egy embert látott, aki két vödörrel a téren álló szivattyus kúthoz ment s a vödröket megtöltve elsietett. Kis idő múlva azonban ismét visszajött az üres vödrökkel s azokat újra megtöltötte. Ez így ment egész délelőtt. Spurgeon gondolkozott s világossá lett előtte, hogy ez az ember hivatásos vízfordó, aki mások számára hordja az ivóvizet. S hogy így sok családot elláthasson vízzel, újra meg újra ide kellett jönnie, hogy merítsen. »Óh«, gondolta magában a nagy prédikátor, »nekünk, akik szomjazó lelkeket akarunk megitatni az élet vízzel, szintén így kell cselekednünk, újra meg újra a forráshoz mennünk és meritenünk.«

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Sztr. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Céglajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbélebb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelen és a legjutányosabb áron.

Kladótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

Szegény az eklézsia.*

Ez már szállóige. Közmondás. Magától értetődő dolog, hogy az eklézsia szegény. Hogy is lenne gazdag, mikor nem fizetik az egyházi adót, hogy is fizetnék, mikor nincs aki behajtsa. A végrehajtóknak ép elég dolguk van az állami és községi adók behajtásával, nincs idejük még az egyházi adóval is vesződni. Szegény az eklézsia, mert vagyona nincsen. Hajdanában még csak akadt egy-két fehér holló, aki a végrendeletében megemlékezett az ekléziáról, hagyott rá egy-két hold földet, egy-két házat, de már az is kiment a divatból. »Ne átkozzanak meg a rokonok, hogy kisémmiztem őket az örökségből.« Így aztán a nevető örökösöké lesz minden s az eklézsia marad tovább is szegény. Sem az adót nem fizetik, sem vagyona nincsen, ezért aztán a temploma megvedlett, a lekipásztor keserűen panaszkodik, a paplak elárvult, gondozatlan, a kert hasznavehetetlen, mert nincs rendesen bekerítve, a

* Ezt a cikket a Jugoszláv Királysági Református Keresztyének „Magvető” című egyházi lapjából vettük ki. Ugylátszik, ott is éppen olyan helyzetben vannak az egyházak, mint nálunk.

Napoleon Jézus Krisztusról.

Napoleon egy napon Krisztus istenségéről beszélt Bertrand tábornokkal s a következőket mondotta:

»Az evangéliom bizonyos titkos erővel, rejtélyes hatállyal, bizonyos melegséggel bír, mely áthatja és megigézi a szívet. Az ember úgy érez midőn róla elmélkedik, mint az ég szemlélése közben. Az evangéliom nem egy könyv, hanem egy élő lény, mely működik, hatalma van, mely legyőz mindent, ami terjedését akadályozza. »Ime, itt van az asztalon; ez a könyv, mely felülmul minden másokat.« (itt a császár tiszteletteljesen tévé a könyvre kezét), »sohasem mulasztom el ezt olvasni és minden nap egyforma gyönyört találok benne.

»Sehol sem található a gyönyörű eszméknek olyan sorozata; bámulatos erkölcsi elvek, melyek mint egy mennyei sereg csatarendjei vonulnak el előttünk s melyek lelkünkben ugyanazokat az érzelmeket keltik, miket az egek végtelen területének szemlélésekor tapasztalunk, midőn az nyári éjen a csillagok fényzőnében ragyog. Lelkünk nemcsak elmélyed, hanem kormányoztatik: és a lélek sohasem

szegény hiába jön az eklézsiahoz, itt nem számíthat segítségére, az ifjuság szertesztét csavarog, mert az eklézsia nem tud a számára egy barátságos tiszta otthont nyújtani. Mindennek az eklézsia az oka, mert szegény.

— És aztán meddig lesz így?

— Örökké szegény lesz az eklézsia?

— Nem. Csak addig, míg rá nem jövünk arra, hogy mi az a kisebbségi helyzet, amelyben mindennünk az eklézsia. Az egyetlen hely, ahol otthon vagyunk.

Német testvéreink már kezdenek rájönni, ők nem hiába 150 évvel előbb kezdték ezt az iskolát. A déli egyházmegye esperesének a jelentésében már három örökségről olvasunk. Egyik közülök különösen figyelemreméltó. »A becsmeni gyülekezet gondnoka, Sorg Péter, 29 kat. hold földet adományozott az egyházközségnek azzal a rendeltetéssel, hogy annak jövedelme az ottani református felekezeti iskola fenntartására fordíttassék.« Nem várta meg a saját halálát, hanem már át is adta a földet az eklézsianak.

Szerb testvéreink még tovább jártak ebbe az iskolába. Ők még jobban megtanulták, hogy az eklézsianak nem szabad szegénynek lenni. Menjen vé-

tévedhet el, ha ez a könyv a vezére. Ha egyszer urává lett szellemünknek, a hű evangéliom szeret bennünket. Maga Isten barátunk, Atyánk és valósággal Istenünk. Az anya nem gondol jobban gyermeke-re a kit dajkál.

»Minő bizcnysága Krisztus Istenségének! Olyan abszolút uralommal bírván, csak egy a célja, — az egyének lelki jobbulása, a lelkiismeret tisztasága, egyesülés azzal, ami igaz, a lélek szentsége.

»Krisztus szól és egyszerre nemzedékek lesznek az övéi, a vérénél szorosabb és erősebb kötelék által, — a legszentebb és legfelbonthatatlanabb szövetség által. Oly szeretet lángjait gyújtja fel, mely felülmul minden más szeretetet. Más vallások alapítói sohasem álmodtak ezen titokzatos szeretetről, mely a keresztyénség lényege és gyönyörűen nevezetik szeretetnek. Minden kísérletnél, melyet ezen dolog előidézésére tesz az ember, t. i. hogy magát megszerettesse, mélyen érzi a maga tehetetlenségét. Ugy, hogy Krisztus legnagyobb csodája kétségkívül szeretet uralma.

»Én olyan lelkesedést keltettem a sokaságokban, hogy meghaltak volna érettem. Isten őrizzen

gig valaki a nagyobb vojvodinai városok utcáin, hány emeletes házon van arany betűkkel felírva: »EADUZBINA.« Milliós értékű alapítványok, hagyatékok a paroszláv egyház javára. Akik ezeket az eklézsia hagyta, tudták mit csinálnak. Tudták, hogy az eklézsianak nem szabad szegénynek lenni.

Még régebben járták ezt az iskolát a zsidók. Köztudomásu, hogy a zsidók micsoda adókat fizetnek hitközségeik fenntartására.

Mikor fogjuk mi ezt megtanulni? Mikor látszik meg az egyházi adókönyveken, az eklézsia javára tett végrendeleteken, hogy már megtanultuk: mit jelent a kisebbségi sorsban az eklézsia?

Ágoston Sándor,
püspök.

A Református Kör

által rendezett református akadémiai esték során december 3-án Kovács József egyházker. pénztáros tartott előadást »Református Társadalmunk gazdasági megszervezése« c.-en, amelyet élénk megbeszélés követett. Úgyanakkor értekezett Szücs

János s. lelkész »Ifjúságunk református öntudatra nevelése«-ről. Dec. 10-én Kiss Bertalan az »Egyház és liberálizmus« címén rajzolta meg a magyar református egyház szellemtörténeti képét a XVIII. század nacionalizmusától a mai napig. Előadása után több komoly hozzászólás hangzott el. Szabó Pál »A regáti misszió« címen ismertette az ó-királysági magyar reformátusság állapotát. A féltő szeretetből fakadó felszólalások annak bizonyosságai, hogy a Kárpátoktól délre és keletre sodródott testvéreink sorsát az itthonmaradottak szívükön hordozzák.

hogy a katonai és a keresztyéni szeretet lelkesedése között összehasonlítást tegyék, melyek oly különbözők, mint okaik.

»De végre is, jelenlétem szükséges volt: szemem villama, hangom, egy szavam: és a szent láng felgyuladt a szivekben. Valóban, én rendelkezem ezzel a magicus tulajdonnal, mely felemeli a lelket; de sohasem közölhetném azt senkivel. Tábornokaim közül soha egy sem tanulta el ezt tőlem. Sem azt nem tehetem, hogy nevetem s az emberek szívében irántam való szeretetet állandóvá tegyem s ezeket természeti eszközök nélkül idézzem elő.

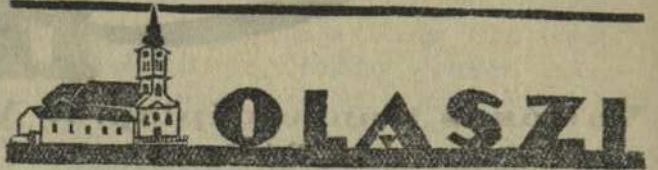
»Most, hogy Sz. Ilona szigetén vagyok, ezen sziklához láncolva, ki harcol és szerez birodalmakat számomra? Kik társaim szerencsétlenségemben? ki gondol velem? ki tesz erőfeszítéseket érettem Európában? Hol vannak barátaim? Igen: ketten vagy hárman, a kiket az önök hűsége halhatatlanít, önök vesznek részt, önök vigasztalnak számkivettetésben.«

Itt a császár szava megindulástól reszketett s egy percig hallgatag volt. Azután így folytatta:

»Igen, a mi életünk fénylett a korona és a trón egész fényével; és az önök, Bertrand, vissza sugározta azt a fényt, mint a Rokkantak csarnoka, me-

Karácsonyi legátusok lesznek: Virág Lajos és Miszlay Iános theologusok.

A karácsonyt megelőző bűnbánati idő most a harmadik adventi vasárnapkal kezdődik. Az urasztalára szánt adományokat a kegyes adakozók jelenték be a lelkészi hivatalokban.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Csernák Béla, este 6 órakor Benedek Géza szolgál.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden este egynegyed 7 órakor; a Fekete József és Neje Református Szegényházban minden szombaton este 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés: Dézsy Imre ref. — Molnár Irma ref.

Áldozatkészség: Egy özvegyasszony és lánya utlevelének költségeire (repatriáláshoz) Sulyok István püspök 200, Lorántfy Zsuzsanna Egylet 100, Réti Nőszövetség 100, Markovits Manóné 100, dr Soós István 100, Olaszi-i Nőszövetség, Velencei Nőszövetség, dr Szeghalmy Sándor, Pap K., Michits Lászlóné 50—50 lei, N. N. 40 lei.

A velencei szegényeknek néh. Kiss Pál temetésekor koszorúvátság címen Fülöp István és családja 100, Csernák Béla 100, Homolya Etelka 100 lei.

Szegénygyermek ruhájára karácsonyra dr Sebesi Lajos 100, Lengyel Imre 50, Uiváry Eszter 100, özv. Demján Istvánné 100, Papp Sándor 50 lei.

Tóth Mihályné ivén: özv. Szathmáry Mihályné 200, özv. Resch Mihályné 100, Babuca Irénke 100,

lyet megaranyoztattunk, visszaveri a nap sugarait. De vész jött: az arany lassanként elhalványult. A balsors és a bántalom esője, mikkel naponként elárasztatom, letöröltek minden fényt. Most csak ólmok vagyunk, Bertrand tábornok, és én nemsokára siromba leszek.

Ilyen a nagy emberek végzete! Ilyen volt Caesaré és Sándoré. Én is elfeledtetem; és a győző és a császár neve, iskolai tárgy! Tetteinket a növényeknek adják fel leckeül tanítóik, kik itéletet tartanak felettünk, gáncscsal vagy dicsérettel jutalmazva. És mi lesz belőle nemsokára? megöletve az angol oligarchia által, idő előtt meghalok és holttestem visszatér a földbe, hogy a férgek eledelévé legyen. Imé a közeli végzete annak, kít a világ így nevezett: a Nagy Napoleon! Minő mélység az én megaláztatásom és Krisztus örök uralma közt, mely hirdettetik, szerettetik, imádtatik s mely terjed az egész földön mindenütt! Halál ez? nem élet inkább? Krisztus halála Isten halála!

Egy percig hallgatott a császár. Miután Bertrand tábornok nem válaszolt, ünnepélyesen hozzá tette: »Ha ön nem látja, hogy Jézus Krisztus Isten, jól van: úgy én hibáztam, hogy tábornokká tettem.«

Dr. SCHAFF: »Krisztus Személyisége.«

Fekete József 100, Biriné 100, Tóth Mihályné 50, Keresztes Gizella 50, Korbuczné 40, Bolcaş Mici 30, Székely Jenőné 25, Bolcaş Gabi 20 lei.

A szegényház céljaira Babuca István 20 lei.

Szegényeknek Papp Sándor 50 lei.

Adventi tea-est. Az olaszai nő és férfi szövetség vasárnap — dec. 15-én — este 6 órai kezdettel tartja meg szokásos adventi tea-estjét a ref. leánygimnázium disztermében. A tea előtt Kiss Bertalan egyházkerületi belmissziói titkár tart előadást Kálvin Jánosról és most négyszáz éve megjelent világhíres könyvéről, az Institutiókról. Kozma Andor szép versét: *Ki volt Kálvin János?* Szikszay Sándor szavalja el. Az előadás előtt és után a Fráter-zenekar ad elő magyar dalokat. Egy tea ára 15 lei, a szegény gyermekek karácsonyi felruházása javára. A teához szánt adományokat délután 2 órától veszi át a Rendezőség.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Molnár Károly, délelőtt háromnegyed 12 órakor ifjúsági istentiszteleten Osváth Ernő. Este 6 órakor Molnár Károly, Óssi-telepen délelőtt 10 órakor és délután 3 órakor Osváth Ernő szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel fél 9 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Pető Ágnes 56 éves.

Áldozatkészség. Árvaháznak. Somogyi Pistike születés napján 100, Nagy Lajos 20 Lei.

Szegényeknek: Nagy Lajos 20 Lei.

Óssi-telepi napközi otthonra: Somogyi Pistike születés napján 100 Lei.

Óssi-telepi imaház-alapra: 36. sz. perselyben Nagy Lajos 63 Lei.

Az urasztalára: az ujvárosi Nőszövetség egy horgolt és egy kelin-terítőt adományozott. A keresztelő edényre egy kis terítőt adományozott Mónus Sándorné.

Az Óssi-telepi gyermek-otthon részére: gyermekjátékokat ajándékozott Fazekas Lajos.

Szegénygyermek karácsonyi segélyezésére: Gál Szabó Lajos 100, Hant Frigyesné 100, Temkő Ferencné 110, Nagy Ferencné ruhaanyagot, Somogyi Istvánné 2 leányruhaanyagot adományozott, melyet Barakonyi Lászlóné díjtalanul varrt meg.

Óssi-telepi imaházban délutáni istentisztelet után 4 órai kezdettel műsoros szeretetvendégséget tartunk.

Az óssi-i női bibliakör könyvtár-gyűjtést kezdett. Kérjük hittestvéreinket, hogy használt könyveiket juttassák el a könyvtár részére, ahelyett, hogy el-

dobnák azokat. Eddig Bodó Imréné adott 11 értékes könyvet.

Az év utolsó estjét szeretik hittestvéreink családi környezetben tölteni. A református társadalom nagy családját igyekszik összekapcsolni ez a Szilveszter-estély, amelyet az Ipartestület székházának a helyiségeiben fogunk rendezni. Az előkészítő bizottság a műsornak az összeállításánál a város legjobb művészeit nyerte meg. A rendezőség gondoskodik az ifjúság és a felnőttek számára az estély kellemessé tételéről. Az estély ismertetésére még visszatérünk.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson: Kiss Károly a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor az imaházban Szennyessy József szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Nagy Sándor László, Varga Lea Anna. Temetés: Kiss Pál 20 éves, Ruff Zoltán 1 és fél éves, özv. Sztankó Jánosné Szabó Erzsébet 49 éves.

Áldozatkészség: *Templomalapra:* Koszorumegváltás címén Kiss Pál temetésén a réti Férfi- és Nőszövetség 500, Balajthy Jenőné 50, Szennyessy József 100, Több nőszövetségi tag 600, melyből Józsa Károlyné 200 Lei.

Családi perselyekben: Schlesinger Ferdinand 2350, Török Sándor 170, Tapaszi Lajos 218 Lei.

Aggmenházra: N. N. 200 Lei.

Árvaháznak: N. N. 200 Lei.

Nőszövetségnek: Keresztessy Irén egy kis goblein képet.

Szegények karácsonyi segélyezésére: Halász Elemér 100, Fóris Péterné 50, N. N. 250, Koszoru megváltás címén Kiss Pál temetésén özv. Resch Mihályné 100, Kiss Kálmán 100, Kiss Gyula 50, Nagy Jánosné Hatvani Jolán 100 Lei.

Gyermekistentisztelettel kapcsolatban adventi ünnepélyt tartottunk velencei imaházunkban folyó hó 8-án délután. Igét hirdetett Genda János theológus, az állami és más felekezeti iskolába járó vasárnapi iskolások szavalatokkal és énekszámokkal vettek részt. Kicsinyek és nagyok, ifjak és öregek szívdobbanó szívvél s bizonyára nem minden lelkihaszon nélkül készítgették itt magukat a várva-várt nagy ünnep helyes és méltó megünneplésére. Nagy kár és felette sajnálatos, hogy a gyermekek közül sokan hiányoztak. Ez alkalmából kifolyólag kérjük is a szü-

lőket, hogy a gyermekistentiszteleteket és ünnepélyeket a legkomolyabb figyelemben részesíteni és azokra gyermekeiket elküldeni, sőt elkísérni szíveskedjenek, nem feledvén, Idvezítőnk komoly figyelemzetését: »Ha olyanok nem lesztek, mint a kicsiny gyermek, semmiképen sem mehettek be az Isten országába!«

Adventi ünnepélyt tartunk folyó hó 17-én délután 4 órai kezdettel az *imaházban*. Szavalatokkal és énekszámokkal, vallásos párbeszéddel a bibliakörös leányok készülnek. Midőn gyülekezetünk figyelmét felhívjuk erre az ünnepélyre, kérjük, hogy minél többen jelenjenek meg, ezáltal is készíttetvén magukat a karácsonyi Jézus fogadására.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 és az Élő-telepen délelőtt 10 órakor Szabó Pál szolgál.

Réi ten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban szerdán és pénteken délután 5-kor, az Élő-telepen és a Tüdőszanatóriumban csütörtökön délután 4 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Dobos Éva, Bak János, Pénzes Viktoria, Murvai Erzsébet. Temetés: Tökés Bálint 54 éves. Szücs Ferenc 38 éves.

Réti Férfiszövetségünk dec. 17-én, kedden este 8 órakor bibliaórát tart.

Réti Nőszövetségünk utolsó munkadélutánját 16-án, hétfőn délután tartja. Ruhaanyag adományokat szeretettel kérnek a varróasszonyok.

Templomépítési alapra: Pázmány Gyula 500 leit.

Szegénygyermek karácsonyára: Jakab Imréné, Incze Andrásné, özv. Proy Józsefné 100—100 leit.

Ruhaanyagot adlak: Pázmány Gyuláné, Pénzes Viktorné, özv. Tamás Lászlóné, Szilágyi Istvánné, Kocsi Józsefné.

A Sztárai Énekkar zászlóavatási ünnepségére 150 leit: Fráter Barnabás. 100—100 leit: Putnoki István, Putnoki Zsigmond, Bagdi Imre, Gombos Irma, Tóth Istvánné, Bitó Lajos, Lengyel Gyuláné, Alexa Simonné, Huszár István, Szabó Gyula, özv. Tamás Lászlóné, özv. Proy Józsefné, Erdei Gábor, Szerző József, dr Papp Dezső, Bitó Lajosné, Kiss Bálint, Dézsi Lászlóné, Horváth Imréné, Nagy László, Kezdődy Gyula, Kiss Bertalan, Molnár Károly, Erdődy Sándor, Bodnár Mária, id. Vargha László, ifj. Vargha László, Fazekas Lajos, Birinyi Imre, Vajna Jenő, Végh Gyula, Ambarus Géza, özv. Székely Gyuláné, Faur Mihály, dr Sarkady Sándor, Hajdu György, Balaskó Ferenc, Ajtai Gyula és Domokos László. (Folytatjuk.)

Árvaházunk.

Árváinknak — a Mikulás-napi örömeiket most is megszerezte: Kocsis Géza v. mérnök testvérünk. A 17 csomag cukor és fügeadományért fogadja 17 kis fiu — köszönetét.

„Büllajtot vatalásztunt, attán met el pele pujt a tájba” — nem abesszin, sem valamely kongó táji törzs beszéde ez, hanem árvaházunk legkisebb lakója, a 7 éves sátmari Kondor Misi — kit árvatestvérei becézően »Miki«-nek hívnak — mondta ezt, árvatya azon kérdésére: mi ujság Misi: Ezt mondta hamisítatlan sejp nyelven: Bórsajtót vacsoráztunk, aztán meg Elemér belebujt a zsákba.

Mi felnőttek nem értenénk beszédét, ha a gyerekek meg nem magyaráznák: mit mond Miki?

A korinthusiak Isten legnagyobb kegyelmi adományának a nyelvbeszédet tartották. (1. Kor. XII. 10.)

Árvaházunk karácsonyfa-ünnepélyét dec. 23-án hétfőn d. u. 6 órakor tartjuk meg.

Adomány: Sibis-i nőszövetség 200 Lei.

INNEN-ONNAN

Az imádkozó hadvezér. A hétéves háboru alatt történt. Nagy Frigyes egy katonatisztet küldött Ziethen tábornokhoz avval a hirrel, hogy az ellenségnek egy ravasz fogása sikerült, s neki, a királynak, a helyzete igen aggasztó. A tábornok bevonult egy parasztkunyhóba s a tiszt feleletre várva utána ment s az ablakon keresztül látta, hogy Ziethen térdre borult s arcát kezeibe rejtve imádkozott. Pár perc múlva kilépett az ajtón s nyugodtan így szólt: »Jelentsé a királynak, hogy az ellenségnek nem lesz haszna a szerencséből, vissza fogjuk nyerni.« S ugy is lett. — Nyolcvan éves korában mondta egyszer Ziethen: »Isten mindent teljesített, amire kértém. Bizalmam nem szegyenült meg.«

Egy „sláger” sikere. Egy öngyilkos utolsó üzenetként nem hagyott mást maga után, mint egy slágerdalknak kuszált betűkkel papírra vetett sorait. Utja mulatóból vezetett a halálba. Utravalója a mulatók dala volt. Hová vezethetett utja?

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán- és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADO

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

Hirdetek nektek nagy örömet.

(Luk. 2, 10—11.)

Még csak néhány nap, s Isten kegyelméből megint fölzendül a karácsonyi angyal ajkán az evangéliom: Hirdetek nektek nagy örömet . . .

Az angyali örömhír találjon visszhangra minden kebelben. Legvidámabban ti visszhangozzatok, kedves gyermekek. Krisztus Urunknak áldott születésén ne csak az utcákat töltse be a ti zengő éneketek, hanem a vasárnapi iskolák csillogó karácsonyfái alatt forró szívvel tegyetek bizonyosságot Jézusról, aki leghivebb barátotok, legjobb testvéretek, mert ő formál titeket derék, engedelmes, hálás szívű, jó, becsületes, istenfélő emberekké.

Ne maradjatok el a karácsonyi örvendezők közül ti sem, fiuk, lányok! Egyetlen kor sem olyan veszedelmes, mint a ti korotok. Sok ifju kedvét találja abban, ha gunyolódhatik a gyermekek karácsonyi öröme felett, noha még nem is olyan régen ő is velök ünnepelt. Szégyenli magát olyannak mutatni, amilyen valóban: szelidnek, alázatosnak, magasba vivő szenvedelmekkel, vágyakkal teljesnek. Kedvét találja abban, hogy tekintélyt nem ismerőnek, kiméletlennek, hitetlennek láttassék, mert azt gondolja, hogy ez illik őhozzá. De ti — fiuk, lányok — ezt ne tegyétek! Sőt inkább bátor, őszinte lélekkel tegyetek vallást arról, amire ráeszméltek, ami bennetek világosságra jött, hogy csak akkor lehettek boldogok, ha Jézussal járjátok éltetek utjait.

A gyermekekkel és ifjakkal együtt örvendezetek ma ti is, édesapák és édesanyák. Megtapasztaltátok, hogy a földi emberben nagyon sok a gyarlóság. Még az egymást megbecsülő, egymáshoz ragaszkodó, egymásban bizó, egymást szerető házastársak életét is megkeseríti olykor az ősi átok, a bűn. Ami bánat emiatt lelketekre borult, azt űzze el a karácsonyi evangéliom, hogy született nektek a Megtartó. A belfelhemi gyermekből kiáradó szeretet, hozza egymáshoz közelebb szíveteket, indíson bocsánatkérésre vagy bocsánatadásra, legyen széttörhetetlen kapocs közöttetek, legyen rendíthetetlen fundamentoma családi boldogságotoknak.

Örüljétek ma ti is, öregek, ha helven vagy nyolcvan karácsonyt láttatok volna is már. Ha megremegnek a háznak ajtai, ha megállanak az örlőleányok, mert megkevesbedtek, ha meghomályosodnak az ablakon kinézők, ha az ajtók kívül bezáratnak, ha a malom zugása halkabbá leszen (Pred. 12, 5—6) úgy, hogy az egykor egyenes, szilárd járásuak támasz nélkül meg nem állhatnak: legjobb gyermeketeknél és unokátoknál is szilárdabb támaszt nyertek a karácsonyi gyermekben. Örvendezve üdvözöljétek hát őt, aki örömet hozott a Simeonoknak és Annáknak is. Ha földi éltetek alatt nem minden úgy történt volna, ahogyan vártátok; ha éltetek végén romok felett járnátok is, ne álljatok meg busongva, könnyeket hullatva; sőt inkább örvendezetek, mert Jézusban valóra válik mind az, amit szem nem látott, fül nem hallott és ember szíve meg se gondolt, amiket Isten készített az őt szeretőknek. (1 Kor. 2, 9.)

Gyermekek! Ifjak! Szülők! Öregek! Boldogan visszhangozza lelketek a karácsonyi örömhirt: Született nektek a Megtartó, ki az Ur Krisztus a Dávid városában!

Olvasóinknak, gyülekezetünk tagjainak, minden jó keresztyénnek boldog és üdvösséges karácsony ünnepet kívánunk.

A Református Kör által rendezett akadémiai előadások e héten értek véget. Kedden — dec. 17-én — este betegségéből szerencsésen felépült Varga Gedeon vall. tan. lelkész a Heidelbergi Kátéről tartott nagyon értékes előadást, míg Szennyessy József s. lelkész a predikáció hallgatásáról értekezett sok derűtséget keltve. — Pénteken — dec. 20-án — program szerint Osváth Ernő előadásával a sáfárságról és dr Soós István egyházkerületi világi főjegyző zárószavaival fejeződik be az előadássorozat, melynek minden estéjén szorongásig megtöltötte a termet a lelkes közönség. Visszaemlékezünk, hogy mikor a forradalom utáni

hónapokban hasonló előadási sorozatokat rendezett a Ref. Kör, még a régi helyiségében, akkor is épen ilyen meleg érdeklődéssel fogadta azt a közönség. Ugy, hogy a rendezőség bátran készülhet egy másik sorozat összeállítására is.

Debreczy Imre ny. posta és távirda főfelügyelő, életének 85-ik évében, csendesen elhunyt az Úrban. Negyven évig viselte hűséggel és nagy pontossággal hivatali tisztét. Rajongással szerette övéit. Egyházához áldozatos hűséggel ragaszkodott. A coltești (torockószentgyörgyi) csendes magányában gondos szereteteinek hű körében, türelemmel várta az Úrnak hívását. Drága földi maradványait folyó hó 15-én délután fél 3 órakor temették el Coltești-ben. Hisszük, hogy az Úr örökdió siri álmai felett. Emlékét a mi gyülekezetünk is hála-lásan őrzi; maradandó becsü szolgálatait teljesített egyházi adózásunk kezelésének rendezése körül. Hűséges barátja volt lapunknak. Örült a lelke, mikor tizenöt évvel ezelőtt megindíhattuk. A megindulás első éveiben jókedvvel osztozott még a lap expedíálásában is. Gyülekezetünkől távozása alkalmával lapunk 1926 december 4-iki számában méltattuk érdemeit, amelyekkel megörökítette nevét egyházközségünk történetében. Szeretteinek gyászában valamennyien őszinte szívvel osztozunk.

Szegény iskolásgyermekjeink ebédeltetését az olasz-i leányszövetség a karácsonyi vakáció után megkezdi; kéri a gyermekeket féltő, szerető magyar református testvéreinket, hogy e célra adományait minél előbb juttassák el az olasz-i lelkészi hivatalba. Az ebédeltetésben lakóhelyre tekintet nélkül részese-sülnek iskolás növendékek: a szegénygyermek-ek asztalára tehát minden városrészből várjuk a kegyes küldeményeket.

REFORMÁTUS ÁRVAHÁZI KÉPES NAP-TÁR 1936. évre, kapható a lelkészi hivatalokban. Ára 16 Lei.

Karácsonyi népszokások.

Titokzatos készülődések, fenyőillat, amibe alma, narancs, füge, csokoládé illata vegyül, ez árulja el mindenfelé, hogy nemsokára itt a karácsony.

Legáltalánosabb szokás a *karácsonyfa gyujtás*. A mai emberek el sem tudják képzelni, hogy valaha csillogó karácsonyfa nélkül ünnepelték a karácsonyt. Pedig nem is olyan régen csak Elzász vidékén volt szokás a karácsonyfa gyujtás. Elzászban ez már az 1600-as évek elején divatos volt. Németországban csak kétszáz esztendővel ezelőtt kezdett általánossá lenni. Nálunk 1825-ben Podmaniczky báróéknál állította fel az első karácsonyfát egy bécsi rokon. Ezt a karácsonyfát aztán gyorsan utánozták; ma már alig van ház karácsonykor diszes fenyőfa nélkül.

Az angolok nem fenyővel, hanem sárgabogyós fagyönggyel ékesítik fel a lakásukat karácsonykor. Ma sincs angol ház, ahol a karácsonyi asztalon, a szobák falán ne lenne ilyenkor fagyöngy-csokor.

Falusi eredetű népszokás a karácsony esti kántálás, mikor az iskolásgyermekek csoportokba ve-

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: dec. 22-én délelőtt 10 órakor Szücs János, este 6 órakor Benedek Géza szolgál.

Karácsony első napján dec. 25-én délelőtt 10 órakor Csernák Béla, ágendázik Benedek Géza, este 6 órakor Miszlay János legátus, a hegyen, Nagy Bertalan házában délután 3 órakor Csernák Béla.

Karácsony második napján dec. 26-án délelőtt 10 órakor Benedek Géza, este 6 órakor Virág Lajos legátus szolgál.

Az állami kórházban urvacsorát oszt ünnep második napján délelőtt Csernák Béla.

Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk minden este egynegyed 7 órakor; a Fekete József és Neje Református Szegényházban minden szombaton este 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés Lovassy Jolán 71 éves, Renge József 75 éves. Nagy Sándor 26 éves, Zenti Ferenc 39 éves, Visontai Elekné Főző Mária 83 éves, Pataji József 52 éves.

Áldozatkészség. A nő és férfiszövetség Adventi tea-estélyen felülfizettek: Hajdu György 100, Kiss Antal és neje 100, Dienes Imréné 50, özv. Szabó Lászlóné 20, Homolya Etelka 29, Szeghalmy Juci 25 Lei. Tésztát hoztak: Dienes Imréné, özv. Resch Mihályné, Tóth Mihályné, özv. Szabó Lajosné, özv. Gál Szabó Istvánné, Csernák Béláné, Dr Thury Kálmánné, Molnár Lászlóné, Király Károlyné, Kulcsár Istvánné, özv. Szabó Miklósné. Szendvicset: Szabó Károlyné, Varga Gedeonné. Cukrot: Szilvássy Jánosné, Vizi Mária.

Szegények ebédeltetésére Szilvássy Róza 50 Lei.

rődve járják be az ismerősök házat s az ablak alatt egy-egy szép karácsonyi éneket zengenek el, amiért frissen sült kalács jár nekik jutalmul, néhol egy-két aprópénz.

Legszebb karácsonyi szokás a Bethlehem járás. Egyes falusi gyermekek hetekig dolgoznak, míg kifáragják a kis jászolt, elkészítik a csillagot, no meg angyal és pásztor jelmezöket. Ősi szép rigmusokat mondogatva, vagy régi karácsonyi énekekkel köszöntenek be a hajlékukba.

Vidékenként érdekes népszokásokat figyelhetünk meg. A Szamosháton pl. a karácsony szombati bűnbánati istentisztelet után napszálltakor megszólalnak újra a harangok. E jelre a toronyba gyűl a falu fiatalsága, középkori férfiserege s ott minden kivilágítás, más külsőség nélkül, az ünnepváró gyülekezet lelki gyönyörűségére, eléneklik sorban a karácsonyi énekeket. Azután békességben hazamennek. Mintha az angyalok énekét hallaná a karácsony örömet váró hívőcsereg. Különösen ha az éjszaka csendjében a közeli falu tornyából is odasodorja a hangot a csendes szellő,

Szegényháznak: 1 métermázsá fát vettek özv. Diószegi Ferencné és özv. Demján Istvánné 30—30 Lei értékben.

Szegénygyermek karácsonyára Balogh Istvánné 100, Papp Sándor 50, Csikortás Mária 60, Szilvássy Róza 50, özv. Tichy Gyuláné 50, Fazekas Jánosné 2 ruhára való, Szabó Jánosné 1 ruhára való, Szabó Károly 100 Lei, Megyeri Imréné 100 Lei és süteményt.

Szegényeknek Papp Sándor 50, Papp Ferencné 100 Lei.

Szegénygyermek karácsonyi felruházására: özv. Lénárt Józsefné ivén: Incze András és neje, Népszövetségi Hitelintézet 100—100 Lei, Gerhardt László, Áts Jánosné, 40—40 Lei, Csikas Imre és neje, özv. Goldburg Ferencné 30—30 Lei, Koszta János, özv. Lénárdt Andrásné, Manna Irénke, Bacher I., Papp Lászlóné, özv. Baka Sándorné, özv. Nagy Károlyné, Balaskó, Papp Károly, Farkas István, Oláh L.-né, Gonda N., Nagy Ferenc, Lénártné, Sz. S., Meer I., Dr Klein, L. I., 20—20 Lei., Morgós Józsefné 15, özv. Nagy Jánosné 12, Koszta testvérek, özv. Takács Endréné, N. N., Nagy Árpádné, Szendrey Györgyné, Belnijik László, Antal Mihály, Morgós Irénke, N. N. Gábor Józsefné, Pető Sándorné, özv. Papp Béláné, Sztupárné, Belicskáné, Balaskó Ferenc, Papolcyné, Lénárt János, N. N., Serdült 6—6 Lei, N. N. N. N. Zsurka Rudolf, Kelepecz István, N. N. Veres Károly, özv. Sticzné, Harsányiné, Leuger Miklósné.

özv. Szabó Miklósné ivén: özv. Szabó Miklósné, özv. Kuun Frigyesné, özv. Kágyi Lajosné, dr Schilling Árpád, dr Sarkady Sándor, Tárnoki Lászlóné, dr Soós István 100—100 Lei. özv. Herczeghné 60, Szabó K., Nagyari László, Kulcsár Istvánné, Erdélyné özv. Millye Istvánné, Bartsch S.-né, Csermák Józsefné, dr Sebestyén, Tolvaj Gyula, Kudor M., Nagy Sándor,

Czira Kálmánné 50—50 Lei, Dappfly 40, N. N. 30, Grünwald Jenő 30, N. N. 20, Kun 20, Leicher József 5 Lei.

A férfi és nőszövetség adventi tea-estélyén dec. 15-én Kiss Bertalan egyházkerületi belmissziói titkár tartott előadást Kálvin Jánosról és 400 éves híres munkájáról, a »Keresztyén Vallás Rendszere« c. könyvéről. Előadás után Szikszay Sándor verset olvasott fel, a Fráter zenekar pedig magyar nótákkal gyönyörködtette a teát fogyasztó, az együttlétnek örvendező szép közösséget. A szegénygyermek karácsonyi felruházásának javára többen felülfizettek, mások teasüteményeket stb. hoztak, amiért hálás köszönetet mond a Rendezőség.

Az olaszii ref. elemi iskola dec. 22-én, vasárnap délután 3 órakor a Leánygimnázium disztermében karácsonyi ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Ének: Az Istennek szent angyala . . . 2. Ima. Mondja: Szöke Barna IV. o. tan. 3. Beszéd. Tartja: Benedek Géza s.-lelkész. 4. Szívemet hozzád emelem . . . Éneklik a vas. iskolások. 5. Angyal. Szavalja: Percz Irénke I. o. tan. 6. Aranymondások. 7. Ének: Egyetlen forrása . . . 8. Karácsony. Szavalja: Oláh Mária II. o. tan. 9. Ének: Ünnepe a földön . . . 10. Messze napkeletről. Szavalja: Mészáros Sándor III. o. tan. 11. Ének: Pásztorunk a Jézus . . . 12. Isten. Szavalja: Szabó Irén V. o. tan. 13. Karácsonyi angyal. Szavalja: Dobrosi Etelka V. o. tan. 14. Ének: Kicsiny Betlehemben . . . 15. Karácsonyi kérdések. Szavalja: Nagy Teréz VI. o. tan. 16. Karácsony szombatján. Szavalja: Szime Anna VI. o. tan. 17. Ének: Adjatok hálát az Istennek . . . 18. Szindarab: Egy árva gyermek karácsonya. 19. A szegénygyermek nevében köszönetet mond az olaszii Nőszövetségnek: Szabó Ilona VI. o. tan. 20. Ének: Szívünk vigsággal . . . Műsor után osztjuk ki az olaszii Nő és Férfiszövetség által adományozott cipőket és ruhaféléket.

A Mártha-bibliakör Kiss Antalné nőszövetségi alelnöknő vezetése alatt karácsony másodnapján tartja tea-estélyét az árvaház munkaszobájában. Cseléd leányaink, akik karácsonykor nélkülözik az édesotthont, e meleg körben ülik meg Krisztus Urunk születésének áldott ünnepét.

Az „Ujvárosi Kisleány Bibliakör“ karácsony másod napján este fél 6 órai kezdettel karácsonyi ünnepélyt rendez a Ref. Leánygimnázium disztermében. Műsor: 1. Ének. 2. Karácsonyi elmélkedést tart Molnár Károly s. lelkész. 3. »Tengeri hántás« jelenet, előadják a leánybiblikör tagjai. 4. »Karácsony.« Zongorakisérettel énekli: Szabó Irma. 5. Tornagyakorlatokat mutatnak be a leányok. 6. Ady Endre: »Karácsony.« Szavalja Papp Rózi. 7. Tündérvjáték. Előadják a leányok. 8. Zongorakisérettel énekel a leányok énekkara. A teát az ujvárosi nőszövetséges asszonyok szolgálják fel.

Vannak babonás szokások is. Az ormánságiak úgy tartják, hogy karácsonykor jó sarjut rakni az abrosz alá, a karácsonyi morzsalékot jó odaadni az aprójószágoknak. Szerencse jár vele. A karácsonyi abroszt jó félre tenni s betegség esetén ráborítani a jószágra. Karácsonykor nem jó lógni a falon semmiféle bőrnek, lószerszámnak, hanem asztal alatt a helye, hogy a jószág el ne dögöljön.

Az is ormánsági babona, hogy karácsony és u'ev között nem szabad mosni, tisztát venni, babot főzni, kenyeret sütni, viszont ilyenkor kell lefejtetni a vetnivaló tengerit, hogy jó termés legyen belőle.

Karácsony negyed napja az u. n. aprószentek napja, a betlehem környékén legyilkolt gyermekek emlékezetére. A sárközi gyermekek e napon fölkeresik nagyobb felnőtt ösmerőseiket s (szinleg) kötéllel megverik, ezt mondják: »Egészséges legyen, kelek ne legyen.«

A Szamosháton pedig a szomszédok, jó ismerősök átküldik egymáshoz kisebb gyermekeiket — mustármagért. Ott azonban kasornya (ételhordó háló) várja őket, amivel jól »meghányják« a mit sem sejtő gyerekeket. Fájdalom díjul aztán kolbászt, kalácsot kapnak a »nap hősei«.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor Benedek Géza, délelőtt háromnegyed 12 órakor ifjúsági istentiszteleten Szabó Pál, este 6 órakor Szűcs János szolgál. Össi-telepen délelőtt 10 órakor és délután 3 órakor Osváth Ernő szolgál.

Karácsony első napján dec. 25-én délelőtt 10 órakor Sulyok István püspök, ágendázik Molnár Károly, este 6 órakor Virág Lajos legátus.

Karácsony második napján délelőtt 10 órakor Molnár Károly, este 6 órakor Miszlai János legátus szolgál.

Ujvároson hétköznapi istentiszteleteket tartunk minden reggel fél 9 órakor és szerdán és pénteken délután 6 órakor.

Az ujvárosi férfiszövetség vasárnap délelőtt 11 órakor az egyházi tanácsteremben összejövetelt tart s erre tagjait szeretettel meghívja.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Kása Róza-Kállayné 66 éves, Gorzó Éva 3 hónapos.

Áldozatkészség: Össi-telepi imaház alapjára 40 sz. perselyben Bodó Imre 95, 129 sz. perselyben Czirják Zsigmond 125, 58 sz. perselyben Oberleitner Béláné 54, 8 sz. perselyben Bányi Vilma 198 Lei.

Össi-telepi imaházunkban kitett perselyben az Árvaház részére 240, az Ágg. menház céljait szolgáló perselyben 390 lei adomány gyűlt be.

Össii könyvtárnak Lévy Ilonka 4 értékes könyvet adott.

Szegény iskolás-gyermekeink felsegélyezését nőszojvetséges testvéreink nagy jószívűséggel végzik évről-évre. Csizmadia és cipész iparostestvéreink a súlyos gazdasági helyzet mellett is meghozták az áldozatot. Hálás köszönettel nyugtázzuk az adományokat:

Össi-telepi imaházban i. hó 15-én délután rendezett tea-délután műsorát az össii ifjúság szolgáltatta. Szavalt: Kiss Irénke. »Amanda vagy Juci?« szindarabot V. Nagy Vera, Török Juliska, Pinke Böske, Czirják Ica, Rada Ilus adták elő. Ifjúságunk tagjaiból alakult szavalókórus előadta a »Tetemrehívás« című balladát. A teához téisztát, cukrot és citromot adtak: Nagy Béláné, Nagy Sándorné, Ujlakiné, Técsiné, Flórucáné, Bodóné, Somogyiné, Nagy Veronka, Trosztiné, Bojtorné, Porkolábné, Vékony Irén, Irimiásné, Molnárné, Radáné, Lévyayné, Pénzesné.

Gyermekotthonnak Irimiásné hagymát, krumplit, N. N. zsirt és teritöt adtak.

Pinke Benőné **urasztali** terltöbe 50 leit, Pallagh Lajos 100 leit **szegényeknek** adakozott.

Össiben karácsonyfa-ünnepélyt és ingyenes szeretetvendégséget rendezünk i. hó 22-én délután 4 órakor.

Az ujvárosi vasárnapi iskolák dec. 21-én szombat délután 3 órai kezdettel karácsonyi ünnepélyt tartanak a ref. iskolában. Imádkozik és igét hirdet Molnár Károly s. lelkész, a műsor többi számát a növendékek töltik ki énekszámokkal, szavalatokkal és két kis karácsonyi szindarab előadásával. Az ünnepély végeztével a szorgalmas növendékeknek szeretet csomagokat osztanak ki a vezetők.

Szilveszter estét rendeznek az ujvárosi reformátusok az Ipartestület székházában. Az est műsorát jövő számunkban közöljük.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor az imaházban és délután 3 órakor Csillagvároson: Szennyessy József, a Tokaji-telepen délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor az imaházban Kiss Károly szolgál.

Karácsonyi istentiszteletek sorrendje: december 25-én d. e. 10 órakor az Imaházban Kiss Károly, a kulturteremben Miszlai János legátus, a Tokaji telepen Szennyessy József, az Imaházban délután 4 órakor Virág Lajos legátus, Csillagvároson d. u. 3 órakor Szennyessy József szolgál.

Karácsony másodnapján d. e. 10 órakor az Imaházban Szennyessy József, a Tokaji-telepen és d. u. 3 órakor Csillagvároson Kiss Károly, az Imaházban d. u. 4 órakor Miszlai János legátus szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk kedden és pénteken d. u. 6 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresztelés: Molnár József, Szabó Olga, Rozália Katalin. Esketés: Zbolyán József ref. — Kovács Erzsébet gör. kath., Végső Sándor ref. — Szilágyi Ilona ref. Temetés: Boda Eszter 6 hónapos, öz. Kiss Károlyné 71 éves, Földesi Juliánna 53 éves, Füzessy János 81 éves.

Áldozatkészség: Templomalapra: Családi perselyekben: Kövesdy Lajos 305 lei, Levicky Manyika és öcsikéje 56.50, Vári Nagy Béla 100 lei, Russ Lászlóné 87, Szöke István 30, Friedvalszky István 59, öz. Varga Károlyné 153, Szabó János 100 lei. Koszorumegváltás címén Kiss Pál temetésén a ref. el. iskolai tanítónők és vallástanítónők 300 lei.

Szegény-gyermekek karácsonyi segélyére: Matkó Mária és Matkó Ilona 100, Jakobovits 20 lei, öz. Laczka Sándorné 50, Hitter Sámuelné 20, Dobozai Istvánné 50, Ócsai Viktorné 20 lei. Természetbeni adományokat adtak: dr. Tóth András, Balázs Mihoc Mártonné, Matkó Benjáminné, Molnár Gyö-

zóné, Kovács Ferencné, Keresztessy Lajosné, Nyul Sámuel, Nagy Istvánné, Kalenda Jánosné. (Folyt.)

Jól sikerült adventi estét rendeztek a nagyobb leány bibliakör tagjai imaházunkban f. hó 15-én a délutáni istentisztelet végeztével, melyen egy az alkalmi szóló és karének, mint a szintén alkalmi szavaltatok bizonyára jelentős mértékben hozzájárultak a Krisztust váró adventi hangulat mélyítéséhez.

Egyházi alakulataink a karácsonyi szent ünnepek alatt is ki akarják venni részüket a Krisztusban örvendező lélek bizonyágtételének áldásaiból. A vasárnapi iskolásgyermek karácsonyi ünnepélyét a gyermekek részére 21-én d. u. 3 órai kezdettel, a szülők és általában a felnőttek részére 22-én a délutáni istentisztelet végeztével, tehát 5 órai kezdettel tartják meg, mindkét alkalommal a kulturteremben. A bibliakörök ünnepélyét az ünnep első napján, a délutáni istentisztelet folytatásaként 5 órakor. — A tokaji-telepen szintén 22-én d. u. 3 órakor tartunk sorsolással egybekötött ünnepélyt. Végül Csillagvárosan az ünnep másodnapján a délután 3 órai istentisztelettel kapcsolatban. Ezenkívül a férfi énekkar az ünnep első napján délelőtt, a leány énekkar az ünnep másodnapján délelőtt az istentiszteleten fog énekelni. Vajha gyarló igyekezetünket kegyelemmel koronázza az Ur! Ünnepszentelésünk napjai-órái legyenek kedvesek előtte s mindnyájunkra nézve idvességek. E végre jól meggondoljátok: »Mit cselekesztek majd az ünnepnek napján!« (Hes. 9. 5.)

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak, pályatársaknak és jóismerősöknek, kik feledhetetlen drága, jó fiunk Kiss Pál főgimn. tanuló elhunytá fölözt érzett mélységes fájdalomukat részvételükkel enyhíteni igyekeztek, ez uton is hálás köszönetet mond Kiss Károly lelkész és családja.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor Szabó Pál, az Élőtelepen délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Karácsony első napján délelőtt 10 és az Élőtelepen d. u. 3 órakor dr Szabó Lajos, ágendázik és a kulturteremben délelőtt 10 órakor Szabó Pál, délután 4 órakor Miszlay János legátus szolgál.

Karácsony másodnapján délelőtt 10 órakor Szabó Pál, d. u. 4-kor Virág Lajos legátus szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban szerdán és pénteken délután 5-kor, az Élőtelepen és a Tüdőszanatóriumban csütörtökön délután 4 órakor.

Anyakönyvi adatok a mult hétről: Esketés: Kállai Lajos ref. — Varga Anna ref. — Temetés: Remeczki András 50 éves.

Áldozatkészség. Réti templomalapra: Fráter

Barnabás 254, N. N. 227, Orbán Sándorné 58, Kertész István 52, Kosztin Jánosné 317 lei.

Szegény iskolásgyermekeknek: Csató Jenőné 50, Mányi Ferenc 100, Frenzel J.-né 100, Pető Sándor 100 lei.

Ruhaanyagot: Szerző Józsefné.

A Sztárai Énekkar zászlóavatási ünnepségére 100—100 leit: Michis Lászlóné, Varga Gedeon, id. Balogh László, özv. Nagy Károlyné, Papp Endréné, ifj. Balogh László, Ács Jánosné, Antal Mihály, Soós Andrásné, dr Szeghalmy Sándor, Csernák Béla, Ujvári Eszti, Incze Ilona, Szabó Pálné, Papp Károly, dr Medvigy Ferenc, dr Czeglédy Miklós, dr Kassay Kálmánné, dr Szöke Ferenc, dr Schilling Árpád, dr Roskopf Béla, Meskó Erzsike, Csikos Imre, Erdélyi Ferenc, Berde Mária, Fülöp István, Benedek Géza, Szondi Sándor, Szücs Mátvás, Erdélyi Sándorné, Bátorhori Ferenc, özv. Resch Mihályné és Széles Gábor. (Folytatjuk.)

Réti vasárnapi iskolásgyermekünk karácsonyfa ünnepségét dec. 22-én vasárnap délután tartjuk meg. Fél 3 órakor a gyermekek, fél 6 órakor a felnőttek részére mutatják be Zombori Sándor rendezésében és általa is irt a karácsonyi színjátékot. — Az Élőtelepen karácsony első napján délután 3 órakor tartjuk meg a gyermek ünnepélyt.

Réti Nőszövetségünk hétfő délután (dec. 23.) osztja ki a szegény iskolásgyermek részére készített meleg téli ruhákat és cipőket. Ez évben kiosztásra kerül 50 öltözet ruha és 20 pár cipő. Kiosztás után a nőszövetség tagjai szeretetvendégség keretében adnak hálát az Istennek ez évi drága kegyelméért. Kedden reggel (dec. 25.) több mint 40 családot részesítenek kenyér, liszt és egyéb élelmiszer segélyben.

Réti férfi- és nőszövetségünk karácsony első és másodnapján délután fél 6 órai kezdettel vallásos délutánt rendeznek a kulturteremben. 1. Énekel a Sztárai énekkar. 2. Megnyitót mond (Bethlehemi jászol cimen) Kiss Lajos. 3. Előadásra kerül Jókai Mór: »Rézpataki lelkész« c. vallásos elbeszélése. Színre alkalmazta és 6 képben feldolgozta: dr Szabó Lajos lelkész. Rendezi Kiss P. János. Az énekszámokat Dézsi László kántor kíséri. Az előadást dec. 29-én vasárnap és ujév délutánján megismételjük.

Árvaházunk.

Árvaházunk karácsonyi ünnepélyét dec. 23-án hétfőn este fél 7 órakor tartjuk. Jótékony Egyesületünk tagjait, hivatásait, jöltevőinket, az árvák barátait szeretettel hívjuk.

Adományok az Árvaháznak:

Olaszi: Tárnoki László 100 Lei, Donó Erzsébet 20 Lei, N. N. (fizetéséből jutalék) 750 Lei, Andrányi cég 1000 Lei, Waiszlovich Emil 300 Lei, özv. Krupp Lajosné 100 Lei, Megyeri Imréné 2 kg. sütemény és 100 Lei, Halász László 1 kg. cipőkrém, Petróczy Lajos 50 kg. krumpli, Tarvai Juliánna 1 kg. kenyér,

Vidékről:

Özv. Néma Gusztávné (Carei) 100 lei, Ertsey Rózsa (Salonta) 17 darab fiuing, Nyitrai Ferencné (Oşorheiu) hurka és kolbász.

A *fugiu-i nőszövetség* két buzgó tagja: Somogyi Mihályné és Takó Ferencné Danka József lelkész irányítása mellett a következő adományokat gyűjtötték az oradeai ref. Árvaház részére:

Buzát adtak: özv. Andó Jánosné, Képes László, özv. Kabódi Mihályné, Perei József, özv. Szilágyi Józsefné, özv. Könyves Lajosné, Am. Szatmári Viktor, Andó János, Rév Ferenc, Szabó Imre, ifj. Szabó Sándor, mz. Szatmári Sándor, Danka József. Összesen 2 mázsa és 2 kg.

Krumplít adtak: Perei Lajos, Am. Szatmári Sándor, Kokavecz György, Péter Zsuzsánna, Szatmári József, Szatmári Ferenc, Könyves Istvánné, Mészáros István, Molnár János, Székely Gáspár, Batári Sándor, Bakró Ferenc, Könyves Gáspár, Könyves Károly, özv. Rácz Istvánné, Székely Imre, mz. Szatmári Sándor. Összesen 2 mázsa 12 kg.

Lisztet adtak: Kabódi István, Kabódi Antal, Szabó Miklós, Bakó Imre, Szabó Gergely, Szakács Lajosné, Bélteki Józsefné, Molnár János, Könyves Gáspár, özv. Kovács Andrásné, Hevesi Gáspár, Kiss Sándor, Somogyi Imre. Összesen 37 kg.

Tengerit adtak: Képes József, Posztós Mihályné, Batári Gáspár, Székely Imre, Borsos József. Összesen 23 kg.

Tojást adtak: Szatmári Viktor 2 drb., Nagy Ferenc 3 drb., Szatmári József 2 drb., Könyves Gáspár 4 drb., Péter László 3 drb., mz. Szatmári Sándor 3 drb., Somogyi Mihály 2 drb. Összesen 20 drb.

Paszulyt adtak: Andó Jánosné, Rigó Mihály, Kabódi István, Baki Józsefné, Vékony Károly, Am. Szatmári Sándor, Diószegi István, Szabó Sándorné, Kokavecz György, Enyedi József, Bélteki József, Könyves Istvánné, özv. Vári Gáspárné, Bakró Ferenc, mz. Szatmári Sándor. Összesen 28 kg.

Pénzt adtak: Összesen 15 leit.

Káposztát: Rév Ferenc. Hagymát: mz. Szatmári Sándor és Somogyi Mihály.

Kockacukrot: Stiegelmayer Gyula $\frac{1}{2}$ kg.

A jöltevők és gyűjtők életére Isten áldását kérjük. (Olvassátok el: Galat. V. r. 10. v.)

INNEN-ONNAN

A *gyermek imádsága hatalom*. Luther egyszer mély szomorúságban haladt egy falucska felé. Odaérkezve egy parasztház nyitott ablakán keresztül hallotta, amint egy asszony lefekvés előtt a gyermekeit imádkoztatta. S hallotta, hogy dr. Lutherért annak jó ügyéért is imádkoztak. Boldog örömmel fordult vissza s bekiáltott barátjának, Melanchtonnak az ablakán: »Fülöp, légy vidám kedvvel, a gyermekek imádkoznak értünk. Már pedig Isten Igéjében, a 8. zsoltárban meg van írva, hogy a gyermekek imádsága hatalom.« Az örökkévalóságban majd nyil-

vánvalóvá lesz, hogy mennyiben járult hozzá a gyermekek imádsága Istenországának előmeneteléhez.

Aki nem szolgált. Észak-India hegyei között három férfi haladt. Mind a hárman parázzsal telt edényt vittek magukkal, hogy meggémberedett tagjaikat időnként felemelegítsék. Az egyik látva, hogy társai mennyire szenvednek a hidegtől, tüzet rakott izzó parázsával. A másik beesteledvén, fáklyát gyújtott a saját edénykéjének a tartalmával. A harmadik — kigunyolta az első kettőt: »Ti bolondok, elparazoltátok a tüzet mások számára.« — »Mutasd meg nekünk a te tüzedet.« — kérte a két másik. A harmadik diadalmasan nyitotta ki az edényét, de abban a pompás parázs kialudt. Az első melegített, a második világított, a harmadik a maga számára tartotta meg a tüzet... és a tűz kialudt.

Milon Bartholomus a reformáció idejének volt egyik érdekes alakja. Egy párisi cipész fia volt, hitetlen, duhaj életű fiú. Egy kalandja alkalmával elesett és nyomorékká lett. Lelki állapota még rosszabbra fordult. Egész nap apja boltjában ült s a járókat bosszantotta. Egy nap rákiáltott egy emberre, akire az volt a gyanu, hogy a reformációhoz húz: »Ni, a lutheránus!« Ez felelet helyett egy Újtestamentumot adott neki. Bartholomaeus elkezdte olvasni és csodálatos változás ment rajta végbe. Összegyűjtötte a kislukát, imádkozott, énekelt velök. Megtérése nem maradhatott titok a reformáció üldözői előtt. Elfogták s máglyán végezte be életét.

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbözőbb magán- és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosebb modern kivitelben és a legjutányosabb áron.

Legszébb, legolcsóbb temetésekét végzi

„Concordia“ Erdélyi

Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 13.

Pazar felszerelés! Remek díszparipák! Művészeti kivitelű gyáskocsik! Gépies pontosság! Legegyszerűbből a legdíszesebbig minden igényt kielégítő szolid kiszolgálás!

TELEFON: Üzlet 5-20. Lakás 500.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea

REFORMÁTUS HIRADÓ

Vallásos irányu néplap. — Megjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő: Csernák Béla lelkész

ZÁRÓ BESZÉD.

Elmondotta: Dr SOÓS ISTVÁN egyh.-ker. világi főjegyző
1935 dec. 20-án, a Református Kör által rendezett
Református Akadémiai sorozatot bezáró estén.

A bihari egyházmegyei férfiszövetség f. évi június havában tartott értekezletén előadást tartván a férfiszövetség hivatásáról, ismertettem azokat a ténykedéseket, amelyek újabban úgy a romániai református egyház, mint a magyarországi református egyház részéről egyháztársadalmi uton történtek s amelyekből azt a következtetést vontam le, hogy nagy szorongatottságunkban, úgy a hivatalos egyház, mint az egybáztársadalom fokozottabb tevékenységet fejt ki és ebből lehet következtetni, a református egyház renesansára. Ezen renesanse, azaz megújodás jele, az a több irányu mozgalom, amely az egyház kebelében újabban megindult s amelynek célja előbbre vinni úgy az egyház, mint az egyházat alkotó egyének lelki, szellemi és gazdasági ügyét.

Az oradeai Református Kör kebelében megszervezett Református Akadémia szintén egyik tényezője ennek a református renesansnak, ennek a református megújodásnak, minthogy alkalmat adott

arra, hogy arra hivatott előadók megismertessék azokat a lelki, szellemi és gazdasági szükségleteket, amelyeknek kielégítése a közel jövő feladatát kell hogy képezze. Éppen ezért mindenekelőtt hálás köszönetemet kell kifejeznem elsősorban Kiss Bertalan lelkész urnak, a Református Akadémia megszervezőjének; továbbá a Ref. Kör vezetőségének és az összes előadóknak, akik munkájukkal lehetővé tették, hogy ismeretekben és tudásban gyarapodva úgy szellemi, mint anyagi téren a való helyzetet megismerve, minden egyháztagnak tudja és érezze, hogy a jövőben mi a kötelessége. Az a közönség, amely minden kedden este zsufolásig megtöltötte a Református Kör helyiségét, tanubizonyosság arra, hogy a mi református hittestvéreink mennyire szomjaznak a tudást, az ismereteket, mennyire sóhajtoznak a vigasztaló szó után, mennyire jói esik nekik, hogy a vezetők megtalálják az utat a szivekhez és a lelkekhez és feltárják őszintén a problémákat, amelyeknek megvalósítása az egyház vitális érdeke s amely problémák megbízatásának lehetőségével alkalmat adtunk mindenkinek, hogy észrevételeit, megjegyzéseit, gondolatait a köz érdekében kifejezhesse és az

Református népünk ó és ujévi szokásaiból.

Az ó és ulév egyes szokásai, babonái közismeretek. Pár eredetibb népszokást, régi refo mátus gyakorlatot nem lesz kár mégis fölleveníteni. Az ó-esztendő utolsó estéje igen jelentős nap, nemcsak azért, mivel ilyenkor minden épkezláb ember elmegy a templomba, hanem más népies vonatkozásainál fogva is.

A karácsonykor szokásban levő kántálás, toronyban éneklés (ezuttal éjfélnél) nem maradhat el. Istvándiban a két év metszőpóntján 20—30 legény megy fel a toronyba s ott három versben meghuzván a haragot, eléneklik az ó-esztendei énekeket, minek végeztével kántálni indulnak.

Mezőtúron esztendő utolsó napján este kilenc órakor a nagy haranggal, éjfélnél pedig az összes harangokkal harangoznak negyedóraig, amikor is a mozsár-ágyuk és puskalövészek zajában »temetik« az ó-esztendőt.

A Székelyföld egyes falvaiban a féltizenkettőkor megszólaló harangszóra, vagy már azt megelőzően, lámpásokkal fölszerelve a templom előtt (hóban, esőben éppen úgy, mint jó időben) összegyül-

nek a hivek. Éneklés után a lelkész imája, majd beszéde következik. Éjfélnél, mert a szent szolgálat ekkorra véget ér, ismét megszólalnak a harangok, majd felzendül az »Ez esztendőt megáldjad... kegyelmedből Úristen« kezdetű ének.

Mezőtúron a gyermekek virágos köszöntő lapokkal járnak házról-házra boldog újévet köszönteni. A köszöntő lapokat rigmus kíséretében és »jó pénzért« adják oda a felköszöntötteknek.

A Sárközön újév napján a nagyobb gyászban levők megvárják, hogy a lelkész a mult évben meghalt férjet, feleséget, gyermeket, anyát újra elbúcsztassa hozzátartozóitól.

Nagy nap ez a gyülekezet életében. Ekkor van ugyanis a mult évről az eiszámolás, presbiter- és kurátorválasztás. Az újévi számadás a dunántuli Decsen a délelőtti egyházközségi közgyűlés egyik önállósodott része. Az iskolában újév délutánján hosszú asztal mellett helyezkednek el, egyik oldalon a lelkész, rektor, tanítók, presbiterek, kántorpresbiterek (az egyházfinak megfelelő rangbeli, a kántort betegség vagy akadályoztatás esetén helyettesítő férfiak), másik oldalon a jegyző, bíró, esküdtek. Miután a számadás, mint hivatalos rész, végbemegy,

egybegyűltek tudomására hozza. A cél, amelyet első sorban el akartunk érni: a református öntudat kifejelesztése, továbbá az egyház és kulturintézményeinek mindenáron való fenntartási kötelezettsége és egymás gazdasági támogatása, megerősítése és így az egyház kebelébe tartozó egyháztagek existenciájának biztosítása.

Amennyire megszívlelendő a lelkieken adott támasz és utmutatás, éppen annyira megszívlelendő az egymás megszervezésére vonatkozó intőszó és végül az egymás megmentésére irányuló akció, amelybe beilleszkedik a szórványmisszió kérdése és a regát-beli hittestvéreink megmentésére irányuló akció is.

Mindezek a problémák azonban csak akkor lesznek megoldva, ha a mostani teoretikus megvitatás után azoknak gyakorlati része is, ha lépésről lépésre is, megvalósíttatik; miért is most már a legközelebbi feladat az, hogy az egyház arra hivatott szervei ezeket a problémákat igyekezzenek a megvalósítás stádiumába hozni tetteikkel is. Azok az egyháztársadalmi szervek, amelyeknek elsősorban módja és alkalma van ezen, főleg gazdasági problémák megszervezését véghez vinni, a nőszövetségek és férfiszövetségek, amelyeknek egyenkint kell foglalkozniuk ezekkel a problémákkal és megvitatni azok megoldási lehetőségét.

A magam részéről úgy képzelem a dolgot, hogy minden egyes probléma előadója, kivéve természetesen a szoros értelemben vett lelki problémák kérdését, dolgozzon ki egy tervezetet is, amelyben pontosan, precízen és konkrétan jelölje meg, hogy hogyan képzelem az általa javaslatba hozott akció gyakorlati megvalósítását, amelyet aztán úgy a férfiszövetségek, mint a nőszövetségek esetleg egy együttes gyűlésen megtárgyalnak és munkába veszik a megoldási lehetőségeket. Csak így fog ez az általunk

feláll a lelkész és elmondja alkalmi dikcióját. A rektor kezd bele az énekbe. Az ünnepélyes és hivatalos rész illetően lezajlása után a harangozó és kántorpresbiterek felhordják a kenyeret (peracet, vagy sóskiflit), a lelépő kurátor feleségének remekét s a jó szekszárdi vörösbort, kurátor uram pincéjének legjavát. Az ünnepség főpontja az énekverseny. A presbiterek, kántorpresbiterek sorban felállanak és belekezdenek egy lehetőleg ismeretlen dallamu, vagy szövegű énekbe. Annál nagyobb az illető dicsősége, minél kevésbé tudják a többiek velük énekelni a dallamot, vagy ha nem találják meg a zsoltárból sem a szöveget... További sorban jönnek a kántorpresbiterjelöltek, majd a többi hivek... Éneklés után hazamennek szép békességgel, miután megtárgyalták úgy a múlt egyházi év eseményeit, mint az eljövendő tennivalóit. Életbevágó, új kezdek születnek ezen összejöveteleken (orgonavétel, templomrenoválás, iskolaépítés stb.). (Elmaradása e szempontból igazán veszteségnek mondható.)

A lelépő kurátor azonban nem tett meg ezzel mindent. Január valamelyik (elsejéhez közeleső) vasárnapján ebédet adott a vezető egyházi és világi embereknek, jórészt az újévi számadás hivatalosainak. A bő lakoma végén a felköszöntők és a Zsoltár

annyira szépen megindult akció végleges eredményt elérni és csak akkor, *hogya a láng nem alszik ki, hanem állandóan ég s ha a megindult egyháztársadalmi tevékenység* tetteiben is meg fog nyilvánulni.

Remélem és hiszem, hogy a mi ősi történelmi egyházunk társadalmi megtalálja azt az utat, amely az egyház sürgős problémáinak elméleti megvitatása után azoknak gyakorlati megoldásához fog vezetni.

Ebben a reményben zárom be a Református Akadémia előadás sorozatait, kívánok Önöknek boldog karácsonyi ünnepeket és boldog újévet és friss erőit az újévben megvalósítandó problémákhoz.

A fejedelemasszony abrosza

az egyedüli emléktárgyunk, amely ez év folyamán, a városunkat és egyházunkat fejlődésében megakasztó török veszedelem 275-ik évfordulóján, birtokunkba jutott az ótordai reformátusok atyafiságos indulatából. Ők ajándékozták vissza nekünk ezt a menekülő őseink által odamenekített klenodiomot.

A Lorántfy Zsuzsanna által egyházunknak adott terítőért a fejedelemasszony nevét viselő jótékony egyesület egy csereterítőt készíttetett, amelyet mint egyházunk ajándékát küldtünk el az ótordai egyháznak.

A gyönyörű, fehér vászonból készült kalotaszegi varrottas munkájú úrasztali terítőn 45—45 centiméteres girland fut körül buzakalászból és szőlőlevelekből - fürtökből. Középen a következő felírás — ugyancsak kalotaszegi munkával — : »A nagyváradi református egyház ajándéka az ótordai refor-

váltogatják egymást. Jó délutánig együtt volt a vendégsereg, amikor is elindult a vendégszerető háztól. Elöl a harangozó ment a »frigyládával« (az egyház hivatalos iratait tartalmazó kis láda ez), utána rangsorban vonulnak a vendégek az új kurátor házához, ahol is a ház rokonságával megnövekedett társaság az újabb vendégség bő javait élvezte. A zengzetes szónoklatokra, felköszöntőkre a szép zsoltárok következtek. De a vezetőemberek elvonulása után bizony előkerülnek a »Dávidné Zsoltárai« is. Tánc azonban itt sincs. Mégis e kettős, diszes vendégség, zsoltáros örvendezés kurátorbál néven ismeretes. Ez is elmaradt ma már; nemcsak a takarékoság érvényesülése miatt, hanem azért is, hogy ne legyen akadálya a szegényebb, de derék, hitbuzgó férfiak vezetői tisztre jutásának. Különbösen Decsen maradt meg legtöbbször az újévi számadás és kurátorbál fentebb ismertetett szokása. Penyigén már csak annyi élt e szokásból, hogy kurátorválasztás estéjén az iskolában gyűltek össze a presbiterek, a kurátor és jó emberei.

Igy töltötte idejét a magyar református nép újév táján. Pihenéssel, régi szokásai, sokszor babonái körén belül, vidámsággal, ünnepléssel, szeretettel, egyháza javával törődve.

Ujuvárosi Nőszövetség estélye

mátus egyháznak, cserébe a fejedelemszöny két-
százhetvenöt éven át őrzött abroszáért. Készítette a
nagyváradai Lorántfy Zsuzsanna Jótékony Egyesület.
1935 Karácsony.

Az abroszt felterítettük az olasz-i úrasztalára,
ahol a gyülekezet megtekinthette; s áldáskívánások
között küldöttük el ótordai testvéreinknek.

A terítő költségeit a szeptember 29-iki est be-
vételéből fedeztük.

Az év utolsó estéjét ujjvárosi ref. társadalmunk
az Ipartestület Székházában tartandó estélyen tölti
el. A műsor művészi-vidám összeállításában zene-
kari nyitány, Bálint Czunika tánc-számai, Nosz An-
dor, Széles Gábor és társai vidám egyfelvonásosai,
vidám csevegések, párbeszédok, énekszámok stb.
szerepelnek. Műsor után a földszinti és az emeleti
helyiségekben a táncolók és egyéb szórakozást ke-
resők találnak helyet. Az ujjvárosi Nőszövetség
buffetről is gondoskodik. Tombola, sorsolás, ame-
rikai árverés is lesz; de lesznek modern társas-játé-
kok is. A rendezőség nagy gondot fordít arra, hogy
a nagy családias találkozón mindenki jól érezhesse
magát.

OLASZI

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: dec. 29-én
d. e. 6 órakor Varga Gedeon, este 6 órakor Bene-
dek Géza, a hegyen (Oláh Ferenc szőlőjében) dél-
tán 3 órakor Csernák Béla szolgál.

Év utolsó estéjén 6 órakor Csernák Béla.
Ujév első napján d. e. 10 órakor Csernák Béla, este
6 órakor Benedek Géza szolgál.

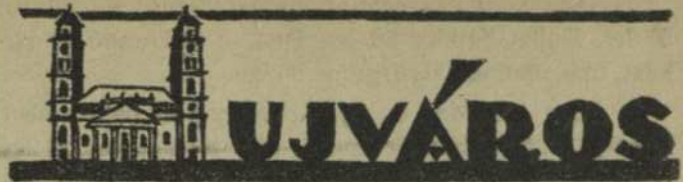
Olasziban hétköznapi istentiszteletet tartunk
minden este egynegyed 7 órakor; a Fekete József és
Neje Református Szegényházban minden szombaton
este 7 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Esketés:
Arvai Sándor ref. és Csuka Piroska ref. — Bogdán
Árpád ref. és Varga Terézia róm. kath.

Áldozatkészség. Szegényeknek: özv. Ir-
házy Jánosné 50, Fülöp István 100 lei.

Szegénygyermeknek ebédeltetésére: Domokos
László 100 lei. *Szegényháznak:* özv. Irházy Jánosné
50 lei. *Legátusoknak:* Michis László 50 lei, Szücs
Mátyás és neje 100 lei. *Szegénygyermeknek kará-
csonyára:* özv. Székely Sándorné 200 Lei.

Merza Sándorné ivén: Merza Sándor 100 lei,
özv. Csepregáné 100, dr Simonca Györgyné 100 lei,
Vizy Mária 100, Ajtay Gyula 100, Halmágyi Korné-
lia 100, Kenéz Andrásné 100, Csepreghy Antalné 50,
özv. Szabó Lajosné 50, Szabó Lajos 50, Filman Já-
nos 50, Könyves Ferencné 40, Fábrián Sándor 30,
N. N. 30, özv. Megyerán Józsefné 30, K. B. 30, La-
katos N. 30, N. N. 20, Vaday Margit 20, Baranyi
Margit 20, Pálffy Edit 10 lei, András Istvánné 60
árb. pozsonyi kifli.

UJVÁROS

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: dec. 29-én
vasárnap délelőtt 10 órakor Szűcs János, este
6 órakor Molnár Károly. Össi-telepen délelőtt 10
órákor és délután 3 órákor Osváth Ernő szolgál.

Év utolsó estéjén 6 órákor Sulyok István
püspök, Össi-telepen délután 3 órákor Osváth
Ernő szolgál. *Ujév első napján* délelőtt 10 órákor
Sulyok István püspök, este 6 órákor Osváth
Ernő, Össi-telepen délelőtt 10 órákor Osváth Ernő,
délután 3 órákor Molnár Károly szolgál.

Ujjvároson hétköznapi istentiszteletet tartunk
minden reggel fél 9 órákor és szerdán és pénteken
délután 6 órákor.

Áldozatkészség: Szegényeknek: Andriksza
Jánosné 100 Lei, Mokos Kálmánné lisztet és burgo-
nyát, Harsányi Zoltán 30 Lei.

Össi-telepi imaház alapjára 28. sz. perselyben
Fazekas Jánosné 63 Lei, 144. sz. perselyben Tándor
Lajos 165 Lei.

Szegénygyermeknek karácsonyfájára Tándor
Lajos 100 lei.

VELENCE

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: dec. 29-én
délelőtt 10 órákor az imaházban és délután 3 órákor
Csillagvároson Kiss Károly, a Tokaji-tele-
pen és délután 4-kor az imaházban Szennyessy
József szolgál.

Év utolsó estéjén 6 órákor az imaházban:
Kiss Károly, a Tokaji-telepen d. u. 3 órákor és Csil-
lagvároson este 5 órákor Szennyessy József.

Ujév elsőnapján d. e. 10 órákor az imaházban és
d. u. 3 órákor Csillagvároson Szennyessy József, a
Tokaji-telepen d. e. 10 órákor és az imaházban d. u.
4 órákor Kiss Károly szolgál.

Velencén hétköznapi istentiszteletet tartunk
kedden és pénteken d. u. 6 órákor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Keresz-
telés: Lázár József Gyula. Temetés: Kincses Zsó-
fia, özv. Barabás Imréné 61 éves.

Áldozatkészség: Templomalapra: Szi-
lágyi Ferencné 200, Zsigó Györgyné 50 lei (X. rész-
let), özv. Kiss Ferencné és családja koszorúmegváltás
címén Kiss Pál temetése alkalmából 150 lei.

Árvaháznak. Özv. Molnár Györgyné 100, Mé-
száros Lajos 50 lei.

Nőszövetségnek. Bartha Jánosné kézimunka-
anyagot.

dec. 31-én az Ipartestületnél.

Szegények karácsonyi segélyezésére: Rác Imre 50 lei, Dajka Sándor 50 lei, Dancse Lukácsné 50 kg-hust, özv. Molnár Györgyné 50 lei.

Russ Lászlóné és Ujlaky Károlyné ivén: Josa Károlyné 200, Kiss Ferencné 80, Kiss Lajos 60 lei. N. N. 10, R. 10, Magyar Iván 5, N. N. 5, N. N. 10, Szalainé 20, Ficzmer 10, Fényes D. 10, N. N. 6, N. N. 5, Katz Ignácz 10, N. N. 4, N. N. 4, Fehér 20 lei, Jakobovits 10, N. N. 10, Schlesingerné 20, Benjáminné 10, Olvashatatlan 10, Kalla 10, Kiss Gyula 30, Szép Ignácz 10, Ujházyne 4, N. N. 10, Kemény 25, Olvashatatlan 10, Olvashatatlan 10, Stern Jenő 10, N. N. 10, Olvashatatlan 100, Fekete Ioan 10, Vitrael 30, Verbőczy 15, N. N. 10 lei. Természetbeni adományok: N. N. krumplit, Blanerné krumplit és lisztet, Mandel 1 pár talp, N. N. cukrot, Schwartz, Klein és Salánki lisztet és paszulyt, Klein R. talp, Ujlakyné használt ruha és cipő.

Dobák Győzőné és Somtelekáné ivén: N. N. 50 lei, Léderer és Kálmán 30 lei, Falga 50, Dobozi Géza 30, N. N. 10, N. N. 3, Katona Irma 5, Sebes, tyén Vilmos 10, N. N. 10 lei.

Magyar Mihályné és Hetz Ferencné ivén: Mjiszner József 50, Birta Demeter 20, Mille Istvánné 20, Moskovits ipartelep 100, Tokaji Elek krumplit, Tokaji Kálmán lisztet, Biri Ferenc lisztet és krumplit, Kiss Károlyné használt cipőt s ruhát (Folytatjuk.)

Vallásos estélyt tartunk ujév első napján d. u. fél 6 órai kezdettel kulturtermünkben a bibliakörös leányok rendezésében jelenetek és énekszámokkal, szavalatokkal.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje: dec. 29-én délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor Szabó Pál, az Élő-elepen délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos szolgál.

Óév utolsó estéjén este 6 órakor dr Szabó Lajos. *Ujév első napján* délelőtt 10 órakor dr Szabó Lajos, délután 4 órakor Szabó Pál szolgál.

Réten hétköznapi istentiszteleteket tartunk az imaházban szerdán és pénteken délután 5-kor, az Élő-telepen és a Tüdőszanatóriumban csütörtökön délután 4 órakor.

Anyakönyvi adatok a múlt hétről: Temetés: Barta Mária 9 hónapos, Gyarmati Olga 22 éves, Gyöngyösi Géza 1 hónapos.

Áldozatkészség. Réti templomalapra: Geimer Ferenc 104, Tarička Gergely 260, Veres Vilma 172 Lei.

Szegényeknek: Koléner Árpádné 300, Czirják József 60, Földesi István 100, özv. Tóth Istvánné 100, Geimer Ferencné 60, Gál Szabó I. 100 Lei.

Ruha-anyagot: özv. Oláh Jánosné, Szász Ferenc.

A Sztáray Énekkar Zászlóavató ünnepségére: 150 Leit Tárca Bertalan, 100—100 Leit Fazekas Jánosné, Papp Sándor, Máté Pál, Kiss B. László, Vesselényi Győzőné, Nagy Sándorné, Kozmári Bertalané, Geimer Ferenc, Osvát Ernő, Soós Mária, özv. Kelepecz Dezsőné, Szilasi Györgyné, Czirják József, Vitályos Ilona. Ötvös Bertalané, özv. Postás Jánosné. Kulis Lajos, Horvát Imréné, Antal Mihály, Kosztin Jánosné, Ács Gusztáv, Budai Dániel, Szücs Mátyás, Molnár Lajosné, Negruti Gáborné, Andrányi cég, Fodor József, Csató Jenőné.

Természetbeni adományok: Jenei Sándor 1 $\frac{1}{2}$ m. fa, Czira Kálmánné 4 drb babérkoszoru, Villanytelep 50% áramdíj kedvezmény.

Réti Nőszövetség vasárnap (dec. 29.) és ujév este fél 6 órakor megismétli a karácsonyi ünnepségét. Előadásra kerül Jókai Mór: A rézpatoki lelkész elbeszélése, melyet 6 képben feldolgozta dr Szabó Lajos lelkész.

Olvásóinknak, gyülekezetünk tagjainak, minden jó keresztyénnek boldog újesztendőt kívánunk.

Heidelbergi Káté kapható a lelkési hivatalokban. Ára 8 Lei.

KÁLVIN KÖNYVNYOMDA

Str. Aurel Lazar 14. Ref. Internátus-épület

Cégtulajdonosok: Béres Károly, Béres Sándor, Román Károly

Készít mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványokat, folyóiratokat, jegyzőkönyveket, hivatalos levélpapírokat, borítékokat, a legkülönbélebb magán és kereskedelmi nyomtatványokat, mulatsági és esküvői meghívókat, műveket stb. a legcsinosabb modern kivitelben és a legjutányosabb árakon.

Legszebb, legolcsóbb temetéseket végzi

„Concordia“ Erdélyi

Oradea, Bnl. Reg. Ferdinand 13.

Pazar felszerelés! Remek díszcipák! Művészi kivitelű gyászokcsik! Gépies pontoság! Legegyszerűbből a legdiszesebbig minden igényt kielégítő szolid kiszolgálás!

TELEFON: Üzlet 5-20. Lakás 500.

Kiadótulajdonos: a Református Egyház

Előfizetési díj: Negyedévre 30, félévre 60, egész évre 120 Lei.
Egyes szám ára 2 Lei.

Kálvin könyvnyomda, Oradea